JULES VERNE

ROBUR CUCERITORUL

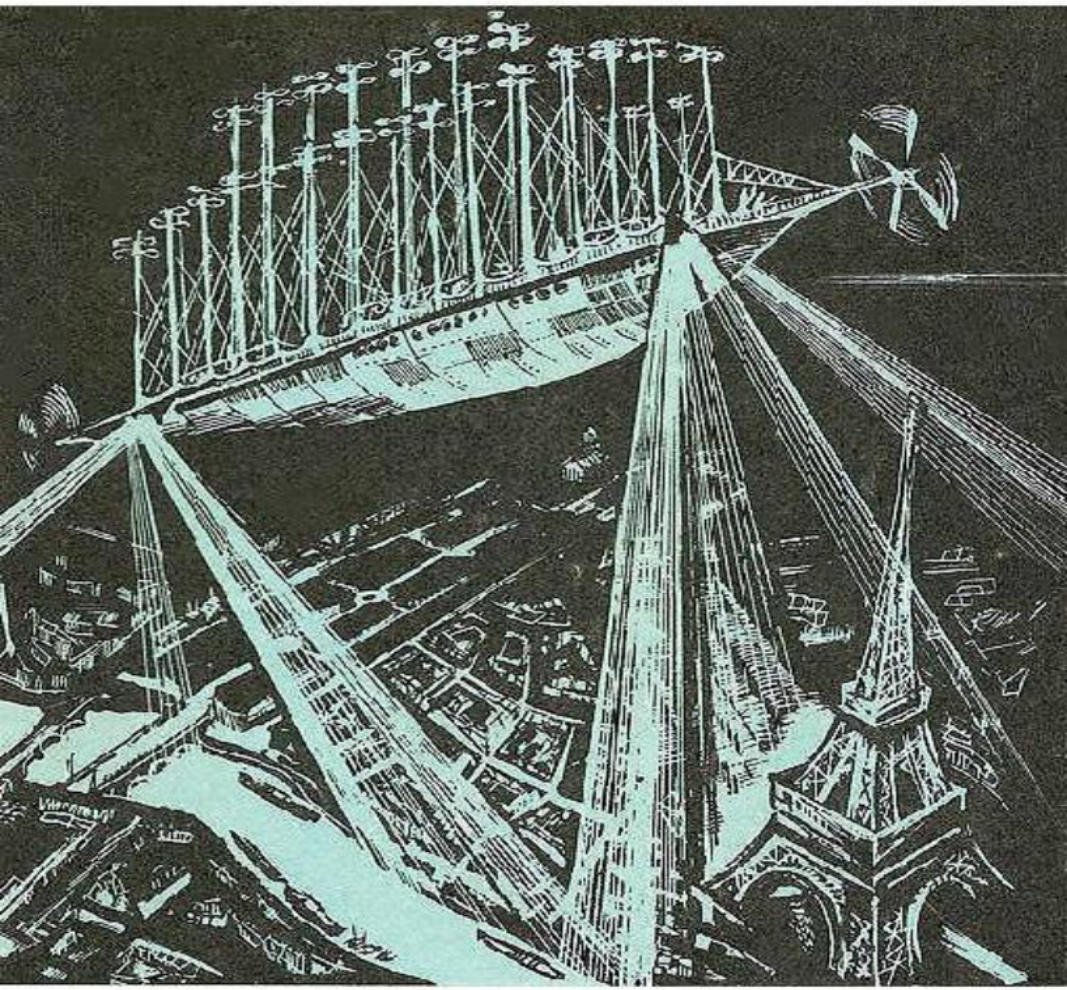

EDITURA ALBATROS

JULES VERNE

robur cuceritorul

•

stăpânul lumii

virtual-project.eu
== aladrian ==

În româneşte de OVIDIU CONSTANTINESCU
Coperta: Adrian Ionescu
Titlul original: Robur le Conquérant (1886);
Maître du monde (1904)

EDITURA ALBATROS
1970

ROBUR CUCERITORUL

Capitolul 1

ÎN CARE SE VEDE CUM OAMENII TOBĂ DE CARTE POT FI LA FEL DE BINE PUŞI ÎN ÎNCURCĂTURĂ CA ŞI CEI IGNORANŢI

— Pac!… Pac!…

Cele doua focuri de revolver porniră aproape în aceeaşi clipă. Unul din gloanţe nimeri o văcuţă care păştea ceva mai încolo, la vreo cincizeci de paşi, pătrunzându-i în şira spinării. Bietul dobitoc n-avea totuşi nici un amestec în tărăşenia asta.

Nici unul, nici celălalt dintre adversari nu fusese rănit

Cine erau cei doi gentlemeni? Nu se ştie, deşi am fi avut acum prilejul să transmitem posterităţii numele lor. Tot ce putem spune este că cel mai vârstnic dintre ei era englez, iar celălalt american. În schimb, putem foarte uşor arăta unde anume, în ce loc, tihnitul rumegător păscuse ultimul smoc de iarbă: pe malul drept al cascadei Niagara, în preajma podului suspendat care uneşte ţărmul american cu cel canadian, trei mile mai la vale de cataractă.

Englezul se apropie atunci de american:

— Rămân la părerea mea că era *Rule Britannia!* spuse el.

— Ba nu! *Yankee Doodle*, îi întoarse vorba celălalt.

Şi cearta ar fi izbucnit iarăşi, dacă unul dintre martori — probabil ca să cruţe bietele vite — n-ar fi intervenit:

— Să zicem că era *Rule Doodle* şi *Yankee Britannia*, spuse el. Şi acum haidem la masă!

În sfârşit, spre mulţumirea tuturor, căzură la învoiala, acceptând un compromis între cele două imnuri naţionale ale Americii şi Marii Britanii. Luând-o în sus pe malul stâng al Niagarei, se îndreptară cu toţii, americani şi englezi laolaltă, spre restaurantul hotelului din Goat-Island — teritoriu neutru între cele două căderi de apă — unde se aşezară la o masă. Şi cum se aflau în faţa unei gustări alcătuite din ouă fierte şi şunca tradiţională, din friptură rece cu pickles iute ca focul, toate stropite cu puhoaie de ceaiuri, în stare să stârnească invidia vestitei cascade, mai bine să-i lăsăm în pace. De altfel, nici nu cred să mai vină vorba despre ei mai încolo, în cursul acestei povestiri.

Care avea dreptate — englezul sau americanul? Ar fi greu de spus. În orice caz, duelul acesta ne arată cât de înfierbântate erau spiritele — şi nu numai în Lumea Nouă, dar şi pe vechiul continent — din pricina unui fenomen inexplicabil care înflăcărase toate cugetele.

…*Os sublime dedit coelumque tueri*[1] a spus Ovidiu spre cea mai mare cinste a fiinţei omeneşti. Într-adevăr, niciodată cerul nu fusese privit

cu atâta interes de când apăruse omul pe faţa globului pământesc.

Chiar în noaptea din ajun, de undeva, din văzduh, o trompetă slobozise în spaţiu sunetele-i metalice, deasupra Canadei, în partea cuprinsă între lacul Ontario şi lacul Erie. Unora li se păruse că aud *Yankee Doodle*, altora *Rule Britannia*. De aici şi sfada dintre anglo-saxoni, sfadă ce se încheiase cu o masă la Goat-Island. În definitiv, poate că nu fusese nici unul dintre cele două imnuri naţionale. Ceea ce nimeni însă nu punea la îndoială era faptul că aceste sunete ciudate păreau să coboare din cer.

Să fi fost cumva o trompetă cerească din care sufla vreun înger sau vreun arhanghel?… Ori, poate, mai degrabă nişte veseli aeronauţi care buciumau din acest instrument răsunător, folosit din plin de gloria cea zgomotoasă?

Nu! Nici pomeneală de balon, nici de aeronauţi. Era vorba de un fenomen neobişnuit ce se producea undeva în straturile superioare ale văzduhului, fenomen a cărui natură şi obârşie nimeni nu le putea stabili. Azi îşi făcea apariţia deasupra Americii, patruzeci şi opt de ore mai târziu deasupra Europei, iar după opt zile, în Asia, deasupra Imperiului Ceresc. Hotărât lucru, dacă trompeta care călătorea cu alai prin văzduh nu anunţa judecata din urmă, atunci ce putea fi?

Faptul acesta provocase în toate ţările lumii, regate sau republici, oarecare nelinişte care trebuia potolită. Dacă vi s-ar întâmpla să auziţi în casă nişte zgomote ciudate, inexplicabile, vă întreb, n-aţi căuta să aflaţi cât mai degrabă de unde vin ele, şi în cazul când investigaţiile ar rămâne fără nici un rezultat, nu-i aşa că aţi părăsi casa şi v-aţi muta într-altă parte? Cu siguranţă că da! În împrejurările de faţă însă, casa era chiar globul pământesc. Dar cum, în ce fel să-l părăseşti şi să te muţi în Lună, sau pe Marte, Venus, Jupiter sau, în sfârşit, pe vreo altă planetă din sistemul solar? Trebuia deci de aflat ce se petrecea, nu în vidul infinit, ci în păturile atmosferice. Într-adevăr, acolo unde nu există aer, nu există nici sunete, iar cum în cazul de faţă era vorba de sunete — iarăşi faimoasa trompetă — înseamnă că fenomenul se producea în pătura de aer din jurul sferoidului nostru, pătură a cărei grosime nu trece de două leghe şi a cărei densitate descreşte cu înălţimea.

Mii şi mii de ziare, cum era şi firesc, atacară această problemă comentând-o în fel şi chip, căutară s-o lămurească sau o făcură să pară şi mai încâlcită, menţionând diferite fapte adevărate sau false, îi puseră pe foc pe cititori sau se străduiră să-i liniştească — desigur ca să sporească tirajul — făcură vâlvă mare în rândurile omenirii care şi aşa îşi cam pierduse cumpătul. De o bucată de vreme nimeni nu se mai ocupa de politică, ceea ce nu înseamnă că treburile lumii mergeau mai prost ca înainte. Dar ce se petrecea?

Toate observatoarele de pe glob fură întrebate. Dacă nu puteau să

dea un răspuns, ce rost mai aveau atunci observatoarele? Dacă astronomii, care sunt în stare să vadă stelele duble sau triple la sute de mii de miliarde de leghe distanţă, nu erau capabili să descopere originea unui fenomen cosmic pe o rază de numai câţiva kilometri, ce rost mai aveau atunci astronomii?

De altminteri, cine ar fi putut să spună câte telescoape, lunete, ocheane, lornete, binocluri, monocluri erau îndreptate spre cer, în acele frumoase nopţi de vară, câte priviri stăteau aţintite prin ocularele instrumentelor de toate dimensiunile. Vor fi fost poate cel puţin câteva sute de mii. De zece sau chiar de douăzeci de ori mai multe decât stelele care pot fi numărate cu ochiul liber pe firmament. Nu! Niciodată până atunci vreo eclipsă, observată în acelaşi timp din toate punctele de pe glob, nu fusese primită cu atâta alai.

Răspunsurile pe care le dădură observatoarele se dovediră nesatisfăcătoare. Fiecare era de altă părere. De aici, război în lege în lumea savanţilor, spre sfârşitul lui aprilie şi începutul lui mai.

Observatorul din Paris se arătă foarte rezervat. Nici una din secţii nu-şi exprimă vreo părere. Serviciul Astronomiei Matematice nu catadicsise să facă observaţii, cel al operaţiunilor Meridiane nu descoperise nimic, Laboratorul de Fizică nu avea nimic de spus, cel de Geodezie, de asemenea, la Meteorologie, nici un indiciu, în sfârşit, la Secţia Calculatorilor nu se aflase nimic. Cel puţin era un răspuns franc. Aceeaşi sinceritate din partea observatorului din Montsouris ca şi din partea staţiunii de cercetări magnetice din parcul Saint-Maur. Şi acelaşi respect faţă de adevăr din partea Biroului de Longitudini. Hotărât lucru, francez înseamnă a fi „franc”.

Răspunsurile primite din provincie erau ceva mai pozitive. Se pare că în noaptea de 6 sau 7 mai s-ar fi semnalat un fenomen luminos de natură electrică, ce stăruise pe cer maximum douăzeci de secunde. La Pic-du-Midi, fenomenul acesta se manifestase între orele nouă şi zece seara. La observatorul meteorologic din Puy-de-Dâme fusese detectat între unu şi două dimineaţa, la Mont Ventoux, în Provence, între două şi trei, la Nisa, între orele trei şi patru, în sfârşit, la Semnoz-Alpes, între lacurile Annecy, Bourget şi Leman, în momentul când zorii zilei începuseră să mijească.

Evident, aceste observaţii nu puteau fi pur şi simplu tăgăduite. Nu mai încăpea nici o îndoială că fenomenul fusese semnalat în diferite puncte — succesiv — în răstimp de câteva ore. Aşa că sau existau mai multe focare luminoase, din loc în loc, în atmosfera terestră, sau în cazul când nu exista decât un singur focar, acesta se deplasa cu o viteză de aproximativ două sute de kilometri pe oră.

Întrebarea este dacă în timpul zilei se observase ceva neobişnuit în văzduh?

Nimic.

Cel puţin se putea afirma că sunetele trompetei veneau din păturile superioare ale atmosferei?

Nicidecum: glasul trompetei nu răsunase niciodată între răsăritul şi apusul soarelui.

În Marea Britanie toată lumea era uluită. Părerile emise de observatoare se băteau cap în cap. Greenwich nu reuşea să se pună de acord cu Oxford, deşi amândouă susţineau acelaşi lucru: că erau „simple năzăriri".

— Iluzie optică, spunea unul.

— Iluzie auditivă, afirma celălalt.

De aici dispute interminabile. În orice caz, era o iluzie.

La observatorul din Berlin şi la cel din Viena discuţia iscată era cât pe ce să dea naştere la complicaţii pe plan internaţional. Rusia însă, în persoana directorului de la observatorul din Pulkovo, le dovedi că aveau şi unul şi altul dreptate, asta depindea numai de punctul de vedere pe care-l adoptau, atunci când încercau să stabilească natura fenomenului, imposibil în teorie şi posibil totuşi în practică.

În Elveţia, la observatorul din Saentis, în cantonul Appenzel, la Richi, la Gabris, la staţiunile din Saint-Golhard, Saint-Bernard, Julier, Simplon, Zurich, Somblick, în Tirol, fenomenul acesta, pe care nimeni nu avusese vreodată prilejul să-l constate, era privit cu cea mai mare neîncredere — aşa cum se şi cuvenea.

În Italia însă, la staţiunile meteorologice de pe Vezuviu, la cea de pe Etna, instalată în fosta Casa Inglese, la Monte Cavo, observatorii nu pregetară să admită că era vorba totuşi de un fenomen concret, care se manifestase o dată, în timpul zilei, sub forma unei pâcle dispuse în spirală, iar altă dată, noaptea, sub forma unei stele căzătoare. Dar ce era în realitate, nimeni nu ştia.

La drept vorbind, oamenii de ştiinţă începuseră să se plictisească de acest mister care, pe de altă parte, continua să facă vâlvă, ba chiar să-i înspăimânte pe oamenii simpli şi fără carte care au alcătuit şi alcătuiesc marea majoritate în lumea asta. Astronomii şi meteorologii nici nu s-ar mai fi ocupat de el, dacă în noaptea de 26 spre 27, la observatorul din Kantokeino, Finmark, Norvegia, şi în noaptea de 28 spre 29 la cel din Isfjord, Spitzberg, norvegienii pe de o parte şi suedezii pe de alta n-ar fi căzut de acord asupra unui fapt, şi anume că în mijlocul aurorei boreale s-ar fi ivit în văzduh un fel de pasăre uriaşă, un adevărat monstru. Deşi nu s-a putut determina structura lui, un lucru era sigur: că monstrul emitea un fel de corpusculi care detunau ca nişte bombe.

În Europa, nimeni nu se gândi să pună la îndoială observaţiile făcute de staţiunile din Finmark şi Spitzberg. Dar ceea ce părea extraordinar, în cazul de faţă, era faptul că suedezii şi norvegienii reuşiseră să cadă de acord într-o privinţă oarecare.

În schimb, în toate observatoarele din America de Sud, din Brazilia, Peru ca şi din La Plata, în cele din Australia, în Sidney, Adelaide şi Melbourne se făcu mare haz pe socoteala acestei pretinse descoperiri. Şi să nu uităm că australienii au un râs foarte molipsitor.

Până la urmă, singurul care luă în serios chestiunea aceasta, în pofida comentariilor usturătoare pe care le putea prilejui supoziţia lui, fu un chinez, directorul observatorului din Zi-Ka-Wey, situat în mijlocul unei câmpii vaste, la aproape zece leghe de mare, cu zări necuprinse şi limpezi.

— E foarte probabil, spuse el, ca obiectul în cauză să fie pur şi simplu un aparat aviatic, o maşină zburătoare!

Ce fantezie!

Dacă discuţiile fură atât de înverşunate în Lumea Veche, închipuiţi-vă cum vor fi fost în Lumea Nouă, unde Statele Unite ocupă teritoriul cel mai întins.

Se ştie că yankeul nu umblă cu ocolişuri, ci merge totdeauna drept la ţintă. De aceea observatoarele federaţiei americane nu pregetară să-şi spună pe şleau părerea. Şi dacă nu şi-au dat cu telescoapele în cap, n-au făcut-o numai pentru că ar fi trebuit să caute altele în loc tocmai când aveau mai mare nevoie de ele.

Problema aceasta care iscase atâtea controverse prilejui o dispută în care observatoarele din Washington, districtul Columbia, şi cel din Cambridge, statul Duna, pe de o parte, se ciocniră cu cel de la Darmouth-College din Connecticut şi cel din Aun-Arbor, statul Michigan, pe de altă parte. Disputa se învârtea, nu aşa cum s-ar fi crezut, în jurul naturii corpului observat, ci al momentului exact când fusese făcută observaţia, deoarece toţi susţineau că l-ar fi zărit în aceeaşi noapte, la aceeaşi oră, în acelaşi minut şi secundă, deşi acel corp misterios se deplasa la o înălţime destul de mică deasupra orizontului. Or, între Connecticut şi Michigan, între Duna şi Columbia sunt nişte distanţe mult prea mari pentru ca el să fi putut fi observat din punctele respective în acelaşi moment.

„Dudley" din Albany, statul New York, şi „West-Point", Academia militară, îşi combătură colegii printr-o notă în care precizau cu cifre înălţimea şi viteza de deplasare a numitului corp.

Mai târziu însă se constată că aceşti observatori se înşelaseră asupra corpului şi că, de fapt, ei vorbeau despre un bolid care trecuse prin păturile mijlocii ale atmosferei. Aşadar, acest bolid nu putea fi corpul cu pricina. De altfel, cine a mai pomenit bolid să cânte din trompetă!

Cât despre trompetă, în zadar au căutat unii să categorisească glasul ei buciumător drept o simplă iluzie auditivă. Nici ochii şi cu atât mai puţin urechile nu se înşelau în împrejurarea de faţă. Nu mai încăpea nici o îndoială, oamenii văzuseră cu ochii lor şi auziseră cu urechile lor. În noaptea de 12 spre 13 mai — o noapte neagră ca smoala

observatorii de la Yale-College şi de la Academia de ştiinţe din Sheffield reuşiseră chiar să înregistreze câteva măsuri dintr-o frază muzicală în re major, în patru timpi, ce se dovedi a fi, notă cu notă şi tact cu tact, refrenul vestitului *Chant du depart*[2].

— Are haz! făcură mucaliţii. O orchestră franceză care n-a găsit alt loc mai bun unde să cânte decât în văzduh!

Gluma asta însă nu putea fi un răspuns, după cum remarcă observatorul din Boston — întemeiat de Atlantic Iron Works Society[3] — ale cărui păreri în domeniul astronomiei şi meteorologiei aveau deplină autoritate în rândul savanţilor.

În sfârşit, îşi spuse cuvântul şi observatorul din Cincinnati, construit în 1870 pe muntele Lookout, prin mărinimia domnului Kilgoor — cunoscut prin măsurătorile micrometrice făcute asupra stelelor duble. Directorul acestui observator declară cu cele mai bune intenţii că, fără îndoială, trebuie să fie ceva la mijloc, de vreme ce se observase apariţia unui corp la intervale apropiate, în diverse puncte ale atmosferei, dar că nu se putea stabili nimic în legătură cu natura acestui corp, dimensiunile, viteza de deplasare şi traiectoria sa.

Tocmai atunci un ziar cu o foarte mare răspândire, *New York Herald*, primi din partea unui abonat următoarea anonimă:

„E încă proaspăta în amintirea noastră rivalitatea ce a dezlănţuit acum câţiva ani o încăierare în lege între cei doi moştenitori ai domeniului Begum din Ragginahra, medicul francez Sarrasin din Franceville şi inginerul german Herr Schultze din Sthalstadt, localităţi aflate în sudul Oregonului, în Statele Unite.

N-am uitat de asemenea că Herr Schultze, vrând să distrugă Franceville, a lansat o ghiulea formidabilă care urma să cadă asupra oraşului francez şi să-l radă într-o clipă de pe faţa pământului.

Cu atât mai puţin am fi putut uita faptul că. proiectat în spaţiu de un tun gigantic, obuzul, a cărui viteză iniţială fusese greşii calculată, şi-a luat zborul cu o iuţeală de şaisprezece ori mai mare decât aceea a proiectilelor obişnuite, adică aproximativ o sută cincizeci de leghe pe oră. Aşa că n-a mai căzut pe pământ, ci, transformându-se într-un bolid, a început să se învârtească şi se va învârti veşnic în jurul planetei noastre.

De ce n-ar fi, în definitiv, corpul în cauză, a cărui existenţă nu poate fi contestată!”[4]

Foarte ingenioasă explicaţia dată de abonatul ziarului *New York Herald*. Dar cum rămânea cu trompeta?… Nu cumva ghiuleaua lui Herr Schultz era prevăzută cu o trompetă?

Aşadar, toate aceste ipoteze nu spuneau nimic, după cum toate observaţiile erau eronate.

Nu mai stătea în picioare decât supoziţia făcută de directorul observatorului din Zi-Ka-Wey.

Să nu credeţi cumva că populaţia vechiului, ca şi a noului continent, va fi ajuns în cele din urmă să se plictisească de toată tevatura asta. Dimpotrivă! Discuţiile se înteţiră mai vârtos, fără să se poată cădea la o înţelegere. Nu se potoliră decât vremelnic, timp de câteva zile, în care corpul cu pricina, fie el bolid sau altceva, nu mai fusese semnalat nicăieri şi în care nu se mai auzise în văzduh nici un sunet de trompetă. Nu cumva căzuse într-un punct de pe glob unde cu greu s-ar

fi putut da de urmă — în mare, de pildă? Cine ştie dacă nu zăcea undeva, în adâncurile Atlanticului, ale Pacificului sau ale Oceanului Indian? Nimeni nu putea spune. Tocmai atunci însă avură loc o serie de întâmplări neaşteptate, care nu puteau fi explicate numai prin existenţa unui fenomen cosmic.

În răstimp de opt zile, cetăţenii din Hamburg, din vârful Turnului Sfântului Mihai, turcii de pe cel mai înalt minaret al Sfintei Sofia, locuitorii din Rouen, de sus, din capătul săgeţii de metal a catedralei, cei din Strasbourg, de pe culmei Münsterului, americanii de pe Statuia Libertăţii ce străjuieşte Golful Hudson şi din vârful monumentului închinat lui Washington, la Boston, chinezii, de pe acoperişul templului celor Cinci sute de Spirite de la Canton, indienii de la cel de-al şaisprezecelea cat al templului Tanjur, populaţia Romei, de pe crucea basilicei Sfântul Petru, englezii, de pe crucea Sfântului Paul din Londra, egiptenii, din vârful marei piramide din Gizeh, parizienii, de pe paratrăsnetul turnului de fier ridicat cu prilejul expoziţiei din 1889, înalt de trei sute de metri, zăriră fluturând un drapel de pe fiecare din aceste culmi unde cu mare greutate ar fi putut să se urce cineva.

Era un drapel negru presărat cu stele şi cu un soare de aur la mijloc.

Capitolul II

ÎN CARE MEMBRII INSTITUTULUI WELDON POARTĂ O DISCUŢIE APRINSĂ, FĂRĂ A REUŞI SĂ CADĂ DE ACORD

— Şi cine va îndrăzni să spună că nu-i aşa…

— Ce vorbeşti!… Şi totuşi se va găsi cine, dacă e cazul!

— În ciuda ameninţărilor voastre…

— Măsoară-ţi cuvintele, Bat Fyn!

— Şi dumneata, Uncle Prudent!

— Susţin că elicea nu poate să fie decât la spate!

— Şi noi!… Şi noi!… se auziră cincizeci de glasuri la unison.

— Ba nu!… Trebuie să fie în faţă! strigă Phil Evans.

— În faţă? se minunară alte cincizeci de glasuri, răspunzându-i cu o vehemenţă la fel de impresionantă.

— Aşa n-o să ne înţelegem niciodată!

— Niciodată! Niciodată!

— Atunci ce rost are să ne mai ciorovăim?

— Asta nu-i ciorovăială! E o discuţie!

Nu-ţi venea să-ţi crezi urechilor, ascultând schimburile de cuvinte, bruftuluielile, hărmălaia care făceau să răsune de o bucată de vreme sala de şedinţe.

Era cea mai încăpătoare sală a Institutului Weldon, faimosul club din Walnut-Street, Philadelphia, statul Pennsylvania, în Statele Unite

ale Americii.

Întâmplarea face ca tocmai în ajun, cu ocazia alegerii unui lampagiu, să fi avut loc o serie de manifestaţii de stradă şi de întruniri gălăgioase, însoţite de încăierări. Şi cum fierberea ce domnea în oraş nu se potolise încă, se explică poate şi agitaţia care se manifesta printre membrii Institutului Weldon. Şi când te gândeşti că era vorba doar de o simplă reuniune a „baloniştilor" la care se discuta încă problema la ordinea zilei — chiar şi atunci — referitoare la dirijarea baloanelor!

Lucrurile se petreceau într-un oraş din Statele Unite, care ajunsese mult mai rapid decât New York, Chicago, Cincinnati, San Francisco la o stare cât se poate de prosperă, un oraş care totuşi nu este nici port, nici centru minier pentru exploatarea huilei sau a petrolului, nici cetate industrială, nici nod de cale ferată, un oraş mai mare decât Berlin, Manchester, Edinburgh, Liverpool, Viena, Petersburg, Dublin, oraş înzestrat cu un parc mai întins decât toate cele şapte parcuri ale capitalei Angliei laolaltă, în sfârşit, un oraş care în momentul de faţă are o populaţie de aproape un milion două sute de mii de oameni şi care e socotit al patrulea din lume, după Londra, Paris şi New York.

Philadelphia s-ar putea spune că este o adevărată cetate de marmură cu clădirile ei impunătoare şi instituţiile ei publice fără de seamăn. Cel mai vestit colegiu din lumea nouă este colegiul „Girard" care se află la Philadelphia. Cel mai larg pod de fier de pe glob este podul construit peste râul Schuylkill, pod care se află tot la Philadelphia. Cel mai frumos templu al francmasoneriei este templul masonic din Philadelphia. În sfârşit, cel mai mare club al adepţilor navigaţiei aeriene se află de asemenea la Philadelphia. Şi dacă e cineva amator să-l viziteze astă-seară, 12 iunie, s-ar putea să culeagă impresii destul de plăcute.

În sala cea mare se agitau, dădeau din mâini, se frământau, vorbeau, discutau, se ciondăneau — toţi cu pălăriile pe cap — o sută de aşa-numiţi „balonişti" sub înalta priveghere a unui preşedinte, asistat de un secretar şi un trezorier. Să nu credeţi că erau cumva ingineri de meserie. Nu. Doar nişte simpli amatori în problemele de aerostatică, însă nişte amatori înfocaţi şi mai ales aprigi adversari ai celor care voiau să înlocuiască aerostatele cu nişte aparate „mai grele decât aerul", un fel de maşini zburătoare, nave aeriene sau mai ştiu cu ce. Că aceşti oameni cumsecade vor izbuti să descopere vreodată modul de conducere a baloanelor — tot ce se poate. În orice caz, preşedintele lor trebuia să-şi bată niţel capul cu ei, ca să-i conducă.

Preşedintele cu pricina, un om cunoscut de toată lumea în Philadelphia, era faimosul Uncle Prudent — Prudent fiind numele de familie. Cât despre calificativul Uncle, trebuie să ştiţi că e ceva destul de obişnuit în America, unde poţi foarte bine să fii unchi fără să ai

cumva nepoţi sau nepoate. Acolo multora li se spune unde, aşa cum aiurea li se spune „tăticule” unor oameni care nu s-au învrednicit niciodată să aibă copii.

Uncle Prudent era o persoană cu vază, adeseori citat, în pofida numelui său, pentru cutezanţa lui. Putred de bogat, ceea ce nu-i strică niciodată unui om, nici chiar în Statele Unite. Şi cum să nu fi fost bogat când deţinea o mare parte din acţiunile Societăţii Niagara-Falls? Era o societate întemeiată de nişte ingineri la Buffalo, pentru exploatarea căderilor de apă. Minunată afacere! Cei şapte mii cinci sute de metri, debitul pe secundă al Niagarei, produc o forţă de şapte milioane cai-putere. Iar forţa aceasta uriaşă, repartizată tuturor uzinelor aflate pe o rază de cinci sute kilometri, reprezenta o economie anuală de un miliard cinci sute de milioane franci aur, din care o bună parte intrau în casa de bani a societăţii şi mai cu seamă în buzunarul lui Uncle Prudent. Altminteri, fiind burlac, ducea o viaţă modestă, tot personalul său de serviciu reducându-se la un singur valet, Frycollin, care nu merita câtuşi de puţin să fie în slujba unui stăpân atât de viteaz. Dar uneori se mai întâmplă şi de astea!

Fiind bogat, se înţelege de la sine că Uncle Prudent avea destui prieteni; dar ca preşedinte al clubului avea şi destui duşmani şi, printre alţii, toţi cei care râvneau la această situaţie. Şi, printre cei mai înverşunaţi, se cuvine să-l pomenim şi pe secretarul Institutului Weldon.

Îl chema Phil Evans şi era tot atât de bogat, deoarece conducea *Walton Watch Company,* o mare fabrică de ceasuri, care scotea cinci sute de mecanisme zilnic şi ale cărei produse aflate în comerţ se puteau compara cu cele mai bune produse elveţiene. Phil Evans ar fi putut deci să treacă drept unul dintre cei mai fericiţi oameni de pe faţa pământului şi chiar din Statele Unite, dacă n-ar fi fost situaţia lui Uncle Prudent. Şi unul şi altul aveau aceeaşi vârstă, patruzeci şi cinci de ani, erau sănătoşi tun, îndrăzneţi fără doar şi poate şi nici unuia dintre ei nu i-ar fi trecut prin gând să schimbe foloasele neîndoielnice ale burlăciei cu cele mai puţin sigure ale căsniciei. Erau doi oameni făcuţi parcă să se înţeleagă, dar care totuşi nu se înţelegeau; amândoi iuţi din fire, amarnic de iuţi, unul, Uncle Prudent — la cald, celălalt, Phil Evans — la rece.

Cum se făcea însă că Phil Evans nu ajunsese să fie ales preşedinte al clubului? Voturile fuseseră egal împărţite între Uncle Prudent şi el. De douăzeci de ori în şir se repetase scrutinul şi tot de atâtea ori nici unul din ei nu reuşise să obţină majoritatea. Situaţia era destul de încurcată şi ar fi putut dăinui aşa până la capătul vieţii celor doi candidaţi.

Atunci unul dintre membri, anume Jem Cip, casierul Institutului Weldon, propuse un mijloc menit să încline într-o parte sau alta balanţa scrutinului. Jem Cip era un vegetarian convins sau un aşa-

numit legumist, adică unul dintre acei adversari neîmpăcaţi ai tuturor alimentelor de origine animală şi ai tuturor băuturilor alcoolice, jumătate brahman, jumătate musulman, rivalul unora ca Niewman, Pitman, Ward, Davie şi altor iluştri reprezentanţi ai acestei secte de oameni într-o ureche, dar inofensivi.

În împrejurarea respectivă, Jem Cip fu sprijinit de un alt membru al clubului, William T. Forbes, directorul unei mari uzine pentru fabricarea glucozei din cârpe prin tratarea lor cu acid sulfuric — o modalitate de a prepara zahărul din tot felul de bulendre. Era un om cu greutate William T. Forbes, tatăl a două încântătoare fete bătrâne, miss Dorothy, sau pe numele ei de alint Doll, şi miss Martha sau Mat, care dădea tonul în înalta societate a Philadelphiei.

În urma propunerii lui Jem Cip, susţinută de William T. Forbes şi de alţi câţiva, se hotărî ca preşedintele clubului să fie desemnat prin „tragere la ţintă".

La drept vorbind sistemul acesta electoral ar putea fi foarte bine întrebuinţat ori de câte ori se pune chestiunea alegerii celui mai vrednic dintre toţi, şi o seamă de americani cu scaun la cap se şi gândeau chiar să-l folosească pentru numirea preşedintelui Statelor Unite.

Luând, aşadar, două tăbliţe albe, fără nici un semn pe ele, traseră câte o linie neagră pe fiecare. Cele două linii aveau o lungime egală, matematic calculată, cu aceeaşi exactitate cu care s-ar fi determinat triunghiul de bază într-o operaţie de triangulaţie. Pe urmă cele două tăbliţe fură aşezate în aceeaşi zi în mijlocul sălii de şedinţe, şi cei doi concurenţi, înarmat fiecare cu câte o andrea foarte fină, o porniră în acelaşi timp spre tăbliţa ce le era destinată. Cel care avea să implânte andreaua mai aproape de mijlocul liniei urma să fie proclamat preşedintele Institutului Weldon.

Bineînţeles, mişcarea trebuia executată dintr-odată, fără nici un fel de repere sau dibuiri, doar din ochi. Cum s-ar zice, trebuia să ai o privire ca un compas.

Uncle Prudent înfipse andreaua odată cu Phil Evans, chiar în aceeaşi clipă. Se făcu apoi măsurătoarea pentru a se stabili care din cei doi concurenţi nimerise mai aproape de ţintă.

Să vezi minunăţie însă! Atât de mare fusese precizia cu care procedaseră concurenţii, încât la măsurătoare nu ieşi decât o diferenţă neînsemnată. Şi chiar dacă nu atinseseră exact punctul calculat matematic, cele două andrele se abătuseră prea puţin, aproape imperceptibil, de la ţintă şi pare-se în egală măsură şi una şi cealaltă, întreaga adunare se afla deci într-o mare încurcătură.

Noroc că unul dintre membri, Truk Milnor, stărui să se facă din nou măsurătoarea, de astă dată însă cu o riglă gradată după sistemul aparatului micrometric al d-lui Perreaux, cu ajutorul căruia milimetrul

poate fi divizat în o mie cinci sute de părţi. Se procedă, aşadar, la o nouă măsurătoare, folosindu-se această riglă cu gradaţii de a mia cinci suta parte dintr-un milimetru însemnate cu o aşchie de diamant şi, citindu-se diviziunile la microscop, se obţinură următoarele rezultate: Uncle Prudent nimerise lângă ţintă cu o diferenţă de aproximativ şase diviziuni, iar Phil Evans cu o diferenţă de aproximativ nouă diviziuni.

Iată deci pentru ce Phil Evans ajunsese doar secretar al Institutului Weldon, în timp ce Uncle Prudent era proclamat preşedintele clubului.

O simplă diferenţă de trei diviziuni de o mie cinci sutimi de milimetru, nici mai mult, nici mai puţin, fusese de ajuns pentru ca Phil Evans să-i poarte lui Uncle Prudent o ură care, deşi mocnită, nu era mai puţin înverşunată.

La vremea aceea, în urma experienţelor întreprinse în ultimul pătrar al celui de-al nouăsprezecelea veac, se făcuseră oarecare progrese în chestiunea dirijabilelor.

Nacelele prevăzute cu elice propulsoare, încercate mai întâi în 1852 de Henry Giffard la aerostatul său cu formă alungită, apoi în 1872 de Dupuy de Lôme, în 1883 de fraţii Tissandier, iar în 1884 de căpitanii Krebs şi Renard, dăduseră unele rezultate ce meritau a fi luate în seamă. Dar dacă aceste aparate, cufundate într-un mediu mai dens şi puse în mişcare de o elice, în aşa fel încât să poată înainta pieziş faţă de direcţia curenţilor de aer, ba chiar să ia în piept câte un vânt potrivnic, pentru a se întoarce la punctul lor de plecare, ajunseseră cu adevărat să „se dirijeze”, nu reuşiseră s-o facă decât numai datorită unor împrejurări cât se poate de prielnice. De pildă, în interiorul unor imense hale acoperite — perfect! Într-o atmosferă liniştită — foarte bine! Sau pe un vânt uşor cu o viteză de cinci până la şase metri pe secundă — mai treacă meargă! Dar, în definitiv, nu se făcuse mare scofală. Pe un vânticel numai bun să învârtească aripile unei mori — opt metri pe secundă — aparatele acestea aproape că ar fi rămas locului; pe un vânt ceva mai aspru — zece metri pe secundă — ar fi mers de-a-ndăratelea; pe timp de furtună — douăzeci şi cinci până la treizeci de metri pe secundă — ar fi fost învârtejite în văzduh ca un fulg; iar în toiul unui uragan — patruzeci şi cinci de metri pe secundă — n-ar fi lipsit mult, poate, să fie făcute bucăţi; în fine, să fi bântuit un ciclon de peste o sută de metri pe secundă, praful s-ar fi ales de ele.

Fapt este că, după faimoasele experienţe ale căpitanului Krebs şi Renard, chiar dacă dirijabilele îşi sporiseră un pic viteza, cu toate astea abia dacă puteau înfrunta o briză uşoară. Aşa se explică de ce până atunci mijlocul acesta de locomoţie nu putuse fi încă întrebuinţat cu folos.

În orice caz, alături de problema dirijării aerostatelor, adică a mijloacelor necesare pentru a le da o viteză proprie, în privinţa motoarelor, progresele realizate fuseseră mult mai rapide. Maşina cu

aburi a lui Henry Giffard, apoi sistemul lui Dupuy de Lôme, bazat pe utilizarea forţei musculare, fuseseră încetul cu încetul înlocuite cu motoare electrice. Cu ajutorul bateriilor cu bicromat de potasiu, alcătuind elemente cu potenţial sporit, se obţinuse o viteză de patru metri pe secundă. Maşinile dinamo-electrice ale căpitanilor Krebs şi Renard, dând naştere unei forţe de doisprezece cai-putere, făceau să se deplaseze aparatele cu o viteză mijlocie de şase metri şi jumătate pe secundă. Şi atunci, urmând acest drum spre perfecţionarea motorului, inginerii şi electricienii căutaseră să se apropie încetul cu încetul de acel deziderat care preconiza „un cal putere între capacele unui ceasornic”. Aşa că rezultatele dobândite cu ajutorul pilei electrice inventate de ei, asupra căreia căpitanii Krebs şi Renard păstraseră secretul, fură treptat-treptat depăşite şi mai târziu aeronauţii avură prilejul să folosească motoare pe cât de puternice, pe atât de uşoare.

Erau suficiente motive pentru ca adepţii dirijabilelor, convinşi de utilitatea acestora, să prindă curaj. Şi totuşi câţi oameni cu scaun la cap nu voiau cu nici un chip să recunoască atare utilitate. Într-adevăr, de vreme ce aerostatul plutea datorită aerului ce-l susţinea, înseamnă că el aparţinea mediului în care se afla cu totul cufundat. În asemenea condiţii cum ar fi putut oare, fiind la cheremul curenţilor de aer, să ţină piept, cu masa lui, unor vânturi de intensitate mijlocie, oricât de puternic ar fi fost propulsorul său? Aici era buba; nădăjduiau să ajungă însă la o soluţie, folosindu-se aparate de mari dimensiuni.

Întâmplarea făcea ca, în strădania inventatorilor de a descoperi un motor uşor şi totodată puternic, americanii să se fi apropiat cel mai mult de realizarea faimosului deziderat. Un aparat dinamo-electric, având la bază o nouă pilă, a cărei compoziţie rămăsese învăluită în mister, fusese tocmai achiziţionat de la inventatorul lui, un chimist din Boston, necunoscut până atunci. Calculele făcute extrem de meticulos, diagramele întocmite cu cea mai mare exactitate dovedeau că, datorită aparatului în cauză, care punea în mişcare o elice de dimensiuni potrivite, se putea atinge o viteză de deplasare de optsprezece până la douăzeci de metri pe secundă.

Într-adevăr, ar fi fost extraordinar!

— Şi nici nu costă mult! adăugase Uncle Prudent, înmânând inventatorului, cu chitanţă în regulă, ultimul teanc de o sută de mii de dolari-hârtie din suma cu care îi plătise invenţia sa.

Institutul Weldon se apucă îndată de treabă. Când este vorba de o experienţă de pe urma căreia s-ar putea trage unele foloase practice, banul iese cu uşurinţă din buzunarele americanilor. Fondurile curgeau din belşug, fără a mai fi nevoie să se înfiinţeze o societate pe acţiuni. Chiar de la primul apel, în casa de bani a clubului se şi strânsese o sumă de trei sute de mii de dolari — adică de un milion cinci sute de mii de franci. Lucrările începură imediat sub conducerea celui mai

vestit aeronaut din Statele Unite, Harry W. Tinder, al cărui nume va rămâne cu siguranţă nemuritor prin trei din cele o mie de ascensiuni făcute: una, în care se înălţase la o altitudine de douăsprezece mii de metri, mai sus, adică, decât Gay-Lussac, Coxwell, Sivel, Croce-Spinelli, Tissandier, Glaisher; a doua, în care zburase pe deasupra Americii, de la New York până la San Francisco, depăşind cu câteva sute de leghe distanţele parcurse de Nadar, Godard şi alţii, fără a-l mai pune la socoteală pe John Wise, care străbătuse în zbor o mie cinci sute de mile, de la Saint-Louis până în comitatul Jefferson; şi, în sfârşit, cea de-a treia, care se încheiase cu o prăbuşire de la înălţimea de o mie cinci sute de picioare, fără ca aeronautul să se fi ales decât cu mâna dreaptă scrântită, în timp ce Pilâtre de Rozier, mai puţin norocos, deşi se prăbuşise de la o altitudine mai mică de şapte sute de picioare, murise pe loc.

În momentul când începe această istorisire, am putea spune că Institutul Weldon dusese lucrurile la bun sfârşit. Pe şantierele Turner stătea înfoiat un aerostat uriaş de formă alungită, a cărui rezistenţă urma să fie încercată cu aer comprimat la mare presiune. Mai mult decât oricare altul, balonul putea fi numit pe bună dreptate un monstru.

Într-adevăr, să vedem care era capacitatea balonului *Gigant* al lui Nadar? Şase mii de metri cubi. Dar a celui construit de John Wise? Douăzeci de mii de metri cubi. Dar al lui Giffard, de la expoziţia din 1878? Douăzeci şi cinci de mii de metri cubi cu o rază de optsprezece metri. Comparaţi aceste trei aerostate cu aparatul aeronautic al Institutului Weldon, al cărui volum ajungea la patruzeci mii de metri cubi, şi vă veţi da seama atunci că Uncle Prudent şi colegii săi erau întrucâtva îndreptăţiţi să se umfle în pene.

Balonul în chestiune, nefiind sortit să exploreze cele mai înalte pături ale atmosferei, nu purta, aşa cum s-ar putea crede, numele de *Excelsior*, deşi acest nume se află în mare cinste, chiar prea mare, printre cetăţenii americani. Nu! Se chema pur şi simplu *Go ahead* adică — „înainte” — şi tot ce-i rămânea de făcut era să nu-şi dea numele de ruşine şi să răspundă la toate comenzile căpitanului său.

În momentul acela, maşina dinamo-electrică era aproape în întregime construită după sistemul brevetat pe care-l cumpărase Institutul Weldon. Se putea presupune că până în şase săptămâni *Go ahead* avea să-şi ia zborul în spaţiu.

După cum am văzut însă, nu toate dificultăţile tehnice fuseseră rezolvate. Se ţinuseră o mulţime de şedinţe în care nu se discutase nici forma elicei şi nici dimensiunile ei, ci dacă propulsorul trebuie să fie aşezat la spatele aparatului, aşa cum procedaseră fraţii Tissandier, sau în faţă, aşa cum făcuseră căpitanii Krebs şi Renard. Nu mai e nevoie, cred, să adaug că, în focul discuţiei, partizanii celor două sisteme

ajunseseră chiar să se ia la bătaie. Grupul „avantiştilor” era egal ca număr cu acela al „arieriştilor”. Uncle Prudent, al cărui cuvânt ar fi putut să atârne greu în balanţă în cazul când era paritate de voturi, Uncle Prudent, cum spuneam, care avea probabil şcoala profesorului Buridan, nu reuşise încă să-şi formeze o părere.

Prin urmare, nu era chip să se ajungă la o înţelegere şi nici să se stabilească locul elicei. Şi situaţia asta putea să mai dureze încă cine ştie cât timp, fireşte numai dacă guvernul nu se gândea cumva să intervină. Dar în Statele Unite, guvernului, precum se ştie, nu-i prea place să se amestece în treburile particulare, nici să-şi bage nasul unde nu-i fierbe oala. Şi are dreptate.

Aşa stăteau lucrurile, iar faimoasa şedinţă din 13 iunie părea să nu se mai sfârşească niciodată sau să se sfârşească printr-un tămbălău nemaipomenit — de la schimburi de înjurături ajungându-se la ghionturi, la bastoane, iar de la bastoane la focuri de revolver — când iată că la orele opt şi treizeci şi şapte avu loc o diversiune.

Uşierul Institutului Weldon se apropie tacticos, calm, ca un policeman în toiul unui miting furtunos, de biroul preşedintelui şi-i întinse o carte de vizită. Apoi aşteptă dispoziţiile pe care Uncle Prudent avea să socotească de cuviinţă a i le da.

Uncle Prudent făcu să răsune o trompetă cu aburi pe care, în calitatea sa de preşedinte, o folosea în chip de clopoţel, deoarece în cazul de faţă nici clopotele Kremlinului nu i-ar fi ajutat la nimic!… Hărmălaia însă parcă se înteţi şi mai mult. Atunci preşedintele „se descoperi” şi datorită acestui gest suprem reuşi să potolească pe jumătate tărăboiul.

— O comunicare! rosti Uncle Prudent după ce luă o priză generoasă de tabac din tabachera de care nu se despărţea niciodată.

— Vorbiţi! vorbiţi! se auziră nouăzeci şi nouă de glasuri care, din întâmplare, căzură de acord asupra acestui punct.

— Dragi colegi, un străin cere să fie primit în sala noastră de şedinţe.

— Nu se poate! răspunseră toţi într-un glas.

— Pe cât se pare, ar vrea să ne arate, urmă Uncle Prudent, că nu există o utopie mai absurdă decât credinţa că baloanele pot fi dirijate.

Un mormăit întâmpină această declaraţie.

— Să intre!… Să intre!

— Cum se numeşte năzdrăvanul ăsta? întrebă secretarul Phil Evans.

— Robur, răspunse Uncle Prudent.

— Robur!… Robur!… Robur! începu a urla întreaga adunare.

Să nu vă miraţi că reuşiseră atât de repede să fie de acord în privinţa acestui nume curios: minunea se datora faptului că Institutul Weldon spera să-şi descarce asupra celui care-l purta tot focul mâniei sale. Furtuna se astâmpărase deocamdată, cel puţin aşa se părea. Între

noi fie vorba însă, cum ar fi posibil să se potolească furtunile în sânul unui popor care de două, trei ori pe lună le expediază pe adresa Europei în chip de uragane?

Capitolul III

ÎN CARE NU ESTE NEVOIE SĂ VĂ PREZENTĂM NOUL PERSONAJ, DEOARECE ARE GRIJĂ S-O FACĂ SINGUR

— Iubiţi cetăţeni ai Statelor Unite ale Americii, numele meu este Robur şi vă declar că sunt vrednic de el. Am patruzeci de ani bătuţi pe muchie, deşi nu par nici de treizeci, şi o constituţie de fier. Sunt sănătos tun, am muşchi de oţel şi un stomac pe care şi-un struţ l-ar socoti minunat. Asta în legătură cu fizicul.

Toţi îl ascultau. Da, da! La început zurbagiii rămaseră cu gura căscată auzind acest discurs *pro facie sua*[5]. Aveau cumva în faţă vreun smintit ori vreun şarlatan? Oricum, era un om care ştia să impună şi să se impună. Nimeni nu mai sufla în sânul acestei adunări unde, până mai adineauri, bântuise un adevărat ciclon. Ca valurile când se liniştesc după furtună.

În afară de asta, Robur părea, într-adevăr, să fie aşa cum se zugrăvea. De statură mijlocie, spătos, aproape geometric croit, în chip de trapez regulat, cea mai mare dintre laturile paralele constituind-o linia umerilor. Deasupra ei, legat printr-un grumaz vânjos, capul cât o baniţă de formă sferică. Cu capul cărui animal putea fi, oare, asemuit dacă ar fi să dăm crezare teoriilor Analogiei afective? Cu al unui taur poate, dar un taur cu mutră inteligentă. Nişte ochi pe care cea mai mică nemulţumire, probabil, îi făcea să verse foc şi pară, iar deasupra lor sprâncenele, pururea încruntate, vădeau o nemăsurată energie. Părul scurt, puţin creţ, cu reflexe metalice, ca o perucă din sârmă. Pieptul lat se umfla şi se dezumfla ca nişte foaie. Braţele, mâinile, picioarele, toate pe măsura trunchiului.

Nici mustăţi, nici favoriţi, aşa încât i se vedeau încheieturile fălcilor cu muşchii maxilari în care sălăşluia, pare-se, o putere uriaşă. Măsurându-se — căci ce nu se măsoară astăzi? — presiunea fălcilor unui crocodil oarecare, s-a constatat că ea ajunge până la patru sute de atmosfere, în timp ce la un câine mare de vânătoare nu depăşeşte o sută de atmosfere. Lucrul acesta a fost formulat într-un chip destul de curios: dacă un kilogram de câine produce opt kilograme de forţă maxilară, un kilogram de crocodil ar produce douăsprezece. Ei bine, în cazul acesta un kilogram din mai sus-numitul Robur ar fi trebuit să dea naştere la o forţă de cel puţin zece kilograme. În această privinţă deci putea fi situat între câine şi crocodil.

De unde, din care ţară venea acest ins remarcabil? Greu de spus. În orice caz, vorbea curgător englezeşte, fără acel accent puţin tărăgănat

prin care se deosebesc yankeii din Noua-Anglie.

— Şi acum, urmă el, onorabili cetăţeni, să vă spun câte ceva şi despre trăsăturile mele morale. Aveţi în faţa dumneavoastră un inginer al cărui moral nu este câtuşi de puţin mai prejos decât fizicul său. Nu mi-e teamă de nimeni şi de nimic. Am o tărie de caracter pe care nici un om n-a reuşit s-o încovoaie. Când îmi pun eu ceva în gând, America toată sau chiar lumea întreagă zadarnic ar încerca, unindu-şi forţele, să mă oprească în loc. Când am o idee personală, înţeleg s-o împărtăşească toată lumea, nu pot suferi de fel să fiu contrazis. Şi dacă stărui asupra acestor amănunte, onoraţi cetăţeni, o fac anume fiindcă vreau să mă cunoaşteţi mai temeinic. Poate vi se pare că vorbesc prea mult numai despre mine? N-are a face! Şi acum, vă rog să vă gândiţi bine înainte de a mă întrerupe, căci lucrurile pe care am venit să vi le spun mă tem că nu vor avea darul să vă placă.

Un vuiet ca de valuri ce se sparg de ţărm trecu printre primele rânduri de bănci din sală, semn că nu mai era mult până ce marea va începe să se zbuciume.

— Aveţi cuvântul, onorate domn, se mulţumi să răspundă Uncle Prudent, care abia mai putea să se stăpânească.

Şi Robur continuă a vorbi pe acelaşi ton, fără să se prea sinchisească de ascultători.

— Da! Ştiu! După un secol de experienţe neizbutite, de încercări fără nici un rezultat, mai sunt unii oameni cam într-o ureche, care se încăpăţânează să creadă că baloanele pot fi dirijate. Oamenii ăştia îşi închipuie că e posibil să montezi un motor oarecare, electric sau mai ştiu eu cum, la nişte biete băşici de bou, altminteri destul de pretenţioase, aflate la cheremul tuturor curenţilor atmosferici. Pesemne se şi văd conducând un aerostat, aşa cum ar conduce o corabie pe mare. Deci, pentru că doi, trei inventatori au reuşit pe o vreme liniştită, sau aproape, să meargă în curmezişul vântului sau chiar să înfrunte pieptiş o briză uşoară, înseamnă că dirijarea unor aparate de zbor mai uşoare decât aerul ar fi devenit practic posibilă? Haida-de! sunteţi aici o sută de persoane care cred cu tărie că li se vor împlini visurile, aruncând, nu pe gârlă, ci în vânt, mii şi mii de dolari. Cum văd eu, vă place să vă luaţi la trântă cu imposibilul!

În faţa acestei declaraţii, lucru destul de ciudat, membrii Institutului Weldon nici nu crâcniră. Să fi surzit aşa, deodată, sau poate îşi încercau răbdarea? Ori aşteptau, poate, să vadă până unde va merge cu îndrăzneala cel ce se încumeta, astfel, să-i combată?

— Cum adică, un balon… continuă Robur, când pentru a scădea cu un kilogram greutatea unui corp în atmosferă ai nevoie de un metru cub de cutare sau cutare gaz?! Un balon ce are pretenţia să ţină piept vântului cu ajutorul motorului său, când, umflând pânzele unei corăbii, vântul exercită o presiune egală cu forţa unui motor de patru

sute de cai putere şi când cu ocazia catastrofei ce a distrus podul de la Tay s-a constatat că presiunea exercitată de uragan era de patru sute patruzeci de kilograme pe metru pătrat! Un balon! Când se ştie că natura n-a plăsmuit niciodată după sistemul ăsta vreo fiinţă zburătoare, înzestrată fie cu aripi ca păsările, fie cu membrane ca unii peşti ori unele mamifere…

— Mamifere?… se miră în gura mare unul din membrii clubului.

— Da! De pildă, liliacul, care, dacă nu mă înşel, zboară! Ori poate cel ce m-a întrerupt habar n-o fi având că această zburătoare este un mamifer? Te pomeneşti c-o fi văzut pe cineva făcând omletă din ouă de liliac?

Întrerupătorul îşi înghiţi vorba, renunţând să mai spună ceva de aci încolo, aşa că Robur continuă cu aceeaşi însufleţire:

— Înseamnă, oare, că omul trebuie să renunţe la ideea de a cuceri văzduhul şi de a transforma moravurile civice şi politice din lumea veche, folosind acest admirabil mijloc de locomoţie? Fireşte că nu! Şi, aşa cum a izbutit să ajungă stăpânul mărilor datorită navelor cu vâsle sau cu pânze, cu roată sau cu elice, tot astfel va ajunge şi stăpânul văzduhului cu ajutorul unor aparate mai grele decât aerul, pentru că numai aşa fiind, adică mai greu decât el, îl poţi birui.

De astă dată adunarea luă foc. O adevărată salvă de ţipete izbucni din gurile celor de faţă îndreptate toate împotriva lui Robur, ca tot atâtea oţele de flintă sau guri de tun. Strigătele acestea nu erau, oare, un răspuns, dat declaraţiei de război azvârlite în tabăra baloniştilor? Nu cumva, oare, avea să înceapă iar lupta dintre „mai uşor” şi „mai greu” decât aerul?

Robur nici nu se sinchisi. Aşteptă cu braţele încrucişate, vitejeşte, să se facă linişte.

Uncle Prudent, cu un gest, porunci încetarea focului.

— Da, spuse iar Robur. Viitorul este al aparatelor zburătoare. Aerul poate fi un punct de sprijin temeinic. E destul, de pildă, să imprimi unei coloane din acest fluid o mişcare de ascensiune de patruzeci şi cinci de metri pe secundă, pentru ca un om să se poată menţine deasupra ei, în cazul când tălpile pantofilor lui au o suprafaţă de cel puţin o optime dintr-un metru pătrat. Iar dacă viteza coloanei atinge nouăzeci de metri pe secundă, el ar putea să meargă pe ea cu picioarele goale. Acelaşi rezultat s-ar obţine şi atunci când am face să treacă pe sub braţele unei elice o masă de aer cu o iuţeală egală.

De fapt, Robur spunea aceleaşi lucruri pe care le spuseseră înaintea lui toţi adepţii aviaţiei, oameni ale căror strădanii trebuiau să ducă, încet, dar sigur, la rezolvarea problemei. Cinste celor care au răspândit aceste idei atât de simple: d-lor de Ponton d'Amécourt, de La Landelle, Nadar, de Luzy, de Louvrié, Liais, Béléguic, Moreau, fraţilor Richard, lui Babinet, Jobert, du Temple, Salives, Penaud, de

Villeneuve, Gauchot şi Tatin, Michel Loup, Edison, Planavergne şi, în sfârşit, multor altora. Părăsite şi reluate rând pe rând de mai multe ori, nu se putea ca ideile astea să nu triumfe într-o bună zi. Nu se grăbiseră ei, oare, să dea răspunsul cuvenit adversarilor aviaţiei care spuneau, chipurile, că pasărea pluteşte în văzduh numai datorită faptului că încălzeşte aerul pe care îl absoarbe? Nu arătaseră ei, oare, că un vultur, cântărind cinci kilograme, ar fi trebuit, ca să se poată menţine în spaţiu, să absoarbă cincizeci de metri cubi din acest fluid?

Este tocmai ceea ce căuta şi Robur să demonstreze în mijlocul hărmălaiei ce umplea sala. Şi, încheind, le spuse de la obraz baloniştilor:

— N-o să faceţi nici o scofală, ascultaţi-mă pe mine, cu certurile dumneavoastră, n-o să ajungeţi la nici un rezultat, n-o să vă încumetaţi a întreprinde nimic! Cel mai inimos dintre aeronauţii dumneavoastră, John Wise, a reuşit, ce-i drept, să facă un zbor de două sute de mile pe deasupra continentului american, dar până la urmă s-a văzut silit să renunţe la proiectul său de a traversa Atlanticul! De-atunci însă, după câte ştiu, n-aţi mai înaintat nici măcar un pas, unul singur, în această direcţie!

— Domnule, rosti atunci preşedintele care se silea în zadar să-şi păstreze cumpătul, pe cât se pare, dumneavoastră aţi uitat cuvintele nemuritorului nostru Franklin, cu prilejul apariţiei celei dintâi montgolfiere, pe vremea când balonul era abia în faşă: „E încă un prunc, dar o să crească mare!” Şi într-adevăr a crescut…

— Nu, domnule preşedinte, nu! N-a crescut!… S-a umflat doar… ceea ce nu-i totuna!

Era un atac direct îndreptat împotriva proiectelor Institutului Weldon care pusese la cale, sprijinise, finanţase, construise un aerostat uriaş. Aşa că numaidecât începură a zbura prin sală tot felul de propuneri, care mai de care mai puţin liniştitoare, sunând cam în felul ăsta:

— Jos cu nepoftitul!

— Daţi-i un brânci să plece de la tribună!…

— Să vadă că-i mai greu decât aerul!

Şi câte şi mai câte.

Noroc că se mulţumeau s-o spună, nu s-o şi facă. Fără să se sinchisească, Robur mai apucă, aşadar, să adauge:

— Viitorul nu este nicidecum al aerostatelor, cetăţeni balonişti, ci al aparatelor de zbor. Pasărea zboară fără să fie totuşi un balon, ci pur şi simplu un mecanism!…

— Da, da, zboară! sări cu gura gălăgiosul Bat T. Fyn. Aşa e, dar zboară în ciuda tuturor legilor mecanicii!…

— Nu mai spune! rosti Robur dând din umeri.

Apoi, continuând:

— De când s-a început a se studia mişcarea zburătoarelor mari şi mici, întotdeauna a precumpănit această idee foarte simplă şi anume că nu ne rămâne altceva de făcut decât să imităm natura, pentru că ea nu se înşală niciodată. Între albatrosul care bate din aripi numai de zece ori pe minut, între pelicanul care bate de şaptezeci de ori…

— Şaptezeci şi una! răsări un glas zeflemitor.

— Şi albina care dă din aripi de o sută nouăzeci şi două de ori pe secundă…

— O sută nouăzeci şi trei!… strigă cineva în bătaie de joc.

— Şi musca obişnuită care face aceeaşi mişcare de trei sute treizeci…

— Trei sute treizeci şi jumătate!

— Şi ţânţarul la care numărul bătăilor din aripi este de câteva milioane…

— Ba nu… miliarde!

Dar Robur, deşi întrerupt la tot pasul, nu-şi curmă firul demonstraţiei sale.

— Între aceste moduri diferite… urmă el.

— E unul şi mai şi! îi întoarse vorba cineva.

— …există posibilitatea de a găsi o soluţie practică. În ziua când domnul de Lucy a constatat că răgacea, o insectă care cântăreşte abia două grame, poate să ridice o sarcină de patru sute de grame, problema aviaţiei a fost rezolvată. Pe de altă parte, se ştie că suprafaţa aripilor se micşorează cu cât cresc dimensiunile şi greutatea animalului. De atunci, oamenii au ajuns a plăsmui sau construi peste şaizeci de aparate…

— Care niciodată n-au reuşit să zboare! exclamă secretarul Phil Evans.

— Care au zburat sau care vor zbura, răspunse Robur, fără să-şi piardă cumpătul. Şi fie că le numim stereofore, elicoptere, ortoptere sau, după exemplul cuvântului „navă” ce-şi are obârşia în *navis*, le vom spune „ave”, ca o derivaţie de la *avis*, ajungem la aparatul a cărui creaţie îi va da putinţă omului să stăpânească văzduhul.

— A! Elicea! spuse prompt Phil Evans. Bine, dar păsările n-au elice… după câte ştiu!

— Ba da, răspunse Robur. Precum a arătat domnul Penaud, pasarea însăşi se transformă într-o elice şi zborul ei este de fapt elicopter. De aceea, cum spuneam, elicea este aparatul viitorului…

— De o astfel de price,
Sfântă Elice
cruţă-ne pe noi!…

fredonă cineva dintre cei de faţă, care-şi amintise întâmplător de acest motiv din *Zampa* lui Herold. Şi toţi începură a cânta după el în cor refrenul de mai sus, în asemenea hal, încât să fi auzit, compozitorul

francez s-ar fi cutremurat în mormânt.

Pe urmă, când ultimele note se pierdură într-o tevatură cumplită, profitând de un moment de linişte, Uncle Prudent socoti cu cale să intervină:

— Străine, spuse el, v-am lăsat până acum să vorbiţi în voie, fără să vă întrerupem…

Pe cât se pare, pentru preşedintele Institutului Weldon toate aceste cuvinte azvârlite din zbor, toate aceste ţipete şi aiureli nu erau nicidecum nişte întreruperi, ci doar un schimb de vederi.

— Totuşi, continuă el, ţin să vă amintesc faptul că principiile aviaţiei au fost de la început înfierate şi respinse de majoritatea inginerilor americani sau străini. Este un sistem la pasivul căruia se află înscrisă moartea Musulmanului zburător, la Constantinopol, aceea a călugărului Voador, la Lisabona, a lui Letur în 1852, a lui Groof în 1864, fără a mai pune la socoteală atâtea alte victime, care acum îmi scapă, chiar de-ar fi să-l amintesc numai pe Icar din mitologie…

— Nu văd, îi răspunse Robur, pentru ce sistemul acesta ar fi mai păcătos decât un altul din pricina căruia au fost atâţia mucenici ca, de pildă: Pilâtre de Rozier la Calais, d-na Blanchard la Paris, Donaldson şi Grimwood, care au căzut în lacul Michigan, Sivel şi Croce-Spinelli, Eloy şi mulţi alţii pe care vom avea grijă să nu-i dăm uitării!

Era o lovitură „la ţanc”, ca la scrimă.

— De altminteri, continuă Robur, cu baloanele dumneavoastră, oricât de perfecţionate ar fi ele, n-o să atingeţi niciodată ceea ce, practic vorbind, se poate numi viteză. Zece ani v-ar trebui ca să faceţi ocolul lumii, lucru pe care un aparat de zbor l-ar îndeplini în opt zile!

Şi iarăşi se stârni un val de proteste şi contestaţii care ţinură mai bine de trei minute, până când Phil Evans putu să ia din nou cuvântul.

— Domnule aviator, rosti el, dumneavoastră care aţi venit aici să ne lăudaţi foloasele aviaţiei, spuneţi-ne, vă rugăm, dacă aţi „aviat” vreodată?

— Sigur că da!

— Şi aţi cucerit într-adevăr văzduhul?

— De ce nu, domnule?

— Ura, trăiască Robur Cuceritorul! se auzi un glas ironic.

— Ei bine, da! Robur Cuceritorul, accept numele acesta şi chiar am să mi-l însuşesc, fiindcă mi se cuvine!

— Daţi-ne voie să avem oarecare îndoieli! strigă Jem Cip.

— Domnilor, spuse Robur, încruntându-se, de vreme ce am venit aci să discut cu toată seriozitatea un lucru serios, nu admit să fiu luat în răspăr şi aş fi încântat să cunosc numele persoanei care m-a întrerupt…

— Mă numesc Jem Cip… şi sunt legumist…

— Cetăţene Jem Cip, îi răspunse Robur, ştiam până acum că

legumiştii au în general intestinele mai lungi decât ceilalţi oameni — cu vreo două palme, cel puţin. Şi asta încă-i mult… aşa că nu mă siliţi, rogu-vă, să vă mai lungesc şi urechile…

— Afară cu el!

— În stradă!

— Muiaţi-i oasele!

— Să-i aplicăm legea Lynch!

— Să-l facem elice!…

Baloniştii erau furioşi la culme. Se sculaseră toţi de pe scaune şi împresuraseră tribuna. Robur nu se mai vedea din lanul de braţe ce tălăzuia ca-n toiul unei furtuni. Zadarnic trompeta cu aburi bombarda adunarea cu un potop de sunete buciumătoare! Probabil că, în seara aceea, Philadelphia îşi va fi închipuit că cine ştie ce cartier al oraşului era cuprins de flăcări şi că toată apa râului Schuylkill nu va ajunge să stingă incendiul.

Deodată, în mijlocul acestei harababuri, se desluşi o mişcare de retragere. Scoţându-şi mâinile din buzunare, Robur le întinse către primele rânduri din gloata înverşunaţilor. Ţinea în fiecare mână câte un box american, în acelaşi timp şi revolver cu repetiţie — un fel de mitraliere de buzunar — pe care ar fi fost de-ajuns să apese cu degetele ca să se descarce.

Şi atunci Robur, folosindu-se nu numai de faptul că asediatorii dăduseră înapoi, dar şi de tăcerea ce se făcuse odată cu această mişcare de retragere, spuse:

— Hotărât lucru, nu Amerigo Vespucci a fost cel ce a descoperit Lumea Nouă, ci Sebastian Cabot! Dumneavoastră, cetăţeni balonişti, nu sunteţi americani! sunteţi doar nişte cabotini…

În aceeaşi clipă detunară patru sau cinci focuri de revolver, trase în aer. Nimeni nu fu rănit. Inginerul se făcu nevăzut într-un nor de fum şi, când norul se risipi, ia-l de unde nu-i. Robur Cuceritorul se topise de parcă s-ar fi înălţat în văzduh cu vreun aparat de zbor.

Capitolul IV

ÎN CARE, VORBIND DESPRE VALETUL FRYCOLLIN, AUTORUL ÎNCEARCĂ SĂ REABILITEZE LUNA

Fireşte, nu era prima dată când, ieşind de la vreuna din şedinţele clubului, în urma unor discuţii furtunoase, membrii Institutului Weldon făcuseră să clocotească de gălăgia lor Walnut-Street şi străzile învecinate. Adeseori, locuitorii cartierului se plânseseră, şi pe bună dreptate, de aceste zgomotoase finaluri de discuţii, care le tulburau tihna căminului. În sfârşit, policemenii se văzuseră adeseori nevoiţi să intervină pentru ca să poată circula nestingheriţi trecătorii, dintre care cei mai mulţi se sinchiseau prea puţin de problema navigaţiei aeriene.

Niciodată însă până în seara aceea zarva nu fusese atât de straşnică, nici plângerile atât de întemeiate şi nici intervenţia policemenilor atât de necesară. Totuşi membrii Institutului Weldon puteau fi scuzaţi într-o oarecare măsură. Închipuiţi-vă îndrăzneala: să fie atacaţi chiar în bârlogul lor! Înfocaţilor adepţi ai principiului „mai uşor decât aerul", un nu mai puţin înfocat apărător al devizei „mai greu decât aerul" le trântise în faţă o seamă de lucruri destul de neplăcute. Şi, tocmai când se pregăteau să-i dea lecţia cuvenită, spălase putina.

Era într-adevăr ceva strigător la cer! Un om care ar fi lăsat asemenea ocară nepedepsită cu siguranţă că nu avea sânge american în vine! Urmaşii lui Amerigo să fie luaţi drept urmaşi ai lui Cabot! Nu era, oare, o insultă pentru care nu putea să încapă iertare, mai ales că se întâmpla să pice tocmai la ţanc — din punct de vedere istoric?

Membrii clubului o porniră, grupuri, grupuri, val-vârtej, care încotro pe Walnut-Street, pe urmă pe străzile învecinate, pe urmă prin tot cartierul, trezindu-i din somn pe locuitori. Ba chiar îi siliră să-i lase a cotrobăi prin casele lor, chit că mai apoi aveau să-i despăgubească pentru supărările aduse vieţii lor private, ştiut fiind că bunul acesta era respectat cu sfinţenie de popoarele de origine anglo-saxonă. Degeaba însă toate sâcâielile astea şi toate scotocelile. Robur nu era de găsit nicăieri. Dispăruse fără urmă… S-ar fi zis că plecase cu *Go ahead*, balonul Institutului Weldon. După un ceas întreg de percheziţii, se văzură nevoiţi să renunţe şi colegii se despărţiră, nu fără a fi făcut mai întâi legământ de a-şi desfăşura cercetările mai departe, pe tot teritoriul celor două Americi care alcătuiesc Noul Continent.

Către ceasurile unsprezece, liniştea aproape se statornicise din nou în cartier. Philadelphia putea să se cufunde iarăşi într-un somn adânc, privilegiu vrednic de jinduit, hărăzit oraşelor ce au fericirea să nu fie industriale. Membrii clubului abia aşteptau să ajungă mai repede acasă. Şi, ca să-i pomenim doar pe cei mai cu vază, vom spune că William T. Forbes se îndreptă spre marea sa rafinărie de zahăr, unde miss Doll şi miss Mai îi pregătiseră, ca în fiecare seară, ceaiul îndulcit cu glucoza produsă de propria-i întreprindere; Truk Milnor luă drumul fabricii lui, a cărei pompă cu aburi gâfâia zi şi noapte, în cea mai îndepărtată mahala. Casierul Jem Cip, care fusese acuzat în faţa tuturor că ar fi avut intestinele mai lungi cu două palme decât cereau funcţiunile maşinii omeneşti, purcese spre sufrageria lui, unde-l aştepta cina alcătuită exclusiv din legume.

Doi dintre cei mai de frunte balonişti — numai doi — nu păreau însă deloc grăbiţi să se ducă spre casă. Dimpotrivă, nu scăpară prilejul de a avea un schimb de vorbe ceva mai aprig ca de obicei. Aceştia erau cei doi duşmani neîmpăcaţi, Uncle Prudent şi Phil Evans, adică preşedintele şi secretarul Institutului Weldon.

La uşa clubului, valetul Frycollin îşi aştepta stăpânul, pe unde

Prudent.

Valetul se luă după ei, fără să-şi bată prea mult capul pentru a afla pricina ce-i făcea pe cei doi colegi să se ia la colţi.

Trebuie să spunem că termenul „schimb de cuvinte” nu este decât un eufemism folosit pentru a desemna îndeletnicirea la care se dedaseră de comun acord preşedintele şi secretarul clubului. La drept vorbind, se ciorovăiau amândoi cu o înfocare ce-şi avea obârşia în vechea lor rivalitate.

— Nu, domnule, nu! stăruia Phil Evans. Să fi avut eu cinstea de a fi în capul Institutului Weldon, niciodată, zic, niciodată nu s-ar fi întâmplat un scandal ca ăsta!

— Şi ce ai fi făcut, mă rog, dacă aveai această cinste? îl iscodi Uncle Prudent.

— I-aş fi tăiat vorba neobrăzatului care ne-a insultat în public. Nici nu l-aş fi lăsat să deschidă gura!

— Mi se pare că, pentru a tăia vorba cuiva, trebuie mai întâi să-l laşi să spună ceva!

— Nu însă în America, domnule, nu în America!

Şi tot azvârlindu-şi aşa unul altuia cuvinte mai degrabă acre decât dulci, cei doi o apucară pe nişte străzi care-i îndepărtau din ce în ce de casă; umblau acum prin nişte cartiere în aşa fel situate, încât, ca să se întoarcă înapoi, ar fi trebuit să facă un ocol serios.

Frycollin se ţinea pas cu pas după ei; nu se simţea însă deloc în apele lui, văzând cum se afundă stăpânu-său în inima unor asemenea pustietăţi. Nu prea îi plăceau lui Frycollin locurile astea, mai ales acum, spre miezul nopţii. Într-adevăr, era întuneric beznă şi secera lunii abia îşi începuse „stagiul de douăzeci şi opt de zile”.

Aşadar, Frycollin se uita când la dreapta, când la stânga, să vadă de nu-i pândesc cumva niscai umbre suspecte. Şi chiar i se păru că zăreşte vreo cinci sau şase măgădăi, care nu-i slăbeau din ochi.

Instinctiv, Frycollin se dădu mai aproape de stăpânul său; pentru nimic în lume însă n-ar fi îndrăznit să-l întrerupă din toiul unei discuţii, ştiind că ar fi tras imediat ponoasele.

Într-un cuvânt, întâmplarea făcuse ca preşedintele şi secretarul Institutului Weldon să-şi fi îndreptat paşii, fără să-şi dea seama, spre Fairmont-Park. Ajungând acolo, tocmai când disputa era mai aprinsă, trecură vestitul pod de fier de peste râul Schuylkill; abia dacă întâlniră ici, colo câţiva întârziaţi. În sfârşit se pomeniră în mijlocul unor întinderi vaste, dintre care unele se desfăşurau cât vedeai cu ochii în chip de pajişti, iar altele erau adumbrite de copaci falnici, podoaba acestui parc unic în lume.

Aici, valetul Frycollin simţi cum spaima începe a-l încolţi mai vârtos, cu atât mai mult, cu cât băgase de seamă că cele cinci sau şase mogâldeţe se furişaseră pe urmele lor, trecând şi ele podul peste

Schuylkill. De teamă, pupilele ochilor i se lărgiseră atât de mult, încât aproape că atingeau circumferinţa irisului. În acelaşi timp însă corpul i se micşora cu încetul, i se chircea, de parcă ar fi avut acea proprietate de a se contracta cu care sunt înzestrate moluştele şi unele animale articulate.

Fiindcă trebuie să vă spunem că Frycollin era un fricos fără pereche.

Negru get-beget din Carolina de Sud, cu un cap nătâng pe un trup sfrijit, Frycollin să tot fi avut douăzeci şi unu de ani, ceea ce înseamnă că nu fusese sclav nici măcar la naşterea sa. Cu toate astea, mare lucru nu era de capul lui. Mofturos, lacom, leneş şi mai ales fricos nevoie mare. De trei ani se afla în serviciul lui Uncle Prudent şi în acest răstimp de vreo sută de ori nu lipsise mult să fie dat afară; stăpânul său îl ţinuse numai de teamă să nu dea peste altă poamă şi mai rea. Şi cu toate astea, viaţa lui fiind împletită cu a unui stăpân gata oricând să se avânte în cele mai cutezătoare aventuri, Frycollin avea să se afle adeseori în impasuri, în care inima lui fricoasă avea să fie supusă la grele încercări. În schimb, era despăgubit într-alt fel. Nu prea i se făceau zile fripte nici pentru că era mâncăcios şi cu atât mai puţin fiindcă-i plăcea să trândăvească. Ah, Frycollin, de-ai putea citi în viitor!

De ce însă nu va fi rămas Frycollin în serviciul unei familii din Boston, anume Sneffel, care se pregătea tocmai să plece în Elveţia şi care totuşi renunţase la acest proiect de teama avalanşelor? Nu era oare mai bine să fi stat acolo, decât la Uncle Prudent în casa căruia sălăşluia pururea cutezanţa?

În sfârşit, asta era situaţia şi stăpânu-său ajunsese chiar să se împace cu defectele lui. Frycollin, de altminteri, avea şi o calitate. Deşi negru din născare, nu vorbea totuşi aşa cum vorbesc de obicei negrii, ceea ce este vrednic de luat în seamă, căci nu cred să existe ceva mai neplăcut decât acel supărător jargon în care pronumele posesiv şi infinitivele sunt folosite peste măsură.

Rămâne deci stabilit că valetul Frycollin era fricos, ba chiar, cum se zice, „fricos ca luna”.

Şi pentru că veni vorba, e cazul, cred, să protestăm împotriva acestei comparaţii jignitoare pentru blonda Febe, pentru gingaşa Selene, neprihănita soră a strălucitorului Apolo. Cu ce drept să i se scoată, oare, ponosul că-i fricos unui astru care, de când e lumea, a privit Pământul drept în faţă, fără să-i fi întors vreodată spatele?

Oricum ar fi fost, la ora aceea — cam pe miezul nopţii — cornul „palidei calomniate” scăpăta spre apus, după coamele înalte ale copacilor. Strecurându-se printre crengi, razele ei aşterneau câteva pete de lumină pe pământ. Adâncul pădurii părea astfel mai puţin întunecos. Asta îi îngăduia lui Frycollin să arunce în urmă o privire mai pătrunzătoare.

— Brr! se scutură el. Tot aici sunt, puşlamalele! Fără doar şi poate, vin încoace!

Şi cum nu-l mai răbda inima, se apropie de stăpânu-său:

— Master Uncle! îl strigă el.

Aşa îi spunea de obicei şi aşa ţinea şi preşedintele Institutului Weldon să i se spună.

În momentul acela sfada celor doi adversari ajunsese la punctul culminant. Şi cum se trimiteau unul pe altul la plimbare, Frycollin fu şi el poftit cu brutalitate să-şi ia tălpăşiţa.

Pe urmă, în timp ce discutau amândoi, ochi în ochi, Uncle Prudent pătrunse şi mai mult în inima pustietăţilor din Fairmont-Park, îndepărtându-se de Schuylkill-river şi de podul peste care trebuiau să treacă din nou ca să se întoarcă în oraş.

Se aflau acum câteşitrei în mijlocul unui bunget înalt, în coama căruia se întreţeseau ultimele sclipiri ale lunii. În marginea bungetului se deschidea un larg luminiş, o pajişte întinsă, de formă ovală, parcă anume făcută pentru întreceri pe hipodrom. Nici un accident de teren n-ar fi stânjenit galopul cailor, nici un pâlc de arbori n-ar fi împiedicat spectatorii să cuprindă cu privirea pista ovoidală, ce se desfăşura pe câteva mile.

Totuşi, dacă Uncle Prudent şi Phil Evans n-ar fi fost atât de cufundaţi în discuţia lor, dacă s-ar fi uitat în jur mai cu atenţie, şi-ar fi dat seama că luminişul nu avea înfăţişarea lui obişnuită. Să se fi clădit cumva peste noapte o întreagă morărie? Într-adevăr, aşa s-ar fi spus, judecind după mulţimea morilor de vânt, ale căror aripi, nemişcate în momentul acela, păreau că rânjesc în penumbră.

Nici preşedintele şi nici secretarul Institutului Weldon nu băgară însă de seamă ciudata schimbare suferită de priveliştea parcului Fairmont. Frycollin nu observă nici el nimic. I se părea că haimanalele se apropiau, strângându-se laolaltă, ca şi cum ar fi pus la cale vreo lovitură. Îl apucase o spaimă convulsivă, mâinile şi picioarele-i erau ca paralizate şi tot părul din cap i se zburlise, în sfârşit, era cum nu se poate mai înfricoşat.

Cu toate astea, simţind cum i se înmoaie genunchii, mai avu puterea să strige o dată:

— Master Uncle!! …Master Uncle!

— Ei, spune odată ce vrei! îşi ieşi din sărite Uncle Prudent.

Poate că în momentul acela nici Phil Evans, nici el n-ar fi pregetat să-şi verse focul asupra nefericitului valet, luându-l la bătaie. Numai că nu avură vreme s-o facă, după cum nici Frycollin nu avu răgaz să le răspundă.

În aceeaşi clipă, se auzi un ţignal în pădure. Şi îndată, un fel de stea electrică se aprinse în mijlocul luminişului.

Fără doar şi poate, era un semn; pesemne venise momentul să se

înfăptuiască cine ştie ce samavolnicie.

Cu o iuţeală pe care nici gândul n-ar putea-o atinge, şase oameni se năpustiră din bunget, doi asupra lui Uncle Prudent, doi asupra lui Phil Evans şi doi asupra valetului Frycollin, cu toate că aceştia doi din urmă n-aveau, în chip vădit, nici un rost, căci negrul nu mai era în stare să se apere.

Deşi luaţi pe nepusă masă, preşedintele şi secretarul Institutului Weldon încercară să se împotrivească, dar nu avură nici timp şi nici destulă putere. Cât ai clipi, muţi din pricina căluşului din gură, cu o cârpă înfăşurată peste ochi, legaţi fedeleş, fără să poată face o mişcare, fură luaţi pe sus şi duşi la repezeală, prin luminiş. Ce puteau oare să creadă decât că aveau de-a face cu acel soi de indivizi fără nimic sfânt pe lume, care nu şovăie să despoaie bieţii oameni rătăciţi prin pădure? Totuşi nu păţiră nimic nici unul dintre ei. Nici măcar nu fură buzunăriţi, deşi Uncle Prudent avea întotdeauna asupra lui, potrivit unei vechi deprinderi, câteva mii de dolari hârtie.

Într-un cuvânt, un minut după această agresiune, fără ca făptuitorii să fi schimbat o singură vorbă între ei, Uncle Prudent, Phil Evans şi Frycollin simţiră că erau lăsaţi binişor jos, dar nu pe iarbă, în poiană, ci pe un fel de podea, care scârţâi sub greutatea lor, şi rezemaţi de ceva, unul lângă altul. Pe urmă o uşă fu închisă pe dinafară şi scrâşnetul unui zăvor le dădu de ştire că erau ferecaţi.

În clipa aceea se stârni un foşnet neîntrerupt, ceva ca un freamăt, un „sfârrr", al cărui „rr" se prelungea fără sfârşit, fiind singurul zgomot ce izbea urechea în tăcerea nopţii.

…… … … … … … … … … … … … … … … … … … … ….

Ce vâlvă, a doua zi, în Philadelphia! Dis-de-dimineaţă toată lumea ştia tot ce se întâmplase în ajun, la şedinţa Institutului Weldon: apariţia unui personaj misterios, un oarecare inginer, anume Robur Cuceritorul, lupta pe care pare-se voia s-o dea împotriva baloniştilor, apoi dispariţia lui atât de curioasă.

Ce tevatură însă când se răspândi în tot oraşul zvonul că preşedintele şi secretarul clubului dispăruseră şi ei în noaptea de 12 spre 13 iunie!

Cât i-au mai căutat de la un cap la altul al oraşului şi prin împrejurimi! Degeaba însă. Gazetele din Philadelphia, apoi ziarele din Pennsylvania şi, în sfârşit, din tot cuprinsul Americii nu mai vorbeau decât despre această întâmplare, dând fel de fel de explicaţii, dintre care nici una nu putea fi cea adevărată. Anunţuri şi afişe făgăduiau sume impresionante de bani, nu numai celor care aveau să-i găsească pe onorabilii dispăruţi, dar şi oricui ar fi putut să dea vreun indiciu care să ducă pe urmele lor. Nimic nu folosi. Parcă s-ar fi deschis pământul să-i înghită, aşa pieriseră amândoi de pe faţa globului, şi preşedintele, şi secretarul Institutului Weldon.

Cu acest prilej, ziarele guvernamentale cerură să se sporească într-o măsură considerabilă personalul poliţienesc, dat fiind că cei mai de ispravă cetăţeni ai Statelor Unite puteau fi ţinta unor astfel de atentate — şi aveau dreptate…

E adevărat că, la rândul lor, ziarele opoziţiei cerură ca personalul mai sus-pomenit să fie scos din serviciu ca inutil, de vreme ce puteau avea loc asemenea atentate, fără ca vinovaţii să poată fi descoperiţi — şi poate că nu greşeau.

Până la urmă, poliţia rămăsese aşa cum era şi cum va fi întotdeauna în cea mai bună dintre lumi, care nu este perfectă şi nici n-ar putea să fie.

Capitolul V

ÎN CARE PREŞEDINTELE ŞI SECRETARUL INSTITUTULUI WELDON CAD LA ÎNVOIALĂ SĂ ÎNTRERUPĂ PENTRU UN TIMP OSTILITĂŢILE

O cârpă peste ochi, un căluş în gură, mâinile şi picioarele legate cu frânghii, nici chip deci să vadă, să vorbească sau să se mişte din loc. Nimic din toate astea nu era făcut să uşureze situaţia în care se aflau unde Prudent, Phil Evans şi valetul Frycollin. Pe de altă parte, să nu ştii cine sunt făptuitorii unei asemenea răpiri, unde anume ai fost azvârlit, ca un simplu colet într-un vagon de bagaje, să n-ai habar unde eşti şi ce te aşteaptă, iată tot atâtea pricini apte să scoată din răbdări şi pe cei mai răbdători reprezentanţi ai speţei ovine, or este îndeobşte cunoscut faptul că membrii Institutului Weldon erau departe de a fi oi în privinţa răbdării. Ştiind cât era de iute din fire, ne putem prea bine închipui starea în care putea să fie Uncle Prudent.

În orice caz, şi el şi Phil Evans se gândeau, probabil, c-o să le vină tare greu să se înfiinţeze a doua zi în biroul clubului. Cât despre Frycollin, care şedea cu ochii închişi şi gura încleştată, nu putea să se gândească la nimic. Era mai mult mort decât viu.

Timp de un ceas nu se produse nici o schimbare în situaţia prizonierilor. Nimeni nu veni să-i vadă, nici să le redea libertatea de a se mişca în voie şi de a cuvânta, libertate a cărei lipsă o simţeau atât de mult. Trebuiau să se mulţumească doar a suspina înăbuşit, a pufni prin căluşuri şi a se zvârcoli ca nişte crapi care, scoşi din iazul lor de baştină, se dau de ceasul morţii. Vă daţi seama, cred, câtă mânie mută şi furie sugrumată, sau mai bine-zis legată cobză, vădeau toate astea. Într-un târziu, după o mulţime de sforţări zadarnice, rămaseră o bucată de vreme nemişcaţi. Şi, lipsiţi fiind de simţul văzului, căutară a se folosi de auz, încercând să descopere vreun indiciu asupra acestei neliniştitoare stări de lucruri. Degeaba însă se străduiră a desluşi vreun alt zgomot afară de sfârâitul acela ciudat şi neîntrerupt, ce

părea să-i învăluie într-o atmosferă înfrigurată.

Să vedeţi însă ce se întâmplă atunci: migălind cu răbdare, Phil Evans reuşi să slăbească legătura ce-i încătuşa mâinile. Apoi, încetul cu încetul, nodul se desfăcu, degetele-i lunecară unele peste altele şi putu iarăşi să-şi mişte slobod braţele.

Frecându-şi-le apoi energic, restabili circulaţia sângelui, stingherită un timp din pricina legăturilor. O clipă mai târziu, Phil Evans îşi luase cârpa de pe ochi, îşi smulsese căluşul din gură şi tăiase frânghiile cu limba ascuţită a unui „bowie-knife". Căci un american care n-ar avea în fiece moment un „bowie-knife" în buzunar n-ar mai fi american.

De altminteri, singurul câştig cu care se alese Phil Evans fu acela de a se putea mişca şi vorbi în voie, atâta tot. De ochi nu se putea încă folosi, practic vorbind, cel puţin deocamdată. Încăperea era cufundată într-o întunecime oarbă. O rază de lumină totuşi se strecura printr-o bortă îngustă, sfredelită în perete, la o înălţime de vreo şase sau şapte picioare.

Vă închipuiţi, cred, că,oricare ar fi fost sentimentele lui, Phil Evans nu şovăi o clipă să-şi elibereze adversarul. Harşt, harşt, reteză din câteva lovituri nodurile ce-i sugrumau braţele şi picioarele. Îndată Uncle Prudent, aproape spumegând de mânie, sări în picioare, îşi smulse legătura de la ochi şi căluşul, apoi rosti cu un glas înăbuşit:

— Mulţumesc!

— Nu!… N-ai de ce, îi răspunse celălalt.

— Phil Evans?

— Uncle Prudent?

— Aici nu mai poate fi vorba nici de preşedintele, nici de secretarul Institutului Weldon, nu mai există adversari!

— Bine zici! răspunse Phil Evans. Nu mai există decât doi oameni care trebuie să se răzbune pe un al treilea, fiindcă atentatul ăsta nu se poate să nu fie aspru pedepsit. Iar acest al treilea…

— E Robur!

— E Robur!

Iată în sfârşit un lucru asupra căruia cei doi foşti concurenţi erau întru totul de acord. În privinţa asta nu mai încăpea nici o gâlceavă.

— Dar cu valetul dumitale ce facem? îi atrase atenţia Phil Evans, arătând spre Frycollin, care pufăia ca o focă. Nu-l dezlegăm?

— Mai lasă-l, spuse Uncle Prudent. O să ne împuie urechile cu văicărelile lui şi acum avem altă treabă decât să blestemăm.

— Adică ce, Uncle Prudent?

— Să scăpăm de aci, dacă se poate.

— Şi chiar dacă nu se poate!

— Ai dreptate, Phil Evans, chiar dacă nu se poate!

Nici unul dintre ei nu s-ar fi îndoit o clipă că istoria asta cu răpirea lor ar putea fi pusă pe socoteala altcuiva decât a lui Robur;

preşedintele şi colegul lui nici măcar nu s-ar fi putut gândi la aşa ceva. Într-adevăr, nişte tâlhari cinstiţi, de rând, le-ar fi luat ceasurile, inelele, portofelele şi portmoneele şi i-ar fi aruncat în Schuylkill-river, după ce le-ar fi băgat cuţitul în piept, în loc să-i ferece în fundul unui…Unde anume? Grea întrebare, ce-i drept, o întrebare căreia trebuiau să-i afle răspunsul, înainte de a începe să se pregătească pentru o evadare cu oarecare sorţi de izbândă.

— Phil Evans, grăi din nou Uncle Prudent, în loc să ne fi spus atunci, după şedinţă, atâtea drăgălăşenii, asupra cărora nu e cazul să mai discutăm, mai bine am fi fost mai puţin distraţi. Dacă ne-am fi plimbat numai pe străzile Philadelphiei, n-am fi păţit asemenea bucluc. Sigur că Robur ăsta bănuia ce o să se întâmple la club; prevăzuse furtuna pe care avea s-o dezlănţuie cu atitudinea lui provocatoare şi lăsase de pază la uşă, să-i dea o mână de ajutor, câţiva bandiţi de-ai lui. Când ne-au văzut depărtându-ne de Walnut-Street, puşlamalele ne-au pândit, s-au luat după noi şi pe urmă, când am apucat-o ca nişte nesăbuiţi pe aleile parcului, atât le-a fost de ajuns.

— Aşa e, încuviinţă Phil Evans. Da, rău am făcut, foarte rău, că nu ne-am dus numaidecât acasă.

— Totdeauna faci rău când greşeşti! răspunse Uncle Prudent.

În clipa aceea se auzi oftând adânc cineva din colţul cel mai întunecos al celulei.

— Ce-o fi? întrebă Phil Evans.

— Nu-i nimic… Frycollin o fi visat ceva.

Şi unde Prudent continuă:

— Din momentul când ne-au înşfăcat la marginea luminişului — mai erau câţiva paşi până acolo — şi până când ne-au azvârlit în chichineaţa asta, n-au trecut mai mult de două minute. Nu încape, aşadar, Nici o îndoială că indivizii ăştia nu ne-au scos din Fairmont-Park…

— Şi chiar de-ar fi făcut-o, am fi simţit probabil o mişcare de translaţie.

— Întocmai, răspunse Uncle Prudent. Deci e mai mult ca sigur că ne aflăm zăvorâţi într-un vehicul închis, probabil vreo hărăbaie de acelea ce cutreieră preriile sau vreun vagon de comedianţi…

— Evident! Dac-ar fi fost cumva vreun vas ancorat la ţărmul fluviului Schuylkill, ne-am fi dat seama imediat după tangajul lui din pricina curentului.

— Ai dreptate, şi de astă dată ai dreptate! repetă Uncle Prudent. Părerea mea este că, de vreme ce ne aflăm încă în poiană, acum ar fi momentul cel mai potrivit ca să fugim, chit c-o să umblăm mai târziu să-l găsim pe Robur…

— Şi să-l silim să plătească scump încălcarea libertăţii a doi cetăţeni ai Statelor Unite ale Americii.

— Scump… foarte scump!

— Dar cine să fie omul ăsta?… De unde vine? Ce o fi oare — englez, german, francez…

— E un ticălos şi atâta tot, răspunse Uncle Prudent. Şi acum, la lucru!

Amândoi, cu mâinile întinse şi degetele răşchirate, începură a pipăi pereţii încăperii, căutând vreo încheietură sau vreo crăpătură. Nimic. La uşă, tot aşa. Era închisă ermetic şi nici vorbă nu putea fi să forţeze broasca. Nu aveau altă posibilitate decât să facă o gaură în perete şi s-o şteargă pe acolo. Rămânea de văzut numai dacă bowie-knifes-urile puteau să răzbată prin perete şi dacă tăişurile lor nu se vor toci ori nu se vor rupe în timpul lucrului.

— Dar ce-o fi cu foşnetul ăsta ce nu mai încetează odată? întrebă Phil Evans, arătându-se foarte mirat de sfârâitul neîntrerupt ce se auzea afară.

— Vântul, probabil, răspunse Uncle Prudent.

— Care vânt?… până la miezul nopţii, după câte ştiu, a fost o linişte desăvârşită.

— Este evident, Phil Evans. Dacă nu-i vântul, atunci ce vrei să fie?

Desfăcând cea mai ascuţită limbă a briceagului, Phil Evans încercă s-o împlânte în perete, lângă uşă. Se gândea că poate ar fi de ajuns să facă o gaură ca s-o poată deschide apoi pe dinafară, dacă era închisă doar cu un zăvor, ori dacă uitaseră cumva cheia în broască.

După câteva minute de caznă, nu reuşi să facă altă scofală decât să ştirbească toate limbile briceagului, să le rupă vârful şi să le preschimbe în pânze de ferăstraie.

— Ce, nu merge, Phil Evans?

— Nu.

— N-om fi cumva într-o cuşcă de tablă?

— Da' de unde, Uncle Prudent? Ia bate în perete, să vezi că nu scoate un sunet metalic.

— O fi atunci lemn tare?

— Nu! Nici lemn, nici tablă.

— Atunci ce să fie?

— N-aş putea să-ţi spun; în orice caz un material în care nu poate pătrunde oţelul.

Cuprins de o furie năprasnică, Uncle Prudent începu să suduie şi să lovească cu piciorul podeaua sunătoare, în timp ce bâjbâia cu mâinile prin aer, căutând să strângă de gât un nevăzut Robur.

— Linişteşte-te, Uncle Prudent, îi spuse Phil Evans, linişteşte-te! încearcă şi dumneata, dacă vrei.

Uncle Prudent încercă şi el, dar briceagul nu fu în stare să răzbească peretele, pe care cea mai ascuţită limbă a lui nu izbuti nici măcar să-l zgârie, de parc-ar fi fost de cristal.

Aşadar, era imposibil să-şi pună planul în aplicare, admiţând că ar fi putut face o asemenea tentativă în cazul când ar fi reuşit să deschidă uşa.

Deocamdată trebuiau să se resemneze, ceea ce nu stă deloc în firea yankeului, şi să se lase în voia întâmplării, lucru cu care, de asemenea, nu se poate împăca un spirit eminamente practic. În orice caz, nu fără bruftuluieli, cuvinte grele şi ocări aprige aruncate numitului Robur care, de bună seamă, nu s-ar fi sinchisit câtuşi de puţin de toate astea, dacă se dovedea cumva a fi în viaţa lui particulară aşa cum se arătase la Institutul Weldon.

Între timp Frycollin începuse a da unele semne din care se vedea că se simte rău. Fie că avea crampe la stomac, fie că i se puseseră cârcei în mădulare, se zbuciuma într-un hal fără hal.

Uncle Prudent socoti de cuviinţă să pună capăt odată acestei gimnastici, tăind frânghiile cu care era legat negrul. În clipa următoare se căia poate c-o făcuse. Să fi auzit atunci văicăreli, în care chinurile spaimei se îngemănau cu suferinţele pricinuite de foame. Creierul bietului Frycollin îndura aceleaşi canoane ca şi stomacul său. Era greu de spus căruia dintre aceste două organe îi era mai îndatorat pentru ceea ce simţea în acel moment.

— Frycollin! strigă Uncle Prudent.

— Master Uncle!… Master Uncle!… răspunse negrul între două orăcăieli lugubre.

— S-ar putea să fim condamnaţi a muri de foame în închisoarea asta. Dar să ştii că noi suntem hotărâţi să nu ne dăm duhul până nu vom fi isprăvit toate mijloacele de hrană în stare să ne prelungească viaţa…

— Vreţi să mă mâncaţi! tresări Frycollin.

— Aşa cum se întâmplă de obicei cu negrii în astfel de împrejurări!… Aşa că, vezi, Frycollin, taci chitic să nu ne mai aducem aminte de tine…

— Dacă nu, te facem Fry-gă-ne-le! adăugă Phil Evans.

Şi Frycollin se temu cu tot dinadinsul să nu fie cumva folosit la prelungirea acestor două vieţi mai preţioase, de bună seamă, decât a lui. Aşa că se mulţumi să se vaite în *petto*.

Până una, alta, însă, timpul trecea şi orice încercare de a sparge uşa sau peretele se dovedise zadarnică. Nu puteau deloc să-şi dea seama din ce erau făcuţi pereţii încăperii. Nu erau nici din metal, nici din lemn, nici din piatră. Podeaua, de asemenea, părea şi ea făcută din acelaşi material. Iar când o loveau cu piciorul, scotea un sunet aparte, pe care lui Uncle Prudent i-ar fi venit destul de greu să-l categorisească în rândul sunetelor cunoscute. Încă ceva: podeaua suna a gol, ca şi cum n-ar fi fost aşezată de-a dreptul pe pământ, în poiană. Da, chiar aşa! Şi fâşâitul acela ciudat părea că se prelinge pe sub ea.

Nu aveau deci nici un motiv să se simtă liniştiţi.

— Uncle Prudent! spuse Phil Evans.

— Phil Evans? răspunse Uncle Prudent.

— Nu ţi se pare că cuşca noastră s-a deplasat?

— Nicidecum.

— Totuşi, la început, când ne-au băgat aici, am simţit desluşit o boare proaspătă de iarbă şi mirosul de răşină al copacilor din parc. Acum, degeaba adulmec aerul: am impresia că toate miresmele astea au dispărut…

— Într-adevăr.

— Cum îţi explici asta?

Oricare explicaţie-i bună, Phil Evans, în afară de ipoteza că închisoarea noastră ar fi fost mutată din loc. Îţi spun încă o dată, dacă am fi într-un vagon în mers sau pe un vas purtat de valuri, fără îndoială că ne-am da seama.

Frycollin slobozi atunci un suspin adânc, de ai fi crezut că stă să-şi dea sufletul, dacă acest suspin n-ar fi fost urmat de alte câteva.

— Aş vrea să cred că Robur ăsta o să ne ofere în curând prilejul să-l vedem la faţă, rosti Phil Evans.

— Sper şi eu, exclamă Uncle Prudent, şi atunci am să-i spun…

— Ce?

— Că s-a purtat la început ca un neobrăzat, ca să sfârşească prin a fi o puşlama!

În momentul acela, Phil Evans băgă de seamă că începeau să mijească zorii zilei. O lumină, încă slabă, se strecura prin borta îngustă ce sfredelea, sus de tot, peretele din faţa uşii. Trebuie să fi fost aproape ceasurile patru dimineaţa fiindcă, după câte ştia, cam la ora aceea, în luna iunie, la paralela unde se aflau, zarea Philadelphiei începe să albească de primele luciri ale revărsatului de ziuă.

Cu toate astea, când Uncle Prudent puse să sune ceasul său cu repetiţie — o adevărată capodoperă ieşită chiar din uzina colegului său — soneria le dădu de ştire că erau orele trei fără un sfert, deşi ceasornicul nu se oprise.

— Ce curios! se miră Phil Evans. La trei fără un sfert ar trebui să fie încă noapte afară.

— Se vede c-o fi rămas în urmă ceasul… îşi dădu cu părerea Uncle Prudent.

— Un ceas de la *Walton Watch Company!* protestă Phil Evans.

Orice ar fi fost, fapt era că se lumina de ziuă. Încetul cu încetul, borta din perete începu să se contureze în alb în miezul întunecimii oarbe din celulă. Totuşi dacă zorile mijeau mai curând decât s-ar fi cuvenit la paralela patruzeci, pe care se afla Philadelphia, ele nu se revărsau chiar atât de repede cum ar fi trebuit la o latitudine joasă.

Încă un lucru pe care Uncle Prudent îl observă cu acest prilej, încă

un fenomen care-i dădea de gândit.

— Ce-ar fi să ne cățărăm până sus, la ochiul acela de lumină, spuse Phil Evans, să încercăm, poate om vedea unde ne aflăm?

— De ce nu? răspunse Uncle Prudent.

Apoi către Frycollin:

— Hai, Fry, scoală-te în picioare!

Negrul se ridică.

— Reazemă-te cu spatele de perete, urmă Uncle Prudent, iar dumneata, Phil Evans, fii bun şi urcă-te pe umerii băiatului ăstuia, în timp ce eu am să-l proptesc să nu cadă.

— Cu dragă inimă, răspunse Phil Evans.

O clipă mai târziu, urcat pe umerii lui Frycollin, ajunsese cu faţa în dreptul ochiului de lumină.

Ochiul acela nu era astupat cu o sticlă bombată în chip de lentilă cum sunt hublourile vapoarelor, ci cu un geam obişnuit, care, fără a fi prea gros, îl împiedica pe Phil Evans să vadă afară, scurtându-i peste măsură raza privirii.

— Sparge geamul, îl îndemnă Uncle Prudent, poate că aşa ai să vezi mai bine!

Phil Evans izbi vârtos cu plăselele briceagului său geamul care scoase un sunet argintiu.

O nouă lovitură şi mai vârtoasă. Acelaşi rezultat.

— Na! făcu Phil Evans. Geam incasabil!

Într-adevăr, geamul era, probabil, făcut din sticlă călită după procedeul inventatorului Siemens, deoarece, oricât îl lovi, rămase la fel ca la început.

Totuşi, afară se luminase destul acum, pentru ca privirea să poată răzbate în voie, cel puţin în limitele câmpului vizual pe care-l ţărmureau marginile ferestruicii.

— Ce vezi? întrebă unde Prudent.

— Nimic.

— Cum? Nici un desiş?

— Nu.

— Nici măcar coama copacilor?

— Nici.

— Deci nu mai suntem în mijlocul luminişului!

— Nici în luminiş, nici în parc.

— Nu vezi barem niscaiva acoperişuri de case sau creştetul vreunui monument? stărui Uncle Prudent, a cărui dezamăgire, împerecheată cu o aprigă mânie, nu înceta să crească.

— Nici acoperişuri, nici monumente.

— Cum? Nici măcar vreo prăjină de drapel sau vreo clopotniţă de biserică, sau chiar vreun horn de fabrică?

— Nimic decât spaţiul.

În aceeaşi clipă uşa celulei se deschise şi cineva se arătă în prag.

Era Robur.

— Stimaţi balonişti, le spuse el grav, sunteţi liberi să umblaţi şi să…

— Liberi! exclamă Uncle Prudent.

— Da… dar numai în cuprinsul *Albatrosului*!

Uncle Prudent şi Phil Evans se grăbiră să iasă din celulă.

Şi ce le văzură ochii?

La vreo mie două sute sau trei sute de metri sub ei, întinsurile unui ţinut pe care se străduiau în van să-l identifice.

Capitolul VI

PESTE CARE INGINERII, MECANICII ŞI ALŢI OAMENI PRICEPUŢI ÎN ACESTE LUCRURI AR FACE, POATE, MAI BINE SĂ TREACĂ

„Când va înceta, oare, omul să se mai târască prin văgăuni, pentru a trăi în seninătatea şi tihna cerului?" La această întrebare a lui Camille Flammarion este destul de uşor de răspuns: atunci când progresele realizate în domeniul mecanicii vor permite să se rezolve în sfârşit problema aviaţiei. Şi, de câţiva ani, se presupunea că, prin folosirea cât mai practică a electricităţii, avea să se ajungă la dezlegarea acestei probleme.

În 1873, cu mult înainte ca fraţii Montgolfier să fi construit cea dintâi montgolfieră, iar fizicianul Charles, cel dintâi balon al său, câţiva inşi în care sălăşluia dorul de aventură năzuiseră să cucerească văzduhul cu ajutorul unor aparate mecanice. Primii inventatori nu se gândiseră deci la nişte aparate mai uşoare decât aerul, lucru pe care stadiul în care se afla fizica pe vremea aceea nu le-ar fi îngăduit să şi-l închipuie cumva. Ei voiau să realizeze locomoţia aeriană folosind nişte aparate mai grele decât aerul, adică nişte maşini zburătoare alcătuite după chipul şi asemănarea păsărilor.

E tocmai ceea ce încercase să facă şi zănaticul de Icar, feciorul lui Dedal, ale cărui aripi, lipite cu ceară, se desprinseseră la arşiţa soarelui.

Dar ca să nu ne întoarcem atât de departe în trecut, până în vremurile mitologice, trecând peste Arkitas din Tarent, vom spune că întâlnim chiar în lucrările lui Dante din Perugia, ale lui Leonardo da Vinci, ale lui Guidotti, ideea unor maşini menite să se deplaseze în atmosferă. Două secole şi jumătate mai târziu, numărul inventatorilor începe să crească. În 1742, marchizul de Bacqueville construieşte un sistem de aripi pe care îl încearcă într-un zbor peste Sena şi, căzând, îşi rupe un braţ. În 1768, Paucton plănuieşte construirea unui aparat cu două elice, una de suspensie şi alta de propulsie. În 1781, Meerwein, arhitectul prinţului de Baden, imaginează un aparat cu o mişcare ortopteră, ridicându-se împotriva dirijării aerostatelor, care

abia fuseseră inventate. În 1784, Launoy şi Bienvenu pun în mişcare un elicopter acţionat cu ajutorul unor resorturi. În 1808, încercările de zbor ale austriacului Jacob Degen. În 1810, broşura lui Deniau din Nantes, în care se află formulat principiul „mai greu decât aerul”. Pe urmă, din 1811 şi până în 1840, studiile şi invenţiile lui Berblinger, Vigual, Sarti, Dubochet, Cagniard de Latour. În 1842 întâlnim pe englezul Henson cu sistemul său de planuri înclinate şi elice puse în mişcare prin forţa aburilor; în 1845, pe Cossus cu aparatul său cu elice de ascensiune; în 1847, pe Camille Vert cu elicopterul său cu aripi de pene; în 1852, pe Letur cu aparatul său în chip de paraşută dirijabilă, pe care îl încearcă cu preţul vieţii; în acelaşi an, pe Michel Loup cu proiectul unui aparat de zbor prevăzut cu patru aripi turnante; în 1853, pe Beleguic cu aeroplanul său acţionat de nişte elice de propulsie, pe Voussin-Chardannes cu zmeul său dirijabil, pe George Cauley cu proiectele lui de maşini zburătoare, prevăzute cu motoare cu explozie. Între 1854 şi 1863 apar Joseph Pline cu brevetele mai multor maşini aeriene, Breant, Carlingfort, Le Bris, Du Temple, Bright, la care elicele de ascensiune se învârtesc în sens invers, Smythies, Panafieu, Crosnier etc. În sfârşit, în 1863, prin străduinţele lui Nadar, ia fiinţă la Paris o societate a partizanilor principiului mai greu decât aerul. În cadrul ei inventatorii au putinţă să-şi experimenteze aparatele, dintre care unele au şi fost brevetate: Ponton d'Amecourt şi elicopterul său cu aburi, La Landelle şi sistemul său de elice combinate cu planuri înclinate şi paraşute, Louvrie şi aeroscaful său, Esterno cu pasărea sa mecanică, Groof cu aparatul său cu aripi acţionate prin pârghii. Şi acum că şi-au luat avânt, inventatorii inventează şi calculatorii fac toate calculele necesare pentru ca locomoţia aeriană să poată fi pusă în practică. Bourcart, Le Bris, Kaufmann, Smyth, Stringfellow, Prigent, Danjard, Pomes şi de la Pauze, Moy Pènaud, Jobert, Hureau de Villeneuve, Achenbach, Garapon, Duchesne, Danduran, Parisel, Dieuaide, Melkisff, Forlanini, Brearey, Tatin, Dandrieux, Edison, unii cu ajutorul aripilor sau elicelor, alţii cu ajutorul unor planuri înclinate, născocesc, creează, construiesc, perfecţionează maşinile lor zburătoare, ce aşteaptă ziua când vor fi înzestrate de vreun inventator cu un motor de o forţă considerabilă şi extrem de uşor, pentru a intra în funcţiune.

Fie-mi iertat acest pomelnic puţin cam lung. Nu eram însă dator să menţionez toate treptele urcate de locomoţia aeriană ca să ajung în vârful scării, unde se află Robur Cuceritorul? De n-ar fi fost dibuirile şi experienţele înaintaşilor săi, inginerul nostru ar fi putut oare născoci un aparat atât de perfect? Nu, fără doar şi poate! Şi dacă el se uita cu dispreţ la cei ce se încăpăţânau încă să caute mijloacele de dirijare a baloanelor, în schimb avea o înaltă stimă pentru toţi adepţii principiului „mai greu decât aerul”, fie ei englezi, americani, italieni,

austrieci, francezi — mai ales francezii, ale căror lucrări, perfecţionate de el, îl ajutaseră să creeze, apoi să construiască maşina lui zburătoare *Albatrosul*.

— Zboară, zboară, cine zboară? exclamase unul dintre cei mai stăruitori adepţi ai aviaţiei.

— Vom păşi prin văzduh cum păşim pe pământ! răspunsese unul dintre cei mai aprigi partizani ai săi.

— În loc de locomotivă, o aeromotivă! rostise cel mai gălăgios dintre toţi, care suna trompeta publicităţii ca să trezească şi Lumea Veche şi Lumea Nouă.

Şi într-adevăr era un lucru bine stabilit, şi prin experienţă şi prin calcule, că aerul oferă un punct de sprijin foarte rezistent. O paraşută cu diametrul de un metru poate nu numai să micşoreze viteza unei coborâri prin aer, ba chiar s-o facă izocronă. Se ştia asta; şi se mai ştia de asemenea că atunci când viteza unei mişcări de translaţie este mare, acţiunea greutăţii variază invers proporţional cu pătratul acestei viteze, devenind aproape neînsemnată.

Se ştia pe urmă că, pe măsură ce greutatea unui animal zburător creşte, suprafaţa aripilor necesară pentru a-l susţine în aer creşte şi ea, dar din ce în ce mai puţin, cu toate că mişcările pe care trebuie să le facă aripile sunt mai încete.

Un aparat de aviaţie se cuvine deci a fi construit în aşa fel, încât să folosească aceste legi ale naturii, adică să imite zborul păsării, „un admirabil tip de locomoţie aeriană”, după spusele doctorului Marey de la Academia Franceză.

Pe scurt, aparatele în stare să ofere o soluţie acestei probleme sunt de trei feluri:

1. Elicopterele sau spiraliferele, care nu sunt altceva decât nişte elice cu axă verticală.

2. Ortopterele, mecanisme ce încearcă să reproducă zborul păsărilor.

3. Aeroplanele, care, de fapt, nu sunt decât nişte planuri înclinate, ca zmeul, însă remorcate sau împinse de elice cu axă orizontală.

Fiecare dintre aceste sisteme avusese şi avea încă adepţii lui, hotărâţi să nu dea înapoi nici un pas măcar.

Cu toate acestea, din diferite motive, Robur respinsese primele două sisteme.

Că ortopterul, pasărea mecanică, prezintă anumite avantaje, nu mai încape nici o îndoială. Lucrările şi experienţele domnului Renaud, făcute în 1884, stau mărturie. Dar, după cum i s-a obiectat, natura nu trebuie imitată în chip slugarnic. Locomotivele n-au fost copiate după alcătuirea iepurilor, nici vapoarele după aceea a peştilor. Primele au fost înzestrate cu nişte roţi care n-au nici un fel de asemănare cu picioarele, iar ultimele cu elice care, de asemenea, n-au nici în clin,

nici în mânecă cu înotătoarele peştilor. Şi, cum vedeţi, asta nu le împiedică totuşi să meargă. Dimpotrivă! De altminteri, cine poate să cunoască mişcările mecanice cuprinse în zborul păsărilor, care e atât de complex? Doctorul Marey n-a presupus, oare, că în timp ce aripa se ridică, penele se răsfiră lăsând să treacă aerul printre ele, mişcare destul de greu de reprodus în chip artificial, cu ajutorul unui mecanism?

Pe de altă parte, era tot atât de neîndoielnic că aeroplanele dăduseră unele rezultate favorabile. Elicele, opunând un plan oblic stratului de aer, constituiau un mijloc potrivit pentru a produce o mişcare de ascensiune, iar aparatele de dimensiuni mici, cu care se făcuseră experienţe, dovedeau că greutatea disponibilă, adică aceea care rămânea la dispoziţia aeronauţilor, lăsând la o parte greutatea aparatului, creştea proporţional cu pătratul vitezei. Iată tot atâtea mari avantaje, mai mari chiar decât avantajele pe care le ofereau aerostatele supuse unei mişcări de translaţie.

Robur se gândise totuşi că lucrul cel mai bun de făcut era şi cel mai simplu.

Aşadar, elicele — „sfânta elice" pe care i-o azvârliseră în cap membrii Institutului Weldon — îndestulaseră toate nevoile aparatului său de zbor. Unele erau folosite ca să-l ţină suspendat în văzduh, iar altele ca să-l remorcheze în cele mai bune condiţii, din punctul de vedere al vitezei şi siguranţei zborului.

Într-adevăr, teoretic vorbind, cu ajutorul unei elice cu un pas destul de mic, dar cu o suprafaţă considerabilă, potrivit celor arătate de d. Victor Tatin, s-ar putea, „mergând până la extrema limită, ridica o greutate infinită cu o forţă cât de neînsemnată".

Dacă ortopterul — care se mişcă prin bătăi de aripi ca păsările — se înalţă în văzduh, aflând în chip firesc un punct de sprijin în aer, elicopterul se ridică în sus, lovind pieziş aerul cu braţele elicei, ca şi cum s-ar urca pe un plan înclinat. De fapt, în acest caz e vorba de nişte aripi în formă de elice în locul unor aripi în formă de căuş. Elicea înaintează neapărat în direcţia axei sale. Este cumva verticală axa? Atunci se deplasează şi ea vertical. Este orizontală? Se deplasează şi ea tot orizontal.

Maşina zburătoare a inginerului Robur se limita în definitiv la aceste două moduri de funcţionare.

Iată acum şi descrierea ei în amănunţime, maşina fiind alcătuită din trei părţi esenţiale: o platformă, aparatele de suspensie şi de propulsie şi maşinăria propriu-zisă.

Platforma era o construcţie ce măsura treizeci de metri în lungime şi patru în lăţime, o adevărată punte de corabie cu prova ca un pinten. Dedesubt se rotunjea coca, cu întărituri solide, în care se aflau aparatele sortite să producă forţa mecanică, magazia cu muniţii,

echipamentul, ustensilele, depozitul general cu felurite provizii, printre care rezervoarele cu apă pentru bord. Jur împrejurul acestei construcţii, o serie de bare subţiri, legate între ele printr-o împletitură de sârmă, susţineau balustrada de care se sprijineau pasagerii. La suprafaţă, trei construcţii în chip de ruf împărţite în compartimente, dintre care o parte erau rezervate personalului, iar restul maşinăriilor. În ruful din mijloc se afla maşina ce punea în mişcare mecanismele de suspensie, în cel de dinainte, maşina propulsorului din faţă, iar în cel de dinapoi, maşina propulsorului din spate — fiecare din aceste trei maşini fiind pusă în funcţiune separat de celelalte două. În partea dinspre prova, în primul ruf se aflau oficiul, bucătăria şi postul echipajului. În partea dinspre pupa, în ultimul ruf, mai multe cabine, printre care şi cabina inginerului, o sufragerie, iar deasupra o încăpere cu geamuri pentru timonier, care conducea aparatul cu ajutorul unei cârme puternice.

Compartimentele fiecărui ruf primeau lumina zilei de la hublourile cu geamuri făcute din sticlă călită, care e de zece ori mai rezistentă decât sticla obişnuită. Sub coca era fixat un sistem de resorturi flexibile, ca să amortizeze loviturile, deşi aparatul putea să aterizeze uşurel de tot, atât era de stăpân inginerul pe mişcările lui.

Aparate de suspensie şi de propulsie. Deasupra platformei se ridicau vertical treizeci şi şapte de axe, dintre care, pe margini, câte cincisprezece, de o parte şi de alta, iar şapte, mai înalte, la mijloc. Ai fi crezut că era o corabie cu treizeci şi şapte de catarge. Numai că aceste catarge, în loc de vele, purtau fiecare câte două elice orizontale cu un pas şi un diametru destul de mic, care însă se puteau învârti cu o iuţeală uluitoare. Fiecare din axele astea se mişcau independent de celelalte, fiecare învârtindu-se, pe de altă parte, din două în două, în sens invers — dispoziţie necesară pentru ca la un moment dat aparatul să nu sufere o mişcare de rotaţie. În felul acesta, elicele, continuând a se înălţa de-a lungul unei coloane de aer verticale, se cumpăneau între ele pentru a înfrunta rezistenţa orizontală. Aşadar, aparatul era prevăzut cu şaptezeci şi patru de elice de suspensie, ale căror braţe, în număr de trei, erau prinse în cadrul unui cerc de metal îndeplinind funcţiunea de volant, ceea ce ducea la o economie de forţă motrice. Înainte şi înapoi, montate pe axe orizontale, două elice propulsoare, cu câte patru braţe şi cu un pas invers foarte mare, învârtindu-se în sensuri diferite, imprimau aparatului o mişcare de propulsie. Aceste elice cu un diametru mai mare decât acela al elicelor de suspensie puteau, de asemenea, să se învârtească cu o viteză extraordinară. Într-un cuvânt aparatul acesta era construit după sistemele preconizate de domnii Cossus, de La Landelle şi de Ponton, d'Amecourt şi perfecţionate de inginerul Robur. Dreptul de a fi socotit inventator se datora însă îndeosebi felului în care îşi alesese mijloacele şi în care

folosise forţa motrice.

Maşinăria. Ca să obţină forţa necesară pentru a menţine în aer şi pune în mişcare aparatul său, Robur nu se gândise să recurgă nici la vaporii de apă sau de alte lichide, nici la aerul comprimat sau la alte gaze elastice, nici la diferite amestecuri explozive capabile să producă o acţiune mecanică. Mijlocul pe care-l utilizase el era electricitatea, acest agent care va deveni cândva sufletul lumii industriale. Cu toate astea nu se afla nici o maşină electromotrice pe bord. Nimic altceva decât pile electrice şi acumulatori. Care erau însă elementele ce intrau în compoziţia acestor pile, cu ce fel de acizi funcţionau? Ăsta era secretul lui Robur. Acelaşi lucru şi cu acumulatorii. Din ce erau făcute discurile pozitive şi negative? Nu se ştia. Inginerul se ferise — şi pe bună dreptate — să-şi scoată un brevet pentru invenţia lui. Ca să nu mai lungim vorba, rezultatele obţinute erau neîndoielnice: pile electrice cu un randament excepţional, acizi înzestraţi cu o rezistenţă aproape absolută la evaporare şi congelare, acumulatori ce depăşeau cu mult acumulatorii Faure-Sellon-Wolckmar, în sfârşit, curenţi electrici a căror intensitate întrunea un număr de amperi încă necunoscut până atunci. Ca urmare, o forţă electromotrice, calculată în cai-putere, infinită, ca să zicem aşa, punea în mişcare elicele de suspensie şi cele propulsoare, forţă superioară tuturor necesităţilor aparatului, în orice împrejurare.

Trebuie s-o mai spunem încă o dată, invenţia aceasta se afla numai şi numai în mâna lui Robur. Şi inginerul păstra taina cea mai desăvârşită asupra ei.

Dacă preşedintele şi secretarul Institutului Weldon n-aveau să reuşească a-l descoperi, de bună seamă, secretul avea să rămână pururea îngropat pentru omenire.

Se înţelege de la sine că aparatul avea suficientă stabilitate, dată fiind poziţia centrului său de gravitate. Nu exista nici o primejdie să se aplece cumva pe o coastă, formând un unghi îngrijorător de mare cu orizontala, nici o temere că s-ar putea răsturna vreodată.

Rămâne de văzut care era materialul folosit de inginerul Robur pentru construcţia aeronavei sale, aşa cum prea bine poate fi numit *Albatrosul*:

Ce putea să fie acest material atât de rezistent pe care Phil Evans nu izbutise să-l străpungă cu bowie-knife-ul său şi asupra căruia Uncle Prudent nu apucase încă să se dumirească? Hârtie, pur şi simplu.

Se împlineau câţiva ani de când acest fabricat luase o dezvoltare considerabilă. Foi de hârtie fără clei, impregnate cu dextrină şi amidon şi puse apoi la presa hidraulică, dădeau în cele din urmă un preparat tare ca oţelul. Din materialul acesta se făceau scripeţi, şine de tren, roţi de vagoane, mai durabile decât cele de metal şi totodată mai uşoare. De aceea, tocmai pentru că era atât de durabil şi de uşor,

Robur se gândise a-l folosi la construirea locomotivei sale aeriene.

Totul, coca, platforma, construcţiile în formă de ruf, cabinele, era din hârtia care, supusă la o presiune puternică, se transformase într-un material tot atât de rezistent ca şi metalul; mai mult chiar decât atât, devenise neinflamabilă, însuşire ce nu era deloc de lepădat, fiind vorba de un aparat menit să zboare la mari înălţimi. Cât despre organele diverselor mecanisme de suspensie şi de propulsie, axele ori paletele elicelor, fuseseră fabricate dintr-o substanţă rezistentă şi flexibilă totodată: fibre muiate în gelatină.

Substanţa aceasta care putea fi uşor modelată, luând orice formă, insolubilă în majoritatea gazelor şi lichidelor, fie acizi, fie esenţe, fără a mai pomeni de proprietăţile ei izolante, se dovedise a fi de mare folos în construcţia maşinăriilor electrice de pe bordul *Albatrosului*.

Inginerul Robur, contramaistrul său, Tom Turner, un mecanic cu două ajutoare, doi timonieri şi un bucătar — în total opt oameni — alcătuiau echipajul aeronavei, suficient de numeros pentru a executa manevrele cerute de locomoţia aeriană. Cât priveşte echipamentul şi proviziile de pe bord, acestea erau constituite din: arme de vânătoare şi de luptă, unelte de pescuit, faruri electrice, instrumente de observaţie, busole şi sextante pentru a stabili ruta, un termometru pentru cercetarea temperaturii, diferite barometre, unele pentru a determina înălţimea atinsă, altele ca să indice variaţiile presiunii atmosferice, un storm-glass care să anunţe furtunile, o mică bibliotecă, o imprimerie portativă, o piesă de artilerie montată de un pivot în mijlocul platformei, ce se încărca de la chiulasă cu proiectile de şase centimetri în diametru, o provizie de praf de puşcă, gloanţe, cartuşe cu dinamită, o bucătărie încălzită cu ajutorul, curentului electric furnizat de acumulatori, o provizie de conserve de carne şi legume rânduite într-un depozit ad-hoc împreună cu câteva butoiaşe de brandy, whisky şi gin, în sfârşit, tot ce trebuia, lăsând deoparte faimoasa trompetă, pentru a călători luni de zile fără a fi nevoie să aterizeze.

În afară de cele de mai sus, se mai afla pe bord şi o barcă uşoară de cauciuc, care putea să poarte opt oameni pe apele unui fluviu, ale unui lac sau ale unei mări liniştite.

Robur însă instalase cumva şi nişte paraşute în eventualitatea unui accident? Nu. Pentru că nu credea în asemenea accidente. Axele elicelor se mişcau independent unele de altele. Dacă s-ar fi întâmplat să se oprească o parte din ele, mersul celorlalte n-ar fi fost în nici un fel stingherit. Şi era destul să rămână în funcţiune jumătate din întregul sistem, pentru ca *Albatrosul* să se poată menţine în elementul său.

— Şi prin el, le explică Robur Cuceritorul, folosind cel dintâi prilej, oaspeţilor săi — oaspeţi fără voia lor — prin el mă pot socoti stăpânul

celei de-a şaptea părţi a lumii, mai întinsă decât Australia, Oceania, Asia, America şi Europa, un adevărat continent aerian, Icaria, pe care mii şi mii de icarieni îl vor popula într-o bună zi!

Capitolul VII

ÎN CARE UNCLE PRUDENT ŞI PHIL EVANS NU VOR ÎNCĂ SĂ SE LASE ÎNDUPLECAŢI

Preşedintele Institutului Weldon rămăsese trăsnit, iar însoţitorul său era ca năuc. Şi unul şi celălalt însă se feriră să dea în vileag uimirea lor atât de firească.

În schimb, valetul Frycollin nici măcar nu încerca să-şi ascundă frica pe care o simţea, văzându-se călător prin văzduh pe bordul unei asemenea bazaconii.

Între timp, elicele de suspensie se învârteau cu repeziciune deasupra capetelor lor. Oricât de mare era în clipa aceea viteza lor de rotaţie, ea putea fi triplată în cazul când *Albatrosul* ar fi vrut să se înalţe într-o zonă superioară.

Cât priveşte cele două elice propulsoare, puse în mişcare cu o viteză destul de moderată, ele făceau să se deplaseze aparatul cu numai douăzeci de kilometri pe oră.

Aplecându-se peste parapetul platformei, călătorii de pe *Albatros* zăriră o lungă şi întortocheată panglică lichidă ce şerpuia ca o gârlă oarecare, de-a curmezişul unui ţinut văluros, printre ochiuri de apă, în care razele soarelui băteau pieziş. Gârla era de fapt un fluviu, şi încă unul din cele mai de seamă de pe aceste meleaguri. Pe malul stâng se contura un lanţ de munţi, ce se pierdeau departe, în zare.

— Eşti bun să ne spui unde suntem? întrebă unde Prudent cu un tremur de mânie în glas.

— Cred că nu mai e nevoie, răspunse Robur.

— O să fii atunci bun să ne spui unde mergem? adăugă Phil Evans.

— Şi cât o să ţină asta?…

— Cât va fi necesar.

— Nu cumva ţi-ai pus în gând să faci ocolul lumii?… întrebă ironic Phil Evans.

— Mai mult chiar, răspunse Robur.

— Şi dacă nu ne arde de asemenea călătorie?… se răţoi Uncle Prudent.

— Trebuie, n-aveţi încotro!

Asta lăsa să se întrezărească felul relaţiilor ce aveau să se statornicească între stăpânul Albatrosului şi oaspeţii — ca să nu spunem prizonierii săi. Până una, alta, însă se vedea că voia să le lase răgaz să se dezmeticească, să admire aparatul miraculos care-i purta prin văzduh şi, de bună seamă, să-i aducă laude inventatorului.

Aşadar, îşi făcu de lucru, preumblându-se de la un capăt la altul al platformei. Puteau deci să cerceteze în voie întregul dispozitiv şi modul cum era amenajată aeronava, sau să-şi dăruiască toată atenţia priveliştii ce-şi desfăşura relieful dedesubtul lor.

— Uncle Prudent, spuse la un moment dat Phil Evans, mi se pare, dacă nu mă înşel, că zburăm deasupra părţii mijlocii a teritoriului canadian. Fluviul ăsta ce curge spre nord-vest trebuie să fie Saint-Laurent. Iar oraşul care a rămas acum în urmă, Quebec.

Era într-adevăr bătrâna cetate întemeiată de Champlain, ale cărei acoperişuri de tablă străluceau în bătaia soarelui ca nişte reflectoare. Albatrosul ajunsese deci până la patruzeci şi şase de grade latitudine nordică; aşa se explica faptul că se luminase de ziuă mai devreme ca de obicei şi că revărsatul zorilor se prelungise nefiresc de mult.

— Da, continuă Phil Evans, uite oraşul în amfiteatru, uite şi măgura pe care se înalţă zidurile cetăţii, Gibraltarul Americii de Nord! Uite şi catedrala anglicană şi cea franceză! Şi vama cu turla pe care flutură drapelul britanic!

Nici nu apucase Phil Evans să termine ce avea de spus şi capitala Canadei şi începuse să se topească în zare. Aeronava pătrunse într-o îngrămădire de norişori care, încetul cu încetul, perdeluiră priveliştea pământului.

Văzând că preşedintele şi secretarul Institutului Weldon îşi îndreptau atenţia asupra instalaţiilor exterioare ale Albatrosului, Robur se apropie de ei şi-i întrebă:

— Ei, ce mai ziceţi acum, domnii mei, credeţi, ori nu că se poate călători prin văzduh cu ajutorul unor aparate mai grele decât aerul?

Ar fi fost greu să nu te dai bătut în faţa unor mărturii atât de vădite. Cu toate astea, Uncle Prudent şi Phil Evans nu spuseră nici pâs.

— Cum, nici un cuvânt? urmă inginerul. Se vede că v-a pierit glasul din pricina foamei!… Trebuie să ştiţi însă că, dacă mi-am luat asupra mea îndatorirea să vă port, aşa, pe căile aerului, n-am nicidecum de gând să vă astâmpăr foamea cu acest fluid prea puţin hrănitor. Vă aşteaptă prânzul — primul prânz pe care-l luaţi aici pe bord.

N-ar fi avut nici un rost să facă nazuri, mai ales că şi unde Prudent şi Phil Evans simţeau cum le dă ghes foamea. O masă nu te obligă la nimic şi, după ce Robur îi va fi coborât din nou pe pământ, se bizuiau amândoi că-şi vor redobândi faţă de el întreaga libertate de acţiune.

Fură conduşi în ruf, unde se afla un mic *dining-room*, cu o masă întinsă cu tot dichisul, la care urmau să mănânce, separat de ceilalţi, tot timpul călătoriei. Ca feluri de mâncare, diferite conserve, printre care un fel de pâine făcută dintr-un amestec în părţi egale de făină şi praf de carne şi dres cu un pic de slănină, amestec care, pus în apă clocotită, dădea o supă grozav de gustoasă, pe urmă felii de şuncă friptă şi, ca băutură, ceai.

Frycollin nu fusese nici el uitat. Avusese şi el parte de o supă minunată, pe care o mâncase în faţă, la prova. Trebuie să fi fost, într-adevăr, lihnit de foame ca să mănânce, fiindcă-i clănţăneau dinţii de frică şi nu ştiu, zău, dacă s-ar fi putut folosi de ei.

— Dacă se rupe!… Dacă se rupe! îndruga mereu bietul om.

De aceea stătea tot timpul cu inima pierită. Gândiţi-vă numai! Să cazi de la o mie cinci sute de metri şi să te faci terci!

Un ceas mai târziu, Uncle Prudent şi Phil Evans ieşiră iar pe platformă. Robur însă nu mai era acolo. În partea dinapoi, omul de la cârmă, în cuşca lui cu geamuri, cu ochii pe busolă, urma cu sânge rece, fără Nici o clipă de şovăială, ruta indicată de inginer.

Cât priveşte pe ceilalţi, erau, pesemne, toţi la masă, în camera echipajului. Doar unul din ajutoarele mecanicului, lăsat să supravegheze maşinile, se plimba pe platformă de la un ruf la altul.

Cei doi colegi nu puteau să-şi dea prea bine seama cât de mare era viteza aparatului, cu toate că Albatrosul ieşise tocmai din nori şi Pământul se vedea iar la o mie cinci sute de metri sub ei.

— Parcă nu-ţi vine a crede! spuse Phil Evans.

— Nici nu trebuie să credem! răspunse Uncle Prudent.

Se duseră amândoi în faţă şi-şi aţintiră privirile în zare, spre apus.

— A! Uite încă un oraş! exclamă Phil Evans.

— Îl recunoşti?

— Da! Pare-mi-se că-i Montreal.

— Montreal?… Bine, dar acum două ore abia am trecut de Quebec!

— Înseamnă că aparatul merge cu o viteză de cel puţin douăzeci şi cinci de leghe pe oră.

Era, într-adevăr, viteza aparatului, şi dacă pasagerii nu se simţeau câtuşi de puţin stingheriţi, asta se datora numai faptului că zburau în direcţia în care bătea vântul. Să fi fost o vreme liniştită, ar fi avut destul de suferit din pricina iuţelii cu care se deplasa aeronava, iuţeală care era aproape la fel de mare ca şi a unui expres. Dacă ar fi mers cu vântul în faţă, n-ar fi putut s-o înfrunte nici unul.

Phil Evans nu se înşelase. Jos, pe pământ, sub *Albatros*, se zărea Montrealul, uşor de recunoscut după Victoria-Bridge, podul ca un tub construit peste Saint-Laurent, aidoma viaductului ce trece peste laguna Veneţiei. Se desluşeau apoi străzile largi, magazinele uriaşe, băncile ca nişte palate, catedrala în chip de bazilică, recent ridicată după modelul bisericii Sfântul Petru din Roma, în sfârşit Mont-Royal, care domină tot oraşul şi care fusese transformat într-un parc măreţ. Norocul lui Phil Evans că apucase să vadă oraşele mai mari din Canada. Putu să recunoască, astfel, câteva din ele fără să-l mai întrebe pe Robur. După Montreal, pe la unu jumătate după-amiază, trecură pe deasupra râului Ottawa, a cărui cascadă, văzută de sus, semăna cu o imensă căldare cu apă în clocot, ce se revărsa în şuvoaie spumegătoare

de cel mai mare efect.

— Uite şi palatul Parlamentului, spuse Phil Evans.

Şi arătă un fel de jucărie de Nürnberg înfiptă într-o colină. Jucăria aceea, cu arhitectura ei policromă, semăna cu Parlament-House din Londra, după cum catedrala din Montreal semăna cu biserica Sfântul Petru din Roma. Dar n-avea a face, nu mai încăpea nici o îndoială că era Ottawa.

Curând şi aşezarea aceasta începu a se micşora în depărtare, zărindu-se doar ca o pată luminoasă pe faţa pământului.

Erau aproape orele două după-amiază când Robur se arătă iar. Tom Turner, contramaistrul său, se ţinea după el. Inginerul îi spuse numai trei cuvinte, pe care Tom le transmise celor două ajutoare ce stăteau de pază în faţă şi înapoi, lângă ruf. La un semn, timonierul schimbă direcţia *Albatrosului* cu două grade spre sud-vest. În acelaşi timp, Uncle Prudent şi Phil Evans putură să-şi dea seama că se mărise viteza propulsoarelor aeronavei.

La drept vorbind, viteza lor putea fi dublată, depăşind rezultatele obţinute până în momentul acela cu cele mai rapide mijloace de locomoţie terestră.

Gândiţi-vă numai: torpiloarele pot atinge o viteză de douăzeci şi două de noduri, adică de patruzeci de kilometri pe oră; trenurile de pe căile ferate engleze şi franceze, o viteză de o sută de kilometri; săniile cu pânze de pe râurile îngheţate ale Statelor Unite, o sută cincisprezece kilometri; o locomotivă construită în atelierele Patterson, cu un sistem de angrenaj, a parcurs o sută treizeci de kilometri pe oră pe linia lacului Erie, iar o alta, pe linia Trenton-Jersey, o sută treizeci şi şapte.

Pasămite însă *Albatrosul*, atunci când propulsoarele lui erau în funcţie cu maximum de intensitate, putea atinge o viteză de două sute de kilometri pe oră, adică aproape cincizeci de metri pe secundă.

Ei bine, aceasta era tocmai viteza unui uragan, care smulge copacii din rădăcini, sau a curentului de aer care, în toiul uraganului din 21 septembrie 1881, de la Cahors, a ajuns să străbată o sută nouăzeci de kilometri pe oră. Este viteza medie a unui porumbel călător, depăşită numai de zborul rândunelei obişnuite (67 metri pe secundă) şi de acela al lăstunului (89 metri).

Într-un cuvânt, *Albatrosul*, aşa cum spusese Robur, punându-şi elicele în mişcare cu maximum de intensitate, ar fi putut să facă ocolul lumii în două sute de ore, adică în mai puţin de opt zile!

Ce-i păsa, oare, aparatului nostru de zbor că, la vremea aceea, globul terestru era înzestrat cu patru sute cincizeci de mii de kilometri de cale ferată — adică o cale ferată care ar face de unsprezece ori înconjurul Pământului în dreptul Ecuatorului? Într-adevăr, de ce i-ar fi păsat, când găsea un punct de sprijin pretutindeni în atmosferă?

Mai e nevoie s-o spunem? Fenomenul a cărui apariţie dăduse atâta de gândit omenirii din cele două lumi era unul şi acelaşi lucru cu aeronava inginerului. Trompeta ce-şi trâmbiţa clocotitoarea-i chemare peste înălţimile văzduhului era trompeta contramaistrului Tom Turner. Iar drapelul înfipt în vârful celor mai de seamă monumente din Europa, Asia şi America era pavilionul lui Robur Cuceritorul şi al maşinii lui zburătoare: *Albatrosul*.

Şi dacă până atunci inginerul luase oarecare măsuri să nu fie recunoscut, călătorind mai ales noaptea şi luminându-şi calea cu farurile electrice, dacă în timpul zilei se făcea nevăzut, zburând pe deasupra stratului de nori, se pare că de aci înainte nu mai avea de gând să tăinuiască lumii izbânda sa. Şi dacă venise la Philadelphia şi pătrunsese în sala de şedinţe a Institutului Weldon, n-o făcuse oare ca să împărtăşească tuturor uimitoarea sa descoperire şi să-i convingă *ipso facto*[6] pe cei mai neîncrezători?

Se ştie cum fusese primit şi vom vedea mai departe în ce fel socotea el să le-o plătească preşedintelui şi secretarului acelui club.

Între timp, Robur se apropiase de cei doi confraţi. Aceştia căutau cu tot dinadinsul să nu manifeste nici umbră de mirare în faţa celor ce vedeau şi a celor ce, fără voie, trebuiau să le încerce pe pielea lor. Fără doar şi poate, în capetele lor de anglo-saxoni era temeinic implântată o încăpăţânare pe care cu chiu cu vai ar fi putut s-o smulgă cineva din rădăcini. Dinspre partea lui, Robur se făcu a nu fi băgat de seamă nimic şi, ca şi cum ar fi legat din nou firul unei conversaţii, care fusese totuşi întreruptă mai înainte cu vreo două ore şi mai bine, spuse:

— Domnilor, vă întrebaţi, desigur, dacă aparatul de faţă, atât de admirabil înzestrat cu mijloace de locomoţie aeriană, e în stare să suporte o viteză mai mare? N-ar fi vrednic însă, vă rog să mă credeţi, să cucerească spaţiul, dacă ar fi incapabil să-l mistuie. Am căutat să aflu un punct de sprijin temeinic în aerul atmosferic şi l-am aflat. Am înţeles că pentru a înfrunta vântul e destul să fii, pur şi simplu, mai tare decât el, şi sunt mai tare. N-am nevoie de pânze să mă tragă, nici de lopeţi sau de roţi să mă împingă, nici de şine ca să lunec mai repede. Aerul mi-ajunge. Aerul ce mă înconjoară, aşa cum apa înconjoară un vas submarin, şi pe care propulsoarele mele îl sfredelesc, aşa cum elicele unui steamer vântură apa. Iată cum am dezlegat eu problema navigaţiei aeriene. Şi nici balonul, nici vreun alt aparat mai uşor decât aerul nu va ajunge vreodată aici.

Muţenie desăvârşită din partea celor doi colegi — ceea ce nu-l făcu nicidecum pe inginer să-şi piardă cumpătul. Mulţumindu-se să schiţeze un zâmbet, acesta continuă pe un ton interogativ:

— Vă întrebaţi cumva, de asemenea, dacă, aşa cum poate să se deplaseze pe orizontală, *Albatrosul* e în stare să se deplaseze tot atât de

lesne pe verticală, într-un cuvânt, dacă se poate măsura cu un aerostat chiar atunci când e vorba să dea o raită prin păturile înalte ale atmosferei? Ei bine, eu nu v-aş sfătui să puneţi la cale o întrecere între *Go ahead* şi el.

Cei doi confraţi dădură din umeri, nici mai mult, nici mai puţin. Probabil că abia aşteptau să le pună întrebarea aceasta.

Robur făcu un semn. Elicele propulsoare se opriră deodată. *Albatrosul* merse ce mai merse, preţ de o milă, apoi încremeni locului.

La cel de-al doilea semn al lui Robur, elicele de suspensie se puseră în mişcare cu o iuţeală ce nu se putea asemui decât cu a sirenelor în experienţele acustice. Sfârâitul lor urcă aproape cu o octavă în scara sunetelor, micşorându-şi totuşi intensitatea din cauza rarefierii aerului, şi aparatul îşi făcu vânt, ridicându-se vertical, întocmai ca o ciocârlie ce săgetează văzduhul cu ţipătul ei ascuţit.

— Stăpâne! Stăpâne!… îndruga întruna Frycollin. Numai de nu s-ar rupe!

Un zâmbet dispreţuitor fu singurul răspuns al lui Robur. În câteva minute, *Albatrosul* se şi ridicase la o înălţime de două mii şapte sute de metri, ceea ce sporea raza vizuală până la şaptezeci de mile împrejur — apoi la patru mii de metri, după cum arăta barometrul care scăzuse la 480 milimetri. Acum că făcuse dovada, *Albatrosul* începu să coboare. Scăderea presiunii în straturile înalte ale atmosferei aduce cu sine micşorarea procentului de oxigen din aer, şi, ca urmare, şi din sânge, ceea ce dă loc la accidente grave, aşa cum li s-a întâmplat unora dintre aeronauţi. Robur socotea de prisos să le înfrunte.

Albatrosul coborî, aşadar, din nou la înălţimea la care zbura, pe cât se pare de obicei, şi propulsoarele, puse iar în mişcare, îl purtară mai departe cu o viteză sporită, spre sud-vest.

— Şi acum, domnilor, dacă aceasta era întrebarea pe care v-aţi pus-o, spuse inginerul, vă las să răspundeţi singuri.

Apoi, aplecându-se spre balustradă, se adânci în contemplare.

Când ridică puţin mai târziu capul, preşedintele şi secretarul Institutului Weldon se aflau în faţa lui.

— Domnule inginer Robur, rosti Uncle Prudent, care căuta în zadar să se stăpânească, ţinem să ştii că nu ne-am întrebat nimic din ceea ce crezi, pare-se, dumneata. În schimb vom pune o întrebare la care socotim că vei binevoi să ne răspunzi.

— Spuneţi.

— Cu ce drept ai tăbărât asupra noastră la Philadelphia, în Fairmont-Park? Cu ce drept ne-ai închis în cuşca asta? Cu ce drept ne cari acum cu dumneata, trecând peste voinţa noastră, pe bordul acestei maşini zburătoare?

— Dar dumneavoastră, domnilor balonişti, le întoarse vorba Robur, cu ce drept m-aţi insultat, huiduit, ameninţat atunci, la club, încât mă

şi mir cum de-am scăpat cu viaţă?

— De ce răspunzi cu o întrebare? urmă Phil Evans. Repet: cu ce drept?…

— Vreţi să ştiţi?

— Te rog.

— Ei bine, cu dreptul celui mai tare!

— E un răspuns cinic!

— Dar adevărat!

— Şi cât timp, rogu-te, cetăţene inginer, îl luă din scurt Uncle Prudent, răbufnind în cele din urmă, cât timp ţi-ai pus în gând să te foloseşti de acest drept?

— Cum se poate, domnilor, răspunse ironic Robur, cum se poate să-mi puneţi asemenea întrebare, când e destul să vă plecaţi ochii în jos ca să vă bucuraţi de o privelişte fără seamăn pe lume?

Albatrosul tocmai se oglindea pe faţa neţărmuritelor ape ale lacului Ontario; trecuse în zbor cu puţin înainte peste ţinutul cântat cu atâta poezie de Cooper. Plutind apoi de-a lungul malului dinspre miazăzi al acestei uriaşe căldări, se îndreptă spre vestitul râu prin care se scurg apele lacului Erie, spărgându-se în cascade.

O clipă, un ropot măreţ, un vuiet ca de furtună, răzbi până la el. Şi, ca şi cum o burniţă deasă ar fi împroşcat de jos văzduhul, aerul se răcori simţitor.

Dedesubt puhoaie de apă se prăvăleau, alcătuind un fel de potcoavă. Ai fi zis că era un uriaş torent de cristal împresurat de mii de curcubeie datorită unui fenomen de refracţie, ce descompunea razele solare. Era într-adevăr o privelişte sublimă.

În faţa cataractelor, o punte uşoară, întinsă ca un fir, lega cele două ţărmuri. Ceva mai jos, la vreo trei mile distanţă, se afla un pod suspendat, pe care tocmai se târa un tren trecând de pe malul canadian, dincolo, pe malul american.

— Cascada Niagara! exclamă Phil Evans.

Strigătul îi scăpase fără voie, în timp ce Uncle Prudent se străduia din răsputeri să nu admire nimic din toate aceste minunăţii. Un minut mai târziu, *Albatrosul* trecuse şi peste râul ce desparte Statele Unite de colonia canadiană şi se avânta în zbor pe deasupra vastelor întinderi ale Americii de Nord.

Capitolul VIII

ÎN CARE SE VA VEDEA CĂ ROBUR SE HOTĂRĂŞTE SĂ RĂSPUNDĂ LA ÎNTREBAREA CAPITALĂ CE I S-A PUS

Într-una din cabinele instalate la pupa în ruf, Uncle Prudent şi Phil

Evans aflaseră două minunate culcuşuri, rufărie şi haine de schimb cât să le ajungă pe drum, mantale şi pleduri de călătorie. Să fi fost pe un transatlantic şi tot n-ar fi avut mai mult confort. Iar dacă nu dormiră duşi, pricina e că le abătuse lor să nu doarmă sau, mai bine zis, că griji cât se poate de serioase îi împiedicară să închidă ochii. În ce fel de aventură intraseră? La ce soi de experienţe fuseseră invitaţi — inviţi, dacă ni-e îngăduit a face o legătură cu termenul latinesc — să ia parte? Cum avea să se isprăvească toată dandanaua asta şi ce voia, la urma urmei, inginerul Robur? Aveau, aşadar, destule motive să-şi frământe mintea.

Cât despre valetul Frycollin, acesta era găzduit în partea din faţă, într-o cabină alăturată de a bucătarului de pe *Albatros*. O vecinătate care, firește, nu se putea să nu-i fie pe plac. Frycollin se simţea de minune în societatea oamenilor de seamă din lume. Dar dacă în cele din urmă el reuşi să adoarmă, somnul său fu bântuit de coşmaruri care mai de care mai cumplite: visă numai prăbuşiri ce se ţineau lanţ şi salturi în gol.

Cu toate astea, nu cred să fi fost cândva o călătorie mai tihnită în sânul unei atmosfere în care curenţii de aer se domoliseră odată cu căderea serii. În afară de foşnetul stârnit de braţele elicelor nu se auzea nici un zgomot în zona prin care treceau. În răstimpuri, doar un şuierat slobozit de vreo locomotivă terestră ce luneca pe drumul de fier sau zbieretul vreunui animal domestic. Ce curios instinct! Aceste vieţuitoare pământeşti simţeau trecând peste capetele lor maşina zburătoare şi o întâmpinau cu răcnete de spaimă.

A doua zi, 14 iunie, la orele cinci dimineaţa, Uncle Prudent şi Phil Evans se plimbau pe platformă sau mai bine zis pe puntea aeronavei. Nu se schimbase nimic din ajun: un om de veghe în faţă, cârmaciul la pupa.

Ce rost avea omul acela pus de veghe? Se putea ciocni cumva *Albatrosul* cu vreun alt aparat identic? Nici pomeneală. Nu se găsise încă cine să-l imite pe Robur. Iar ca să întâlnească vreun aerostat plutind în văzduh erau atât de puţine probabilităţi, încât putea nici să nu le ia în seamă. În orice caz, păgubaşul tot aerostatul ar fi fost — ce se potriveşte oala de lut cu ceaunul de tuci? *Albatrosul* n-ar fi avut pentru ce să se teamă de o asemenea ciocnire.

Oricum, în sfârşit, era cu putinţă oare să se întâmple aşa ceva? Da! N-ar fi fost imposibil ca aeronava să se izbească de ceva întocmai ca o corabie ce se sfărâmă de ţărm, dacă i-ar fi ieşit cumva în cale vreun pisc peste care n-ar fi putut să treacă, nici să-l ocolească. Erau şi-n văzduh stânci ca şi în mijlocul mării şi trebuia să se ferească de ele, cum se feresc navigatorii pe mare. Inginerul, ce-i drept, indicase direcţia întocmai ca un căpitan de vas, socotind altitudinea necesară pentru a depăşi vârfurile cele mai înalte de pe aceste meleaguri. Dat

fiind însă că aparatul avea să plutească în curând pe deasupra unui ţinut muntos, era mai prudent să stea cineva de veghe, în cazul când s-ar fi abătut puţin de la ruta lui.

Cercetând din ochi întinderile ce se desfăşurau sub ei, Uncle Prudent şi Phil Evans zăriră un lac imens. *Albatrosul* era pe cale să ajungă în dreptul capătului său de jos, din sud, ceea ce însemna că, în timpul nopţii, zburaseră de-a lungul lacului Erie, depăşindu-l. Aşadar, fiindcă mergea aproape în linie dreaptă spre vest, în clipa aceea aeronava se afla probabil în drum spre extremitatea lacului Michigan.

— Nu mai încape nici o îndoială! spuse Phil Evans. Acoperişurile acelea din zare ce pot să fie — nu-i aşa? — decât Chicago.

Şi nu se înşela. Era, într-adevăr, oraşul spre care se îndreaptă şaptesprezece linii ferate, regina Vestului, depozitul uriaş în care se adună produsele din India, Ohio, Wisconsin, Missouri, din toate provinciile ce alcătuiesc partea occidentală a Statelor Unite. Înarmat cu un minunat ochean marinăresc pe care îl găsise în compartimentul său din ruf, Uncle Prudent recunoscu fără nici o dificultate clădirile mai importante ale oraşului. La rândul lui, Phil Evans îi arăta bisericile, edificiile publice, numeroasele „elevatoare" sau macarale mecanice, monumentalul hotel „Sherman", semănând, de acolo, de sus, cu un zar mare, cu sute de punctuleţe — adică ferestrele — pe fiecare faţă.

— Dacă e Chicago, spuse Uncle Prudent, înseamnă că ne-am abătut spre vest mai mult decât s-ar fi cuvenit ca să ne putem întoarce la punctul de plecare.

Într-adevăr, *Albatrosul* se îndepărta în linie dreaptă de capitala Pennsylvaniei.

Dar în momentul acela, chiar dacă ar fi vrut să-l someze pe Robur să-i întoarcă înapoi, spre est, Uncle Prudent n-ar fi avut cum s-o facă. În dimineaţa aceea, inginerul nu părea deloc grăbit să iasă din cabină, fie că avea ceva de lucru, fie că dormea încă. Cei doi confraţi se aşezară deci la masă, fără să fi dat ochii cu el.

Viteza aparatului nu se modificase din ajun. Dată fiind direcţia vântului, care bătea dinspre est, iuţeala cu care zburau nu-i incomoda câtuşi de puţin, iar cum termometrul scade doar cu un grad la fiece o sută şaptezeci de metri altitudine, temperatura era destul de convenabilă. Aşadar, chibzuind în sinea lor sau vorbind între ei, în aşteptarea inginerului, Uncle Prudent şi Phil Evans se plimbau de colo până colo sub ceea ce am putea foarte bine numi rămurişul elicelor care, în momentul acela, se aflau prinse într-o mişcare giratorie atât de puternică încât, învârtindu-se, braţele lor se topeau parcă, alcătuind un disc aproape diafan.

Trecură astfel peste statul Illinois, de-a lungul frontierei de la miazănoapte, în mai puţin de două ore şi jumătate. Pe urmă pe

deasupra fluviului Mississipi, patriarhul apelor, pe undele căruia steam-boats cu câte două caturi se vedeau mici ca nişte bărcuţe. Apoi Albatrosul se avântă spre statul Iowa, după ce, pe la unsprezece dimineaţa, Iowa-City se întrezărise în depărtare.

O serie de lanţuri deluroase, aşa-numitele *bluffs*, şerpuiau de-a curmezişul acestui ţinut, de la sud spre nord-vest. Dat fiind înălţimea lor destul de mică, aeronava nu fu nevoită să se ridice mai sus. De altminteri, curând spinările acestor dealuri începură să scadă, pentru a face loc vastelor câmpii ale statului Iowa ce, cuprinzând toată partea dinspre apus, se întind până în Nebraska — nesfârşite prerii desfăşurate până la poalele Munţilor Stâncoşi. Pe alocuri, numeroase *rios*, afluenţi ori subafluenţi ai lui Missouri. Pe malurile lor, oraşe şi sate din ce în ce mai răzleţe cu cât *Albatrosul* zbura mai iute peste Far-West.

Nu se petrecu nimic deosebit toată ziua. Uncle Prudent şi Phil Evans rămaseră singuri cu gândurile lor. Abia dacă-l luară în seamă pe Frycollin care, tolănit pe punte, în faţă, ţinea ochii închişi ca să nu vadă nimic. Şi totuşi nu avea ameţeli cum s-ar putea crede. Cum nu existau nici un fel de repere, nu-l putea cuprinde ameţeala aşa cum i s-ar fi întâmplat, de bună seamă, în vârful unui edificiu înalt. Abisul nu te soarbe, când îl priveşti de sus, din nacela unui balon sau de pe platforma unei aeronave, mai bine-zis nu poate fi vorba de un abis ce se cască sub picioarele aeronautului, ci de orizontul care se înalţă şi-l împresoară din toate părţile.

La orele două, *Albatrosul* trecea pe deasupra oraşului Omaha, la hotarele statului Nebraska — Omaha-City, un adevărat nod de cale ferată pe linia Pacificului, o lungă dâră de fier de o mie cinci sute de leghe, între New York şi San Francisco. Câteva clipe se văzură apele lutoase ale fluviului Missouri, pe urmă oraşul cu case de bârne şi de cărămidă, aşezat în mijlocul acestui ţinut bogat, ca o pafta la cingătoarea de fier ce strânge talia Americii de Nord. Nu încape nici o îndoială că, în timp ce călătorii de pe aeronavă desluşeau toate aceste amănunte, locuitorii oraşului, la rândul lor, zăriseră şi ei pe cer aparatul năzdrăvan. Uimirea lor, văzându-l cum plutea în văzduh, nu cred să fi fost însă mai mare decât a celor doi pasageri, preşedintele şi secretarul Institutului Weldon, de a se afla pe bordul lui.

Era, în orice caz, un eveniment pe care ziarele din Statele Unite aveau să-l comenteze în fel şi chip. Aşa ieşea în vileag şi explicaţia ciudatului fenomen despre care vorbea şi cu care îşi frământa mintea toată lumea, de la o vreme încoace.

Un ceas mai târziu, *Albatrosul* lăsase în urmă şi Omaha. Era învederat acum că se îndrepta din nou spre est, îndepărtându-se de Platte-River pe valea căruia merge şi drumul de fier al Pacificului, de-a curmezişul preriei. Fireşte că lucrul ăsta nu era deloc pe placul lui

Uncle Prudent şi al lui Phil Evans.

— E într-adevăr serios, vasăzică, proiectul acela fantezist? Vrea cu tot dinadinsul să meargă cu noi la antipod? spuse unul dintre ei.

— Cum aşa, fără să ne întrebe? se miră celălalt. Ah! Să ia seama acest domn Robur! Nu mă las eu aşa cu una, cu două, călcat în picioare!…

— Nici eu! adăugă Phil Evans. Dar, zău, Uncle Prudent, ai face mai bine să te potoleşti…

— Să mă potolesc!…

— Şi să-ţi înăbuşi mânia pân-o veni clipa să-i dai frâu liber.

Pe la cinci, după ce trecuse peste culmile Munţilor Negri, acoperite de brazi şi de cedri, *Albatrosul* zbura pe deasupra ţinutului numit pe drept cuvânt Pământurile Sterpe din Nebraska — o adevărată harababură de măguri galbene-lutoase, crâmpeie de munţi pe care de le-ai fi lăsat să cadă de undeva din văzduh, pe pământ, s-ar fi făcut fărâme. De departe, mogâldeţele astea luau cele mai năstruşnice forme. Pe alocuri, în mijlocul acestui uriaş joc de arşice, se întrezăreau parcă ruinele unor cetăţi medievale, cu întărituri, donjonuri, turnuri de metereze şi foişoare. De fapt, Pământurile Sterpe nu erau decât un uriaş depozit de oseminte unde albeau mii şi mii de rămăşiţe de pahidermi, chelonieni şi chiar, zice-se, de oameni, adunate aici în urma cine ştie cărui cataclism din vremurile primitive.

Când se lăsă seara, trecuseră dincolo de bazinul lui Platte-River. Cât vedeau cu ochii, şesul se întindea sub ei până în fundul zărilor largi, dat fiind înălţimea la care zbura *Albatrosul*.

Peste noapte, nici şuierăturile ascuţite de locomotive, nici glasul gros al vreunei sirene de steam-boat nu mai tulburară liniştea cerului înstelat. Când şi când doar răzbăteau până la aeronavă, ce zbura acum mai aproape de pământ, mugete prelungi. Erau cirezi de bizoni ce băteau preria căutând izvoare ori păşuni. Iar în răstimpurile în care amuţeau, iarba călcată de picioarele lor foşnea înăbuşit, făcând un zgomot asemănător cu vuietul apelor când se revarsă, zgomot cu totul deosebit de sfârâitul neîntrerupt al elicelor.

Pe urmă, din vreme în vreme, un urlet de lup, de vulpe sau un ţipăt de pisică sălbatică, un ţăhnit de coyot, acest *canis latrans*, al cărui nume este pe deplin îndreptăţit de larma ce o stârneşte cu hămăitul lui. Apoi o seamă de mirosuri pătrunzătoare — de mentă, de salvie, de pelin — amestecate cu aroma îmbătătoare a coniferelor, îmbălsămând aerul curat al nopţii.

În sfârşit, ca să pomenim toate zvonurile ce adiau de jos, de pe pământ, un fel de chelălăit lugubru care de astă dată nu mai părea să fie al vreunui coyot; era un ţipăt scos de o Piele Roşie, pe care nici un pionier nu l-ar fi putut asemui cu un ţipăt de fiară.

A doua zi, 15 iunie, către orele cinci dimineaţa, Phil Evans ieşi din

cabină. Poate — cine ştie? — va avea parte cumva, în ziua aceea, să dea ochi cu inginerul Robur?

Oricum, vrând să ştie pentru ce în ajun acesta nu se arătase la faţă, încercă să-l iscodească pe contramaistrul Tom Turner.

Tom Turner, de origine engleză, era un om de vreo patruzeci şi cinci de ani, lat în piept, cu mâini şi picioare scurte, cu o cherestea ca de fier, cu un cap cât o baniţă şi o mutră caracteristică, gen Hogarth, aşa cum sunt cele pe care le-a înfăţişat pictorul tuturor sluţeniilor saxone. Priviţi cu atenţie stampa numărul patru din Harlots Progress şi veţi descoperi căpăţâna lui Tom Turner pe umerii paznicului închisorii; cred că veţi recunoaşte atunci şi dumneavoastră că mutra lui nu era câtuşi de puţin făcută să te încurajeze.

— Ce zici, o să-l vedem azi pe inginerul Robur? întrebă Phil Evans.

— Nu ştiu, răspunse Tom Turner.

— Nu te întreb dacă a ieşit în oraş.

— Poate.

— Nici când o să se întoarcă.

— De bună seamă când o fi terminat cu alergătura.

Şi spunând acestea, Tom Turner intră la el în cabină.

Trebuia să se mulţumească deci cu acest răspuns, cu atât mai puţin liniştitor cu cât, cercetând busola, constată că *Albatrosul* îşi continua drumul spre nord-vest.

Ce deosebire între pustietatea Pământurilor Sterpe, pe care o părăsiseră odată cu noaptea, şi priveliştea ce se desfăşură în acele clipe jos, la picioarele lor!

Aeronava, care străbătuse o distanţă de o mie de kilometri de la Omaha, se afla în momentul acela deasupra unor meleaguri pe care Phil Evans nu le putea recunoaşte, pentru simplul motiv că nu fusese niciodată pe acolo. Câteva forturi menite să-i îngrădească pe indieni încununau aşa-numitele *bluff* cu formele lor geografice, aducând mai degrabă cu nişte zăplazuri, decât cu nişte redute de zid. Satele erau destul de rare, ca şi locuitorii de pe aceste tărâmuri atât de diferite de terenurile aurifere din Colorado, situate la câteva grade mai spre sud.

În depărtare, începeau să mijească, încă nedesluşit, un şir de creste, pe care soarele, răsărind, le tivea cu o geană de foc.

Erau Munţii Stâncoşi.

De la început, în dimineaţa aceea, Uncle Prudent şi Phil Evans simţiră că-i răzbeşte un frig năprasnic. Scăderea temperaturii nu se putea datora vremii schimbătoare, deoarece soarele scânteia în toată măreţia lui pe cer.

— Probabil că *Albatrosul* s-o fi urcat mai sus, în atmosferă, spuse Phil Evans.

Într-adevăr, barometrul ce se afla fixat afară, pe uşa rufului din mijloc, scăzuse la cinci sute patruzeci de milimetri, ceea ce însemna că

aparatul se ridicase la trei mii de metri altitudine. Aeronava zbura, aşadar, la o înălţime destul de mare, cerută de ridicăturile scoarţei pământeşti.

De altminteri, cu vreun ceas mai înainte, atinsese, probabil, o altitudine de peste patru mii de metri, deoarece în urma lor se profilau creştetele unor munţi acoperiţi cu zăpezi eterne.

Niciunde Prudent, nici tovarăşul său nu reuşeau să găsească printre amintirile lor ceva care să le arate ce meleaguri puteau fi acelea. Pesemne că, peste noapte, *Albatrosul* se abătuse de la ruta lui spre nord sau spre sud, cu o viteză extraordinară, şi de aceea se aflau acum în încurcătură.

Cu toate astea, după ce luară în discuţii diverse ipoteze mai mult sau mai puţin plauzibile, rămaseră în cele din urmă la una dintre ele, şi anume: întinderea aceea încercuită de munţi era probabil teritoriul care, printr-o hotărâre a Congresului, în martie 1872, fusese declarat Parc Naţional al Statelor Unite.

Era într-adevăr ţinutul acela atât de curios, căruia i se spunea pe drept cuvânt parc: un parc cu munţi în loc de dâmburi, cu lacuri în loc de heleşteie, cu râuri în loc de pârâiaşe, cu circuri glaciare în loc de labirinturi şi gheizere ţâşnind cu o forţă nemaipomenită în chip de havuzuri.

În câteva clipe, *Albatrosul* alunecă pe deasupra lui Yellowstone-River, lăsând pe dreapta muntele Stevenson, şi ajunse deasupra lacului ce poartă acelaşi nume ca şi râul. Câtă diversitate în conturul ţărmurilor acestei întinderi de apă, ale cărei plaje, presărate cu fărâme de obsidiană şi cristale mărunte, sclipesc la soare în mii şi mii de faţete! Cât de capricioasă-i aşezarea insulelor ce ies la iveală din undele ei! Ce lumină azurie se revarsă din această uriaşă oglindă! Iar împrejurul lacului situat, ca puţine altele de pe faţa pământului, la o mare înălţime, puzderie de zburătoare, pelicani, lebede, raţe, pescăruşi, gâşte sălbatice şi cufundări! Pe alocuri malurile ce coboară în prăvălişuri drepte sunt îmbrăcate în verdeaţa copacilor, pini şi zade, în timp ce, de jos, de la poalele râpelor se ridică numeroase fumerole albe. Sunt aburii ce ies din pământ ca dintr-un recipient uriaş în care, datorită focului din miezul planetei, apa fierbe tot timpul în clocote.

Cât despre bucătar, ar fi avut acum prilejul nebănuit de a strânge o provizie serioasă de păstrăvi, singurul peşte căruia apele lacului Yellowstone îi îngăduiau a se prăsi cu miile. *Albatrosul* rămase însă tot timpul la o asemenea înălţime, încât nu se ivi nicicum ocazia de a pescui, deşi pescuitul — fără doar şi poate — ar fi fost într-adevăr miraculos.

Unde mai puneţi că în trei sferturi de oră şi apucaseră să zboare pe deasupra lacului, ba chiar, ceva mai încolo, şi peste regiunea

gheizerelor, care se întrec în frumuseţe cu cei mai minunaţi gheizere din Islanda. Aplecaţi peste balustradă, Uncle Prudent şi Phil Evans priveau columnele de apă ce se avântau spre cer ca şi cum ar fi vrut să ofere aeronavei un detaliu nou. Văzură astfel „Evantaiul", ale cărui şipote erau orânduite în chip de raze ca lamele unui evantai, „Cetăţuia" care părea să se apere cu ajutorul unor adevărate trombe marine, „Bătrânul credincios" cu volbura-i încununată de curcubeie, „Uriaşul" a cărui zvâcnire lăuntrică varsă un puhoi vertical cu o circumferinţă de douăzeci de picioare şi o înălţime de peste două sute de picioare. Probabil că Robur cunoştea pe de rost toate minunăţiile înfăţişate de această neasemuită privelişte, am putea spune chiar unică în lume, deoarece nu se arăta deloc pe platformă. Nu cumva îşi mânase aeronava deasupra acestui domeniu naţional anume pentru plăcerea oaspeţilor săi? Oricum ar fi fost, nu se învrednici să iasă afară pentru a primi mulţumirile lor. Nu catadicsi să se urnească nici chiar în timpul îndrăzneţului zbor peste Munţii Stâncoşi, spre care *Albatrosul* se avântă pe la orele şapte dimineaţa.

Se ştie că acest dispozitiv orografic se întinde, ca o uriaşă şiră a spinării, din dreptul şalelor şi până la grumazul Americii septentrionale, în prelungirea Anzilor mexicani. E un lanţ lung de trei mii cinci sute de kilometri, dominat de piscul James, al cărui vârf atinge înălţimea de aproape douăsprezece mii de picioare.

Sporindu-şi numărul bătăilor de aripi, ca o pasăre ce zboară în înaltul cerului, *Albatrosul* ar fi putut, desigur, să treacă pe deasupra celor mai înalte creste ale acestui lanţ muntos, pentru a coborî apoi dintr-un salt în ţinutul Oregon sau în Utah. Manevra aceasta însă nu se dovedi necesară. Existau pasuri pe unde stavila putea fi trecută fără a mai fi nevoie să urci creasta. Erau câteva defileuri dintr-astea, aşa-numitele *canon*, mai mult sau mai puţin înguste, prin care te puteai strecura; aşa, de pildă, pasul Bridger, prin care drumul de fier al Pacificului pătrunde pe teritoriul mormonilor, sau altele ce se deschid mai la nord sau mai la sud.

Albatrosul o apucă şi el pe unul din aceste *canon*, după ce mai întâi îşi micşorase viteza, ca nu cumva să se izbească de pereţii trecătoarei. Cu o mână sigură, ce punea şi mai mult în valoare sensibilitatea extraordinară a cârmei, timonierul conduse aparatul ca pe o ambarcaţie de primul rang la o regată a Royal Thames Clubului. Un spectacol într-adevăr rar. Şi, cu tot necazul ce-l simţeau, cei doi adversari neîmpăcaţi ai principiului „mai greu decât aerul" nu se putură stăpâni să nu se minuneze în faţa perfecţiunii pe care o atinsese acest aparat de locomoţie aeriană.

În mai puţin de două ore şi jumătate, *Albatrosul* trecuse peste coamele uriaşului lanţ de munţi, reluându-şi viteza de la început de două sute de kilometri pe oră. Se îndrepta spre sud-vest acum,

zburând în diagonală peste teritoriul statului Utah în timp ce se apropia de pământ. Coborâse chiar până la o înălţime de câteva sute de metri, când nişte şuierături atraseră atenţia lui Uncle Prudent şi a lui Phil Evans.

Era un tren de pe Pacific-railway ce gonea spre oraşul de pe ţărmul Marelui Lac Sărat.

În momentul acela, supunându-se unui ordin dat în secret, *Albatrosul* coborî şi mai jos, în aşa fel încât să poată urmări convoiul ce mergea cu toată viteza. Nu trebui mult ca să fie observat. Îndată se iviră câteva capete la geamurile vagoanelor. Pe urmă călătorii ieşiră buluc pe platformele ce leagă între ele vagoanele de tren — *cars* — americane. Ba încă unii dintre ei nu pregetară să se cațere pe imperiale, ca să poată vedea mai bine maşina zburătoare. Strigăte de „hip, hip, ura!" săgetară văzduhul; cu toate astea, nici ele măcar nu reuşiră să-l facă pe Robur a ieşi din bârlog.

Albatrosul coborî şi mai mult, micşorând viteza elicelor de suspensie, şi-şi încetini mersul ca să nu se depărteze de convoiul pe care altminteri în câteva clipe l-ar fi lăsat mult în urmă. Zburda pe deasupra ca un uriaş scarabeu, deşi semăna mai degrabă cu o pasăre de pradă cât toate zilele de mare. Se sucea când spre dreapta, când spre stânga, o lua înainte, se întorcea îndărăt, purtându-şi semeţ pavilionul negru cu un soare auriu la mijloc, pe care şeful trenului îl salută fâlfâind drapelul cu treizeci şi şapte de stele al Statelor Unite.

Zadarnic încercară cei doi prizonieri să se folosească de prilej ca să dea de ştire lumii despre soarta lor. Zadarnic răcni preşedintele Institutului Weldon cât îl ţinea gura:

— Sunt Uncle Prudent din Philadelphia.

Iar secretarul:

— Sunt Phil Evans, colegul dumnealui!

Strigătele lor fură acoperite de miile de urale cu care călătorii îi întâmpinau în drum.

Între timp, vreo trei, patru oameni din echipajul aeronavei ieşiră pe platformă. Unul dintre ei chiar aruncă peste bord un capăt de frânghie ca şi cum s-ar fi oferit, în zeflemea, să remorcheze trenul — aşa cum fac marinarii când o iau înaintea unui vas mai puţin sprinten decât al lor.

Albatrosul porni îndată mai departe cu viteza lui obişnuită şi, o jumătate de oră mai târziu, expresul rămăsese hăt în urmă şi ultima-i dâră de aburi se mistui curând şi ea.

Către ora unu după-amiază se ivi în zare o tipsie vastă în care se răsfrângeau razele soarelui, luminând ca un reflector uriaş.

— Trebuie să fie capitala mormonilor, Salt-Lake-City! îşi dădu cu părerea Uncle Prudent.

Era, într-adevăr, cetatea de pe ţărmul Marelui Lac Sărat, iar tipsia

aceea nu putea fi decât cupola Tabernacolului în care puteau încăpea zece mii de sfinţi şi încă mai rămânea loc. Aidoma unei oglinzi convexe, cupola împrăştia razele soarelui în toate părţile.

Acolo, la poalele munţilor Wahsatch, înveşmântaţi în păduri de cedri şi brazi, până la jumătate, pe malul râului Iordan, prin care apele ţinutului Utah se varsă în Great-Salt-Lake, se întindea marele oraş. Sub aeronavă se desfăşura o imensă tablă cu pătrăţele, ca la jocul de dame — aşa cum arată mai toate oraşele americane — joc în care s-ar putea spune că „sunt mai multe piese decât pătrăţele", dat fiind că poligamia este la mare preţ printre mormoni. Jur împrejur, pământuri bine rostuite şi temeinic lucrate, cu bogate culturi de textile şi mii de turme de oi.

Toată această alcătuire se topi însă ca o umbră şi *Albatrosul* se îndreptă spre sud-est cu o viteză sporită, pe care călătorii o simţiră, fiind mai mare decât aceea a vântului.

Peste puţin aeronava zbura pe deasupra statului Nevada şi a pământurilor argintifere despărţite numai prin Sierra de terenurile aurifere ale Californiei.

— Hotărât lucru, spuse Phil Evans, n-ar fi de mirare să vedem şi San Francisco până la căderea nopţii!

— Şi pe urmă?… răspunse Uncle Prudent.

Erau orele şase seara, când străbătură Sierra Nevada, trecând chiar prin defileul Truckie, prin care pătrunde şi drumul de fier.

Nu le mai rămânea deci de făcut decât trei sute de kilometri ca să ajungă, dacă nu la San Francisco, măcar la Sacramento, capitala statului californian.

Atât de mare era viteza pe care i-o imprimaseră *Albatrosului*, încât, înainte de ceasurile opt, domul Capitoliului şi începuse a miji în zare, spre vest, pentru ca puţin mai târziu să dispară în partea opusă.

Abia atunci catadicsi şi Robur să iasă pe platformă. Cei doi colegi se duseră întins la el.

— Inginere, îl luă în primire Uncle Prudent, cum văd, am ajuns la hotarele Americii! Sper că gluma asta o să ia sfârşit…

— Eu nu glumesc niciodată, îi tăie vorba Robur.

La un semn al lui, *Albatrosul* începu a se lăsa, cu iuţeală, în jos; în acelaşi timp însă îşi înteţi atât de mult mersul, încât trebuiră să se adăpostească în ruf.

Abia apucase să se închidă uşa cabinei în urma lor şi unde Prudent rosti:

— Puţin a lipsit să-l strâng de gât!

— Trebuie să încercăm cumva s-o ştergem de aici! răspunse Phil Evans.

— Da… orice ar fi!

În clipa aceea însă un freamăt prelung le veni la ureche.

Era vuietul talazurilor ce se spărgeau de stâncile ţărmului. Se aflau deasupra Oceanului Pacific.

Capitolul IX

ÎN CARE *ALBATROSUL* STRĂBATE APROAPE ZECE MII DE KILOMETRI PENTRU A FACE, ÎN CELE DIN URMĂ, UN SALT ULUITOR

Uncle Prudent şi Phil Evans erau cu tot dinadinsul hotărâţi să fugă. Dacă n-ar fi avut de-a face cu opt oameni deosebit de puternici, care alcătuiau echipajul aeronavei, poate că ar fi încercat să dea lupta. Printr-o lovitură îndrăzneaţă ar fi putut ajunge cumva să pună mâna pe aparat şi să coboare, astfel, undeva, pe teritoriul Statelor Unite. Fiind însă numai ei doi, deoarece pe Frycollin nu puneau cine ştie ce temei, nici gând nu putea fi de aşa ceva. Aşadar, cum nu era chip să recurgă la forţă, ar fi fost mai nimerit să folosească viclenia, în clipa când *Albatrosul* ar fi coborât pe pământ. Asta căuta Phil Evans să-i bage în cap arţăgosului său coleg, temându-se mereu să nu facă vreo năzbâtie tocmai când nu trebuia, ceea ce ar fi înrăutăţit,de bună seamă, lucrurile.

În orice caz, nu era încă momentul pentru aşa ceva. Aeronava zbura cu toată viteza deasupra părţii nordice a Pacificului. A doua zi dimineaţa, adică la 16 iunie, nu se mai zărea nici urmă de ţărm. Cum însă litoralul se arcuieşte începând din dreptul insulei Vancouver şi până la grupul de insule Aleutine, al căror teritoriu a fost cedat de Rusia în 1867 Statelor Unite, *Albatrosul*, pe cât se părea, avea să-l întâlnească din nou în cale, la capătul de sus al curburii, dacă nu cumva, între timp, îşi va fi schimbat direcţia.

Ce lungi li se păreau nopţile celor doi confraţi! De-abia aşteptau să iasă afară din cabină. În dimineaţa aceea, când păşiră pe punte, zorile înălbiseră de câteva ore cerul, la răsărit, în zare. De altminteri, se apropia solstiţiul de vară când este cea mai lungă zi de peste an în emisfera boreală, iar la paralela şaizeci abia dacă se lasă, pentru un scurt răstimp, noaptea.

Cât despre inginerul Robur, fie că aşa-i era obiceiul, fie că o făcea anume, nu părea deloc grăbit să iasă din ruf. În ziua aceea, când se îndură în sfârşit să-l părăsească, întâlnindu-şi oaspeţii pe puntea aeronavei, la pupa, se mulţumi doar să-i salute.

Între timp, cu ochii roşii de nesomn şi privirea năucă, Frycollin, căruia îi tremurau picioarele, îşi luase inima în dinţi şi ieşise din cabină. Mergea ca un om care se temea că-i fuge pământul de sub picioare. Prima aruncătură de ochi fu hărăzită mecanismului de suspensie care funcţiona regulat, fără prea mare grabă, ceea ce nu putea decât să-l liniştească.

Pe urmă valetul se îndreptă, împleticindu-se, spre parmaclic, apucându-se de el cu amândouă mâinile ca să-şi poată ţine mai bine echilibrul. Precum se vedea, voia să ia cunoştinţă de priveliştea pe care *Albatrosul* o domina de la vreo două sute de metri înălţime.

Frycollin, pesemne, îşi dăduse ghes multă vreme până să se încumete a face asemenea încercare. Trebuia curaj, nu glumă, ca să-ţi pui astfel pielea la bătaie.

La început, Frycollin stătu aplecat pe spate în faţa balustradei; apoi începu să o zgâlţâie ca să vadă dacă-i destul de solidă; după aceea îşi îndreptă trupul; pe urmă se aplecă înainte şi, în sfârşit, scoase capul afară. Nu mai e nevoie să spun că, în timp ce executa toate aceste mişcări, ţinea ochii închişi, într-un târziu, abia, îi deschise.

Ce ţipăt dădu! Şi ce repede se trase înapoi! Şi cum îşi vârî de adânc capul între umeri!

Jos de tot, în hăul ce se căsca dedesubt, zărise nesfârşitele întinsuri ale oceanului. I s-ar fi făcut părul măciucă, fără îndoială, de n-ar fi fost atât de creţ.

— Marea!… Marea!… strigă el.

Şi probabil, ar fi căzut lat pe platformă, dacă bucătarul n-ar fi întins braţele să-l ţină.

Bucătarul era francez de felul lui, ba poate chiar gascon, deşi se numea Francois Tapage. Iar dacă nu era gascon, în orice caz adulmecase probabil în copilărie boarea Garonnei. Cum se făcea însă că Francois Tapage se afla în slujba inginerului? Prin ce înlănţuire de întâmplări nimerise în rândurile echipajului de pe *Albatros*? Cine ştie? Tot ce pot spune este că pehlivanul vorbea engleza ca un yankeu.

— Hai! Sus, hopa! îi strigă el lui Frycollin, făcându-l să se ridice cu un ghiont zdravăn în şale.

— Master Tapage!… îngână sărmanul valet, aruncând priviri desperate spre elice.

— Ce e, Frycollin?

— Spune, astea nu s-au rupt niciodată?

— Nu! Dar odată şi odată tot au să se rupă.

— De ce?… De ce?…

— Pentru că totul se rupe, totul trece, totul se strică, aşa cum spune o zicală de-a noastră.

— Şi-o să cădem în mare!…

— Dacă-i vorba de căzut, mai bine-i să cazi în mare.

— Bine, dar te îneci!…

— Te îneci, dar nu te faci ciu-la-ma! răspunse Francois Tapage apăsând pe fiecare silabă.

O clipă mai apoi, Frycollin se şi strecurase ca un şarpe până în fundul cabinei lui.

Tot timpul zilei de 16 iunie, aeronava merse cu o viteză scăzută.

Părea că se şterge de faţa apelor, liniştite ca niciodată şi împânzite de razele soarelui, deasupra cărora aparatul zbura la o înălţime de numai o sută de picioare.

La rândul lor, Uncle Prudent şi colegul său rămăseseră la ei în cabină, ca să nu dea ochi cu Robur care se plimba, fumând, pe afară, când de unul singur, când împreună cu contramaistrul Tom Turner. Numai jumătate din elice se aflau în funcţiune, adică tocmai cât trebuia pentru ca aparatul să se menţină în păturile inferioare ale atmosferei.

În asemenea condiţii, oamenii de pe bordul *Albatrosului* ar fi putut foarte bine să se dedea plăcerii pescuitului şi, în acelaşi timp, să mai varieze un pic felurile de bucate pe care le mâncau în chip obişnuit, dacă prin acele părţi în apele Pacificului s-ar fi aflat peşti. La suprafaţă nu ieşea decât, ici, colo, câte o balenă din speţa celor cu pântecele gălbui, măsurând în lungime până la douăzeci şi cinci de metri. Sunt cele mai cumplite cetacee din mările boreale. Pescarii de meserie se feresc să le atace din pricina puterii lor năprasnice.

Pescuitul lor se putea face totuşi fără nici o primejdie, vânându-le fie cu o cange obişnuită, fie cu ajutorul rachetei Flechter, fie cu lancea-proiectil, arme din care aveau un sortiment întreg pe bord.

Dar, zău, ce rost ar fi avut un asemenea măcel? Cu toate astea, probabil ca să le arate celor doi membri ai Institutului Weldon ce isprăvi putea pune la cale cu aeronava lui, Robur ţinu să vâneze una din aceste matahale. Cum auziră strigându-se „balena! balena!”, Uncle Prudent şi Phil Evans ieşiră din cabină. Te pomeneşti că s-ar fi ivit la orizont vreo balenieră… Ar fi fost gata şi unul şi celălalt să se arunce în apă, numai ca să scape din închisoarea lor zburătoare, gândindu-se că poate vor avea norocul să fie pescuiţi de vreun vas.

Echipajul *Albatrosului* se şi aliniase pe platformă, aşteptând.

— O facem şi pe asta, Master Robur? întrebă contramaistrul Turner.

— Da, Tom, răspunse inginerul.

Într-unul din rufuri, în care erau instalate maşinile, mecanicul şi cele două ajutoare se aflau la posturile lor, gata să execute comenzile ce aveau să li se transmită prin gesturi. *Albatrosul* începu să coboare fără zăbavă şi se opri când ajunse la vreo cincizeci de picioare deasupra mării.

Nu se zărea nici un vas în largul mării — după cum putură să-şi dea seama cei doi colegi — nici un petic de pământ spre care s-o pornească înot, admiţând că Robur nu şi-ar fi dat osteneala să pună iarăşi mâna pe ei.

Câteva coloane de aburi şi de apă, slobozite prin răsuflători, dădură în curând de ştire că în preajmă se aflau nişte balene care ieşiseră la suprafaţă să respire.

Tom Turner, împreună cu un camarad de-al său pe care-l avea ca

ajutor, se aşeză în faţă, având la îndemână una din acele lănci-proiectile, de fabricaţie californiană, ce sunt lansate cu o archebuză. Era un fel de cilindru având la capăt un proiectil tot aşa, de formă cilindrică, prevăzut cu o vergea cu nişte ţepi în vârf.

Urcat pe banca de cart de la prova, Robur comanda prin semne — cu mâna dreaptă mecanicilor, iar cu stânga timonierului — manevrele pe care trebuiau să le execute. În felul ăsta era stăpân pe aeronavă în orice direcţie, orizontală ca şi verticală. Nimeni nu şi-ar putea închipui, cred, cât de prompt, de precis reacţiona aparatul, dând urmare tuturor comenzilor lui. Ai fi zis că era un organism viu al cărui suflet părea să fie inginerul Robur.

— Balena!… Balena! strigă din nou Tom Turner.

Într-adevăr, la o distanţă de patru ancabluri de *Albatros*, se vedea ieşind din apă spinarea unui cetaceu.

Albatrosul porni întins într-acolo şi, când nu mai rămăseseră decât vreo şaizeci de picioare până la el, se opri.

Tom Turner pusese la umăr archebuza ce se sprijinea într-o crăcană înţepenită în parmaclic. Slobozi o împuşcătură şi proiectilul, târând după el o frânghie lungă, legată la capăt de platformă, nimeri drept la ţintă, lovind balena… Şi, cum era încărcat cu o substanţă fulminantă, făcu explozie pe loc, sărind în ţăndări şi azvârlind în aceeaşi clipă un fel de cange mai mică, cu două braţe, care se împlântă în carnea animalului.

— Atenţiune! răcni Turner.

Deşi în toane rele, Uncle Prudent şi Phil Evans se simţiră atraşi de acest spectacol.

Balena, grav rănită, izbi cu coada atât de vârtos apa, încât o făcu să ţâşnească până sus, la prova aeronavei. Pe urmă animalul se cufundă la o mare adâncime, în timp ce de pe bord lăsau să se depene colacul de frânghie muiat în prealabil într-un hârdău cu apă ca să nu ia foc prin frecare. Ieşind mai apoi la suprafaţă, balena o porni cu toată viteza spre nord.

Vă închipuiţi cu ce iuţeală fu remorcat *Albatrosul*! De altminteri, elicele propulsoare şi încetaseră să se mai învârtească. Totul fusese lăsat pe seama balenei; singura grijă era să păstreze aceeaşi direcţie ca şi ea. Tom Turner stătea gata să taie frânghia, dacă animalul s-ar fi afundat cumva din nou în apă, în care caz sistemul acesta de remorcaj ar fi devenit mult prea primejdios.

Timp de o jumătate de oră, *Albatrosul* fu purtat aşa la remorcă, pe o distanţă de aproape şase mile; se simţea însă că puterile cetaceului începeau să slăbească.

Atunci, la un gest al lui Robur, ajutoarele mecanicului băgară motorul în marşarier şi propulsoarele începură să opună o anumită rezistenţă balenei care, încet, încet se apropie de bord.

Nu trecu mult şi aeronava plutea în văzduh la douăzeci şi cinci de picioare deasupra ei. Coada animalului se zbuciuma încă, bătând apa cu o vehemenţă nemaipomenită. Şi de câte ori se întorcea cu pântecele în sus, stârnea vâltori uriaşe.

Deodată balena se ridică în sus — ca să zicem aşa — şi, azvârlindu-se cu capul în apă, se cufundă atât de repede, încât Tom Turner abia apucă să-i lase slobod odgonul.

Aeronava fu smucită în jos, fără veste, până la suprafaţa mării, în locul unde se afundase animalul se formase un vârtej. Un puhoi de apă se prăvăli peste bord.

Noroc că în aceeaşi clipă Tom Turner reteză frânghia cu securea şi acum, că i se desprinsese remorca, *Albatrosul*, sub acţiunea elicelor de suspensie, se urcă din nou la două sute de metri altitudine.

Cât priveşte pe Robur, acesta manevrase aparatul fără să-şi piardă o clipă sângele rece.

Câteva minute mai târziu, balena ieşea iar la suprafaţă — de astă dată răpusă definitiv. Păsări de mare începură să se adune din toate părţile spre a tăbărî asupra cadavrului, făcând o asemenea larmă că ar fi împuiat urechile întregului Congres.

Neavând ce face cu stârvul, *Albatrosul* o porni mai departe spre vest.

A doua zi, 17 iunie, la orele şase dimineaţa, pământul se profilă în zare. Era peninsula Alaska şi lungul şirag de stânci al insulelor Aleutine.

Albatrosul făcu un salt peste această stavilă în jurul căreia mişună focile vânate de localnici pentru blănurile lor, în folosul Companiei Ruso-Americane. Straşnică afacere să prinzi aceste amfibii lungi de şase sau şapte picioare, cu blana ruginie şi cântărind de la trei până la cinci sute de livre! Le vedeai stând aliniate în front ca ostaşii, în şiruri nesfârşite, putând fi numărate cu miile.

Dacă focile mici nu se clintiră în momentul când *Albatrosul* trecu pe deasupra lor, nu tot acelaşi lucru s-ar putea spune despre cufundării, bodârlanii şi pinguinii ale căror ţipete sparte împânziră văzduhul şi care într-o clipă se mistuiră sub apă, ca şi cum i-ar fi ameninţat cine ştie ce cumplită jivină din înalt.

Cele două mii de kilometri pe deasupra mării Bering, începând de la primele insule Aleutine şi până la extremitatea peninsulei Kamceatka, îi străbătură ca o nimica toată în douăzeci şi patru de ore, adică în ziua aceea şi-n noaptea următoare. Împrejurările în care se aflau unde Prudent şi Phil Evans nu le erau încă prielnice pentru a-şi aduce la îndeplinire planul lor de evadare. Nici pe coastele pustii ale Asiei extrem-orientale, nici pe malurile scăldate de marea Ohotsk n-ar fi putut pune la cale o fugă cu oarecare sorţi de izbândă. Precum se vedea, *Albatrosul* se îndrepta spre ţărmurile Japoniei sau ale Chinei. Acolo, deşi poate că nu era prudent să se bizuie pe discreţia chinezilor

sau a japonezilor, cei doi colegi aveau de gând să spele putina, în cazul când aeronava poposea într-un punct oarecare de pe teritoriul acestor ţări.

Vorba era însă dacă avea să facă vreun popas ori nu? Fiindcă *Albatrosul* nu era nici pasăre, să obosească după un zbor prea lung, nici balon, să fie silit să coboare, împuţinându-i-se gazul. Avea provizii berechet pentru câteva săptămâni încă, iar organismul său nu cunoştea nici slăbiciunea, nici oboseala.

Un salt peste peninsula Kamceatka, unde abia apucară să zărească aşezarea Petropavlovskului şi vulcanul Kliucev, în ziua de 18 iunie, pe urmă încă un salt pe deasupra mării Ohotsk cam în dreptul insulelor Kurile, care formează un fel de baraj întrerupt de sute de mici canale. În ziua de 19, dimineaţa, *Albatrosul* ajunse deasupra strâmtorii La Perouse, sugrumată între extremitatea nordică a Japoniei şi insula Sahalin, din vecinătatea unei mări ce seamănă, în proporţii reduse, cu Marea Mânecii şi în care se varsă marele fluviu siberian Amur.

Tocmai atunci se ridică o negură groasă din care aeronava trebui să iasă înălţându-se mai sus. Nu însă pentru că ar fi avut nevoie să fie deasupra ceţurilor pentru a se putea călăuzi. La altitudinea la care se afla nu avea cum să întâlnească vreun obstacol în cale, nici monumente prea înalte de care să se ciocnească în zbor, ori piscuri de care s-ar fi putut să se izbească, sfărâmându-se. Ţinuturile astea erau prea puţin accidentate. În schimb pâclele erau cât se poate de supărătoare şi umezeala lor ar fi pătruns peste tot pe bord.

Nu le mai rămânea decât să se înalţe deasupra acestui strat de negură, gros de trei sute până la patru sute de metri. Aşadar, elicele fură puse mai activ în mişcare şi, ieşind din ceaţă, *Albatrosul* regăsi seninul cerului însorit.

În asemenea condiţii, Uncle Prudent şi Phil Evans ar fi întâmpinat oarecare greutăţi dacă ar fi încercat să-şi realizeze planul lor de evadare, presupunând că ar fi putut părăsi aeronava.

În ziua aceea, trecând pe lângă ei, Robur se opri câteva clipe şi, vorbind parcă într-o doară, le spuse:

— Domnilor, un vas cu pânze sau cu motor cu aburi, învăluit în negura din care nu are cum să iasă, se găseşte întotdeauna la mare strâmtoare. Nu-şi mai poate continua drumul decât slujindu-se de sirenă sau de goarnă. E nevoit să-şi încetinească mersul şi, oricâte măsuri de precauţie ar lua, în orice clipă îl paşte primejdia unei ciocniri. *Albatrosul*, în schimb, nici că se sinchiseşte de aşa ceva. Ce-i pasă lui de neguri, când poate oricând să scape de ele? Cât poţi cuprinde cu ochiul, văzduhul îi aparţine, din zare în zare!

Spunând aceasta, Robur îşi văzu mai departe, liniştit, de plimbarea lui fără a mai aştepta un răspuns pe care, de altfel, nici nu-l ceruse, şi colăceii de fum ce ieşeau din pipa sa se topiră în azur.

— Uncle Prudent, spuse Phil Evans, după cum se pare, năzdrăvanul ăsta de *Albatros* nu se teme de nimic pe lume!

— Vom trăi şi vom vedea! răspunse preşedintele Institutului Weldon.

Ceaţa stărui trei zile în şir, adică 19, 20 şi 21 iunie, cu o regretabilă încăpăţânare. Fuseseră nevoiţi, de aceea, sa se ridice şi mai sus, ca să nu se izbească de creasta muntelui japonez Fusi-Yama. Perdeaua de pâclă se destrămă însă în cele din urmă, lăsând să iasă la iveală un oraş imens cu palate, vile, case, parcuri, grădini. Fără să-l fi văzut chiar, Robur l-ar fi recunoscut numai după hămăitul sutelor şi miilor de câini, după ţipetele păsărilor de pradă şi duhoarea de stârv pe care leşurile osândiţilor la moarte o împrăştia în văzduh.

Cei doi colegi se aflau pe platformă, în momentul în care inginerul îşi întipărea în minte acest punct de reper, pentru cazul când ar fi trebuit să-şi urmeze drumul prin neguri.

— Domnilor, rosti el, nu văd de ce v-aş tăinui faptul că oraşul acesta este Yedo, capitala Japoniei.

Uncle Prudent nu răspunse. De câte ori se afla de faţă inginerul, simţea că i se taie suflarea, ca şi cum plămânii lui ar fi dus lipsă de aer.

— Priveliştea acestui oraş, continuă Robur, e într-adevăr foarte ciudată.

— Oricât ar fi de ciudată… îi întoarse vorba Phil Evans.

— Nu se compară cu Pekin? îl completă inginerul. Şi eu cred la fel şi peste puţin veţi avea prilejul să vă încredinţaţi cu ochii dumneavoastră.

— Nici că putea fi cineva mai binevoitor.

Albatrosul, care se îndreptă spre sud-est, îşi schimbă în momentul acela direcţia cu patru carturi, căutându-şi spre est o nouă rută.

Peste noapte, ceaţa se risipi. Erau semne că taifunul era gata să se dezlănţuie, judecând după scăderea rapidă a barometrului, după aburii ce se împrăştiaseră şi după norii groşi şi de formă elipsoidală ce încremeniseră pe cerul ca de aramă; în partea opusă, dâre lungi de carmin, în zare, trase cu condeiul parcă pe o pânză sură ca ardezia, apoi o porţiune largă, senină de tot, la nord; în sfârşit, marea lină, netedă, a cărei faţă însă, la apusul soarelui, căpăta o culoare stacojie închisă.

Spre marele lor noroc, taifunul se dezlănţui mai la sud, neavând alte consecinţe decât aceea de a risipi pâclele ce se îngrămădiseră de aproape trei zile.

Într-un ceas făcură două sute de kilometri, zburând peste strâmtoarea Coreei, apoi peste extremitatea peninsulei. În timp ce taifunul bântuia coasta de sud-est a Chinei, *Albatrosul* se legăna deasupra Mării Galbene, iar în zilele de 22 şi 23, deasupra golfului Pe-

Tchi-Li; la 24 o lua în sus pe valea fluviului Pei-Ho, ca în sfârşit să plutească deasupra capitalei Celestului Imperiu.

Aplecaţi peste balustrada platformei, cei doi colegi putură să vadă foarte desluşit, aşa cum le spusese inginerul, uriaşa cetate cu zidul ce-o desparte în doua — oraşul manciurian şi oraşul chinez — cele douăsprezece mahalale ce o înconjoară, bulevardele largi ce se îndreaptă toate spre centru, templele cu acoperişuri galbene şi verzi scăldate în lumina răsăritului de soare, parcurile ce împresoară palatele mandarinilor; apoi în mijlocul oraşului manciurian, cele şase sute şaizeci şi opt de hectare[7] ale oraşului galben, cu pagodele lui, cu grădinile împărăteşti, cu lacurile-i artificiale, cu muntele-i de cărbune ce domină întreaga aşezare; în sfârşit, în mijlocul oraşului galben, ca la un joc de cuburi, un cub vârât într-altul, oraşul roşu, adică palatul imperial cu toate acele uluitoare plăsmuiri ale arhitecturii lui. În timp ce zburau aşa, aerul, dedesubt, era împânzit de o armonioasă şi ciudată îmbinare de zvonuri. Ai fi spus, un concert de harpe eoliene, în văzduh pluteau sute de zmeie de toate formele, din frunze de palmier sau de *pandanus*, prevăzute în partea de sus cu un fel de arc dintr-un lemn uşor cu capetele împreunate printr-o limbă subţire de bambus. În bătaia vântului toate aceste drâmbe cu sunete diferite, ca notele unei armonice, scoteau nişte suspine cum nu se poate mai melancolice. Se părea că aici respirai un fel de oxigen muzical.

Robur avu ideea năstruşnică de a se apropia de orchestra aceea din văzduh şi *Albatrosul* coborî agale să se scalde în undele sonore pe care le emiteau zmeiele împânzind atmosfera.

În clipa următoare, însă, în sânul populaţiei fără număr a oraşului se stârni o vâlvă nemaipomenită. Sunete de tam-tam şi de alte felurite instrumente chinezeşti zgomotoase, mii şi mii de detunături de puşti, sute de bubuituri de mortiere, totul fu pus în mişcare ca să alunge aeronava. Dacă astronomii chinezi putură să-şi dea seama în ziua aceea că maşinăria ce plutea în văzduh era fenomenul a cărui apariţie stârnise atâtea discuţii, milioanele de locuitori ai Celestului Imperiu, de la modestul făuritor de versuri până la cei mai ursuzi mandarini, îl luară drept o arătare apocaliptică, ce se ivise pe cerul lui Buddha.

Nimeni nu se sinchisi însă de aceste demonstraţii pe bordul *Albatrosului*, de care nu era chip să se apropie cineva. În schimb, sforile ce ţineau zmeiele priponite de ţăruşii împlântaţi în grădinile împărăteşti fură secerate sau smulse năprasnic. Cât despre jucăriile uşoare ce pluteau în văzduh, unele începură a cobori cu repeziciune, înteţindu-şi armonioasele suspine, altele se prăvăliră ca nişte păsări cărora nişte plumbi le-ar fi frânt aripile şi al căror cântec se sfârşeşte odată cu ultima suflare. Un vacarm cumplit cu sunete de fanfară, stârnit de trompeta lui Tom Turner, năpădi deodată capitala, acoperind ultimele note ale concertului aerian. Cu toate astea

detunăturile terestre nu încetară. Şi cum în aceeaşi clipă o bombă explodă la câteva zeci de picioare distanţă de platforma *Albatrosului*, aeronava se urcă din nou în înaltul cerului, în zonele inaccesibile.

Ce alte întâmplări se mai petrecură în zilele următoare? Nimic, nici un incident de pe urma căruia prizonierii să poată trage vreun folos, încotro zbura aeronava? Mereu în aceeaşi direcţie, adică spre sud-vest, ceea ce mărturisea intenţia de a lua drumul Hindustanului. Lucrul acesta se vedea şi după faptul că ţinuturile peste care treceau, fiind brăzdate de înălţimi tot mai mari, sileau *Albatrosul* să-şi potrivească zborul după relieful lor. La vreo zece ore după ce părăsiseră Pekinul, Uncle Prudent şi Phil Evans avură prilejul să zărească o parte din Marele Zid, la marginea provinciei Şensi. Pe urmă, ocolind Munţii Kunlun, zburară peste valea Weng Ho şi ajunseră deasupra Tibetului.

Tibetul — podişuri înalte lipsite de vegetaţie, ici şi colo creste înzăpezite, prăpăstii secătuite de apă, puhoaie alimentate de gheţari, adâncituri îmbrăcate în scânteietoare straturi de sare, lacuri împresurate de verdeaţa pădurilor.

Barometrul scăzuse la 450 de milimetri, ceea ce însemna că se aflau la o altitudine de peste patru mii de metri deasupra nivelului mării. La înălţimea asta, temperatura, deşi erau în toiul căldurilor de peste an din emisfera boreală, nu se ridica niciodată peste zero grade. Frigul împreună cu viteza *Albatrosului* îi punea pe călători într-o situaţie destul de neplăcută. Aşa că îndată ce căpătară nişte pleduri călduroase, cei doi colegi se grăbiră să se retragă la ei, în ruf.

Fireşte că, pentru a menţine aeronava într-o atmosferă rarefiată, trebuise să se sporească la maximum viteza cu care se învârteau elicele de suspensie. Acestea însă mergeau strună, toate ca una singură — şi pluteau, parcă, legănaţi de un freamăt de aripi.

În ziua aceea, Gartok, oraş din partea occidentală a Tibetului, capitala ţinutului Guari-Khorsum, avu prilejul să vadă trecând *Albatrosul*, care, de acolo, de jos, nu părea să fie mai mare ca un porumbel călător.

La 27 iunie, Uncle Prudent şi Phil Evans zăriră un stăvilar colosal, deasupra căruia se înălţau câteva piscuri semeţe troienite de omături, ce le închideau zarea.

Proptiţi amândoi în ruf, la prova, ca să poată înfrunta viteza zborului, priveau uriaşii aceia de piatră ce păreau că vor să iasă în calea aeronavei.

— Trebuie să fie munţii Himalaya, spuse Phil Evans. Probabil că Robur o să cârmească, luând-o pe la poalele lor, fără a mai încerca să treacă dincolo, în India.

— Cu atât mai rău! răspunse Uncle Prudent. E atât de întinsă ţara asta, încât cine ştie dacă n-ar fi putut să…

— Dacă nu cumva o avea de gând să ocolească lanţul prin Birmania,

pe la est, sau prin Nepal, pe la vest.

— În orice caz, în vecii vecilor n-ar fi în stare să răzbată prin el!

— Nu mai spune! se auzi în momentul acela un glas.

A doua zi, 28 iunie, *Albatrosul* se afla în faţa masivului gigantic, deasupra ţinutului Dzang. De partea cealaltă a Munţilor Himalaya se întindea Nepalul.

De fapt sunt trei lanţuri de munţi ce-ţi curmă pe rând drumul spre India, când vii dinspre nord. Cele două de la miazănoapte, printre care *Albatrosul* se strecurase ca o corabie printre două matahale de stânci, sunt primele trepte ale barierei ce taie în curmeziş Asia Centrală. Mai întâi, Kunlun, pe urmă Karakorum, care mărginesc valea longitudinală paralelă cu Himalaya, adică paralelă cu lanţul crestelor, ce separă bazinul fluviului Indus, la vest, de al fluviului Brahmaputra, la est.

Ce minunat sistem orografic! Peste două sute de vârfuri a căror altitudine fusese măsurată, dintre care şaptesprezece depăşind înălţimea de douăzeci şi cinci de mii de picioare! În faţa *Albatrosului* se ridica Muntele Everest, de opt mii opt sute patruzeci de metri. La dreapta, culmea Dwalaghiri, de opt mii două sute de metri. La stânga vârful Kinciandjinga de opt mii cinci sute nouăzeci şi doi de metri, ce rămăsese pe al doilea plan de când cu ultimele măsurători ale Everestului.

Robur nu năzuia, desigur, să atingă culmile acestor înălţimi, în schimb cunoştea, fără doar şi poate, diferitele pasuri din Munţii Himalaya şi, printre altele, şi pasul Ibi-Gamin pe unde trecuseră, în 1856, fraţii Schlagintweit, la o altitudine de şase mii opt sute de metri,şi, luându-şi inima în dinţi, o apucă într-acolo.

Trăiră astfel câteva ceasuri pline de emoţii, ba chiar foarte grele. Cu toate astea, dacă rarefacţia aerului nu atinse un asemenea grad încât să fie siliţi a folosi nişte aparate speciale pentru a primeni oxigenul în cabine, era în schimb un ger cumplit.

Robur, care şedea la postul lui la prova, cu figura-i virilă acoperită de o glugă, dădea comenzile, dirijând manevrele. Tom Turner ţinea în mână cârma. Mecanicul era tot timpul cu ochii la pilele ale căror acizi, din fericire, nu aveau de ce să se teamă de îngheţ. Elicele puse în mişcare cu maximum de viteză scoteau un sunet din ce în ce mai ascuţit, extrem de puternic în pofida densităţii atât de scăzute a aerului. Barometrul coborâse la 290 de milimetri, ceea ce însemna că se aflau la o altitudine de şapte mii de metri.

Măreaţă era aşezarea acestui vălmăşag de creste! Pretutindeni numai vârfuri ninse. Nici un ochi de apă nicăieri, numai gheţari ce coborau până la zece mii de picioare, socotind de la poalele munţilor în sus. Nici un fir de iarbă, nimic decât fanerogame răzleţe la graniţa vieţii vegetale. Nici pomeneală de falnicii pini şi cedri ce alcătuiesc neasemuitele păduri de jos, de pe coastele Himalayei. Nici pomeneală

de uriaşele ferigi sau de acele plante parazite nemăsurat de lungi ce înlănţuie trunchi de trunchi la umbra pădurilor din junglă. Nici picior de animal, cal sălbatic, iac sau bou tibetan. când şi când doar vreo gazelă rătăcită prin aceste coclauri. Nici o zburătoare, în afară de câteva perechi de ciori în stare să trăiască în păturile cele mai de sus ale atmosferei, unde nu se mai poate respira. Răzbătând în partea cealaltă a trecătoarei, *Albatrosul* începu a coborî. La ieşirea din defileu, dincolo de zona pădurilor, se întindea cât vedeai cu ochii şesul neţărmurit. Robur se apropie atunci de oaspeţii săi şi-i înştiinţă cu amabilitate:

— India, domnilor!

Capitolul X

ÎN CARE VOM VEDEA CUM ŞI DE CE A AJUNS VALETUL FRYCOLLIN SĂ FIE COBORÂT CU HÂRZOBUL

Inginerul nu avea nicidecum intenţia să colinde cu maşina lui zburătoare pe deasupra minunatelor ţinuturi ale Hindustanului. Pe cât se părea, nu urmărise altceva decât să arate ce extraordinar aparat de locomoţie avea şi să-i convingă de acest lucru şi pe cei care nu voiau să se lase convinşi. Înseamnă, deci, că *Albatrosul* era desăvârşit în toate privinţele, deşi nimic nu poate fi desăvârşit pe lume? Vom vedea mai încolo.

În orice caz, dacă în sinea lor Uncle Prudent şi colegul său nu puteau decât să admire forţa unui asemenea aparat de navigaţie aeriană, pe chipul lor nu lăsau să se vadă nimic. Nu aşteptau decât un prilej potrivit ca să fugă. Nici măcar nu catadicseau să se minuneze în faţa priveliştii fără pereche ce li se dezvăluia în timp ce *Albatrosul* zbura de-a lungul pitoreştilor hotare ale ţinutului Pendjab.

E drept că la poalele Himalayei se ţineau lanţ smârcurile, dând naştere la emanaţii dăunătoare sănătăţii; în această regiune numită Terai frigurile bântuiau sub formă endemică. Aceasta însă nu putea să stingherească nicidecum mersul *Albatrosului*, nici să primejduiască sănătatea echipajului. Aparatul se îndrepta fără prea mare grabă spre unghiul pe care îl făcea teritoriul Hindustanului în punctul de întâlnire al graniţelor Turkestanului cu cele ale Chinei. În ziua de 29 iunie, dis-de-dimineaţă, în faţa lui se deschidea minunat de frumoasa vale a Kashmirului.

Da, era într-adevăr minunată această padină ce se desfăcea între lanţul cel mare şi cel mic al munţilor Himalaya! Brăzdată de sute de contraforturi ale uriaşilor de piatră, contraforturi ce se pierdeau cu încetul în bazinul râului Hidasp, valea era udată de încolăciturile capricioase ale acestei ape care avusese parte să vadă încrâncenându-

se armatele lui Porus şi ale lui Alexandru, adică India şi Grecia măsurându-şi puterile în Asia Centrală. Iar dacă cele două cetăţi întemeiate de Macedonean în amintirea biruinţei sale dispăruse de pe faţa pământului de nu li se mai dăduse de urmă, Hidaspul curgea şi acum prin aceleaşi locuri.

În dimineaţa aceea, Albatrosul trecu în zbor pe deasupra oraşului Srinagar, cunoscut mai ales sub numele de Kashmir. Uncle Prudent şi însoţitorul său văzură o încântătoare aşezare tolănită pe amândouă malurile apei, cu poduri de lemn drepte ca nişte fire întinse, cu case de bârne împodobite cu baloane dantelate, cu ţărmuri umbrite de plopi semeţi, cu acoperişuri năpădite de iarbă ce semănau, privite de sus, cu nişte muşuroaie de cârtiţe, cu nenumărate canale, pe care bărcile se vedeau ca nişte coji de nucă, iar luntraşii mici ca furnicile, cu palate şi temple, şi chioşcuri, şi moschei şi bungalowuri la marginea oraşului — toate oglindindu-se în apă, încât păreau de două ori mai multe; pe urmă străvechea cetăţuie Hari-Parvata durată pe creştetul unei măguri, ca fortul cel mai de seamă al Parisului pe înălţimea ce poartă numele de Mont Valerien.

— Aş zice că-i Veneţia, rosti Phil Evans, dacă am fi în Europa.

— Ei, dacă am fi în Europa, îi răspunse Uncle Prudent, am şti noi — nu-i aşa? — să găsim drumul spre America!

Albatrosul nu zăbovi deasupra lacului pe care îl străbate râul şi o porni mai departe în zbor peste valea râului Hidasp.

Apoi, coborând la o distanţă de vreo zece metri de undele lui, se opri locului timp de o jumătate de oră, nu mai mult. Atunci, azvârlind peste bord un tub de cauciuc, Tom Turner cu oamenii săi se îngriji să facă o nouă provizie de apă, pe care o pompară din râu cu ajutorul unui aparat pus în mişcare de curentul electric produs de acumulatori.

În timp ce se îndeplinea această operaţie, Phil Evans şi unde Prudent schimbară o privire. Acelaşi gând le fulgerase amândurora prin minte. Se aflau la numai câţiva metri deasupra râului, destul de aproape de mal. Amândoi erau buni înotători. O săritură în apă ar fi fost de ajuns ca să-şi recapete libertatea şi, după ce se vor fi cufundat în valuri, ce mai putea să facă Robur ca să-i înhaţe din urmă? Pentru ca elicele propulsoare să se poată mişca în voie nu trebuia oare ca aparatul să păstreze o distanţă de cel puţin doi metri de suprafaţa apei?

Într-o clipă li se perindară prin minte toţi sorţii de izbândă. Într-o clipă cumpăniră toate posibilităţile. Şi tocmai se pregăteau să sară peste parmaclic, când deodată câteva perechi de mâini îi înşfăcară de umeri.

Fuseseră cu ochii pe ei. Acum nu mai era chip s-o şteargă.

De astă dată nu se mai lăsară chiar aşa, cu una, cu două. Încercară să-i îmbrâncească pe cei care-i ţineau să nu scape. Numai că oamenii

de pe *Albatros* erau nişte vlăjgani, nu glumă!

— Domnilor, se mulţumi să spună inginerul, când cineva are plăcerea de a călători împreună cu Robur Cuceritorul, cum prea bine l-aţi poreclit, şi încă pe bordul unui aparat atât de minunat ca *Albatrosul*, nu se gândeşte s-o şteargă aşa… englezeşte! Aş spune chiar că nici măcar nu se mai gândeşte să plece!

Phil Evans îl trase cu de-a sila pe colegul său, care părea gata să facă cine ştie ce năzbâtie, şi intrară în ruf, hotărâţi să-şi ia tălpăşiţa, fie ce-o fi, încotro îi vor duce ochii.

Albatrosul îşi continuă drumul în aceeaşi direcţie, adică spre vest. În ziua aceea zbură cu o viteză mijlocie peste teritoriul Kabulistanului, a cărui capitală se întrezări câteva clipe, pe urmă trecu frontiera regatului în dreptul cetăţii Herat, la o mie o sută de kilometri depărtare de Kashmir.

Ţinutul se mistui curând sub un adevărat uragan de nisip, aşa cum se dezlănţuiau prea deseori prin partea locului. Vântul acesta, numit *tebbad*, purta cu sine, odată cu sarcina imponderabilă a pulberii stârnite în cale, germenii frigurilor. Şi câte caravane nu se prăpădiseră în mijlocul vârtejurilor de colb!

Cât despre *Albatros*, ca să scape din colbăria ce ar fi putut dăuna gingaşelor lui angrenaje, se ridică la o înălţime de două mii de metri, căutând o zonă mai sănătoasă.

Şi astfel pieri din vedere frontiera Persiei şi nesfârşitele-i câmpii ce rămaseră învăluite în pâcle. Aparatul mergea cu o viteză destul de moderată, deşi nu avea a se teme de nici un obstacol ce i-ar fi putut ieşi în cale. Într-adevăr, dacă pe hartă se văd câteva lanţuri de munţi, cotele indică doar înălţimi mijlocii. În preajma capitalei însă era mai cuminte să ocolească piscul Damavend al cărui creştet înzăpezit atingea o înălţime de aproape şase mii şase sute de metri, pe urmă Elbrusul la poalele căruia era aşezat Teheranul.

La 2 iulie, cum se crăpă de ziuă, se pomeniră în faţă cu piscul Damavend ce se ridica deasupra simunului.

Albatrosul îşi croi drumul în aşa fel, încât să treacă pe deasupra oraşului, pe care vântul îl învăluise într-un nor de praf fin.

Cu toate astea, pe la orele zece dimineaţa, se zăriră şanţurile largi ce înconjoară întăriturile, iar la mijloc, palatul şahului cu zidurile-i îmbrăcate în plăci de faianţă şi cu bazinele lui ce păreau săpate în nişte uriaşe peruzele de un albastru strălucitor.

Priveliştea pieri ca o nălucă. De aci încolo, *Albatrosul*, schimbând direcţia, o porni aproape de-a dreptul spre nord. Câteva ore mai târziu se afla deasupra unui orăşel durat în colţul pe care îl face la miazănoapte graniţa persană, pe malul unei ape întinse, ale cărei margini nu se zăreau nici spre nord, nici spre apus.

Oraşul acesta era cea mai înaintată spre sud dintre aşezările ruse.

Iar întinderea aceea de apă era Marea Caspică.

Nici urmă de colburi învârtejite, aici. Priveliştea înfăţişă o grupare de case europeneşti, orânduite de-a lungul unui promontoriu, din mijlocul cărora se înălţa o clopotniţă.

Albatrosul începu să coboare spre apa mării a cărei suprafaţă se află la trei sute de picioare sub nivelul oceanului. Spre seară aeronava zbura de-a lungul coastei ce se desfăşoară în sus spre golful Balkan, iar a doua zi, 3 iulie, plutea la o sută de metri deasupra Caspicei.

Pământul nu se mai zărea deloc nici spre Asia, nici spre Europa. Câteva pânze umflate de vânt pe faţa mării. Erau nişte corăbii indigene, uşor de recunoscut după forma lor, unele aşa-numite *keebey* cu două catarge, caicuri cu câte un catarg folosite odinioară de piraţi, teimiluri, bărci obişnuite de transport sau de pescuit. Pe alocuri se ridicau până la *Albatros* suluri de fum slobozite de coşurile unor steamere din Astrulad, pe care Rusia le ţinea pentru paza apelor turemene.

În dimineaţa aceea, stând de vorbă cu bucătarul Francois Tapage, la o întrebare pusă de acesta, contramaistrul Tom Turner îi răspunsese următoarele:

— Da, vom rămâne cam patruzeci şi opt de ore, aproximativ, deasupra Caspicei.

— Ce bine, se bucurase bucătarul, să putem — nu-i aşa? — să pescuim!…

— Întocmai!

Ca să facă în patruzeci şi opt de ore un drum de şase sute douăzeci şi cinci de mile — cât măsura, adică, în lungime, marea aceasta lată de două sute de mile — însemna că *Albatrosul* avea să meargă cu o viteză destul de redusă, ba chiar nulă în timpul pescuitului.

Se vede, însă, că vorbele lui Tom Turner fuseseră auzite de Phil Evans care se afla în clipa aceea la prova. Frycollin se încăpăţâna, tocmai, să-i împuie urechile cu tânguirile lui fără sfârşit, rugându-l să stăruie pe lângă stăpânul său „să-l lase jos, pe pământ”.

Fără a răspunde nicicum la această cerere năstruşnică, Phil Evans se înapoie la Uncle Prudent. Şi luând toate măsurile de precauţie cuvenite ca să nu-i audă cineva, îi împărtăşi cele câteva fraze pe care le schimbaseră între ei Tom Turner şi bucătarul.

— Phil Evans, răspunse Uncle Prudent, cred că nici unul dintre noi nu-şi face vreo iluzie asupra intenţiilor pe care nemernicul ăsta le are în privinţa noastră?

— Nici o iluzie, într-adevăr, răspunse Phil Evans. N-o să ne lase liberi decât atunci când i-o căşuna lui, dacă ne-o lăsa liberi vreodată!

— În cazul ăsta, trebuie să facem pe dracul în patru ca să scăpăm de *Albatrosul* ăsta!

— Straşnic aparat, ce să spun!

— O fi, exclamă Uncle Prudent, dar e al unei puşlamale care ne ţine aici ferecaţi, călcând orice drepturi în picioare. Gândeşte-te că aparatul ăsta e pentru noi şi pentru ai noştri o primejdie de fiece clipă. Dacă, aşadar, nu reuşim să-l distrugem…

— Mai întâi să ne luăm tălpăşiţa!… răspunse Phil Evans. Pe urmă om vedea ce-o mai fi!

— Bine, încuviinţă Uncle Prudent, să folosim, deci, orice prilej ce ne-o ieşi în cale. Precum se vede, *Albatrosul* o să traverseze Marea Caspică, pentru ca după aceea să-şi ia zborul mai departe spre Europa, îndreptându-se fie spre nord, deasupra Rusiei, fie spre vest, deasupra ţărilor meridionale. Ei, şi atunci, oriunde ar fi să punem piciorul pe pământ, până la ţărmul *Atlanticului*, fii sigur că vom găsi un mijloc de salvare. Aşa că trebuie să fim gata oricând.

— Dar, întrebă Phil Evans, cum fugim?

— Ascultă aici, răspunse Uncle Prudent. câteodată noaptea se întâmplă ca *Albatrosul* să plutească la o distanţă de câteva sute de picioare numai de pământ. Ei bine, există pe bord nişte cabluri care au cam aceeaşi lungime şi, cu un pic de curaj, am putea — nu-i aşa? — să ne dăm drumul în jos…

— Sigur, răspunse Phil Evans, la o adică, n-aş pregeta…

— Nici eu, adăugă Uncle Prudent. Trebuie să-ţi mai spun că, noaptea, în afară de timonierul care stă la pupa, nu mai rămâne nimeni de veghe. Şi s-a nimerit ca unul din cablurile astea să se afle tocmai la prova, aşa că n-ar fi imposibil să-l desfacem pe tăcute fără să prindă nimeni de veste…

— Bun, spuse Phil Evans. Mă bucur, Uncle Prudent, că eşti mai liniştit acum. E mai bine aşa, când vrei să te apuci de-o treabă. Deocamdată însă iată-ne deasupra Caspicii. Se văd o mulţime de vase de mare. *Albatrosul* o să coboare, desigur, şi o să stea locului tot timpul cât vor pescui. Ce zici, n-am putea oare să ne folosim de acest prilej?…

— Da' de unde, sunt mereu cu ochii pe noi, chiar şi atunci când ai crede că nu e nimeni la pândă, răspunse Uncle Prudent. Ai văzut şi dumneata când am încercat să ne aruncăm în Hidasp.

— Dar cum putem şti că nu sunt cu ochii pe noi şi noaptea? îi întoarse vorba Phil Evans.

— Trebuie totuşi să isprăvim odată! exclamă Uncle Prudent. Da, isprăvim şi cu *Albatrosul*, şi cu stăpânu-său!

Cum vedeţi, sub imboldul mâniei, cei doi colegi — şi mai cu seamă unde Prudent — ar fi fost în stare să facă cele mai nesăbuite lucruri şi poate şi cele mai dăunătoare siguranţei lor personale.

Simţământul propriei lor neputinţe, felul dispreţuitor şi ironic în care se purta Robur faţă de ei, răspunsurile tăioase pe care le dădea, totul nu făcea decât să sporească încordarea unei situaţii din ce în ce

mai grele pe zi ce trecea.

Chiar în aceeaşi zi se întâmplă ceva care era cât pe ce să dea loc unui schimb de cuvinte fără doar şi poate regretabil între Robur şi cei doi colegi. Nici că şi-ar fi închipuit Frycollin că de la el avea să se pornească totul.

Trezindu-se deasupra neţărmuritelor întinsuri ale mării, slab de înger cum era, îl apucase iarăşi o spaimă cumplită. Şi, ca un copil, începu să se vaite, să cârtească, să strige şi să se zbuciume, zvârcolindu-se şi strâmbându-se în fel şi chip.

— Vreau să plec!… Vreau să plec! răcnea el. Ce-s eu, pasăre?… Doar nu m-am născut să zbor!… Lăsaţi-mă jos, zău, lăsaţi-mă să cobor… chiar acum!…

Nu mai e nevoie să spun că Uncle Prudent nu încerca deloc să-l potolească — dimpotrivă. Aşa că în cele din urmă urletele îl făcură pe Robur să-şi iasă, ca niciodată, din răbdări.

Şi atunci, cum Tom Turner şi tovarăşii acestuia se pregăteau tocmai să manevreze aparatul în vederea pescuitului, inginerul, ca să se descotorosească de Frycollin, dădu ordin să fie închis la el în cabină. Frycollin însă continuă să se zbuciume, să bată în pereţi, să urle şi mai cu foc.

Era pe la miezul zilei. În momentul acela, *Albatrosul* se afla la vreo cinci, şase sute de metri numai deasupra nivelului mării. La vederea lui, câteva ambarcaţii o luară pe aci încolo, înspăimântate. Curând nu se mai zări nici urmă de vas pe Caspica.

Cum vă puteţi închipui, în asemenea condiţii, când n-aveau decât să se azvârle în apă ca să scape, cei doi colegi trebuiau să fie, aşa cum erau de fapt, supravegheaţi în mod special. Chiar dacă s-ar fi aruncat peste bord, se înţelege de la sine că cei de pe *Albatros* s-ar fi priceput, nici vorbă, să-i culeagă din apă cu barca lor de cauciuc. Aşa că nu putură face nici o mişcare în timpul pescuitului, la care Phil Evans se simţi obligat să asiste, pe când Uncle Prudent, spumegând de mânie, se retrase în cabină.

Marea Caspică, precum se ştie, este o depresiune de origine vulcanică. În ea se varsă o seamă de fluvii mari, Volga, Ural, Kura, Kama, Emba şi altele. Dacă prin evaporare apele n-ar fi fost uşurate de prisosul lor, de bună seamă că marea aceasta, cu o suprafaţă de şaptesprezece mii de leghe pătrate şi o adâncime mijlocie cuprinsă între şaizeci şi patru sute de picioare, s-ar fi revărsat, inundând ţărmurile ei de la nord la est, mai scunde şi mlăştinoase. Deşi această căldare nu comunica nici cu Marea Neagră, nici cu Marea Aral, ale căror niveluri erau mult mai ridicate decât al său, în sânul ei mişunau totuşi sumedenie de peşti — bineînţeles dintr-aceia cărora le convine amărăciunea destul de pronunţată a undelor ei, datorită catranului cărat de apele afluenţilor săi din partea de miazăzi.

Aşadar, gândindu-se la variaţia pe care pescuitul putea s-o aducă în meniul lor de fiecare zi, oamenii din echipajul Albatrosului nu căutau să ascundă câtuşi de puţin plăcerea ce o simţeau de pe acum.

— Atenţiune! strigă Tom Turner, care tocmai apucase cu cangea o matahală de peşte ce semăna cu un rechin.

Era o frumuseţe de nisetru, lung de şapte picioare, din specia numită de ruşi „beluga”, o specie din ale cărei icre, preparate cu sare, oţet şi vin alb, se face caviarul. Poate că nisetrul pescuit în apele fluviilor e mai gustos decât nisetrul de mare; totuşi şi acesta fu întâmpinat cu bucurie pe bordul *Albatrosului*.

Pescuitul fu mai spornic însă când cutreierară marea cu năvoadele aducând de-a valma crapi, plătici, somoni, ştiuci de apă sărată[8] şi mai ales o mulţime de cegi de mărime mijlocie din acelea pe care bogătaşii, iubitori de mâncăruri alese, le aduc, vii, la Moscova şi la Petesburg, tocmai de la Astrahan. Toţi aceşti peşti aveau să treacă imediat din elementul lor natural în clădirile echipajului, fără nici un fel de speze de transport.

Oamenii lui Robur traseră cu dragă inimă năvoadele afară din apă, după ce le plimbaseră pe o distanţă de câteva mile. Gasconul François Tapage urla de plăcere, arătând astfel că-şi merita din plin numele[9]. Un ceas de pescuit le ajunse să umple bazinele cu peşte viu de pe aeronava care o porni mai departe, spre nord.

Cât ţinu popasul, Frycollin nu încetase o clipă să strige şi să bată în pereţii cabinei, făcând un tărăboi insuportabil.

— Afurisitul ăsta de negru nu se mai potoleşte odată! izbucni Robur, care ajunsese într-adevăr la capătul răbdării.

— Cred, domnule, că are tot dreptul să protesteze! îi răspunse Phil Evans.

— Desigur, aşa cum şi eu am dreptul să-mi cruţ urechile! îi întoarse vorba Robur.

— Domnule inginer Robur… rosti Uncle Prudent care tocmai ieşise pe platformă.

— Domnule preşedinte al Institutului Weldon… Făcură câţiva paşi unul spre altul, privindu-se în luminile ochilor.

Apoi, Robur, dând din umeri:

— Jos, cu hârzobul, ordonă el.

Tom Turner înţelese pe loc. Frycollin fu scos cu de-a sila din cabină.

Ce ţipete pe el când contramaistrul împreună cu un camarad de al său îl înşfăcară şi, legându-l fedeleş, îl băgară într-un hârdău de care înnodară zdravăn capătul unui odgon!

Era unul din odgoanele acelea pe care Uncle Prudent chibzuise să le folosească aşa cum ştim.

Frycollin crezuse la început că vor să-l spânzure…

Nu! Avea să fie spânzurat, ce-i drept, însă într-un hârdău.

Într-adevăr, odgonul fu aruncat peste bord şi lăsat să se depene pe o lungime de o sută de picioare, iar Frycollin se pomeni deodată legănându-se în gol. Acum putea să ţipe cât poftea. Spaima însă îi

încleştase beregata, aşa că nu mai spuse nici pâs.

Uncle Prudent şi Phil Evans încercară să împiedice execuţia, dar fură împinşi înapoi.

— E o ticăloşie!… O faptă mişelească! începu să strige Uncle Prudent, care-şi ieşise din fire.

— Nu mai spune! îl luă peste picior Robur.

— E un abuz de putere împotriva căruia voi protesta şi nu numai prin viu grai!

— Protestează!

— Am să ţi-o plătesc, domnule inginer Robur!

— Poftim, plăteşte-mi-o, domnule preşedinte al Institutului Weldon!

— Şi dumitale, şi celorlalţi ce te însoţesc!

Oamenii de pe *Albatros* se apropiaseră cu intenţii prea puţin binevoitoare. Robur le făcu semn să plece.

— Da, şi dumitale şi celorlalţi!… stărui Uncle Prudent, pe care colegul său căuta zadarnic să-l potolească.

— N-ai decât! îi răspunse inginerul.

— Prin toate mijloacele cu putinţă!

— Destul! îi tăie vorba Robur pe un ton ameninţător. Destul! Vezi că mai sunt şi alte odgoane pe bord! Fă bine şi taci, dacă nu vrei ca stăpânul să ia şi el urma valetului!

Uncle Prudent tăcu, dar nu de frică, ci fiindcă îl apucase un asemenea năduf, încât Phil Evans fu nevoit să-l ia cu el în cabină.

Între timp, într-un singur ceas, vremea se schimbase fără veste. Erau semne în văzduh care nu lăsau nici o îndoială. Furtuna stătea gata să izbucnească. Atmosfera era atât de încărcată cu electricitate, încât, pe la orele două şi jumătate, Robur putu să vadă cu ochii lui un fenomen pe care nu-l mai întâlnise încă până atunci.

Din nord, adică din partea de unde venea furtuna, se ridicau vălătuci de pâclă aproape luminoşi — ceea ce se datora, desigur, variaţiei pe care o suferise încărcătura electrică a diferitelor straturi de nori. Reflexele acestor trâmbe împrăştiau pe suprafaţa mării mii şi mii de sclipiri cu atât mai vii, cu cât cerul începea să se întunece.

Nu mai lipsea mult ca *Albatrosul* să se întâlnească în drum cu meteorul, de vreme ce se îndreptau unul spre altul.

Dar Frycollin? Ei bine, Frycollin era şi acum remorcat — şi nu greşim spunând remorcat, deoarece odgonul forma un unghi destul de larg cu aparatul ce o pornise cu o sută de kilometri pe oră, aşa că hârdăul se afla cam în coada lui.

Vă puteţi închipui prin ce trecu bietul om în clipa când fulgerele începură a brăzda văzduhul jur împrejur, în timp ce tunetul bubuia în

înaltul cerului.

Tot echipajul era ocupat acum să manevreze aparatul spre a preîntâmpina vijelia, fie ridicându-se deasupra ei, fie urmându-şi drumul printr-una din zonele inferioare ale atmosferei, spre a se depărta de locul acesta.

Albatrosul se afla la altitudinea pe care o păstra de obicei — adică la o mie de metri aproximativ — când se abătu un trăsnet năprasnic, în acelaşi moment se dezlănţui urgia. În câteva clipe norii de foc se năpustiră asupra aeronavei.

Phil Evans se duse atunci să intervină pentru Frycollin, cerând să fie urcat din nou pe bord.

Robur nu aşteptase însă să-l roage, luând din vreme măsurile cuvenite. Pe platformă, oamenii tocmai trăgeau de odgon când, deodată, se produse o încetinire inexplicabilă în mişcarea de rotaţie a elicelor de suspensie.

Robur se repezi spre ruf, la maşini.

— Dă-i drumul!… Dă-i drumul!… îi strigă mecanicului. Trebuie să urcăm cât mai repede deasupra vijeliei!

— Imposibil, stăpâne.

— Ce s-a întâmplat?

— Nu mai merge curentul!… se întrerupe mereu!…

Şi, într-adevăr, *Albatrosul* cobora văzând cu ochii.

Aşa cum se întâmplă cu cablurile telegrafice în toiul furtunilor, acumulatorii electrici de pe bordul aeronavei nu mai funcţionau cum ar fi trebuit. Dar ceea ce, în cazul depeşelor, constituia un simplu neajuns, în împrejurarea de faţă însemna o primejdie cumplită, deoarece aparatul putea în orice clipă să se prăvălească în mare fără să mai fie nimic de făcut.

— Lasă-l să coboare, strigă Robur, până vom ieşi din câmpul electric. Păstraţi-vă cumpătul, băieţi.

Inginerul se urcase pe banca de cart. Oamenii, fiecare la postul său, stăteau gata să execute ordinele stăpânului.

Deşi coborâse cu câteva sute de picioare, *Albatrosul* se afla cufundat şi acum în nori şi împresurat de fulgerele ce se încrucişau în văzduh ca nişte focuri de artificii. Din clipă în clipă ai fi zis că avea să cadă trăsnetul asupra lui. Elicele îşi măreau mereu mişcarea, şi ceea ce până atunci fusese o coborâre ceva mai grabnică, ameninţa să se preschimbe într-o prăbuşire.

Nu mai încăpea nici o îndoială că în mai puţin de un minut aparatul ar fi ajuns la nivelul mării. Şi ar fi fost destul să intre în apă, ca nici o putere din lume să nu-l mai poată scoate din genune.

Deodată norul încărcat cu electricitate se zări deasupra, tocmai în clipa când *Albatrosul* se afla cam la vreo şaizeci de picioare de crestele valurilor, care, în două, trei secunde, ar fi ajuns să scalde platforma.

Robur, însă, prinzând momentul prielnic, se repezi la ruf-uI din mijloc, puse mâna pe pârghiile de comandă şi lăsă să circule slobod curentul pilelor electrice, curent care acum nu mai era neutralizat de tensiunea electrică a mediului înconjurător… cât ai clipi elicele îşi recăpătară viteza lor obişnuită, căderea fu oprită şi *Albatrosul* rămase la o altitudine mică, în timp ce propulsoarele îl mânau cât mai departe de vijelia pe care curând o lăsă în urmă.

Nu mai e nevoie, cred, să spun că Frycollin făcuse fără voia lui o baie — preţ de câteva secunde numai. Când îl traseră sus, pe bord, era ud ciuciulete de parcă l-ar fi scos din fundul mării. Vă puteţi închipui că, aşa cum era, îi pierise şi glasul.

A doua zi, 4 iulie, *Albatrosul* trecu peste ţărmul dinspre miazănoapte al Mării Caspice.

Capitolul XI

ÎN CARE SE VEDE CUM MÂNIA LUI UNCLE PRUDENT CREŞTE PROPORŢIONAL CU PĂTRATUL VITEZEI

Nicicând, în tot acest răstimp, Uncle Prudent şi Phil Evans nu-şi văzură atât de definitiv spulberate speranţele lor de scăpare ca în următoarele cincizeci de ore. Să se fi temut cumva Robur că supravegherea prizonierilor lui s-ar putea să fie mai puţin lesnicioasă în timpul zborului lor deasupra Europei? Se prea poate. Ştia, de altminteri, că erau hotărâţi să fugă cu orice preţ.

Oricum ar fi fost, o încercare în acest sens era o adevărată sinucidere. Să sări jos dintr-un expres care merge cu o sută de kilometri pe oră, nu înseamnă, poate, decât să-ţi pui pielea în joc, dar să faci acelaşi lucru dintr-un rapid ce aleargă cu două sute de kilometri pe oră ar fi să-ţi doreşti singur moartea. Ei bine, aceeaşi viteză — maximum de viteză pe care-l putea atinge — o căpătase şi *Albatrosul*. Mai mare decât a zborului rândunelei, adică o sută optzeci de kilometri pe oră.

De câtva timp, după cum probabil aţi observat, vânturile dinspre nord-est predominau cu o regularitate ce nu putea fi decât prielnică manevrării aparatului, care zbura în aceeaşi direcţie, adică, în genere, spre vest. Cum însă aceste vânturi începeau să se domolească, foarte curând nu mai fu chip să stai afară pe platformă, fără a simţi că ţi se taie respiraţia din pricina vitezei de deplasare. Ba încă n-ar fi lipsit mult ca, la un moment dat, cei doi colegi să fie azvârliţi peste bord, dacă presiunea aerului nu i-ar fi înghesuit în peretele rufului.

Noroc că timonierul îi zări prin hublourile cabinei sale şi în aceeaşi clipă o sonerie electrică îi vesti pe oamenii din echipaj ce stăteau în post, la prova.

Patru dintre ei se strecurară fără zăbavă pe platformă, spre partea

dinapoi a aparatului.

Cei care au călătorit vreodată pe mare cu vântul în faţă, în toiul unei furtuni, să-şi amintească de această împrejurare şi îşi vor da seama cât de puternică poate fi o asemenea presiune. Atât numai că, în cazul de faţă, *Albatrosul* era cel care-i dădea naştere, datorită vitezei lui extraordinare.

Până la urmă, aparatul trebui să-şi încetinească zborul; numai aşa Uncle Prudent şi Phil Evans putură să se întoarcă la ei în cabină, în fiece ruf de pe *Albatros* era o atmosferă în care puteai respira în voie.

Ce solidă trebuia să fie însă construcţia, ca să poată rezista la un asemenea zbor! O adevărată minune! Cât priveşte propulsoarele din faţă şi dindărăt, nici nu se mai vedeau învârtindu-se. Sfredeleau aerul, deşchizându-şi drum cu o forţă infinit de mare.

Ultima aşezare omenească observată de pe bord fusese Astrahan, oraş situat aproape la extremitatea nordică a Mării Caspice.

Steaua Deşertului — numele pesemne i-l dăduse vreun poet rus — stea odinioară de prima mărime, coborâse acum în rândul celor de al cincilea sau al şaselea ordin. Simplă capitală de gubernie, Astrahanul îşi arătase o clipă bătrânele-i ziduri cu creneluri — acum fără nici un rost — turnurile străvechi din mijlocul cetăţii, moscheile învecinate cu biserici de construcţie modernă, catedrala ale cărei turle, în număr de cinci, poleite şi presărate cu stele albastre, păreau croite dintr-un crâmpei de cer — totul aşezat cam în dreptul gurilor fluviului Volga, largi de vreo doi kilometri.

De aici înainte zborul *Albatrosului* se asemui cu o cavalcadă prin înaltul cerului, ca şi cum ar fi fost tras de acei fabuloşi hipogrifi, care dintr-o singură bătaie de aripi străbat câte o leghe întreagă.

În ziua de 4 iulie, la orele 10 dimineaţa, aeronava luă direcţia nord-vest, pe Volga în sus, mergând mai mult sau mai puţin pe firul văii. Stepele Donului şi ale Uralului alunecau de o parte şi de alta a fluviului. Dacă ar fi fost cu putinţă să-şi afunde privirea în zarea acestor imense cuprinsuri, călătorii abia dacă ar fi avut răgaz să numere oraşele şi satele. În sfârşit, spre seară, aeronava zbura deasupra Moscovei, fără a mai apuca măcar să salute drapelul Kremlinului. În zece ore făcuse vreo două mii de kilometri, adică distanţa de la Astrahan la vechea capitală a tuturor Rusiilor.

De la Moscova la Petersburg linia ferată să tot fi avut cam o mie două sute de kilometri, ceea ce însemna o călătorie de o jumătate de zi. Aşa că *Albatrosul* ajunse la Petersburg, pe malurile Nevei, întocmai ca un expres, către orele două dimineaţa. Noaptea albă, pe aceste meleaguri de care, dat fiind latitudinea lor înaltă, soarele de iunie aproape că nu se desparte mai deloc, le îngădui să cuprindă o clipă cu ochii priveliştea vastei capitale.

Trecură apoi pe deasupra golfului Finic, arhipelagului Abo, Mării

Baltice, Suediei, la latitudinea Stockholmului, Norvegiei, la latitudinea Kristianiei. Două mii de kilometri numai în zece ore! S-ar fi spus că, într-adevăr, de aci încolo, nici o putere din lume n-ar fi fost în stare să stăvilească avântul *Albatrosului*, ca şi cum rezultanta forţei sale de proiectare în spaţiu şi a atracţiei terestre l-ar fi menţinut pe aceeaşi neschimbată traiectorie în zborul lui în jurul globului pământesc.

Cu toate astea, la un moment dat aparatul se opri chiar deasupra vestitei cascade Rjukanfos, din Norvegia. Muntele Gusta, a cărui creastă domină toată această minunată regiune din Telemark, îi ieşi în cale întocmai ca o uriaşă piatră de hotar, peste care nu-i era îngăduit să treacă mai departe, spre vest.

Aşadar, ajungând în acest punct, *Albatrosul* cârmi pur şi simplu spre sud, fără să-şi micşoreze viteza.

Să vedem, însă, ce făcea Frycollin în timpul acestui neasemuit zbor? Frycollin tăcea chitic în fundul cabinei lui şi dormea cât îi poftea inima, trezindu-se doar la vremea mesei. Atunci Francois Tapage venea să-i ţină de urât, simţind o plăcere să-şi bată joc de sperieturile lui.

— Ei, da' ce-i asta, măi flăcăule, spunea el, ţi-a pierit graiul de nu mai strigi?… Hai, dă-i drumul, nu te sfii!… O să te ţină iarăşi atârnat vreo două ceasuri şi atâta tot! Ia gândeşte-te numai ce straşnică baie de aer pentru reumatism, la viteza cu care mergem acum!

— Nu ştiu, dar parcă totul stă să se desfacă în bucăţi! îndruga întruna Frycollin.

— Se prea poate, Fry, băiete! Dar aşa cum mergem noi de repede, nici măcar n-am putea să cădem!… Fii pe pace, deci!

— Credeţi?

— Pe cinstea mea de gascon!

La drept vorbind, fără a exagera cu nimic lucrurile, aşa cum făcea François Tapage, nu încăpea îndoială că, datorită vitezei cu care zburau, travaliul elicelor de suspensie era întrucâtva micşorat. *Albatrosul* aluneca la suprafaţa unei pături atmosferice aidoma rachetelor Congreve.

— Mult o să mai ţină aşa? întreba Frycollin.

— Mult?… Da' de unde! răspundea bucătarul. Toată viaţa!

— Ah! suspina Frycollin şi iar începea să se văicărească.

— Ia vezi, Fry, ia vezi, îl lua la rost, atunci, François Tapage, să nu te trimită şeful iar la plimbare, cum se zice pe la noi!

Şi Frycollin îşi înghiţea suspinele, odată cu dumicaţii dubli pe care îi băga în gură.

Între timp, Uncle Prudent şi Phil Evans, care nu erau oameni făcuţi să cârtească fără folos, luaseră o hotărâre. Era limpede ca lumina zilei că nu mai putea fi vorba s-o şteargă. Totuşi, dacă nu mai era chip pentru ei să pună piciorul pe globul pământesc, n-ar putea face în aşa

fel ca să dea de ştire locuitorilor acestuia ce se întâmplase, din momentul în care li se pierduse urma, cu preşedintele şi secretarul Institutului Weldon, cine era cel ce-i răpise, pe bordul cărui aparat zburător se aflau prizonieri şi să provoace, astfel, poate — dar cum, în ce fel, mărite dumnezeule! — din partea prietenilor o temerară încercare de a-i smulge din mâinile lui Robur?

Să comunice cu ei?… Dar cum? Să facă şi ei, oare, ca marinarii ajunşi la ananghie, care vâră într-o sticlă o mărturie indicând locul naufragiului şi o azvârlă apoi în mare?

În cazul acesta, însă, marea era însăşi atmosfera. Aici sticla n-avea cum să plutească. S-ar putea întâmpla, deci, să n-o găsească nimeni, afară numai dacă n-ar pica drept în creştetul unui trecător, căruia n-ar fi greu să-i spargă capul.

La urma urmelor, cei doi colegi n-aveau decât acest mijloc la îndemână şi se pregăteau tocmai să jertfească una din sticlele de pe bord, când lui Uncle Prudent îi veni o altă idee. Preşedintelui, precum ştim, îi plăcea să tragă tabac, blând năravcese cade, cred, a fi trecut cu vederea unui american, care ar putea să aibă alte păcate mai grele. Ca unul, deci, căruia îi plăcea să tragă tabac, Uncle Prudent avea, bineînţeles, o tabacheră — acum goală. Iar tabachera asta era de aluminiu. Odată azvârlită afară, dacă dădea peste ea vreun cetăţean cinstit, sigur c-ar fi cules-o de pe jos şi, culegând-o, ar fi dus-o la poliţie, iar acolo s-ar fi descoperit mărturia sortită să dea în vileag situaţia în care se aflau cele două victime ale lui Robur Cuceritorul.

Zis şi făcut. Scriseră o notă scurtă, dar cuprinzătoare, pe adresa Institutului Weldon, cu rugămintea de a fi transmisă.

Pe urmă, după ce strecură nota înăuntru, Uncle Prudent înfăşură tabachera într-un petic de stofa de lână, legând-o zdravăn, nu numai ca să nu se deschidă în cădere, dar totodată ca să nu se spargă izbindu-se de pământ. Nu le mai rămânea, aşadar, decât să aştepte prilejul nimerit.

În realitate operaţia cea mai anevoioasă, în timpul zborului acestuia uluitor deasupra Europei, era să iasă din ruf şi să meargă de-a buşilea pe platformă, cu riscul de a fi în orice clipă luaţi pe sus, totul petrecându-se pe furiş. Pe de altă parte nu trebuia ca tabachera să cadă în mare sau în vreun golf, lac ori apă curgătoare, fiindcă s-ar fi pierdut.

N-ar fi fost însă cu neputinţă ca, prin acest mijloc, cei doi colegi să reuşească a intra în legătură cu lumea pământeană.

Până una, alta, era ziua nămiaza mare. Se gândiră, deci, că ar fi mai bine să aştepte până la noapte, folosindu-se fie de o încetinire a mersului, fie de un popas, ca să iasă din ruf. Poate că aşa ar izbuti să ajungă la marginea platformei şi să lase să cadă preţioasa tabacheră numai deasupra unui oraş.

De altminteri, chiar dacă toate aceste condiţii ar fi fost întrunite, planul lor nu putea fi totuşi pus în aplicare — cel puţin în ziua aceea.

Într-adevăr, părăsind meleagurile norvegiene în dreptul muntelui Gusta, *Albatrosul* cârmise spre sud. Mergea chiar pe meridianul zero, care, în Europa, nu este altul decât meridianul Parisului. Aparatul zbură deci pe deasupra Mării Nordului, stârnind, cum era şi firesc, uimirea tuturor celor de pe bordul miilor de vase ce fac legătura între porturile Angliei, Olandei, Franţei şi Belgiei. Dacă tabachera nu se nimerea să cadă pe puntea unuia din aceste vase, avea sorţi să se ducă la fund.

Uncle Prudent şi Phil Evans se văzură, aşadar, siliţi să aştepte un moment mai prielnic. De altfel, după cum veţi vedea mai încolo, peste puţin avea să se ivească un prilej minunat.

La orele zece seara, *Albatrosul* se afla în preajma ţărmurilor Franţei, cam în dreptul portului Dunkerque. Noaptea era destul de întunecoasă. O clipă doar se zăriră scăpărările electrice ale farului de la Gris-Nez încrucişându-se cu ale farului de la Dover între cele două limanuri ale strâmtorii Pas-de-Calais. Pe urmă *Albatrosul* se avântă în zbor deasupra teritoriului francez, menţinându-se la o altitudine mijlocie de o mie de metri.

Aparatul nu-şi micşoră însă viteza. Trecea ca o ghiulea peste oraşele, târgurile şi satele ce împânzesc aceste mănoase provincii ale Franţei de miazănoapte. După Dunkerque veniră la rând, pe acelaşi meridian al Parisului, Doullens, Amiens, Creil, Saint-Denis. Nimic nu-l făcu să se abată cumva de la linia dreaptă. Şi astfel, în toiul nopţii, ajunse deasupra „Oraşului-Lumină", căruia i se cuvine pe drept acest nume, chiar atunci când locuitorii lui dorm — sau ar trebui să doarmă.

Ce năstruşnică toană îl îndemnă, oare, pe inginer să facă un popas deasupra cetăţii pariziene? Cine ştie! Tot ce putem spune este că *Albatrosul* coborî atât de mult încât acum domina oraşul de la o înălţime de numai câteva sute de picioare. Robur ieşi atunci din cabina lui şi odată cu el ieşi pe platformă tot echipajul să ia aer.

Uncle Prudent şi Phil Evans căutară bineînţeles să nu scape ocazia minunată ce li se înfăţişa. Părăsindu-şi aşadar cabina, făcură ce făcură şi se depărtară de ceilalţi, ca să poată prinde momentul cel mai prielnic. Şi, mai ales, se fereau să nu bage nimeni de seama.

Aidoma unui scarabeu gigantic, *Albatrosul* plutea lin deasupra marelui oraş. Aeronava lunecă de-a lungul bulevardelor luminate ca ziua de aparatele Edison.[10] Se auzea până la el zgomotul trăsurilor ce mai forfoteau încă pe străzi şi huruitul trenurilor de pe numeroasele linii ferate ce se îndreptau, aidoma spiţelor unei roţi, spre Paris. Pe urmă *Albatrosul* începu să planeze la altitudinea celor mai înalte monumente, ca şi cum ar fi vrut anume să izbească măciulia din vârful

Panteonului sau crucea de pe Domul Invalizilor. Zbură molcom din dreptul celor două minarete ale palatului Trocadero până la turnul metalic[11] de pe Câmpul lui Marte, al cărui reflector uriaş scălda toată capitala într-o baie de lumină electrică.

Această plimbare prin văzduh, hoinăreala aceasta nocturnă ţinu aproape un ceas ca şi cum aparatul ar fi făcut un popas în aer, înainte de a-şi urma nesfârşita-i călătorie.

Ba chiar, inginerul Robur voi, pesemne, să ofere parizienilor priveliştea unui meteor pe care astronomii nu-l prevăzuseră. Toate farurile de pe *Albatros* fură aprinse. Doi snopi strălucitori alunecară peste pieţele publice, peste scuaruri, grădini, palate, peste cele şaizeci de mii de case din cuprinsul oraşului, împrăştiind imense canafuri de lumină, din zare în zare.

Nu mai încăpea nici o îndoială că *Albatrosul* se văzuse lămurit de astă dată — şi nu numai că se văzuse, dar se şi auzise, fiindcă Tom Turner, ducând trompeta la gură, slobozise asupra cetăţii talazuri de sunete clocotitoare. În aceeaşi clipă, Uncle Prudent, aplecându-se peste parmaclic, lăsă să-i scape tabachera din mână…

Îndată după aceea chiar, *Albatrosul* se ridică în văzduh cât ai bate din palme.

Şi atunci în înaltul cerului parizian ţâşni un „ura-a” vijelios din rândurile mulţimii ce umplea încă bulevardele, un „ura-a” de neţărmurită mirare închinat năstruşnicului meteor.

Farurile de pe bordul aeronavei se stinseră toate deodată, întunericul nopţii se închegă iarăşi în jur şi în acelaşi timp şi tăcerea, şi aparatul îşi văzu mai departe de drum, zburând cu o viteză de două sute de kilometri pe oră. Asta era tot ce le fusese dat să vadă în capitala Franţei.

La ceasurile patru dimineaţa, *Albatrosul* traversase pieziş întreg teritoriul ţării. După aceea, ca să nu mai piardă timp trecând peste Pirinei sau peste Alpi, pluti pe deasupra regiunii Provence până la Cap d'Antibes. La orele nouă, locuitorii din preajma bisericii Sfântul Petru din Roma, adunaţi în piaţa din faţa edificiului, căscau gura privind zborul aeronavei deasupra Oraşului Etern. Două ceasuri mai târziu, dominând din înaltul cerului golful Neapole, se legănă o clipă în mijlocul vălătucilor de funingine ce ieşeau din gura Vezuviului. În sfârşit, după ce trecu în diagonală peste Mediterana, la ora unu după-amiază chiar, fu semnalat de străjile de coastă din La Goulette, pe ţărmul tunisian.

După America, Asia! După Asia, Europa! Peste treizeci de mii de kilometri pe care aparatul fermecat îi străbătuse în mai puţin de douăzeci şi trei de zile!

Iar acum, iată-l pornind să cutreiere în zbor ţinuturile cunoscute sau necunoscute încă ale continentului african!

…… …

Poate că sunteţi curioşi să ştiţi ce s-a întâmplat cu faimoasa tabacheră, după ce a căzut jos, pe pământ?

Tabachera nimeri în strada Rivoli, în faţa casei cu numărul 210, într-un moment când nu era ţipenie de om pe afară. A doua zi dădu peste ea o măturătoare care, fire cinstită, se grăbi s-o ducă la prefectura poliţiei.

Acolo, crezându-se la început că ar fi o maşină infernală, fusese dezlegată, despachetată şi deschisă cu cea mai mare grijă.

Când, deodată, se produse un fel de explozie… Un strănut detunător pe care şeful Siguranţei nu şi-l putuse stăpâni.

Documentul fu scos, în sfârşit, din tabacheră şi, spre marea lor mirare, cei de faţă citiră următoarele:

„Uncle Prudent şi Phil Evans, preşedintele şi secretarul Institutului Weldon din Philadelphia, răpiţi de aeronava *Albatros* a inginerului Robur.

A se înştiinţa prietenii şi cunoştinţele.

U.P. şi P.E.”

Astfel, locuitorii celor două lumi aflară explicaţia unui fenomen ce părea inexplicabil. Astfel, oamenii de ştiinţă ce activau în numeroasele observatoare de pe suprafaţa globului îşi redobândiră în sfârşit liniştea.

Capitolul XII

ÎN CARE INGINERUL ROBUR SE POARTĂ AŞA, CA ŞI CUM AR AVEA DE GÂND SĂ CONCUREZE PENTRU UNUL DIN PREMIILE MONTYON

Ajungând la această etapă a călătoriei aviatice în jurul Pământului, pe care, o începuse *Albatrosul*, socot că ni-e îngăduit, de bună seamă, să ne punem următoarele întrebări:

Cine era la urma urmei acest Robur, căruia până în momentul de faţă nu-i cunoaştem decât numele? Nu cumva îşi petrecea toată viaţa în văzduh? Şi cum se făcea că aeronava lui nu avea nici o clipă de răgaz? Să nu fi găsit oare un sălaş, undeva, într-un loc inaccesibil, unde, chiar dacă n-ar fi avut nevoie de repaus, poposea măcar pentru a-şi împrospăta proviziile? Ar fi fost de mirare să nu fie aşa. Cele mai straşnice zburătoare au şi ele un adăpost sau un cuib pe lume.

Şi apoi, ce avea de gând, oare, inginerul cu cei doi prizonieri ai săi care nu făceau decât să-l încurce? Nu cumva i se va fi năzărit să-i ţină mai departe la cheremul său, să-i osândească a fi în vecii vecilor aviatori? Sau, poate, după ce-i va fi plimbat aşa pe deasupra Africii, Americii de Sud, Australiei, Oceanului Indian, Atlantic, Pacific, ca să-i convingă neapărat, va fi avut intenţia să-i pună în libertate, spunându-

le:

„Şi acum,domnilor, nădăjduiesc că nu veţi mai fi atât de neîncrezători în principiul «mai greu decât aerul»!”

Iată tot atâtea întrebări la care nu suntem încă în măsură să răspundem. E aci o taină ce se află în puterea viitorului. Poate că va fi cândva dată în vileag.

Tot ce ştim este că Robur nu-şi dădea osteneala să caute acest cuib pe ţărmurile de miazănoapte ale continentului african. Avu chef să-şi petreacă timpul până pe înserat deasupra regenţei Tunisului, când în zbor lin, când plutind, după toane, de la capul Bon până la capul Cartagina. Ceva mai apoi, pătrunse în interior, pe valea încântătoare a fluviului Medjerda, zburând de-a lungul albiei sale cu unde lutoase, pierdute printre cactuşi şi tufişuri de oleandri. Ce vâlvă făcu aparatul stârnind sute şi sute de papagali pitici, dintre cei care, cocoţaţi pe firele de telegraf, par să aţină calea depeşelor ca să le ia cu ei sub aripă!

Mai apoi, pe înnoptat, *Albatrosul* se legăna deasupra frontierelor regiunii krumirilor şi dacă va mai fi rămas vreun krumir pe lume, fără doar şi poate că va fi căzut cu faţa la pământ, rugându-l pe Allah să se milostivească, în clipa când va fi văzut ivindu-se matahala aceea de vultur.

A doua zi dimineaţa veni rândul oraşului Bone şi al încântătoarelor coline ce-l înconjoară, pe urmă Philippeville ce devenise un mic Alger cu cheiurile-i proaspăt construite, numai în arcade, cu viile sale neîntrecute, ai căror butuci înfrunziţi îmbracă tot ţinutul, aşa încât ai impresia că te afli în Bordelais sau pe pământurile Burgundiei.

Plimbarea asta de vreo cinci sute de kilometri peste cuprinsurile marii şi micii Kabylii se sfârşi în dreptul citadelei Kasbah — din Alger. Ce privelişte pentru călătorii de pe bordul aeronavei! Rada ce se deschidea între capul Matifou şi limba de pământ numită Pescade, litoralul împodobit cu palate, cu păsări marabu, cu vile, văile întortocheate înveşmântate în mantii de verdeaţă, Mediterana albastră, albastră, brăzdată de transatlantice semănând cu nişte şalupe! Şi tot aşa, până la pitorescul Oran, ai cărui locuitori, zăbovind în grădinile citadelei, avură prilejul să vadă Albatrosul îngânându-se,pe înserat, cu primele stele.

Dacă până atunci unde Prudent şi Phil Evans se întrebaseră ce-l va fi apucat pe inginerul Robur să-i plimbe aşa, în închisoarea lor zburătoare, pe deasupra meleagurilor Algeriei, pesemne la vreo două ceasuri după scăpătatul soarelui se vor fi gândit că, în sfârşit, stăpânul *Albatrosului* îşi făcuse mendrele. Sucind cârma, timonierul îndreptase tocmai aparatul în direcţia sud-est şi, a doua zi, după ce scăpase de coclaurile ţinutului muntos Tell, văzu răsărind astrul zilei deasupra nisipurilor Saharei.

Iată şi itinerarul zilei de 8 iulie. Vedere asupra târguşorului Geryville, clădit ca şi Laghouat la marginea deşertului, pentru a înlesni mai târziu cucerirea Saharei. Trecerea aeronavei prin pasul Stillen, nu fără oarecare greutăţi, înfruntând vântul destul de puternic. Traversarea pustiului, când într-un zbor lin, pe deasupra oazelor înverzite sau forturilor — aşa-numitele *ksur* — când cu o viteză năprasnică, depăşind zborul zăganilor. De câteva ori se văzură chiar nevoiţi să deschidă focul împotriva cumplitelor păsări care, în stoluri de câte douăsprezece sau cincisprezece, nu se sfiau să se năpustească asupra aeronavei, băgându-l pe Frycollin în sperieţi.

Dar, dacă zăganii nu le puteau răspunde într-alt fel decât prin ţipete fioroase sau cu ghearele şi cu ciocul, indigenii în schimb, tot atât de sălbatici şi ei, nu-şi cruţară focurile de armă, mai ales când *Albatrosul* trecu peste Muntele de Sare, ale cărui stane, verzi şi viorii, ieşeau la iveală de sub giulgiul său alb. De sus, din înalt, cuprindeau cu ochii întinsurile nesfârşite ale Saharei, unde mai stăruiau încă urmele taberelor lui Abb el-Kader, ţinuturi pururea primejdioase pentru un călător european, mai cu seamă în confederaţia Beni-Mzab.

Ajungând aici, *Albatrosul* se văzu nevoit să se urce iar la o altitudine mai mare, ca să scape de simunul care se înteţise, stârnind un val de nisip roşcat la suprafaţa solului, ca talazurile ridicate de curenţi la suprafaţa oceanului. Pe urmă pustietăţile podişului Chebka îşi desfăşurară balastul lor de lavă negricioasă până la valea Ain-Massin, răcoroasă şi înverzită. Cu greu şi-ar închipui cineva cât erau de felurite aceste meleaguri pe care ochiul le putea cuprinde pe de-a întregul. După colinele acoperite de copaci şi arbuşti, se perindau lungi unduiri sure, drapate ca un burnus arab ale cărui falnice cute răscoleau faţa pământului. În depărtare se aflau aşa-numitele *nadi* cu ape năvalnice, păduri de palmieri, pâlcuri de colibe strânse laolaltă pe câte o măgură, în jurul vreunei moschei, de pildă Metliti, în care hălăduia un conducător religios musulman, marele marabu Sidi Sik.

Până la căderea nopţii străbătuseră câteva sute de kilometri, zburând pe deasupra unui ţinut mai mult şes, brăzdat de dune înalte. Dacă *Albatrosul* ar fi vrut să facă un popas, ar fi putut să aterizeze în inima oazei Ouargla, pitită sub umbrarul unei păduri uriaşe de palmieri. Oraşul se vedea lămurit, cu cele trei cartiere deosebite ale sale, cu vechiul palat al sultanului, un fel de Kasbah întărit, cu casele de cărămizi răscoapte de arşiţa soarelui şi fântânile-i ţâşnitoare săpate în vale, de la care aeronava şi-ar fi putut împrospăta proviziile de apă. Datorită, însă, vitezei uluitoare cu care zbura, rezervoarele ei erau încă pline, aici în mijlocul pustietăţilor africane, cu apa pompată din Hidasp, pe valea Kashmirului.

Să fi fost oare observat *Albatrosul* de arabii, mozabiţii şi negrii ce sălăşluiesc împreună în oaza Ouargla? Nici vorbă că da, deoarece fu

întâmpinat cu sute ce focuri de puşti; plumbii însă căzură îndărăt fără să-l fi nimerit. Pe urmă se lăsă noaptea, tăcuta noapte a deşertului cu tainele ei, pe care Felicien David le-a tălmăcit atât de poetic.

În orele următoare îşi continuară drumul spre sud-vest, tăind drumurile ce duc spre oaza El Golea şi dintre care unul a fost descoperit, în 1859, de francezul Duveurier, un om plin de iniţiativă.

Era întuneric beznă. Aşa că nu văzură nici o frântură din calea ferată transsahariană ce se construia după proiectul lui Duponchel — o lungă panglică de oţel menită să lege Algerul cu Tombouctou prin Loghouat şi Ghardaia, ca să ajungă mai târziu pe ţărmul golfului Guineei.

Albatrosul pătrunse, astfel, în zona ecuatorială, dincolo de tropicul Cancerului. La o distanţă de o mie de kilometri de marginea nordică a pustiului Sahara, aparatul îşi încrucişă zborul cu drumul pe care maiorul Laing îşi aflase moartea în 1846, tăie apoi calea urmată de caravanele ce veneau din Maroc spre Sudan şi, trecând pe deasupra cuprinsului pustiu bântuit de tuaregi, avu parte să asculte aşa-numitul „cântec al nisipurilor", un murmur dulce, tânguios, ce pare însuşi suspinul pământului.

O singură păţanie în tot acest timp: un nor de lăcuste se ridică în văzduh, lăsând pe bord o încărcătură atât de straşnică, încât corabia aeriană fu gata, gata să „se scufunde". Oamenii din echipaj, însă, se grăbiră să se descotorosească de tot acest prisos, în afară de câteva sute de lăcuste din care Francois Tapage îşi făcu o provizie. Apoi găti cu ele o mâncare atât de gustoasă, încât Frycollin dădu pentru o clipă uitării spaima ce-l băga mereu în răcori.

— Parcă-s crevete, le lăuda el.

Ajunseră la vreo mie opt sute de kilometri de oaza Ouargla, aproape de graniţa nordică a imensului regat al Sudanului.

Prin urmare, către orele două după-amiază se ivi în zare o cetate aşezată în cotul unui fluviu larg. Fluviul era Nigerul, iar cetatea Tombouctou.

Dacă până în momentul acela oraşul, o adevărată Mekka a meleagurilor africane, fusese vizitat numai de călători din Lumea Veche — Batuta, Khazan, Imbert, Mungo-Park, Adams, Laing, Caille, Barth, Lenz, de astă dată, datorită tribulaţiilor uneia dintre cele mai curioase aventuri, doi americani aveau să poată vorbi despre el *de visu*, *de auditu* şi chiar *de olfactu*, la întoarcerea lor în America — în cazul când le va mai fi dat să se înapoieze acolo vreodată.

De visu, pentru că puteau îmbrăţişa cu privirea orice punct al acestui triunghi de cinci sau şase kilometri în care se află oraşul; *de auditu*, fiindcă nimeriseră într-o zi de târg mare şi era o zarvă nemaipomenită; *de olfactu*, deoarece nervul olfactiv nu putea fi decât foarte neplăcut impresionat de duhoarea ce se ridica din piaţa Youbou-Kamo, unde se

afla hala de carne, în preajma palatului vechilor regi So-mais.

Oricum, inginerul se socoti dator a deschide ochii prizonierilor săi — preşedintele şi secretarul Institutului Weldon — asupra faptului că avea neasemuita fericire de a o vedea cu ochii lor pe Regina Sudanului, cetate stăpânită în momentul acela de tuaregii din Togant.

— Domnilor, Tombouctou! le spuse el cu acelaşi ton cu care, în urmă cu douăsprezece zile, îi înştiinţase: „India, domnilor!”

După care, continuă:

— Tombouctou, 18° latitudine nordică şi 5°56' longitudine vestică faţă de meridianul Parisului, altitudine două sute patruzeci şi cinci de metri deasupra nivelului mediu al mării. Aşezare importantă, cu douăsprezece sau treisprezece mii de locuitori, vestită cândva prin arta şi ştiinţa ei! Poate doriţi cumva să faceţi aici un popas de câteva zile?

Propunerea de mai sus nu putea fi, desigur, rostită decât în zeflemea.

— Dar, urmă inginerul, ar fi, cred, primejdios pentru nişte străini să descindă în mijlocul negrilor, berberilor, fulanilor şi arabilor din părţile acestea, mai cu seamă că — adaug — sosirea noastră cu aeronava s-ar prea putea să nu le fie pe plac.

— Domnule, îi răspunse Phil Evans pe acelaşi ton, vă asigur că, pentru plăcerea de a vă părăsi, am fi în stare să înfruntăm cu dragă inimă riscul de a fi prost primiţi de indigeni.

— Dar dacă e vorba să alegem între două închisori, mai bine Tombouctou decât *Albatrosul!*

— Fiecare om cu gusturile lui, îi întoarse vorba inginerul. În orice caz n-am să încerc, credeţi-mă, această aventură, Fiindcă mă simt răspunzător de soarta unor oaspeţi care mi-au făcut cinstea de a călători cu mine…

— Aşadar, domnule inginer Robur, spuse Uncle Prudent dând frâu liber indignării, nu te mulţumeşti să ne fii temnicer? Vrei să îmbini samavolnicia cu insultele?

— O! Cel mult e vorba de o ironie!

— N-aveţi nici o armă pe bord?

— Ba da, un arsenal întreg!

— Două revolvere ne-ar ajunge, dacă unul l-aş lua eu, iar celălalt dumneata, domnule!

— Un duel, exclamă Robur, un duel din care s-ar putea trage moartea unuia dintre noi!

— Fără îndoială, unul din noi ar muri!

— Ei bine, nu, domnule preşedinte al Institutului Weldon. Mi-e mult mai la îndemână să te păstrez aşa, teafăr!

— Ca să fii sigur c-o să rămâi teafăr şi dumneata. E mai cuminte aşa!

— Cuminte sau nu, aşa-mi place mie. N-ai decât să crezi altfel sau să te plângi celor în drept, dacă poţi!

— Am şi făcut-o, domnule inginer!

— Nu mai spune!

— Mare lucru, zburând peste ţinuturile locuite de europeni, să laşi să cadă un document…

— Cum, aţi făcut asta? spuse Robur, năpădit de o neînfrânată mânie.

— Şi dac-am făcut-o?

— Dacă aţi făcut-o, într-adevăr… aţi merita…

— Ce anume, domnule inginer?

— Să zburaţi peste bord, după documentul dumneavoastră!

— Hai, aruncă-ne jos! strigă Uncle Prudent. când îţi spunem că-i aşa!..

Robur dădu să se repeadă spre cei doi colegi. La un gest al său, Tom Turner se şi înfiinţase împreună cu alţi câţiva oameni din echipaj. Într-adevăr, inginerul ar fi avut o poftă grozavă să-şi aducă la îndeplinire ameninţarea, de aceea, probabil, temându-se să nu cadă în ispită, se grăbi să intre la el în cabină.

— Bun! spuse Phil Evans.

— Dacă el n-a avut curajul s-o facă, răspunse Uncle Prudent, am s-o fac eu! Da, am s-o fac eu!

În acest timp populaţia oraşului Tombouctou începuse să iasă buluc în mijlocul pieţelor, pe străzi, pe terasele caselor clădite în amfiteatru. Atât în cartierele arătoase Sankar şi Sarahama ca şi printre colibele amărâte cu acoperişuri ţuguiate din Raguidi, preoţii aruncau cele mai amarnice blesteme, din înaltul minaretelor, asupra monstrului din văzduh. Blesteme şi mai puţin vătămătoare decât gloanţele de puşcă.

Până şi în portul Kabara de la cotul Nigerului nu era om din echipajele flotilelor să nu se fi pus în mişcare. Fără doar şi poate — dacă *Albatrosul* ar fi coborât pe pământ, praful s-ar fi ales de el.

Cale de câţiva kilometri, stoluri gălăgioase de berze, prepeliţe şi păsări ibis îi făcură alai, silindu-se să-l întreacă; dat fiind însă iuţeala cu care zbura, foarte curând *Albatrosul* le lăsă în urmă. Odată cu căderea serii, aerul prinse a fremăta de mugetele numeroaselor cirezi de bivoli şi turme de elefanţi ce cutreierau aceste ţinuturi, într-adevăr, nemaipomenit de mănoase.

În răstimp de douăzeci şi patru de ore, întreaga zonă cuprinsă între zero grade longitudine şi meridianul doi ce trece prin cotul Nigerului se desfăşură în calea *Albatrosului*.

Vă închipuiţi ce uşor i-ar fi venit unui geograf, având la îndemână un asemenea aparat, să ridice planul topografic al acestor întinderi de pământ, să determine cotele, să înscrie cursurile fluviilor şi ale afluenţilor respectivi, să stabilească poziţiile oraşelor şi satelor! N-ar

mai fi existat atunci golurile acelea mari ce există pe hărţile Africii Centrale, nici porţiunile în culori palide, fără alte semne decât nişte linii punctate, nici indicaţiile vagi care-i aduc la deznădejde pe cartografi.

În ziua de 11, dimineaţa, *Albatrosul* trecu peste culmile munţilor din Guineea de Nord, cuprinsă între Sudan şi golful ce-i poartă numele. În zare mijeau Munţii Kong din regatul Dahomey.

De la plecarea din Tombouctou, Uncle Prudent şi Phil Evans băgaseră de seamă că direcţia urmată de aeronavă fusese tot timpul de la nord spre sud. De unde concluzia că dacă direcţia aceasta nu suferea nici o modificare, aveau să întâlnească în curând, cu şase grade latitudine mai jos, linia echinoxială[12]. *Albatrosul* avea, oare, de gând să părăsească uscatul şi să se avânte deasupra mării, dar nu deasupra unei mări oarecare, fie ea Marea Bering sau Caspica, Marea Nordului sau Mediterana, ci deasupra Oceanului Atlantic, nici mai mult, nici mai puţin?

Perspectiva asta nu era câtuşi de puţin făcută să-i liniştească pe cei doi confraţi, ale căror planuri de evadare nu mai aveau nici un fel de sorţi de izbândă.

Albatrosul, totuşi, îşi încetinise mersul, ca şi cum ar fi şovăit în clipa când trebuia să se despartă de continentul african. Nu cumva pe inginerul Robur îl bătea gândul să se întoarcă? Nicidecum! Ţinuturile peste care zburau însă în momentul acela îi stârniseră în mod deosebit curiozitatea.

Se ştie — şi o ştia şi el — ce este cu regatul Dahomey, unul dintre cele mai puternice de pe coastele vestice ale Africii. Destul de puternic, în orice caz, pentru a se fi putut război cu vecinul său, regatul Achanti; cu toate astea graniţele lui sunt restrânse, măsurând nu mai mult de o sută douăzeci de leghe de când şi-a alipit teritoriile independente Ardrah şi Wydah, de la sud la nord, şi şaizeci de la est la vest; în schimb are o populaţie de şapte sau opt sute de mii de suflete.

Întâmplarea făcuse ca tocmai în ziua când *Albatrosul* trecea graniţa regatului Dahomey, suveranul Bahadu să fi închis ochii şi poporul întreg să se pregătească pentru a sărbători urcarea pe tron a urmaşului său. De aceea toată ţara era în fierbere, lucru care nu-i scăpase din vedere lui Robur.

Într-adevăr, şiruri lungi de dahomieni de pe întinsurile ţării se îndreptau în momentul acela spre Abomey, capitala regatului. Drumuri în bună stare, răsfirate ca spiţele unei roţi peste şesurile largi pe care creşteau ierburi uriaşe, câmpuri nesfârşite cu manioc, păduri de palmieri, de cocotieri, mimoze, portocali, manghieri, aşa arătau aceste meleaguri ale căror miresme adiau până sus, pe platforma *Albatrosului*, în timp ce mii şi mii de papagali pitici şi de păsări cardinal îşi luau zborul din sânul mării de verdeaţă.

Inginerul stătea pe gânduri, aplecat peste parmaclic, şi doar când şi când schimba câte o vorbă cu Tom Turner.

De altminteri, *Albatrosul* nu părea să aibă darul de a atrage atenţia gloatelor mişcătoare care de cele mai multe ori se mistuiau sub bolta nepătrunsă a pădurilor. Pesemne din pricină că aparatul zbura la o altitudine destul de mare, printre crâmpeie de nori.

Pe la orele unsprezece dimineaţa, capitala ieşi din nou la iveală, încinsă cu un brâu de ziduri şi ocrotită de un şanţ măsurând douăsprezece mile jur împrejur, cu străzi largi, drepte, desfăşurate pe pământul alb, cu o piaţă mare în partea de nord, alături de care se înălţa palatul regal. Mai presus de toate aceste vaste construcţii, în preajma lăcaşului pentru jertfe, se afla o terasă. De aici, de pe terasa asta, în zilele de sărbătoare erau daţi pradă mulţimii prizonierii, legaţi cobză, în nişte coşuri de nuiele,şi cu greu şi-ar fi putut închipui cineva furia cu care sărmanii de ei erau sfârtecaţi.

În câteva din curţile ce despărţeau clădirile palatului, sălăşluiau patru mii de războinici, adică un contingent întreg — şi nu cel mai puţin curajos — din armata regală.

Dacă este îndoielnic că ar exista amazoane pe ţărmurile fluviului cu acelaşi nume, în Dahomey faptul acesta nu mai putea fi pus nicicum la îndoială. Unele din ele, îmbrăcate în cămăşi albastre şi pantaloni scurţi, albi cu dungi albastre, aveau o eşarfă albastră, tichie albă şi cartuşieră la cingătoare; altele, care se îndeletniceau cu vânătoarea de elefanţi, erau înarmate cu câte o carabină grea, cu un jungher cu lamă scurtă şi purtau pe cap două coarne de antilopă prinse cu un cerc de fier; artileristele, cu tunici jumătate albastre, jumătate roşii, mânuiau flinte cu ţeava scurtă şi tunuri vechi de fontă; în sfârşit era un batalion de fete tinere, cu tunici albastre şi pantaloni scurţi albi, adevăratele vestale, neprihănite ca Diana şi tot ca ea înarmate cu arcuri şi săgeţi.

Adăugaţi la cetele de amazoane vreo cinci sau şase mii de bărbaţi cu pantaloni scurţi, cămăşi de bumbac şi o fâşie de pânză legată la brâu şi veţi fi trecut în revistă întreaga armată dahomiană.

Abomey, în ziua aceea, era cu desăvârşire pustiu. Suveranul, curtenii, armata masculină şi feminină, poporul — toţi părăsiseră capitala pentru a se îngrămădi, la o depărtare de câteva mile, pe o câmpie întinsă, încercuită de falnice păduri.

Pe această câmpie urma să aibă loc mărturia de credinţă faţă de noul rege. Aici, câteva mii de prizonieri luaţi în ultimele iureşuri aveau să fie jertfiţi în cinstea lui.

Să tot fi fost ceasurile două după-amiază când *Albatrosul*, ajungând deasupra câmpiei, începu să coboare, în mijlocul dârelor de nori ce-l ascundeau încă privirilor poporului dahomian.

Se strânseseră vreo şaizeci de mii de oameni, pe puţin, veniţi din toate colţurile regatului, din Widah, din Kerapay, din Ardrah, din

Tombory, de prin cele mai îndepărtate sate.

Noul rege — un vlăjgan în toată puterea, pe nume Bu-Nadi — în vârstă de douăzeci şi cinci de ani, şedea pe un dâmb umbrit de un pâlc de arbori rotaţi. Iar în faţa lui stăteau îngrămădiţi curtenii, oastea bărbătească, amazoanele, tot poporul.

La poalele dâmbului, vreo cincizeci de muzicanţi cântau din instrumentele lor primitive, colţi de elefanţi ce scoteau nişte sunete gâjâite, tobe din piele de ciută, tâlve, instrumente cu coarde, clopoţei loviţi cu o vărguţă de fier, fluiere de bambus al căror dârlâit subţiratic se auzea cel mai tare. Pe urmă, mai în fiecare clipă, detunături de puşti şi de flinte, bubuiturile tunurilor ale căror afeturi se zdruncinau, gata să le strivească pe artileriste. În sfârşit zarva mulţimii şi strigăte atât de puternice încât ar fi acoperit şi bubuiala trăsnetelor.

La marginea câmpiei, într-un colţ, stăteau de-a valma prizonierii sortiţi să-l însoţească pe celălalt tărâm pe răposatul monarh, care, prin moarte, nu se cădea să piardă nici unul din privilegiile rangului său.

La înmormântarea lui Ghozo, tatăl lui Bahadu, fecioru-său îi trimisese pe lumea cealaltă trei mii de suflete. Bu-Nadi nu putea, deci, să-şi dea mai puţină osteneală decât predecesorul său. Nu era nevoie, oare, de o sumedenie de vestitori ca să cheme nu numai duhurile, ci şi pe toţi oamenii cerurilor, spre a-l primi cu alai pe suveranul adorat ca un dumnezeu?

Un ceas încheiat ţinură cuvântările, predicile, trăncăneala, toate amestecate cu dansuri pe care le executau nu numai baiaderele de meserie, dar şi amazoanele, care desfăşurară o adevărată gingăşie războinică.

Momentul măcelului se apropia, însă Robur, care cunoştea practicile sângeroase ale regatului Dahomey, nu scăpa o clipă din ochi prizonierii — bărbaţi, femei şi copii — ce urmau să fie căsăpiţi.

Minghanul stătea la poalele dâmbului şi învârtea prin aer iataganul său de călău, cu o pasăre de metal în chip de mâner, a cărui greutate îi îngăduia gealatului să răsucească arma cu mai multă siguranţă.

De astă dată nu era singur. N-ar fi putut prididi cu treaba. Lângă el se afla o ceată de vreo sută de alţi călăi, meşteri în a reteza capetele dintr-o singură lovitură.

Între timp *Albatrosul* lunecase în jos pieziş, încetul cu încetul, micşorând viteza elicelor de suspensie ca şi a propulsoarelor. Nu trecu mult şi ieşi din norii ce-l învăluiseră până atunci şi ajungând la o distanţă de pământ mai mică de o sută de metri, se înfăţişă pentru întâia oară privirilor.

Ca niciodată, însă, sălbaticii indigeni văzură în el doar o făptură cerească, ce coborâse în chip de prinos adus regelui Bahadu.

Se stârni o vâlvă nemaipomenită, chemări ce se ţineau lanţ, invocaţii însufleţite, în gura mare, rugi ridicate de toţi către fiinţa

aceea supranaturală, hipogriful ce venise de bună seamă să ia trupul răposatului rege şi să-l urce în înaltul cerului dahomian.

În aceeaşi clipă iataganul minghanului făcu să zboare prima căpăţână. Apoi sute de prizonieri fură aduşi înaintea crâncenilor gealaţi.

Deodată un foc de puşcă fulgeră de pe bordul *Albatrosului*. Ministrul de justiţie căzu cu faţa la pământ.

— Straşnic l-ai ochit, Tom! spuse Robur.

— Ei!… La grămadă! răspunse contramaistrul.

Ceilalţi oameni din echipaj, cu arma în mână ca şi el, stăteau gata să tragă la primul semnal dat de inginer.

Între timp însă se produse o schimbare bruscă în sânul mulţimii: oamenii se dumeriseră în sfârşit. Monstrul acela înaripat nu era deci un duh prielnic, ci un duh vrăjmaş. Aşa că, după ce minghanul se prăbuşi, strigăte de răzbunare se ridicară din toate părţile. Şi îndată chiar, împuşcăturile începură a detuna deasupra câmpiei.

Ameninţările astea însă nu împiedicară aparatul să coboare cu tot curajul la mai puţin de o sută cincizeci de picioare de la pământ. Oricare ar fi fost simţămintele lor faţă de Robur, atât Uncle Prudent cât şi Phil Evans nu puteau decât să se asocieze.

— Hai! strigară ei. Să-i scăpăm pe prizonieri!

— Asta şi vreau! le răspunse inginerul.

Şi puştile cu repetiţie de pe *Albatros*, aflate în mâinile echipajului, deschiseră focul fără ca un singur glonte măcar să se irosească în mijlocul gloatei de oameni. Până şi piesa de artilerie de pe bord, cât era ea de mică, reglată la cel mai mic unghi de tragere, slobozi la ţanc câteva ghiulele cu mitralii care făcură minuni.

Imediat prizonierii, fără să se dumerească deloc ce era cu ajutorul ăsta venit din slăvi, rupseră funiile cu care fuseseră legaţi, în vreme ce soldaţii răspundeau focurilor trase de pe aeronavă. Elicea din faţă fu străpunsă de un glonte, în timp ce alte câteva proiectile loveau aparatul în plin. Şi nu lipsi mult ca Frycollin, care stătea pitit la el în cabină, să fie lovit de un plumb prin peretele rufului.

— Pesemne că-i mănâncă pielea! strigă Tom Turner.

Şi coborând în depozitul de muniţii, se întoarse cu o duzină de cartuşe cu dinamită, pe care le împărţi echipajului. La un semn al lui Robur, cartuşele fură aruncate asupra dâmbului şi, căzând pe pământ, făcură explozie întocmai ca nişte obuze mai mici.

Să-i fi văzut atunci alergând care încotro, pe rege, pe curteni, armata, mulţimea, cuprinşi de o spaimă cât se poate de îndreptăţită în urma acestei intervenţii! Toţi căutară să se aciueze sub copaci, în timp ce prizonierii o luau la sănătoasa, fără ca nimeni să se gândească a fugi după ei.

Astfel fură tulburate festivităţile în cinstea noului suveran al

regatului Dahomey, iar Uncle Prudent şi Phil Evans se văzură siliţi să recunoască posibilităţile de care dispunea aparatul şi foloasele pe care le putea aduce omenirii.

Pe urmă, *Albatrosul* se urcă din nou, pe îndelete, la o înălţime mijlocie şi luându-şi zborul peste ţinutul Wydah, pierdu în curând din vedere ţărmul sălbatic unde nici un vas nu poate să acosteze din pricina talazurilor ce, stârnite de vânturile dinspre sud-vest, vin să se spargă de stânci.

Plutea acum deasupra Atlanticului.

Capitolul XIII

ÎN CARE UNCLE PRUDENT ŞI PHIL EVANS TRAVERSEAZĂ DIN ŢĂRM ÎN ŢĂRM OCEANUL, FĂRĂ SĂ SIMTĂ RĂUL DE MARE

Da, Atlanticul! Temerile celor doi colegi se împliniseră. Robur însă nu părea să fie câtuşi de puţin îngrijorat de faptul că se aventurase deasupra vastelor întinsuri ale oceanului. Nici că se sinchisea, atât el, cât şi oamenii săi care, precum se vedea, erau obişnuiţi cu asemenea călătorii. De altfel, aceştia intraseră liniştiţi la ei în cabină şi nici un vis urât, cred, nu le tulbură somnul.

Încotro se ducea *Albatrosul*? Avea acum de gând să facă înconjurul lumii, aşa cum spusese inginerul, ba chiar şi mai mult? în orice caz, odată şi odată călătoria asta tot trebuia să aibă un sfârşit. Nu era de crezut că Robur ar putea să-şi petreacă toată viaţa în văzduh, pe bordul aeronavei, fără să aterizeze vreodată. Cum şi-ar mai fi putut împrospăta atunci proviziile de alimente şi de muniţii, fără a mai pomeni de materialele necesare bunului mers al maşinilor? Trebuia neapărat să existe un refugiu, un popas dacă vreţi, undeva într-un loc necunoscut de pe glob, unde nimeni nu putea ajunge şi unde *Albatrosul* avea posibilitatea să se aprovizioneze. Să zicem că ar fi rupt orice legătură cu locuitorii Pământului, dar să nu mai aibă defel contact cu nici un punct de pe faţa planetei, asta nu!

Dacă aşa stau lucrurile, unde se afla, oare, punctul acela? Şi ce anume îl făcuse pe inginer să-l aleagă? Să fi fost aşteptat cumva de o colonie al cărei conducător era? Putea să-şi recruteze de acolo un nou echipaj? Şi, mai întâi, de ce oare oamenii aceştia atât de feluriţi ca obârşie îşi legaseră soarta de a lui? Pe urmă, ce mijloace băneşti avea la îndemână ca să fi reuşit să fabrice un aparat atât de costisitor, a cărui construcţie se făcuse în cel mai mare secret? Ce-i drept, întreţinerea lui nu părea să-l coste prea mult. Pe bord, echipajul trăia laolaltă o viaţă de familie, ca nişte oameni care nu caută să ascundă că sunt fericiţi. Dar, în definitiv, cine era acest Robur? De unde venea? Ce ascundea trecutul lui? Iată tot atâtea enigme cu neputinţă de lămurit şi a căror cheie, probabil, cel direct interesat n-avea să se

înduplece s-o dea niciodată.

Să nu vă miraţi, aşadar, dacă această situaţie, în care se întreţeseau atâtea probleme insolubile, stârnise în cel mai înalt grad curiozitatea celor doi colegi. Să se vadă astfel duşi în necunoscut, să nu întrezărească măcar sfârşitul unei asemenea aventuri, să fie osândiţi a naviga aşa, în văzduh, toată viaţa, nu erau oare motive destul de puternice spre a-i împinge la cine ştie ce faptă nesăbuită pe preşedintele şi pe secretarul Institutului Weldon?

Până una, alta, începând din seara zilei de 11 iulie, *Albatrosul* zbura întins deasupra Oceanului Atlantic. A doua zi, în faptul dimineţii, soarele se ridică deasupra liniei orizontului, unde apele se îngână cu cerul. Nici un petic de uscat în depărtare; deşi câmpul vizual era atât de cuprinzător, Africa se cufundase sub dunga zării la nord.

Când, în sfârşit, Frycollin se încumetă să păşească peste pragul cabinei, văzând noianul acela de apă sub el, simţi că-i îngheaţă inima de frică. Sub el nu este chiar cuvântul potrivit: mai corect ar fi să spunem împrejurul lui, căci, pentru un observator aflat la o asemenea altitudine, hăul pare să-l înconjure din toate părţile, iar linia orizontului, înălţată la nivelul său, pare şi ea să se îndepărteze necontenit, fără ca să-i poată atinge vreodată băierile.

Fireşte că Frycollin nu-şi putea lămuri, din punct de vedere fizic, senzaţia pe care o încerca; moraliceşte însă era de ajuns ca să-i trezească acel „fior al adâncurilor” de care unii oameni, altminteri curajoşi din fire, nu pot scăpa. În orice caz, din prudenţă, Frycollin se feri să se văicărească. Cu ochii închişi, bâjbâind, intră iar în cabină, având perspectiva să rămână ferecat acolo încă multă vreme.

Într-adevăr, din trei sute şaptezeci şi patru de milioane cincizeci şi şapte de mii nouă sute doisprezece kilometri pătraţi[13] ce reprezintă suprafaţa apelor de pe glob, Atlanticul cuprinde mai bine de un sfert. Inginerul însă nu mai părea deloc grăbit acum. De aceea nu luase nici un fel de măsuri pentru ca aparatul să meargă cu cea mai mare viteză. De altfel, *Albatrosul* n-ar mai fi putut atinge iuţeala cu care zburase pe deasupra Europei, făcând două sute de kilometri pe oră. În această regiune străbătută de curenţii de aer dinspre sud-vest, aparatul mergea cu vântul în faţă şi deşi vântul era încă destul de slab, îi dădea totuşi de furcă.

În zona intertropicală, potrivit celor mai recente studii ale meteorologilor, sprijinite pe un mare număr de observaţii, s-a stabilit că există o convergenţă a direcţiei vânturilor alizee, fie spre Sahara, fie spre golful Mexic; în afară doar de zona liniştită unde curenţii de aer vin dinspre vest, îndreptându-se spre Africa, sau dinspre est, îndreptându-se spre Lumea Nouă, cel puţin în timpul căldurilor.

Aşadar, *Albatrosul* nu încercă să înfrunte vântul potrivnic, folosind din plin forţa propulsoarelor sale. Se mulţumi să meargă cu o viteză

mijlocie care, de altfel, depăşea viteza celor mai rapide transatlantice.

În ziua de 13 iulie, aeronava trecu linia echinoxială — eveniment despre care luă cunoştinţă tot echipajul.

În felul acesta Uncle Prudent şi Phil Evans aflară şi ei că, puţin mai înainte, părăsiseră emisfera boreală, pătrunzând în emisfera australă. Traversarea Ecuatorului nu fu însoţită însă de nici un fel de renghiuri sau mai ştiu eu ce ritualuri, aşa cum era datina pe bordul anumitor vase de război sau de comerţ.

Atâta doar că Francois Tapage se apucă să toarne o stacană de apă pe ceafa lui Frycollin; dar, cum botezul acesta fu sărbătorit cu câteva pahare de rachiu, Frycollin se declară gata să traverseze linia echinoxială ori de câte ori va pofti, numai nu în spinarea unei păsări mecanice care, zău, nu-i insufla nici un fel de încredere.

În dimineaţa zilei de 15, *Albatrosul* trecu în zbor printre insula Ascension şi insula Sfânta Elena — mai aproape totuşi de cea din urmă, ale cărei maluri înalte se văzură în zare câteva ceasuri în şir.

Dacă pe vremea când Napoleon se afla în puterea englezilor ar fi existat un aparat asemănător celui construit de inginerul Robur, fără îndoială că Hudson Lowe, în pofida jignitoarelor măsuri de precauţie pe care le luase, s-ar fi pomenit cu ilustrul său prizonier scăpându-i din mână pe calea văzduhului!

În zilele de 16 şi 17 iulie seara, pe la scăpătat, se produse un fenomen destul de curios, de lumină crepusculară; la o altitudine, mai înaltă, s-ar fi putut crede că era vorba de aurora boreală. Apunând, soarele aruncă un snop de raze multicolore, dintre care unele aveau o puternică scânteiere verzuie.

Să fi fost oare un nor de praf cosmic, pe care planeta noastră tocmai îl străbătea şi în care se vor fi răsfrânt ultimele focuri ale zilei? Cel puţin asta este explicaţia pe care au dat-o unii observatori luminii crepusculare. În cazul de faţă însă, dacă respectivii savanţi ar fi călătorit pe bordul aeronavei, n-ar mai fi susţinut asemenea ipoteză.

În urma cercetărilor făcute, se văzu că în aer se aflau în suspensie sumedenie de cristale infime de piroxen, mici globule sticloase şi particule fine de fier magnetic, asemănătoare materiilor pe care le aruncă anumiţi munţi, vărsători de foc.

Nu mai încăpea, deci, nici o îndoială că era vorba de un vulcan în erupţie care slobozise în văzduh norul alcătuit din corpuscule cristaline ce dădeau naştere fenomenului observat; datorită curenţilor de aer, în momentul acela norul plutea deasupra oceanului.

În cursul acestei etape a călătoriei se mai observară şi alte fenomene. Adeseori, cerul, acoperit de pâcle, avea o culoare sură, destul de neobişnuită; după aceea, când răzbeau dincolo de perdeaua de ceaţă, firmamentul se vedea acoperit de nişte gurguie în chip de volute strălucitoare, orbitor de albe, presărate cu paiete mici,

solidificate — ceea ce, ţinând seama de latitudinea la care se aflau, nu se putea explica decât prin prezenţa unor formaţii identice grindinei.

În noaptea de 17 spre 18 se ivi pe cer un curcubeu lunar galben-verzui, din pricina poziţiei pe care o ocupa în momentul acela aeronava, având deasupra ei luna plină, iar dedesubt o reţea subţire de ploaie ce se volatiliza înainte de a fi apucat să ajungă la suprafaţa oceanului.

Să fi fost oare aceste fenomene diferite tot atâtea semne ale unei apropiate schimbări de vreme? Poate că da. În orice caz vântul, care tot timpul, de când părăsiseră coasta Africii, suflase dinspre sud-est, începuse să se domolească în preajma Ecuatorului.

Aici, în zona tropicală, era o căldură nesuferită. Robur se gândi deci să caute un pic de răcoare în păturile mai înalte ale atmosferei, deşi acolo trebuiau să se ferească de razele soarelui, pe care nici unul dintre ei nu le-ar fi putut suporta, fiindcă-i băteau drept în creştet.

Schimbarea suferită de curenţii de aer îi făcea să bănuiască, fireşte, că dincolo de zona echinoxială aveau să dea peste alte condiţii climaterice. Trebuie, de altminteri, să amintim că luna iulie pe emisfera australă coincide cu luna ianuarie pe emisfera boreală, cu toiul iernii, adică.

Coborând ceva mai la sud, curând, *Albatrosul* avea să facă singur această constatare.

Oceanul, de altfel, „simţea asta", cum spun marinarii. În ziua de 18 iulie, dincolo de tropicul Capricornului, se manifestă un alt fenomen care pe o corabie ar fi stârnit oarecare teamă.

La suprafaţa oceanului se rostogoleau, într-o perindare ciudată, valuri luminoase cu o iuţeală atât de mare, încât cu siguranţă că atingeau cel puţin şaizeci de mile pe oră. Valurile se fugăreau la o distanţă de optzeci de picioare unul de altul, lăsând dâre lungi de lumină. Şi cum începuse să se coboare noaptea, sclipirile lor puternice se răspândeau şi asupra *Albatrosului*. Cine l-ar fi văzut în clipa aceea, ar fi zis că e un bolid arzător. Niciodată până atunci Robur nu mai avusese prilejul să zboare deasupra unei mări în flăcări — nişte flăcări însă care nu radiau căldură, aşa încât nu era nevoit să se ferească de ele, urcându-se în înaltul cerului.

Părea să fie un fenomen de natură electrică, fiindcă nu putea fi pus pe seama vreunui banc de peşti veniţi să-şi lepede icrele ori unor legiuni de animale microscopice care prin acumularea lor ar fi dat naştere unei lumini fosforescente.

Asta te făcea să presupui că tensiunea electrică din atmosferă era, în momentul acela, considerabil de mare.

Într-adevăr, a doua zi, 19 iulie, un vas care ar fi navigat pe întinsul acestor ape s-ar fi aliat, poate, în primejdie de moarte. *Albatrosul* însă nici nu se sinchisea de vânturi sau de valuri, aidoma vajnicei

zburătoare al cărei nume îl purta. Dacă nu-i plăcea să zboare la suprafaţa apei, ca pescăruşii, putea atunci să găsească în slăvi, ca vulturii, lumina soarelui şi tihna.

Trecuseră, tocmai, peste paralela patruzeci şi şapte sudică. Durata zilei, aici, era de vreo şapte, opt ore. Şi pe măsură ce se apropiau de regiunile antarctice, avea să descrească.

Pe la ora unu după-amiază *Albatrosul* coborâse simţitor în căutarea unor curenţi de aer mai prielnici. Zbura deasupra oceanului la o distanţă mai mică de o sută de picioare de suprafaţa apelor.

Vremea era liniştită. Ici şi colo, pe cer se vedeau însă nori groşi, întunecaţi, cu nişte bulbucături în partea de sus, iar jos retezaţi, cu o margine dreaptă, perfect orizontală. Din norii aceştia se desprindeau un fel de protuberanţe alungite, al căror vârf părea să soarbă apa ce clocotea dedesubt, boltindu-se ca un frunziş lichid.

Deodată, în locul acela, apa începu să se înfoaie, luând forma unei carafe uriaşe.

Cât ai clipi, *Albatrosul* fu înfăşurat în vârtejul unei gigantice trombe, căreia îi făceau alai altele douăzeci, negre ca cerneala.

Din fericire, mişcarea giratorie a trombei era în sens invers faţă de aceea a elicelor de suspensie, altminteri acestea n-ar mai fi fost de nici un folos şi aeronava s-ar fi prăbuşit în ocean. În schimb începu să se învârtească pe loc cu o iuţeală înspăimântătoare.

Pericolul era totuşi foarte mare, ba chiar, poate, cu neputinţă de înlăturat, deoarece inginerul nu avea cum să se smulgă din mijlocul trombei care-l sorbea, ţinându-l locului, în pofida elicelor propulsoare.

Oamenii, azvârliţi de forţa centrifugă în cele două capete ale platformei, fură siliţi să înşface în braţe stâlpii balustradei, ca să nu fie târâţi de vârtej.

— Păstraţi-vă cumpătul! le strigă Robur.

Aveau nevoie, într-adevăr, de aşa ceva — precum şi de răbdare.

Uncle Prudent şi Phil Evans, care chiar atunci ieşiseră din cabină, se pomeniră tocmai la pupa, gata, gata să fie azvârliţi peste bord.

Albatrosul nu se învârtea numai pe loc, ci se şi deplasa în acelaşi timp, odată cu trombele care pivotau cu o iuţeală atât de mare, încât şi elicele aparatului ar fi râvnit-o. Iar dacă se întâmpla să se smulgă dintr-una, era înşfăcat de alta şi ameninţat în fiece clipă să se desfacă din încheieturi sau să se sfărâme.

— Trage cu tunul!… strigă inginerul.

Ordinul era adresat lui Tom Turner. Contramaistrul se agăţase de mica piesă de artilerie aşezată la mijlocul platformei, unde acţiunea forţei centrifuge se simţea prea puţin. Tom înţelese îndată ce anume voia Robur şi cât ai clipi deschise culata tunului, vârând înăuntru un obuz pe care-l scosese din chesonul fixat pe afet.

Se auzi o detunătură şi în acelaşi moment trombele se năruiră odată

cu tavanul de nori care părea că se sprijină pe creştetul lor.

Fusese de ajuns să vânture aerul printr-o zguduitură pentru a spulbera meteorul; scuturându-se, norul cel gros începu a brăzda orizontul cu săgeţi verticale, ca un uriaş năvod întins între mare şi cer.

Slobod, în sfârşit, *Albatrosul* se grăbi să se înalţe cu câteva sute de metri mai sus.

— Nici o avarie pe bord? întrebă inginerul.

— Nimic, îi răspunse Tom Turner, dar zău că nu-mi place jocul ăsta de-a sfârleaza olandeză şi de-a racheta. N-aş mai vrea să-l joc altă dată!

Avea dreptate: timp de vreo zece minute, *Albatrosul* se cumpănise între viaţă şi moarte. Să nu fi fost rezistenţa lui nemaipomenită, urgia trombelor i-ar fi venit de hac.

Ce lungi păreau orele ce se înlănţuiau de-a lungul acestui zbor peste Atlantic, atunci când vreun fenomen neobişnuit nu venea să spargă monotonia lor! Pe de altă parte, zilele începeau să descrească şi frigul se înteţea mereu. Uncle Prudent şi Phil Evans îl vedeau rareori pe Robur. Inginerul stătea toată ziua în cabină şi întocmea planul călătoriei, însemnând pe hartă cu linii punctate drumul urmat, determina poziţia aparatului ori de câte ori avea posibilitatea s-o facă, nota indicaţiile barometrelor, termometrelor, cronometrelor, în sfârşit, nu uita să treacă în jurnalul de bord toate peripeţiile.

Cât despre cei doi colegi, amândoi cu capul îmbrobodit, îşi aţinteau mereu privirile în depărtare, doar, doar vor zări vreun petic de pământ spre sud.

Dinspre partea lui Frycollin, muştruluit de unde Prudent, încerca să-l descoasă pe bucătar în privinţa inginerului. Pas de pune, însă, vreun temei pe spusele gasconului! Robur ba era un fost ministru al republicii argentine, ba conducătorul suprem al nu ştiu cărei amiralităţi, ba un preşedinte al Statelor Unite retras din viaţa politică, ba un general spaniol în disponibilitate, ba un vicerege al Indiei care, râvnind o situaţie mai înaltă, o căutase în văzduh. când era putred de bogat, datorită jafurilor săvârşite cu ajutorul aparatului său, fiind urmărit de represaliile societăţii, când îşi prăpădise toată averea ca să-şi construiască aparatul şi, împins de nevoie, se pregătea să facă o serie de ascensiuni publice ca să-şi scoată banii. Dacă avea cumva de gând să poposească undeva? Nu, asta nu, niciodată! În schimb, pe cât se, părea, voia să plece în Lună şi dacă s-ar întâmpla să găsească vreo localitate care să-i placă, să se statornicească definitiv acolo.

— Ei, ce zici, Fry, băiete?… Nu-ţi dă brânci inima să mergi şi tu să vezi cum şi ce fel e pe acolo, pe sus?

— Vezi-ţi de treabă!… Nici nu mă gândesc!… răspundea naiv Frycollin, care credea în toate minciunile astea gogonate.

— De ce nu, Fry, zău, de ce? O să-ţi găsim vreo lunatică tânără şi

nurlie, să te însurăm!… Să faci prăsilă de negri în Lună!

Frycollin se ducea să-i raporteze toate palavrele astea lui stăpânu-său, care-şi dădea seama că n-o să ajungă niciodată să afle ceva despre Robur. Gândul lui era, deci, numai la răzbunare.

— Phil, îi spuse el într-o zi colegului său, te-ai convins şi tu acum, nu-i aşa, că nu mai e chip să fugim?

— Nici un chip, Uncle Prudent.

— Bun! Orice om însă e stăpân pe el — nu-i aşa? — şi, la nevoie, chiar jertfindu-şi viaţa…

— Dacă-i vorba de jertfa, atunci s-o facem cât mai curând, răspunse Phil Evans, care, deşi era o fire mai calmă, ajunsese la capătul răbdării. Da! Trebuie să sfârşim odată… încotro se îndreaptă *Albatrosul*?… Cum văd acum, şi-a pus în gând să traverseze Atlanticul pieziş; dac-o să meargă tot aşa, în direcţia asta, o să ne pomenim deasupra ţărmurilor Patagoniei, pe urmă pe meleagurile Ţării de Foc… Şi după aceea? Ce o să facă, o să-şi ia zborul peste Oceanul Pacific, sau o să pornească hai-hui spre alt continent, la polul austral? La orice te poţi aştepta cu Robur ăsta!… Şi atunci înseamnă că ne-am dus pe copcă!… Aşadar, e un caz de legitimă apărare, şi dacă ne-o fi dat să pierim…

— Nu mai înainte, răspunse Uncle Prudent, de a ne fi răzbunat, de a fi distrus drăcovenia asta cu toţi câţi sunt aici!

Iată unde-i împinsese pe cei doi confraţi mânia lor neputincioasă, fierea ce-o adunaseră în ei. Da, chiar aşa! Dacă nu se putea altfel, ar fi fost în stare să-şi jertfească şi viaţa, numai să-l dea pierzării pe năstruşnicul inventator, cu secretul lui cu tot..

Câteva luni, atâta, deci, îi va fi fost hărăzit să trăiască miraculoasei aeronave, a cărei incontestabilă superioritate în materie de locomoţie aeriană erau, vrând, nevrând, siliţi şi ei s-o recunoască!

Această idee prinsese rădăcini atât de adânci în ei, încât nu se mai gândeau la altceva decât s-o pună cât mai grabnic în aplicare. Dar cum? Şterpelind din provizia de muniţii de pe bord şi provocând o explozie care să nimicească aparatul?

Pentru asta însă trebuia să se strecoare în depozit.

Noroc că Frycollin habar n-avea de planul lor. Altminteri, numai la gândul că *Albatrosul* ar putea să facă explozie în văzduh, ar fi fost în stare să-şi denunţe stăpânul!

În ziua de 23 iulie uscatul se ivi în fine la orizont, spre sud-est, cam pe lângă capul Virgenes, la gura strâmtorii Magellan.

Dincolo de paralela patruzeci şi cinci, în acest anotimp, noaptea ţinea cam vreo optsprezece ore, iar temperatura cobora, în medie, la şase grade sub zero.

La început, *Albatrosul,* în loc să pătrundă mai adânc pe continent, o apucă de-a lungul cotiturilor strâmtorii, ca şi cum ar fi vrut să iasă în

largul Oceanului Pacific. După ce trecu peste micul golf Lomas, lăsând în urmă Muntele Gregory la nord şi culmile Munţilor Brecknocks la vest, îi ieşi în cale Punta Arenas, un sătuleţ chilian, chiar în clipa când clopotele bisericii băteau de zor, apoi, câteva ore mai târziu, vechea aşezare a portului Foametei.

Dar ce privelişte minunată în cele câteva ceasuri ale zilei australe! Munţi prăpăstioşi, culmi pururea ninse, cu păduri dese, rânduite în caturi pe coaste, mări interioare, golfuri mici deschizându-se între peninsulele şi insulele acestui arhipelag. Clarence, Dawson, insula Desolacion, canale şi strâmtori, nenumărate capuri şi promontorii, o harababură în care abia te puteai descurca şi pe care gheaţa o şi cuprinsese într-un bloc, de la capul Forward unde se isprăveşte continentul american şi până la capul Horn unde se termină Lumea Nouă!

Odată ajunşi în dreptul portului Foametei, se văzu lămurit că *Albatrosul* avea de gând să-şi urmeze totuşi drumul spre sud. Trecând printre muntele Tarn din peninsula Brunswick şi masivul Graves, aparatul zbura întins spre Muntele Sarmiento, vârf uriaş cu o scufie de gheaţă ce domină strâmtoarea Magellan, de la înălţimea lui de două mii de metri deasupra nivelului mării.

Era pământul fuegienilor, băştinaşii din Ţara de Foc.

Să fi venit aici cu şase luni în urmă, în miezul verii, când zilele sunt lungi de câte cincisprezece, şaisprezece ore, ce minunate şi mănoase li s-ar li înfăţişat aceste tărâmuri, mai ales în partea dinspre miazăzi!

Pretutindeni i-ar fi întâmpinat vâlcele şi islazuri făcute să hrănească mii şi mii de animale, păduri virgine, cu arbori uriaşi, mesteceni, stejari, frasini, chiparoşi, ferigi arborescente, câmpii cutreierate de turme de guanaco[14]; lama de Peru şi cârduri de struţi, apoi detaşamente întregi de pinguini, sumedenie de zburătoare.

Aşa se făcu, deci, că atunci când de pe *Albatros* farurile electrice fură aprinse, cufundări, raţe, gâşte se năpustiră pe bord, cât să umple o bucătărie ca a lui Francois Tapage.

Vă închipuiţi că bucătarul care ştia să prepare de minune vânatul de soiul acesta, în aşa fel încât să-i dispară gustul de ulei, abia mai pridídea cu treaba. La fel şi Frycollin, pe care nu-l lăsa inima să nu jumulească mai ştiu eu câte duzini din aceste zburătoare atât de interesante.

În aceeaşi zi, pe la orele trei după-amiază, când soarele cobora spre asfinţit, ieşi la iveală un lac întins prins într-un chenar de falnice păduri. Lacul era la vremea aceea îngheţat bocnă şi câţiva băştinaşi, cu un fel de rachete lungi la picioare, lunecau cu iuţeală pe luciul lui.

De fapt fuegienii, înspăimântaţi de moarte, fugeau care încotro la vederea aparatului, sau, dacă nu aveau cum fugi, se ascundeau, se pitulau ca animalele.

Albatrosul zbură tot înainte spre sud, trecând peste canalul Beagle, dincolo de insula Navarino al cărei nume grecesc sună cam ciudat printre numele aspre pe care le poartă aceste îndepărtate ţărmuri, dincolo de insula Wollaston, scăldată de ultimele valuri ale Pacificului, în cele din urmă, după ce străbătuse în zbor şapte mii cinci sute de kilometri, de la coasta regatului Dahomey şi până aici, aeronava lunecă pe deasupra insulelor din margine ale arhipelagului Magellan, şi, în sfârşit, pe deasupra celei care pătrundea mai adânc în sud, terminată printr-un pinten — cumplitul cap Horn — pururea bătut de talazuri.

Capitolul XIV

ÎN CARE *ALBATROSUL* FACE UN LUCRU PE CARE NIMENI N-O SĂ MAI AJUNGĂ VREODATĂ SĂ-L FACĂ

A doua zi era 24 iulie. Ziua de 24 iulie pe emisfera australă este echivalentă cu ziua de 24 ianuarie pe emisfera boreală. În afară de asta, depăşiseră cincizeci şi şase de grade latitudine, adică paralela corespunzătoare celei care, în nordul Europei, trece prin Scoţia, cam prin dreptul oraşului Edinburgh.

Termometrul, aşadar, rămânea tot timpul la o temperatură medie sub zero grade. Drept care se văzură nevoiţi să ceară un pic de căldură artificială aparatelor destinate să încălzească toate cabinele de pe bordul aeronavei.

E de la sine înţeles, de asemenea, că dacă pe de o parte durata zilelor era în creştere de la solstiţiul din 21 iunie al iernii australe, pe de altă parte, aceeaşi durată tindea să se micşoreze, în mult mai mare măsură, cu cât *Albatrosul* înainta spre ţinuturile polare.

Vă închipuiţi cât de puţin se puteau bucura de lumină, deasupra Pacificului de miazăzi, în vecinătatea cercului antarctic. Deci, cât de puţin se puteau bucura de privelişte,şi trebuie să mai spunem că noaptea era un frig cumplit. Ca să-l poată înfrunta, erau siliţi să se îmbrace ca eschimoşii sau fuegienii. Şi cum pe bord nu duceau lipsă de asemenea vestminte, încotoşmănaţi de sus şi până jos, cei doi colegi putură astfel să stea afară pe platformă şi să rumege pe îndelete planul lor, aşteptând doar prilejul să-l pună în aplicare. Încolo, pe Robur aproape că nu-l vedeau mai deloc, iar de când cu ameninţările schimbate între inginer şi ei în apropiere de Tombouctou, nici nu-şi mai vorbeau.

Cât despre Frycollin nu mai ieşea o clipă din bucătărie, unde Francois Tapage îl găzduise cu inimă largă, cerându-i în schimb să-i dea ajutor. Şi cum situaţia aceasta avea oarecare avantaje, Frycollin primise foarte bucuros, cu îngăduinţa stăpânului său. De altminteri, stând acolo toată ziulica, nu mai vedea nimic din ce se întâmpla pe

afară şi putea deci să se creadă ferit de orice primejdii. Nu avea, oare, unele asemănări cu struţul, nu numai fizic, cu stomacul lui în stare să macine şi pietre, dar şi moral, prin naivitatea lui fără pereche?

Încotro avea de gând să meargă acum *Albatrosul*, spre care punct de pe glob? Să fie cu putinţă oare ca în toiul iernii să se încumete a porni aşa, razna, peste mările australe sau peste pământurile de la Pol? Să zicem că, în atmosfera asta glacială, agenţii chimici ai pilelor electrice ar fi fost în stare să reziste la congelare, în schimb, n-ar fi însemnat să-şi osândească la moarte echipajul, şi încă la o moarte înspăimântătoare, prin îngheţ? Mai treacă, meargă, dacă ar fi încercat să zboare peste Cercul Polar, când începea să se încălzească vremea! Dar, aşa, în toiul nopţii fără sfârşit a iernii antarctice, era o adevărată sminteală! Astfel chibzuiau în sinea lor preşedintele şi secretarul Institutului Weldon, purtaţi prin văzduh spre capătul acestui continent al Lumii Noi, care tot America se numeşte, fără a mai fi totuşi America Statelor Unite!

Da, într-adevăr! Ce voia oare să facă nărăvaşul ăsta de Robur? N-ar fi fost momentul acum să pună capăt călătoriei, nimicind maşinăria călătoare?

Tot ce ştiau era că, în timpul zilei de 24 iulie, inginerul ţinuse de câteva ori sfat cu contramaistrul său. De câteva ori Tom Turner şi el cercetară barometrul — de astă dată însă nu ca să determine înălţimea la care zburau, pentru a culege informaţii privitoare la starea timpului. Fără îndoială, erau anumite semne de care se cuvenea să ţină socoteală.

De asemenea, lui Uncle Prudent i se păru că Robur voia să facă inventarul diferitelor provizii rămase, atât pentru întreţinerea mecanismelor de propulsie şi de suspensie ale aeronavei, cât şi pentru întreţinerea mecanismelor omeneşti, de care trebuia să aibă grijă să funcţioneze tot atât de bine ca şi celelalte de pe bord.

Toate astea păreau să arate că inginerul avea de gând să se înapoieze.

— Să se înapoieze!… spuse Phil Evans. Dar unde, în ce loc?

— Acolo unde Robur îşi poate împrospăta proviziile, răspunse Uncle Prudent.

— Trebuie să fie cine ştie ce insulă pierdută din Oceanul Pacific, unde se află vreo colonie de netrebnici de acelaşi calibru ca şi căpetenia lor.

— Şi eu tot aşa cred, Phil Evans. Probabil că are de gând s-o apuce spre vest şi, cu viteza pe care poate s-o atingă, în doi timpi şi trei mişcări a şi ajuns la destinaţie.

— Înseamnă că n-o să ne mai putem pune planul în aplicare… dacă ajunge acolo…

— N-o să ajungă, Phil Evans, ascultă-mă pe mine!

De bună seamă, cei doi colegi dibuiseră în parte planurile inginerului. În timpul zilei nu mai avură nici o îndoială că *Albatrosul*, după ce înaintase până aproape de ţărmurile Oceanului Atlantic, se pregătea să facă, fără doar şi poate, calea întoarsă. când gheţurile vor fi cotropit aceste meleaguri până la capul Horn, toate întinsurile Pacificului aveau să se preschimbe în aisberguri şi aisfilduri. Banchizele vor ridica atunci o stavilă de netrecut chiar pentru cele mai puternice vase, ca şi pentru cei mai îndrăzneţi navigatori.

Nici vorbă că, înteţindu-şi bătăile aripilor, *Albatrosul* putea foarte bine să treacă peste munţii de gheaţă răsăriţi la suprafaţa oceanului, apoi peste munţii de pământ ce se înălţau pe continentul polar, dacă într-adevăr calota australă alcătuia un continent. S-ar fi încumetat însă el, oare, să înfrunte în toiul nopţii polare o atmosferă îngheţată a cărei temperatură putea să scadă până la şaptezeci de grade sub zero? Nu, nici pomeneală! Aşa că, după ce înaintase vreo sută de kilometri spre sud, *Albatrosul* cârmi spre vest, îndreptându-se spre cine ştie ce insulă necunoscută din pâlcurile de insule din Pacific.

Dedesubt se desfăşura noianul de apă ce se întinde între ţărmul american şi cel asiatic. În timp ce zburau, undele căpătaseră o culoare ciudată din pricina căreia aceste cuprinsuri au fost numite „marea de lapte”. În penumbra pe care razele lâncede ale soarelui nu mai izbuteau s-o risipească, toată suprafaţa oceanului era albă ca laptele. Ai fi zis un câmp nemăsurat de larg, troienit de zăpadă, câmp ale cărui dâmburi, privite de la o asemenea înălţime, nici nu se mai desluşeau.

Dacă prin partea locului apele s-ar fi închegat de frig, preschimbându-se într-un aisfild neţărmurit, n-ar fi arătat altfel.

Se ştie acum că fenomenul respectiv este produs de nenumărate particule luminoase, nişte corpusculi fosforescenţi. Singurul lucru de mirare pentru ei era faptul de a fi întâlnit asemenea îngrămădiri opalescente aiurea decât în apele Oceanului Indian.

Deodată, barometrul, care se menţinuse destul de ridicat în primele ceasuri ale zilei, coborî brusc. Semn de care, fără îndoială, o corabie ar fi trebuit să ţină seama neapărat, în timp ce aeronava putea foarte bine să nu se sinchisească.

Totuşi, pe cât se părea, o vijelie năprasnică răscolise de curând apele Pacificului.

Să fi fost ceasul unu după-amiază, când Tom Turner se apropie de inginer şi-i spuse:

— Master Robur, uitaţi-vă acolo, la punctul acela negru din zare!… Acolo… drept înainte, spre nord!… N-o fi cumva vreo stâncă?

— Nu, Tom, pe aici nu există nici un petic de uscat.

— Atunci trebuie să fie vreun vas sau măcar vreo corăbioară cu pânze.

Uncle Prudent şi Phil Evans, care se duseseră şi ei în faţă, priveau în

direcţia arătată de Tom Turner.

Robur ceru ocheanul marinăresc şi începu să cerceteze cu atenţie punctul indicat.

— E o barcă cu pânze, rosti el, ba chiar aş putea să spun că sunt şi oameni pe bord.

— Naufragiaţi? exclamă Tom.

— Da, nişte naufragiaţi siliţi probabil să părăsească vasul cu care călătoreau, adăugă Robur, nişte bieţi oameni care nu mai ştiu unde-i uscatul şi care, poate, în clipa asta sunt pe cale să moară de foame şi de sete! Ei bine, nu vreau să se spună vreodată că *Albatrosul* n-a încercat să le vină într-ajutor!

Un ordin fu numaidecât trimis mecanicului şi celor două ajutoare ale lui. Aeronava începu să coboare treptat. La o altitudine de o sută de metri se opri şi elicele propulsoare o pur tară cu viteză spre nord. Era într-adevăr o barcă cu pânze; vela atârna de catarg. Nu se simţea nici o adiere de vânt şi vasul nu mai putea să se îndrumeze încotrova. Pe bord, pesemne, nimeni nu mai era în stare să mânuiască o vâslă.

Pe fundul bărcii zăceau cinci oameni, adormiţi sau biruiţi de oboseală, dacă nu cumva erau morţi.

Ajungând deasupra lor, *Albatrosul* începu iar să coboare încet, încet. În partea din spate a bărcii, afară, se putea citi desluşit numele vasului căruia îi aparţinea: *Jeannette*, din Nantes, sub pavilion francez, pe care echipajul fusese silit să-l părăsească.

— O-o-o! strigă Tom Turner.

Nu se putea să nu-l fi auzit, căci barca se afla doar la vreo optzeci de picioare dedesubt.

Nici un răspuns.

— Trage cu puşca! spuse Robur.

Ordinul fu împlinit şi detunătura răsună îndelung la suprafaţa undelor.

Abia atunci unul dintre naufragiaţi se opinti să se scoale, cu privirile rătăcite şi un chip ca de mort.

Zărind deasupra *Albatrosul,* în prima clipă omul făcu un gest de spaimă.

— Nu vă temeţi! îi strigă Robur în franţuzeşte. Am venit să vă scăpăm!… Cine sunteţi?

— Mateloţi din echipajul *Jeannettei*. O corabie cu trei catarge; eu sunt secundul, îi răspunse omul. Am părăsit-o… acum cincisprezece zile… când a început să se scufunde!

Ceilalţi patru naufragiaţi se ridicaseră şi ei, cu chiu, cu vai. Scofâlciţi, sleiţi de puteri, prăpădiţi de slabi că te înfiorai văzându-i, întindeau mâinile spre aeronavă.

— Atenţiune! strigă Robur.

O frânghie începu a se depăna de pe platformă şi o găleată cu apă

dulce fu lăsată în jos spre cei din barcă.

Nenorociţii tăbărâră pe ea, bând chiar din găleată cu o lăcomie că ţi se strângea inima când te uitai la ei.

— Pâine!… Pâine!… cerură apoi în gura mare.

Îndată, un coşuleţ cu ceva merinde — conserve, o sticlă de brandy, câteva ceşti de cafea — coborî până la ei. Cu mare greutate reuşi secundul să-i ţină în frâu, în timp ce-şi astâmpărau foamea.

Pe urmă:

— Unde suntem? întrebă el.

— La cincizeci de mile de coasta chiliană şi de arhipelagul Chonos, răspunse Robur.

— Mulţumesc. Din păcate, însă, nu suflă vântul şi…

— Lasă că vă remorcăm noi!

— Dar cine sunteţi dumneavoastră?…

— Nişte oameni bucuroşi că au putut să vă dea o mână de ajutor, se mulţumi să spună Robur.

Secundul îşi dădu seama că era vorba de un incognito ce trebuia respectat. Cât priveşte maşina zburătoare, să fi avut, oare, atâta forţă ca să-i remorcheze?

Ba bine că nu! Şi barca, trasă de puternicul aparat de care era prinsă cu un cablu lung de o sută de picioare, începu a luneca spre est.

La orele zece seara, se zări uscatul sau mai bine zis se văzură strălucind focurile ce arătau dispoziţia locurilor. Venise tocmai la timp ajutorul acesta ceresc pentru naufragiaţii de pe vasul *Jeannette* şi bieţii oameni aveau tot dreptul să creadă că izbăvirea lor se împlinise printr-o minune!

După ce-i duse până în dreptul canalelor dintre insulele Chonos, Robur le strigă să dezlege remorca — treabă pe care naufragiaţii o făcură, binecuvântându-şi izbăvitorii — şi *Albatrosul* ieşi din nou în larg, fără zăbavă.

Ce mai încolo, încoace, avea şi ceva bun aeronava asta, capabilă să vină în ajutorul marinarilor rătăciţi pe ape! Care balon, cât de perfecţionat ar fi fost el, putea să facă astfel de servicii? Uncle Prudent şi Phil Evans se văzură şi ei siliţi s-o recunoască, deşi în starea în care se aflau erau gata să tăgăduiască însuşi un lucru bătător la ochi. Marea tot furtunoasă. Semne neliniştitoare. Barometrul coborâse cu câţiva milimetri. când şi când vântul se înfoia năprasnic, şuierând cumplit printre maşinăriile elicopterice ale *Albatrosului*, ca o clipă mai târziu să devină neprielnic zborului. În asemenea împrejurări, o corabie cu pânze ar fi luat câte două terţarole în velele gabiere şi o terţarolă în vela mică. Totul arăta că vântul avea să-şi schimbe direcţia spre nord-vest. Barometrul începea s-o ia razna într-un chip îngrijorător.

La ora unu noaptea, vântul porni să sufle cu o înverşunare

nemaipomenită. Cu toate astea, deşi acum trebuia să-l înfrunte, aeronava, împinsă de propulsori, reuşi să-l răzbească, înaintând cu o viteză de patru până la cinci leghe pe oră. Mai mult decât atât însă nu i se putea cere.

Fără doar şi poate, era pe cale să se dezlănţuie un ciclon, ceea ce nu se prea întâmplă decât rareori la asemenea latitudine. Că i se spune uragan pe Oceanul Atlantic, taifun pe mările Chinei, simun în Sahara sau tornadă pe coastele occidentale, în fond e vorba de acelaşi lucru, adică de o furtună cu vârtejuri, cu alte cuvinte o vijelie cumplită. Da, cumplită pentru orice vas furat de mişcarea de rotaţie, a cărei viteză creşte de la margine spre centru, lăsând o singură porţiune liniştită, în mijlocul acestui Maelström al văzduhului.

Robur ştia şi el asta. Şi mai ştia, de asemeni, că e mai cuminte să te fereşti de un ciclon şi să cauţi să ieşi din zona lui de atracţie, printr-o ascensiune în păturile superioare ale atmosferei. Era un lucru ce-i reuşise întotdeauna până atunci. Nu avea însă nici un ceas de pierdut, nici chiar un minut măcar!

Într-adevăr, vântul se înteţea clipă de clipă. Valurile cu coamele spulberate făceau să tălăzuiască o pulbere albă la suprafaţa mării. Şi tot aşa, era vădit că, schimbându-şi necontenit locul, ciclonul avea să se abată asupra ţinuturilor polare, cu o viteză uluitoare.

— Sus! comandă Robur.

— Sus! răspunse Tom Turner.

Atingând cea mai mare forţă ascensională a sa, aeronava prinse a se ridica pieziş în văzduh, ca pe un plan înclinat spre sud-vest.

În momentul acela, barometrul coborî şi mai mult — coloana de mercur scăzu îndată mai întâi cu opt, apoi cu doisprezece milimetri. Deodată *Albatrosul* se opri în plină ascensiune. Care era cauza acestei opriri? Fără îndoială, o presiune pe care o exercita atmosfera, un curent de aer nemaipomenit de puternic care, mişcându-se de sus în jos, micşora rezistenţa punctului de sprijin.

Atunci când un steamer merge în susul unui fluviu, travaliul produs de elicea lui se dovedeşte a fi cu atât mai puţin util cu cât tendinţa curentului este să lunece pe sub braţele elicei. Şi, în acest caz, vasul mai mult dă înapoi decât înaintează, aşa încât s-ar putea spune că pluteşte aproape în voia valurilor. La fel şi cu *Albatrosul,* în momentul acela.

Robur totuşi nu se dădu bătut. Numărul de turaţii ale celor şaptezeci şi patru de elice care funcţionau cu cea mai deplină simultaneitate fu sporit la maximum. Sorbit însă cu o forţă căreia nu i se putea împotrivi din cauza vijeliei, aparatul se lupta zadarnic să scape. În scurtele răstimpuri de linişte, îşi continua ascensiunea. Curând, însă, apăsarea năprasnică îl biruia din nou şi cădea iarăşi în jos ca o corabie ce s-ar fi scufundat. Căci nu era, oare, ca şi cum s-ar fi

scufundat în unda nemărginitului văzduh, în sânul unei nopţi pe care reflectoarele aeronavei nu reuşeau s-o destrame decât pe o rază destul de mică?

Dacă ciclonul ar fi bântuit şi mai aprig. *Albatrosul*, fără îndoială, n-ar mai fi putut să fie nicicum cârmuit, ca un pai purtai prin văzduh de unul din acele vârtejuri care scoteau copacii din rădăcini, smulgeau acoperişurile caselor şi doborau la pământ pereţi întregi.

Robur şi Tom nu mai comunicau între ei decât prin semne. Agăţaţi de parmaclic, Unele Prudent şi Phil Evans se întrebau dacă nu cumva meteorul o să le facă un hatâr şi o să nimicească aparatul şi odată cu el şi pe inventator, iar odată cu inventatorul şi secretul invenţiei sale!

Cum însă *Albatrosul* nu reuşea să se desprindă în direcţie verticală din vârtejul ciclonului, nu-i mai rămânea pare-se decât un singur lucru de făcut: să răzbată până la mijloc, unde era o linişte relativă şi unde putea să manevreze mai liber. Da, fireşte, numai că pentru a răzbate acolo ar fi trebuit să sfarme curenţii circulari care-l împingeau spre periferie. Avea el, oare, destulă forţa mecanică pentru a se putea smulge din învârtejire?

Deodată partea de sus a norului plesni şi, condensându-se, vaporii de apă se prefăcură în puhoaie.

Erau orele două dimineaţa. Barometrul, oscilând mereu cu variaţii de câte doisprezece milimetri, tocmai coborâse la 709 milimetri; de fapt trebuia pusă la socoteală şi scăderea datorită înălţimii deasupra nivelului mării la care ajunsese aeronava.

Ciclonul se dezlănţuise — ceea ce uneori se întâmplă — în afara zonei unde bântuia de obicei, adică zona cuprinsă între paralela treizeci nord şi paralela douăzeci şi şase sud. Aşa se explică, poate, de ce învolburarea aceea sălbatică de vânt se preschimbase într-o furtună rectilinie. Un adevărat uragan! Doar vijelia care se abătuse asupra satului Connecticut, la 22 martie 1822, cu o viteză de o sută şaisprezece metri pe secundă, adică mai bine de o sută de leghe pe oră, mai putea fi asemuită cu el.

Nu le mai rămânea deci altceva de făcut decât să fugă cu vântul în spate, ca o corabie din calea furtunii, sau, mai degrabă, să se lase purtaţi de curenţii de aer pe care *Albatrosul* nu era în stare să-i înfrunte şi din care nu putea ieşi cu nici un chip. Dar, ca să urmeze nestrămutata lor traiectorie, ar fi însemnat să se deplaseze spre sud, adică să ajungă deasupra ţinuturilor polare, de care Robur se ferea să se apropie, ar fi însemnat adică să nu mai fie stăpâni pe direcţie, să meargă încotro avea să-i ducă uraganul!

Tom Turner pusese mâna pe cârmă. Era nevoie de toată iscusinţa lui pentru ca aeronava să nu se abată nici într-o parte, nici într-alta.

În primele ceasuri ale dimineţii — dacă s-ar putea numi aşa geana aceea uşoară de lumină ce mijea în zare — *Albatrosul* traversase o

zonă de cincisprezece grade latitudine socotind de la capul Horn în sus, străbătuse adică mai bine de patru sule de leghe şi era tocmai pe cale să treacă şi peste Cercul Polar.

Prin părţile acestea, în luna iulie, noaptea are o durată de nouăsprezece ore şi jumătate. Discul soarelui, lipsit de lumină şi de căldură, răsare deasupra liniei orizontului pentru a scăpă ta aproape imediat. La Pol, noaptea ţine o sută şaptezeci şi nouă de zile. Şi după toate semnele, *Albatrosul* avea să se cufunde în adâncul ei ca într-o genune.

În ziua aceea, făcându-se observaţii, dacă aşa ceva ar fi fost cu putinţă, s-ar fi văzut că se aflau la 66°40' latitudine sudică. Prin urmare distanţa până la polul antarctic nu era mai mare de o mie patru sute de mile.

Târât val-vârtej spre punctul acesta inaccesibil de pe glob, aparatul avea o viteză ce „înghiţea", ca să zicem aşa, greutatea lui, deşi forţa gravitaţiei era mult mai mare acum, dat fiind că pământul este turtit la poli. Elicele de suspensie păreau că nu-i mai sunt de nici un folos. Ba chiar ceva mai târziu uraganul începu a bântui atât de turbat, încât Robur socoti cu cale să reducă la minimum turaţiile propulsoarelor, spre a evita vreo stricăciune mai grea, în aşa fel încât să poată conduce aparatul, micşorând pe cât îi stătea în putinţă viteza lui proprie.

În mijlocul acestor primejdii, inginerul împărţea comenzile cu sânge rece, iar echipajul se supunea, ca şi cum în fiecare dintre oameni ar fi sălăşluit spiritul comandantului lor.

Uncle Prudent şi Phil Evans nu părăsiseră o singură clipă măcar platforma. De altminteri puteau sta acolo fără să fie câtuşi de puţin stingheriţi. Aeronava se afla în situaţia unui aerostat ce se mişca odată cu mediul fluid înconjurător.

Tărâmurile de la polul austral ar avea, precum se spune, o suprafaţă de patru milioane cinci sute de mii de metri pătraţi. Să fie vorba, oare, de un continent? Sau de un arhipelag? Ori de o mare paleocristalină, ale cărei gheţuri nu ajungeau să se topească nici chiar în răstimpul îndelungat al zilelor de vară? Nu se ştie. Tot ce s-a aflat este că la polul austral ar fi mai frig decât la polul boreal, fenomen ce se datoreşte poziţiei Pământului pe orbită în timpul iernii din cuprinsurile antarctice.

În ziua aceea, nimic nu arăta că temperatura ar fi în scădere. *Albatrosul* era pe cale să pătrundă în zona circumpolară prin dreptul celui de-al şaptezeci şi cincilea meridian, la vest. Prin dreptul cărui meridian avea să iasă, oare, de aici — dacă-i era dat să iasă cândva?

În orice caz, cu cât înainta mai mult spre sud, cu atât se micşora şi ziua. Nu mai avea mult, deci, ca să se afunde în noaptea statornică, luminată doar de razele lunii şi de slabele licăriri ale aurorelor

australe. Din nefericire însă, era tocmai lună nouă şi s-ar fi putut ca însoţitorii lui Robur să nu aibă parte să vadă mare lucru din aceste meleaguri a căror taină curiozitatea omenească n-a reuşit încă s-o biruie.

După toate probabilităţile, *Albatrosul* zbură pe deasupra câtorva locuri descoperite mai dinainte, în preajma Cercului Polar, la vest de ţara Graham, descoperită de Biscoe în 1832, şi de ţara Louis-Philippe, descoperită în 1838 de Dumont d'Urville, adică limita până la care se ajunsese pe acest continent necunoscut.

Cu toate astea, nimeni, pe bord, nu suferea de frig, temperatura fiind mult mai puţin scăzută decât te-ai fi putut aştepta. Ca şi cum uraganul ar fi fost un fel de Golfstrom aerian ce ducea cu sine oarecare căldură.

Ce păcat că întreg cuprinsul era cufundat într-o întunecime deplină! Trebuie să spunem totuşi că nici chiar în cazul când luna ar fi luminat văzduhul, călătorii noştri n-ar fi avut cine ştie ce de văzut. În perioada aceea de peste an, o uriaşă velinţă de omăt, o adevărată carapace de gheaţă, acoperea toată suprafaţa regiunilor polare. Nu se observa nici măcar acel *blink*[15] al sloiurilor de gheaţă, a căror scânteiere albicioasă dispare atunci când zările sunt cufundate în beznă. Aşa stând lucrurile, cum mai puteau ei oare să deosebească forma uscatului, întinderea mărilor sau felul cum erau aşezate insulele? Cum mai puteau să determine reţeaua hidrografică desfăşurată peste aceste cuprinsuri? Cât priveşte configuraţia orografică, cum ar fi putut s-o înregistreze, de vreme ce dealurile şi munţii se confundau cu aisbergurile şi banchizele?

Puţin înainte de miezul nopţii, aurora australă reuşi să împrăştie negurile. Cu franjurile lui argintate şi fusceii răsfiraţi în văzduh ca spiţele unei roţi, meteorul avea înfăţişarea unui uriaş evantai deschis, ce acoperea jumătate din cer. Undele electrice emanate de el se pierdeau în cele din urmă spre Crucea Sudului, ale cărei stele în număr de patru străluceau la zenit. Fenomenul acesta era de o măreţie neasemuită, iar lumina lui destul de puternică pentru a da în vileag priveliştea acestor cuprinsuri contopite sub acelaşi imaculat linţoliu fără de margini.

E de la sine înţeles că pe aceste meleaguri atât de apropiate de polul magnetic al emisferei australe, acul busolei, care o lua mereu razna, nu mai putea să dea nici o indicaţie precisă privitoare la direcţia în care mergeau. Ba încă, la un moment dat, înclinaţia lui ajunsese la un asemenea grad încât Robur fu aproape sigur că treceau prin dreptul polului magnetic care se afla cu aproximaţie pe paralela şaptezeci şi opt.

Iar ceva mai târziu, pe la ora unu noaptea, calculând unghiul pe care arcul îl făcea cu verticala, inginerul scoase o exclamaţie: „suntem

chiar deasupra Polului Sud!”

La picioarele lor se zărea o calotă albă, care, din păcate, nu lăsa să se vadă nimic din ce se afla sub ţestul de gheaţă.

Puţin după aceea însă se stinseră şi luminile aurorei australe, aşa că punctul ideal în care se întretaie toate meridianele globului pământesc rămase tot nedescoperit.

Fără doar şi poate, dacă Uncle Prudent şi Phil Evans voiau să înmormânteze în cea mai tainică singurătate aeronava cu toţi cei pe care-i purta prin văzduh, prilejul de faţă ar fi fost cel mai nimerit. Şi dacă n-o făcură, altă explicaţie nu putea fi, de bună seamă, decât faptul că nu aveau încă în mână mijlocul trebuincios.

Între timp uraganul bântuia atât de turbat încât dacă *Albatrosul* ar fi întâlnit în cale vreo creastă de munte, s-ar fi sfărâmat ca o corabie când se izbeşte de stânci.

Într-adevăr, aparatul nu numai că nu era în stare să se dirijeze pe orizontală, dar nu mai era liber nici să se deplaseze în sus sau în jos.

Şi tocmai atunci, din mijlocul cuprinsurilor antarctice crescură în faţa lor nişte piscuri. În orice clipă se putea produce o ciocnire şi nu s-ar mai fi ales nimic din aeronavă.

Deznodământul acesta era cu atât mai de temut, cu cât, după ce trecură peste meridianul zero, vântul începu a bate spre est. În momentul acela se iviră două puncte de foc la vreo sută de kilometri distanţă, înaintea *Albatrosului*.

Erau cei doi vulcani, ce fac parte din întinsul sistem al munţilor Ross, Erebus şi Terror.

Nu cumva *Albatrosul* avea să fie mistuit de vâlvătăile lor, ca un fluture uriaş?

Prin ce emoţii trecură timp de un ceas! Unul dintre vulcani, Erebus, părea că se năpusteşte asupra aeronavei care nu putea în nici un fel să iasă din făgaşul uraganului. Vâlvătăile creşteau văzând cu ochii. O perdea de văpăi le tăia drumul. Văzduhul era împânzit acum de o lumină vie. Chipurile celor de pe bord, bătute din plin de această lumină, erau cumplite la vedere. Împietrite, fără să scoată un ţipăt, fără să facă vreun gest, aşteptau cu toţii clipa îngrozitoare când pălălaia avea să-i înfăşoare în dogoarea ei.

Uraganul, care târa *Albatrosul* cu sine, îi cruţă însă de această înspăimântătoare catastrofă. Culcate la pământ de suflul vijeliei, flăcările din vârful muntelui Erebus îi făcură loc să treacă. Şi aparatul zbură peste craterul ce vărsa foc şi pară, sub o grindină de pietre vulcanice, pe care, din fericire, acţiunea centrifugă a elicelor de suspensie le azvârli înapoi. Un ceas mai târziu, cele două gigantice torţe ce luminează marginea lumii în timpul nesfârşitei nopţi polare dispărură sub dunga orizontului.

La orele două din noapte trecură pe deasupra insulei Ballery situată

la extremitatea coastei Descoperirii; din păcate însă nu putură s-o deosebească, fiind sudată cu pământurile antarctice printr-un ciment de gheaţă.

De aici încolo, începând de la Cercul Polar, pe care aeronava îl trecu din nou prin dreptul celui de-al o sută şaptezeci şi cincilea meridian, uraganul o purtă val-vârtej peste banchize şi peste aisberguri de care, în nenumărate rânduri, fu gata, gata să se sfarme.

Aeronava se deplasa pe meridianul Parisului, meridian care face un unghi de o sută cinci grade cu cel prin dreptul căruia trecuse peste cercul lumii antarctice.

În cele din urmă, dincolo de paralela şaizeci, vijelia, după anumite semne, păru a fi pe cale să se potolească. Tăria ei scăzu destul de simţitor. *Albatrosul* putu să fie iarăşi stăpân pe sine. Apoi — şi-n momentul acela răsuflară toţi uşuraţi — pătrunse din nou în zonele luminoase ale globului pământesc şi ziua începu a miji iar la orele opt dimineaţa.

După ce scăpaseră de ciclonul de la capul Horn, Robur şi ai săi se văzură izbăviţi şi de urgia uraganului. Purtaţi în zbor de la un cap la altul al ţinuturilor polare, străbătând şapte mii de kilometri în nouăsprezece ceasuri — adică mai bine de o leghe pe minut — viteză aproape de două ori mai mare decât aceea pe care o putea atinge *Albatrosul* sub acţiunea propulsoarelor sale în împrejurări obişnuite, se aflau acum din nou deasupra Pacificului.

Robur însă nu mai ştia unde anume se găsea în momentul acela, din pricină că, în vecinătatea polului magnetic, acul busolei o luase razna. Trebuia, deci, să aştepte până ce soarele avea să răsară în condiţii prielnice unei observaţii. Din păcate, în ziua aceea cerul era acoperit de nori groşi şi soarele nu ieşi deloc la iveală. Cu atât mai mare fu aşadar dezamăgirea inginerului, cu cât cele două elice propulsoare suferiseră unele stricăciuni în toiul furtunii.

Destul de contrariat din pricina acestui accident, Robur fu nevoit să meargă toată ziua cu o viteză relativ redusă. În clipa când trecu pe la antipodul Parisului, aparatul înainta cu şase leghe pe oră. Trebuia, de altminteri, să ia seama să nu agraveze stricăciunile. În cazul când propulsoarele ar fi fost scoase din funcţiune, aeronava s-ar fi aflat într-o situaţie destul de proastă deasupra nemărginitelor cuprinsuri ale Oceanului Pacific. Aşa că inginerul îşi punea întrebarea dacă n-ar fi fost mai bine să facă reparaţiile pe loc, pentru a-şi putea urma călătoria.

A doua zi, 27 iulie, pe la orele şapte dimineaţa, pământul fu semnalat la nord. Puţin mai târziu putură să-şi dea seama că era vorba de o insulă. Dar care anume dintre miile de insule presărate pe întinsul Pacificului? Robur hotărî totuşi să facă un popas fără să aterizeze. După socoteala lui le ajungea o zi ca să repare stricăciunile

în aşa fel, încât să poată pleca mai departe în aceeaşi seară.

Vântul se potolise de tot — împrejurare bine-venită pentru manevra pe care se gândea s-o execute. Cel puţin în felul acesta, dat fiind că trebuia să-şi oprească înaintarea, *Albatrosul* nu avea să fie purtat cine ştie unde.

Un cablu lung de o sută cincizeci de picioare, de care se afla legată o ancoră, fu azvârlit peste bord. Când ajunse în preajma insulei, ancora hârşâi primii colţi de piatră, pentru a se înţepeni apoi zdravăn între două stânci. În clipa aceea, sub acţiunea elicelor de suspensie, cablul se întinse şi *Albatrosul* rămase nemişcat, ca o corabie ce ar fi ancorat la ţărm.

Pentru prima oară de la plecarea lui din Philadelphia, aparatul lua iarăşi legătura cu pământul.

Capitolul XV

ÎN CARE SE PETREC UNELE LUCRURI CE MERITĂ ÎNTR-ADEVĂR OSTENEALA DE-A FI POVESTITE

În timp ce *Albatrosul* se afla la oarecare altitudine, cei de pe bord putuseră să-şi dea seama că insula nu avea prea mare întindere. Care era însă paralela ce trecea pe acolo? Pe ce meridian acostaseră? Era cumva o insulă din Pacific, din Australia, din Oceanul Indian? Nu se putea şti nimic până ce Robur nu avea să-i determine poziţia. Cu toate astea, deşi ar fi putut foarte bine să nu ţină seamă de indicaţiile compasului, inginerul avea motive să creadă că se aflau, mai degrabă, deasupra Oceanului Pacific. Odată cu răsăritul soarelui, condiţiile aveau să fie cum nu se poate mai potrivite pentru observaţie.

De la înălţimea la care se găseau — o sută cincizeci de picioare — insula, a cărei circumferinţă era de vreo cincisprezece mile, se desena ca o stea de mare cu trei braţe.

La capătul braţului dinspre sud ieşea din apă o insuliţă împresurată de stânci. Nicăieri pe ţărm nu se vedeau urmele refluxului, ceea ce nu făcea decât să întărească părerea lui Robur privitoare la poziţia insulei, deoarece fluxul şi refluxul sunt aproape inexistente în Oceanul Pacific.

La capătul braţului dinspre nord-vest se înălţa un munte de formă conică, a cărui altitudine putea fi apreciată cam la vreo mie două sute de picioare.

Nicăieri nu se vedeau băştinaşii; poate însă că aceştia se aflau pe ţărmul opus. În orice caz, dacă zăriseră aeronava, probabil că spaima îi îndemnase să se ascundă ori s-o rupă la fugă.

Albatrosul se apropiase de insulă pe la sud-est. În preajmă, într-un mic golfuleţ, un râu îşi vărsa undele printre stânci. Nu departe se

găseau câteva vâlcele şerpuitoare, copaci de felurite soiuri şi vânat berechet, prepeliţe şi dropii. Dacă insula nu era cumva locuită, părea, în orice caz, cât se poate de prielnică pentru aşa ceva. Robur ar fi putut, fireşte, să aterizeze acolo; n-o făcuse însă, fără îndoială, fiindcă terenul foarte accidentat nu i se părea prea nimerit pentru un popas cu aeronava.

Aşteptând să se poată din nou ridica în înălţimi, inginerul puse să se înceapă reparaţiile pe care se bizuia să le termine în ziua aceea. Elicele de suspensie, în perfectă stare, funcţionaseră în cele mai bune condiţii în toiul uraganului care, după cum am mai spus, mai curând le înlesnise lucrul. În momentul acela era în funcţiune numai jumătate din sistemul de elice, adică tocmai atât cât trebuia ca să rămână tot timpul întins cablul fixat perpendicular pe litoral.

În schimb, cele două propulsoare avuseseră de suferit mai mult chiar decât crezuse Robur. Braţele lor trebuiau îndreptate şi dres angrenajul ce le transmitea mişcarea de rotaţie.

Sub îndrumarea lui Robur şi a lui Tom Turner, echipajul se ocupă mai întâi de elicea din faţă. Era mai bine să înceapă cu ea, în eventualitatea că, dintr-o cauză oarecare, *Albatrosul* ar fi fost silit să plece înainte de a se fi terminat treaba. Propulsorul acesta era suficient pentru ca aparatul să-şi continue drumul.

Între timp, Uncle Prudent şi colegul său, după ce se plimbaseră o bucată de vreme pe platformă, se opriseră în cele din urmă la pupa.

Cât despre Frycollin, se simţea, ca niciodată, liniştit. Oricum, era cu totul altceva acum! Să stai aşa suspendat, doar la o sută cincizeci de picioare de la pământ!

Lucrul nu fu întrerupt decât atunci când soarele, ridicându-se deasupra orizontului, le îngădui să determine mai întâi unghiul orar, ca după aceea, când astrul ajunse la culminaţie, să stabilească meridianul locului.

Iată şi rezultatul observaţiilor făcute cu cea mai mare exactitate:

Longitudine: 176° 17' la est de meridianul zero.

Latitudine: 43°37' emisfera australă.

Punctul acesta coincidea pe hartă cu poziţia insulei Chatham şi a insuliţei Viff care, împreună, sunt de asemenea cunoscute sub numele de insulele Broughton şi se găsesc la cincisprezece grade spre est de Tawai-Pomanu, insula meridională a Noii Zeelande, situată în zona sudică a Oceanului Pacific!

— Cam aşa socotisem şi eu, îi spuse Robur lui Tom Turner.

— Şi atunci, suntem la… ?

— Patruzeci şi şase de grade sud de insula X, adică la o distanţă de două mii opt sute de mile.

— Un motiv mai mult ca să reparăm propulsoarele, răspunse contramaistrul. Pe drum, s-ar putea să avem de înfruntat vânturi

potrivnice şi cu ce bruma de provizii mai avem, interesul nostru este să ajungem pe insula X cât mai degrabă.

— Aşa e, Tom, de aceea nădăjduiesc că am să pot pleca la noapte, chiar dac-ar fi s-o pornesc cu o singură elice, chit că pe cealaltă ar trebui s-o repar pe drum.

— Master Robur, întrebă Tom Turner, dar cu cei doi gentlemeni şi cu valetul lor ce facem?…

— Tom Turner, răspunse inginerul, crezi cumva că sunt de compătimit dacă ar fi să ajungă şi ei colonişti pe insula X?

Dar ce era, la urma urmei, această insulă X? O insulă pierduta în Oceanul Pacific, între Ecuator şi tropicul Cancerului, o insulă căreia i se potrivea perfect simbolul algebric dăruit de Robur în chip de nume. Se afla pe întinsul Mării Marchizelor, în afara tuturor rutelor folosite de navigaţia interoceanică. Aici îşi întemeiase Robur mica lui colonie, aici venea să poposească *Albatrosul* când era obosit de atâta zbor, aici se aproviziona din nou cu toate cele trebuincioase în necurmatele-i călătorii. Aici, pe insula X, Robur, având cu prisosinţă mijloace băneşti, găsise posibilitatea să-şi facă un şantier şi să-şi construiască aeronava şi tot aici putea s-o repare, ba la nevoie chiar s-o şi refacă. Depozitele erau pline cu materiale, alimente şi provizii de tot felul, destinate întreţinerii celor vreo cincizeci de locuitori ce alcătuiau populaţia insulei.

Cu câteva zile înainte de a fi trecut pe lângă capul Horn, Robur îşi pusese în gând să se înapoieze pe insulă, traversând în diagonală Pacificul. Tocmai atunci, însă, ciclonul furase aeronava în vârtejul lui. După aceea uraganul o purtase cu el pe deasupra meleagurilor australe. În cele din urmă, *Albatrosul* se pomenise din nou îndreptat pe făgaşul de la început şi dacă n-ar fi fost stricăciunile suferite de propulsoare, întârzierea n-ar fi avut cine ştie ce importanţă.

Prin urmare, avea să se înapoieze pe insula X. Dar, aşa cum spusese contramaistrul Tom Turner, era cale lungă până acolo. Trebuiau să lupte, probabil, cu vânturi potrivnice. Şi numai folosind toată forţa mecanismului său *Albatrosul* putea prididi, reuşind să ajungă la destinaţie în termenul dorit. Pe o vreme statornică şi cu viteza obişnuită, traversarea urma să se facă în trei sau patru zile.

De aceea se şi hotărâse Robur să poposească pe insula Chatham. Acolo găsea condiţii mai bune pentru a repara elicea din faţă. Şi nu se mai temea, dacă s-ar fi stârnit vreun vânt potrivnic, că s-ar putea să fie târât spre sud, când el voia să meargă spre nord. La căderea nopţii, reparaţiile trebuiau să fie terminate. Şi atunci avea să manevreze în aşa fel, ca să poată desprinde ancora dintre stânci. În cazul când eră prea tare înţepenită, nu-i mai rămânea altceva de făcut decât să taie cablul şi să-şi ia din nou zborul spre Ecuator. Precum se vede, era cel mai simplu mod de a proceda şi cel mai potrivit de asemeni, şi treaba

fu îndeplinită la ţanc.

Echipajul *Albatrosului*, ştiind că nu avea timp de pierdut, se apucase de lucru cu nădejde. Şi, în vreme ce la prova aeronavei se muncea de zor, între Uncle Prudent şi Phil Evans se desfăşura un schimb de păreri ale cărui urmări aveau să fie de o neasemuită gravitate.

— Phil Evans, începu Uncle Prudent, spune-mi, eşti la fel de hotărât ca mine să-ţi jertfeşti viaţa?

— Da, ca şi dumneata!

— Pentru ultima oară te întreb: este evident, nu-i aşa, că nu mai avem nimic de aşteptat din partea lui Robur?

— Nimic.

— Ei bine, Phil Evans, să ştii că eu m-am decis. De vreme ce *Albatrosul* urmează să plece pe-nserat, noaptea asta — mă auzi? — n-o să se sfârşească fără ca noi să fi apucat să facem ceea ce ne-am pus în gând! O să-i frângem noi aripile păsării lui Robur! La noapte o să sară în slăvile cerului!

— Foarte bine, să sară! întări Phil Evans.

Precum se vede, cei doi colegi erau de acord din toate punctele de vedere, gata să întâmpine cu aceeaşi nepăsare moartea crâncenă ce-i aştepta.

— Ai făcut rost de ce trebuie?… întrebă Phil Evans.

— Da! Noaptea trecută, în timp ce Robur şi oamenii lui se străduiau în fel şi chip să scape aeronava, m-am strecurat în depozit şi am luat un cartuş cu dinamită!

— Ei, atunci, Uncle Prudent, să ne punem pe lucru…

— Nu, abia deseară! Când s-o înnopta, o să intrăm la noi în ruf, şi dumneata o să stai de strajă, să nu mă prindă careva!

Pe la orele şase, cei doi colegi cinară, ca de obicei, iar peste două ceasuri se retraseră la ei în cabină, ca doi oameni care se duc la culcare pentru a se întrema după o noapte de veghe.

Nici Robur, nici însoţitorii săi n-ar fi putut bănui catastrofa ce ameninţa *Albatrosul*.

Iată cum se gândea Uncle Prudent să facă:

Aşa cum spusese el însuşi, izbutise să pătrundă în depozitul de muniţii instalat într-un compartiment din coca aeronavei şi să pună mâna pe o cantitate oarecare de praf de puşcă şi pe un cartuş din cele pe care inginerul le folosise în Dahomey. Înapoindu-se în cabină, ascunsese cu grijă cartuşul, cu ajutorul căruia se gândea să prefacă în ţăndări *Albatrosul* în timpul nopţii, când aparatul îşi va fi luat din nou zborul în văzduh.

Phil Evans tocmai cerceta acum explozibilul furat de însoţitorul său.

Obiectul era alcătuit dintr-o armătură metalică, un fel de teacă în care se afla cam un kilogram de materie explozivă, adică o cantitate suficient de mare pentru a desface din încheieturi aeronava şi a

sfărâma sistemul de elice. Dacă explozia nu reuşea să-l distrugă dintr-odată, prăbuşindu-se, aparatul avea să se facă praf. Nimic mai simplu, aşadar, decât să pună cartuşul într-un colţ al cabinei, pentru ca să spargă platforma şi să avarieze coca, sfărâmându-i bordajul.

Pentru a provoca însă explozia, trebuia mai întâi să dea foc capsulei de fulminat cu care cartuşul era prevăzut. Operaţia aceasta era cea mai gingaşă din toate, deoarece capsula nu trebuia să se aprindă decât într-un anumit timp, calculat cu cea mai mare precizie.

Să vedem acum la ce se gândise Uncle Prudent: îndată ce propulsorul din faţă avea să fie reparat, aeronava urma să plece mai departe spre nord; în momentul acela, probabil, Robur avea să vină cu oamenii lui la pupa, să pună în funcţiune şi elicea din spate. Prezenţa întregului echipaj acolo, în preajma cabinei, nu putea însă decât să-l stinghereacă pe unde Prudent de la lucru. Aşa că, pentru a declanşa explozia într-un timp dat, acesta chibzuise să se folosească de un fitil.

Iată ce-i destăinui el lui Phil Evans:

— Odată cu cartuşul, am luat şi nişte praf de puşcă. Cu praful ăsta m-am gândit să fac un soi de fitil, care va pătrunde în capsula de fulminat, potrivindu-i lungimea în raport cu timpul necesar ca să ardă. Fitilul am de gând să-l aprind la miezul nopţii, în aşa fel, ca explozia să se producă între orele trei şi patru dimineaţa.

— Grozavă combinaţie! îi răspunse Phil Evans.

Cei doi confraţi, precum se ştie, ajunseseră să privească în faţă cu sânge rece înspăimântătoarea catastrofa în care le era dat să piară. Atâta ură clocotea în sufletul lor împotriva lui Robur şi alor săi, încât nu vedeau ceva mai bun de făcut decât să-şi jertfească viaţa numai şi numai ca să distrugă *Albatrosul*, odată cu cei pe care aeronava îi purta prin văzduh. Că era o faptă de smintit, mârşavă chiar? Nici vorbă! Aici ajunseseră însă amândoi, după ce timp de cinci săptămâni încheiate mocnise în ei o mânie ce nu se putuse dezlănţui, o furie pe care nu şi-o putuseră astâmpăra!

— Dar cu Frycollin cum rămâne, spuse Phil Evans, avem noi oare dreptul să dispunem de viaţa lui?

— De ce nu, de vreme ce noi ne-o jertfim pe a noastră! răspunse Uncle Prudent.

Rămâne de văzut dacă şi pentru Frycollin argumentul acesta era destul de puternic. Aşadar, Uncle Prudent se apucă îndată de lucru, iar Phil Evans se puse la pândă să nu se apropie cineva de ruf.

Echipajul încă mai avea de furcă la prova. Aşa că nu exista nici un motiv să se teamă că s-ar putea să-i prindă cineva.

Uncle Prudent începu prin a pisa o cantitate mică de praf de puşcă, prefăcându-l într-o pulbere foarte fină, pe care o umezi uşor şi o vârî într-un fel de teacă de pânză în chip de fitil. Aprinse fitilul şi constată că în zece minute se consuma o bucată de cinci centimetri din el,

adică un metru în trei ore şi jumătate. Îl stinse apoi şi-l înfăşură strâns cu o sfoară învârtită în spirală, introducându-l în capsula cartuşului.

Toată treaba asta se isprăvi pe la orele zece scara, fără să fi trezit nici cea mai mică bănuială. Atunci intră şi Phil Evans în cabină.

În ziua aceea fusese zor mare cu repararea elicei din faţă; se văzuseră însă nevoiţi s-o aducă pe bord ca să-i poată demonta braţele ce se strâmbaseră.

Cât priveşte pilele electrice, acumulatorii, nici una din sursele de energie mecanică ale *Albatrosului* nu avusese de suferit din pricina urgiei ciclonului. Aparatul mai avea cu ce să se alimenteze încă patru, cinci zile.

Se înnoptase când Robur şi oamenii săi îşi întrerupseră lucrul. Propulsorul din faţă nu fusese încă montat la loc. Mai aveau de robotit vreo trei ore până să poată fi pus în funcţiune. Aşa că, după ce se statui cu Tom Turner, inginerul hotărî să lase echipajul frânt de oboseală să se mai odihnească, urmând ca a doua zi să facă şi ce mai rămăsese de făcut. De altminteri, ajustajul era o prea gingaşă operaţie pentru a fi efectuată altfel decât ziua-n amiaza mare, lumina reflectoarelor fiind totuşi prea slabă pentru aşa ceva.

Iată ceea ce nici unde Prudent şi nici Phil Evans n-aveau de unde să ştie. Bizuindu-se pe spusele lui Robur, chibzuiau că propulsorul din faţă avea să fie reparat până-n seară, când *Albatrosul* va porni, fără zăbavă, mai departe spre nord, îl socoteau, aşadar, desprins de insulă, când aparatul încă mai era ancorat acolo. Această împrejurare avea să dea lucrurilor o cu totul altă întorsătură decât îşi închipuiseră ei.

Era o noapte întunecoasă, fără lună. Norii groşi sporeau şi mai mult întunecimea. Un vânt uşor stătea gata să se stârnească. Se simţea când şi când suflând dinspre sud-vest câte o adiere ce nu reuşea să clintească însă din loc *Albatrosul*; aeronava stătea nemişcată în văzduh, în dreptul ancorei care, cu cablul întins vertical, o ţinea priponită.

În cabină. Uncle Prudent şi colegul său schimbau în răstimpuri câte un cuvânt, stând cu urechea aţintită la freamătul elicelor de suspensie ce acoperea toate celelalte zgomote de pe bord. Aşteptau amândoi clipa în care puteau să intre în acţiune.

În sfârşit, aproape de miezul nopţii, Uncle Prudent spuse:

— Acum e momentul!

Sub paturile din cabină se afla o ladă în chip de sertar. Acolo, în sertarul ăsta,puse Uncle Prudent cartuşul de dinamită împreună cu fitilul, care putea, astfel, să ardă fără să se dea în vileag nici prin miros, nici prin pârâitul prafului de puşcă. Aprinse apoi capătul fitilului şi, împingând la loc sertarul sub pat, spuse:

— Acum, hai cu mine la pupa să vedem ce se mai întâmplă.

Care nu le fu însă mirarea când, ieşind din cabină, văzură că

timonierul nu era la postul său.

Phil Evans se aplecă atunci peste parmaclic.

— Ia uite, *Albatrosul* tot acolo a rămas! şopti el. Se vede că n-au isprăvit încă treaba… De aceea n-au mai putut să plece!

Uncle Prudent făcu un gest înciudat.

— Trebuie să stingem fitilul!

— Ba nu… S-o ştergem, mai bine!… răspunse Phil Evans.

— Da!… Pe cablul ancorei, în jos; e întuneric şi nu ne vede nimeni! O sută cincizeci de picioare — nimica toată!

— Nimica toată, adevărat, Phil Evans; ar trebui să fim nebuni ca să nu profităm de un asemenea noroc!

Mai întâi însă intrară din nou în cabină şi luară cu ei tot ce puteau căra în vederea unei şederi mai mult sau mai puţin îndelungate pe insula Chatham. Pe urmă, după ce închiseră uşa, se îndreptară, tiptil, spre prova. Voiau să-l trezească pe Frycollin, silindu-l să-şi ia tălpăşiţa împreună cu ei.

Era întuneric beznă. Norii începeau să se bolovănească venind dinspre sud-vest. Aeronava, chiar, se cam legăna niţel în ancoră, făcând să se îndepărteze uşor de verticală cablul ce o ţinea priponită. Coborârea, deci, era mai dificilă acum. Oricât ar fi fost de dificilă, însă, nu-i putea opri pe nişte oameni care, mai înainte, nu şovăiseră să-şi pună viaţa în joc.

Amândoi merseră deci, tupilându-se, pe platformă şi oprindu-se în răstimpuri, să asculte, lipiţi de peretele vreunui ruf, dacă nu se auzea vreun zgomot. Tăcere desăvârşită peste tot. Nici o rază de lumină la hublouri. Aeronava era cufundată nu numai într-o linişte deplină, dar şi într-un somn adânc. Uncle Prudent şi însoţitorul său se apropiau, tocmai, de cabina lui Frycollin, când Phil Evans încremeni deodată locului.

— Straja! şopti el.

Într-adevăr, un om stătea întins pe jos, lângă ruf. Poate că dormea, dar dormea iepureşte. Mai fugi dacă poţi, în cazul când straja ar fi dat alarma!

Întâmplarea însă făcu să se afle la îndemâna lor nişte frânghii, nişte cârpe şi cârlţi de care echipajul se slujise la repararea elicei.

Câteva clipe mai târziu, omul zăcea cu un căluş în gură, îmbrobodit cu cârpe şi legat de unul din stâlpii parmaclicului, în aşa fel, încât nu putea nici crâcni şi nici face vreo mişcare.

Totul se petrecuse aproape pe nesimţite.

Uncle Prudent şi Phil Evans ciuliră urechea… Nici un zvon nu tulbură tăcerea ce domnea în cabine. Toată lumea dormea dusă pe bord.

Cei doi fugari — fiindcă putem să le spunem „fugari”, nu-i aşa? — ajunseră în dreptul cabinei lui Frycollin. Francois Tapage sforăia de

zor, ceea ce nu putea decât să-i liniştească.

Spre marea lui mirare, Uncle Prudent nici nu trebui să-şi dea măcar osteneala să împingă uşa lui Frycollin, fiindcă era deschisă. Intră pe jumătate în cabină, apoi, trăgându-se îndărăt:

— Nu-i nimeni! spuse el.

— Nimeni!… Da' unde poate să fie? murmură Phil Evans.

Merseră amândoi de-a buşilea până la prova, socotind că, poate, Frycollin se culcase în vreun colţ, undeva…

Tot nimeni.

— Nu cumva puşlamaua ne-o fi luat-o înainte?… se întrebă unde Prudent.

— Ne-o fi luat-o sau nu, răspunse Phil Evans, gândeşte-te că nu mai avem timp de pierdut! Haidem!

Şi, fără să mai stea în cumpănă, unul după altul, fugarii apucară cablul cu amândouă mâinile şi-şi încolăciră picioarele în jurul lui; pe urmă, lăsându-se să alunece la vale, ajunseră jos sănătoşi, teferi.

Ce fericire pe ei să păşească din nou pe pământul a cărui lipsă o simţeau de atâta vreme, să umble pe un tărâm statornic, să nu mai fie jucăria văzduhului!

Se pregăteau tocmai să pătrundă în insulă, mergând pe malul râului în sus, când deodată o mogâldeaţă răsări în faţa lor. Era Frycollin.

Da, valetul avusese şi el aceeaşi idee ca şi stăpânu-său şi mai avusese şi îndrăzneala de a i-o lua înainte fără să-i spună nimic.

Nu era însă, acum, vreme pentru răfuieli; Uncle Prudent nu voia decât să caute un refugiu undeva, pe insulă, dar Phil Evans îl ţinu în loc.

— Uncle Prudent, fii bun şi ascultă-mă, spuse el. Iată-ne, în sfârşit, scăpaţi din ghearele lui Robur. Gândeşte-te, însă, ce moarte cumplită îl paşte şi pe el şi pe oamenii lui. O merită, nu zic nu! Dar, dacă şi-ar da cuvântul de onoare că nu va încerca să pună iarăşi mâna pe noi…

— Cuvântul unuia ca el!…

Uncle Prudent nu apucă să termine. O forfotă se iscase pe bordul *Albatrosului*.

Fără îndoială că se dăduse alarma şi evadarea avea să iasă la iveală.

— Ajutor!… Ajutor!… strigă cineva.

Era straja care izbutise să-şi scoată căluşul din gură. Paşi grabnici făceau să răsune platforma. Aproape imediat reflectoarele îşi azvârliră snopii de lumină asupra unui larg cuprins.

— Uite-i!… Uite-i! strigă Tom Turner.

Fugarii fuseseră descoperiţi.

În aceeaşi clipă, la o comandă dată cu glas tare de Robur, elicele de suspensie îşi încetiniră mersul şi, în timp ce cablul era tras pe bord, *Albatrosul* începu a se apropia încetul cu încetul de pământ.

Deodată glasul lui Phil Evans se auzi rostind răspicat:

— Inginer Robur, spuse el, îţi dai cuvântul de onoare că ne laşi în libertate aici, pe insulă?…

— Niciodată! strigă Robur.

Răspunsul fu însoţit de un foc de puşcă, şi un glonte zgârie umărul lui Phil Evans.

— Ah, golanii! izbucni Uncle Prudent.

Şi, cu briceagul în mână se năpusti spre stâncile între care stătea înţepenită ancora. Aeronava se afla la o distanţă de numai vreo cincizeci de picioare de la pământ…

Cât ai clipi, cablul fu retezat şi vântul, care se înteţise simţitor, suflând în coasta *Albatrosului*. Îl mână spre nord-est, deasupra mării.

Capitolul XVI

CARE VA LĂSA CITITORULUI O NEDUMERIRE, POATE, REGRETABILĂ

Era ceasul douăsprezece şi douăzeci. De pe bordul aeronavei fură slobozite încă vreo cinci, şase focuri de armă. Uncle Prudent şi Frycollin, sprijinindu-l pe Phil Evans, se pitulară la poalele stâncilor.

Nici un glonte nu-i nimerise. Deocamdată, nu mai aveau de ce să se teamă.

Primul lucru pe care-l făcu *Albatrosul*, în timp ce se îndepărta de insula Chatham, fu să se ridice la o altitudine de nouă sute de metri. Trebuia să atingă cea mai mare viteză de ascensiune ca să nu se prăbuşească în mare.

În momentul în care, scoţându-şi căluşul din gură, straja începuse să strige, Robur şi Tom Turner se şi repeziseră spre el şi se apucaseră să-l dezlege, descotorosindu-l totodată de cârpa cu care fusese îmbrobodit. Pe urmă contramaistrul dăduse fuga la cabina lui Uncle Prudent şi a lui Phil Evans: era goală!

Pe de altă parte François Tapage scotocise cabina lui Frycollin: nimeni!

Văzând că-i fugiseră prizonierii, Robur se lăsă năpădit de o mânie năprasnică. Prin evadarea lui Uncle Prudent şi a lui Phil Evans, secretul său, identitatea sa aveau să fie date în vileag.

Mai înainte, cu prilejul documentului azvârlit în timp ce traversau în zbor continentul european, nu-şi făcuse prea mult sânge rău, zicându-şi că se putea foarte bine ca hârtia să se fi rătăcit cine ştie unde!… Dar acum!…

Pe urmă se mai linişti.

„Nu-i nimic dac-au fugit! îşi spuse el. Tot n-au să poată pleca de pe insula Chatham în câteva zile, aşa că am tot timpul să mă întorc înapoi!… Şi am să-i caut!… Las' că pun eu mâna pe ei!… Şi atunci…”

Într-adevăr, salvarea celor trei fugari era departe de a fi un lucru

chiar atât de sigur. În momentul când *Albatrosul* devenea iarăşi stăpân pe cârmă, avea să facă, fără zăbavă, calea întoarsă spre insula Chatham, de unde fugarii nu puteau s-o şteargă prea curând. În mai puţin de douăsprezece ore vor fi încăput din nou pe mâna inginerului.

În mai puţin de douăsprezece ore! Bine, dar în mai puţin de două ceasuri *Albatrosul* avea să fie nimicit! Cartuşul cu dinamită nu era, oare, ca o torpilă agăţată de ca, ce urma să-şi împlinească misiunea distrugătoare în văzduh?

Între timp, vântul se înteţise, mânând aeronava spre nord-est. Deşi zbura cu o viteză redusă, probabil că pierduse din vedere insula Chatham în zori.

Pentru a se întoarce îndărăt, ţinând piept vântului, ar fi trebuit ca propulsoarele sau măcar unul dintre ele, cel din faţă, să poată fi pus în funcţiune.

— Tom, spuse inginerul, aprinde reflectoarele, să fie cât mai multă lumină.

— Da, Master Robur.

— Şi toată lumea la lucru!

— Toată lumea! răspunse contramaistrul.

Nici nu mai putea fi vorba să lase treaba pe a doua zi. Cine se mai gândea la oboseală acum! Nu era om pe bordul *Albatrosului* care să nu împărtăşească simţămintele comandantului. Nu era unul singur printre ei care să nu fie gata la orice, numai să poată pune mâna pe fugari! Îndată ce elicea din faţă avea să fie montată la loc, aveau să-şi ia zborul din nou spre insula Chatham şi, aruncând iarăşi ancora, să pornească pe urmele prizonierilor. Atunci abia se vor apuca să repare şi elicea din spate şi aparatul va putea să-şi continue în deplină siguranţă zborul peste Pacific, spre insula X.

Până una, alta, însă, lucrul cel mai de seamă era ca *Albatrosul* să nu fie purtat cine ştie până unde spre nord-est. Din păcate însă vântul sufla tot mai tare şi nu mai era chip nici să-l înfrunte, nici chiar să se oprească pe loc. Lipsit de propulsoare, aparatul era ca un balon nedirijabil. Fugarii, la pândă pe ţărm, îl văzuseră dispărând înainte ca explozia să-l fi prefăcut în ţăndări.

Fireşte că starea aceasta de lucruri îl silea pe Robur să se frământe, îngrijorat de soarta planurilor sale. Nu cumva o să ajungă prea târziu pe insula Chatham?

Aşa că, în timp ce reparaţiile se desfăşurau în cel mai mare zor, hotărî să coboare în păturile inferioare ale atmosferei, cu gândul că va da acolo peste nişte curenţi de aer mai slabi. Şi poate că, astfel, *Albatrosul* va reuşi să zăbovească prin partea locului până ce va fi iar în stare să ia vântul în piept?

Manevra fu numaidecât executată. Vă închipuiţi, cred, spaima ce-ar fi simţit-o echipajul unei corăbii, privind în momentul acela mişcările

aparatului scăldat în lumina reflectoarelor!

Când *Albatrosul* ajunse la o distanţă de numai câteva sute de picioare de suprafaţa mării, se opri.

Din nefericire, Robur se văzu silit să constate că vântul sufla mai tare în zona atmosferică inferioară şi că aeronava se îndepărta cu o viteză sporită. S-ar fi putut deci să fie purtată aşa până cine ştie unde spre nord-est, din care pricină întoarcerea ei pe insula Chatham ar fi suferit o întârziere.

Până la urmă, după câteva încercări, se dovedi că era mult mai bine să rămână în păturile superioare, mai liniştite, ale atmosferei. Aşa că *Albatrosul* se înălţă din nou în văzduh, menţinându-se la o altitudine mijlocie de trei mii de metri. Acolo, chiar dacă nu putea să rămână pe loc, cel puţin mişcarea de deplasare era mai înceată.

Inginerul îşi îngădui, deci, să spere că, în zorii zilei, de la altitudinea la care se afla, va putea să mai zărească încă ţărmurile insulei, a cărei poziţie o determinase cu cea mai mare precizie.

Încolo, Robur nici măcar nu-şi pusese întrebarea dacă fugarii vor fi fost bine primiţi de băştinaşi, în cazul când insula era locuită. Faptul că s-ar fi putut ca băştinaşii aceştia să le sară într-ajutor nu-l preocupa câtuşi de puţin. Cu mijloacele ofensive pe care le avea la dispoziţie, *Albatrosul* avea să-i bage în răcori şi să-i împrăştie cât ai bate din palme. Captura prizonierilor nu putea fi nicidecum îndoielnică şi, după ce va fi pus iarăşi mâna pe ei…

„Nimeni nu poate să fugă de pe insula X!” îşi spuse Robur. Pe la unu după miezul nopţii, propulsorul din faţă era, în sfârşit, reparat. Mai rămânea doar să fie aşezat la loc, operaţie ce necesita încă o oră de lucru. Când toată treaba va fi terminată, *Albatrosul* putea să-şi ia din nou zborul în direcţia sud-vest şi atunci aveau să demonteze şi propulsorul din spate.

Şi-n vremea asta fitilul ardea în cabina părăsită! Fitilul, din care mai bine de un sfert se şi făcuse scrum! Şi licărirea focului ce se apropia cu încetul de cartuşul cu dinamită!

Dacă oamenii de pe bord n-ar fi fost atât de prinşi de lucrul lor, de bună seamă că vreunul dintre ei ar fi auzit trosnetele uşoare ce începeau să se desluşească în cabină. Ar fi simţit poate mirosul de pulbere arsă. Şi s-ar fi neliniştit. S-ar fi dus să-i dea de ştire inginerului sau lui Tom Turner. Ar fi căutat cu toţii şi ar fi descoperit sertarul în care fusese pus explozibilul… Ar mai fi fost încă timp ca năstruşnicul *Albatros* împreună cu cei pe care-i purta prin văzduh să scape teferi.

Oamenii însă munceau de zor la prova, adică la douăzeci de metri de cabina fugarilor. Nu aveau încă nimic de făcut prin partea aceea a platformei, după cum nimic nu i-ar fi putut smulge de la o treabă ce se cerea săvârşită cu cea mai mare atenţie.

Robur se afla şi el acolo şi, ca un bun mecanic ce era, nu stătea cu

mâinile în sân. Îi îndemna să lucreze cu sârg, fără a nesocoti însă grija cu care totul trebuia făcut!

Era necesar — nu-i aşa? — să devină din nou cu desăvârşire stăpân pe aparatul născocit de el. Dacă nu reuşea să pună mâna pe fugari, aceştia aveau să se întoarcă până la urmă la ei, în ţară. Şi atunci s-ar face, nici vorbă, cercetări. Insula X n-ar mai putea rămâne tăinuită. Şi asta ar însemna sfârşitul existenţei pe care echipajul *Albatrosului* şi-o făurise — o existenţă fără seamăn, supraomenească!

La un moment dat, Tom Turner se apropie de inginer. Era ora unu şi un sfert.

— Master Robur, spuse el, vântul, pe cât mi se pare, a început să se mai domolească, dar în acelaşi timp tinde să-şi schimbe direcţia spre vest.

— Dar barometrul ce spune? întrebă Robur, după ce se uită la cer.

— E aproape staţionar, răspunse contramaistrul. Îmi face totuşi impresia că norii au început să coboare sub noi.

— Ai dreptate, Tom Turner. În cazul ăsta n-ar fi exclus să plouă pe mare. N-are decât, atâta vreme cât rămânem deasupra zonei ploioase! Măcar aşa ştim că vom putea isprăvi lucrul în tihnă.

— Dacă plouă, urmă Tom Turner, nu poate fi decât o bură de ploaie — cel puţin judecând după forma norilor — şi e posibil ca, mai jos, vântul să fi încetat cu totul

— Fără îndoială, Tom, răspunse Robur. Cred, totuşi, că-i mai bine să nu coborâm încă. Să reparăm întâi stricăciunile şi pe urmă o să putem manevra cum ne-o plăcea nouă. Aici i-aici.

La orele două şi câteva minute, prima parte a operaţiei se terminase. După ce elicea din faţă fu montată la locul ei, se făcu contactul cu pilele ce o puneau în mişcare.

Elicea începu a se învârti din ce în ce mai repede şi *Albatrosul*, luând direcţia sud-vest, o porni, cu o viteză mijlocie, înapoi spre insula Chatham.

— Tom, spuse Robur, să tot fie, cred, două ore şi jumătate de când plutim aşa spre nord-est. Vântul, între timp, judecând după compas, nu şi-a schimbat direcţia. Sper, aşadar, ca într-o oră, cel mult, să ne aflăm iarăşi în preajma insulei.

— Şi eu cred tot aşa, Master Robur, răspunse contramaistrul, deoarece zburăm cu doisprezece metri pe secundă. Între orele trei şi patru dimineaţa, *Albatrosul* va fi ajuns la punctul de plecare.

— Cu atât mai bine, Tom! rosti inginerul. Interesul nostru e să sosim în puterea nopţii şi, dacă se poate, să aterizăm fără să ne vadă nimeni. Fugarii, crezându-ne acum cine ştie pe unde, în nord, nu mai stau cu ochii în patru. Când *Albatrosul* va coborî până aproape de pământ, vom căuta să-l dosim undeva, îndărătul unor stânci mai înalte de pe insulă. Pe urmă, chiar de-ar fi să zăbovim câteva zile la Chatham…

— O să zăbovim, nici vorbă, Master Robur. şi chiar de ar fi să luptăm cu o armată întreagă de băştinaşi…

— O să luptăm, Tom, fără doar şi poate c-o. să luptăm, pentru *Albatrosul* nostru!

Inginerul se întoarse apoi către echipajul său, care aştepta noi ordine.

— Prieteni, spuse el, n-a sosit încă ceasul odihnei. Trebuie să muncim până-n zori.

Toată lumea, de altfel, era gata de lucru.

Aveau de tăcut aceleaşi reparaţii la propulsorul din spate ca şi la cel din faţă. Amândouă suferiseră aceleaşi stricăciuni, din aceeaşi cauză, adică din pricina uraganului ce bântuia pe deasupra continentului antarctic.

Pentru a putea trage însă elicea înăuntru, socotiră cu cale să oprească în loc timp de câteva minute aeronava, ba chiar să-i imprime o mişcare de recul. La ordinul lui Robur, ajutorul mecanicului băgă motorul în marşarier, făcând să se învârtească în sens invers elicea din faţă. Aeronava începu, aşadar, să se dea încet, încet înapoi.

Toată lumea se pregătea, tocmai, să se ducă la pupa, când deodată Tom Turner fu izbit de un miros ciudat.

Gazele produse prin arderea fitilului se adunaseră în ladă şi începuseră acum să iasă din cabina fugarilor.

— Ia! tresări contramaistrul.

— Ce e? întrebă Robur.

— Nu simţiţi nimic?… Parcă miroase a praf de puşcă?!

— Într-adevăr, Tom.

Şi mirosul vine de acolo, din spate, de la ruf!

— Da… chiar din cabina…

— Nu cumva ticăloşii ăia or fi dat foc aparatului?…

— De-ar fi numai foc!… exclamă Robur. Sparge uşa. Tom, sparge repede uşa!

Abia apucase însă contramaistrul să facă un pas, şi o explozie cumplită zgudui *Albatrosul*.

Pereţii cabinelor se tăcură ţăndări. Reflectoarele se stinseră, deoarece curentul electric se întrerupse brusc şi se pomeniră cufundaţi în beznă. Totuşi, deşi majoritatea elicelor de suspensie, răsucite sau sfărâmate, fuseseră scoase din funcţiune, câteva, la prova, continuau încă să se învârtească.

Deodată, coca aeronavei se crăpă cam în dreptul primului ruf, ceva mai înapoi, în timp ce acumulatorii instalaţi înăuntru acţionau mai departe propulsorul din faţă, şi partea posterioară a platformei se rostogoli în adânc.

În aceeaşi clipă, aproape, se opriră şi ultimele elice de suspensie şi *Albatrosul* se prăbuşi în gol.

Vă închipuiţi ce cumplită cădere, de la asemenea înălţime de trei mii de metri, pentru cei opt oameni agăţaţi ca nişte naufragiaţi de epava aeronavei!

O cădere cu atât mai vertiginoasă cu cât propulsorul din faţă, ridicându-se în poziţie verticală, nu încetase să se învârtească.

Atunci Robur, cu o prezenţă de spirit ce dovedea un sânge rece nemaipomenit, se lăsă cu încetul să lunece în jos până la ruf, ai cărui pereţi începuseră să se desfacă din încheieturi, apucă maneta de comandă şi schimbă sensul turaţiilor elicei care, din propulsoare, cum era, deveni elice de suspensie.

Era totuşi o cădere, deşi frânată într-o oarecare măsură, cel puţin însă epava nu se prăvăli cu acea viteză accelerată pe care o dobândeşte, în genere, orice corp sub acţiunea gravitaţiei. Şi dacă, până la urmă, supravieţuitorii de pe *Albatros* erau sortiţi să moară înghiţiţi de valurile mării, cel puţin nu aveau să moară asfixiaţi din pricina coborârii năprasnice, care le-ar fi tăiat suflarea.

Într-un interval de cel mult optzeci de secunde după explozie, rămăşiţele *Albatrosului* se şi cufundaseră în mare.

Capitolul XVII

ÎN CARE NE ÎNTOARCEM CU DOUĂ LUNI ÎN URMĂ, PENTRU CA SĂ CONTINUĂM POVESTIREA NOUĂ LUNI MAI TÂRZIU

Cu câteva săptămâni mai înainte, la 13 iunie, a doua zi, adică, după şedinţa în care membrii Institutului Weldon se lăsaseră antrenaţi în nişte discuţii atât de furtunoase, în rândurile întregii populaţii a oraşului Philadelphia, de culoare sau albă, se stârnise o vâlvă mult mai uşor de constatat decât de zugrăvit.

Dis-de-dimineaţă încă toată lumea nu vorbea decât despre incidentul pe cât de neprevăzut pe atâta de revoltător din ajun. Un nepoftit, care pretindea c-ar fi inginer, un inginer care, cică, se numea, dacă se poate numi cineva aşa, Robur — Robur Cuceritorul! — un individ de obârşie necunoscută, de naţionalitate anonimă, intrase tamnisam în sala de şedinţe şi se apucase să-i insulte… pe baloniştii, să-i terfelească pe adepţii aerostatelor dirijabile, să ridice în slavă aparatele mai grele decât aerul, să stârnească huiduielile celor de faţă, dând naştere unui tărăboi nemaipomenit, să provoace ameninţările adversarilor săi, ameninţări pe care apoi le îndreptase împotriva acestora. În cele din urmă, părăsise tribuna în mijlocul unor detunături de revolvere, dispărând fără urmă, şi cu toate cercetările făcute nu fusese chip să se afle ceva despre el.

Toate acestea, desigur, erau numai bune să dezlege limbile şi să înflăcăreze imaginaţia oamenilor. Aşa cum se şi întâmplă de altfel, la Philadelphia, ca în toate celelalte treizeci şi şase de state ale republicii

federative americane[16]; la drept vorbind, atât în Lumea Nouă cât şi în Lumea Veche.

Vă închipuiţi, însă, cât spori vâlva aceasta când, în seara zilei de 13 iunie, se stabili că nici preşedintele şi nici secretarul Institutului Weldon nu se mai întorseseră la domiciliile lor. Amândoi erau, totuşi, oameni aşezaţi, cu scaun la cap, persoane onorabile. În ajun părăsiseră sala de şedinţe ca nişte cetăţeni ce nu se gândeau decât să ia drumul spre casă, şi ca nişte holtei ce ştiau că n-avea să-i întâmpine nici o mutră acră în prag. Nu plecaseră cumva din oraş? Nu, sau cel puţin nu spuseseră nimic care să dea de bănuit aşa ceva. Ba chiar se înţeleseseră ca, în ziua următoare, să-şi reia fiecare locul respectiv la biroul clubului, unul ca preşedinte, celălalt ca secretar, în vederea unei şedinţe în cadrul căreia trebuiau să fie discutate evenimentele din ajun.

Şi pe lângă dispariţia fără urmă a celor două simandicoase figuri ale statului Pennsylvania, nici o ştire despre valetul Frycollin. Nu era chip de găsit, la fel ca şi stăpânul său. Nu, într-adevăr, nici un negru, de la Toussaint-Louverture, Soulouque şi Dessaline încoace, nu mai dăduse prilej să se vorbească atâta despre el. Frycollin avea să dobândească o situaţie importantă atât în rândurile servitorimii din Philadelphia, cât şi printre toţi acei originali care prin cutare apucătură curioasă ajung să iasă în evidenţă pe aceste minunate meleaguri americane!

Nimic nou, nici a doua zi. Nici cei doi colegi, nici Frycollin nu dăduseră semn de viaţă. Serioasă îngrijorare. Ba chiar oarecare agitaţie. Mulţime strânsă buluc în jurul diverselor Post and *Telegraph Ofices*, în dorinţa de-a afla ceva veşti.

Tot nimic.

Şi cu toate astea, fuseseră văzuţi amândoi ieşind de la Institutul Weldon, discutând în gura mare, luându-l cu ei pe Frycollin, care-i aştepta afară, pentru ca pe urmă s-o apuce pe Walnut-Street, îndreptându-se spre Fairmont-Park.

Jem Cip, legumistul, dăduse mâna cu preşedintele, spunându-i:

— „Pe mâine!”

Iar William T. Forbes, fabricantul de zahăr din cârpe, se despărţise cu o cordială strângere de mână de Phil Evans, care îl salutase, rostind de două ori:

„La revedere!… La revedere!…” Miss Doll şi miss Mai Forbes, care erau legate de unde Prudent prin cele mai curate sentimente de prietenie, nu-şi mai puteau veni în fire din pricina acestei dispariţii şi umblau să afle ştiri despre ei, turuind tot timpul din gură, mai mult chiar ca de obicei…

Trecură astfel trei, patru, cinci, şase zile, pe urmă o săptămână, încă una… Nimeni şi nici un semn care să ducă pe urmele celor trei dispăruţi.

Se făcuseră totuşi cercetări amănunţite în tot cartierul… Nimic! — în parc chiar, sub pilcurile mari de copaci, în inima crângurilor… Nimic! Nimic!

Atâta doar: se descoperi că în poiana cea mare iarba fusese călcată în picioare de curând şi chiar într-un fel ce dădea de bănuit, deoarece nu-şi afla explicaţia. Iar la marginea pădurii din preajmă, se puteau desluşi, de asemeni, urmele unei încăierări. O bandă de tâlhari să fi ieşit cumva în calea celor doi confraţi şi să fi tăbărât asupra lor, la ora aceea înaintată din noapte, în mijlocul parcului pustiu?

S-ar fi putut să fie aşa. Drept care, poliţia întreprinse o anchetă după tipicul şi tărăgăneala legală. Făcură sondaje în Schuylkill-river, îi scormoniră fundul, cosiră ierburile încâlcite de pe maluri. Şi dacă nu găsiră nimic, osteneala lor nu se irosi în zadar, deoarece Schuylkill avea de mult nevoie să fie curăţat. Prilejul era, aşadar, cât se poate de bine-venit. Oameni practici, edilii Philadelphiei!

Se folosi, atunci, publicitatea prin ziare. Fel de fel de anunţuri şi de reclamaţii — dacă nu chiar reclame — fură trimise tuturor gazetelor democrate sau republicane din Statele Unite, fără deosebire de culoare. În Dailly Negro, publicaţia specială a cetăţenilor de rasă neagră, apăru un portret al lui Frycollin, reprodus după ultima sa fotografie. Se ofereau recompense şi premii oricui putea să dea vreo ştire despre soarta celor trei dispăruţi sau ar fi descoperit vreun indiciu menit să ducă pe urmele lor.

„Cinci mii de dolari! Cinci mii de dolari!… Oricare cetăţean ce…”

Degeaba. Suma de cinci mii de dolari rămase în casa de bani a Institutului Weldon.

„Dispăruţi fără urmă! Dispăruţi fără urmă! Dispăruţi!!! Uncle Prudent şi Phil Evans din Philadelphia!”

Vă închipuiţi, cred, ce harababură nemaipomenită era acum la club după dispariţia misterioasă a preşedintelui şi secretarului. Mai întâi de toate adunarea luă imediat măsuri să se suspende lucrările de construcţie a balonului Go ahead, lucrări ce se aflau totuşi într-un stadiu destul de înaintai. Dar cum, în ce fel putea fi dusă la bun sfârşit această operă, când cei mai de seamă promotori ai întreprinderii, cei care îi hărăziseră o parte din averea lor, socotită în timp şi în bani gheaţă, lipseau, când nu mai erau acolo, printre ei, ca s-o desăvârşească? Se cuvenea, deci, să-i aştepte.

Tocmai atunci însă începu să se vorbească iar despre acel fenomen curios ce înfierbântase în asemenea măsură minţile câteva săptămâni mai înainte.

Într-adevăr, obiectul misterios fusese din nou văzut, sau mai bine-zis întrezărit, în mai multe rânduri, în păturile superioare ale atmosferei. Nimeni, firește, nu se gândea să stabilească vreo legătură între această reapariţie atât de ciudată şi dispariţia nu mai puţin ciudată a celor doi

membri ai Institutului Weldon. Ar fi trebuit, nici vorbă, să aibă cineva o imaginaţie extraordinar de dezvoltată pentru a face vreo apropiere între aceste două întâmplări.

În orice caz, asteroidul, bolidul sau dihania zburătoare, cum vreţi să-i spuneţi, fusese din nou observat în împrejurări ce îngăduiau ca forma şi dimensiunile lui să poată fi mai bine apreciate. Mai întâi în Canada, deasupra teritoriului cuprins între Ottawa şi Quebec, a doua zi chiar după dispariţia celor doi colegi; pe urmă, deasupra câmpiilor din Far-West, în timp ce se lua la întrecere cu un tren de pe linia ferată principală a Pacificului.

Din ziua aceea, nedumeririle cercurilor de savanţi începură a se lămuri. Nu era vorba de un produs al naturii, ci de un aparat zburător constituind o punere în practică a principiului „mai greu decât aerul". Şi dacă făuritorul, stăpânul aeronavei, ţinea încă să păstreze un incognito deplin în privinţa sa, nu se mai putea spune acelaşi lucru şi despre invenţia lui pe care tocmai o scosese în vileag, şi încă la o mică înălţime, în cuprinsurile Far-Westului. Cât priveşte forţa mecanică de care dispunea aparatul şi felul mecanismelor ce îl puneau în mişcare, nu se putea şti nimic. În orice caz, un lucru era sigur, că aeronava era înzestrată cu posibilităţi de locomoţie cu totul extraordinare. Într-adevăr, câteva zile mai târziu, fusese semnalată în văzduhul Celestului Imperiu, pe urmă în partea de nord a Hindustanului, iar mai apoi deasupra vastelor stepe ale Rusiei.

Cine era, oare, îndrăzneţul mecanic, în puterea căruia se aflau asemenea posibilităţi de locomoţie, pentru care statele nu mai aveau graniţe, nici oceanele margini, care făcea ce voia în atmosfera terestră, ca şi cum era moşia lui? Să fi fost cumva acel Robur care azvârlise cu atâta brutalitate în faţa membrilor Institutului Weldon teoriile sale, în ziua când venise hotărât să facă praf utopia baloanelor dirijabile?

Câţiva oameni mai ageri la minte poate că se şi gândiră la el. Dar — ceea ce era într-adevăr curios — nimănui nu-i veni în minte ipoteza că numitul Robur ar putea să aibă vreo legătură oarecare cu dispariţia celor doi membri ai Institutului Weldon.

Într-un cuvânt, totul ar fi rămas învăluit în mister, dacă în ziua de 6 iulie, la orele unsprezece şi treizeci şi şapte, n-ar fi sosit la New York o telegramă din Franţa.

Ce cuprindea, oare, această telegramă? Însuşi textul mărturiei găsite la Paris, într-o tabacheră, mărturie ce dezvăluia soarta celor două personaje, din pricina cărora Statele Unite se pregăteau să decreteze doliu naţional.

Aşadar, răpitorul cu pricina nu era altul decât Robur, inginerul venit anume la Philadelphia ca să nimicească în germene teoriile baloniştilor. El, vasăzică, se afla pe bordul aeronavei *Albatros*! El, vasăzică, răpise, ca să se răzbune, pe unde Prudent, Phil Evans şi pe

deasupra şi pe Frycollin! Câteşitrei pierduţi pe vecie, cel puţin aşa trebuiau consideraţi, în afară de cazul când, construind, într-un fel ori altul, vreo maşinărie în stare a se măsura cu acel năstruşnic aparat, prietenii lor de pe glob nu reuşeau cumva să-i aducă înapoi, pe pământ!

Ce emoţie! Şi ce buimăceală! Telegrama din Paris sosise pe adresa Institutului Weldon. Membrii clubului fură imediat înştiinţaţi. Zece minute după aceea, toată Philadelphia, apoi, în mai puţin de un ceas, toată America aflase prin telefon vestea care se răspândise cu ajutorul curentului electric prin nenumăratele fire ce împânzeau Noul Continent. Nimeni nu voia să creadă, şi cu toate astea era limpede ca lumina zilei. Trebuie să fie vreo păcăleală a vreunui mucalit nesărat, spuneau unii, vreun „banc" de prost gust, spuneau alţii. Cum să poată fi răpit cineva în Philadelphia şi încă într-un chip atât de misterios? Cum era cu putinţă ca *Albatrosul* să fi aterizat în Fairmont-Park fără să se fi semnalat prezenţa lui în văzduhul statului Pennsylvania?

Foarte bine. Erau, totuşi, serioase argumente. Cei neîncrezători aveau încă dreptul să se îndoiască. Drept pe care însă îl pierdură după şapte zile de la sosirea telegramei. La 13 iulie, pachebotul francez Normandie ancoră în golful Hudson, aducând faimoasa tabacheră. De la New York, obiectul fu, apoi, trimis în mare grabă, pe calea ferată, la Philadelphia.

Era într-adevăr tabachera lui Uncle Prudent, preşedintele Institutului Weldon. Jem Cip n-ar fi făcut rău să mănânce mai substanţial în ziua aceea, deoarece fu gata-gata să leşine, în clipa când dădu cu ochii de ea. De atâtea ori, doar, luase câte o priză de tabac în semn de prietenie! Miss Doll şi miss Mai recunoscură şi ele tabachera pe care o priviseră adesea cu gândul tainic că într-o bună zi vor avea şi ele parte să-şi cufunde în ea degetele lor uscate de fete bătrâne! Pe urmă o recunoscu şi tatăl lor, William T. Forbes, şi Truk Milnor şi Bat T. Fyn, şi mulţi alţi membri ai Institutului Weldon! De sute de ori, poate, o văzuseră deschizându-se şi închizându-se la loc, în mâinile veneratului lor preşedinte. Existau, în sfârşit, mărturiile tuturor prietenilor pe care-i avea unde Prudent în această vrednică cetate a Philadelphiei, unde după cum arată numele oraşului, aşa cum am mai spus şi altă dată, toţi locuitorii se au ca fraţii.

Aşadar, nu mai încăpea nici umbră de îndoială în privinţa asta. Nu numai tabachera preşedintelui, dar nici scrisul aşternut pe fila documentului nu îngăduiau celor neîncrezători să mai clatine din cap. Să fi văzut atunci plânsete şi mâini ridicate cu desperare la cer! Cum, Uncle Prudent şi colegul său să fie umflaţi, aşa, pe sus de o dihanie zburătoare, fără să poată nimeni mişca un deget măcar, ca să-i scape!

Societatea Niagara-Falls fu gata-gata să-şi întrerupă activitatea şi să oprească în loc căderile de apă, dat fiind că Uncle Prudent era cel mai

mare acţionar al ei. La rândul său, Walton Watch Company care, în urma dispariţiei lui Phil Evans, rămăsese fără director, se gândi să lichideze fabrica de ceasuri.

Da, într-adevăr, peste tot era jale mare şi nu exagerăm câtuşi de puţin spunând acest lucru, deoarece în afară de câţiva zănatici, fiindcă există zănatici chiar şi în Statele Unite, nimeni nu mai trăgea nădejde să-i mai vadă vreodată pe cei doi simandicoşi cetăţeni.

Deocamdată, după ce trecuse pe deasupra Parisului, nu se mai auzise nimic despre *Albatros*. Câteva ore mai târziu fusese observat deasupra Romei şi atâta tot. Nici nu era de mirare, dat fiind viteza cu care aeronava traversase Europa de la nord la sud, apoi Marea Mediterană de la vest spre est. Datorită acestei viteze, nici o lunetă n-o putuse detecta în vreun punct oarecare de pe traiectoria ei. Zadarnic stătea la pândă, zi şi noapte, personalul tuturor observatoarelor din lume, căci maşina zburătoare a lui Robur Cuceritorul plecase atât de departe sau se înălţase atât de sus — în Icaria, cum spunea el — încât nimeni nu mai nădăjduia să-i poată da de urmă vreodată.

Se cuvine să adaug că dacă iuţeala cu care zbura fu oarecum mai redusă deasupra tărâmurilor africane, cum documentul nu ajunsese încă la cunoştinţa tuturor, nimănuia nu-i trecu prin minte să caute aeronava în înaltul cerului algerian. Nu se putea, desigur, să nu fi fost semnalată deasupra oraşului Tombouctou; numai că observatorul acestui renumit oraş — dacă exista aşa ceva pe acolo — nu avusese încă timp să trimită în Europa rezultatele observaţiilor sale. Cât priveşte domnitorul regatului Dahomey, ar fi fost în stare mai curând să reteze capetele a douăzeci de mii de supuşi, cu miniştri cu tot, decât să se mărturisească învins în lupta cu dihania din văzduh. Era, doar, amorul lui propriu la mijloc!

Pe urmă, inginerul Robur trecu peste Atlantic. Ajunse în Ţara de Foc, apoi în dreptul capului Horn. Zbură, în sfârşit, cam fără voia lui, peste tărâmurile australe şi peste neţărmuritele gheţuri polare. Iar de pe meleagurile antarctice nu văd cum s-ar fi putut afla veşti.

Trecu şi luna iulie şi nici un ochi omenesc nu reuşise încă să zărească măcar aeronava.

La sfârşitul lui august, îndoielile privitoare la soarta prizonierilor lui Robur rămaseră la fel, neştirbite. Îţi venea să te întrebi dacă nu cumva inginerul, aidoma lui Icar, primul mecanic de care pomeneşte istoria, nu fusese cumva victima propriei sale îndrăzneli.

În fine, douăzeci şi şapte de zile din septembrie se depănară fără să se fi făcut vreun pas mai departe.

Fireşte că, în viaţă, te obişnuieşti cu orice. Aşa-i făcută firea omenească, să privească nepăsătoare suferinţele ce se îndepărtează. Uiţi fiindcă trebuie să uiţi. De astă dată însă, trebuie s-o spunem spre cinstea lor, locuitorii globului terestru se siliră să nu alunece pe

această pantă. Nu, nimeni nu rămase nepăsător faţă de soarta celor doi albi şi a unui om de culoare, răpiţi în ceruri, întocmai ca proorocul Ilie, dar în privinţa cărora biblia nu dădea nici o chezăşie că se vor mai înapoia vreodată pe pământ.

Şi lucrul acesta se simţi în Philadelphia mai mult ca oriunde. Era, de altminteri, însoţit de unele temeri particulare. În chip de represalii, Robur îi răpise pe unde Prudent şi pe Phil Evans, smulgându-i de pe pământul lor de baştină. O făcuse din răzbunare, desigur, deşi în pofida oricărui drept. Dar setea lui de răzbunare se va mulţumi numai cu atât? Nu se va îndrepta oare şi împotriva altor colegi ai lor de la Institutul Weldon? Şi în cazul acesta, care dintre ei se putea socoti la adăpost de samavolniciile acestui preaputernic stăpân al văzduhului?

Iată însă că în ziua de 28 septembrie se răspândi un zvon în tot oraşul. Se vorbea că Uncle Prudent şi Phil Evans ar fi apărut din senin, în cursul după-amiezii, la domiciliul onorabilului preşedinte al Institutului Weldon.

Lucrul cel mai extraordinar era că zvonul cu pricina părea să fie adevărat, deşi oamenii cu scaun la cap nu voiau să pună nici un temei pe el.

Până în cele din urmă însă toată lumea trebui să se plece în faţa adevărului. Erau într-adevăr cei doi dispăruţi, în carne şi oase, nicidecum stafiile lor… Frycollin se înapoiase şi el.

Mai întâi membrii clubului, apoi amicii, în sfârşit sumedenie de oameni se înfiinţară în faţa casei lui Uncle Prudent. Cei doi colegi fură primiţi cu alai, trecând din mână în mână, în mijlocul strigătelor de hip, hip, ura-a-a!

Venise şi Jem Cip, care se lipsise şi de mâncare şi de tot — avea la masă friptură la cuptor cu lăptuci — şi William T. Forbes cu fetele lui, miss Doll şi miss Mai. În ziua aceea, Uncle Prudent ar fi putut să se însoare cu amândouă deodată, dacă ar fi fost mormon; nu era însă şi nici nu manifesta intenţia să devină. Venise şi Truk Milnor, şi Bat T. Fyn, în fine, toţi membrii clubului. Şi azi se mai întreabă, încă, lumea cum de-au reuşit Uncle Prudent şi Phil Evans să scape vii şi nevătămaţi din miile de braţe prin care au fost nevoiţi să treacă, străbătând oraşul de la un cap la altul.

În aceeaşi seară, Institutul Weldon trebuia să ţină şedinţa lui săptămânală. Toată lumea era convinsă că cei doi colegi aveau să ia loc la masa prezidenţială. Şi, cum nu apucaseră încă să povestească nimic despre păţaniile lor — poate că nici nu le dăduseră, de altminteri, răgaz să vorbească — toţi nădăjduiau că de astă dată le vor împărtăşi în amănunţime impresiile culese în timpul călătoriei.

Într-adevăr, dintr-un motiv sau altul, nici unul dintre ei nu scosese o vorbă. Nici chiar valetul Frycollin, pe care populaţia de culoare, în entuziasmul ei, era cât pe ce să-l rupă în bucăţi.

Ceea ce însă nici unul dintre ci nu spusese sau nu voise să spună, vă vom destăinui noi:

Nu mai e nevoie, cred, să pomenim întâmplările ştiute din noaptea de 27 spre 28 iulie, îndrăzneaţa evadare săvârşită de preşedintele şi secretarul Institutului Weldon, emoţia puternică pe care o încercaseră punând piciorul pe terenul stâncos al insulei Chatham, focul de armă tras asupra lui Phil Evans, cablul tăiat şi, în sfârşit, *Albatrosul* care, în momentul acela, nu mai avea nici un propulsor în funcţiune, mânat în larg de vântul dinspre sud-vest, în timp ce se ridica la o mare altitudine. Reflectoarele fiind aprinse, fugarii putuseră să-l urmărească din ochi câtva timp. Nu trecuse însă mult şi aparatul dispăruse cu totul.

Acum, fugarii nu mai aveau de ce să se teamă. Cum ar mai fi putut, oare, Robur să se înapoieze pe insulă, când elicele erau scoase din funcţiune pentru vreo trei, patru ore?

Până atunci, sfărâmat de explozie, *Albatrosul* n-avea să mai fie decât o biată epavă purtată de ape, iar oamenii din echipajul lui nişte hoituri sfârtecate, pe care valurile oceanului nici măcar nu le puteau scoate la ţărm. Răzbunarea se va împlini până la capăt, în toată grozăvia ei.

Socotindu-se în legitimă apărare, Uncle Prudent şi Phil Evans nu avură nici un fel de remuşcări.

Phil Evans fusese rănit doar uşor de tot de glontele slobozit de pe bordul *Albatrosului*. Aşa că porniră tustrei să facă înconjurul insulei, în nădejdea că vor întâlni cumva nişte băştinaşi.

Şi nu se înşelară. Pe ţărmul apusean al insulei Chatham îşi aveau sălaşul vreo cincizeci de suflete care trăiau din pescuit. Oamenii văzuseră aeronava aterizând. Şi-i primiră pe fugari ca pe nişte fiinţe supranaturale. Nu lipsi mult ca să li se şi închine. Fură găzduiţi în cea mai încăpătoare dintre colibe. Niciodată, desigur, Frycollin nu avea să mai întâlnească un prilej atât de fericit de a trece drept un zeu negru.

După cum chibzuiseră, Uncle Prudent şi Phil Evans nu mai zăriră înapoindu-se aeronava. Era firesc, deci, să tragă de aici încheierea că, probabil, catastrofa se întâmplase într-una din păturile superioare ale atmosferei. De aci înainte, îşi spuneau ei, n-o să se mai audă niciodată vorbindu-se despre inginerul Robur, nici despre miraculosul aparat pe bordul căruia cutreiera văzduhul împreună cu însoţitorii săi.

Acum nu mai aveau altceva de făcut decât să aştepte o ocazie prielnică pentru a se înapoia în America. Pasămite, însă, navigatorii nu prea dau târcoale insulei Chatham. Şi tot aşteptând, trecu şi luna august, aşa încât până la urmă fugarii puteau foarte bine să se întrebe dacă nu cumva schimbaseră o închisoare cu alta, deşi Frycollin se simţea mai în largul său aici, decât în temniţa lui zburătoare.

În sfârşit, în ziua de 3 septembrie se abătu un vas prin părţile insulei

Chatham, spre a-şi împrospăta provizia de apă dulce. Dacă vă aduceţi aminte, Uncle Prudent, în momentul când fusese răpit la Philadelphia, avea asupra lui câteva mii de dolari în bancnote, mai mult decât i-ar fi trebuit, adică, pentru a se înapoia în America. După ce le mulţumiră adoratorilor lor care îi copleşiră cu cele mai profunde mărturii de respect, Uncle Prudent, Phil Evans şi Frycollin se îmbarcară pentru Auckland. Nici unul din ei nu suflă o vorbă despre păţania lor; două zile mai apoi, sosiră în capitala Noii Zeelande.

Acolo, un pachebot de pe Pacific îi luă pe bord, şi, în ziua de 20 septembrie, după o călătorie cât se poate de liniştită peste ocean, supravieţuitorii de pe *Albatros* debarcau la San Francisco. Nu spuseseră nimănui nici cine erau, nici de unde veneau; cum însă plătiseră din gros, nici că i-ar fi dat prin gând vreunui căpitan de vas american să încerce a-i trage de limbă. La San Francisco, Uncle Prudent împreună cu colegul său şi cu Frycollin luară primul tren de pe linia Pacificului şi în ziua de 27 septembrie coborau la Philadelphia.

Iată, în câteva cuvinte, istorisirea întâmplărilor petrecute de la evadarea lor şi până la plecarea de pe insula Chatham. Şi astfel, în seara aceleiaşi zile chiar, preşedintele şi secretarul Institutului Weldon putură să ia loc la masa prezidenţială, în mijlocul unei îmbulzeli nemaipomenite. Cu toate astea, nici unul dintre ei nu fusese vreodată atât de calm ca în seara aceea. văzându-i, nimeni n-ar fi spus că se întâmplase vreo schimbare în viaţa lor, de când cu şedinţa de pomină din 12 iunie. Ca şi cum aceste trei luni şi jumătate n-ar fi lăsat nici cea mai mică urmă în viaţa lor!

După primele tunete de urale pe care amândoi le întâmpinară fără să se arate câtuşi de puţin emoţionaţi, Uncle Prudent punându-şi pălăria, începu a vorbi.

— Stimaţi cetăţeni, spuse el, declar şedinţa deschisă.

Aplauze furtunoase şi cât se poate de îndreptăţite. Căci dacă nu era nimic extraordinar în faptul că şedinţa fusese deschisă, era totuşi nemaipomenit ca ea să fi fost deschisă de însuşi Uncle Prudent, asistat de Phil Evans.

Preşedintele aşteptă până ce lumea îşi istovi entuziasmul prin strigăte şi aplauze, apoi continuă:

— La ultima noastră şedinţă, domnilor, au avut loc discuţii foarte aprinse (I-auzi, i-auzi!) între cei ce susţineau că elicea balonului nostru *Go ahead* trebuie montată în faţă şi cei ce argumentau că trebuie montată la spate! (Mirare în rândurile asistenţei.) Noi, însă, am găsit între timp mijlocul de a-i împăca şi pe unii şi pe alţii, şi iată cum: montând două elice, una în faţă şi alta în spatele nacelei! (Tăcere, vădind o deplină stupefacţie.)

Şi atâta tot. Da, tot! Nici un cuvânt despre răpirea preşedintelui şi

secretarului! Nici un cuvânt despre *Albatros*, nici despre inginerul Robur! Nici un cuvânt despre călătoria lor! Nici un cuvânt despre modul în care prizonierii reuşiseră s-o şteargă! Nici un cuvânt, în fine, despre ceea ce se petrecuse cu aeronava — dacă mai cutreiera încă văzduhul şi dacă membrii clubului se mai puteau aştepta la noi represalii!

Fireşte că printre balonişti nu era unul căruia să nu-i fi stat pe limbă vreo întrebare de pus lui Uncle Prudent şi Phil Evans; văzându-i, însă, atât de serioşi, de ferecaţi în ei, găsiră toţi cu cale să le respecte tăcerea. când vor socoti ei de cuviinţă să vorbească, vor vorbi, fireşte, şi toată lumea se va simţi cât se poate de măgulită, ascultându-i.

La urma urmei, poate că era la mijloc vreun secret ce nu putea fi încă dat în vileag.

Uncle Prudent luă atunci din nou cuvântul, înconjurat de o tăcere cum nu mai domnise nicicând la şedinţele Institutului Weldon.

— Domnilor, spuse el, nu ne mai rămâne, aşadar, decât să terminăm de construit aerostatul *Go ahead*, a cărui menire este să cucerească văzduhul — cu aceasta şedinţa s-a încheiat.

Capitolul XVIII

CU CARE ACEASTĂ VERIDICĂ POVESTE A PERIPEŢIILOR *ALBATROSULUI* SE ÎNCHEIE FĂRĂ A SE FI ÎNCHEIAT, TOTUŞI

În ziua de 29 aprilie, în anul următor, la vreo şapte luni după întoarcerea neaşteptată a lui Uncle Prudent şi Phil Evans, toată Philadelphia era în picioare. Nimic politic de astă dată. Nu era vorba nici de alegeri, nici de vreun miting. Aerostatul *Go ahead*, construit pe cheltuiala Institutului Weldon, avea, în sfârşit, să pună stăpânire asupra mediului său firesc.

Aeronaut — vestitul Harry W. Tinder, al cărui nume a mai fost pomenit la începutul acestei istorisiri, împreună cu un ajutor.

Călători — preşedintele şi secretarul Institutului Weldon. Nu li se cuvenea, oare, asemenea cinste? Nu fuseseră ei, oare, cei care veniseră în carne şi oase să protesteze împotriva oricărui aparat construit pe principiul „mai greu decât aerul”?

Trecuseră, totuşi, şapte luni, fără ca ei să fi deschis gura pentru a istorisi aventurile pe care le trăiseră. Nici Frycollin, oricât l-ar fi mâncat limba, nu scăpase o vorbuliţă despre inginerul Robur şi despre maşinăria lui minunată. Ca nişte neînduplecaţi balonişti ce erau, de bună seamă, Uncle Prudent şi Phil Evans nu voiau cu nici un chip să discute despre aeronave sau despre orice alt aparat de zbor. Atâta timp cât balonul *Go ahead* nu va fi ajuns în fruntea tuturor mijloacelor de locomoţie aeriană, nu voiau să admită nici una din invenţiile aviatorilor. Amândoi credeau încă, ţineau morţiş să creadă, că

singurul vehicul atmosferic era aerostatul şi că numai şi numai lui îi era deschis viitorul.

De altminteri, cel împotriva căruia se răzbunaseră atât de crâncen — şi pe bună dreptate, după părerea lor — acela nu mai exista acum. Şi nici vreunul dintre însoţitorii lui. Taina *Albatrosului* se afla îngropată în adâncurile Oceanului Pacific.

Cât priveşte posibilitatea ca inginerul Robur să fi avut vreun adăpost, vreo insulă pe întinsul neţărmurit al oceanului, ce-i slujea ca loc de popas, era doar o simplă ipoteză. În orice caz, cei doi confraţi hotărâseră să chibzuiască mai târziu dacă ar fi cu cale să facă oarecare cercetări în direcţia asta.

Venise, în sfârşit, şi ziua când avea să se realizeze acea însemnată experienţă pe care Institutul Weldon o pregătea de atâta vreme şi atât de minuţios. *Go ahead* era, aşadar, modelul cel mai desăvârşit dintre toate cele inventate până atunci în arta aerostaticii — ceea ce ar fi un Inflexibil sau un Formidabil în arta navală.

Go ahead avea toate atributele necesare unui aerostat. Volumul său îi îngăduia să se ridice la cele mai mari altitudini pe care le putea atinge un balon; faptul că era impermeabil — să se poată menţine un timp nelimitat în văzduh; rezistenţa lui — să înfrunte atât dilatarea gazului din interior, cât şi străşnicia ploilor şi a vântului; capacitatea sa — să aibă o forţă ascensională destul de importantă pentru a putea ridica, împreună cu toate accesoriile, un întreg mecanism electric menit să imprime propulsoarelor sale o forţă motrice superioară tuturor rezultatelor obţinute în această direcţie până atunci. *Go ahead* avea o formă prelungă, aptă să-i înlesnească deplasarea pe orizontală. Nacela lui, semănând cu platforma balonului construit de căpitanii Krebs şi Renard, era prevăzută cu tot utilajul trebuincios aeronauţilor: instrumente de fizică, cabluri, ancore, frânghii etc., etc. În afară de aparatele, pilele şi acumulatorii electrici ce constituiau izvoarele de energie mecanică ale aerostatului. Nacela era, de asemeni, înzestrată cu o elice în faţă şi cu o altă elice, împreună cu o cârmă, la spate. Randamentul maşinilor aerostatului *Go ahead* probabil că era însă mult inferior randamentului celor de pe bordul *Albatrosului*.

După ce fusese umplut cu gaz, *Go ahead* fusese transportat în poiana din Fairmont-Park, exact în locul unde poposise timp de câteva ore aeronava.

Nu mai e nevoie să spun, cred, că forţa lui ascensională se datora celui mai uşor dintre toate corpurile gazoase. Gazul aerian, de pildă, nu poseda decât o forţă ascensională de aproximativ şapte sute de grame de fiecare metru cub de gaz — prea puţin pentru a provoca o ruptură a echilibrului cu aerul înconjurător. Forţa ascensională a hidrogenului, în schimb, poate fi apreciată la o mie o sută de grame de fiecare metru cub de gaz. Balonul uriaş era umplut cu hidrogen pur,

preparat după metoda şi în aparatele speciale folosite de vestitul Henry Giffard. Aşadar, *Go ahead* având o capacitate de patruzeci de mii de metri cubi, forţa ascensională a gazului din interior era de o mie o sută înmulţit cu patruzeci de mii, adică de patruzeci şi patru de mii de kilograme.

Şi, cum spuneam, totul era pregătit în dimineaţa zilei de 29 aprilie. Imensul aerostat se legăna în aer, la câteva picioare de pământ, încă de la orele unsprezece, gata să se înalţe în văzduh.

Era o vreme minunată, parcă anume făcută pentru această memorabilă experienţă. Poate că, totuşi, ar fi fost mai bine să bată vântul, pentru ca încercarea să fie cât mai concludentă. Într-adevăr, nimeni până atunci nu pusese la îndoială faptul că un balon ar putea fi dirijat într-o atmosferă calmă; lucrurile se schimbau însă în cazul când aerul se afla în mişcare şi în asemenea condiţii se cereau făcute experienţele.

Într-un cuvânt, nu bătea deloc vântul şi nici nu era vreun semn că s-ar putea să bată. Ca niciodată în ziua aceea, America de Nord nu se pregătea să trimită în Europa occidentală vreuna din aprigele vijelii din care avea o nesecată rezervă, şi nu cred să fi fost zi mai bine aleasă pentru reuşita unei experienţe aeronautice.

Mai e nevoie, oare, să vorbesc despre puzderia de oameni ce se adunaseră în Fairmont-Park, despre mulţimea trenurilor ce revărsaseră asupra capitalei Pennsylvaniei un puhoi de curioşi veniţi din toate statele înconjurătoare, despre întreruperea activităţii industriale şi comerciale pentru a se da tuturor cetăţenilor posibilitatea să privească spectacolul — patroni, funcţionari, muncitori, bărbaţi, femei, bătrâni, copii, membri ai Congresului, reprezentanţi ai armatei, magistraţi, reporteri, băştinaşi — şi albi, şi oameni de culoare — toţi claie peste grămadă, în poiana cea mare din parc? Mai e nevoie, oare, să zugrăvesc manifestările zgomotoase ale gloatei, frământările ei inexplicabile, învolburările-i neaşteptate ce o făceau să tălăzuiască şi să palpite? Mai e nevoie, oare, să înregistrăm numărul strigătelor de hip! hip! ura! ce izbucniră de pretutindeni ca nişte pocnete de rachete, în clipa când Uncle Prudent şi Phil Evans se urcară pe platformă, sub aerostatul pe care flutura drapelul american? Mai e nevoie, în sfârşit, să arătăm că majoritatea curioşilor nu veniseră, poate, să vadă balonul *Go ahead,* cât să-i privească pe cei doi inşi extraordinari pentru care Lumea Veche avea tot dreptul să fie invidioasă pe Lumea Nouă?

De ce doi şi nu trei? De ce nu şi Frycollin? Pentru că Frycollin, găsind că expediţia făcută pe bordul *Albatrosului* ajungea ca să-i asigure celebritatea, renunţase la cinstea de a-şi însoţi stăpânul. Aşa că, de astă dată, nu mai avu parte de aclamaţiile furtunoase cu care fură întâmpinaţi preşedintele şi secretarul Institutului Weldon.

Se înţelege de la sine că nici unul dintre membrii ilustrei asociaţii

nu lipsea şi că toate locurile rezervate în incinta încercuită cu frânghii şi ţăruşi din mijlocul poienii erau ocupate. Se aflau acolo şi Truk Milnor şi Bat T. Fyn, şi William T. Forbes, la braţ cu cele două fete ale sale, miss Doll şi miss Mai. Toţi veniseră anume ca să arate că nimic pe lume n-ar fi în stare să-i despartă vreodată de adepţii principiului „mai uşor decât aerul”.

La orele unsprezece şi douăzeci, o bubuitură de tun dădu de ştire că pregătirile se isprăviseră.

Go ahead nu mai aştepta decât semnalul de plecare. La unsprezece şi douăzeci şi cinci se auzi o a doua bubuitură de tun.

Ţinut de capetele frânghiilor reţelei, *Go ahead* se ridică la vreo cincizeci de metri deasupra poienii. De acolo, de sus, platforma domina toată mulţimea cuprinsă de o adâncă emoţie. Uncle Prudent şi Phil Evans, care stăteau în picioare, în faţă, duseră amândoi mâna stângă la piept, în semn că erau trup şi suflet cu întreaga asistenţă. Pe urmă ridicară dreapta spre zenit, în semn că sosise în sfârşit clipa când cel mai mare balon din câte fuseseră construite până în ziua aceea avea să pună stăpânire pe spaţiul supraterestru.

O sută de mii de mâini se lipiră, în aceeaşi clipă, de o sută de mii de piepturi şi alte o sută de mii de mâini se ridicară spre cer.

La unsprezece treizeci bubui o a treia lovitură de tun.

— Daţi-i drumul! strigă Uncle Prudent, rostind formula sacramentală.

Şi *Go ahead* se înălţă „maiestuos”, ca să folosim şi noi adverbul consacrat de numeroasele reportaje asupra experienţelor aerostatice.

Era într-adevăr un spectacol nemaipomenit. Părea un vas ce părăsise tocmai şantierul. Într-adevăr, nu era, oare, *Go ahead* un vas lansat pe mările văzduhului?

Aerostatul se ridică drept în sus, pe o linie perfect verticală, dovadă că în atmosferă domnea liniştea cea mai desăvârşită, oprindu-se la o altitudine de două sute cincizeci de metri.

Acolo începură să se desfăşoare manevrele pe orizontală. Mânat de cele două elice, *Go ahead* porni în întâmpinarea soarelui cu o viteză de zece metri pe secundă. Era exact viteza de deplasare a balenei în mediul lichid. Şi poate că nu greşim asemuindu-l cu colosul mărilor boreale, deoarece aerostatul avea chiar forma uriaşului cetaceu. O nouă salvă de urale îi salută pe iscusiţii aeronauţi.

Pe urmă, cu ajutorul cârmei, *Go ahead* începu să execute tot felul de mişcări circulare, oblice sau rectilinii, după cum îl îndruma mâna timonierului. Se învârti în cerc pe un spaţiu restrâns, merse înainte, îndărăt, în aşa fel încât să-i convingă şi pe cei care tăgăduiau cu încăpăţânare posibilitatea de a dirija baloanele — dacă mai exista vreunul! Dacă ar mai fi existat, ar fi fost jupuit de viu!

Ce păcat însă că această măreaţă experienţă nu avu parte măcar de

o adiere cât de uşoară! Într-adevăr, ce păcat! Spectatorii ar fi avut, atunci, prilejul să vadă aerostatul evoluând, fără nici o şovăire, în fel şi chip, fie lunecând pieziş ca o corabie ce merge în direcţia vântului, fie înfruntând curenţii de aer, ca un vapor.

În momentul acela *Go ahead* se ridică din nou, cu câteva sute de metri mai sus.

Toată lumea înţelese de ce. Uncle Prudent şi însoţitorii săi încercau să găsească un curent de aer cât de slab în păturile superioare ale atmosferei, pentru ca experienţa să fie deplină. De altminteri, un sistem de balonaşe interioare, aidoma băşicii înotătoare a peştilor, balonaşe în care se putea introduce, prin pompare, o anumită cantitate de aer, îi îngăduia să se deplaseze pe verticală. În felul acesta, putea să se ridice în văzduh sau să coboare după bunul plac al aeronautului, fără să fie nevoit să arunce din lest ca să se înalţe sau să dea drumul la gaz ca să se lase mai jos. Cu toate astea era prevăzut cu o supapă în emisfera superioară, în eventualitatea că ar fi fost nevoit să coboare în grabă. În definitiv, nu era vorba decât de aplicarea sistemelor cunoscute mai dinainte, însă perfecţionate în cel mai înalt grad.

Go ahead se înălţa, aşadar, pe verticală. Şi cât era de uriaş, începuse să se micşoreze încetul cu încetul sub privirile spectatorilor, ca şi cum ar fi fost vorba de o simplă iluzie optică. Ceea ce nu făcea decât să aţâţe curiozitatea celor de faţă, care stăteau cu ochii pe cer, mai, mai să-şi frângă gâtul. Balena mătăhăloasă se preschimbă treptat într-un marsuin care, la rândul său, avea să scadă tot mai mult, devenind un mic porc-de-mare.

Mişcarea de ascensiune desfăşurându-se mai departe, *Go ahead* ajunse la o altitudine de patru mii de metri. Cum însă cerul era senin, fără o dâră de pâclă, balonul se văzu tot timpul.

Cu toate astea, rămăsese ca şi la început în dreptul pajiştii, ca şi cum ar fi fost pironit acolo cu nişte sfori divergente. Dacă văzduhul ar fi fost închis sub un clopot uriaş de sticlă, nu cred că atmosfera ar fi lâncezit mai mult ca în momentul acela. Nici o adiere cât de uşoară, nici mai sus, nici mai jos. Aerostatul manevra fără să întâmpine vreo rezistenţă, zărindu-se mic de tot din pricina depărtării, ca şi cum ar fi fost privit cu binoclul întors.

Deodată un ţipăt izbucni din mijlocul mulţimii, un ţipăt urmat de alte o sută de mii. Toate braţele se întinseră, aţintite spre un punct din zare. Şi punctul acesta se afla la nord-vest.

Acolo, în adâncul cerului azuriu, se ivise un corp mobil care se apropia, crescând treptat. Să fi fost, oare, o pasăre ce-şi fâlfâia aripile în înaltul văzduhului? Sau vreun bolid a cărui traiectorie străbătea oblic păturile atmosferei? Se mişca în orice caz cu o viteză uluitoare şi foarte curând avea să treacă pe deasupra capetelor mulţimii.

O bănuială încolţi aproape în aceeaşi clipă în minţile celor de faţă,

ca transmisă de un curent electric în tot cuprinsul poienii.

Pe cât se părea însă *Go ahead* zărise şi el obiectul acela curios. Şi se simţise probabil ameninţat de vreo primejdie, fiindcă îşi sporise viteza, gonind spre vest.

Da, aşa era, mulţimea înţelesese! Un nume rostit de unul dintre membrii Institutului Weldon fu repetat de o sută de mii de guri:

„ *AIbatrosul*!… *Albatrosul*!…”

Era într-adevăr *Albatrosul*! Robur îşi făcuse iar apariţia în slava cerului! El era cel care, aidoma unei uriaşe păsări de pradă, stătea gata să se năpustească asupra lui *Go ahead!*

Şi cu toate astea, în urmă cu nouă luni, aeronava sfărâmată de explozie, cu elicele ciuntite, cu platforma frântă în două, zăcea hârbuită. De n-ar fi fost uluitorul sânge rece al inginerului, care se grăbise să schimbe sensul turaţiilor propulsorului din faţă, transformându-l într-o elice de suspensie, tot echipajul *Albatrosului* s-ar fi asfixiat din pricina prăbuşirii năprasnice a aparatului. Dar dacă reuşiseră să scape de asfixie, cum se făcea că nici el, nici oamenii lui nu se înecaseră în apele Pacificului?

Pasămite, resturile platformei, aripile propulsoarelor, pereţii cabinelor şi tot ce mai rămăsese de pe urma *Albatrosului* alcătuia totuşi ceea ce se cheamă o epavă. Când pasărea rănită se prăvăleşte în valuri, aripile ei o ajută să plutească încă o bucată de vreme pe unda mării. Robur şi însoţitorii săi stătuseră deci timp de câteva ore, la început pe epava aparatului, apoi în barca de cauciuc pe care o regăsiseră la suprafaţa oceanului.

Providenţa — pentru cei care cred în amestecul ei în treburile omeneşti — sau întâmplarea — pentru cei care au slăbiciunea să nu creadă în providenţă — venise în ajutorul naufragiaţilor.

La câteva ore după răsăritul soarelui, aceştia fuseseră zăriţi de echipajul unui vas, care coborâse numaidecât o luntre pe apă. Robur fusese luat pe bord împreună cu însoţitorii săi, şi nu numai ei, dar şi rămăşiţele plutitoare ale aeronavei. Inginerul se mulţumise să spună că aparatul se sfărâmase într-o ciocnire, păstrând un incognito pe care i-l respectaseră cu toţii.

Vasul era o corabie cu trei catarge, sub pavilion englez, *Two Friends*[17] din Liverpool, şi se îndrepta spre Melbourne, unde ajunsese câteva zile mai târziu.

Se aflau în Australia, dar încă destul de departe de insula X, unde trebuiau să se înapoieze.

Printre sfărâmăturile rufului din spate al aeronavei, inginerul reuşise să găsească o sumă mai mare de bani care-i îngăduise să îndestuleze nevoile însoţitorilor săi, fără să ceară nimic nimănui. Puţin după sosirea lui la Melbourne, Robur cumpărase o mică goeletă de o sută de tone, şi cum inginerul cunoştea rosturile marinăreşti, reuşise

să ajungă pe insula X.

Din acea clipă nu mai avusese decât un singur gând, o obsesie: să se răzbune. Dar, ca să se răzbune, era necesar să construiască un al doilea *Albatros*. Treabă uşoară, în definitiv, pentru un om care-l construise şi pe cel dintâi. Întrebuinţaseră, deci, tot ce mai putea folosi la ceva din aeronava distrusă şi, printre alte aparate, şi propulsoarele care fuseseră îmbarcate, împreună cu celelalte rămăşiţe, pe goeletă. Întocmiseră la loc întreg mecanismul, cu ajutorul unor noi pile electrice şi acumulatori. Într-un cuvânt, în mai puţin de opt luni, totul era terminat şi un nou *Albatros*, aidoma celui sfărâmat de explozie, la fel de puternic şi de iute ca şi primul, stătea gata să-şi ia zborul în văzduh.

Se înţelege de la sine, cred, fără a mai fi nevoie să insistăm, că aparatul avea acelaşi echipaj şi că acest echipaj era mânios foc pe unde Prudent şi pe Phil Evans — în special — şi pe tot Institutul Weldon, în general.

Albatrosul părăsise insula X la începutul lui aprilie. Tot timpul zborului său se străduise să facă în aşa fel ca trecerea lui să nu fie observată în nici un punct de pe glob. Călătorise, aşadar, mai toată vremea printre nori. Ajungând deasupra Americii de Nord, prin nişte coclauri neumblate din Far-West, aterizase. Acolo inginerul, păstrând cel mai deplin incognito, ajunsese să afle un lucru care făcuse să-i crească inima de bucurie şi anume că Institutul Weldon era pe cale să-şi înceapă experienţele şi că *Go ahead*, în nacela căruia aveau să ia loc unde Prudent şi Phil Evans, se pregătea să pornească din Philadelphia la data de 23 aprilie.

Ce prilej straşnic pentru a potoli setea de răzbunare ce mistuia inima lui Robur şi alor săi!

Cumplită răzbunare, şi *Go ahead* nu putea cu nici un chip să scape de ea! O răzbunare în văzul lumii, care să dovedească totodată superioritatea aeronavei faţă de aerostate şi faţă de toate celelalte aparate de acelaşi soi!

Iată de ce, în ziua aceea, aeronava ieşise la iveală în văzduh deasupra parcului Fairmont, ca un vultur ce s-ar fi năpustit din înaltul cerului.

Da, era cu adevărat *Albatrosul*: toată lumea îl recunoscuse, chiar şi cei ce nu-l văzuseră în viaţa lor!

Go ahead fugea cât putea. Curând însă îşi dădu seama că nu era chip să scape, zburând aşa, mai departe, pe orizontală. Aşa încât îşi căută salvarea pe verticală, dar nu coborând spre pământ fiindcă aeronava ar fi putut să-i taie drumul, ci ridicându-se mai sus în văzduh, într-o zonă unde s-ar fi aflat la adăpost. Era o încercare plină de îndrăzneală, dar în acelaşi timp cât se poate de logică.

Între timp *Albatrosul* începuse şi el să se înalţe. De dimensiuni mai

mici decât ale aerostatului, părea un peşte-cu-spadă urmărind o balenă pe care se pregătea s-o străpungă, ori un torpilor repezindu-se asupra unui cuirasat pe care avea să-l arunce năprasnic în aer.

Fireşte că toată lumea se uita la el cu inima pierită! În câteva clipe aerostatul şi ajunsese la cinci mii de metri înălţime. *Albatrosul* nu-l slăbise deloc, cât timp făcuse ascensiunea. Îi dădea mereu târcoale, învăluindu-l în cercuri tot mai strânse, pe măsură ce se învârtea în jurul lui. Ar fi putut să-i vină de hac dintr-odată, spintecând învelişul atât de gingaş al balonului. Şi atunci prăbuşirea ar fi fost atât de cumplită, încât praful s-ar fi ales de Uncle-Prudent şi de însoţitorii săi.

Cu gura încleştată de spaimă şi cu răsuflarea tăiată, publicul era cuprins de simţământul acela de groază, ce-ţi striveşte pieptul şi-ţi taie picioarele, atunci când vezi căzând pe cineva de la o mare înălţime. Se pregătea o luptă aeriană, ce nu lăsa să se întrevadă nici măcar posibilităţile de salvare ale unei lupte navale — prima luptă de felul acesta, dar nu şi ultima, fără îndoială, fiindcă progresul constituie una din legile lumii acesteia. Şi dacă *Go ahead* îşi aninase jur împrejurul cercului său ecuatorial culorile americane, *Albatrosul* arborase şi el drapelul înstelat, cu un soare auriu, al lui Robur Cuceritorul.

Go ahead încercă să se îndepărteze de inamicul său, ridicându-se şi mai sus. Lepădă, aşadar, lestul pe care-l avea ca rezervă şi făcu încă un salt de o mie de metri. Acum nu se mai zărea decât un punct pe cer. Cât priveşte *Albatrosul*, care se ţinea mereu după el, sporise la maximum numărul de turaţii ale elicelor, făcându-se nevăzut.

Deodată un strigăt de groază se ridică din poiană.

Go ahead creştea văzând cu ochii, iar aeronava ieşise din nou la iveală, coborând odată cu el. De astă dată, însă, era vorba de o prăbuşire. Gazul, dilatându-se peste măsură în zonele superioare ale atmosferei, făcuse să plesnească învelişul şi acum, pe jumătate dezumflat, balonul cădea la pământ cu o iuţeală considerabilă.

Aeronava încetinise, la rândul său, mişcarea elicelor de suspensie şi cobora şi ea cu aceeaşi viteză, reuşind să ajungă în dreptul balonului în momentul când acesta se afla la o distanţă de numai o mie două sute de metri de pământ, şi să se alăture de el.

Robur avea de gând să-i dea lovitura de graţie?… Nicidecum!… Voia să-i vină în ajutor, să-i salveze echipajul!

Atât de iscusită fu manevra executată, încât aeronautul împreună cu ajutorul său puteau cu uşurinţă să sară pe platforma aeronavei.

Nu cumva unde Prudent şi Phil Evans se încăpăţânau să respingă ajutorul lui Robur, refuzând să fie salvaţi de el? Ar fi fost în stare, aşa cum îi ştim! Noroc că echipajul inginerului tăbărî asupra lor, silindu-i să treacă din nacela lui *Go ahead* pe bordul *Albatrosului*.

Pe urmă aeronava se depărtă puţin şi se opri în loc, în timp ce balonul, golit cu desăvârşire de gaz, cădea jos peste copacii din

preajma poienii, rămânând agăţat acolo ca o zdreanţă uriaşă.

O tăcere înfiorătoare domnea pe pământ: ca şi cum toate inimile ar fi încetat să mai bată. Multă lume închisese ochii ca să nu vadă sfârşitul catastrofei.

Uncle Prudent şi Phil Evans erau, deci, iarăşi, prizonierii inginerului Robur. Şi acum că pusese mâna pe ei, avea cumva de gând să-i răpească din nou în văzduh, acolo unde nimeni nu putea să-i ia urma?

S-ar fi putut.

Cu toate astea, în loc să se ridice în aer, *Albatrosul* continuă să coboare spre pământ. Voia, poate, să aterizeze? Aşa bănuiră cu toţii şi mulţimea se trase deoparte să-i facă loc în mijlocul poienii.

Emoţia ajunsese la culme.

Albatrosul se opri însă la doi metri de pământ. Şi atunci, în mijlocul tăcerii adânci ce se lăsase, se auzi glasul inginerului.

— Cetăţeni ai Statelor Unite, rosti el, preşedintele şi secretarul Institutului Weldon sunt din nou în puterea mea. Luându-i prizonieri, n-aş face decât să mă folosesc de dreptul meu de represalii. Văzând însă ura pătimaşă dezlănţuită în sufletul lor de succesele *Albatrosului*, am înţeles că lumea nu este încă de ajuns de coaptă pentru însemnata revoluţie pe care cucerirea văzduhului o va produce cândva. Uncle Prudent şi Phil Evans, sunteţi liberi!

Preşedintele şi secretarul Institutului Weldon, ca şi aeronautul împreună cu ajutorul său, nu avură de făcut decât o săritură pentru a pune din nou piciorul pe pământ.

O clipă mai târziu *Albatrosul* se ridică la zece metri deasupra capetelor mulţimii.

— Cetăţeni ai Statelor Unite, continuă Robur, experienţa mea s-a încheiat şi pot să vă împărtăşesc de pe acum părerea ce mi-am format-o: cred că nu trebuie să precipităm niciodată lucrurile, nici chiar când e vorba de progres. Ştiinţa nu trebuie s-o ia înaintea moravurilor, într-un cuvânt, fiece lucru se cuvine făcut la vremea lui. Venirea mea ar fi prematură azi şi n-aş putea birui atâtea interese divergente, contradictorii. Noţiunile nu sunt încă de ajuns de coapte pentru a se realiza o unire. Plec,aşadar, luând cu mine secretul descoperirii mele. Secretul acesta însă nu va fi pierdut pentru omenire. Lumea îl va dobândi în ziua când va fi destul luminată ca să tragă foloase de pe urma lui şi destul de înţeleaptă ca să nu abuzeze de el. Bun rămas, cetăţeni ai Statelor Unite, bun rămas!

Şi, vânturând aerul cu cele şaptezeci şi patru de elice ale sale, purtat de cele două propulsoare ce se învârteau cu cea mai mare iuţeală, *Albatrosul* îşi luă zborul spre est, în mijlocul strigătelor furtunoase care, de astă dată, exprimau admiraţia mulţimii.

Cei doi colegi, adânc umiliţi şi, odată cu ei, şi ceilalţi membri ai Institutului Weldon, făcură singurul lucru ce le mai rămânea de făcut:

o luară frumuşel spre casă, în timp ce lumea, schimbându-şi dintr-odată atitudinea, era gata să le arunce în faţă — şi pe bună dreptate — cele mai usturătoare cuvinte.

Şi acum, rămâne totuşi întrebarea: „Cine este Robur? Se va şti vreodată?”

Se ştie chiar de pe acum. Robur este ştiinţa aşa cum va fi peste ani, poate chiar mâine. Este rezerva sigură a viitorului.

Dar *Albatrosul* ce face, mai cutreieră încă atmosfera ce înconjoară globul pământesc şi a cărei stăpânire nimeni nu poate să i-o răpească? De ce ne-am îndoi?

Dar cu Robur Cuceritorul ce se întâmplă: o să se mai arate vreodată, aşa cum a făgăduit? Nici vorbă că da! O să vină să dea în vileag secretul unei descoperiri în stare să schimbe condiţiile sociale şi politice ale omenirii.

Cât priveşte viitorul locomoţiei aeriene, nu încape îndoială că va fi al aeronavei, nicidecum al aerostatului.

Albatroşilor le este hărăzită, fără doar şi poate, cucerirea aerului!

STĂPÂNUL LUMII

Capitolul I

CE SE ÎNTÂMPLĂ PE MELEAGURILE NOASTRE

Şiragul de creste ce brăzdează, paralel cu litoralul american al Oceanului Atlantic, statele Carolina de Nord, Virginia, Maryland, Pennsylvania şi New York e cunoscut deopotrivă sub numele de Munţii Allegheny sau Munţii Apalachas, fiind format din două lanţuri deosebite, adică din Munţii Cimberland spre vest şi Munţii Albaştri spre est.

Dacă acest sistem orografic, cel mai important din cuprinsurile mai sus-arătate ale continentului american de nord, se desfăşoară pe o lungime de aproape nouă sute de mile sau o mie şase sute de kilometri, în schimb nu depăşeşte în medie altitudinea de şase mii de picioare, punctul culminant fiind atins de Muntele Washington[18].

Alcătuit ca o coloană vertebrală ale cărei extremităţi sunt scăldate pe de o parte de apele fluviului Alabama, iar de cealaltă parte de valurile golfului Saint Lawrence, Munţii Allegheny nu sunt decât prea puţin cercetaţi de alpinişti. Înălţimile lor nu se profilează în păturile superioare ale atmosferei şi deci nu sunt menite să-i atragă în aceeaşi măsură ca atâtea falnice piscuri de pe meleagurile Lumii Vechi sau a celei Noi. Şi totuşi există un punct printre altele de-a lungul acestei înveliuri de culmi, aşa-numitul Great-Eyry, pe care turiştii nu l-ar fi putut escalada şi care părea să fie, ca să zicem aşa, inaccesibil.

De altminteri, cu toate că amatorii de ascensiune îl nesocotiseră până atunci, într-un răstimp destul de scurt, Great-Eyry avea nu numai să trezească atenţia, dar chiar să stârnească îngrijorarea tuturor, pentru anumite motive de un ordin cu totul special, pe care mă simt dator să vi le împărtăşesc de la începutul istorisirii de faţă.

Iar dacă mi-am atribuit şi mie un rol în această poveste, trebuie să ştiţi c-am făcut-o numai pentru că eu însumi am fost îndeaproape amestecat, aşa cum se va vedea mai încolo, luând parte la unul dintre cele mai extraordinare evenimente, la care secolului douăzeci îi va fi fost, fără îndoială, sortit să asiste. Până şi eu am ajuns să mă întreb câteodată dacă într-adevăr a avut loc, dacă lucrurile s-au petrecut chiar aşa cum mi le înfăţişează memoria sau, mai bine zis, imaginaţia mea. Fiind însă în serviciul poliţiei din Washington, cu titlul de inspector principal, îndemnat pe de altă parte de o instinctivă curiozitate pe care, trebuie să vă spun, firea mea o manifestă în cel mai înalt grad, cum, de asemenea, de cincisprezece ani încoace mi-a

fost dat să particip la atâtea şi atâtea peripeţii de tot felul, încredinţându-mi-se adesea diverse misiuni secrete, pentru care aveam, de altminteri, o deosebită înclinaţie, nu-i de mirare că şefii mei m-au împins într-o aventură atât de neverosimilă, în care aveam de înfruntat cele mai neguroase mistere. Numai că e neapărat necesar ca, din clipa când voi începe să-mi deapăn povestirea, să fiu crezut pe cuvânt. Fiindcă singura mărturie pe care o pot aduce în legătură cu aceste întâmplări prodigioase este a mea. Dacă se va găsi cineva care să nu-mi dea crezare, n-are decât să nu-mi dea crezare şi gata!

Great-Eyry, ca să fiu mai precis, se află situat în rândul pitoreştilor înălţimi ale Munţilor Albaştri ce se profilează în partea occidentală a statului Carolina de Nord. Spinarea lui rotunjită se zăreşte destul de lămurit la ieşirea din Morganton, un târguşor situat lângă Satawba-river, chiar pe malul apei, şi mult mai limpede încă de la marginea satului Pleasant-Garden, care se află cu câteva mile mai aproape de poalele lui.

Dar, în definitiv, ce este acest Great-Eyry?… În ce măsură denumirea pe care i-au dat-o locuitorii ţinuturilor din vecinătatea Munţilor Albaştri e sau nu îndreptăţită?… Că aceştia din urmă au fost numiţi aşa din pricină că, în anumite condiţii atmosferice, reliefurile lor se înveşmântă într-un văl azuriu, e de la sine înţeles. Înseamnă, aşadar, că de vreme ce pentru toată lumea Great-Eyry este un cuib de vulturi, aici îşi găsesc adăpost pajurile, hultanii sau condorii?… Să fie oare un sălaş cu precădere îndrăgit de marile zburătoare ale acestor plaiuri? Le-a văzut cineva plutind în stoluri gălăgioase deasupra acestui bârlog, până la care doar ele pot răzbate?… Nu, ce-i drept; de altminteri nici nu se arată a fi mai numeroase prin partea locului decât prin celelalte coclauri ale Munţilor Ailegheny. Dimpotrivă, chiar, după cum s-a observat, sunt zile când, apropiindu-se de Great-Eyry, păsăretul pare a fi îndemnat mai curând a face calea întoarsă şi, după ce-i dă câteva târcoale în zbor, se grăbeşte să se împrăştie în toate direcţiile, împânzind văzduhul cu larma sa asurzitoare.

De unde i-o fi venit atunci numele de Great-Eyry? N-ar fi fost, oare, mai potrivit să i se spună „zănoagă” ca pretutindeni unde se găsesc asemenea văgăuni prin regiunile muntoase? Probabil că şi aici, între pereţii înalţi de stâncă ce-o înconjoară, se cască o căldare adâncă şi largă şi cine ştie, chiar, dacă nu cumva pe fundul ei se află şi un lăculeţ sau un iezer alimentat de ploile şi de zăpezile de peste iarnă, aşa cum există atâtea altele răspândite pe plaiurile munţilor Apalachas, la diferite altitudini, ca pretutindeni în Lumea Veche, ca şi în Lumea Nouă, în diverse sisteme orografice?… Şi nu s-ar cuveni, aşadar, ca, de aci încolo, să figureze ca atare în nomenclaturile geografice?…

În fine, ca să discutăm toate ipotezele posibile, nu s-ar fi putut oare

să fi fost acolo craterul unui vulcan care zăcea de mult toropit de un somn adânc şi, în cazul acesta, cine ştie dacă într-o bună zi vulcanul cu pricina n-avea să se trezească iar la viaţă, sub năvala unor răbufniri din adânc?… Nu cumva vecinătăţile lui se puteau aştepta orişicând la nişte urgii asemănătoare cu cele provocate de vulcanul Krakatau sau de năprasnicele dezlănţuiri ale Muntelui Pleşuv? În eventualitatea că s-ar fi aflat acolo un lac, nu există iarăşi un motiv de îngrijorare la gândul că apele acestuia ar fi putut să pătrundă în măruntaiele pământului şi, în contact cu focul central, să se vaporizeze, ameninţând cuprinsurile statului Carolina cu o erupţie de o intensitate egală cu aceea care a avut loc în 1902 în Martinica?

Fapt este că această ultimă ipoteză era sprijinită de anumite simptome, recent observate, ce dădeau în vileag prezenţa unei activităţi vulcanice, manifestată prin vaporii de apă emanaţi. Ba chiar într-un rând ţăranii care munceau pe câmp auziseră nu ştiu ce zgomote înfundate, fără să-şi poată explica de unde veneau.

Snopi de flăcări izbucniseră uneori, noaptea.

Great-Eyry începuse să fumege, iar când vântul abătuse trâmbele de aburi spre est, în urma lor, pe pământ, rămăseseră dâre de cenuşă sau de funingine. În sfârşit, în negura nopţii, flăcările, cu searbăda lor licărire răsfrântă de norii ce pluteau deasupra pământului, la o mică înălţime, învăluiau întregul ţinut într-o lumină sinistră.

Faţă de asemenea fenomene ciudate, nu-i de mirare dacă populaţia din partea locului era stăpânită de cele mai serioase temeri. Iar temerile astea se împleteau cu nevoia stăruitoare de a şti cu tot dinadinsul despre ce era vorba. Ziarele din Carolina întreţineau fără încetare vâlva în jurul aşa-numitului „mister” al muntelui Great-Eyry. Şi se întrebau dacă o asemenea vecinătate nu constituia un pericol pentru locuitori… Articolele lor stârneau deopotrivă curiozitatea şi neliniştea — curiozitatea celor care, fiind în afara oricărei primejdii, manifestau un interes deosebit pentru fenomenele naturale, neliniştea celor care puteau să cadă oricând victime, în cazul că ar fi existat, într-adevăr, o ameninţare din partea acestor fenomene pentru ţinuturile înconjurătoare. Şi marea majoritate a celor din urmă o alcătuiau locuitorii unor târguşoare ca Pleasant-Garden şi Morganton şi ai satelor sau ai numeroaselor ferme răspândite la poalele Munţilor Apalachas.

Fără îndoială, erau suficiente motive să regretăm că alpiniştii nu-şi dăduseră încă osteneala să pătrundă în creierii muntelui Great-Eyry. Nimeni până atunci nu trecuse peste meterezele stâncilor ce-l împresurau din toate părţile şi, poate, chiar nici nu se afla undeva vreo trecătoare pe unde s-ar fi putut răzbate în interior.

Să nu fi existat totuşi nici o altă culme prin apropiere, vreun pisc sau chiar un ţanc de stâncă din vârful căruia ochiul ar fi putut să aibă

o priveliştе cuprinzătoare asupra muntelui Great-Eyry, cercetând tot întinsul plaiurilor lui?… Nu, şi pe o rază de câţiva kilometri, altitudinea lui nu era nicăieri depăşită. Vârful Wellington, unul din cele mai înalte vârfuri ale Munţilor Allegheny, se afla mult prea departe.

De astă dată însă era absolut necesar să se efectueze o recunoaştere cât mai amănunţită a lui Great-Eyry. În interesul întregului ţinut, trebuia să se ştie dacă nu ascundea cumva craterul unui vulcan şi dacă partea occidentală a statului Carolina nu putea fi ameninţată de o eventuală erupţie. Se cuvenea deci să se facă oricum o încercare de a-l escalada ca să se descopere, în sfârşit, cauza fenomenelor observate.

Înainte însă de orice tentativă, despre care toată lumea ştia că era cât se poate de dificilă, se ivi un prilej care oferea posibilitatea neîndoielnică de a cerceta structura intimă a vârfului Great-Eyry, fără a se mai face ascensiunea lui.

Pe la începutul lui septembrie, anul acesta, un aerostat urma să-şi ia zborul din Morganton având ca pasager pe aeronautul Wilker. Profitând de briza ce sufla dinspre est, balonul avea să fie mânat spre Great-Eyry şi, după toate probabilităţile, trebuia să treacă peste creasta muntelui. Şi atunci, când va fi ajuns la o înălţime de câteva sute de picioare deasupra lui, Wilker putea să-l examineze în voie cu ajutorul unei lunete puternice, cercetându-l până în cele mai adânci ascunzişuri, în aşa fel încât să-şi dea seama dacă într-adevăr în mijlocul falnicelor steiuri de piatră se deschidea gura unui vulcan. De fapt asta şi era problema cea mai importantă. Din clipa în care va fi fost rezolvată, se putea şti cu certitudine dacă ţinuturile din preajmă aveau motive să se teamă de vreo erupţie într-un viitor mai mult sau mai puţin apropiat.

Ascensiunea fu executată după programul stabilit. Un vânt statornic, de intensitate mijlocie, cerul senin. Pâclele dimineţii tocmai se risipiseră în bătaia razelor strălucitoare ale soarelui. Aeronautul avea deci posibilitatea să scotocească cu privirea coclaurile muntelui pe tot întinsul lor, bineînţeles cu condiţia ca să nu fie învăluite în ceaţă. Şi dacă, într-adevăr, se aflau emanaţii de aburi, era exclus să nu le observe, în cazul acesta, prin forţa împrejurărilor, trebuia să admitem existenţa unui vulcan în punctul respectiv al Munţilor Albaştri, vulcan al cărui crater era însuşi vârful Great-Eyry.

La început balonul se ridică la o altitudine de o mie cinci sute de picioare, ca să rămână apoi locului nemişcat timp de un sfert de oră. La înălţimea aceea nu se mai simţea suflarea brizei ce adia, sprintenă, la suprafaţa pământului. Dar ce cumplită decepţie! Nu trecu mult şi aerostatul se urni din loc, antrenat de un alt curent atmosferic, îndreptându-se spre est. Ajunse astfel să se îndepărteze de crestele munţilor, şi nimeni nu era atât de naiv ca să spere că s-ar mai putea

întoarce din drum. Curând locuitorii târguşorului avură parte să-l vadă pierzându-se în zare, ca să afle ceva mai târziu că balonul aterizase în împrejurimile oraşului Raleigh din Carolina de Nord.

Dat fiind că încercarea dăduse greş de astă dată, hotărâră s-o reînnoiască în condiţii mai prielnice. Şi pe bună dreptate, căci nu mai trecu mult şi răbufnirile se auziră iarăşi, însoţite de fumegări întunecate ca o pâclă de funingine şi de o lumină pâlpâitoare, ce făcea să licărească norii. E lesne de înţeles deci pentru ce îngrijorarea localnicilor nu putea fi împrăştiată, vecinătăţile rămânând mai departe sub ameninţarea de fiece clipă a unor fenomene seismice sau vulcanice.

Iată însă că, în primăvara aceluiaşi an, la începutul lunii aprilie, temerile mai mult sau mai puţin nedesluşite de până atunci avură motive destul de temeinice ca să sporească, preschimbându-se în spaimă. Iar ziarele locale se grăbiră a împărtăşi cu promptitudine groaza manifestată de cetăţeni. Întreaga regiune cuprinsă între munţi şi orăşelul Morganton stătea cu frica în sân, în aşteptarea unui apropiat cataclism.

În noaptea dintre 4 şi 5 aprilie locuitorii din Pleasant-Garden fură treziţi din somn de o hurducătură puternică, urmată de un vacarm asurzitor. Vă închipuiţi ce panică nestăpânită îi cuprinse la gândul că, probabil, se surpase în partea locului o bucată întreagă din lanţul muntos. Ieşiră toţi buzna din casă, gata să-şi ia lumea în cap de teamă să nu vadă căscându-se deodată sub ochii lor un abis uriaş, în care s-ar fi mistuit fără urme toate fermele, toate aşezările omeneşti, pe o rază de zece sau cincisprezece mile jur împrejur.

Era o noapte neagră ca păcura. Nori grei şi îndesaţi coborâseră asupra câmpiei, acoperind-o ca un tavan. Ziua-n amiaza mare chiar, crestele Munţilor Albaştri ar fi rămas ascunse ochiului.

Era o asemenea întunecime, încât nu puteai vedea la doi paşi, nici răspunde la chemările ce se învălmăşeau din toate părţile. Pâlcuri, pâlcuri, bărbaţi, femei şi copii orbecăiau înspăimântaţi, în căutarea drumurilor bătute, şi se îmbrânceau într-o hărmălaie năucitoare. Ici şi colo se auzeau glasuri înfricoşate:

— Cutremur de pământ!

— Trebuie să fie o erupţie!…

— Unde?

— Pe Great-Eyry…

Şi până la Morganton se răspândi zvonul că o ploaie de pietre, de lavă şi de cenuşă vulcanică se abătuse asupra câmpiei.

Măcar unul dintre ei ar fi putut totuşi să observe că, în cazul în care ar fi fost vorba de o erupţie vulcanică, zgomotele s-ar fi înteţit din ce în ce. După cum, tot aşa, ar fi trebuit să apară limbi de flăcări pe creasta munţilor. În bezna nopţii, şuvoaiele incandescente de lavă n-ar

fi scăpat nici ele privirii spectatorilor. Nimănuia însă nu-i trecuse prin minte aşa ceva şi, cotropiţi de spaimă cum erau, susţineau cu toţii sus şi tare că la ei în casă se simţiseră zguduiturile pământului. Dacă nu cumva, cine ştie, zdruncinătura nu va fi fost pricinuită de căderea unui bloc de piatră, ce se va fi desprins de undeva, din coastele munţilor.

Toată lumea stătea la pândă cu frica în sân, gata s-o rupă la fugă spre Pleasant-Garden sau Morganton.

Trecu astfel o oră încheiată, în care nu se mai întâmplă nimic nou. Abia dacă o suflare de vânt, zăgăzuită în parte de baricada Munţilor Apalachas, adia dinspre vest, prin frunzişul ţepos al coniferelor, ce creşteau înţesate prin văgăunile mlăştinoase.

Nu mai era deci nici un motiv de panică şi cetăţenii se pregăteau să se întoarcă iarăşi acasă. Pe cât se părea, nu mai aveau de ce să se teamă, deşi abia aşteptau toţi să se lumineze de ziuă.

Nu mai încăpea nici o îndoială că, undeva pe înălţimi, povârnişul începuse să se surpe şi cine ştie ce colos de stâncă se prăvălise din creştetul muntelui Great-Eyry. Lucrul acesta putea fi constatat cu uşurinţă atunci când aveau să mijească zorile, cercetându-se terenurile de la poalele munţilor, pe o distanţă de câteva mile.

Pe la orele trei dimineaţa însă o nouă alarmă: limbi de flăcări ţâşniseră deasupra crestei stâncoase. Scăldaţi în văpăi, norii iluminau văzduhul pe un larg cuprins. În acelaşi timp se auzeau nişte pârâituri.

Să fi fost oare un incendiu izbucnit din senin pe culmi şi, dacă era aşa, care putea fi pricina?… În nici un caz nu fusese iscat de focul ceresc… Nici o scăpărare de fulger nu înfiora atmosfera. Ce-i drept, avea cu ce să fie alimentat. La înălţimea unde bântuia, Munţii Allegheny sunt încă acoperiţi de păduri, atât pe versantele piscurilor Cumberland, cât şi pe coastele Munţilor Albaştri. Sunt foarte multe specii de arbori ce cresc prin părţile acestea, chiparoşi, palmieri, precum şi alte esenţe cu frunze persistente.

„Erupţie!… erupţie!…” se auzea strigându-se pretutindeni.

Într-adevăr, deci, Great-Eyry era craterul unui vulcan din sânul muntelui! Stins de cine ştie când, de ani şi ani de zile sau poate chiar de veacuri, începuse iarăşi a vărsa flăcări? Şi atunci probabil că vâlvătaia ce izbucnise avea să aducă cu sine o ploaie de pietre incandescente, un potop de materii eruptive?… Ce mai lipsea, aşadar, ca lava să se reverse ca un puhoi sau o avalanşă de foc şi să prefacă în scrum, mistuind tot ce ar fi întâlnit în cale, târguri, sate şi ferme, într-un cuvânt, tot ce se afla pe vastele întinsuri ale ţinutului, măturând ogoare, păduri şi câmpii până dincolo de Pleasant-Garden sau de Morganton?…

De astă dată panica se dezlănţui de-a binelea şi nimic n-ar mai fi putut s-o stăvilească. Înnebunite de spaimă, femeile îşi luară odraslele

şi o porniră de-a valma pe drumuri, mergând tot înainte spre est, mânate de acelaşi gând: să se îndepărteze cât mai repede cu putinţă de teatrul acestor frământări tectonice. Părăsindu-şi casele, mulţi dintre locuitori îşi îndesau în boccele tot ce aveau mai de preţ şi lăsau slobode animalele din ogradă, cai, vite, oi, care o apucau razna, înspăimântate, care-ncotro. Vă închipuiţi ce harababură putea să işte tot vălmăşagul ăsta de oameni şi dobitoace, în toiul unei nopţi negre ca păcura, prin pădurile primejduite de focul vulcanului, în preajma mlaştinilor ce ameninţau să-şi umfle apele, revărsându-se!… Ba chiar şi pământul pe care călcau nu putea, oare, din clipă în clipă, să se scufunde sub picioarele fugarilor?… Mai aveau timp să scape cu viaţă, dacă un puhoi de lavă incandescentă, cât toate zilele de mare, rostogolindu-se pe faţa câmpiei, le-ar fi tăiat la un moment dat drumul, zădărnicindu-le orice încercare de fugă?…

Totuşi unii dintre fermierii mai cuprinşi din regiune, oameni mai chibzuiţi, nu se arătau câtuşi de puţin grăbiţi să se amestece cu gloata de oameni înfricoşaţi, pe care se străduiseră în zadar să-i ţină în frâu.

Plecaţi în cercetare la faţa locului, în momentul când ajunseră la o milă distanţă de poalele muntelui, fermierii constatară că viitoarea începuse să se potolească, iar până la urmă, probabil, să se stingă cu totul. La drept vorbind, după toate semnele, împrejurimile nu păreau ameninţate de vreo erupţie vulcanică. Nici o piatră nu ţâşnea în văzduh, nicăieri lava nu-şi croia drum la vale, scurgându-se pe povârnişul muntelui, nici un zgomot nu se auzea cutreierând adâncurile pământului… Aşadar, nici una din manifestările unor perturbaţii seismice în stare să răvăşească într-o clipă o ţară întreagă.

Se constată deci un lucru, în privinţa căruia nu mai încăpea nici o îndoială: că focul, ce izbucnise după meterezele muntelui Great-Eyry, începuse să descrească în intensitate. Norii învăpăiaţi de incendiu răspândeau o lumină din ce în ce mai searbădă şi curând cuprinsurile aveau să fie din nou cufundate în beznă până la revărsatul zorilor. În vremea asta, droaia de fugari făcuse popas într-un loc destul de îndepărtat unde se socotea ferită de orice primejdie. Încetul cu încetul însă oamenii începură să se întoarcă din drum şi, înainte de a se fi crăpat de ziuă, în mai multe sate şi, pe ici, pe colo, în câte o fermă, lumea se înapoiase acasă.

Pe la orele patru dimineaţa, abia dacă se mai zăreau mijind unele pâlpâiri de lumină pe creste. Incendiul era pe cale să se stingă, nemaiavând pesemne ce mistui şi, deşi nu se puteau încă şti precis cauzele, era de presupus totuşi că n-o să mai izbucnească.

În orice caz, după toate probabilităţile, Great-Eyry nu fusese locaşul unor fenomene vulcanice. Aşa stând lucrurile, cetăţenii din împrejurimi nu păreau să mai fie la cheremul unei erupţii ori al unui cutremur de pământ.

Către orele cinci dimineaţa însă un freamăt ciudat se răspândi în aer, adiind dinspre munţi, de sus, de pe înălţimile cufundate încă în negura nopţii, aşa ca un gâfâit ritmic însoţit de o viguroasă bătaie de aripi. Şi poate că, dacă ar fi fost în faptul zilei, lumea de prin sate şi de pe la ferme ar fi avut prilejul să vadă trecând în zbor o uriaşă pasăre de pradă, un fel de monstruos gigant al văzduhului, care se desprinsese de pe Great-Eyry, îndreptându-se ca o săgeată spre est!

Capitolul II

LA MORGANTON

În ziua de 27 aprilie am descins în oraşul Raleigh, capitala statului Carolina de Nord, venind dinspre Washington, de unde plecasem în ajun.

Cu două zile înainte, directorul general al poliţiei mă chemase la el în birou. Şeful mă aştepta cu o oarecare nerăbdare. Redau mai jos convorbirea pe care am avut-o cu acest prilej şi care a determinat plecarea mea:

— John Strock, mă luă el în primire din capul locului, sper c-ai rămas acelaşi agent isteţ şi devotat, aşa cum, în repetate rânduri, am putut constata cu toţii, în urma dovezilor de iscusinţă şi devotament pe care le-ai dat până acum?…

— Nu cred că eu aş fi cel mai indicat, domnule Ward, îi răspunsei închinându-mă, să mă pronunţ dacă am pierdut sau nu ceva din iscusinţa pe care spuneţi c-am dovedit-o… cât despre devotament, vă pot asigura c-a rămas cu totul la dispoziţia dumneavoastră…

— Nu mă îndoiesc, continuă domnul Ward. O singură întrebare numai şi am terminat, o întrebare însă de astă dată ceva mai precisă: ai rămas oare acelaşi om pe care l-am cunoscut până acum, adică un om însufleţit de cea mai vie curiozitate, dornic de a lămuri cu orice preţ un mister?…

— Acelaşi, domnule Ward.

— Şi curiozitatea asta instinctivă a dumitale nu crezi c-a început să dea semne de oboseală, după ce atâta vreme te-ai lăsat călăuzit de ea?…

— Câtuşi de puţin.

— Ei, atunci, Strock, uite ce vreau să-ţi spun.

Domnul Ward, bărbat de vreo cincizeci de ani pe atunci, cu o inteligenţă cât se poate de pătrunzătoare, era un om deosebit de capabil, aşa cum şi trebuia, pentru a fi pe deplin corespunzător importantelor atribuţii pe care le avea de îndeplinit. În câteva rânduri îmi încredinţase unele misiuni dificile de care mă achitasem, chiar în chip mulţumitor atunci când fuseseră interese politice în joc, aşa încât mă privea cu ochi buni. Din păcate însă, de câteva luni nu se mai ivise

nici un prilej ca să-mi reiau activitatea şi mărturisesc că mă simţeam destul de prost să stau aşa, cu mâinile în sân. Aşteptam deci cu oarecare nerăbdare să aflu mai degrabă ce anume avea să-mi comunice domnul Ward. Nu mă îndoiam că era vorba de ceva serios şi că aveam iarăşi ocazia să mă apuc de treabă.

Iată în ce chestiune mă chemase şeful poliţiei să-mi vorbească, o chestiune la ordinea zilei, cu care îşi bătea capul opinia publică, nu numai în Carolina de Nord sau în statele învecinate, dar pe tot cuprinsul Americii.

— Cred că ai auzit şi dumneata, nu-i aşa, începu dânsul, de cele întâmplate într-o anumită porţiune a Munţilor Apalachas, undeva în apropiere de un târguşor cu numele de Morganton?…

— Bineînţeles, domnule Ward, ba sunt convins chiar că asemenea fenomene puţin obişnuite, ca să zic aşa, îndeplinesc toate condiţiile pentru a stârni curiozitatea, fie şi a celor mai puţin curioşi decât mine…

— Că într-adevăr e ceva neobişnuit la mijloc, dacă nu chiar ciudat, nu mai încape nici o îndoială, Strock. Se naşte însă întrebarea dacă nu cumva aşa-numitele fenomene observate pe Great-Eyry ar putea constitui o primejdie pentru locuitorii din ţinutul respectiv, dacă nu sunt, adică, simptomele premergătoare ale unei erupţii vulcanice sau ale unui cutremur de pământ…

— Tot ce se poate, domnule Ward…

— Avem, aşadar, tot interesul, Strock, să ştim despre ce-i vorba. Dacă în faţa unei situaţii ce intră în categoria fenomenelor naturale ne găsim, pur şi simplu, lipsiţi de orice mijloace, cei în cauză ar trebui totuşi avertizaţi la timp în privinţa pericolului ce-i ameninţă.

— Asta-i datoria autorităţilor, domnule Ward, adăugai eu. Ar fi necesar să desluşim ce se întâmplă acolo sus…

— Ai dreptate, Strock, numai că, din păcate, pe cât se pare, e o treabă din cale-afară de anevoioasă. La tot pasul ai să întâlneşti prin partea locului pe câte cineva care să-ţi spună că nu există om pe lume care să se poată căţăra pe stâncile de pe Great-Eyry, pentru a pătrunde în creierul munţilor… Dar, mă întreb eu, s-a încumetat oare vreodată un om să facă isprava asta şi în condiţii care să-i asigure izbânda?… Parcă nu-mi vine să cred. Dimpotrivă, părerea mea e că o asemenea încercare, făcută în mod serios, nu poate avea decât un rezultat mulţumitor.

— Nimic nu e imposibil, domnule Ward, şi dacă nu s-a făcut încă nimic, probabil e numai din pricina cheltuielilor…

— Cheltuieli pe deplin îndreptăţite, Strock, şi de care nici nu trebuie să ţii seama când e vorba să linişteşti populaţia unui ţinut întreg sau s-o pui în gardă în eventualitatea unei catastrofe, pe care ar putea-o evita… Dar o fi chiar aşa cum se spune că Great-Eyry e ca o fortăreaţă

ale cărei ziduri nimeni nu le poate escalada?… Cine ştie dacă nu s-o fi aciuat acolo o bandă de tâlhari, în bârlogul căreia nu se poate pătrunde decât prin anumite locuri, pe nişte potecuţe cunoscute numai de ea?…

— Cum?… Aveţi cumva vreo bănuială, domnule Ward, că nişte tâlhari…

— Se prea poate să mă înşel, Strock; nu este exclus ca tot ce se întâmplă prin partea locului să se datoreze unor cauze fireşti… Ei, uite, tocmai asta vrem şi noi să aflăm, cât mai precis şi în cel mai scurt timp.

— Îmi permiteţi să vă pun o întrebare, domnule Ward?

— Spune, Strock.

— După ce Great-Eyry va fi fost cercetat şi vom fi ajuns să cunoaştem care este cauza acestor fenomene, în cazul când există acolo craterul unui vulcan şi orişicând o erupţie ar fi iminentă, putem noi face oare ceva ca s-o împiedicăm?…

— Sigur că nu, Strock, dar cel puţin locuitorii din împrejurimi vor fi avertizaţi… Aşezările din vecinătate vor şti la ce s-ar putea aştepta şi nici fermierii nu vor avea de întâmpinat vreo surpriză. Cine ştie dacă pe undeva, prin Munţii Allegheny, nu există vreun vulcan din pricina căruia Carolina de Nord se află permanent ameninţată de un dezastru la fel de pustiitor cum a fost cel ce a devastat insula Martinica sub ploaia de foc a Muntelui Pleşuv?… Măcar populaţia să fie cruţată; toată lumea, până la ultimul om, trebuie să se poată pune la adăpost…

— Parcă nu-mi vine să cred, domnule Ward, că asupra acestor meleaguri ar putea să plutească o ameninţare atât de cumplită…

— Nici eu nu doresc altceva, Strock; de altfel, pe cât se pare, e cam îndoielnic c-ar putea să existe vreun vulcan în Munţii Albaştri. Se ştie că masivul Munţilor Apalachas nu este de formaţie vulcanică… Cu toate astea, judecând după rapoartele pe care le-am primit, pe vârful Great-Eyry s-ar fi văzut pâlpâind nişte flăcări… Şi tot aşa, cică, s-ar fi simţit în împrejurimi dacă nu chiar un cutremur de pământ, în orice caz un fel de frământare subterană, şi asta până în apropiere de Pleasant-Garden… Dumneata ce crezi despre toate astea, să fie oare adevărate, sau numai născociri?… De aceea, vezi, trebuie să fim lămuriţi în privinţa asta…

— E lucrul cel mai cuminte, domnule Ward, şi n-are nici un rost să mai zăbovim…

— Tocmai de aceea, Strock, m-am decis să facem o anchetă asupra fenomenelor observate pe Great-Eyry. Trebuie să se ducă cineva cât mai grabnic la faţa locului să culeagă toate informaţiile posibile şi să stea de vorbă cu cetăţenii din târgurile învecinate şi de pe la ferme… Ne-am gândit, aşadar, la unul din agenţii noştri, o persoană demnă de toată încrederea şi, dintre toţi, te-am ales pe dumneata, Strock…

— Cu dragă inimă, domnule Ward, îmi arătai eu în gura mare bucuria. Puteţi fi sigur c-o să fac tot ce-mi stă în putinţă ca să fiţi pe deplin mulţumit…

— Sunt convins, Strock, ţin chiar să-ţi spun că-i o misiune parcă anume făcută pentru dumneata…

— Nici nu se putea găsi ceva mai potrivit, domnule Ward.

— Vei găsi un teren cât se poate de prielnic şi, în acelaşi timp, sper, cea mai fericită ocazie ca să-ţi satisfaci pasiunea atât de vie, care, după părerea mea, este esenţială pentru firea dumitale…

— Întocmai.

— De altminteri, vei putea să acţionezi aşa cum vei socoti dumneata potrivit cu împrejurările. Cât priveşte cheltuielile, dacă va fi să organizezi o ascensiune, care s-ar putea să fie destul de costisitoare, îţi las mână liberă…

— Am să fac cum e mai bine, domnule Ward. Vă puteţi lăsa liniştit în nădejdea mea…

— Şi acu', Strock, aş vrea să-ţi atrag atenţia asupra unui lucru: ai grijă să procedezi cu cea mai mare discreţie, când vei căuta să te documentezi la faţa locului… Spiritele sunt încă mult prea agitate… Nu se poate pune prea mare temei pe ceea ce o să-ţi povestească unul sau altul şi, în orice caz, fereşte-te să nu stârneşti din nou panica…

— Am înţeles…

— Vei fi mandatarul nostru pe lângă primarul oraşului Morganton, care va lucra de aci încolo mână-n mână cu dumneata… încă o dată îţi spun, Strock, vezi, fii prudent, caută să nu amesteci pe nimeni în ancheta pe care ai s-o întreprinzi, în afară de persoanele de care vei socoti dumneata c-o să ai neapărată nevoie. Ne-ai dat în repetate rânduri suficiente dovezi de inteligenţă şi dibăcie pentru ca să fim pe deplin încredinţaţi că şi de astă dată vei reuşi…

— Dacă totuşi n-am să reuşesc, domnule Ward, înseamnă că mă voi fi izbit de nişte greutăţi pe care nici un om de pe lume nu le-ar putea dovedi, fiindcă până la urmă ar fi posibil să nu existe nici un mijloc de a răzbate înăuntrul fortăreţei de pe Great-Eyry şi în cazul acesta…

— În cazul acesta o să vedem ce-i de făcut. Îţi repet, noi ştim că eşti un om extrem de curios şi asta nu numai datorită meseriei, cât mai cu seamă firii dumitale, şi nu cred c-ai să găseşti o ocazie atât de minunată ca să-ţi satisfaci curiozitatea.

— Domnul Ward avea perfectă dreptate.

— Şi când urmează să plec?… îl întrebai eu.

— Chiar mâine.

— Mâine deci am să pornesc din Washington, ca să ajung poimâine la Morganton.

— Nu uita să-mi scrii sau să-mi telegrafiezi, ca să mă ţii la curent cu ce se întâmplă…

— Fiţi fără grijă, domnule Ward… înainte de a-mi lua rămas bun de la dumneavoastră, ţin să vă mulţumesc încă o dată pentru că v-aţi gândit să-mi încredinţaţi mic ancheta asupra evenimentelor de pe Great-Eyry.

De unde puteam eu să bănuiesc ce mă aştepta!

Mă întorsei acasă imediat ca să mă pregătesc de plecare şi a doua zi, dis-de-dimineaţă, mă aflam în rapidul care se îndrepta spre capitala statului Carolina de Nord.

În seara aceleiaşi zile sosii la Raleigh, unde poposii peste noapte, iar a doua zi, după-amiază, trenul ce leagă localităţile din partea occidentală a statului respectiv mă depunea pe peronul gării Morganton.

La drept vorbind, Morganton nu este decât un târguşor. Aşezarea fiind construită pe terenuri de formaţie jurasică, bogate mai ales în zăcăminte de huilă, exploatările miniere din partea locului au o activitate destul de intensă. Izvoarele de ape minerale, ce abundă în tot ţinutul, atrag în timpul verii o mulţime de vilegiaturişti. Şi cum pământurile din împrejurimile orăşelului sunt deosebit de fertile, agricultorii se aleg cu câştiguri însemnate de pe urma culturii cerealelor ce-şi desfăşoară lanurile în mijlocul unei reţele de smârcuri năpădite de plaur şi trestii.

Pădurile alcătuite din arbori cu frunze persistente împânzesc regiunea. Singurul lucru a cărui lipsă se resimte prin partea locului sunt gazele naturale, acest neistovit izvor de forţă, de lumină şi de căldură care prisoseşte în schimb în majoritatea depresiunilor din Munţii Allegheny.

Având în vedere compoziţia solului şi bogăţia produselor sale, populaţia rurală atinge un procent destul de însemnat. Sate şi ferme sunt cu duiumul, răspândite pe tot cuprinsul, până la poalele Munţilor Apalachas, când îngrămădite pâlcuri, pâlcuri, în mijlocul pădurilor, când răzleţe ici, colo, pe costişele primelor ramificaţii muntoase.

Numărul localnicilor se ridica, aşadar, la câteva mii de oameni a căror viaţă era în mare primejdie, dacă într-adevăr pe Great-Eyry s-ar fi aflat craterul unui vulcan, dacă o erupţie ar fi revărsat un potop de zgură şi cenuşă asupra vecinătăţilor, dacă puhoaie de lavă ar fi cotropit câmpia sau dacă zguduiturile năprasnice ale unui cutremur de pământ s-ar fi resimţit până în apropiere de Pleasant-Garden sau de Morganton.

Primarul orăşelului Morganton, domnul Elias Smith, era un om cam de vreo patruzeci de ani, înalt de stat şi vânjos, îndrăzneţ şi plin de iniţiativă, cu o sănătate de fier, căreia toţi medicii din cuprinsul celor două Americi nu i-ar fi venit de hac, la fel de călit şi pentru gerurile de peste iarnă ca şi pentru căldurile din timpul verii, călduri care adeseori în Carolina de Nord sunt insuportabile. Vânător înfocat aşa

cum nu cred să mai fi fost altul prin partea locului, deprins a hăitui nu numai lighioane mici îmblănite sau împenate, cât mai ales vajnic când era vorba să încolţească ursul sau pantera, jivine pe care le întâlneşti tot atât de des prin desişurile de chiparoşi sau prin văgăunile sălbatice ale cheilor ce străbat îndoitul lanţ al Munţilor Allegheny.

Bogat proprietar de pământuri, Elias Smith avea în stăpânire câteva ferme în împrejurimile oraşului Morganton. De unele din ele se ocupa personal, căutând să le valorifice. Fermierii se pomeneau deseori cu el că vine să-i inspecteze: de altfel, mai tot timpul când nu şedea acasă în aşa numitul *honie* al său din oraş, primarul era pe drumuri, fie în excursie, fie la vânătoare, mânat de nestăvilita-i pasiune cinegetică.

În cursul după-amiezii, am cerut să mă conducă cineva până la locuinţa lui Elias Smith. Primarul, care fusese înştiinţat telegrafic, se afla acasă în ziua aceea. Mă grăbii să-i înmânez scrisoarea de recomandaţie a domnului Ward, în care se arăta misiunea ce mi se încredinţase pe lângă domnia-sa, şi astfel puteam socoti prezentările ca şi făcute.

Părintele orăşelului Morganton mă primi cât se poate de simplu, fără nici un fel de fasoane, cu pipa în gură şi paharul de brandy pe masă. Servitoarea aduse numaidecât încă un pahar şi, vrând, nevrând, trebui să-i fac pe plac gazdei, înainte de a fi apucat să schimbăm vreun cuvânt.

— Veniţi din partea domnului Ward, vasăzică! începu el voios, ca omul în toane bune. Nu se poate, trebuie să bem mai întâi în sănătatea dumisale!

Nu scăpai până nu închinarăm paharele, deşertându-le până la fund, în cinstea directorului general al poliţiei…

— Şi acum s-auzim despre ce-i vorba?… mă întrebă Elias Smith.

Primarul orăşelului Morganton avu astfel prilejul să afle din gura mea motivul, precum şi scopul misiunii pe care o aveam în districtul respectiv al Carolinei de Nord. Începui deci prin a-i reaminti faptele sau, mai bine zis, fenomenele petrecute prin părţile acelea. De aceea, accentuai eu — şi primarul îmi dădu dreptate — lucrul cel mai important în clipa de faţă era ca localnicii să capete asigurări că nu se va întâmplă nimic sau dacă nu, cel puţin, să fie puşi în gardă. Şi-i explicai apoi că autorităţile se arătau pe drept cuvânt îngrijorate de situaţie şi se străduiau, pe cât le stătea în putinţă, să găsească o ieşire din impas. În încheiere, adăugai că şeful meu îmi dăduse împuternicire să efectuez cât mai rapid şi cu deplin succes o anchetă asupra evenimentelor de pe Great-Eyry. Nu trebuia să preget nici un moment, orice piedici mi s-ar fi pus în cale, nici să mă uit la bani, fiindcă, aşa cum era şi de aşteptat, ministerul era gata să suporte din bugetul său toate cheltuielile necesitate de misiunea mea.

Elias Smith mă ascultase fără să scoată o vorbă, având totuşi grijă

între timp să umple atât paharul lui, cât şi pe al meu. Şi, cu toate că pâcâia mereu din pipă, nu păstram nici cea mai mică îndoială că era numai urechi. Îl vedeam când şi când înviorându-se la faţă şi ochii scăpărându-i sub streaşina sprâncenelor groase. Ca unul ce era cel mai înalt dregător al trebilor oraşului Morganton, nu se putea fireşte să nu fie tulburat de cele întâmplate pe Great-Eyry, după cum tot aşa, probabil, aştepta cu aceeaşi nerăbdare ca şi mine să descopere, în sfârşit, cauza acestor fenomene.

După ce-i împărtăşii tot ce aveam să-i comunic, Elias Smith rămase câteva clipe cu ochii la mine fără să spună nimic.

— Care va să zică, rosti el într-un târziu, cei din Washington vor cu orice preţ să ştie — nu-i aşa? — ce fel de hram poartă Great-Eyry?

— Întocmai, domnule Smith…

— Şi dumneata?…

— Bineînţeles!…

— Şi eu, domnule Strock!

Vasăzică, primarul oraşului Morganton era şi el un om tot atât de curios ca şi mine; într-adevăr, mai rar aşa chilipir!

— Vă daţi seama, nu-i aşa, adăugă dânsul, scuturându-şi pipa de scrum, ca proprietar am tot interesul să ştiu ce ar putea să fie cu drăcoveniile acelea de pe Great-Eyry, iar, pe de altă parte, ca primar al urbei noastre trebuie să am grijă de soarta celor pe care-i oblăduiesc…

— Cu atât mai mult deci, domnule Smith, îi răspunsei eu, aţi fost îndemnat să căutaţi ce anume putea să dea naştere acestor fenomene, care ameninţau să distrugă tot ţinutul!… Şi bănuiesc că vi s-au părut cu totul inexplicabile şi destul de îngrijorătoare pentru populaţia din împrejurimi…

— Mai ales inexplicabile, domnule Strock, pentru că să vă spun drept: nu-mi vine să cred că, sus, pe Great-Eyry s-ar putea afla o gură de vulcan, de vreme ce nicăieri, de la un cap la altul, lanţul Munţilor Allegheny nu este de natură vulcanică. Oricât aţi căuta, nici în cheile săpate în masivul Cumberland, nici prin văile Munţilor Albaştri n-o să găsiţi nicăieri nici o dâră de cenuşă, de zgură, de lavă sau de alte materii eruptive. De aceea, eu nu cred că districtul Morganton ar putea fi în primejdie…

— Sunteţi convins de asta, domnule Smith?

— Sigur că da.

— Şi atunci zguduiturile ce s-au resimţit în vecinătatea munţilor…?

— Da… zguduiturile… aşa e… zguduiturile!… îngână domnul Smith dând din cap. Dar, mai întâi, să fie oare adevărat că s-au produs nişte zguduituri?… Întâmplarea face ca tocmai în seara cu pricina, când a apărut vâlvoarea aceea pe culmi, să mă aflu la ferma mea de la Wildon, adică la o distanţă mai mică de o milă de Great-Eyry şi, dacă

la un moment dat s-a auzit un freamăt nedesluşit în văzduh, n-am băgat de seamă să se fi clintit ceva, nici la suprafaţa, nici în adâncul pământului…

— Cu toate astea, judecând după rapoartele trimise domnului Ward…

— Rapoartele întocmite într-un moment când toată lumea era cuprinsă de panică! mărturisi primarul. În orice caz, eu n-am pomenit nici un cuvânt despre asta în memoriul meu…

— Interesant… cât despre flăcările ce-au ţâşnit, zice-se, peste ţancurile de stânci din vârf…

— A, flăcările! Aici se schimbă socoteala, domnule Strock, fiindcă le-am văzut… Le-am văzut cu ochii mei, chiar şi norii erau învăpăiaţi, luminând priveliştea până foarte departe. Şi, în acelaşi timp, au răbufnit nişte zgomote de sus, de pe creştetul muntelui Great- Eyry… aşa ca un şuierat, ca şi când s-ar fi deşertat o căldare de aburi…

— Aţi auzit chiar dumneavoastră? Precis?…

— Da… şi acum încă-mi mai ţiuie urechile!

— Dar, în mijlocul acestui vacarm, dacă vă mai amintiţi, domnule Smith, nu vi se pare că la un moment dat s-ar fi desluşit ceva ca un fâlfâit de aripi uriaşe?…

— Într-adevăr, domnule Strock. Dar stau şi mă întreb: ca să vuiască văzduhul de freamătul aripilor ei, cum poate să arate pasărea aceea gigantică ce a zburat prin aer, după ce s-au stins şi ultimele pâlpâiri ale focului?… Şi ce aripi colosale trebuie să aibă?… De aceea, zic, nu cumva mi s-o îi părut şi totul e numai o nălucire a închipuirii mele?… Să se fi aciuat pe Great-Eyry mai ştiu eu ce monştri înaripaţi? În cazul ăsta, lumea i-ar fi zărit mai de mult dând târcoale uriaşului lor cuib de piatră!… Da, da, e un mister la mijloc, un mister pe care nimeni până în momentul de faţă nu l-a putut lămuri…

— Dar pe care o să-l lămurim noi, domnule Smith, bineînţeles, dacă veţi binevoi să-mi daţi concursul…

— Cu dragă inimă, domnule Strock, mai încape vorbă! Cu atât mai mult cu cât am tot interesul să liniştesc populaţia…

— Atunci, mâine chiar, o să pornim la lucru…

— Chiar mâine!

Şi cu această promisiune, domnul Smith şi cu mine ne despărţirăm.

Mă înapoiai la hotel unde început să mă organizez în vederea unei şederi ce se putea prelungi potrivit cu cerinţele anchetei.

Nu pierdui din vedere, fireşte, să-i scriu domnului Ward, după cum ne înţeleseserăm. Începui prin a-i anunţa sosirea mea la Morganton, ca după aceea să-i comunic rezultatele primei întrevederi pe care o avusesem cu primarul oraşului, precum şi hotărârea luată de comun acord ca să ducem la bun sfârşit, în cel mai scurt timp, acţiunea la care pornisem. Îmi luam totodată angajamentul de a-l informa, punct

cu punct, despre străduinţele noastre, fie prin scrisoare închisă, fie telegrafic, ca să poală fi în permanenţă la curent cu starea de spirit a cetăţenilor din ţinutul respectiv al Carolinei de Nord.

În după-amiaza aceleiaşi zile avu loc o nouă întrevedere cu domnul Smith, în urma căreia rămase stabilit să plecăm dis-de-dimineaţă,cum se va lumina de ziuă. Planul de acţiune, asupra căruia ne opriserăm amândoi, socotindu-l cel mai indicat, era următorul:

Ascensiunea muntelui avea să fie făcută sub conducerea a două călăuze încercate, pentru care excursiile de genul acesta erau o îndeletnicire obişnuită. În repetate rânduri se căţăraseră pe cele mai înalte piscuri ale Munţilor Albaştri. Cu toate astea, niciodată până atunci nu se încumetaseră să ia în piept urcuşul muntelui Great-Eyry, ştiind dinainte că nu puteau ajunge pe culmea lui din pricina stâncilor ce se înălţau ca nişte metereze imposibil de escaladat: de altfel, până în ultimul timp, când se produseseră fenomenele despre care am vorbii, Great-Eyry nu constituise un punct de atracţie pentru turişti. Oricum ar fi fost, ne puteam bizui pe cele două călăuze, pe care domnul Smith le cunoştea personal, oameni descurcăreţi, îndemânatici şi devotaţi. Eram, aşadar, hotărâţi să ne lăsăm în nădejdea lor, convinşi fiind că n-au să dea înapoi din faţa nici unui obstacol.

Pe deasupra, după cum presupunea domnul Smith, s-ar li putut ca dorinţa noastră de a pătrunde în creierul muntelui să nu mai fie, de astă dată, un lucru imposibil de îndeplinit.

— Şi pentru care motiv?… îl descusui eu.

— Pentru că s-a desprins din vârf, acum câteva săptămâni, un bloc de piatră, care bănuiesc c-a lăsat o ştirbitură pe unde ne-am putea strecura…

— Ar fi, într-adevăr, un noroc, domnule Smith…

— O să vedem la faţa locului, domnule Strock, şi nu mai târziu decât mâine…

— Pe mâine, deci!

Capitolul III

GREAT-EYRY

A doua zi, dis-de-dimineaţă, Elias Smith şi cu mine părăseam orăşelul Morganton, în drum spre târguşorul Pleasant-Garden, pe şoseaua ce se desfăşura paralel cu Sarawba-River, ţinând malul stâng al apei.

Plecasem întovărăşiţi de cele două călăuze — Harry Horn, om la vreo treizeci de ani, şi James Bruck, în vârstă de douăzeci şi cinci de ani — statorniciţi amândoi în oraş, îndeletnicirea lor fiind să conducă turiştii care doreau să viziteze cele mai frumoase poziţii din Munţii Albaştri şi Cumberland, masivele gemene ce alcătuiau lanţul Munţilor

Allegheny. Alpinişti de forţă, cu picioare şi braţe vânjoase, iscusiţi şi încercaţi în practica meseriei lor, amândoi cunoşteau ca-n palmă locurile din împrejurimi, până la poalele munţilor.

O brişcă trasă de doi telegari iuţi trebuia să ne ducă până la marginea apuseană a statului Carolina.

Nu luasem prea multe provizii cu noi, doar pentru două, trei zile, socotind că expediţia noastră n-avea să dureze mai mult. În privinţa asta ne puteam lăsa în nădejdea domnului Smith care se pricepea ce să aleagă pentru a ne pune la cale stomacul: conserve de carne de vită în suc, şuncă tăiată felii, o pulpă de căprioară bine rumenită, un butoiaş de bere, câteva butelii de whisky şi de rachiu tare şi pâine cât să ne prisosească. Apă proaspătă găseam din belşug pe munte, unde la tot pasul gâlgâia câte un şipot îndestulat de ploile torenţiale ce cădeau mereu în acel anotimp.

Nici nu mai e nevoie să spun, cred, că primarul oraşului Morganton, fiind un înfocat vânător, îşi atârnase puşca de umăr la plecare şi-şi luase cu sine câinele, Nisko, pe care-l vedeam alergând şi zbenguindu-se pe lângă trăsura. Nisko avea misiunea de a stârni vânatul, aducându-i-l în bătaia puştii, fie în adâncul pădurii, fie în câmp deschis; pe toată durata ascensiunii, însă, avea să rămână la fermă, la Wildon, în grija vizitiului. În orice caz, nu se putea ţine după noi prin coclaurile muntelui, unde trebuia să trecem peste săritori şi să ne căţărăm pe stânci.

Vremea se arăta destul de frumoasă, deşi era încă răcoare afară, ca la sfârşitul lui aprilie, când, în climatul american, uneori tot te mai înţeapă frigul.

Mânaţi de nestatornica briză ce sufla dinspre neţărmuritele întinsuri ale Atlanticului, nori fugari lunecau cu iuţeală pe boltă, lăsând pe alocuri să răzbată în snopi razele soarelui, ce-şi revărsa lumina peste întreaga câmpie.

În prima zi, apucarăm să ajungem la Pleasant-Garden, unde trebuia să fim găzduiţi peste noapte de primarul târgului, prieten bun cu domnul Smith. Pe drum avusesem răgaz să cercetez, plin de curiozitate, regiunea aceasta, unde ogoarele stau în bună vecinătate cu mlaştinile, iar smârcurile cu pădurile de chiparoşi. Şoseaua, altminteri întreţinută în condiţii satisfăcătoare, le străbate rând pe rând sau trece pe lângă ele, fără să facă prea multe şerpuituri. Prin locurile mai umede, în care pământul e mâlos, chiparoşii cresc falnici, înălţându-şi drept în sus tulpina zveltă, uşor bulbucată la poale, unde scoarţa e învălurată de nişte proeminenţe de formă conică semănând cu nişte coturi de burlane din care localnicii obişnuiesc să facă stupi de albine. Strecurându-se prin frunzişul lor verzui, o boare de vânt legăna molcom lungile fire cărunte de mătreaţa arborilor, aşa-numitele „bărbi spaniole”, care atârnau de pe crengile cele mai joase până aproape de

pământ.

O lume întreagă de vieţuitoare mişuna prin pădurile din partea locului. La tot pasul vedeai zbughind-o din loc, alungaţi de brişcă noastră, şoareci de câmp şi hârciogi, papagali cu penele zugrăvite în cele mai vii culori şi guralivi de-ţi împuiau urechile, oposumi care o rupeau la fugă în sprintene salturi, cărându-şi odraslele în punga de sub pântece; pe urmă, sumedenie de zburătoare, mii şi mii de păsări ce se risipeau în rămurişul copacilor, printre palmieri, smochini şi portocali, ai căror muguri aşteptau să se deschidă la cele dintâi adieri de primăvară, şi prin desişurile de rododendroni, atât de încâlcite uneori, încât nimeni n-ar fi reuşit să răzbată prin ele.

Sosirăm pe înserate la Pleasant-Garden, unde avurăm parte să fim găzduiţi peste noapte în condiţii mulţumitoare. Aveam tot timpul, în ziua următoare, să ajungem la ferma de la Wildon, care se afla chiar la poalele munţilor.

Pleasant-Garden este un târguşor mai modest, fără prea mare importanţă. Primarul ne primi cu braţele deschise şi cu masa întinsă. Cinarăm într-o atmosferă plină de veselie, în sala mare a unei locuinţe plăcute, ocrotită de stejari înalţi. Şi cum era şi de aşteptat, conversaţia se înfiripă de la început în jurul expediţiei puse la cale cu scopul de a cerceta configuraţia locurilor, încă nestrăbătute, din creierul muntelui Great-Eyry.

— Bună idee, ne-ncurajă gazda. Atâta vreme cât n-o să se ştie precis ce se petrece sau ce se ascunde acolo sus, populaţia rurală din împrejurimi o să trăiască cu frica-n sân…

— Dar, întrebai eu, nu s-a întâmplat nimic în ultimul timp, de când a izbucnit vâlvătaia aceea pe Great-Eyry?…

— Nimic, domnule Strock. De aici, din Pleasant-Garden, se poate vedea desluşit spinarea muntelui până la vârful Black-Dome care este mai înalt… Nici un zgomot nu ne-a ajuns la ureche şi nu s-a mai zărit nici o licărire de lumină… Dacă s-o fi aciuat cumva pe acolo vreo ceată de diavoli, înseamnă că, după ce au pus să se încingă frigările lor drăceşti, şi-au luat tălpăşiţa ca să se înfunde în cine ştie ce văgăună din Allegheny!…

— Diavoli, zici! exclamă domnul Smith. Dacă-i aşa, sper cel puţin că nu s-or fi cărăbănit fără să fi lăsat vreo urmă, pe unde au trecut, ceva, cât de mic, vreun sfârc de codiţă sau niscaiva coarne!… Om trăi şi-om vedea!

A doua zi, adică în ziua de douăzeci şi nouă aprilie, brişca ne aştepta gata înhămată, încă din zori. Domnul Smith se instală la locul lui, iar eu alături de dânsul. Caii întinseră pasul la drum, pişcaţi de biciul vizitiului. La sfârşitul acelei zile, a doua de când porniserăm din Morganton, ne făcuserăm socoteala să poposim la ferma de la Wildon, în vecinătatea primelor ramificaţii ale Munţilor Albaştri.

Priveliştea rămăsese neschimbată. Mereu aceleaşi păduri, întrerupte din loc în loc de mlaştini, din ce în ce mai rare însă, de la un timp, deoarece terenul începea să se înalţe treptat, cu cât ne apropiam de poalele munţilor. Şi nici ţinutul nu mai era chiar aşa populat. Ici şi colo câte un sătuc rătăcit prin sihla de stejari rămuroşi, câte o fermă răzleaţă udată din belşug de numeroasele *rios* ce coborau din văgăuni, pentru a se vărsa în râul Sarawba.

Fauna şi flora erau aidoma ca în ajun şi, orice s-ar spune, vânatul prisosea în asemenea măsură, încât nici un vânător nu se putea plânge de noroc.

— Mai că-mi vine să pun mâna pe puşcă şi să-l fluier pe Nisko! îmi mărturisea domnul Smith. E pentru prima oară că mi se întâmplă să trec pe aici fără să împroşc cu alice prepeliţele şi iepurii!… Ce-or fi zicând bietele lighioane de mine: probabil că nu le vine să-şi creadă ochilor!… Doar dacă, cine ştie, nu s-ar termina proviziile, căci, deocamdată, avem altele în cap… suntem la o vânătoare de mistere.

— Măcar de-am avea parte, domnule Smith, să nu ne întoarcem plouaţi, adăugai eu.

În dimineaţa aceea, drumul nostru ne purtă prin mijlocul unei câmpii ce părea că nu mai are sfârşit şi pe care palmierii şi chiparoşii creşteau pâlcuri, pâlcuri. Cât vedeai cu ochii, şesul era presărat cu puzderie de bordeie mărunte, făcute din pământ şi aşezate la voia întâmplării, printre care mişuna un popor întreg de mici rozătoare. Acolo trăiau laolaltă mii şi mii de veveriţe dintr-o specie pe care mai toată lumea o cunoaşte pe continentul american sub denumirea populară de „câinele preriilor”. Să nu vă închipuiţi însă că li s-a spus aşa pentru că ar prezenta vreo asemănare cât de neînsemnată cu vreun specimen din cutare sau cutare rasă canină. Nu, singurul motiv este faptul că aceste animale scot un fel de chelălăit ca de cotei. Şi, într-adevăr, în timp ce treceam în goana trăsurii, făceau o larmă de-ţi venea să-ţi astupi urechile!

Fenomenul acesta nu e chiar atât de rar în Statele Unite, unde poţi întâlni în multe locuri asemenea cetăţi de patrupede, cu o numeroasă populaţie. Printre altele, naturaliştii menţionează aşa-numitul Dog-Ville[19], care adăposteşte un număr de peste un milion de locuitori cu patru picioare.

Veveriţele acestea, care se hrănesc îndeobşte cu rădăcini şi ierburi şi adesea şi cu lăcuste, fiind chiar grozav de ahtiate după lăcuste, sunt de altminteri nişte vieţuitoare cu totul inofensive, în aceiaşi timp însă şi foarte gălăgioase, încât îţi sparg urechile cu ţipetele lor.

Vremea se menţinuse frumoasă, atâta doar că bătea un vânticel cam rece. Fiindcă, de fapt, să nu vă închipuiţi că, aflându-se la treizeci şi cinci de grade latitudine, cele două state Carolina ar avea o climă ceva mai caldă. Dimpotrivă, iernile, cele mai adeseori, sunt din cale afară

de aspre. O mulţime de portocali degeră din pricina frigului ce bântuie pe aici şi, câteodată, albia râului Sarawba e înţesată de sloiuri de gheaţă.

După-amiază, lanţul Munţilor Albaştri, care se aflau acum la o distanţă de numai şase mile, ni se dezvălui în bună parte. Crestele se desenau lămurit pe cerul aproape senin, brăzdat doar de dâre uşoare de nori. Păduri dese creşteau la poalele munţilor, unde coniferele îşi încâlceau rămurişul, ba chiar şi sus, printre stâncile negricioase şi destul de ciudate ca înfăţişare, se profilau câţiva arbori răzleţi. Ici şi colo se înălţau piscuri cu forme bizare, cel mai semeţ dintre toate fiind giganticul Black-Dome[20], al cărui creştet strălucea în răstimpuri, poleit de razele soarelui.

— V-aţi urcat vreodată până în vârful acestei cupole, domnule Smith?… îl întrebai eu.

— Nu, îmi răspunse dânsul. Dar, după câte am auzit, urcuşul e destul de anevoios. De altfel, au fost câţiva turişti care au reuşit să ajungă până sus, pe culme şi, din cele spuse de ei, se pare că totuşi de acolo, din vârf, privirea nu poate pătrunde în ascunzişurile de pe Great-Eyry.

— Chiar aşa şi este, întări Harry Horn, călăuza. Eu însumi mi-am dat seama de asta cu ochii mei.

— Cine ştie, încercai eu să obiectez, poate n-o fi fost timpul prielnic…

— Dimpotrivă, domnule Strock. Era o vreme de toată frumuseţea, numai că stâncile de pe Great-Eyry se înalţă ca nişte metereze de care se loveşte privirea.

— Haida-de! exclamă Smith. Să ştii că nu mi-ar părea rău câtuşi de puţin să pun, în sfârşit, piciorul într-un loc în care ţipenie de om n-a călcat încă până acum!

În orice caz, în ziua aceea Great-Eyry părea liniştit: nu fumega şi nici flăcări nu ţâşneau din măruntaiele lui.

Pe la ceasurile cinci, brişcă noastră făcu un popas la Wildon, unde toţi oamenii de la fermă ieşiră să-şi întâmpine stăpânul.

Aşa cum fusese stabilit, aici urma să ne petrecem ultima noapte.

Caii fură deshămaţi pe loc şi minaţi spre grajd, unde se găsea nutreţ cu prisosinţă, în timp ce trăsura era pusă la adăpost sub şopron. Vizitiul trebuia să aştepte întoarcerea noastră. Domnul Smith, de altfel, nu avea nici cea mai mică îndoială că vom descinde la înapoiere în Morganton, cu misiunea împlinită până la capăt, spre mulţumirea tuturor.

La rândul său, fermierul ne încredinţă că de câtva timp nu se mai produsese nici un fenomen neobişnuit pe Great-Eyry. Ne aşezarăm deci să cinăm la masa comună, împreună cu argaţii de la fermă, şi peste noapte dormirăm duşi, fără ca somnul nostru să fie cât de cât

tulburat.

A doua zi, în zori, trebuia să luăm în piept urcuşul muntelui. Înălţimea vârfului Great-Eyry este de cel mult o mie opt sute de picioare, ceea ce în definitiv nu înseamnă mare lucru, reprezentând adică o altitudine mijlocie printre cele înregistrate pe Munţii Allegheny. Puteam fi deci liniştiţi că n-o să avem de înfruntat cine ştie ce oboseală, în câteva ore ne bizuiam să ajungem sus, pe creasta masivului. Ce-i drept, s-ar fi putut să întâmpinăm unele greutăţi de-a lungul drumului, prăpăstii de trecut sau mai ştiu cu ce obstacole pe care trebuia să le ocolim, mergând târâş-grăpiş, pe câte o brână primejdioasă — adică ceea ce era neprevăzut în tentativa noastră, tot ce ne putea hărăzi întâmplarea. Aşa cum am văzut, călăuzele noastre nu erau în măsură să ne spună prea multe în privinţa asta. Pe mine îndeosebi mă îngrijora zvonul ce se încetăţenise prin împrejurimi, şi anume, că steiurile din vârful muntelui Great-Eyry erau ca nişte metereze imposibil de escaladat. La urma urmei însă, nimeni nu ajunsese să constate faptul acesta la faţa locului şi apoi se putea să avem şi un pic de noroc, în cazul când blocul de piatră ce se desprinsese de pe înălţimi făcuse vreo ştirbitură în zidul cetăţii de stânci.

— În fine, îmi declară domnul Smith, după ce îşi aprinse pentru prima oară pipa în ziua aceea, tainul său fiind de douăzeci de lulele pe zi, de plecat, tot plecăm şi sper să fie într-un ceas bun. Cât timp o să ne ceară ascensiunea, c-o fi mai mult ori c-o fi mai puţin, asta, vezi, nu putem şti…

— În orice caz, domnule Smith, îl întrebai eu, a rămas hotărât, nu-i aşa, să ducem până la capăt ancheta noastră?

— Hotărât, domnule Strock.

— Şeful mi-a pus în vedere să-l fac pe afurisitul ăsta de Great-Eyry să-şi dea neapărat în vileag secretele.

— Şi o să-l facem, da, da, o să-l facem să le dea în vileag, de voie sau de nevoie, îmi răspunse domnul Smith, luând Cerul drept martor pentru adevărul cuvintelor sale, chiar dac-ar trebui să scotocim până în măruntaiele muntelui.

— Cum s-ar putea foarte bine ca excursia noastră să ţină mai mult decât o singură zi, adăugai eu, ar fi mai cuminte, cred, să ne luăm ceva merinde.

— Fii pe pace, domnule Strock, călăuzele noastre au tolba plină cu de-ale gurii, cât să le-ajungă pe două zile, şi pe urmă nici noi nu plecăm cu buzunarele goale… De altminteri, chiar dacă va fi să-l las pe harnicul Nisko la fermă, în schimb am să-mi iau cu mine puşca. M-ar mira să nu se afle ceva vânat în zona împădurită şi prin văgăunile de la poale… O să scăpărăm din amnar ca să putem perpeli vânatul în frigare, dacă nu cumva om găsi de-a gata, sus pe culme, vreun focşor

aprins…

— Cum aşa, aprins… domnule Smith?

— Şi de ce nu, domnule Strock?… Limbile acelea de foc, vâlvoarea aceea de toată frumuseţea, care a băgat în sperieţi satele din împrejurimi… Cine poate să ştie dacă vatra din care s-a iscat se va fi răcit de-a binelea şi dacă nu cumva sub cenuşă mai mocneşte măcar o licărire cât de slabă?… Şi pe urmă, dacă-i adevărat că există un crater în mijloc, craterul acesta nu poate fi decât al unui vulcan şi crezi dumneata că un vulcan se poate stinge chiar aşa, de tot, încât să nu mai găseşti nici un pic de jeratic înăuntru?… Ba nu, zău, tare bicisnic trebuie să fie ca să nu aibă nici măcar o scânteie de foc, atâta cât să-şi poată face omul nişte cartofi prăjiţi sau un ou răscopt!… în sfârşit, aşa cum ţi-am mai spus, om trăi şi-om vedea… Da, da, om vedea ce-o mai fi!

În ce mă priveşte, vă mărturisesc că nu aveam o părere bine stabilită. Mi se dăduse ordin să merg în recunoaştere pe Great-Eyry ca să văd ce se întâmplă cu el!… În cazul în care nu exista nici un pericol, cu atât mai bine; cunoscându-se situaţia, toată lumea o să fie liniştită, în adâncul inimii însă — şi nu credeţi oare că acesta era un sentiment foarte firesc din partea unui om asupra căruia pusese stăpânire demonul curiozităţii? — aş fi preferat, atât pentru satisfacţia mea personală, cât şi pentru vâlva de care s-ar fi bucurat misiunea mea, ca Great-Eyry să fie într-adevăr sediul unor fenomene a căror cauză mi-era dat s-o descopăr eu!

Iată acum şi ordinea de bătaie pe care o stabilisem în vederea ascensiunii noastre: în frunte, cele două călăuze, a căror misiune era să caute locurile pe unde puteam trece; apoi Elias Smith şi cu mine, mergând în pas unul lângă altul sau unul înainte şi celălalt în urmă, după cât de largă era poteca.

Pentru început, Harry Horn şi James Bruck o apucară pe firul unei viroage înguste, în pantă lină, ce şerpuia de-a lungul unor povârnişuri destul de abrupte şi în care creşteau de-a valma o mulţime de arbuşti cu frunziş mohorât şi fructul ca de conifere, ferigi cu frunze bogate şi agrişi sălbatici, alcătuind un hăţiş încâlcit prin care nu era chip să-ţi deschizi drum.

Un popor întreg de păsări însufleţea împletitura aceea compactă de rămurişuri. Mai cu seamă papagalii erau gălăgioşi nevoie mare, nu le tăcea pliscul o clipă, împânzind văzduhul cu ţipetele lor piţigăiate. Aproape că nici nu se mai auzeau forfotind prin tufişuri veveriţele, deşi erau cu sutele.

Matca, pe care puhoaiele şi-o croiseră pe făgaşul acestor chei, şerpuia capricios printre spinările munţilor, urcând treptat spre înălţimi, în anotimpul ploios sau când se dezlănţuia vreun potop, apele prindeau să se înfoaie din nou, sărind din treaptă în treaptă, în

clocot de cascade. E adevărat că albia nu era udată decât atunci când cerul îşi desfereca izvoarele, şi faptul că nu găsisem măcar un strop de apă dovedea îndeajuns că, sus, pe Great-Eyry nu se alia nici un şipot care s-o alimenteze.

După o jumătate de oră de mers, urcuşul se dovedi atât de anevoios, încât mereu trebuia s-o apucăm pieziş, când spre dreapta, când spre stânga, adăugând o mulţime de ocoluri călătoriei noastre. Drumul prin chei devenea pe drept cuvânt impracticabil, nicăieri piciorul nu mai întâlnea un punct de sprijin temeinic; ca să suim mai departe am fi fost nevoiţi să ne agăţăm de câte un smoc de iarbă sau să ne târâm pe brânci şi, în condiţiile astea, fireşte că ascensiunea nu s-ar fi terminat înainte de asfinţitul soarelui.

— Pe legea mea, exclamă domnul Smith oprindu-se să mai răsufle, abia acum înţeleg de ce au fost aşa puţini turiştii care s-au urcat pe Great-Eyry… Aşa puţini, încât eu nu cunosc nici unul care să fi făcut treaba asta!…

— De fapt, îi răspunsei eu, nici nu merită osteneala! Şi dacă n-am avea anumite motive care ne obligă să ducem la bun sfârşit încercarea asta…

— Aveţi perfectă dreptate, mărturisi Harry Horn, nici eu şi nici colegul meu, cu toate c-am făcut destule ascensiuni pe Black-Dome, urcându-ne până în vârful muntelui, nu ţinem minte să fi întâmpinat vreodată atâtea greutăţi!…

— Greutăţi care ar putea foarte bine să se transforme în obstacole! adăugă James Bruck.

Vorba e că trebuia să hotărâm acum încotro s-o luăm ca să putem continua drumul. Atât în dreapta, cât şi-n stânga ne aţineau calea desişuri stufoase de copaci şi arbuşti. În definitiv, singura soluţie era s-o apucăm în aşa fel, încât panta să fie ceva mai domoală. Şi ne gândeam că în zona împădurită, după ce ne-am fi deschis drum prin hăţişul din margine, însoţitorii mei şi cu mine puteam fi mai siguri pe picioarele noastre. În orice caz n-am fi umblat bâjbâind la întâmplare. Nu trebuia totuşi să pierdem din vedere că, de la un cap la altul al Munţilor Albaştri, versantele răsăritene nu erau de fel accesibile excursioniştilor în locurile unde panta avea o înclinaţie mai mică de cincizeci de grade.

Oricum ar fi fost, lucrul cel mai bun era să ne bizuim pe acel instinct special cu care erau înzestrate cele două călăuze ale noastre şi mai cu seamă James Bruck. Cred că băiatul ăsta de toată isprava era mai sprinten decât o capră sălbatică. Numai că, din păcate, nici eu şi nici Elias Smith nu ne-am fi încumetat să punem piciorul prin locurile unde se avânta viteazul nostru.

Totuşi, în ce mă privea, trăgeam nădejde că n-o să rămân de căruţă, fiind de felul meu destoinic la căţărat şi în acelaşi timp deprins, ca

puţini alţii, cu exerciţiile fizice. Eram hotărât, aşadar, să mă ţin pe urmele lui James Bruck, pretutindeni unde îl vor purta paşii, chiar dacă ar fi, când şi când, să mă duc de-a rostogolul la vale. Nu tot aşa stăteau însă lucrurile şi cu cel mai de seamă demnitar al oraşului Morganton, care nu mai era nici aşa tânăr şi nici aşa vânjos, deşi mai înalt şi mai trupeş, şi nici chiar aşa sigur pe picioare. Până atunci, evident, se luptase din răsputeri să nu rămână în urmă. Gâfâia uneori ca o focă şi, împotriva voinţei lui, îl sileam să se oprească puţin ca să-şi tragă răsuflarea.

Într-un cuvânt, se dovedea că ascensiunea pe Great-Eyry necesita ceva mai mult timp decât ne făcusem noi socoteala. Ne bizuisem să ajungem la picioarele împrejmuirii de stânci înainte de orele unsprezece şi când colo, după toate probabilităţile, miezul zilei avea să ne găsească încă pe drum, la câteva sute de picioare mai jos. Într-adevăr, pe la zece, după ce încercasem în repetate rânduri să descoperim o potecă pe care să putem sui mai departe, după ce făcusem o mulţime de ocoluri şi de nu ştiu câte ori calea întoarsă, una din călăuze dădu semnalul de oprire. Ne aflam la liziera superioară a zonei împădurite unde copacii creşteau mai rari, aşa încât privirea putea să răzbată printre ci până la temeliile de piatră ale vârfului Great-Eyry.

— Uf! suspină domnul Smith, rezemându-se de trunchiul vânjos al unui palmier. Drept să vă spun, nu mi-ar strica un pic de răgaz, oleacă de odihnă şi chiar un strop de mâncare!…

— Aşa, vreun ceas, adăugai eu.

— Da, destul ne-am ostenit plămânii şi picioarele, să-i mai dăm ceva de lucru şi stomacului!

În privinţa asta toată lumea se arătă de acord. Trebuia, fireşte, să prindem puteri noi. Era însă un lucru care ne cam neliniştea în momentul acela: priveliştea pe care ne-o înfăţişa coasta muntelui până în dreptul vârfului Great-Eyry. Mai sus de noi se întindea un pripor golaş, unul din povârnişuri denumite *blads* de oamenii din partea locului. Şi nici un firicel de cărare nu se desluşea printre stâncile cu pereţi abrupţi.

Faptul acesta nu se putea să nu le dea de gândit călăuzelor noastre.

— N-o să fie prea uşor… spuse Harry Horn, adresându-se colegului său.

— Dacă nu chiar imposibil! răspunse James Bruck.

La auzul acestor cuvinte mi se puse un nod în gât de necaz. Dacă mă întorceam din drum, fără să fi apucat cel puţin să pun piciorul pe Great-Eyry, ar fi însemnat că misiunea mea se dusese de râpă, ca să nu mai spun că nici măcar nu mi-aş fi putut satisface curiozitatea!… Ba nu, zău, frumos mi-ar fi stat să mă prezint în faţa domnului Ward, aşa, plouat şi cu obrazul dogorit de ruşine!

Deschiserăm raniţele şi ne întremarăm puterile cu friptură rece şi pâine. Şi folosirăm cu multă cumpătare bidoanele pentru a ne astâmpăra setea. Îndată ce terminarăm cu masa — care nu ţinuse nici măcar o jumătate de ceas — domnul Smith se ridică de jos, gata de plecare.

James Bruck porni în frunte, iar noi nu avurăm altceva de făcut decât să ne ţinem după el, silindu-ne să nu rămânem în urmă.

Înaintam târâş, grăpiş. Călăuzele noastre nu-şi ascundeau defel nedumerirea şi la un moment dat Harry Horn o luă înainte ca să stabilească, odată pentru totdeauna, direcţia în care trebuia să ne continuăm drumul.

Ne lăsă, aşadar, să-l aşteptăm preţ de vreo douăzeci de minute. La întoarcere, ne indică direcţia nord-vest şi ne îndreptarăm cu toţii într-acolo. În partea aceea, la o distanţă de trei sau patru mile, se vedea răsărind vârful Black-Dome. Precum se ştie însă, n-ar fi avut nici un rost să luăm în piept povârnişurile lui de vreme ce, de acolo, de pe culme, chiar înarmat cu o lunetă cât de puternică, ochiul n-ar fi putut pătrunde în adâncurile tăinuite ale lui Great-Eyry.

Urcuşul era din cale-afară de obositor şi de încet, mai ales de-a lungul acelor prăvălişuri lunecoase, pe care creşteau ici şi colo câţiva copăcei sau bogate tufe ierboase. De bine, de rău, reuşisem să ne suim cu vreo două sute de picioare mai sus, când deodată călăuza din frunte se opri în faţa unor făgaşe ce brăzdau pământul în locul acela. Pe alocuri se vedeau zăcând risipite pe jos rădăcini proaspăt smulse, crengi fărâmate şi ţancuri de stâncă făcute zob, ca şi cum o avalanşă s-ar fi rostogolit pe versantul muntelui.

— Probabil că pe aici s-a rostogolit colosul de piatră desprins de pe Great-Eyry, îşi dădu cu părerea James Bruck.

— De bună seamă, răspunse domnul Smith, şi cel mai bun lucru ar fi, cred, să ţinem pârtia pe care şi-a croit-o în cădere.

Apucarăm deci pe urmele acelea şi se dovedi că socoteala nu fusese greşită. Puteam acum să punem cu nădejde piciorul pe dârele scrijelite de blocul de piatră. Ascensiunea se desfăşură în condiţii mai lesnicioase, aproape fără nici un fel de abateri de la drumul drept, aşa încât pe la unsprezece şi jumătate străbătusem aşa-numitul *blad*, aflându-ne pe muchia lui.

În faţa noastră, la o distanţă de cel mult o sută de paşi, dar la o înălţime de o sută de picioare, se ridicau zidurile de centură în care era ferecat Great-Eyry.

În partea aceea, priveliştea înfăţişa cele mai năstruşnice contururi: piscuri ascuţite, colţi de piatră şi printre altele o stâncă cu o formă cât se poate de curioasă, profilându-se în zare ca un vultur uriaş, gata să-şi ia zborul spre tăria cerului. După toate aparenţele, muntele era apărat de nişte metereze imposibil de escaladat, cel puţin pe latura lor

dinspre est.

— Să ne odihnim câteva clipe, ne propuse domnul Smith, şi după aceea să vedem dacă nu e cu putinţă să găsim cumva un drum ocolit, pe lângă Great-Eyry.

— În orice caz, ne atrase atenţia Harry Horn, blocul acela de piatră s-a desprins de aici de sus şi totuşi în partea asta nu se vede nici o spărtură din centura de stânci…

Era într-adevăr aşa, deşi nu mai încăpea nici o îndoială că blocul ce se rostogolise la vale căzuse din sectorul acela.

După un popas de vreo zece minute, cele două călăuze se ridicară să plece şi, apucând-o cu toţii pe un firicel de potecă, pe care alunecam la fiece pas, ajunserăm la marginea platoului. Acum nu mai aveam altceva de făcut decât să ne continuăm drumul pe brâna de la poalele stâncilor care, la o înălţime de vreo cincizeci de picioare, stăteau aplecate deasupra capetelor noastre, lărgindu-şi circumferinţa ca pereţii unui coş de nuiele. Chiar dacă am fi avut nişte scări la îndemână, am fi încercat zadarnic să ne urcăm pe culmea acestor parapete.

Fără doar şi poate, Great-Eyry începea să capete în ochii mei înfăţişarea unor tărâmuri fantastice. Nu m-ar fi prins mirarea să fi fost bântuit de balauri, zmei sau mai ştiu eu ce alte specimene din galeria de monştri ai mitologiei, puşi anume ca să-l păzească!

Între timp mergeam mai departe pe brâna ce înconjura ca o tranşee reduta de stânci, atât de simetric clădită, încât părea mai curând o lucrare ridicată de mâna omenească, decât o plăsmuire a naturii. Nicăieri o ştirbitură cât de mică. În inima acelor fortificaţii, nicăieri o răritură în urzeala aceea de piatră prin care să fi încercat a ne strecura. Cât vedeai cu ochii acelei zid compact, peste a cărui creastă, înaltă de o sută de picioare, era imposibil de trecut.

După un ceas jumătate de mers pe marginea podişului, ajunserăm din nou în punctul de plecare, acolo unde făcusem ultimul popas, la capătul aşa-numitului *blad*.

Nu mai puteam de necaz văzând că dădusem greş şi aveam impresia că şi domnul Smith era cel puţin tot atât de supărat ca şi mine.

— Ei fir-ar al dracului să fie! îşi vărsă el focul. Nici acum, vasăzică, n-o să aflăm ce ascunde acolo, înăuntru, afurisitul ăsta de Great-Eyry. Naiba să-l ia, dacă nu-i cumva vreun crater vulcanic…

— Nu ştiu dac-o fi sau nu vreun vulcan, îi tăiai eu vorba. De fapt nu se simte nici un zgomot suspect, nu se vede nici o dâră de fum şi nici vreo flacără ţâşnind, nici un semn, aşadar, care să prevestească o erupţie apropiată!

Într-adevăr, înăuntru, ca şi afară, domnea aceeaşi tăcere adâncă. Nici o pâclă de funingine nu se răspândea în aer. Nici o licărire de foc nu aprindea norii, pe care briza ce adia dinspre răsărit îi mâna pe

deasupra stâncilor. Nici o mişcare în văzduh, ca şi pe pământ. Nici un zvon subteran, Nici o clătinare pe care s-o fi simţit sub tălpi. Nimic altceva, în tot cuprinsul, decât liniştea desăvârşită a înălţimilor.

Un lucru pe care trebuie să-l menţionez este că, judecând după timpul necesar pentru a face înconjurul muntelui şi ţinând totodată seama de greutăţile mersului pe brâna îngustă de la marginea podişului, Great-Eyry avea probabil o circumferinţă de o mie sau o mie cinci sute de picioare. Cât priveşte suprafaţa incintei, nu văd cum aş fi putut s-o apreciez, atâta vreme cât nu cunoşteam grosimea meterezelor de piatră ce-o înconjurau.

Se înţelege de la sine că împrejurimile erau cu desăvârşire pustii, adică, în afară de câteva păsări mau de pradă ce pluteau în văzduh deasupra zănoagei, nu se zărea nici o altă fiinţă vieţuitoare.

Cum în momentul acela ceasurile noastre arătau orele trei, domnul Smith spuse contrariat:

— Chiar dacă stăm aici până deseară, mai mult decât atâta tot n-o să putem afla!… trebuie să plecăm, domnule Strock, dacă vrem s-ajungem la Pleasant-Garden până nu se înnoptează.

Cum însă nu mă învredniceam să-i răspund şi nici să mă urnesc din locul unde mă aciuasem, adăugă venind lângă mine:

— Ei domnule Strock, văd că nu zici nimic!… Sau poate n-ai auzit ce ţi-am spus?…

La drept vorbind, îmi venea tare greu sa mă las păgubaş, tăcând calea întoarsă fără să fi dus până la capăt misiunea cu care venisem!… Şi în acelaşi timp, odată cu imboldul stăruitor de a nu renunţa, simţeam sporindu-mi curiozitatea nesatisfăcută.

Dar ce era să fac?… Puteam eu să străpung brâul masiv de stâncă, să mă caţăr pe namilele acelea de piatră?

N-aveam încotro, trebuia să mă resemnez. Aşa că după ce mai aruncai o privire spre Great-Eyry, apucai pe urmele tovarăşilor mei de călătorie, care o porniseră pe *blad* la vale.

La întoarcere nu mai avurăm de întâmpinat cine ştie ce greutăţi şi nici oboseala drumului nu fu prea mare. Înainte de orele cinci, coborâsem şi ultimele pante de la poalele muntelui şi eram din nou oaspeţii fermierului de la Wildon, care ne aştepta în sala de primire cu băuturi răcoritoare şi mâncăruri consistente.

— Vasăzică n-aţi reuşit să pătrundeţi înăuntru?… ne întrebă el.

— Nu, îi răspunse domnul Smith, şi până la urmă îmi vine să cred că toată povestea asta cu Great-Eyry nu există decât în imaginaţia bravilor noştri cetăţeni!

Seara, la opt şi jumătate, brişcă se opri la Pleasant-Garden, în faţa casei primarului, care urma să ne găzduiască peste noapte.

Şi, în timp ce încercam zadarnic să aţipesc, mă tot frământam întrebându-mă dacă n-ar fi bine să mai rămân câteva zile în localitate

în vederea unei noi ascensiuni pe care mă gândeam s-o organizez. Puteam fi însă sigur că va avea mai mari sorţi de izbândă decât prima expediţie?…

Lucrul cel mai înţelept, în definitiv, era să mă înapoiez la Washington ca să cer şi părerea domnului Ward. Aşa că, în ziua următoare, seara, la Morganton, după ce mă achitai de obligaţii faţă de cele două călăuze, îmi luai rămas bun de la domnul Smith şi mă grăbii să prind în gară rapidul ce pleca spre Raleigh.

Capitolul IV

UN CONCURS AL AUTOMOBIL-CLUBULUI

Misterul în care se alia învăluit Grean-Eyry avea să iasă oare la iveală, într-o bună zi, datorită unor împrejurări pe care nimeni nu le putea întrezări?… Singur viitorul era în măsură să descopere acest secret. Să fi fost atunci în joc interese chiar atât de puternice, care cercau ca situaţia să se lămurească neapărat?… Nici vorbă că da, de vreme ce soarta locuitorilor statornici în districtul respectiv al Carolinei de Nord putea să depindă de asta.

În orice caz, la vreo două săptămâni după aceea, când mă aflam din nou la Washington, atenţia tuturor era în egală măsură ocupată de un fapt care, făcând parte din cu totul altă ordine de lucruri, stârnise o vâlvă tot atât de mare. Şi faptul acesta era sortit să rămână la fel de misterios ca şi fenomenele petrecute în ultima vreme pe Great-Eyry.

Cum vă spuneam deci, pe la mijlocul lunii mai, ziarele din Pennsylvania aduceau la cunoştinţa cititorilor o curiozitate care fusese recent semnalată în diferite puncte de pe teritoriul acelui stat.

De câtva timp, pe şoselele ce porneau din Philadelphia, răsfirându-se ca spiţele unei roţi, circula un vehicul cu totul extravagant, care mergea cu o iuţeală atât de mare, încât nimeni nu reuşea să-şi dea seama nici de forma pe care putea s-o aibă, nici de categoria din care făcea parte, ba nici chiar de dimensiunile lui. Că era vorba de un automobil, în privinţa asta toată lumea se dovedea a fi intru totul de acord. Cât despre motorul ce-l punea în mişcare, oamenii se mulţumeau să facă tot felul de ipoteze mai mult sau mai puţin plauzibile, şi când imaginaţia mulţimii îşi ia avânt, nimeni nu e în stare să spună până unde poate să meargă.

Pe vremea aceea, cele mai perfecţionate tipuri de automobile, indiferent de sistemul lor de funcţionare, fie că erau acţionate cu aburi, cu petrol, cu alcool sau de un motor electric, nu reuşeau să depăşească viteza maximă de o sută treizeci de kilometri pe oră sau aproximativ treizeci de leghe a câte patru kilometri, adică circa o milă şi jumătate pe minut, viteză pe care, în general, trenurile, fie chiar cele rapide sau exprese, cu mare greutate o ating pe liniile cele mai

solid construite ale reţelelor de cale ferată din America şi de pe continentul european, în vreme ce maşina despre care vorbeam mergea desigur cu o iuţeală de două ori mai mare.

Nu mai e nevoie, cred, să adaug că un asemenea record constituia un pericol cât se poate de serios, atât pentru vehiculele întâlnite în cale, cât şi pentru pietoni. Bolidul acesta pe roate, ce ţâşnea ca un fulger din depărtare, precedat de un vuiet asurzitor, spinteca atât de vijelios, aerul, încât crengile arborilor de pe marginea drumului se frângeau ca secerate, băgând în sperieţi vitele ce păşteau pe câmp şi alungind păsărelele, prea gingaşe ca să poată înfrunta vârtejele de praf pe care le stârnea în mers.

Şi încă un amănunt curios asupra căruia ziarele insistau cu deosebire: macadamul de pe şosele părea abia atins de roţile aparatului care nu lăsau după ele vreo urmă mai adâncă, aşa cum sunt făgaşele făcute de hurducătura unor camioane grele. Nimic altceva decât o dâră uşoară, ca şi cum s-ar fi frecat numai de caldarâm. Iar colbăraia ce se ridica în văzduh se datora doar iuţelii năprasnice. „Asta ne face să credem, remarca un redactor de la New York Herald, că viteza de deplasare poate anula greutatea unui corp!”

Aşa cum era şi de aşteptat, reclamaţiile începuseră să curgă din diferitele districte ale Pennsylvaniei. Puteau fi oare permise asemenea performanţe nebuneşti din partea unei maşini care, în goana ei bezmetică, ameninţa să răstoarne şi să facă zob tot ce i-ar fi ieşit în cale, vehicule ca şi trecători?… Dar cum, vă întreb, prin ce mijloace era chip s-o opreşti?… Nu se ştia nici cine-i proprietarul ei, nici de unde vine, nici încotro se îndreaptă. Abia dacă apucai s-o zăreşti, în clipa când îţi trecea ca un proiectil pe sub ochi,cu o repeziciune năucitoare… Poftim de încearcă să prinzi din zbor o ghiulea, în momentul când ţâşneşte din gura tunului!…

Precum am mai spus, nu exista nici un fel de indiciu în privinţa sistemului de construcţie al motorului acestei maşini. Singurul lucru precis, fiindcă fusese constatat de toată lumea, era că automobilul respectiv nu lăsa în urma lui nici un fir de fum, nici o dâră de aburi, nici un miros de petrol sau de ulei mineral. De aici se putea trage concluzia că era vorba de un mecanism pus în mişcare de un fluid electric şi prevăzut cu nişte acumulatori de un tip cu totul necunoscut, constituind o sursă de energie, ca să zic aşa, inepuizabilă.

Astfel stând lucrurile, imaginaţia mulţimii, înfierbântată peste măsură, se simţi ispitită să vadă cu totul altceva în automobilul misterios: un fel de caretă supranaturală mânată de o arătare, unul din tartorii ce aţâţau focul gheenei, o piază-rea sosită de pe celălalt tărâm, o spurcăciune scăpată din cine ştie ce menajerie de monştri sau, pentru a le întruchipa pe toate într-un prototip, de tartorul dracilor în persoană, Belzebut ori Scaraoţchi, care se încumeta să înfrunte orice

împotrivire din partea oamenilor, având la îndemână nevăzuta şi neţărmurita lui putere diavolească.

Chiar de-ar fi fost Satana în persoană, însă, tot n-avea dreptul să circule cu o viteză atât de mare pe şoselele Statelor Unite, fără o autorizaţie specială, fără un număr de ordine şi fără un permis în regulă, şi mai mult ca sigur nici o administraţie municipală nu i-ar fi îngăduit, cu nici un preţ, să umble cu „două sute cincizeci" pe oră. Aşadar, pentru ca viaţa cetăţenilor să poată fi pusă la adăpost, trebuia neapărat să se găsească un mijloc de a stăvili fantezia şoferului mascat.

Şi nu numai atât, dar Pennsylvania nu fu singura hărăzită să slujească drept velodrom pentru aceste exhibiţii sportive. Puţin mai târziu, apariţia maşinii avea să fie semnalată de rapoartele poliţieneşti şi în alte state, bunăoară în Kentucky, în preajma oraşului Frankfort; în Ohio, în apropiere de Columbus; în Tennesse, undeva pe lângă Nashville, în Missouri, în împrejurimile capitalei Jefferson; în fine, în Illinois, pe diverse şosele ce se îndreaptă spre Chicago.

Acum, când toată lumea era în stare de alarmă, autorităţile municipale aveau datoria să ia măsurile pe care le socoteau necesare împotriva acestui pericol obştesc. Ca să încerce cineva să prindă din urmă o maşină ce gonea cu asemenea iuţeală, fireşte că nici vorbă nu putea să fie. Exista totuşi un mijloc care n-ar fi dat greş, şi anume, acela de a se aşeza în diverse locuri de-a curmezişul drumurilor nişte baraje atât de solide, încât, izbindu-se de ele la un moment dat, să se sfărâme în mii de bucăţi.

— Ba bine că nu! bodogăneau cei care nu puneau nici un temei pe aşa ceva. Ca şi când turbatul ăsta nu s-ar pricepe s-o ia pe de lături şi să ocolească obstacolele…

— La o adică, să sară chiar peste baraje! le cântau în strună alţii.

— Păi dac-o fi chiar dracul gol, precum se spune, nu se poate să nu aibă aripi, de vreme ce-a fost şi el înger odată, şi atunci ce-l împiedică să-şi ia zborul?

Vorbe de clacă, bineînţeles, care nu meritau nici cea mai mică atenţie. Şi apoi, vă întreb, dacă tartorul dracilor ar fi fost înzestrat cu o pereche de aripi, de ce atunci se încăpăţâna să circule pe scoarţa Pământului în loc să se avânte în spaţii, ca pasărea ce zboară liberă în văzduh?…

Cam astea erau împrejurările ce, pe bună dreptate, dădeau atâta bătaie de cap forurilor superioare ale poliţiei din Washington, ferm hotărâte să pună odată capăt unei situaţii care nu se mai putea prelungi.

Iată însă că, în ultima săptămână a lunii mai, lucrurile luară o nouă întorsătură şi totul părea să arate că Statele Unite reuşiseră în sfârşit să se descotorosească de „monstrul" ce rămăsese până atunci învăluit

în mister. Ba chiar aveam motive să credem că Lumea Veche s-ar fi putut să fie scutită de vizita pe care automobilistul acesta, pe cât de năstruşnic, pe atât de periculos, o făcuse Lumii Noi.

Cum spuneam deci, la vremea aceea, în diferite ziare ale federaţiei americane apărea o ştire pe care v-o împărtăşim la rândul nostru în cele ce urmează; cât despre comentariile cu care o întâmpinară cititorii, sunt lesne de închipuit.

Din iniţiativa Automobil-Clubului tocmai se organizase un concurs ce trebuia să se desfăşoare în Wisconsin, pe una din şoselele de pe teritoriul acestui stat, a cărui capitală este Madison. Şoseaua respectivă constituie, pe o distanţă de două sute de mile, o pistă excelentă pentru asemenea concursuri, începând de la Prairie du Chien, oraş aflat la frontiera de vest, şi terminându-se după ce trece mai întâi prin Madison, puţin mai sus de Milwaukee, pe malul lacului Michigan. Singura care se poate spune că o depăşeşte în privinţa asta, având un parcurs de optzeci şi doi kilometri în linie dreaptă, este, în Japonia, şoseaua dintre Nikko şi Namode.

Un mare număr de maşini, reprezentând cele mai renumite mărci de automobile, erau înscrise să ia parte la acest concurs, unde se hotărâse, în prealabil, să fie admis orice sistem de motor, fără să se facă nici o distincţie. Până şi motocicletele puteau concura, disputând aceleaşi premii ca şi automobilele. Spectatorii aveau deci ocazia să vadă motociclete model Hurter şi Dietrich în rând cu maşinile uşoare produse de Goburn şi Briile, fraţii Renault, Richard-Brasier, Decauville, Darrac, Ader, Bayard, Clement, Chenard şi Walcker, cu autoturismele tip Gillet-Forest, Harward-Watson, cu limuzinele tip Mors. Mercedes, Charron-Girardot-Voigt, Hotchkiss, Paubard-Levassor, Dion-Bouton, Gardner-Serpollet, Turcat-Mery, Hirschler şi Lobano etc., adică mărci de toate naţionalităţile.

Suma pe care o totalizau diferitele premii era considerabilă, ridicându-se la cincizeci de mii de dolari, nici mai mult, nici mai puţin. Dat fiind valoarea acestor premii, întrecerea avea să fie cu siguranţă plină de însufleţire. Precum se vede, cei mai vestiţi fabricanţi se grăbiseră să răspundă la invitaţia Automobil-Clubului, trimiţând cele mai perfecţionate tipuri de maşini ieşite din atelierele lor. După datele obţinute, erau vreo patruzeci de sisteme diferite; care acţionate cu aburi, care cu alcool sau cu petrol, care cu motor electric; toate însă deopotrivă trecuseră cu succes examenul într-o serie de concursuri sportive de mare răsunet.

Se calculase că, având în vedere viteza maximă pe oră ce putea fi atinsă, adică între o sută treizeci şi o sută patruzeci de kilometri, şi în raport cu parcursul de două sute de mile, această competiţie internaţională nu putea să dureze decât trei ore. De aceea, pentru a înlătura orice pericol, autorităţile din Wisconsin suspendaseră

circulaţia oricărui vehicul între Prairie du Chien şi Milwaukee, în prima jumătate a zilei de 30 mai.

Aşadar, nici un accident nu era posibil, afară de cele pe care le-ar fi putut suferi concurenţii în toiul întrecerii. Asta însă era treaba lor, după cum se spune de obicei cu inima uşoară. În schimb, datorită măsurilor luate cu multă chibzuinţă, nu exista nici un motiv de îngrijorare atât pentru soarta vehiculelor, cât şi a pietonilor. În ziua respectivă, lumea dădu năvală, dornică să asiste la concurs, din toate colturile Wisconsinului şi nu numai atât, dar printre spectatori erau câteva mii de curioşi veniţi într-un suflet din statele învecinate, din Illinois, din Michigan, din Iowa, din Indiana, ba chiar şi din statul New York.

Se înţelege de la sine că printre aceşti amatori de competiţii sportive se aflau şi numeroşi străini, englezi, francezi, germani, austrieci, şi, cum era şi firesc, fiecare din ei dorea în adâncul inimii sale să câştige concursul maşinile conduse de conaţionalii lui.

Trebuie de asemenea să menţionăm că, de vreme ce întrecerea despre care vorbim avea loc pe teritoriul Statelor Unite, patria fabuloasă a celor mai înfocaţi amatori de pariuri din lume, se făcuseră o mulţime de rămăşaguri în fel şi chip şi pe sume importante. Existau chiar agenţii speciale unde se primeau pariurile, al căror număr sporise considerabil pe Noul Continent, în ultima săptămână a lunii mai, valoarea lor ridicându-se la nu ştiu câte sute de mii de dolari.

Semnalul de plecare urma să fie dat la orele opt dimineaţa de către un starter care trebuia să cronometreze cursa. Pentru a se evita îmbulzeala ca şi accidentele ce s-ar fi produs din pricina ei, se hotărâse ca automobilele să pornească rând pe rând, la intervale de câte două minute, în mijlocul unui furnicar de spectatori ce înnegreau marginile şoselei. Premiul întâi urma să fie acordat maşinii care avea să străbată în cel mai scurt timp distanţa dintre Prairie du Chien şi Milwaukee.

Primele zece maşini ieşite la sorţi plecaseră între orele opt şi opt şi douăzeci. Şi, după toate probabilităţile, bineînţeles în cazul când nu s-ar fi întâmplat nici un accident, aveau să ajungă la ţintă înainte de unsprezece. Celelalte trebuiau să urmeze în ordinea stabilită prin sorţi. De-a lungul şoselei erau postaţi, la o distanţă de o jumătate de milă unul de altul, agenţi de poliţie, care trebuiau să fie cu ochii în patru. Răspândiţi pe tot parcursul, de la un capăt la altul al drumului, curioşii stăteau ticsiţi la start, şi veniseră în număr şi mai mare la Madison, adică la mijlocul traseului, pentru ca la Milwaukee, punctul terminus al întrecerii, să aştepte o mulţime imensă.

Trecuse o oră şi jumătate. Nu mai rămăsese nici un vehicul la startul de la Prairie du Chien. Datorită comunicărilor telefonice, publicul era pus la curent din cinci în cinci minute cu situaţia de pe traseu şi cu

ordinea în care se perindau concurenţii. La jumătatea drumului dintre Madison şi Milwaukee se plasase în frunte o maşină de patru cilindri şi douăzeci cai-putere, fabricată de fraţii Renault şi dotată cu pneuri Michelin, după care venea la o mică distanţă un automobil Harward-Watson şi, în sfârşit, o maşină Dion-Bouton. Între timp se produsese o serie de defecţiuni, unele motoare nu funcţionau cum trebuie, câteva vehicule rămăseseră în pană şi, pe cât se părea, dintre toţi concurenţii doar cel mult zece sau doisprezece mai puteau fi în măsură să ajungă la ţintă. Dar cu toate că, până în momentul acela, cursa se soldase cu câţiva accidentaţi, nici unul, din fericire, nu era grav rănit. De altminteri, chiar dacă s-ar fi întâmplat să-şi piardă cineva viaţa, n-ar fi fost decât o bagatelă, căreia i s-ar fi acordat prea puţină importanţă pe aceste tărâmuri ale continentului american, unde la fiece pas ţi-e dat să întâlneşti un prilej de mirare.

Se înţelege de la sine că, mai cu seamă în apropiere de Milwaukee, curiozitatea şi pasiunile aveau să se dezlănţuie din plin, atingând punctul culminant. Pe malul apusean al lacului Michigan se înălţa un stâlp marcând linia de sosire, prevăzut cu drapelele tuturor ţărilor de pe glob.

Aşadar, după orele zece, se ştia lămurii că premiul cel mare, de douăzeci de mii de dolari, nu mai putea fi disputat decât de cinci automobile, două americane, două franceze şi unul englez, datorită distanţei considerabile cu care acestea reuşiseră să depăşească pe celelalte concurente, rămase în urmă din pricina diverselor accidente suferite pe parcurs. Vă puteţi închipui cu ce înfierbântare se făceau ultimele pariuri, cu atât mai mult, cu cât era în joc orgoliul naţional. Agenţiile abia dacă mai pridideau să satisfacă cererile de care erau năpădite. Sumele puse la bătaie creşteau vertiginos. Reprezentanţii celor mai renumite mărci, care se aflau în frunte, erau gata să se încaiere şi dacă revolverul sau aşa-numitul *bowie-knife* nu intraseră încă în acţiune, nici mult nu mai lipsea!

— Pariez, unu contra trei, pe Harward-Watson!…

— Unu contra doi, pe Dion-Bouton!…

— Unu la unu, pe fraţii Renault!…

Asemenea strigăte răsunau pe tot parcursul, pe măsură ce ştirile transmise prin telefon se răspândeau din gură în gură.

Pe la nouă şi jumătate însă, după cum arăta ceasornicul primăriei din Prairie du Chien, la vreo două mile mai sus de respectivul orăşel, se auzi răbufnind pe şosea un vuiet cumplit, ce se rostogolea, înfăşurat într-un nor gros de praf şi însoţit de nişte şuierături asemănătoare cu semnalele unei sirene de vapor.

Spectatorii abia dacă mai apucară să se dea la o parte pentru a nu fi stâlciţi, evitând o nenorocire ce ar fi făcut cu siguranţă sute de victime. Norul de colb trecu ca o trombă, aşa încât cei de faţă nu

reuşiră să întrezărească maşinăria ce gonea cu asemenea viteză.

Se putea spune, fără nici o exagerare, că mergea probabil cu două sute patruzeci pe oră.

De altfel, cât ai clipi din ochi se şi făcu nevăzută, lăsând în urmă o lungă trâmbă de praf alb, aidoma dârei de aburi pe care o lasă locomotiva unui rapid.

Evident nu putea fi decât un automobil înzestrat cu un motor într-adevăr excepţional. Păstrând acelaşi ritm, timp de o oră, era imposibil să nu ajungă la un moment dat concurentele aflate în frunte, ba chiar să le şi întreacă, de vreme ce înainta cu o viteză de două ori mai mare decât a lor, şi să sosească primul la capătul cursei.

În aceeaşi clipă, toţi din toate părţile începură să strige în gura mare, deşi mulţimea ticsită pe marginea şoselei nu mai avea acum nici un motiv de alarmă.

— Trebuie să fie maşina infernală de care s-a zvonit acum vreo două săptămâni!…

— Sigur că da!… Aceea care a trecut prin Illinois, Ohio şi Michigan, fără ca poliţia să poată pune mâna pe ea!…

— Şi despre care nu s-a auzit nimic în ultima vreme, din fericire pentru viaţa cetăţenilor!…

— Ba se credea chiar că se isprăvise cu ea, că se făcuse praf cine ştie pe unde, că pierise pe veci!…

— Da, da!… Careta dracului, încinsă cu focul gheenei şi mânată de Sarsailă în persoană!

Chiar aşa, dacă nu era Satana, cine altul putea fi oare şoferul misterios care conducea cu o viteză fantastică nu mai puţin misteriosul automobil?…

În orice caz, nu mai încape nici o îndoială că maşina care alerga în momentul acela pe şosea spre Madison era una şi aceeaşi cu vehiculul ce făcuse mai înainte atâta vâlvă şi căruia nici un agent nu reuşise să-i dea de urmă! Dacă poliţia îşi închipuia cumva că nu va mai avea prilejul să audă vorbindu-se despre el, aflaţi atunci că se înşela amarnic — ceea ce se poate întâmpla la fel de bine pe continentul american, ca-n orice altă parte a lumii.

După uimirea încercată în primul moment, cei mai sprinteni la minte se repeziră la telefon să dea de ştire diverselor oficii de pe parcurs, atrăgându-le atenţia asupra pericolelor ce ameninţau automobilele în întrecere, risipite de-a lungul şoselei, atunci când conducătorul necunoscut, aflat la volanul maşinii ce străbătea fulgerător distanţele, avea să se năpustească asupra lor ca o avalanşă. Nici vorbă că aveau să fie strivite, sfărâmate, nimicite, şi cine ştie dacă, în schimb, din ciocnirea asta catastrofală, dumnealui n-o să scape teafăr, sănătos, ca şi cum nimic n-ar fi fost?…

După toate semnele, părea să fie atât de iscusit, mai iscusit chiar

decât cel mai dibaci şofer din lume, şi atât de sigur pe ochii şi pe mâinile lui, în timp ce îşi conducea maşină, încât fără doar şi poate va şti cum să facă să nu se izbească de nici un obstacol! În orice caz, cu toate măsurile luate de autorităţile din Wisconsin, pentru ca şoseaua să fie exclusiv la dispoziţia participanţilor la concursul automobilistic internaţional, situaţia nu mai era aceeaşi în momentul de faţă.

Iată ce puturăm afla din gura participanţilor la concurs, care, în urma telefoanelor primite, se văzuseră siliţi să întrerupă întrecerea ce trebuia să fie încununată cu marele premiu al Automobil-Clubului. După aprecierea lor, maşina miraculoasă mergea cu o sută treizeci de mile pe oră, nici mai mult, nici mai puţin. În orice caz, trecuse pe lângă ei cu o viteză atât de mare, încât în momentul acela abia dacă apucaseră să desluşească înfăţişarea vehiculului respectiv, a cărui formă şuie îl făcea să semene cu un fus lung de aproximativ zece metri. Iar roţile lui se învârteau atât de iute, încât spiţele păreau să se contopească. Încolo tot ce se mai putea spune era că maşina nu lăsa în urmă nici o dâră de aburi sau de fum şi nici un fel de miros.

Cât priveşte persoana care o conducea, stând ferecată înăuntrul automobilului, nimeni nu reuşise măcar s-o zărească, aşa încât rămăsese la fel de misterioasă ca şi atunci când apariţia ei fusese pentru prima oară semnalată pe şoselele Statelor Unite.

Sosirea acestui outsider fusese anunţată din vreme la Milwaukee de oficiile telefonice. E lesne de închipuit, cred, vâlva pe care putea s-o stârnească o veste de felul acesta. Primul lucru la care se gândi toată lumea fu să caute printr-un mijloc oarecare să aţină calea „proiectilului", bunăoară să aşeze de-a curmezişul drumului un obstacol de care să se izbească, sfărâmându-se în mii de bucăţi!… Mai avea însă răgaz pentru aşa ceva, când maşina putea să sosească din moment în moment?… La ce bun, de altminteri? Până la urmă, *volens aut nolens*, şoferul tot trebuia să se oprească, deoarece drumul carosabil se termina pe malul lacului Michigan peste care maşina nu ştiu cum ar fi putut să treacă, decât doar dacă s-ar fi metamorfozat într-un aparat de navigaţie…

Aşa îşi făcură în sinea lor socoteala spectatorii ce aşteptau grămadă pe şosea, mai sus de Milwaukee, după ce, bineînţeles, avuseseră grijă să se retragă la o distanţă destul de mare, ca să nu fie cumva daţi peste cap de vijelia aceea năprasnică.

Pe urmă şi acolo, ca şi la Prairie du Chien ori ca la Madison, cele mai extravagante ipoteze începură să se răspândească. Şi chiar şi cei care nu voiau cu nici un chip să admită că şoferul misterios ar putea fi însuşi diavolul întruchipat nu pregetau totuşi să vadă în el un fel de monstru apocaliptic, scăpat din cine ştie ce fantastice vizuini.

Şi acum toată lumea aştepta cu cea mai mare curiozitate automobilul anunţat, care putea să apară, nu din minut în minut, ci

din clipă-n clipă.

Şi chiar aşa, ceasul nu arăta nici unsprezece când se auzi un vuiet în depărtare, în vreme ce colbul de pe şosea se ridica rotindu-se învolburat în văzduh. Un sunet strident de ţignal spinteca mereu aerul, poftind mulţimea să se dea la o parte din calea zmeului. Precum se vedea nu avea de gând să-şi micşoreze viteza… Cu toate astea lacul Michigan era la o distanţă de cel mult o jumătate de milă şi, aşa cum gonea nebuneşte, putea foarte bine să nimerească în fundul apei!… Ori poate că mecanicul nu mai era stăpân pe maşinărie?…

În scurt timp, nu mai rămăsese nici o îndoială în privinţa asta. Ca fulgerul de repede, vehiculul ajunse în dreptul oraşului Milwaukee. Cine poate să ştie însă ce se va fi întâmplat mai târziu, după ce a trecut de Milwaukee? Să se fi cufundat oare în valurile lacului Michigan?…

Atâta doar se ştie că se făcuse nevăzut la prima cotitură, fără să lase nici o urmă pe unde trecuse.

Capitolul V

APROAPE DE LITORALUL NOII ANGLII

La vremea când ziarele americane împărtăşeau cititorilor întâmplările mai sus arătate, apucasem să mă întorc de o lună la Washington.

Îndată după sosire, prima mea grijă fusese să mă înfăţişez şefului meu. Numai că, din păcate, nu reuşii să dau ochii cu el numaidecât. Nu ştiu ce treburi familiale îl obligau să lipsească vreo câteva săptămâni din oraş. Eram convins însă că domnul Ward cunoştea eşecul cu care se soldase misiunea mea. Reportajele apărute în diverse gazete din Carolina de Nord zugrăviseră în amănunţime şi cu cea mai mare exactitate ascensiunea pe care o făcusem pe Great-Eyry, împreună cu primarul oraşului Morganton.

Vă daţi seama, cred, cât sânge rău îmi făcusem din pricina acestei încercări zadarnice, ea să nu mai vorbesc de curiozitatea pe care nu reuşisem să mi-o satisfac. Într-adevăr, nu puteam deloc să mă împac cu gândul că nici de aci înainte n-o să am prilejul acesta… Cum aşa: să nu ajung eu în vecii vecilor să descopăr tainele pe care Great-Eyry le ţinea ferecate?… Nu, odată cu capul! Chiar de ar fi să pornesc iar la atac, de zece ori, de douăzeci de ori în şir!…

Evident, nu putea fi chiar un lucru mai presus de puterile omeneşti să încerci a-ţi deschide drum spre inima cetăţii de piatră. S-ar fi putut, bunăoară, ridica o schelă până la nivelul uriaşelor metereze sau sfredeli o galerie în peretele stâncilor masive ce o înconjurau ca un zid. Nu era, în orice caz, ceva imposibil. Doar inginerii noştri pun umărul, zi de zi, la lucrări mult mai grele atâta numai că, în toată

povestea asta cu Great Eyry, mai trebuia să ţinem seama şi de cheltuielile care, în cazul de faţă, ar fi fost mult prea mari în raport cu foloasele.

Probabil că s-ar fi ridicat la vreo câteva mii de dolari şi, la urma urmei, vă întreb, la ce ar fi slujit o atât de costisitoare operaţie?… Dacă în punctul respectiv din lanţul Munţilor Albaştri s-ar fi aflat un vulcan, nu exista nici un mijloc posibil pentru a-l stinge, după cum, tot aşa, în cazul când împrejurimile ar fi fost ameninţate de o erupţie, nimeni n-ar fi putut-o împiedica… Aşa încât toate eforturile ar fi fost făcute în pagubă; cel mult ar fi reuşit să potolească curiozitatea mulţimii.

În orice caz, oricât de puternic era interesul pe care-l manifestam pentru Great-Eyry şi cu toate că ardeam de nerăbdare să pun piciorul pe culmea lui, nu m-aş fi încumetat să mă aventurez într-o treabă ca asta pe propria mea cheltuială, mulţumindu-mă să-mi spun *in petro*:

„Mă mir cum de nu se găseşte vreun miliardar american pe care să-l ispitească o asemenea tentativă?… Iată un lucru pe care ar trebui cu orice preţ să-l ducă la bun sfârşit un magnat ca Gould, ca Astor, ca Vanderbilt, Rockefeller, Mackaysauca Pierrepont-Morgan!… atâta rău! Numai aşa ceva nu le-ar trece prin minte! Trustmenii ăştia, cât sunt ei de bogaţi, au alte gânduri în cap!”

Ei, da, fireşte, dacă în măruntaiele muntelui, acolo sus între ziduri, s-ar fi găsit cumva nişte filoane bogate de aur sau de argint, atunci poate s-ar fi pus în mişcare… O asemenea ipoteză însă era lipsită de orice fundament! Lanţul Munţilor Apalachas nu se află nici în California, nici în Klondike, nici în Australia şi nici în Transvaal, îmbelşugate meleaguri dotate cu neistovite zăcăminte aurifere!…

În sfârşit, în ziua de 15 iunie, dimineaţa, domnul Ward mă primi la el în birou. Şi cu toate că aflase rezultatul anchetei pe care mi-o încredinţase şi care dăduse greş, mă primi destul de bine.

— Lume nouă, s-a întors Strock, exclamă dânsul când mă văzu în prag. Bietul băiat, să nu facă el nici o scofală!…

— Chiar nici una, domnule Ward, de parcă m-aţi fi trimis într-o anchetă pe Lună, îi răspunsei. Fiindcă, ce-i drept, piedicile pe care le-am întâmpinat au fost pur materiale, dar, în condiţiile în care s-a desfăşurat operaţia, obstacolele acestea erau mai presus de puterile noastre!…

— Te cred, Strock, te cred din toată inima!… Fapt este că n-ai reuşit să descoperi nimic din ce se întâmplă pe Great-Eyry…

— Nimic, domnule Ward…

— Dar, ia spune, în vremea asta nu s-a mai văzut ţâşnind nici o limbă de foc?…

— Nici una.

— Şi nu s-a auzit nici un zgomot suspect?…

— Nici.

— Vasăzică nu se ştie nici acum dacă e sau nu vorba de vreun vulcan?…

— Nici acum, domnule Ward, dar dacă vulcanul ăsta există într-adevăr, avem toate motivele să credem că doarme dus…

— Ei, spuse iar domnul Ward, nimic nu ne poate garanta că într-o bună zi n-o să se trezească din somn. Vezi dumneata, Strock, nu ajunge ca un vulcan să zacă aşa toropit, ci trebuie să fie cu desăvârşire stins!… Doar dacă zvonurile astea nu se vor fi născut cumva în fantezia cetăţenilor din Carolina!…

— N-aş crede, domnule Ward, îl asigurai cu. Domnia sa, domnul Smith, primarul oraşului Morganton, ca şi amicul dumisale, primarul din Pleasant-Garden, sunt categorici în privinţa asta. Da, chiar aşa a fost. S-au văzut ţâşnind limbi de foc în vârful muntelui Great-Eyry!… Da, într-adevăr, s-au auzit nişte zgomote curioase ce veneau dintr-acolo… Nu mai încape nici o îndoială că aceste fenomene s-au întâmplat în realitate!…

— Perfect, declară domnul Ward. sunt de acord cu dumneata că nici primarii, nici cetăţenii aflaţi sub oblăduirea lor nu s-au înşelat!… Oricum ar fi, până la urmă, Great-Eyry n-a binevoit încă să-şi trădeze secretul…

— Cine vrea cu tot dinadinsul să-l afle, domnule Ward, trebuie să ştie şi cât costă treaba asta şi astfel, acoperind cheltuielile necesare, până la sfârşit, nu se poate ca târnăcopul şi dinamita să nu vină de hac meterezelor de piatră…

— Nu mă îndoiesc! mărturisi domnul Ward. Numai că nu e ceva chiar atât de urgent, aşa că mai putem aştepta încă puţin! De altminteri, sunt convins că în cele din urmă natura o să ne dezvăluie de la sine misterul ăsta…

— Domnule Ward, îmi pare foarte rău, o spun cu mâna pe inimă, că n-am reuşit să duc până la capăt misiunea pe care mi-aţi încredinţat-o…

— Bine, bine, nu trebuie să-ţi faci sânge rău pentru asta. Strock, priveşte lucrurile cu înţelepciune, chiar dacă ai suferit un eşec!… Ştii doar că nu tot ce facem ne merge din plin şi că operaţiile puse la cale de poliţie nu sunt chiar totdeauna neapărat încununate de succes!… Gândeşte-te numai, în chestiunile penale, de câte ori nu ne scapă din mână vinovaţii, ba mai mult, aş putea spune chiar că n-am reuşi să arestăm nici măcar unul singur dintre ei, dacă ar fi ceva mai ageri la minte, mai puţin imprudenţi, îndeosebi dacă nu s-ar da singuri de gol ca nişte proşti!… Vorbind însă vrute şi nevrute, ne pică singuri în mână!… Eu, să-ţi spun drept, cred că nimic nu poate fi mai uşor decât să pui la cale o fărădelege, un asasinat sau o tâlhărie, şi s-o înfăptuieşti în aşa fel încât să nu trezeşti nici o bănuială, zădărnicind

toate străduinţele urmăritorilor. Îţi dai seama, Strock, că n-am să mă apuc tocmai eu să-i învăţ ce înseamnă dibăcia şi prudenţa pe domnii criminali!… De altfel, cum ţi-am spus, pe mulţi dintre ei poliţia n-a ajuns să-i descopere niciodată!

În privinţa asta, eram întru totul de părerea şefului meu: nicăieri parcă nu întâlneşti atâţia imbecili ca în lumea făcătorilor de rele!

Oricum însă mi se părea de mirare — de ce n-aş spune-o cinstit? — faptul că autorităţile, municipale sau mai ştiu eu care, nu reuşiseră încă să lămurească întâmplările petrecute recent pe teritoriul anumitor state. De aceea, când domnul Ward aduse vorba despre ele, nu mă putui împiedica să-i mărturisesc că eram peste măsură de nedumerit.

Mă refeream la vehiculul care, izbutind să scape de sub orice control, cutreierase în ultima vreme şoselele, constituind o cumplită primejdie pentru pietonii, caii şi trăsurile ce circulau pe aceleaşi drumuri. Se ştia în ce condiţii ajunsese să bată toate recordurile automobilistice de viteză. Autorităţile fuseseră încunoștințate de treaba asta încă din primele zile, drept care luaseră măsuri să i se dreseze proces-verbal de contravenţie năstruşnicului inventator şi să se pună odată pentru totdeauna capăt năzbâtiilor sale atât de periculoase. Nici nu-ţi dădeai seama când răsărea ca din pământ, ieşind la iveală şi făcându-se nevăzut cu iuţeala fulgerului. O mulţime de agenţi destoinici se puseseră în mişcare, nici unul însă nu izbutise să dea de urma delicventului. Ba unde mai puneţi că de curând, în toiul unui concurs organizat de Automobil-Clubul american între Prairie du Chien şi Milwaukee, străbătuse în mai puţin de două ore o distanţă de două sute de mile!…

De atunci nu se mai aflase nimic despre soarta lui!… Cine ştie dacă, ajungând la capătul drumului şi neputând să frâneze la timp din pricina avântului pe care şi-l luase, aparatul nu va fi ajuns cumva pe fundul lacului Michigan?… Puteam fi oare convinşi că automobilul îşi găsise astfel sfârşitul, împreună cu conducătorul lui, şi că, de aci încolo, în vecii vecilor, n-o să se mai audă vorbindu-se nici despre unul, nici despre celălalt?… În marea lor majoritate însă cetăţenii nu voiau să admită soluţia aceasta, fără doar şi poate cea mai fericită, ci cu atât mai vârtos se aşteptau să-l vadă ieşind iar la iveală!

Îmi dădeam seama că pentru domnul Ward întâmplarea respectivă făcea parte din domeniul lucrurilor extraordinare şi, la rândul meu, mărturisesc că împărtăşeam punctul său de vedere. Şi, în cazul când îndrăcitul şofer nu avea să mai dea nici un semn de viaţă, eram pe deplin îndreptăţiţi să socotim apariţia lui printre misterele sortite să rămână pe veci nepătrunse pentru mintea omenească.

Şeful meu şi cu mine stăturăm de vorbă, aşadar, o bucată de vreme despre chestiunea aceasta, şi tocmai când credeam că discuţia e pe

cale să se încheie, după ce făcu câţiva paşi prin încăpere, domnul Ward adăugă:

— Da!… într-adevăr, nu mi-a fost dat până acum să văd o bazaconie ca asta că se întâmplată în timpul concursului internaţional, în apropiere de Milwaukee… Am să-ţi arăt acum însă o altă bazaconie tot atât de mare!

Şi domnul Ward îmi înmână un raport proaspăt primit din partea poliţiei din Boston în legătură cu un fapt pe care, în aceeaşi seară, ziarele aveau să-l împărtăşească publicului.

În timp ce-l citeam, domnul Ward luă loc la birou şi se apucă să termine o scrisoare pe care tocmai începuse s-o scrie la sosirea mea. Mă aşezai lângă fereastră şi, aplecându-mă cu cea mai mare atenţie asupra raportului cu pricina, luai cunoştinţă de cuprinsul lui.

De câteva zile, apele teritoriale ale Noii Anglii, în apropiere de litoralul statelor Maine, Connecticut şi Massachusetts, erau tulburate de un fenomen asupra căruia nimeni nu reuşise să se dumerească.

Era vorba de un corp masiv în mişcare, ce ieşea la iveală din apă la o depărtare de vreo două sau trei mile de coastă, zburdând încolo şi încoace cu o uimitoare sprinteneală. Apoi pornea mai departe, lunecând printre valuri, ca în scurt timp să dispară în largul mării. Corpul acesta compact se deplasa cu o viteză atât de mare, încât cei de pe mal, folosind cele mai puternice ocheane, abia mai puteau să-l urmărească. Nu părea să fie mai lung de treizeci de picioare, având un aspect fusiform şi o culoare verzuie, ce-l făceau să se confunde cu valurile mării. Cel mai adeseori fusese observat în diverse puncte de pe litoralul american situat între Capul Nord, pe teritoriul statului Connecticut, şi Capul Sabie în Noua Scoţie, la extremitatea occidentală a coastei.

La Providence, la Boston, la Portsmouth, la Portland, mai multe şalupe cu aburi căutaseră în repetate rânduri să se apropie de corpul acela în veşnică mişcare, ba chiar să-l şi fugărească. Nici una însă nu reuşise să-l ajungă. De altfel, ar fi fost de prisos să încerce să-l urmărească, lucru de care toată lumea putuse să-şi dea seama foarte curând: în câteva clipe se topea în depărtare, dispărând din câmpul vizual.

Nu e de mirare deci că se născuseră o sumedenie de opinii în privinţa identităţii obiectului cu pricina. Până una, alta, însă,nici una din ipotezele făcute nu se bizuia pe ceva sigur şi nici chiar cei care toată viaţa trăiseră pe mare nu reuşeau să dea de un căpătâi.

La început, şi marinarii, şi pescarii socotiseră că nu putea fi decât vreun mamifer din ordinul cetaceelor. Numai că, după cum se ştie, animalele de felul acesta obişnuiesc să se cufunde când şi când, la intervale regulate, pentru ca, după ce stau câteva minute sub apă, să iasă la suprafaţă, făcând să ţâşnească prin răsuflătorile lor coloane de

apă amestecată cu aer. Până în momentul acela însă niciodată animalul respectiv — dacă era într-adevăr o vieţuitoare — nu „pusese havuzul în mişcare", cum spun vânătorii de balene, nu se dăduse de-a rostogolul în apă ca să se ascundă, după cum, tot aşa, nimeni nu văzuse, nici nu auzise răbufnirile vijelioase ale respiraţiei sale.

Şi atunci, de vreme ce nu făcea parte din clasa mamiferelor marine, ce altceva mai putea să fie decât vreun monstru necunoscut, venit din adâncurile oceanului, aidoma celor pomeniţi în legendele din vechime?… Cine ştie ce soi de lighioană va fi fost, la fel cu calmarul[21], crakenul[22] sau leviatanul[23] ori cu vestiţii şerpi de mare, lighioană de care, pe bună dreptate, pescarii se temeau să nu fie atacaţi?…

În orice caz, de când monstrul, oricare şi oricum ar fi fost el, fusese zărit dând târcoale coastelor Noii Anglii, ambarcaţiile mai mici, şalupele de pescuit bunăoară, nu se mai încumetau să iasă în larg.

Îndată ce prindeau de veste că se arătase iar, se grăbeau care mai de care să se întoarcă din drum, îndreptându-se spre portul cel mai apropiat. Era, fireşte, o măsură de prudenţă necesară şi, dacă dihania s-ar fi întâmplat să fie de felul ei ceva mai agresivă, înţelepciunea te sfătuia să nu-ţi pui pielea-n joc.

În schimb, velierele de cursă lungă sau vapoarele mari n-aveau nici un motiv să se teamă de monstrul cu pricina, fie el orice ar fi fost, balenă sau altă jivină. Bineînţeles că echipajele lor îl zăriseră de mai multe ori la o distanţă de câteva mile. Dar cum încercau să se apropie de el, o lua din loc, îndepărtându-se cu asemenea iuţeală, încât cu nici un chip n-ar fi reuşit să-l ajungă din urmă. Ba chiar odată, un mic bastiment din portul Boston, un crucişător, ieşise în larg ca să-i aţină calea sau, dacă nu, cel puţin să lanseze câteva proiectile în direcţia sa. Cât ai bate din palme însă monstrul se aflase la o distanţă mult prea mare care să-l mai poată atinge şi expediţia dăduse greş. De altfel până în momentul acela nu părea să fi pus gând rău şalupelor pescăreşti.

Ajungând aici, mă oprii o clipă din citit ca să-i spun domnului Ward:

— În definitiv, până acum nimeni n-a avut motiv să se plângă de apariţia monstrului… Cum văd, se fereşte din calea vaselor mari, iar pe cele mici le cruţă… Nu cred că locuitorii de pe coastă sunt chiar atât de neliniştiţi…

— Şi totuşi uite că sunt, Strock, dovadă raportul de faţă…

— Cu toate astea, domnule Ward, dihania nu pare câtuşi de puţin primejdioasă… Din două, una — sau într-o bună zi o să plece aiurea, sau până la urmă o să fie capturată şi ca mâine o s-o vedem la muzeul din Washington…

— Şi dacă nu e un monstru marin… îmi tăie vorba domnul Ward.

— Arunci ce poate să fie? întrebai eu, destul de nedumerit de

cuvintele sale.

— Citeşte mai departe! spuse domnul Ward.

Aşa şi făcui şi iată ce-mi fu dat să aflu din lectura celei de-a doua părţi a raportului, ce cuprindea unele pasaje subliniate de şeful meu cu creionul roşu.

O bucată de vreme toată lumea fusese convinsă că era vorba, într-adevăr, de un monstru marin, de a cărui prezenţă limanurile aveau să reuşească odată şi odată a se descotorosi, bineînţeles dacă lighioana avea să fie hărţuită cu toată străşnicia. Nu trecu mult însă şi se produse o schimbare în opinia publică. În cele din urmă, câţiva oameni mai luminaţi îşi puseră întrebarea dacă, în locul presupusului monstru, nu era cumva cine ştie ce aparat de navigaţie, care se tot vântura prin apele Noii Anglii.

Nu încăpea nici o îndoială că mecanismul acestui aparat atinsese o înaltă perfecţiune. Şi poate că, înainte de a da în vileag secretul invenţiei sale, cel ce o născocise căuta să atragă cumva atenţia mulţimii, dacă nu chiar să provoace oarecare panică în lumea navigatorilor. Siguranţa cu care manevra, repeziciunea mişcărilor sale, uşurinţa cu care izbutea să scape de urmăritori, datorită excepţionalei forţe de deplasare, toate astea erau parcă anume făcute ca să aţâţe curiozitatea!

La epoca respectivă fuseseră realizate însemnate progrese în arta navigaţiei mecanice. Transatlanticele reuşeau să atingă viteze atât de mari, încât nu le trebuia mai mult de cinci zile ca să străbată distanţa dintre vechiul şi noul continent. Şi inginerii nu-şi spuseseră încă ultimul cuvânt.

Marina militară, de altfel, nu rămăsese nici ea mai prejos. Crucişătoarele, torpiloarele şi contratorpiloarele puteau foarte bine să se măsoare cu cele mai rapide pacheboturi de pe Atlantic, Pacific şi de pe Oceanul Indian.

Dacă, aşadar, era vorba de un vapor construit după un nou sistem, nimeni totuşi nu izbutise încă să-şi dea seama de aspectul lui exterior. cât priveşte motorul cu care era înzestrat, nu încăpea nici o îndoială că avea o putere ce depăşea cu mult cele mai perfecţionate motoare de acelaşi gen. Imposibil de aflat însă dacă această forţă dinamică se datora unui fluid şi cărui fluid anume: vaporilor de apă sau electricităţii. Se ştia doar atât: că, fiind lipsit de vele, nu se folosea de suflarea vântului şi că, de asemenea, neavând nici hornuri, motorul nu era acţionat de aburi.

Ajungând la acest pasaj, ridicai din nou ochii de pe raport, întrerupându-mi lectura, şi începui a rumega în minte ceea ce citisem până atunci.

— La ce te gândeşti, Strock?… mă întrebă şeful.

— Mă gândeam, domnule Ward, că vaporul despre care e vorba aici

pare să aibă un motor tot atât de puternic şi la fel de misterios ca şi automobilul acela năstruşnic despre care nu s-a auzit nimic de când cu concursul American-Clubului…

— Ai într-adevăr impresia asta, Strock?…

— Da, domnule Ward.

Aşa stând lucrurile, nu ne rămânea decât să tragem următoarea concluzie: dacă automobilistul misterios dispăruse fără urmă, dacă se înecase cumva, cu maşină, cu tot, în lacul Michigan, trebuia neapărat să obţinem cu orice preţ secretul deţinut de nu mai puţin misteriosul navigator, dorindu-i să nu-şi găsească sfârşitul în adâncul mării, înainte de a ni-l fi descoperit. Un inventator are tot interesul să-şi valorifice invenţia, nu-i aşa? E cu putinţă oare ca Statele Unite sau oricare alt stat din lume să nu i-o plătească atâta cât ar cere el?…

Din păcate însă, din moment ce inventatorul vehiculului terestru păstrase până la urmă cel mai deplin incognito, nu era de aşteptat cumva ca născocitorul aparatului nautic să ţină şi el să rămână necunoscut?… Presupunând chiar că primul mai trăia încă, fapt e că nu se mai ştia nimic despre el. Nu s-ar putea, aşadar, ca şi cu cel de-al doilea să se întâmple la fel şi, după ce se va fi învârtit un timp în preajma oraşelor Boston, Portsmouth şi Portland, să dispară la rândul său, fără să mai dea nici un semn de viaţă?…

Şi apoi mai era încă ceva ce venea în sprijinul acestei ipoteze şi anume faptul că, de când sosise raportul expediat din Washington, adică de douăzeci şi patru de ore, semafoarele de pe litoral nu mai semnalizau în larg prezenţa năstruşnicului aparat!…

Trebuie să vă mai spun că nici în altă parte nu se arătase, pe lângă alte limanuri. Ca să dăm însă ca un fapt sigur că dispăruse definitiv, ar fi fost, orişicum, o prea mare îndrăzneală!

Se cuvine, de altminteri, să reţinem un lucru destul de important şi anume: pe cât se părea, ideea c-ar fi vorba de un cetaceu, un calmar sau o caracatiţă de proporţii fabuloase, într-un cuvânt, de un animal marin, fusese cu desăvârşire părăsită. În aceeaşi zi, diferite ziare din Statele Unite, ocupându-se de acest fapt divers, îl comentau în fel şi chip, ca să ajungă la încheierea că nu putea fi decât un aparat nautic, cu însuşiri superioare din punct de vedere al vitezei şi al posibilităţilor de manevră. Şi toate ajungeau la aceeaşi concluzie, susţinând că, desigur, vasul cu pricina era înzestrat cu un motor electric, deşi pe nimeni nu-l ducea capul să spună care putea fi sursa de energie electrică în cazul de faţă.

Era totuşi de mirare că presa nu apucase încă să semnaleze cititorilor — ceea ce nu va întârzia s-o facă, negreşit — o coincidenţă ciudată, care nu se putea să nu sară în ochi şi asupra căreia domnul Ward îmi atrase atenţia chiar în momentul când o remarcasem şi eu.

Într-adevăr, îndată după ce se constatase dispariţia automobilului

năzdrăvan, nu mai puţinul năzdrăvanul vehicul nautic se arătase în larg. Iar cele două aparate dovedeau deopotrivă o prodigioasă forţă motrice… în cazul când ar fi ieşit din nou la iveală amândouă, unul pe uscat şi altul pe mare, atât ambarcaţiile, cât şi pietonii şi vehiculele terestre erau ameninţate de o primejdie la fel de mare… Şi atunci poliţia trebuia neapărat să intervină şi să găsească un mijloc ca să asigure viaţa călătorilor pe apă ca şi pe uscat!

E tocmai ceea ce spunea şi domnul Ward — un lucru limpede ca lumina zilei… Dar cum, în ce fel s-ar fi putut face asta?…

În sfârşit, după ce mai stăturăm de vorbă o bucată de vreme, mă pregăteam să plec, când domnul Ward mă opri să mă întrebe:

— Nu ţi se pare, Strock, că există o asemănare destul de curioasă între vaporul cu pricina şi automobilul misterios, judecând după viteza prodigioasă cu care circulă amândouă?…

— Sigur că da, domnule Ward!…

— Ei vezi, cine ştie dacă nu e vorba de una şi aceeaşi maşinărie?

Capitolul VI

PRIMA SCRISOARE

După ce mă despărţii de domnul Ward, mă îndreptai spre locuinţa mea din Long-Street.

Acolo, mă gândeam eu, puteam să chibzuiesc pe îndelete, fără să mă stingherească nimeni, neavând nici nevastă, nici copil. Doar o slujnică bătrână, care vedea de casă şi care stătea la mine de vreo cincisprezece ani, după ce mai înainte fusese în serviciul mamei melc.

Cu o lună în urmă obţinusem un concediu. Mai aveam încă două săptămâni de vacanţă, bineînţeles dacă între timp nu interveneau cine ştie ce împrejurări neprevăzute, bunăoară o misiune ce nu suferea nici cea mai mică amânare.

După cum se ştie însă fusesem silit să-mi întrerup concediul trei zile din pricina anchetei pe care o avusesem de făcut asupra fenomenelor de pe Great-Eyry.

Şi acum parcă n-o să mi se încredinţeze tot mie sarcina de a descurca iţele întâmplărilor petrecute recent pe şoseaua ce duce spre Milwaukee şi pe mare, în apropiere de litoral, în dreptul portului Boston?… În sfârşit, o să vedem ce o să mai fie… Dar cum să dai de urma automobilului ori a vaporului cu pricina?… Bineînţeles, era la mijloc interesul obştesc. Siguranţa deplasărilor pe apă şi pe uscat cerea cu tot dinadinsul să se pornească o anchetă în sensul acesta… La drept vorbind însă, ce se putea face, atâta vreme cât vehiculele sau conducătorii lor nu erau nicăieri semnalaţi şi, chiar presupunând c-ar fi fost, cum, prin ce mijloc putea cineva să le aţină calea?…

Acasă, după masa de prânz, îmi aprinsei pipa şi despăturii ziarul…

Dar să vă spun cinstit — nu prea obişnuiesc să-mi bat capul cu politica, iar nesfârşitele hărţuieli dintre republicani şi democraţi nu mă interesează câtuşi de puţin… Aşa că, din capul locului, începui cu rubrica faptelor diverse…

Să nu vă miraţi dacă am să vă mărturisesc că prima mea grijă fu să caut o informaţie oarecare, sosită din Carolina de Nord, în legătură cu evenimentele de pe Great-Eyry. Mă gândeam c-am să găsesc poate vreo ştire transmisă din Morganton sau din Pleasant-Garden… De altminteri, domnul Smith îmi promisese cu mâna pe conştiinţă să mă ţină la curent cu tot ce se întâmplă. În cazul când cuibul de piatră ar fi fost din nou învăpăiat de flăcări, mi-ar fi dat imediat de veste printr-o telegramă. Eram convins că primarul oraşului Morganton nutrea cu aceeaşi ardoare ca şi mine dorinţa de a răzbate cu orice preţ prin brâul de stânci şi nu aştepta decât să repete încercarea făcută împreună, îndată ce s-ar fi ivit ocazia… Dar, de la plecarea mea din Morganton, nu-mi sosise încă nici o depeşă acasă.

Citind ziarul, nu reuşii să aflu nici o noutate. Şi, fără să-mi dau seama, foile îmi scăpară din mână şi căzui pe gânduri…

Era ceva ce nu putea să-mi iasă deloc din minte, şi anume, părerea pe care şi-o exprimase domnul Ward, că s-ar putea ca vaporul şi automobilul să fie de fapt una şi aceeaşi maşină… Era perfect posibil deci ca ambele aparate să fi fost construite de aceeaşi mână… În orice caz, ca să meargă cu o asemenea viteză fantastică, ce depăşea aproape îndoit toate recordurile de viteză stabilite până în momentul acela, pe uscat ca şi pe apă, înseamnă că motorul ce le punea în mişcare era identic…

„Trebuie să fie acelaşi inventator”, îmi ziceam mereu în sinea mea.

După toate aparenţele, supoziţia aceasta nu păcătuia cu nimic împotriva adevărului. Până şi faptul că niciodată cele două aparate nu fuseseră semnalate în acelaşi timp ne îngăduia să-i acordăm credit în oarecare măsură…

„Colac peste pupăză, mă gândeam eu, după misterul de pe Great-Eyry, acum încă unul, misterul din golful Boston!… Şi ăsta să aibă oare aceeaşi soartă ca şi primul?… Să nu fie cu putinţă să dezlegăm nici unul din ele?…”

Trebuie să menţionez că această nouă tevatură făcuse o vâlvă extraordinară, cu atât mai mult cu cât constituia o ameninţare pentru viaţa cetăţenilor. În cazul când s-ar fi produs o erupţie vulcanică, ori un cutremur de pământ, singurii care ar fi fost în primejdie erau locuitorii ţinuturilor de la poalele Munţilor Albaştri… Pe când fie maşina, fie vaporul, puteau să răsară fără veste în oricare punct al reţelei rutiere de pe teritoriul Statelor Unite sau în dreptul oricărei porţiuni din litoralul american, şi apariţia lor ar fi atras după sine o seamă de pericole cât se poate de reale pentru toată populaţia…

Era ca şi cum în orice moment te-ai fi putut aştepta să te lovească din senin trăsnetul, fără să prinzi dinainte de veste, văzând că se schimbă vremea!…

Oricare cetăţean, ce-ar fi avut chef să iasă din casă, se putea trezi cu năprasnicul şofer dându-l peste cap tam-nesam!… Să vedem, are cineva curajul să meargă pe o stradă sau pe şosea sub o ploaie de proiectile?… Numai despre asta era vorba în atâtea mii de ziare, pe care publicul le citea cu nesaţ…

Nu aveam, aşadar, de ce să mă mir că lumea se frământa atâta din pricina acestor dezvăluiri şi mai cu seamă bătrâna mea slujnică, care era gata să dea crezare oricărei legende în legătură cu mai ştiu eu ce întâmplări supranaturale.

Chiar în aceeaşi zi, după cină, în timp ce strângea masa, Grad se opri la un moment dat cu o farfurie într-o mână şi cu carafa în cealaltă, privindu-mă drept în faţă:

— Ce veşti mai aveţi, conaşule? mă întrebă ca. Nimic nou?…

— Nimic, îi răspunsei eu, ghicind unde vrea să bată.

— Maşina aia nu s-a mai arătat nicăieri?…

— Nu, Grad.

— Nici vaporul?…

— Nici… Văd că ziarele cele mai bine informate nu pomenesc nimic!

— Dar… la dumneavoastră, la birou?

— Nici la birou nu se ştie mai mult!…

— Atunci, zău aşa, conaşule, nu vă fie cu supărare, ce rost mai are poliţia?…

— Şi eu am avut de multe ori prilejul să-mi pun aceeaşi întrebare!…

— Vasăzică ne putem culca pe urechea cealaltă, într-o bună zi o să ne pomenim cu pârdalnicul acela de şofer că vine peste noi pe nepusă masă; ca mâine o să-l vedem în Washington, zburând pe Long-Street, gata să dea peste oameni în orice moment.

— Hi… atunci, Grad, n-ar fi de mirare să punem mâna pe el…

— Aş vrea s-o văd şi pe asta, conaşule!…

— De ce nu?…

— Fiindcă şoferul ăsta e dracu' împieliţat, şi unde s-a mai pomenit să pună cineva mâna pe dracu'?…

„Hotărât lucru, mă gândii eu, diavolul a ajuns cal de bătaie şi sunt convins acum că n-a fost născocit decât pentru ca atâţia oameni de treabă să ajungă a explica tot ce nu poate fi explicat!… El a aprins vâlvătaia de pe Great-Eyry!… Tot el a bătut recordul de viteză pe şoseaua naţională din Wisconsin!… Şi tot el dă târcoale litoralului statelor Connecticut şi Massachusetts!…

Să lăsăm însă deoparte orice amestec din partea necuratului, aşa cum credeau unele capete mai puţin luminate!… Rămânea totuşi un

fapt asupra căruia nu mai putea să încapă nici o îndoială şi anume că o fiinţă omenească se află în momentul de faţă în posesia unuia sau a două mijloace de locomoţie, infinit superioare celor mai perfecţionate vehicule cu tracţiune mecanică, de pe uscat sau de pe mare.

Şi atunci se punea întrebarea: cum se face că nu se mai auzea nimic despre el?… Îi era cumva frică să nu fie capturat până la urmă şi în felul acesta secretul invenţiei sale, pe care ţinea să-l păstreze cu orice preţ, să fie dat în vileag?… Doar dacă — vrând, nevrând, ne vedem mereu siliţi să ne gândim la această eventualitate — doar dacă nu va fi căzut victimă unui accident, luându-şi cu sine secretul pe lumea cealaltă!… Căci, dacă s-ar fi întâmplat să-şi găsească sfârşitul pe fundul lacului Michigan sau în apele teritoriale ale Noii Anglii, cum am fi putut oare să dăm de urma lui?… Soarta lui va fi fost să treacă aşa, ca un meteor, ca un asteroid prin spaţiu, pentru ca peste o mie de ani aventura lui să fie pomenită în legendele ticluite pe gustul femeilor de treabă, ca Grad, din secolul treizeci!

O bună bucată de vreme, ziarele din America, apoi şi cele europene se ocupară de acest eveniment. Articole peste articole. Ştiri fanteziste ce veneau să se adauge la alte informaţii tot atât de inexacte! Tot felul de baliverne ce se răspândeau cu nemiluita! Publicul cititor de pe cele două continente urmărea totul cu un interes nemaipomenit — aşa cum era şi firesc, în definitiv. Cine ştie chiar dacă diferitele state europene nu priveau cu oarecare invidie faptul că inventatorul cu pricina îşi stabilise câmpul de experienţă pe continentul american; în care caz, dacă era cumva originar de pe acele meleaguri, ţara respectivă ar fi putut să tragă foloase de pe urma genialei sale invenţii… Căci aflându-se în posesia unui asemenea aparat, dobândit gratuit printr-un act de mărinimie patriotică ori obţinut cu bani grei, la un preţ oricât de mare, Statele Unite nu ajungeau oare să-şi asigure o incontestabilă superioritate?

Pe data de zece, în ziarul New York apăru primul articol în sensul acesta, articol care se bucură de un mare răsunet. Făcând o comparaţie între viteza celor mai rapide crucişătoare ale marinei de război cu viteza noului tip de vapor lansat recent pe mare, autorul articolului arăta că datorită acestei performanţe, în eventualitatea că America ar fi reuşit să-l achiziţioneze, noul continent s-ar fi aflat doar la trei zile distanţă de Europa, în timp ce navele europene erau nevoite să traverseze oceanul tot în cinci zile, ca şi până acum.

Dacă mai înainte poliţia se străduise să descopere originea fenomenelor de pe Great-Eyry, putem spune că de astă dată dorea cu aceeaşi ardoare să se dumerească ce se întâmplase cu şoferul de soarta căruia în ultima vreme nu se mai aflase nimic. Era un subiect de conversaţie asupra căruia domnului Ward îi plăcea să revină mereu. Şi cu acest prilej, şeful meu aducea uneori vorba despre misiunea ce mi

se încredinţase în satul Carolina şi care dăduse greş, fără să aibă intenţia de a mă necăji câtuşi de puţin, sunt convins, cu atât mai mult cu cât îşi dădea seama că nu eram cu nimic vinovat… când zidurile sunt prea înalte ca să le poţi escalada fără scară şi când scara lipseşte, evident că n-ai cum să treci mai departe… decât doar făcând o spărtură… Aceasta însă nu-l împiedica pe domnul Ward să-mi amintească uneori:

— Vasăzică, Strock — păcat de tine, zău! — n-ai putut să faci nimic?

— Bineînţeles, domnule Ward, şi oricare ar fi fost în locul meu, vă rog să mă credeţi, n-ar fi reuşit… Treaba asta se face cu bani… sunteţi dispus să-i daţi?

— Nu-i nimic, Strock, nu-i nimic, să sperăm că harnicul nostru inspector principal va avea ocazia să se reabiliteze… Uite, bunăoară, dandanaua asta cu maşina şi cu vaporul dac-ai putea s-o lămureşti cumva, îţi dai seama ce satisfacţie ar fi pentru noi şi ce cinste pentru dumneata?

— Sigur că da, domnule Ward, numai să mi se dea ordin să m-apuc de lucru…

— Cine ştie, Strock?… Răbdare… răbdare!…

Aşa stăteau lucrurile când, în dimineaţa zilei de 15 iunie, la ora la care sosea de obicei poştaşul, Grad îmi aduse o scrisoare; era vorba de o scrisoare recomandată, pentru care trebuia să semnez de primire.

Mă uitai la adresa de pe plic scrisă de o mână necunoscută. Datată cu două zile în urmă, misiva purta ştampila oficiului poştal din Morganton.

Din Morganton?… Nu mai rămânea nici o îndoială că scrisoarea fusese expediată de domnul Elias Smith.

— Da, îi spusei bătrânei slujnice, e din partea domnului Smith… Nu poate să fie decât de la dânsul… Pe altcineva nu cunosc la Morganton. Şi din moment ce s-a gândit să-mi scrie, aşa cum ne-am înţeles, înseamnă că are ceva important să-mi comunice…

— Morganton?… stărui Grad. Acolo unde ducă-se pe pustii a aprins blestematul acela de foc?

— Chiar aşa, Grad.

— Doară nu i-o fi aminte conaşului să se întoarcă iarăşi acolo?

— Şi de ce nu?

— Pentru că tare mi-e teamă să nu rămâneţi, până la urmă, în căldarea aia de pe Great-Eyry şi eu n-aş vrea, zău aşa, să rămâneţi acolo zălog!…

— Fii pe pace, Grad, dar, mai întâi, să vedem despre ce-i vorba.

Mă apucai să rup peceţile plicului făcut dintr-o hârtie foarte groasă.

Sigiliile din ceară roşie înfăţişau un fel de stemă în relief, în mijlocul căreia se aflau trei stele.

Scosei afară scrisoarea: o foaie de hârtie simplă, împăturită în patru şi scrisă numai pe o parte.

Mă uitai în primul rând la semnătură.

Nici pomeneală!… Nimic altceva decât două iniţiale în josul ultimului rând.

— Nu e de la primarul din Morganton… spusei eu.

— Atunci de la cine?… întrebă Grad, curioasă ca orice femeie şi cu atât mai mult cu cât era o femeie bătrână.

Cercetând iniţialele ce ţineau locul iscăliturii, chibzuiam în sinea mea:

„Nu cunosc pe nimeni al cărui nume să înceapă cu literele astea, nici în Morganton şi nici într-altă parte!”

Scrisul era destul de viguros, trăsăturile subţiri ca şi cele groase fiind la fel de accentuate. Scrisoarea cuprindea nouăsprezece rânduri în total.

Redau mai jos textul originalului, pe care l-am păstrat cu grijă — cred că înţelegeţi pentru ce — şi în care, după cum am constatat cu nespusă uimire, împreună cu data respectivă era pomenit şi numele misteriosului Great-Eyry.

„Great-Eyry. Munţii Albaştri. Carolina de Nord. 13 iunie
Domnului Strock. inspector principal de poliţie, Long Street. 34. Washington.

Domnule.

Vi s-a încredinţat de curând misiunea de a pătrunde în Great-Eyry.

În ziua de 28 aprilie aţi venit aici însoţit de primarul oraşului Morganton şi de două călăuze.

Aţi urcat până la poalele centurii de stânci şi aţi făcut înconjurul zidurilor, pe care nu le-aţi putut escalada din pricina înălţimii lor.

Aţi căutat o spărtură pe unde să puteţi intra şi n-aţi găsit nimic.

Să ştiţi un lucru: nimeni nu poate pătrunde în inima muntelui Great-Eyry. Iar dacă pătrunde totuşi, rămâne acolo pe veci.

V-aş sfătui să nu mai faceţi a doua oară această tentativă, fiindcă n-ar reuşi nici de astă dată, cum n-a reuşit nici mai înainte şi fiindcă s-ar putea să aibă consecinţe grave pentru dumneavoastră.

Ţineţi deci seama de sfatul acesta, dacă nu vreţi să vi se întâmple o nenorocire.

S.L.”

Capitolul VII

TREI LA MÂNĂ

Trebuie să vă mărturisesc că, în primul moment, am fost peste măsură de surprins citind această scrisoare. La fiecare cuvânt, aproape, scoteam câte un ah! ori un oh! de mirare. Bătrâna slujnică se uita la mine şi nu ştia ce să creadă.

— Conaşul a primit cumva o veste proastă?…

Drept răspuns la întrebarea lui Grad — faţă de care nu aveam nimic

de ascuns — mă mulţumii să-i citesc scrisoarea de la început şi până la sfârşit.

Grad asculta, privindu-mă cu o vădită îngrijorare…

— Probabil, cineva care se ţine de pozne, spusei eu, dând din umeri.

— Mai ştii păcatul, o fi chiar Sarsailă, că doar acolo-i bârlogul lui! adăugă Grad, căreia i se părea că în orice lucru dracul îşi vârâse coada.

Rămânând singur, îmi mai aruncai o dată privirea asupra misivei atât de puţin aşteptate şi, după ce mă gândii în fel şi chip, rămăsei la părerea că nu putea fi ticluită decât de un ghiduş, care obişnuia să facă glume proaste. Nu se putea să mă înşel… Păţania mea era îndeobşte cunoscută… Ziarele relataseră cu lux de amănunte expediţia noastră în Carolina de Nord şi încercarea pe care o făcusem de a escalada centura de stânci a muntelui Great-Eyry, şi toată lumea ştia pentru care motive anume domnul Smith şi cu mine nu izbutisem să ducem lucrurile până la capăt… Şi iată că, într-o bună zi, un măscărici, aşa cum întâlneşti în tot locul, chiar şi pe meleagurile americane, luând tocul în mână, se apucase să aştearnă pe hârtie, în bătaie de joc, o scrisoare plină de ameninţări.

Într-adevăr, presupunând că în văgăunile muntelui cu pricina se aciuase cumva o bandă de tâlhari care se temeau, desigur, să nu vină poliţia peste ei, descoperindu-le ascunzişul, nici unul dintre răufăcători probabil că n-ar fi comis imprudenţa să-i dea în vileag… Aveau doar tot interesul — nu-i aşa? — ca nimeni să nu prindă de veste că stăteau ascunşi acolo, în bârlog… Ar fi însemnat să pună iar agenţii în mişcare, silindu-i să facă noi cercetări prin coclaurile Munţilor Albaştri… când era vorba de o asemenea captură, formată dintr-o şleahtă de indivizi suspecţi, ştia poliţia cum să le vină de hac!… Centura de stânci putea fi foarte simplu spintecată cu ajutorul melinitei sau dinamitei… Ce-i drept, însă, cum vor fi reuşit oare tâlharii să răzbată înăuntru, decât doar dacă se afla pe undeva un loc de trecere, pe care noi nu ajunsesem să-l descoperim?… în orice caz, admiţând chiar c-ar fi fost aşa, în vecii vecilor nici unul dintre ei n-ar fi făcut prostia să-mi trimită o scrisoare de felul acesta…

Nu mai rămânea decât o singură explicaţie: probabil că fusese scrisă de vreun păcălici, dacă nu cumva chiar de un nebun, drept care, după părerea mea, nu trebuia să fiu îngrijorat şi nici măcar să mă sinchisesc câtuşi de puţin.

De aceea, cu toate că o clipă îmi trecuse prin minte să-l pun la curent şi pe domnul Ward, mă răzgândii până la urmă. Eram sigur că pentru dânsul scrisoarea cu pricina n-ar fi avut nici un fel de importanţă. Mă ferii totuşi s-o distrug, păstrând-o pentru orice eventualitate la mine, în birou. În cazul când mi-ar mai fi sosit şi altele croite pe acelaşi calapod şi semnate cu aceleaşi iniţiale, mă

gândeam să le strâng tot acolo, acordându-le acelaşi credit.

Trecură astfel câteva zile. Mă duceam ca de obicei să lucrez în birourile poliţiei. Aveam de încheiat câteva rapoarte şi nimic nu mă făcea să bănuiesc c-ar fi posibil să plec chiar atât de curând din Washington. La drept vorbind, în meseria noastră, cine poate fi sigur de ziua de mâine? În orice moment se poate ivi cutare sau cutare problemă care te pune pe drumuri, obligându-te să cutreieri Statele Unite, din Oregon până la Florida şi din Mâine în Texas!

Şi mă rodea mereu acelaşi gând: dacă mi se încredinţa o nouă misiune, în cazul când nici de astă dată n-aş fi ieşit mai bine la socoteală decât cu expediţia de pe Great-Eyry, nu mi-ar mai fi rămas altceva de făcut decât să-mi dau demisia şi să mă pensionez!…

Cât priveşte istoria cu şoferul, sau mai bine zis cu şoferii, de o bucată de vreme nu se mai auzise nimic. Ştiam că guvernul luase măsuri ca toate şoselele, fluviile, lacurile, toate apele teritoriale americane să fie supravegheate. Dar, practic vorbind, nu văd cum s-ar fi putut efectua supravegherea unui atât de imens teritoriu, cuprins între cel de-al şaizecilea şi cel de-al o sută douăzeci şi cincilea meridian şi între paralela treizeci şi paralela patruzeci şi cinci!… Pe de o parte Oceanul Atlantic, pe de alta Pacificul şi vasta întindere a golfului Mexic, ce scaldă coasta meridională a continentului, nu ofereau oare vasului dispărut ca prin farmec un spaţiu nemărginit, în care să se poată mişca în voie şi unde probabil i s-ar fi pierdut lesne urma?…

Dar, cum am mai spus, de o bucată de vreme nici unul din cele două aparate nu ieşise la iveală şi, după câte se ştie, atunci când se arătase pentru ultima oară în lume, inventatorul lor nu căutase să aleagă nişte locuri mai puţin umblate, preferând şoseaua naţională, din Wisconsin tocmai în ziua când se organizase un concurs, sau împrejurimile portului Boston, unde marea e necontenit brăzdată de mii de ambarcaţii!…

Aşadar, în cazul când inventatorul în chestiune nu-şi găsise sfârşitul — ceea ce de altminterea nu era exclus — fie că se afla în momentul de faţă departe de coastele Americii, poate pe undeva prin mările Vechiului Continent, fie că se retrăsese în cine ştie ce ascunziş, pe care îl cunoştea numai el; doar dacă printr-o întâmplare…

„Ei, chibzuiam eu câteodată în sinea mea, dacă-i vorba de o ascunzătoare, pe cât de tainică pe atât de bine ferecată, personajul ăsta de basm nu putea afla ceva mai potrivit decât Great-Eyry!… Ce-i drept, nu prea ştiu cum ar fi reuşit să răzbată acolo un automobil şi cu atât mai puţin un vapor!… Doar păsările mari, pajurile sau condorii, sunt singurele în măsură să-şi caute acolo adăpost!”

Trebuie să menţionez că de când mă înapoiasem la Washington, nici o învolburare de flăcări nu mai băgase în sperieţi populaţia din partea

locului. Şi deoarece domnul Elias Smith nu-mi scrisese nici un cuvânt în legătură cu asta, consideram, şi pe bună dreptate, că nu se mai întâmplase nimic neobişnuit.

Totul te făcea să crezi că amândouă aceste subiecte, urmărite cu atâta pătimaşă râvnă de opinia publică, cu tot atâta îngrijorare cât şi curiozitate, aveau să rămână înmormântate în cea mai deplină uitare.

În ziua de 19 iunie, cam pe la nouă dimineaţa, mă pregăteam tocmai să mă duc la serviciu, când, ieşind din casă, văzui doi indivizi care se uitau la mine cu oarecare insistenţă. Cum nu-i cunoşteam, nici nu-i băgai în seamă şi prea puţin m-aş fi sinchisit dacă, întorcându-mă acasă, nu mi-ar fi atras atenţia menajera mea, Grad, pomenindu-mi despre ei.

De câteva zile, bătrâna slujnică observase doi oameni care păreau să stea la pândă, afară, în stradă; se plimbau de colo până colo prin faţa casei, ca mai apoi să se ia după mine, zicea ea, când o porneam pe Long-Street în sus, spre palatul poliţiei.

— Eşti sigură?… o întrebai eu.

— Da, conaşule, uite, chiar ieri, când aţi venit acasă, indivizii se ţineau pas cu pas după dumneavoastră şi, cum s-a închis poarta, au şters-o!

— Nu cumva ţi s-o fi părut, Grad?

— Nu, conaşule.

— Spune-mi, dacă te-ai întâlni cu aceşti doi inşi, i-ai recunoaşte?…

— Cum să nu!

— Ba nu, zău, Grad dragă, cum văd, ai fler, ca un adevărat policeman!… Să ştii c-o să te angajez în brigada de securitate!…

— Vă arde de glumă, conaşule!… Aflaţi că am ochii încă buni şi că pot să văd foarte bine, fără ochelari, cum arată omul la faţă!… Ascultaţi ce vă spun, ăştia sunt puşi ca să vă spioneze şi aţi face mai bine, credeţi-mă, să trimiteţi nişte agenţi pe urmele lor!…

— Să ştii c-aşa am să fac, Grad, promisei eu, ca s-o împac pe bătrânică. Am să vorbesc cu unul din detectivii mei şi-n curând o să aflu eu cam ce învârtesc indivizii ăştia suspecţi.

La drept vorbind, nici nu mă gândeam să iau în serios spusele ei.

Socotii totuşi de cuviinţă să adaug:

— De azi încolo, când am să ies din casă, am să mă uit mai atent la trecători…

— E lucrul cel mai cuminte, conaşule!

— Dar, cu toate că Grad se neliniştea pentru orice fleac, nu ştiu de ce nu voiam să pun nici un temei pe cuvintele sale.

— Dacă mai dau cu ochii de ei, stărui bătrâna, vin să vă dau de ştire, conaşule, până nu ieşiţi pe poartă…

— Ne-am înţeles atunci!

Căutai să pun capăt conversaţiei, bănuind că, din vorbă în vorbă.

Grad până la sfârşit o să încerce sa mă încredinţeze că spionii ce se ţineau aşa de capul meu erau nici mai mult, nici mai puţin decât Scaraoţchi însuşi, împreună cu unul din trepăduşii lui.

În următoarele două zile însă se dovedi că nu stătea nimeni să mă pândească, nici când ieşeam, nici când mă întorceam acasă. Drept care socotii în sinea mea că Grad probabil se înşelase.

Totuşi, în dimineaţa zilei de 22 iunie, mă pomenii cu Grad că intră buzna la mine în cameră, după ce urcase repede scările, bineînţeles, pe cât îi îngăduia vârsta, ca să mă înştiinţeze, cu sufletul la gură:

— Conaşule… conaşule…

— Ce-i, Grad?

— Sunt jos…

— Cine? întrebai eu, care mă gândeam la cu totul altceva în momentul acela, uitând cu desăvârşire că s-ar putea să fiu cumva „filat".

— Spionii…

— Ah, faimoşii spioni!…

— Chiar ei… jos, în stradă, în dreptul ferestrelor dumneavoastră; se uită încoace, v-aşteaptă să ieşiţi!

Mă apropiai de fereastră şi, dând puţin la o parte perdeaua, ca să nu se bage de seamă, zării doi inşi aşteptând pe trotuar.

Erau doi, într-adevăr, de statură mijlocie, zdraveni la trup, laţi în umeri, având între treizeci şi cinci şi patruzeci de ani şi îmbrăcaţi ca nişte oameni de la ţară, cu câte o pălărie de pâslă ce le adumbrea faţa, cu pantaloni groşi şi cizme de toval în picioare şi cu un baston în mână. De astă dată nu mai încăpea nici o îndoială că nu slăbeau din ochi poarta şi ferestrele locuinţei mele, pe care le cercetau stăruitor. Apoi, după ce schimbau câteva cuvinte, se mai plimbau puţin pe trotuar, ca să se întoarcă iarăşi la postul lor de observaţie.

— Sunt indivizii aceia pe care ziceai că i-ai mai văzut, Grad?… întrebai eu.

— Sigur că da, conaşule!

Aşadar, acum nu mai aveam nici un motiv să cred că bătrânica se înşelase şi-mi pusei în gând să lămuresc lucrurile. Ca să mă ţin după ei, nu tăcea, hotărât nu! M-ar fi recunoscut imediat, iar ca să intru în vorbă cu dânşii, iarăşi, la ce mi-ar fi folosit?…

„Astăzi chiar, îmi spusei, un agent o să facă de gardă în faţa casei şi dacă s-ar întâmpla să se mai abată pe aici deseară sau mâine dimineaţă, au să fie la rândul lor filaţi… Urmăriţi aşa, pas cu pas, până unde-or avea chef să meargă, şi nu se poate ca, până la sfârşit, să nu fie identificaţi.

Şi acum ce gânduri vor fi având, mă aşteptau cumva ca să mă escorteze până la palatul poliţiei?… Rămânea de văzut şi, dacă aveau într-adevăr să facă treaba asta, ar fi fost poate cazul să le oferim o

găzduire, pentru care desigur nu vor avea nici un motiv să ne mulţumească.”

Îmi luai pălăria şi, în timp ce Grad stătea mai departe de pază la fereastră, coborâi scările, deschisei poarta şi ieşii afară, în stradă.

Cei doi se făcură nevăzuţi.

Semnalmentele lor însă mi se întipăriseră atât de bine în minte, încât nu cred că aveau să se mai şteargă vreodată.

Oricât căutai să fiu tot timpii cu ochii în patru, nu-i mai descoperii nicăieri.

Din ziua aceea, de altfel, nici eu şi nici Grad nu-i mai zărirăm la pândă în faţa casei şi nici nu-mi mai ieşiră vreodată în cale.

În definitiv, admiţând că veniseră să mă spioneze, acum, că mă văzuseră cu ochii lor, ştiau poate tot ceea ce voiau să ştie despre mine, aşa că, de la o vreme, începui să nu mă mai sinchisesc de povestea asta, aşa cum nu mă sinchiseam nici de scrisoarea semnată cu iniţialele S. L.

Iată însă că din nou curiozitatea oamenilor fu zgândărită, de astă dată datorită unor împrejurări într-adevăr extraordinare.

În primul rând trebuie să vă reamintesc că ziarele încetaseră de a-şi mai informa cititorii despre fenomenele de pe Great-Eyry care, în ultima vreme, nu se mai repetaseră. Şi tot aşa, nici un cuvânt despre automobilul sau despre vaporul misterios, a căror urmă nici cei mai iscusiţi agenţi ai noştri nu reuşiseră s-o descopere. Şi, pe cât se părea, toate aceste întâmplări erau sortite a fi date uitării, dacă un nou incident n-ar fi reîmprospătat amintirea lor.

În numărul din 22 iunie al ziarului Evening Star, mii şi mii de cititori avură prilejul să ia cunoştinţă de cuprinsul articolului de mai jos, pe care toate gazetele din Statele Unite se grăbiră să-l reproducă a doua zi.

„Există în Kansas, la vest de capitala Topeka, la o distanţă de vreo optzeci de mile, un lac, anume Kirdall, despre care lumea n-a prea auzit.

Cu toate astea merită să fie mai bine cunoscut şi suntem siguri că aşa va fi, de vreme ce atenţia tuturor e îndreptată asupra lui, datorită unei împrejurări cât se poate de curioase.

Situat într-o regiune muntoasă, lacul Kirdall nu pare să comunice în nici un fel cu reţeaua hidrografică a teritoriului.

Cantitatea de apă pe care o pierde prin evaporare o recuperează prin tributul ploilor abundente ce cad pe aceste plaiuri ale statului Kansas.

Potrivit aprecierilor, lacul are o suprafaţă de şaptezeci de mile pătrate, iar nivelul său pare-se că depăşeşte întrucâtva media cotelor locale. Închis cum e în cadrul său orografic, nu se poate ajunge la el decât cu oarecare dificultăţi, prin nişte defileuri strâmte. Cu toate

astea s-au înfiripat câteva sate pe malurile sale. Şi cum are o mare abundenţă de peşte, pe faţa lui mişună bărcile de pescari, ce-l străbat în toate direcţiile.

Trebuie să adăugăm că adâncimea lacului Kirdall este variabilă, diferenţele fiind destul de mari. În apropiere de mal, adâncimea minimă este de cincizeci de picioare. Marginile acestei vaste căldări sunt formate din stânci abrupte, cu pereţii aproape verticali. Valurile stârnite de vânt se sparg vijelios de ţărmuri, împroşcând uneori locuinţele de pe mal cu o ploaie de stropi, ca în toiul unei furtuni. Lacul, destul de adânc la periferie, se adânceşte şi mai mult spre centru, unde, pe alocuri, sondajele făcute au arătat că fundul coboară până ia trei sute de picioare.

Apa lacului este dulce şi limpede. Bineînţeles, nu există nici o specie de peşti de mare, în schimb ştiucile, bibanii, păstrăvii, crapii, babuştele, ţiparii ating dimensiuni puţin obişnuite, găsindu-se în cantităţi prodigioase.

Se înţelege de la sine, aşadar, că pescuitul pe lac este deosebit de fructuos, având în acelaşi timp multă căutare. Numărul celor ce se îndeletnicesc cu el se ridică la câteva mii pe puţin, iar al ambarcaţiunilor de care se folosesc respectivii pescari, la câteva sute. Pentru a întregi această flotilă, se cuvine să adăugăm aproximativ douăzeci de mici goelete şi de şalupe, ce asigură serviciul nautic, făcând legătura între diferitele aşezări de pe malul lacului. Dincolo de munţii ce-l înconjoară funcţionează reţeaua de căi ferate, ce înlesneşte desfacerea produselor acestei industrii pe teritoriul statului Kansas, ca şi în statele învecinate.

Am socotit necesar să publicăm descrierea de mai sus a lacului Kirdall, pentru a facilita înţelegerea faptelor pe care vi le vom împărtăşi."

Iată ce spunea Evening Star în cuprinsul acestui articol menit să facă mare senzaţie:

„De câtva timp, pescarii din împrejurimi au observat unele perturbări inexplicabile ce se întâmplă la suprafaţa lacului. Sunt anumite momente când apa începe să se înfoaie, tălăzuind, ca şi cum ar fi agitată de cine ştie ce frământări din adânc. Fenomenul acesta se produce chiar în zilele când nu se simte nici cea mai uşoară suflare de vânt, când vremea e liniştită şi cerul senin; apa începe să forfotească deodată, spumegând. Aruncate de colo până colo de oscilaţiile mişcărilor de ruliu şi tangaj, ambarcaţiile nu mai reuşesc să păstreze direcţia. Azvârlite unele peste altele, sunt ameninţate în orice clipă să se scufunde şi se aleg de fiecare dată cu avarii serioase.

Tot ce se poate spune cu certitudine este că perturbările acestea îşi au obârşia în cele mai adânci zone ale lacului Kirdall, fenomen pentru care s-au căutat tot felul de explicaţii.

În primul rând, s-a pus întrebarea dacă agitaţia apelor nu se datora cumva unei mişcări seismice şi dacă din pricina activităţii vulcanice fundul lacului nu suferea unele modificări. Ipoteza aceasta a fost înlăturată însă când s-a constatat că fenomenul de mai sus nu rămânea localizat, propagându-se pe toată întinderea lacului şi în toate direcţiile, atât spre răsărit cât şi spre apus, spre nord ca şi spre sud, în mijloc ca şi spre margini, succesiv, am putea zice chiar într-o anumită ordine, ceea ce exclude orice explicaţie bazată pe declanşarea unui cutremur de pământ ori a unei erupţii vulcanice.

N-a trecut mult şi s-a emis o nouă ipoteză. Cauza care făcea să se frământe atât de vijelios apa lacului Kirdall nu putea fi oare faptul că în adâncuri sălăşluia un monstru marin?… Dar ca să fi venit de undeva, dinafară, respectivul monstru ar fi trebuit să găsească un mijloc de a pătrunde în iezer, dacă nu cumva se născuse şi se dezvoltase în mediul lacustru, atingând proporţii gigantice, lucru care, mărturisim, ar fi greu de crezut. Lacul Kirdall nu comunică în nici un fel cu exteriorul. Cât priveşte existenţa unor vine subterane de apă, alimentate de râurile din Kansas, este iarăşi o explicaţie ce n-ar putea înfrunta o cercetare mai serioasă. Măcar dacă statul respectiv ar fi situat în apropiere de litoralul Oceanului Atlantic, Pacific sau al golfului Mexic!… Dimpotrivă, se află chiar în mijlocul continentului, la o distanţă considerabilă de mările din jurul Americii.

Într-un cuvânt, problema nu pare chiar aşa de lesne de rezolvat şi e mult mai uşor să dai la o parte datele care din capul locului se dovedesc neîntemeiate, decât să descoperi adevărul.

Dar, din moment ce s-a demonstrat că prezenţa presupusului monstru în apa lacului Kirdall este perfect imposibilă, de ce nu ne-am gândi mai curând la o altă posibilitate, şi anume aceea a unui submarin care cutreieră adâncurile lacului?… Nu există oare, în momentul de faţă, atâtea maşinării de genul acesta?… Acum câţiva ani, bunăoară, la Bridgeport, în Connecticut, nu s-a lansat, dacă vă aduceţi aminte, un aparat, Protector, care putea naviga tot atât de bine pe apă ca şi pe sub apă, fiind de asemenea în măsură să meargă şi pe uscat?… Construit de un inventator cu numele de Lake, aparatul era înzestrat cu două motoare, dintre care unul electric, de şaptezeci şi cinci cai-putere, ce punea în mişcare o pereche de elice, iar celălalt cu petrol, de două sute cincizeci de cai-putere, fiind totodată prevăzut cu nişte roţi de fontă cu diametrul de un metru, care-i îngăduiau să se plimbe pe orice şosea la fel ca pe fundul mării.

Toate bune, dar presupunând că perturbările observate s-ar datora deplasărilor unui submersibil construit după sistemul Lake, oricât de perfecţionat ar fi el, rămâne totuşi în suspensie întrebarea: cum a reuşit să pătrundă în lacul Kirdall, prin ce canal subteran s-a putut strecura până acolo?… După cum v-am mai spus, iezerul se află într-o

depresiune circulară înconjurată de munţi, fiind la fel de inaccesibil pentru un vas de navigaţie, ca şi pentru un monstru marin.

S-ar părea că nu există nici un răspuns posibil la obiecţia de mai sus. Cu toate astea, singura ipoteză plauzibilă este că în adâncurile lacului Kirdall circulă un aparat de felul acesta, care, trebuie să menţionăm, până în prezent nu s-a arătat niciodată la suprafaţă.

De altminterea, nu mai poate încăpea nici o îndoială în privinţa asta după cele petrecute la data de 20 iunie a.c.

În ziua respectivă, după-amiază, goeletă Markel, care naviga în direcţia nord-vest s-a ciocnit la un moment dat cu putere de un corp dur, ce plutea pe jumătate cufundat în apă. După câte se ştie, nu există nici un colţ de stâncă în punctul acela, în care sondajele făcute au arătat că adâncimea lacului variază între optzeci şi nouăzeci de picioare.

Lovită năprasnic în coastă, la babord, goeletă, care începuse să ia apă, s-ar fi dus la fund în câteva minute. Noroc că echipajul a reuşit să astupe spărtura pe care intra apa şi vasul a putut astfel să ajungă în portul cel mai apropiat, care se află la o distanţă de trei mile.

După ce vasul a fost descărcat şi tras pe ţărm, cercetându-se în exterior avaria suferită, s-a observat că goeletă Markel primise o lovitură ca de pinten, ce-i străpunsese coca.

În urma acestei constatări, nimeni, credem, nu mai poate nega faptul că în lacul Kirdall se află un submarin, care circulă pe sub apă cu cea mai mare viteză.

Dacă într-adevăr lucrurile stau aşa, e cazul să ne întrebăm: presupunând că o maşină de felul acesta a reuşit să pătrundă în adâncul iezerului, cu ce scop a făcut-o?…

Putem crede oare că va fi găsit acolo un teren prielnic pentru asemenea experienţe?… Şi pe urmă, de ce nu iese niciodată la suprafaţă şi ce interes are să rămână necunoscută?”

Articolul din Evening Star se încheia cu această asociaţie de idei, destul de curioasă:

„După automobilul misterios, vaporul misterios. După vaporul misterios, submarinul misterios. Trebuie oare să tragem concluzia că s-ar putea să fie câteşitrele opera aceluiaşi genial inventator şi că, de fapt, toate la un loc alcătuiesc un singur aparat?”…

Capitolul VIII

CU ORICE PREŢ

Ca şi cum totul s-ar fi luminat dintr-odată, părerea aceasta avu un răsunet nemaipomenit şi fu numaidecât acceptată, ca să zic aşa, cu

unanimitate de glasuri. Dată fiind aplecarea pe care spiritul omenesc o mărturiseşte pentru tot ce pare extraordinar, adesea chiar pentru lucruri imposibile, nimeni nu mai păstra nici cea mai mică îndoială că lucrurile stăteau într-adevăr aşa. Nu numai că inventatorul era acelaşi, dar nici aparatul nu putea fi decât unul singur. Totuşi, practic vorbind, cum se putea opera oare o asemenea metamorfoză a unui automobil în vapor, iar mai apoi în submarin?… Un mijloc de locomoţie care putea fi în egală măsură folosit pe uscat, pe apă şi sub apă!… Dacă-i aşa, nu mai lipsea decât să zboare şi prin văzduh!

Orişicum ar fi fost însă, referindu-ne numai la constatările făcute până în momentul acela, precum şi la o serie întreagă de fapte ce se sprijineau în mod indiscutabil pe spusele numeroşilor martori, era într-adevăr un fenomen ce trebuia socotit, pur şi simplu, extraordinar. Aşa că publicul, care începuse să fie blazat în urma ultimelor evenimente, găsi de astă dată un stimulent menit să-i reîmprospăteze curiozitatea.

Din capul locului ziarele remarcară un lucru foarte just: presupunând că ar fi fost vorba de trei maşini deosebite, toate trei erau desigur puse în mişcare de un motor, a cărui putere depăşea tot ce se realizase până atunci în domeniul acesta. Motorul în chestiune dăduse suficiente probe, din moment ce putea să atingă o viteză de o milă şi jumătate pe minut.

Ei bine, motorul acesta trebuia cu orice preţ achiziţionat de la inventatorul sistemului respectiv. Fie că el era adaptat la trei aparate deosebite sau la unul singur, în stare să circule prin medii atât de diferite. Şi într-un caz şi într-altul, tranzacţia trebuia încheiată, pentru a intra în posesia unui motor în măsură să dea asemenea rezultate strălucite şi a-l putea exploata, având toate drepturile asigurate.

Evident că nici celelalte state n-aveau să se dea înapoi de la nici un efort pentru a pune mâna pe un mecanism ce se dovedea a fi tot atât de util în armată, ca şi în marină. Vă daţi seama ce avantaje ar fi dobândit o naţiune de pe urma lui, atât pe uscat, cât şi pe apă!… Bunăoară, cum puteau fi preîntâmpinate acţiunile lui distructive, de vreme ce nu exista nici un mijloc de a fi atins? Trebuia, aşadar, acaparat, punându-se la bătaie milioane peste milioane; în orice caz era cel mai bun plasament pentru milioanele americane.

Astfel judecau nu numai oficialităţile, dar şi omul de pe stradă. Articole peste articole apăreau în toate publicaţiile, răsucind pe toate feţele acest subiect palpitant. Şi. bineînţeles, aşa stând lucrurile, Europa se silea să nu rămână mai prejos decât Statele Unite.

Dar pentru ca invenţia să poată fi cumpărată trebuia, mai întâi, să se dea de urma inventatorului, şi aici era toată buba. Zadarnic fusese scotocit lacul Kirdall până la fund şi sonda plimbată de colo până colo prin apă! Însemna oare că submarinul nu mai cutreiera adâncurile lui?

În cazul acesta, cum reuşise s-o şteargă?… Dar, mai bine-zis, cum venise? Încâlcită problemă!… Şi nici măcar nu se mai arătase în altă parte, aşa cum nici automobilul nu mai apăruse nicăieri pe şoselele Statelor Unite şi nici vaporul în preajma coastelor americane!

Adeseori, când treceam să-l văd pe domnul Ward, discutam amândoi problema asta, care pe dânsul îl frământa neîncetat. Era sau nu cazul ca agenţii să continue nişte cercetări care, deocamdată, nu duseseră la nici un rezultat?…

În dimineaţa zilei de 27 iunie însă mă pomenii chemat la palatul poliţiei, şi acolo nici nu apucai bine să intru în biroul domnului Ward, că dânsul mă şi luă în primire de la uşă:

— Ei, ce zici, Strock, nu crezi c-ai avea acum cea mai bună ocazie să-ţi iei revanşa?…

— Să-mi iau revanşa? În chestiunea aceea cu Great-Eyry?

— Exact.

— Ce ocazie?… întrebai eu, neştiind prea bine dacă şeful meu vorbea serios.

— Cum aşa, continuă dânsul, n-ai fi încântat să dai de urma inventatorului care a născocit maşinăria aceea cu triplă întrebuinţare?…

— Mai încape vorbă, domnule Ward! protestai eu. Să-mi daţi numai ordin să m-apuc de lucru şi o să vedeţi, c-am să fac tot ce se poate şi chiar şi ce nu se poate, ca să reuşesc!… Ce-i drept, cred c-o să fie destul de greu.

— Nu mă îndoiesc, Strock, poate chiar mai greu decât să pătrunzi în fortăreaţa de pe Great-Eyry!

Se simţea cât de colo că domnul Ward — ca să folosesc un cuvânt franţuzesc ce n-are corespondent în limba noastră — „*me blaguait*”[24], ceea ce se vedea că-i face plăcere, în legătură cu misiunea pe care o avusesem în ultimul timp. Totuşi nu punea nici un grăunte de răutate în vorbele sale, mai curând s-ar fi zis că voia să-mi trezească ambiţia. De altfel, mă cunoştea îndeajuns şi ştia prea bine c-aş fi dat orice pe lume ca să pot repeta încercarea ce ieşise atât de prost prima oară. Nu aşteptam acum decât să văd ce instrucţiuni avea să-mi dea.

— Ştiu, Strock, îmi spuse domnul Ward, de astă dată pe un ton cât se poate de prietenesc, c-ai făcut tot ce stătea în puterea dumitale, aşa încât n-am să-ţi reproşez nimic… Acum însă nu mai e vorba de Great-Eyry. Atunci când guvernul va dori cu tot dinadinsul să străpungă centura de piatră, va fi destul să dezlege băierile pungii şi, cu câteva mii de dolari, dorinţa îi va fi împlinită.

— Şi eu sunt de aceeaşi părere…

— Deocamdată însă, adăugă domnul Ward, cred că e mult mai util să punem mâna pe omul acela năzdrăvan, care până acum ne-a scăpat mereu printre degete… Treaba asta numai poliţia poate s-o facă, mai

ales dacă-i destoinică!…

— Ce spun rapoartele: n-a mai fost semnalat-nicăieri?…

— Nu, şi cu toate că avem destule motive să credem că se plimba pe sulf apă, în lacul Kirdall, n-am izbutit cu nici un chip să găsim vreo urmă. Îţi vine să te întrebi chiar dacă n-o fi având cumva darul, de a se face nevăzut, ca un veritabil Proteu al tehnicii!

— În orice caz, chiar dacă n-are darul acesta, răspunsei eu, probabil că nu iese la iveală decât atunci când îi convine lui.

— Aşa e, Strock, de aceea, vezi, singurul mijloc de a ne descotorosi, odată pentru totdeauna, de originalul ăsta ar fi să i se ofere o sumă atât de mare pentru invenţia lui, încât să nu-l lase inima să respingă tranzacţia.

Avea dreptate domnul Ward. În sensul acesta chiar, guvernul se gândea să încerce a intra în tentative cu „eroul zilei" şi cred că niciodată o făptură omenească n-a meritat cu mai multă îndreptăţire acest titlu!… Prin mijlocirea cuvântului tipărit, nu se putea ca până la urmă năstruşnicul personaj să nu ajungă să afle ce i se cerea… Şi să ia cunoştinţă de condiţiile-excepţionale ce i se ofereau pentru a-şi dezvălui secretul…

— De fapt, rosti în concluzie domnul Ward, mă întreb la ce-i poate servi, ca particular, invenţia asta…? N-ar avea tot interesul să tragă foloase de pe urma ei?… Fiindcă nimic nu mă face să cred că necunoscutul ăsta ar fi un răufăcător care, graţie invenţiei sale, e-n stare oricând să le dea cu tifla celor ce-ar vrea să-l înhaţe!

Vasăzică, judecind după destăinuirile şefului meu, înaltele foruri se gândiseră să recurgă la alte mijloace ca să reuşească. Supravegherea pe care nenumăraţi agenţi o exercitaseră asupra şoselelor, fluviilor, nurilor, lacurilor şi apelor teritoriale, pe o anumită porţiune din litoral, nu dăduse nici un rezultat. Şi numai în cazul când — ceea ce în definitiv se putea foarte bine — inventatorul nu pierise cumva cu aparat, cu tot, executând cine ştie ce manevră periculoasă, dacă nimeni nu-l mai văzuse în ultima vreme, însemna că nu mai voia să iasă la iveală… Iar de când cu accidentul suferit de goeletă Markel pe lacul Kirdall, poliţia nu mai aflase nimic nou şi cercetările nu avansaseră nici măcar cu un pas. Tocmai asta-mi spunea şi domnul Ward, fără a căuta să-şi ascundă defel dezamăgirea.

Da, chiar aşa: numai decepţii şi dezamăgire şi, ceea ce le rezuma pe toate, dificultatea din ce în ce mai vădită de-a asigura liniştea cetăţenilor!… Încearcă numai să-i urmăreşti pe răufăcători, când vor fi ajuns să se facă nevăzuţi în doi timpi şi trei mişcări, atât pe uscat cât şi pe mare!… Încearcă numai să te ţii după ei sub apă!… Iar când dirijabilele vor fi atins cel mai înalt grad de perfecţiune, încearcă numai să-i fugăreşti pe bandiţi în văzduh!… Ba chiar mă întrebam dacă, într-o bună zi, colegii mei şi cu mine nu vom ajunge să fim cu

braţele încrucişate, fără să mai putem face nimic şi dacă atunci poliţiştii, devenind inutili, nu vor fi scoşi cu toţii la pensie!…

În momentul acela îmi zbură gândul la scrisoarea primită cu vreo zece zile în urmă — scrisoare care, pe cât se părea, fusese expediată de pe Great-Eyry şi care îmi ameninţa nu numai libertatea, dar şi viaţa, în cazul când aş fi făcut o nouă tentativă!… Îmi adusei aminte totodată de spionajul atât de ciudat ce fusese urzit în jurul meu. De atunci nu mai primisem nici o misivă de felul acesta. Şi nici cu cei doi indivizi suspecţi nu mai avusesem prilejul să mă întâlnesc. Cu ochii în patru tot timpul, vigilentă. Grad nu-i mai văzuse dând târcoale casei.

Mă gândii o clipă dacă n-ar fi fost mai bine să-l pun la curent pe domnul Ward cu cele întâmplate. Dar, după oarecare chibzuire, îmi spusei că istoria asta cu Great-Eyry nu mai prezenta nici un interes. „Cealaltă" reuşise să şteargă până şi amintirea ei… Probabil că locuitorii din împrejurimi nu se mai gândeau la ea, de vreme ce fenomenele, care la un moment dat îi făcuseră să stea cu frica în sân, nu se mai repetaseră şi acum fiecare din ei îşi vedea liniştit de treburi ca întotdeauna.

Rămăsei deci la hotărârea de a împărtăşi şefului meu cuprinsul scrisorii numai în cazul când împrejurările ar necesita mai încolo lucrul acesta. De altminteri, sunt sigur c-ar fi privit-o ca pe o glumă nesărată, făcută de cine ştie ce mucalit.

Reluând conversaţia întreruptă câteva minute, domnul Ward îmi mărturisi:

— Vom căuta, prin urmare, să intrăm în legătură cu inventatorul, ca să începem negocierile… E adevărat că, până una, alta, din păcate, a dat bir cu fugiţii, dar nu există nici un motiv ca, într-o bună zi, să nu. iasă iarăşi la iveală şi să nu te miri dac-o să auzi c-a fost din nou semnalat în cutare sau cutare loc de pe teritoriul Statelor Unite… Ne-am gândit la dumneata, Strock, pentru treaba asta, aşa că vezi să fii oricând gata de plecare, cum vei fi anunţat, fără să pierzi nici o oră. Să nu mai faci nici un alt drum în oraş decât până la palatul poliţiei, unde, când va fi cazul, ai să primeşti ultimele instrucţiuni…

— Puteţi fi sigur că ordinele dumneavoastră vor fi întru totul respectate, domnule Ward, îl asigurai eu. La primul semnal am să fiu gata să plec din Washington, oriunde va fi nevoie să mă duc… Dacă-mi permiteţi, însă, aş mai avea de făcut o întrebare: trebuie să lucrez singur, sau poate c-ar fi indicat să mai iau cu mine…

— Aşa mă şi gândeam, spuse domnul Ward tăindu-mi vorba. Alegeţi doi agenţi în care să ai toată încrederea…

— Nimic mai uşor, domnule Ward. Şi acum, dacă într-o zi sau. alta s-ar întâmpla să dau peste omul nostru, ce trebuie să fac?…

— În primul rând să nu-l scapi din ochi, ba, la nevoie chiar, să-l pui la popreală, pentru că vei avea asupra dumitale un mandat de

arestare…

— E o măsură de precauţie cât se poate de bine-venită, domnule Ward. Dacă mă pomenesc cu el că sare deodată în automobil şi-o ia din loc… Ştiţi doar cu ce viteză merge: pas de mai încearcă să pui mâna pe un tip ca ăsta, care goneşte cu două sute patruzeci pe oră!…

— De aia, vezi, nici nu trebuie să se întâmple una ca asta, Strock, aşa că imediat după ce-l vei fi arestat, ai grijă să-mi dai o telegramă… Restul rămâne în seama noastră.

— Vă puteţi bizui pe mine, domnule Ward. La orice oră din zi sau din noapte, am să fiu gata s-o pornesc împreună cu agenţii mei… Vă mulţumesc că mi-aţi încredinţat misiunea asta, care, dacă se va sfârşi cu bine, îmi va aduce multă cinste…

— Şi multe avantaje, adăugă şeful meu, dându-mi să înţeleg că puteam pleca.

Acasă, mă apucai să mă pregătesc de plecare, ca pentru o călătorie ce putea să dureze mai mult. Grad îşi închipuia probabil că mi se năzărise să iau din nou drumul spre Great-Eyry, şi cunoaştem cu toţii părerea pe care o avea bătrâna despre acest pridvor al gheenei. Cu toate astea, nu suflă nici un cuvânt şi la rândul meu socotii că-i mai bine să nu-i spun nimic, oricât de sigur aş fi fost de discreţia ei.

Cât despre cei doi agenţi care trebuiau să mă însoţească, ştiam din capul locului pe cine am să iau. Cei pe care-i alesesem făceau parte din brigada de informaţii; în vârstă unul de treizeci, celălalt de treizeci şi doi de ani; în diverse împrejurări şi sub ordinele mele, ambii dăduseră suficiente dovezi de străşnicie, inteligenţă şi îndrăzneală. Unul era John Hert din Illinois, celălalt Nab Walker, din Massachusetts. Nici nu cred că putea să fie alegere mai fericită.

Trecură astfel câteva zile. Nu se mai ştia nimic nici de soarta automobilului, nici de a vaporului şi nici de a submarinului. Şi chiar dacă sosiră unele indicaţii la palatul poliţiei, toate se dovediră a fi lipsite de orice temei şi deci nu se socoti de cuviinţă să li se dea vreo urmare. Cât priveşte balivernele publicate în gazete, toate la un loc nu făceau nici două parale; de altfel, se ştie că, în genere, nu se poate pune bază pe tot ce se scrie în ziare, cât ar fi ele de bine informate.

Totuşi se adeveri că „omul zilei” ieşise între timp de două ori la iveală; prima oară pe una din şoselele din Arkansas, undeva în apropiere de Little Rock, a doua oară, în împrejurimile Lacului Superior, mai exact pe ţărmul lui meridional.

Ceea ce părea însă cu totul inexplicabil era faptul că prima apariţie avusese loc în după-amiaza zilei de 26 iunie, iar a doua în aceeaşi zi, seara. Distanţa ce desparte aceste două puncte ale teritoriului este de opt sute de mile, nici mai mult, nici mai puţin. Dacă, datorită vitezei uluitoare cu care mergea, automobilul era în măsură să străbată traiectul respectiv într-un timp destul de scurt, atunci nu se putea să

nu fi atras atenţia în trecerea lui prin Arkansas, Missouri sau prin Wisconsin.

Într-adevăr, conducătorul maşinii nu avea posibilitatea să facă drumul acesta decât pe uscat, şi totuşi automobilul nu fusese semnalat nicăieri pe parcurs.

Nu mai ştiai ce să înţelegi din toate astea şi, la drept vorbind, de fapt, nimeni nu mai înţelegea nimic.

De altminteri, după această îndoită apariţie, o dată pe şoseaua ce duce spre Little Rock şi a doua oară undeva în apropiere de malul Lacului Superior, nici că-l mai văzuse cineva. Nu era deci încă momentul, pentru agenţii mei şi cu mine, să ne punem în mişcare.

Se ştie că guvernul ar fi vrut să intre în legătură cu şoferul misterios. Pentru asta trebuia însă să renunţe cu totul la ideea de a pune stăpânire asupra persoanei lui şi să caute a-şi atinge scopul prin alte mijloace. Lucrul cel mai important, în împrejurarea de faţă, şi de care opinia publică se arăta preocupată în cel mai înalt grad, era ca Statele Unite să aibă proprietatea exclusivă a unui aparat ce i-ar fi asigurat o superioritate incontestabilă asupra celorlalte ţări de pe glob, mai ales în caz de război. Se presupunea, de altfel, că inventatorul era de origine americană, de vreme ce prezenţa lui nu se manifesta decât pe teritoriul american şi că, de bună seamă, ar fi preferat să ducă tratative cu guvernul respectiv.

Redăm mai jos anunţul pe care-l publicară toate ziarele din Statele Unite, la data de 3 iulie. Cuprinsul lui, cât se poate de precis, era formulat în termenii următori:

„În luna aprilie, anul curent, a fost semnalat un automobil, care a circulat pe şoselele din Pennsylvania, Kentucky, Ohio, Tennessee, Missouri şi Illinois, iar în ziua de 27 mai, în timpul concursului automobilistic desfăşurat sub auspiciile American-Clubului, pe şoseaua din Wisconsin, după care a dispărut.

În prima săptămână a lunii iunie, o navă care se deplasa cu mare viteză a străbătut apele teritoriale ale Noii Anglii între Capul Nord şi Capul Sabie, fiind mai insistent semnalată în dreptul portului Boston, după care a dispărut. Tot în luna iunie, în cea de-a doua jumătate a ei, un submersibil a manevrat în adâncurile lacului Kirdall din Kansas, după care a dispărut.

Totul ne îndreptăţeşte să credem că cele trei vehicule mai sus arătate au fost construite de acelaşi inventator, deşi s-ar putea ca de fapt să fie vorba de un singur aparat, capabil în egală măsură să circule pe uscat şi să navigheze pe mare, ca şi în adâncul mării.

Adresăm pe această cale numitului inventator, oricine ar fi el, o propunere în vederea achiziţionării aparatului respectiv.

Invitându-l să iasă din anonimat, îl rugăm totodată să indice preţul de la care ar consimţi să înceapă negocierile cu guvernul american şi

să trimită cât de curând un răspuns la următoarea adresă: Palatul Poliţiei, Washington, districtul Columbia, Statele Unite ale Americii".

Aşa glăsuia anunţul tipărit cu litere groase în ziare. Era mai mult ca sigur, deci, că foarte curând avea să pice sub ochii celui în cauză, oriunde s-ar fi aflat el în momentul acela. Şi, citindu-l, acesta nu putea să nu răspundă ori albă, ori neagră, deşi ce motiv ar fi avut să nu accepte o asemenea ofertă?…

Nu ne mai rămânea, prin urmare, decât să aşteptăm răspunsul lui.

E lesne de închipuit cât de aprig fu aţâţată curiozitatea mulţimii. Din faptul dimineţii şi până seara, lumea se înghesuia, gălăgioasă şi lacomă de noutăţi, în faţa palatului poliţiei, pândind sosirea unei scrisori sau a unei telegrame. Reporterii nu se dezlipeau o clipă din loc. Câtă cinste, dar şi ce pleaşcă ar fi fost pentru ziarul care ar fi publicat înaintea tuturor mult comentata ştire!… Era doar vorba de aflat numele şi situaţia necunoscutului dispărut fără urmă şi dacă într-adevăr accepta să intre în tratative cu guvernul federaţiei americane… Se înţelege de la sine că America era dispusă să nu se uite la bani. Nu se putea spune că duce lipsă de milioane şi, la o adică, miliardarii ei erau gata să deschidă larg uşile caselor de fier veşnic pline!…

Trecu astfel o zi încheiată. O zi ce multor oameni, mai nerăbdători şi mai nervoşi din fire, li se va fi părut că ţinuse mai mult de douăzeci şi patru de ore şi că orele la rândul lor se lungiseră peste limita celor şaizeci de minute!

Nu sosise nici un răspuns, nici scrisoare, nici telegramă. Şi nici în noaptea următoare. Şi tot aşa trei zile în şir!

Se întâmplă atunci ceea ce era de aşteptat c-o să se întâmple. Cablogramele răspândiseră în Europa vestea propunerilor americane. Iar diferitele state de pe Vechiul Continent se găsiseră şi ele dornice să profite de foloasele acestei invenţii. De ce, aşadar, nu i-ar face concurenţă, căutând să intre în posesia unui aparat, de pe urma căruia se puteau obţine avantaje atât de mari?… De ce să nu se arunce la rându-le în luptă, punând milioanele lor la bătaie?…

Într-adevăr, marile puteri, Franţa, Anglia, Rusia, Italia, Austria, Germania, se pregăteau să intre în acţiune. Numai ţările mai mărunte nu se încumetau să se avânte într-o bătălie ce le-ar fi ruinat bugetul. Anunţuri, aidoma celor publicate în Statele Unite, apărură şi în presa europeană. Aşa că, până la urmă, nu depindea decât de bunul plac al „şoferului" năzdrăvan ca să devină rivalul unor mari financiari ca Gould, Morgan, Astor, Vanderbilt sau Rotschild, din Franţa, din Anglia sau din Austria!

Şi cum personajul în cauză nu dădea nici un semn de viaţă, i se făcură propuneri categorice pentru a-l îndupleca să împrăştie misterul în care se învăluise. Lumea întreagă se transformă într-o piaţă publică, o bursă universală, în care se desfăşurau cele mai fantastice licitaţii.

De două ori pe zi se publicau cursurile care erau în necontenită creştere, mereu venind să se adauge alte milioane.

În cele din urmă, Statele Unite câştigară lupta, în urma unei şedinţe, rămasă de pomină a Congresului, în care se votă suma de douăzeci de milioane de dolari, adică o sută de milioane de franci.

Ei bine, nu se găsi nici un singur cetăţean american, din orice pătură a societăţii ar fi făcut parte, care să cârtească împotriva unei asemenea risipe, considerând că s-a mers prea departe, atât de mare preţ se punea pe achiziţionarea acestui miraculos mijloc de locomoţie. Şi-n primul rând eu, care toată ziua îi tocam la ureche lui Grad, biata bătrână, că oricum maşina „făcea mai mult decât atâta”!

Probabil însă că ţările celelalte nu erau de aceeaşi părere, fiindcă ofertele lor se opriră mai jos de suma asta. Şi, cum era de aşteptat, concurenţa înfrântă îşi vărsă focul, trăncănind verzi şi uscate… Că inventatorul n-o să se dea niciodată în vileag… Că nici nu există… Şi nici n-a existat vreodată… Că nu e decât un şarlatan de prima mână… De altminteri, cine poate să ştie dacă nu s-o fi dus de râpă cu maşină cu tot şi-o fi zăcând acum în fundul unei prăpăstii sau dacă marea nu-l va fi înghiţit în adâncurile ei… Ziarele din Lumea Veche, care mai de care, scorneau la palavre cu nemiluita.

Din păcate însă timpul trecea. Nici o veste din partea omului nostru, nici măcar un rând… Nu mai fusese nicăieri semnalat… Nimeni nu-l mai văzuse din ziua când dăduse o raită pe malul Lacului Superior!…

Dinspre partea mea, vă mărturisesc că, neştiind ce să mai cred până la urmă, începusem să deznădăjduiesc că istoria asta atât de ciudată va putea fi descâlcită cândva.

Iată însă că în dimineaţa zilei de 15 iulie, în cutia poştală de la palatul poliţiei se găsi o scrisoare netimbrată.

După ce autorităţile luară cunoştinţă de cuprinsul ei, textul fu comunicat ziarelor din Washington, care se grăbiră să-l publice într-un număr special, împreună cu un facsimil după originalul respectiv.

Scrisoarea era formulată în felul următor:

Capitolul IX

A DOUA SCRISOARE

Pe bordul Nălucii
15 iulie

Către Lumea Veche şi Lumea Nouă.

Singurul răspuns posibil la propunerile venite din partea diferitelor state europene, ca şi la cele făcute în ultimă instanţă de Statele Unite ale Americii. este cel de mai jos:

Vă spun categoric şi odată pentru totdeauna că nu mă interesează preţul oferit pentru cumpărarea aparatului construit de mine.

Invenţia aceasta n-o să fie aşadar, nici franceză, nici germană, nici austriacă, nici rusă, nici engleză, nici americană.

Aparatul va rămâne proprietatea mea şi am să-l folosesc aşa cum voi socoti eu că-i mai bine.

Datorită lui am o putere nelimitată asupra lumii întregi şi nu există forţă omenească în măsură să-i ţină piept, în orişice împrejurări l-ar înfrunta.

Orice încercare de a-l captura e zadarnică. Nimeni nu poate şi nici nu va putea vreodată să se apropie de el. Iar răul pe care ar căuta cineva să mi-l facă, l-aş plăti cu vârf şi îndesat.

Cât priveşte preţul ce mi s-a oferit, nu înseamnă nimic pentru mine şi n-am ce face cu el. De altminteri, când mi-ar veni gust să am milioane sau miliarde, n-aş avea decât să întind mâna ca să te culeg.

Aşadar, să ştie şi Vechiul şi Noul Continent că n-au nici un fel de putere asupra mea, pe când eu sunt perfect înarmat împotriva lor.

Închei această scrisoare, semnând:

Stăpânul Lumii

Capitolul X

SCOS DE SUB SCUTUL LEGII

Aşa suna răspunsul adresat guvernului Statelor Unite şi depus la palatul poliţiei, fără să se fi recurs la serviciile poştei. Cât priveşte persoana care îl lăsase acolo, în noaptea de 14 spre 15 iulie, nimeni n-o zărise.

Cu toate acestea fuseseră destui curioşi care stătuseră de strajă, nerăbdători, în preajma palatului, de la scăpătatul soarelui şi până în zorii zilei. Ce-i drept însă cum ar fi putut să-l vadă pe aducătorul scrisorii cu pricina — care era poate chiar autorul ei — furişându-se pe lângă ziduri şi strecurând-o în cutie?… Era întuneric beznă, o noapte cu lună nouă. Nu se zărea nimic de pe un trotuar pe altul.

După cum am mai spus, scrisoarea apăruse în facsimil în ziarele cărora autorităţile avuseseră grijă să le comunice din capul locului textul. Să nu vă închipuiţi însă că în primul moment se va fi gândit cineva dintre cei ce-o citiseră:

„Trebuie să fie o glumă proaspăt făcută de cine ştie ce nătărău!”

Nu, asta era impresia pe care o avusesem eu când primisem, cu vreo cinci săptămâni mai înainte, scrisoarea trimisă de pe Great-Eyry. Dar, la drept vorbind, impresia asta mai dăinuia şi acum?… Nu cumva, între timp, chibzuind mai bine lucrurile, se modificase cât de cât?… În orice caz, nu mai eram chiar aşa sigur ca la început şi, în realitate, nu prea ştiam ce să cred.

De altfel, la Washington, ca în oricare alt punct de pe teritoriul Statelor Unite, părerea ce stăruia era cu totul alta. Ceea ce, în definitiv, era foarte firesc. Aşa că, dat fiind starea generală de spirit, dacă s-ar fi găsit cineva să susţină că mesajul respectiv nu trebuie luat în serios, mai toată lumea ar fi sărit să-i răspundă:

„Ba nu, aici nu poate fi vorba de mâna unui şarlatan… E scrisă chiar de inventatorul maşinii nălucă!”

Aşadar, datorită unei mentalităţi curioase — deşi, în fond, lesne de înţeles — ce prinsese rădăcini, pentru nimeni nu mai încăpea nici cea

mai mică îndoială în privinţa asta. Toate întâmplările ciudate din ultimul timp, pentru care nu se găsea nici o cheie, aveau acum o explicaţie precisă.

Şi să vă spun în ce fel:

Dacă inventatorul dispăruse de o bucată de vreme, cu această nouă ispravă dădea iarăşi semne de viaţă… Nici vorbă deci să fi suferit vreun accident care-i pricinuise moartea, dimpotrivă, se pusese la adăpost într-un loc, pe care poliţia nu reuşise să-l descopere… Şi atunci se gândise totuşi să răspundă la propunerile guvernului, scriind misiva de mai sus… Dar, în loc s-o fi pus la poştă, într-o localitate oarecare, de unde, fireşte, ar fi ajuns la adresa indicată, socotise cu cale să vină el însuşi s-o aducă în capitala Statelor Unite, depunând-o cu mâna lui, aşa cum se arăta în comunicatul oficial, la palatul poliţiei.

Ei bine, dacă omul nostru se bizuise cumva că această nouă mărturie a existenţei sale va face oarecare vâlvă în cele două Lumi, dorinţa avea să i se împlinească mai mult chiar decât s-ar fi aşteptat. În ziua respectivă, milioane de oameni citiră şi recitiră ziarul şi nici unuia dintre ei — ca să folosim expresia curentă — „nu-i veni să-şi creadă ochilor”, deşi avea litera tipărită în faţă.

Scrisoarea pe care o cercetam mereu, cuvânt cu cuvânt, era scrisă cu trăsături apăsate. Fără îndoială că un grafolog ar fi desluşit în rândurile aşternute pe hârtie mărturiile unui temperament impulsiv, ale unui caracter mai colţuros.

Deodată îmi scăpă un strigăt, pe care din fericire Grad nu-l auzi. Cum de nu observasem mai curând asemănarea dintre scrisul ce-l aveam sub ochi şi felul cum erau însăilate literele în scrisoarea venită din Morganton?

Şi pe urmă — o coincidenţă şi mai semnificativă — majusculele ce ţineau loc de semnătură nu erau chiar iniţialele cuvintelor „Stăpânul Lumii”? Iar mesajul în chestiune unde fusese scris?… Pe bordul Nălucii… Numele acesta nu putea fi decât al aparatului cu triplă întrebuinţare, aflat sub comanda misteriosului căpitan!…

Aşadar, rândurile de faţă erau aşternute de aceeaşi mână care mă ameninţa cu străşnicie, în prima scrisoare, în cazul când m-aş fi încumetat să reînnoiesc tentativa de pe Great-Eyry!…

Mă ridicai să iau din sertarul biroului misiva din 13 iunie pe care o pusei alături de facsimilul publicat în ziare… Nu mai încăpea nici o îndoială! Acelaşi scris curios, dovadă că mâna era aceeaşi!

Îmi pusei deci creierul sub teasc, căutând să stabilesc consecinţele similitudinii, pe care deocamdată numai eu o cunoşteam, scrisului din cele două mesaje, care fără doar şi poate fuseseră trimise de comandantul Nălucii — vajnic nume, dar pe deplin meritat!…

Aşa stând lucrurile, mă întrebam dacă nu cumva această coincidenţă nu mi-ar îngădui să reîncep cercetările în condiţii mai puţin îndoielnice?… Şi dacă nu cumva de astă dată vom reuşi să trimitem agenţii noştri pe nişte urme mai sigure, care să-i ducă la ţintă?…

Şi, în sfârşit, ce legătură putea să existe între Năluca şi Great-Eyry; ce raporturi se puteau stabili între fenomenele petrecute în Munţii Albaştri şi nu mai puţin fenomenalele apariţii ale maşinii năzdrăvane?

Făcui ceea ce trebuia să fac în cazul de faţă şi, cu scrisoarea în buzunar, o pornii în grabă spre palatul poliţiei.

Mă interesai dacă domnul Ward era la dânsul în birou. Răspunsul fiind afirmativ, mă dusei întins acolo, ciocănii în uşă ceva mai tăricel, poate, decât s-ar fi cuvenit şi, auzind „intră!” dădui buzna înăuntru şi mă oprii gâfâind în faţa şefului meu.

Domnul Ward tocmai avea înaintea ochilor scrisoarea publicată în ziare, nu facsimilul, ci originalul însuşi depus la poliţie, în cutia de la intrare.

— Ai aflat ceva, Strock?…

— Vedeţi şi dumneavoastră, domnule Ward!

Scosesem din buzunar scrisoarea cu iniţialele.

Domnul Ward o luă în mână, se uită la ea şi, înainte de a se apuca s-o citească, mă întrebă:

— Ce-i asta?

— O scrisoare semnată cu iniţiale, după cum vă puteţi da seama…

— Şi de unde a fost trimisă?

— De la oficiul din Morganton, din Carolina de Nord…

— Când ai primit-o?…

— La 13 iunie… E aproape o lună…

— Şi ce-ai crezut la început, când ai primit-o?…

— Că, probabil, e o glumă proastă…

— Dar… acum… Strock?

— Cred exact ceea ce o să credeţi şi dumneavoastră, cu siguranţă, domnule, după ce veţi afla ce cuprinde.

Şeful meu luă din nou în mână scrisoarea şi o citi până la capăt.

— Văd că-i semnată cu nişte iniţiale… observă dânsul.

— Da, domnule Ward, iniţiale care se întâmplă să fie chiar ale cuvintelor „Stăpânul Lumii" din facsimilul…

— Am aici originalul, îmi răspunse domnul Ward, ridicându-se de la birou.

— E limpede ca lumina zilei, adăugai eu, că ambele scrisori sunt ticluite de aceeaşi persoană…

— De aceeaşi, Strock…

— Vedeţi cu câtă străşnicie mă ameninţă, domnule Ward, în cazul când aş încerca din nou să pătrund în văgăuna de pe Great-Eyry…

— Da… te ameninţă cu moartea!… Dar ia spune-mi, Strock, e o lună de când ai primit scrisoarea asta… De ce nu mi-ai arătat-o până acum?

— Pentru că nu i-am dat nici un fel de importanţă… Azi, însă, când am citit-o pe astălaltă, trimisă de pe Năluca, vrând, nevrând, a trebuit s-o iau în serios…

— Şi foarte bine ai făcut, Strock. Faptul mi se pare că atârnă greu în balanţă şi chiar mă întreb dacă nu e cumva de natură să ne îndrepte pe urmele acestui individ curios…

— Şi eu mi-am pus aceeaşi întrebare, domnule Ward…

— Numai că… Nu-mi dau seama ce legătură poate să fie între Năluca asta şi Great-Eyry?

— N-aş şti să vă spun şi nici nu mă taie capul…

— Nu există decât o singură explicaţie, continuă domnul Ward, ce-i drept destul de fragilă, ca să nu zic chiar imposibilă…

— Care?

— Poate că, cine ştie, acolo, pe Great-Eyry, inventatorul va fi găsit un loc mai ferit unde să-şi adăpostească ustensilele…

— Asta ar fi culmea!… exclamai eu. Şi cum face ca să intre… ori să iasă de acolo?… După câte mi-am dat seama cu ochii mei, domnule Ward, explicaţia dumneavoastră nu poate sta în picioare…

— Doar dacă nu cumva, Strock…

— Doar dacă?… îl îngânai eu.

— Dacă nu cumva aparatul construit de măria sa Stăpânul Lumii n-o fi având şi aripi care-i permit să-şi ia zborul spre adăpostul de pe Great-Eyry!…

La gândul că Năluca s-ar putea întrece în zbor cu vulturii şi cu pajurile, nu mă putui împiedica să nu-mi dau în vileag, printr-un gest brusc, neîncrederea şi, bineînţeles, domnul Ward nu mai stărui asupra

acestei presupuneri..

De altminteri, se aplecase din nou asupra celor două scrisori pe care le compara între ele, examinând îndeaproape cu o mică lupă trăsăturile literelor, pentru a constata deplina lor similitudine. Nu numai mâna, ci chiar şi peniţa care le aşternuse pe hârtie fusese aceeaşi… Şi pe urmă corelaţia dintre iniţialele din primul mesaj şi „Stăpânul Lumii" din cel de-al doilea.

După ce stătu pe gânduri câteva clipe, domnul Ward îmi spuse:

— Scrisoarea dumitale, Strock, rămâne la mine. Acuma, într-adevăr, îmi vine să cred că ţi-e hărăzit să joci un rol destul de important în dezlegarea acestui caz atât de ciudat… Sau, mai bine-zis, acestor două cazuri!… Ce legătură poate fi între ele, zău dacă ştiu, totuşi cred că trebuia să existe o legătură… Şi fiindc-ai fost amestecat prima oară, n-ar fi de mirare să ai un amestec şi în problema de faţă…

— E tocmai ceea ce doresc şi eu, domnule Ward, şi să nu vă miraţi că auziţi asta din gura unui om curios…

— Ca dumneata, Strock!… Prea bine, aşa că nu pot decât să-ţi spun încă o dată: fii gata s-o porneşti la primul semnal.

Părăsii deci palatul poliţiei cu sentimentul că în scurtă vreme se va face iarăşi apel la serviciile mele, în care caz domnul Ward se putea bizui că agenţii mei şi cu mine, în mai puţin de un ceas, vom fi pe drum.

Între timp, spiritele erau tot mai agitate în urma refuzului cu care căpitanul Nălucii întâmpinase propunerea guvernului american. Opinia publică cerea să se ia măsuri, de asta îşi da seama toată lumea, atât la Casa Albă cât şi la minister… La drept vorbind însă cum, în ce fel?… De unde să-l scoţi pe Stăpânul Lumii şi, presupunând chiar că ar fi ieşit din nou la iveală, cum să poţi pune mâna pe el?… Erau atâtea lucruri inexplicabile în toate împrejurările în care se arătase! Că maşina construită de el era capabilă să atingă o viteză uluitoare, nu mai încăpea nici o îndoială. Dar în ce mod reuşise să pătrundă în lacul Kirdall, care nu avea nici un fel de comunicaţie cu vreo altă întindere de apă, şi cum ieşise de acolo? Ultima oară fusese semnalată apariţia ei la suprafaţa Lacului Superior, după cum am mai spus, fără ca s-o fi zărit cineva măcar într-un singur punct, pe parcursul de opt sute de mile dintre cele două lacuri!…

Într-adevăr, straşnică încurcătură şi ce de ciudăţenii ce nu puteau fi lămurite! Un motiv mai mult ca să se meargă până în pânzele albe… Din moment ce milioanele nu avuseseră nici o trecere, nu mai rămânea decât să se recurgă la forţă… Nici inventatorul şi nici invenţia lui, aşa cum declarase el însuşi, nu erau de vânzare, şi toată lumea ştia cu câtă aroganţă îşi exprimase refuzul şi pe ce ton ameninţător!… Prea bine! De azi înainte avea să fie socotit în rând cu răufăcătorii şi orice măsură s-ar fi luat împotriva lui, pentru a-l

împiedica să pricinuiască vreun rău, toate mijloacele erau legitime… Era într-adevăr necesar pentru siguranţa cetăţenilor, şi nu numai a celor de pe continentul american, dar a tuturor locuitorilor de pe glob… cât priveşte bănuiala că şi-ar fi găsit sfârşitul într-o catastrofă, nu mai avea nici un temei, de când cu faimoasa scrisoare din 15 iulie. Omul trăia, era teafăr, sănătos, constituind un pericol public, un pericol de fiece clipă!…

Sub influenţa acestor opinii, guvernul publică în ziare anunţul următor:

„Deoarece comandantul Nălucii refuză orice tratative pentru cesionarea secretului său, cu toate milioanele ce i s-au oferii în schimb, deoarece modul în care înţelege să folosească invenţia lui constituie un pericol împotriva căruia nu avem nici o posibilitate de a ne apăra, numitul comandant este scos de sub sculul legii. Orice măsuri luate cu scopul de a distruge atât aparatul, cât şi pe inventator sunt dinainte autorizate”.

Era o adevărată declaraţie de război, un război necruţător împotriva acestui Stăpân al Lumii, care se bizuia chiar atât de mult pe forţele lui, încât îşi îngăduia să înfrunte o naţiune întreagă, naţiunea americană!

Începând din ziua respectivă, premii de o valoare considerabilă erau făgăduite oricui avea să descopere ascunzişul periculosului individ, oricui ar fi reuşit să-l prindă, oricui ar fi descotorosit teritoriul ţării de prezenţa lui.

Aşa se înfăţişa situaţia în cea de-a doua jumătate a lunii iulie. Chibzuind însă bine lucrurile, ce altă concluzie se putea trage decât că numai întâmplarea era în măsură să găsească o ieşire din acest impas? Nu trebuia oare, înainte de toate, ca individul în cauză *„scos de sub scutul legii”* să iasă iar la iveală în cutare sau cutare loc, să fie zărit şi semnalat de cineva, nu trebuia, de asemenea, ca împrejurările să fie de aşa fel, încât să înlesnească arestarea lui?… Căci, vezi bine, aparatul nu putea fi capturat atâta timp cât ar fi circulat în chip de automobil pe uscat, în chip de vapor pe mare sau ca submarin pe sub apă! Sigur că nu! Trebuia surprins fără veste, înainte de a fi apucat s-o şteargă din loc, dispărând fără urmă datorită vitezei lui, pe care nu reuşea s-o atingă nici un alt mijloc de locomoţie din câte se cunoşteau.

Eram deci tot timpul pe picior de plecare, aşteptând doar un ordin din partea domnului Ward ca s-o pornesc la drum împreună cu agenţii mei. Ordinul însă nu mai sosea, şi pe bună dreptate, dat fiind că cel pe care-l viza nu voia deloc să se arate la faţă.

Luna iulie se apropia de sfârşit. Ziarele încă mai discutau subiectul acesta, despre care aveau mereu ceva de împărtăşit cititorilor. când şi când soseau informaţii proaspete, ce aţâţau peste măsură curiozitatea mulţimii. Mereu erau indicate alte făgaşuri.

În fond însă nimic serios. Telegramele se încrucişau în zbor, de la un capăt la altul al ţării, contrazicându-se şi anulându-se reciproc. Se înţelege de la sine, de altfel, că momeala unor premii colosale trebuia să dea naştere la tot felul de erori, unele săvârşite cu cele mai bune

intenţii. Într-o zi era semnalat nu ştiu unde un vehicul care trecuse ca o trombă… într-altă zi, un vapor care răsărise la suprafaţa unuia din nenumăratele lacuri ale Americii… Pe urmă, un submersibil care manevra în apropiere de litoral… De fapt, toate nu erau decât rodul imaginaţiei înfierbântate a unor oameni surescitaţi şi, în acelaşi timp, înspăimântaţi, care aveau tot felul de năluciri, privind lucrurile prin lentila măritoare a premiilor!…

În sfârşit, în ziua de 29 iulie, şeful meu îmi trimise vorbă să trec de urgenţă pe la birou.

Douăzeci de minute mai apoi ne aflam faţă-n faţă.

— Până-ntr-o oră trebuie să pleci, Strock… mă încunoștință dânsul.

— Unde?

— La Toledo.

— L-a văzut cineva?

— Da… O să capeţi acolo informaţii.

— Peste un ceas, agenţii mei şi cu mine vom fi pe drum.

— Bine, Strock, şi de astă dată îţi ordon categoric…

— Ordonaţi, domnule Ward.

— Să reuşeşti, Strock!… Să reuşeşti!

Capitolul XI

ÎN EXPEDIŢIE

Aşadar, căpitanul-nălucă fusese iar semnalat într-un punct de pe teritoriul Statelor Unite. Nici prin gând nu-i trecuse să dea o raită pe şoselele sau prin mările europene. Şi cu toate că nu i-ar fi trebuit nici patru zile ca să traverseze Atlanticul, nu catadicsise s-o facă… Să-şi fi statornicit, oare, câmpul de experienţă numai pe pământul Americii, de unde se putea trage concluzia că şi el era american de origine?

Să nu vă miraţi dacă insist atât asupra faptului că submersibilul ar fi putut desigur să străbată cu înlesnire noianul de apă ce desparte Noul Continent de coastele Vechiului Continent. Fără a mai pune la socoteală că viteza cu care se deplasa îi îngăduia să facă o călătorie de scurtă durată în comparaţie cu posibilităţile de deplasare ale celor mai rapide pacheboturi ale Angliei, Franţei sau Germaniei, nu avea să se teamă, în definitiv, de nici unul din neajunsurile pricinuite de furtunile ce bântuie în largul oceanului. Hula marină, bunăoară, era aproape inexistentă pentru el, fiindcă în orice clipă putea părăsi foarte simplu suprafaţa apei, ca să găsească o zonă de calm absolut, la o adâncime de aproximativ douăzeci de picioare.

Cert este însă că nu încercase să treacă Atlanticul şi în ipoteza că am fi reuşit să-l capturăm, treaba asta nu putea să se întâmple decât în Ohio, deoarece oraşul Toledo se afla în cuprinsul acestui stat.

De altminteri, secretul fusese păstrat cu străşnicie, nefiind cunoscut

decât la palatul poliţiei şi de agentul care transmisese ştirea şi cu care urma să intru în legătură. Nici un ziar nu apucase să prindă din zbor o veste pe care cu siguranţă ar fi plătit-o cu bani buni. Nu trebuia cu nici un chip să fie dată în vileag până ce expediţia noastră nu-şi va fi atins ţelul. Fireşte că nici eu şi nici însoţitorii mei n-am fi suflat un cuvânt.

Agentul spre care fusesem îndrumat cu un mandat din partea domnului Ward se numea Arthur Wells şi mă aştepta la Toledo.

După cum se ştie, ne făcusem de o bucată de vreme pregătirile de plecare. Tot bagajul nostru era alcătuit din trei valize destul de uşoare, în eventualitatea că am fi fost nevoiţi să lipsim un timp mai îndelungat. John Hart şi Nab Walker avuseseră grijă să se înarmeze cu câte un revolver portativ. Mă grăbii deci să-i imit. Cine ştie dacă, la un moment dat, nu eram obligaţi să trecem la atac sau să ne apărăm?…

Oraşul Toledo se află aşezat pe malul lacului Erie, la extremitatea dinspre Ohio, acolo unde apele lui încep a scălda hotarul nordic al statului respectiv. În timpul nopţii, rapidul, în care ni se reţinuseră trei locuri, străbătu West Virginia şi Ohio. Şi, fără să fi suferit nici cea mai mică întârziere, la orele opt dimineaţa, locomotiva se oprea în gara Toledo.

Arthur Wells ne aştepta pe peron. Înştiinţat din vreme de sosirea inspectorului principal Strock, fusese nerăbdător, după cum îmi mărturisi, să intre cât mai degrabă în legătură cu mine, adică tocmai ceea ce doream şi eu.

Abia apucasem să cobor din vagon şi, văzându-l cum rătăcea cu privirile din călător în călător, îmi dădui seama că trebuie să fie omul meu.

Mă îndreptai deci spre el.

— Domnul Wells?… întrebai eu.

— Domnul Strock?…

— Da, eu.

— La dispoziţia dumneavoastră… adăugă domnul Wells.

— E nevoie cumva să rămânem câteva ceasuri la Toledo?… întrebai în continuare.

— Nu, dacă-mi permiteţi, domnule Strock… În faţa gării aşteaptă un brec tras de doi telegari sprinteni; ar trebui, cred, să plecăm chiar acum, dacă vrem să ajungem la faţa locului până nu se înserează.

— Bine, mergem atunci cu dumneata, îi răspunsei, făcându-le semn celor doi agenţi să ne urmeze. E departe?

— Vreo douăzeci de mile…

— Şi cum se numeşte locul?

— E vorba de golful Black-Rock.

Dar, cu toate că trebuia să punem cât mai curând piciorul pe ţărmul acestui golf, socotirăm de cuviinţă să căutăm un hotel unde să ne

lăsăm valizele.

Într-un oraş cu o sută treizeci de mii de locuitori, găsirăm destul de uşor ceea ce ne trebuia, mulţumită domnului Wells.

Trăsura ne duse la White-Hotel şi, după ce luarăm ceva în gură, la orele zece o şi pornirăm la drum.

Brecul avea patru locuri, în afară de cel pe care-l ocupa vizitiul. Merindele, puse la păstrare în lada trăsurii, ne puteau ajunge la nevoie pentru câteva zile.

Ţărmul micului golf Black-Rock, cu desăvârşire pustiu, deoarece nici ţăranii din împrejurimi şi nici pescarii nu obişnuiau să vină prin partea locului, nu ne putea oferi nici cea mai modestă ospitalitate. Nici han în care să ne astâmpărăm foamea, nici cameră în care să ne odihnim. Şi ne aflam chiar în toiul căldurilor estivale, în luna iulie, tocmai când soarele dogoreşte mai tare. În ceea ce privea climatul, deci, nu trebuia să ne speriem dacă am fi fost cumva nevoiţi să petrecem o noapte sau două sub cerul liber.

Mai mult ca sigur însă că, în cazul când încercarea noastră era sortită izbânzii, în câteva ceasuri totul era terminat. Sau, prins pe nepusă masă, căpitanul Nălucii nu mai apuca să scape cu fuga, sau îşi şi luase tălpăşiţa şi atunci trebuia să ne lăsăm păgubaşi, fiindcă nu mai puteam trage nădejde să-l arestăm.

Arthur Wells, om la vreo patruzeci de ani, era unul din cei mai capabili agenţi ai poliţiei Statelor Unite. Vânjos, îndrăzneţ, plin de iniţiativă şi cu sânge rece, îşi dovedise în repetate rânduri destoinicia, uneori punându-şi în primejdie viaţa. Wells se bucura de toată încrederea şefilor săi, care puneau mare preţ pe serviciile lui. Venise cu o misiune la Toledo, pentru o pricină cu totul diferită, când întâmplarea îl pusese pe urmele Nălucii.

Sub biciul vizitiului, brecul înainta cu repeziciune pe ţărmul lacului Erie, în direcţia sud-vest, spre extremitatea acestuia. Desfăşurat ca o pânză, lacul este situat între teritoriul canadian şi statele Ohio, Pennsylvania şi New York. Şi cred că nu-i de prisos, pentru cele ce urmează, să arăt poziţia geografică, adâncimea şi întinderea lui, precum şi apele curgătoare ce-l alimentează, ca şi canalele prin care îşi revarsă surplusul.

Lacul Erie arc o suprafaţă de douăzeci şi patru de mii şapte sule şaizeci şi opt de kilometri în cap. Dată fiind altitudinea la care se află, suprafaţa lui este cu aproape şase sute de picioare deasupra nivelului mării. Comunică, în partea de nord-vest, cu lacul Huron şi cu lacul Saint-Clair, ale căror ape le primeşte, şi cu râul Detroit ce se varsă în el. În afară de aceştia, mai are o serie de afluenţi mai puţin importanţi ca Rocky, Guyahoga, Black-River. La rândul său, lacul Erie se varsă, la nord-est, în lacul Ontario, prin intermediul râului Niagara cu vestitele lui cataracte.

Cea mai mare adâncime stabilită prin sondajele efectuate în lacul Erie este de o sută treizeci şi cinci de picioare. Vă daţi seama deci ce noian de apă trebuie să fie acolo. În definitiv ne aflam într-o regiune unică în felul ei, regiunea măreţelor lacuri ce se ţin lanţ la graniţa dintre teritoriul canadian şi Statele Unite ale Americii.

Cu toate că prin aceste ţinuturi trece paralela patruzeci, clima este deosebit de aspră în timpul iernii şi curenţii de aer din zona arctică, neavând de înfruntat nici un obstacol în cale, bântuie cu o putere năprasnică. Aşadar, nu trebuie să vă miraţi dacă am să vă spun că, în fiecare an, începând din noiembrie şi până în aprilie, anul următor, lacul Erie este îngheţat tun pe toată suprafaţa lui.[25]

Cele mai importante oraşe situate pe ţărmurile acestui lac uriaş sunt: Buffalo, pe teritoriul statului New York, şi Toledo, primul în partea de est, celălalt la extremitatea lui apuseană, apoi la sud, Cleveland şi Sandusky, ambele pe teritoriul statului Ohio. În afară de acestea, pe malurile lui s-au înfiripat o seamă de aşezări mai puţin însemnate, târguri mai mici sau sate. De aceea, există o activitate comercială destul de intensă pe aceste meleaguri, traficul anual pe lacul Erie ridicându-se, potrivit aprecierilor făcute, la nu mai puţin de două milioane două sute de mii de dolari.

Drumul pe care mergea brecul era plin de cotituri, şerpuind de-a lungul sinuozităţilor ţărmului dantelat.

În timp ce vizitiul zorea caii, mânându-i la trap, din vorbă în vorbă, ajunsei să aflu din gura lui Arthur Wells faptele ce prilejuiseră telegrama trimisă poliţiei din Washington.

Cu patruzeci şi opt de ore în urmă, adică în după-amiaza zilei de 27 iulie, Wells se îndrepta călare spre un mic târguşor, anume Hearly, şi pe drum, la o distanţă de vreo cinci mile de locul unde ne aflam, în timp ce trecea printr-un crâng, observase un submarin care se ridica la suprafaţa lacului. Strunise calul, descălecase şi, dându-se după un hăţiş, putuse să vadă cu ochii lui submarinul înaintând spre ţărmul golfului Black-Rock, pentru a se opri în cele din urmă. Vasul, ce ieşise tocmai din apă şi acostase, să fi fost cumva însuşi vaporul nălucă, cel ce se arătase cândva în dreptul portului Boston, cel ce îşi manifestase mai apoi prezenţa în lacul Kirdall?…

În clipa când submersibilul ajunsese la poalele stâncilor, doi oameni săriseră pe ţărm. Unul din ei n-o fi fost chiar Stăpânul Lumii, despre care nu se mai auzise nimic în ultimul timp, de când fusese semnalat pe Lacul Superior, iar submersibilul ce răsărise din adâncul lacului Erie, însăşi misterioasa Nălucă?…

— Eram singur, îmi explică Wells. Singur la marginea golfului… Dacă aţi fi fost şi dumneavoastră, domnule Strock, împreună cu agenţii, am fi putut încerca, aşa, patru contra doi, să dăm lovitura şi să-i umflăm pe cei doi pasageri, până nu apucau să se îmbarce iar şi s-

o ia la sănătoasa…

— Mai încape vorbă? îi răspunsei. Dar nu mai era nimeni altcineva pe bord?… N-are a face, să-i fi prins numai pe ăştia doi, poate c-am fi ajuns să ştim în sfârşit ce hram poartă…

— Mai ales, adăugă Wels, dacă unul din ei era într-adevăr căpitanul Nălucii…

— Singurul lucru de care mă tem însă, Wells, este ca nu cumva submarinul, oricare ar fi el, să fi părăsit, în lipsa dumitale, golful…

— Asta o s-o ştim abia peste, câteva ceasuri. Poate că s-o înduri Cerul să-l găsim tot acolo!… Şi atunci, la noapte, când s-o întuneca…

— Dar dumneata ce-ai făcut? îl descusui eu. N-ai rămas până seara în crâng?

— Nu!… Am plecat pe la cinci şi-n aceeaşi seară eram la Toledo, de unde am trimis imediat o telegramă la Washington…

— Şi ieri ai pornit-o din nou spre golful Black-Rock?…

— Da.

— Submarinul era tot acolo?…

— În acelaşi loc.

— Şi cei doi pasageri?…

— Şi cei doi pasageri… Trebuie să fi păţit ceva, bănuiesc, de-au venit aici, în cotlonul ăsta pustiu, vreo stricăciune care trebuia reparată.

— Probabil, încuviinţai eu. Cine ştie ce s-o fi stricat de n-au putut să ajungă până la bârlogul lor… Numai de-ar fi aşa!…

— Aşa trebuie să fie, vă spun eu, fiindcă o parte din calabalâcul de pe vas a fost cărat pe uscat şi, după câte am putut să observ fără să le dau de bănuit, îmi făcea impresia că se lucra pe bord…

— Cine lucra, numai indivizii aceia doi?

— Numai ei.

— Şi totuşi, îi răspunsei, crezi dumneata că-i posibil să manevrezi cu un echipaj de două persoane un aparat care merge cu asemenea viteză şi care când e vapor, când automobil, când submarin?…

— Nu cred, domnule Strock… Dar ce pot să fac dacă în ziua aceea n-am văzut nici un alt om, în afară de cei doi din ajun. De câteva ori au venit până în crângul unde stăteam la pândă, să taie nişte crengi ca să facă foc pe prundiş. E un loc atât de pustiu, încât nu visau să dea ochi cu nimeni.

— Spune-mi, i-ai putea recunoaşte?

— Ba bine că nu! Unul e de talie mijlocie, solid, cu o figură aspră, bărbos… celălalt mai mărunţel, scund şi gras… Pe la cinci am plecat iar, la fel ca-n ajun. Cum am sosit la Toledo mi s-a înmânat telegrama prin care domnul Ward mă înştiinţa că veniţi şi m-am dus la gară să v-aştept.

Un lucru era sigur deci: de treizeci şi şase de ore submersibilul

poposise în golful Black-Rock, probabil în vederea unor reparaţii absolut necesare şi, dacă-aveam un dram de noroc, se putea să-l găsim tot acolo. Cât priveşte faptul că Năluca cutreiera acum lacul Erie, explicaţia era foarte simplă, aşa cum şi eu şi Arthur Wells recunoscurăm de comun acord. Ultima oară aparatul fusese observat la suprafaţa Lacului Superior. Iar distanţa dintre acesta din urmă şi lacul Erie putea fi parcursă fie pe uscat, prin reţeaua rutieră din Michigan, pe una din şoselele ce duc spre ţărmul occidental al lacului Erie, fie pe apă, mergând pe Detroit-River în sus, ba poate chiar şi pe sub apă. Totuşi, trecerea lui nu fusese nicăieri semnalată, pe una ori alta din aceste şosele, deşi locul era supravegheat de poliţie cu tot atâta seriozitate ca orice altă porţiune din teritoriul american. Nu mai rămânea, aşadar, decât ipoteza că, între timp, automobilul se transformase fie în vapor, fie în submarin, şi în aceste condiţii, căpitanul de vas împreună cu însoţitorii lui puteau foarte lesne să ajungă, fără să atragă atenţia, în largul lacului Erie.

Şi acum, dacă între timp Năluca părăsise golful sau dacă s-ar întâmpla s-o şteargă chiar de sub nasul nostru, tocmai când ne pregătisem s-o capturăm, însemna că partida era definitiv pierdută?… N-aş fi putut s-o spun. În orice caz ar fi fost serios compromisă.

Ştiam totuşi că, în momentul acela, în portul Buffalo, la capătul lacului Erie, se aflau două distrugătoare. Domnul Ward avusese grijă să mă încunoştinţeze de lucrul acesta, înainte de plecarea mea din Washington. La nevoie, printr-o telegramă adresată comandanţilor, distrugătoarele puteau fi trimise pe urmele Nălucii. Dată fiind însă iuţeala cu care mergea, cine s-ar fi putut bizui s-o prindă din urmă sau, dacă s-ar fi preschimbat pe loc într-un submarin, cum mai puteai oare să-i vii de hac, în adâncul lacului Erie, unde probabil ar fi căutat imediat să se pună la adăpost?… Arthur Wells era şi el de acord că, în asemenea condiţii, lupta nu putea fi decât inegală şi că distrugătoarele nu aveau prea mulţi sorţi de izbândă. Dacă, aşadar, în noaptea următoare nu reuşeam să facem nimic, însemna că expediţia dăduse greş!

Wells îmi spusese că golful Black-Rock era un loc singuratic, pe unde rar întâlneai picior de om. Până şi drumul ce leagă Toledo cu târguşorul Hearley, aflat la o depărtare de câteva mile, îl ocolea, trecând mai pe departe. Aşa că, în clipa când va fi ajuns în dreptul golfului, brecul nostru nu putea fi zărit de pe ţărm. Şi când va fi sosit la liziera pădurii ce acoperea priveliştea lacului, putea foarte uşor să se tragă la umbra copacilor. Iar de acolo, după căderea nopţii, mă gândeam să merg, împreună cu însoţitorii mei, să ne aşezăm la pândă la marginea cealaltă, dinspre lac, a pădurii, de unde puteam observa cu uşurinţă tot ce se întâmpla în cuprinsul golfului.

Wells cunoştea, de altfel, destul de bine locurile. Fusese de câteva

ori pe aici, de când se afla în Toledo. Împresurat de stânci abrupte, cu pereţii aproape verticali, de care se spărgeau valurile, golful avea pe tot perimetrul o adâncime de treizeci de picioare.

Năluca putea deci să acosteze, fie în stare de imersiune, fie la suprafaţa apei. În vreo două, trei locuri numai, unde făcea câte o guşă, ţărmul se contopea cu fâşia de prundiş ce se întindea până la poalele sihlei, pe o lungime de vreo două sau trei sute de picioare.

Era şapte seara când brecul nostru, după un popas la jumătatea drumului, ajunse, în sfârşit, la liziera pădurii. Cum nu se întunecase bine afară, nu puteam deocamdată să ne apropiem de ţărm, chiar ferindu-ne pe după copaci. Ar fi însemnat să ne dăm de gol şi, în cazul când aparatul mai era tot acolo, în doi timpi şi trei mişcări, ar fi dispărut în larg, bineînţeles, cu condiţia ca între timp reparaţiile să fi fost terminate.

— Rămânem aici?… îl întrebai pe Wells, văzând că brecul se oprise în buza pădurii…

— Nu, domnule Strock! îmi răspunse agentul. E mai bine să ne aşezăm tabăra în pădure. Aşa putem fi siguri că n-au să prindă de veste…

— Şi crezi că trăsura poate răzbate printre copacii ăştia?…

— Poate, cum să nu, mă linişti Wells. Am cutreierat dumbrava în lung şi-n lat. Mai încolo, la vreo cinci, şase sute de paşi, se deschide un luminiş unde caii găsesc iarbă de păscut… când o fi destul de întuneric afară, o să coborâm pe prund, până la poalele stâncilor ce mărginesc golful.

Nu-mi rămânea altceva de făcut decât să-i urmez sfatul.

Intrarăm deci cu toţii în pădure. Caii fură purtaţi de căpăstru, în timp ce însoţitorii mei şi cu mine mergeam pe jos.

Pinii maritimi, stejarii cu frunze persistente, chiparoşii creşteau la întâmplare, în pâlcuri sau răzleţi, în desiş. Pe jos se întindea un covor gros de ierburi şi de frunze uscate. Coroanele înalte ale copacilor se întreţeseau atât de strâns, încât ultimele raze ale soarelui ce stătea să asfinţească nu izbuteau să răzbată prin ele. Nu se vedea nici urmă de drum, nici firicel de cărare. Cu toate astea, deşi poticnindu-se de câteva ori, brecul ajunse în mai puţin de zece minute la adăpost.

Încercuită de arbori înalţi, poiana se întindea ca o tipsie ovală, aşternută cu verdeaţă. Lumina nu amurgise încă şi umbrele nopţii aveau să coboare abia peste un ceas. Ne mai rămânea timp să ne pregătim pentru popas şi să ne odihnim un pic, după o călătorie destul de obositoare, pe un drum plin de hârtoape.

Bineînţeles, cu toţii ardeam de nerăbdare să dăm târcoale golfului, ca să vedem cu ochii noştri dacă Năluca se afla tot acolo… Prudenţa însă ne ţinu în frâu. Încă puţină răbdare şi, ocrotiţi de negura nopţii, puteam coborî pe ţărm, fără să bage nimeni de seamă. Cel puţin asta

era părerea lui Wells şi socotii mai cuminte să-i dau ascultare.

Caii, deshămaţi şi lăsaţi să pască slobozi în poiană, aveau să rămână în paza vizitiului. După ce deschiseră lădiţa brecului, John Hart şi Nab Walker se apucară să scoată merindele, pe care le întinseră pe iarbă la rădăcina unui copac falnic, un chiparos de toată frumuseţea.

Ce-mi amintea de esenţele forestiere întâlnite în apropiere de Morganton şi de Pleasant-Garden. Eram flămânzi şi însetaţi. Aveam însă mâncare şi băutură din belşug. Pe urmă, ca să ne treacă timpul mai repede, aprinserăm pipele.

În adâncul pădurii domnea o linişte desăvârşită. Se stinsese şi ultimul ciripit de pasăre. Odată cu înserarea, briza începea să se domolească încetul cu încetul şi frunzele abia fremătau pe crengile din vârful copacilor. Îndată după scăpătatul soarelui, cerul prinse a se întuneca văzând cu ochii.

Mă uitai la ceas. Era opt şi jumătate.

— Ar fi timpul, Wells…

— Când vreţi dumneavoastră, domnule Strock.

— S-o pornim atunci.

I se puse în vedere vizitiului ca, în absenţa noastră, să nu lase caii să se depărteze de poiană.

Wells o porni înainte. Eu după el, urmat de John Hart şi Nab Walker. Era întuneric beznă şi cu mare greutate am fi nimerit drumul dacă nu l-am fi avut pe Wells călăuză.

În sfârşit, am ajuns la liziera pădurii. În faţa noastră se întinde prundişul scăldat de apele golfului Black-Rock.

E o linişte desăvârşită, totul în jur e pustiu. Putem, aşadar, să ne încumetăm a păşi mai departe fără teamă. Dacă într-adevăr Năluca a rămas pe loc, înseamnă că-i ancorată după stânci. Dar o mai fi oare şi acum tot acolo?… Asta-i întrebarea, unica întrebare, şi, simţind că se apropie deznodământul acestei istorii urmărite cu atâta înfrigurare, trebuie să mărturisesc că inima îmi bate ceva mai tare în piept.

Wells ne face semn să înaintăm… Prundişul scrâşneşte sub picioare… Nu avem de mers decât două sute de paşi, treabă de câteva minute, şi iată-ne la gura uneia din strâmtorile ce dau spre lac…

Nimic… Absolut nimic!… Locul în care Wells ştia că se afla, cu douăzeci şi patru de ore în urmă, Năluca, e neted ca-n palmă!… Stăpânul Lumii a dispărut, aşadar, din golful Black-Rock!

Capitolul XII

GOLFUL BLACK-ROCK

Se ştie cât de uşor se lasă ispitită firea omenească de iluzii. Nici vorbă, se putea foarte bine ca aparatul căutat cu atâta stăruinţă să mai fie acolo. Bineînţeles, în cazul când acest aparat şi submersibilul pe

care Wells îl zărise ieşind la suprafaţa apei, în după-amiaza zilei de 27 erau, într-adevăr, unul şi acelaşi lucru. Dacă sistemul său de locomoţie cu triplă utilizare suferise cumva o avarie ce-l împiedicase să se înapoieze, fie pe apă, fie pe uscat, la locul unde stătea ascuns de obicei, silindu-l să ancoreze în golful Black-Rock, ce concluzie puteam trage, văzând că, totuşi, nu mai era acolo?… Concluzia nu putea fi decât una singură, şi anume că, după ce fusese din nou pus la punct, aparatul plecase mai departe şi că părăsise deci limanul acesta al lacului Erie…

Ei bine, cu toate că erau suficiente motive ca lucrurile să se fi petrecut aşa, nimeni dintre noi nu voise să se gândească la eventualitatea aceasta, de-a lungul zilei ce acum se sfârşise. Nu! N-aveam nici cea mai mică îndoială că era vorba cu adevărat de Năluca, aşa cum nu ne puteam câtuşi de puţin îndoi că vasul rămăsese ancorat la poalele stâncilor, exact în locul unde Wells constatase că se află…

Vă închipuiţi, aşadar, dezamăgirea pe care o simţirăm, aş putea spune chiar disperarea noastră! Praful se alesese, vasăzică, din toată expediţia! Chiar dacă Năluca mai naviga încă pe lac, la suprafaţa lui sau pe sub apă, încearcă numai să dai de ea, s-o ajungi din urmă, s-o capturezi! Era un lucru mai presus de puterile noastre, ba — de ce să ne amăgim fără rost? — mai presus de orice puteri omeneşti!

Wells şi cu mine încremenisem locului, abătuţi, în timp ce John Hart şi Nab Walker, care nu mai puteau de necaz, umblau de colo, colo, cercetând toate cotloanele golfului.

Şi când te gândeşti că ne luasem toate măsurile din timp, în aşa fel încât toţi sorţii de izbândă erau de partea noastră! Dacă, în momentul când sosiserăm la faţa locului, cei doi inşi, despre care ne vorbise Wells, s-ar fi aflat cumva pe mal, am fi putut, târându-ne pe brânci, să ne apropiem de ei şi, tăbărând asupra lor fără veste, să-i înşfăcăm până ce n-ar fi apucat să se îmbarce… Iar dacă se aflau pe bordul vasului, după stânci, i-am fi aşteptat să pună piciorul pe ţărm şi pe urmă nu era cine ştie ce mare scofală să le tăiem retragerea!… De vreme ce, atât în prima zi ca şi-n următoarea, Wells nu văzuse nici un alt om, în afară de aceştia doi, probabil că Năluca nu avea un echipaj mai numeros!

Aşa ne făcusem noi socoteala şi aşa ne gândisem să procedăm… Numai că, între timp, din păcate, Năluca o luase din loc!

Rămăsesem deci pironit la gura strâmtorii şi abia dacă mă mai învredniceam să schimb câte un cuvânt cu Wells. Dar mai era oare nevoie de vorbe ca să ne citim gândurile?… După ciuda din primul moment, încetul cu încetul, începea să ne copleşească mânia… Ce ghinion, să dăm greş de la primul pas şi, pe deasupra, să ne simţim incapabili de a continua expediţia sau de a lua lucrurile iar de la început!

Trecu aproape un ceas şi noi tot nu ne înduram să ne urnim din loc… Scotoceam stăruitor cu privirile negura nopţii… când şi când, o lucire pe care scăpărau undele tremura pe faţa lacului, ca să se stingă apoi, odată cu speranţele noastre. câteodată ni se părea că întrezărim profilându-se ceva în întuneric — umbra compactă a unui vapor ce venea spre noi… Alteori, iarăşi, parcă se făceau cercuri pe apă ca şi cum între ţărmurile golfului, undeva în adânc, s-ar fi mişcat ceva!… Dar toate aceste semne nedesluşite piereau numaidecât… Nu erau decât amăgiri ale simţurilor, năluci urzite de imaginaţia noastră ce bătea câmpii!

În cele din urmă însoţitorii noştri se înapoiară.

— Nu se vede nimic?… mă grăbii să-i întreb.

— Nimic, răspunse John Hart.

— Aţi cercetat golful jur împrejur?…

— Da, raportă Nab Walker, şi n-am zărit nici urmă din echipajul pe care domnul Wells zice că l-a observat!

— Să mai aşteptăm! spusei, căci nu mă puteam hotărî încă să mă întorc în pădure.

— În acelaşi moment însă, ne atrase atenţia nu ştiu ce freamăt, ce înfoia apele, prefirându-se până la poalele stâncilor.

— Parc-ar fi un clipocit de valuri, luă aminte Wells.

— Într-adevăr, recunoscui eu, coborând instinctiv glasul. Dar de unde valuri?… Briza aproape că nici nu se mai simte… Să fie ceva ce agită apa la suprafaţă?…

— Sau în adânc?… adăugă Wells, care se aplecase să audă mai bine.

Într-adevăr, pe drept cuvânt ne puteam întreba dacă nu era cumva un vapor, ale cărui maşini stârniseră frământarea asta, şi care se îndrepta spre ţărmul golfului.

Încremeniţi locului, fără o vorbă, ne sileam să răzbatem cu privirea prin bezna nopţii, în vreme ce clipocitul undelor, ce se spărgeau de stâncile ţărmului, se auzea din ce în ce mai stăruitor.

Între timp, John Hart şi Nab Walker se căţăraseră pe buza malului din dreapta. La rândul meu, pe brânci, ca să fiu cât mai aproape de faţa lacului, supravegheam frământarea apelor ce nu se potolea deloc. Dimpotrivă, se înteţea tot mai mult şi chiar începusem să desluşesc o bătaie ritmică, aidoma zgomotului iscat de o elice când se învârteşte.

— De astă dată nu mai încape nici o îndoială!… spuse Wells, aplecându-se către mine. E un vapor care vine spre noi…

— Cu siguranţă, îi răspunsei. Doar dacă în lacul Erie n-o fi trăind cumva niscaiva rechini sau cetacee…

— Nu… E vapor… o ţinea una şi bună Wells. O fi venind încoace, spre fundul golfului, sau vrea să acosteze mai aproape de gura lui?…

— Ziceai că l-ai văzut în două rânduri ancorat aici, nu-i aşa?

— Da, da, aici, domnule Strock.

— Ei bine, dacă-i vorba de acelaşi vas — şi nu cred că poate fi altul — nu văd pentru ce nu s-ar întoarce la locul lui…

— Uite-l… uite-l! spuse deodată Wells, arătând cu mâna spre deschizătura golfului.

Tovarăşii noştri de drum se înapoiaseră lângă noi. Lungiţi în nisip, câteşipatru priveam ţintă în direcţia indicată.

Vag de tot se întrezărea o umbră întunecată, ce se mişca prin pâcla nopţii. Umbra se apropia încet şi, pe cât ne puteam da seama, se alia cam la o distanţă de o ancablură spre nord-est. Abia dacă se auzea duduitul motorului. Poate că, după ce oprise maşinile, vaporul înainta acum doar în virtutea inerţiei?…

Aşadar, şi de astă dată, aparatul avea să mâie peste noapte, la fel ca-n ajun, în adâncul golfului, lângă liman!… De ce va fi ridicat, oare. ancora, plecând din locul acesta, ca până la urmă să se înapoieze iar aici?… Să li suferit cumva alte stricăciuni, din cauza cărora nu putea să iasă în larg?… Sau fusese, poate, nevoit să plece înainte de a se fi terminat reparaţiile?… Ce motiv îl silea să tragă iarăşi la ţărm? Ori, cine ştie, exista poate altă cauză invincibilă care-l împiedica, în cazul când s-ar fi transformat din nou în automobil, să se poată avânta în goana mare pe teritoriul statului Ohio?…

Toate aceste întrebări se învălmăşeau în mintea mea şi vă daţi seama, cred, că nu eram deloc în măsură să le dezleg.

Toate socotelile pe care ni le făceam, Wells şi cu mine, porneau de la convingerea că vasul respectiv era într-adevăr unul şi acelaşi cu aparatul condus de Stăpânul Lumii, adică Năluca, aşa cum menţionase chiar el în scrisoarea prin care declara că refuză propunerile guvernului.

Şi totuşi convingerea noastră era departe de a fi o certitudine, deşi nouă ni se părea că-i aşa!…

Oricum ar fi fost, vaporul se apropia mereu şi. judecind după faptul că îndrăznea să se aventureze prin strâmtorile astea, căpitanul, cu siguranţă, cunoştea ca-n palmă toate locurile prielnice navigaţiei din cuprinsul golfului Black-Rock. Nu se vedea nici un felinar la bord, nici o rază de lumină care să răzbată prin hublouri. Când şi când doar, se auzea motorul care funcţiona cu presiune scăzută. Plescăitul valurilor era din ce în ce mai stăruitor şi în câteva minute, probabil, vasul avea să tragă „la chei”.

Să nu credeţi că expresia aceasta, folosită de obicei în porturi, nu şi-ar avea rostul aici. Într-adevăr stâncile, aşa cum erau aşezate, alcătuiau o platformă, la vreo cinci, şase picioare mai sus de nivelul lacului, aşa încât locul era cum nu se poate mai potrivit pentru acostat.

— Să plecăm de aici!… spuse Wells apucându-mă de braţ.

— Nu! mă împotrivii eu. Să nu ne dăm cumva de gol. Mai bine să

ne lipim de mal… să ne ascundem undeva într-un cotlon şi să aşteptăm.

— Atunci, vă urmăm.

Nu mai era nici un moment de pierdut. Încetul cu încetul, vasul se apropia de noi şi, pe puntea ce abia ieşea din apă, se desluşeau umbrele a doi oameni.

Se poate, oare, să nu fi fost, cu adevărat, decât doi inşi pe bord?…

După ce o luarăm înapoi prin gâtuitura săpată în mal, Wells, John Hart, Nab Walker şi cu mine începurăm să ne târâm de-a buşilea pe sub stânci. Ici şi colo se zărea căscându-se câte o văgăună. Mă strecurai cu Wells într-una din ele, iar cei doi agenţi îşi găsiră ascunziş într-alta.

Dacă oamenii din echipajul Nălucii coborau pe ţărm, nu aveau cum să ne vadă, acolo unde ne aflam, pe când noi puteam să-i vedem destul de bine şi să procedăm potrivit cu împrejurările.

După zgomotele ce ne veneau la ureche dinspre lac şi după cuvintele schimbate în limba engleză, ne dădeam seama că vasul acostase în sfârşit. O parâmă fu azvârlită chiar în dreptul gâtuiturii din care tocmai ieşisem.

Furişându-se până la gura ei, Wells observă că parâma era mânuită de unul din marinarii care sărise pe uscat pentru a trage vasul la edec.

Câteva minute mai târziu, prundişul scrâşni, frământat de paşi. Ieşind din gâtuitură, doi oameni se îndreptară spre liziera pădurii; mergeau unul după altul, luminându-şi drumul cu un felinar.

Ce căutau acolo, oare?… Nu cumva golful Black-Rock era locul în care poposea de obicei Năluca?… Poate că, cine ştie, căpitanul o fi avut alimente sau materiale depozitate în apropiere… Poate că se abătea pe acolo ca să se aprovizioneze, ori de câte ori itinerarul atât de capricios al călătoriilor sale îl purtau prin părţile acestea ale teritoriului Statelor Unite?… Era chiar atât de convins că pe aici nu călca picior de om şi că n-avea să se teamă că l-ar putea vedea cineva?

— Ce facem?… întrebă Wells.

— Să-i aşteptăm să vină înapoi şi atunci…

Rămăsei însă cu gura căscată de uimire, fără să mai pot spune un cuvânt.

Cei doi oameni de pe vas nu se aflau nici la treizeci de paşi depărtare, când unul dintre ei se întoarse brusc, lăsând să i se vadă chipul luminat din plin de felinarul pe care-l ţinea în mână…

Chipul era al unuia din indivizii ce stătuseră la pândă în faţa casei mele din Long-Street… Nu puteam să mă înşel!… Îl identificasem numaidecât, aşa cum l-ar fi identificat, de bună seamă, şi bătrâna mea slujnică… El era, da, într-adevăr, el era, unul din cei doi spioni pe care-i căutasem zadarnic, fără să le pot da de urmă!… De astă dată nu mai încăpea nici o îndoială că scrisoarea pe care o primisem venea din

partea lor. Scrisoarea aceea, judecind după trăsăturile de condei, părea să fi fost aşternută pe hârtie de aceeaşi mână ca şi mesajul trimis de Stăpânul Lumii!… Şi, ca şi acest mesaj, fusese scrisă, probabil, pe bordul Nălucii!… Ce-i drept, ameninţările pe care le cuprindea se refereau la Great-Eyry, şi acest lucru mă făcea să mă întreb iarăşi, pentru a nu ştiu câta oară, ce legătură putea să existe între Great-Eyry şi Năluca?…

în câteva cuvinte, îl pusei la curent pe Wells cu cele întâmplate. Însoţitorul meu nu găsi altceva mai bun să-mi răspundă decât:

— Zău dacă mai înţeleg ceva!…

Între timp, cei doi inşi îşi văzuseră mai departe de drum spre liziera pădurii şi în curând se pierdură printre copaci.

— Numai de n-ar da peste trăsura noastră!… murmură Wells.

— N-aş crede, dacă nu se afundă mai adânc în pădure…

— Oricum… Dacă dau peste ea?…

— Au să se întoarcă înapoi să se îmbarce şi atunci putem foarte simplu să le aţinem calea.

Nu se auzea nici un zgomot de pe lac, din punctul în care acostase vasul. Ieşii afară din văgăună şi, trecând prin strâmtoare, mă oprii în dreptul grapinei ce se înfipsese în prundiş…

Vasul stătea la locul lui, liniştit, la capătul parâmei. Nici o licărire pe bord, nici ţipenie de om pe punte ca şi pe chei. Nu era oare cea mai bună ocazie?… Ce ne împiedica să sărim pe punte şi să aşteptăm acolo până se întorceau oamenii noştri?

— Domnule Strock… domnule Strock!

Era glasul lui Wells care mă chema.

Mă grăbii să fac stânga-mprejur şi să mă ghemuiesc în văgăună lângă el.

Poate că era prea târziu să mai punem stăpânire pe vas, dar cine ştie dacă încercarea noastră n-ar fi dat greş în cazul când se aflau şi alţi oameni pe bord?…

Fapt este că, între timp, cel cu felinarul împreună cu însoţitorul lui se arătaseră iar la liziera pădurii şi coborau acum pe prundiş, spre marginea lacului. Cu siguranţă că nu descoperiseră nimic suspect. Cărând fiecare câte un balot, se strecurară prin gâtuitură şi se opriră la poalele stâncilor teşite ca o platformă.

În momentul acela se auzi un glas strigând:

— Dumneata eşti, căpitane?…

— Da! răsună răspunsul.

Wells se aplecă la urechea mea să-mi spună:

— Sunt trei…

— Poate chiar patru… adăugai cu, dacă nu cinci ori şase!

Lucrurile începeau, aşadar, să se complice. Puteam noi să dăm piept cu un echipaj atât de numeros?… În orice caz, cea mai mică

imprudenţă ne-ar fi costat scump!… Acum că se înapoiaseră la vas, ce aveau de gând oare să facă cei doi? Să se îmbarce cu baloturi, cu tot?… Şi după aceea ce-o să se întâmple: vaporul o să ridice ancora şi-o să plece, ieşind din golf, sau o să rămână pe loc până în zorii zilei?… Dar dacă se punea în mişcare, n-ar fi însemnat să-i pierdem urma pe veci?… Cum să mai dăm de el?… Din moment ce părăsea lacul Erie, nu avea oare la dispoziţie toate drumurile statelor limitrofe, dacă nu cumva prefera să navigheze pe Detroit-River ca să poată ajunge pe lacul Huron?…

O să ne mai întâlnim oare când va cu ocazia asta? S-ar mai putea, adică, să fie semnalat vreodată în apele golfului Black-Rock?

— Repede, pe bord… îi spusei lui Wells. Hart, Walker, dumneata şi cu mine suntem patru… Nu se aşteaptă să fie atacaţi… îi luăm prin surprindere… Ce-o vrea Dumnezeu! cum zic marinarii.

Mă pregăteam tocmai să-mi chem agenţii, când Wells mă apucă de braţ.

— Ia ascultaţi, îmi atrase el atenţia.

În momentul acela cineva din echipaj trăgea la edec vasul ca să-l apropie de stânci.

Luai aminte la cuvintele pe care căpitanul le schimba cu oamenii săi:

— Totul e-n ordine?…

— Tot, căpitane.

— Mi se pare c-au mai rămas două baloturi?…

— Două.

— Le puteţi căra pe amândouă odată, ca să le încărcăm pe Năluca?

Năluca! Era, vasăzică, aparatul condus de Stăpânul Lumii!…

— Pe amândouă.? răspunse unul din oameni.

— Bine… atunci mâine în zori plecăm!

Să nu fi fost decât trei inşi pe bord, numai trei, căpitanul şi ceilalţi doi?…

Aceştia din urmă trebuiau să intre iar în pădure să care baloturile, pentru ca, la întoarcere, să se îmbarce din nou pe Năluca, să coboare apoi în cabina echipajului şi să se culce?… N-ar fi fost atunci momentul cel mai prielnic să-i atacăm, înainte de a-şi fi putut lua vreo măsură de apărare?…

Liniştiţi, deoarece auzisem chiar din gura căpitanului că n-avea de gând să plece decât în zori, Wells şi cu mine socotirăm, de comun acord, că lucrul cel mai bun era să aşteptăm până ce oamenii din echipaj aveau să se înapoieze pe bord şi, după ce vor fi adormit cu toţii, să punem stăpânire pe Năluca…

Totuşi, nu puteam să-mi explic de ce ridicase căpitanul ancora în ajun, fără să fi îmbarcat tot calabalâcul, din pricina căruia fusese silit să acosteze acum din nou în golf. Era zece şi jumătate. În momentul

acela se auziră nişte paşi pe prundiş. Cel cu felinarul în mână ieşi iar la iveală, împreună cu însoţitorul său, şi amândoi o apucară în sus, spre dumbravă. Cum îi văzu intrând în pădure, Wells se duse să le dea de ştire agenţilor noştri, iar eu mă furişai prin strâmtoare până la marginea apei.

Năluca stătea ancorată la locul ei. După câte puteam să-mi dau seama, era vorba, într-adevăr, de un vas cu o formă alungită ca un fus, fără coşuri, fără catarge, fără greement, aidoma celui ce se plimbase prin apele teritoriale ale Noii Anglii.

Ne strecurarăm iarăşi în văgăunile noastre, după ce controlasem dacă revolverele funcţionează, cu gândul că s-ar putea să ne folosim, la nevoie, de ele.

Trecuseră cinci minute de când cei doi inşi dispăruseră şi, din clipă în clipă, ne aşteptam să-i zărim întorcându-se cu baloturile. Şi, după ce se vor fi îmbarcat, nu ne mai rămânea decât să găsim momentul potrivit pentru a sări pe bord, asta însă numai peste un ceas, când puteam fi siguri că, într-adevăr, şi căpitanul şi însoţitorii lui dormeau duşi. Cu condiţia numai ca să nu aibă răgaz nici să dea drumul ambarcaţiei pe lacul Erie, nici s-o cufunde în adâncul apei.

Trebuie să mărturisesc că în toată cariera mea n-ani stat pe ghimpi aşa cum stăteam în momentul acela!…

Aveam impresia că, de vreme ce trimişii zăboveau atâta în pădure, se întâmplase, probabil, ceva care-i împiedica să iasă din desiş…

Deodată se iscă un zgomot din senin, un tropot de cai ce păreau să fi scăpat din frâu, luând-o razna pe sub streaşina pădurii…

Erau telegarii noştri, care părăsiseră luminişul înspăimântaţi, năvălind spre prundiş…

În acelaşi moment ieşiră şi cei doi din dumbravă, de astă dată alergând cât îi ţineau picioarele…

Telegarii noştri, pesemne, îi băgaseră în sperieţi… Se vor fi gândit, nici vorbă, că în pădure stăteau ascunşi niscaiva poliţişti, care-i pândeau ca să-i înşface!..

De aceea fugeau acum, val-vârtej, spre trecătoare. După ce vor fi smuls parâma, dintr-un salt vor fi pe bordul Nălucii, care avea să dispară apoi ca fulgerul de repede. Ar fi însemnat să pierdem definitiv partida!…

— Înainte, băieţi! strigai eu…

Şi pe loc o pornirăm la vale, pe prundiş, ca să le tăiem calea fugarilor.

Dând cu ochii de noi, aceştia lepădară imediat baloturile şi, descărcându-şi revolverele, îl răniră pe John Hart la picior.

La rândul nostru, le răspunserăm cu alte focuri, din păcate însă cu mai puţin succes. Fugarii nu păţiră nimic, nici măcar nu-şi încetiniră pasul. Apucând să iasă, în sfârşit, din strâmtoare, se aruncară în apă

fără să mai piardă vremea să desprindă grapina, şi din câteva mişcări de înot reuşiră să ajungă pe bordul Nălucii…

Căpitanul, în picioare la prova, cu revolverul în mână, deschise focul; un glonte îl atinse uşor pe Wells.

Nab Walker şi cu mine ne prinserăm cu mâinile de parâmă, opintindu-ne din răsputeri. Dar degeaba. Dacă o reteza cineva de pe bord, vaporul până la urmă tot avea să se urnească din loc…

Deodată grapina se smulse de la sine din prundiş şi, agăţându-se cu unul din braţe de centironul meu, în timp ce Walker se prăvălea pe spate, răsturnat de smucitură, mă trase după ea, în pofida sforţărilor mele de a mă desprinde…

În momentul acela, cu motorul sub presiune, Năluca ţâşni din loc, părăsind cu cea mai mare viteză golful Black-Rock.

Capitolul XIII

PE BORDUL NĂLUCII

Când îmi venii în fire, afară se făcuse ziuă. O lumină scăzută se cernea prin hubloul gros al cabinei înguste, în care fusesem coborât… câte ceasuri trecuseră de atunci, n-aş fi putut să spun. Aveam totuşi impresia, judecând după razele-i piezişe, că soarele nu se înălţase prea mult deasupra orizontului.

Eram culcat într-un hamac cu cadru de lemn, cu o cuvertură întinsă peste mine. Hainele atârnau într-un colţ, mi se zvântaseră între timp. Iar centironul, spintecat pe jumătate de braţul grapiriei, zăcea pe podele.

După cum mă simţeam, nu păream a fi rănit nicăieri. Atâta doar că aveam parcă plumb în oase. Şi dacă îmi pierdusem cunoştinţa, îmi dădeam seama prea bine că nu putea să fi fost din pricina slăbiciunii. În timp ce eram târât de odgon pe faţa lacului, în tot momentul capul mi se cufunda în apă, şi aş fi murit, probabil, asfixiat, dacă cei de pe vas nu m-ar fi tras la vreme sus, pe punte.

Şi acum, vasăzică, mă aflam pe bordul Nălucii, singur, numai cu căpitanul şi cei doi oameni din echipaj?…

Probabil, ca să nu spun chiar cu siguranţă, asta era situaţia. Scena petrecută în ajun mi se înfăţişa din nou în minte — Hart, rănit de un glonte, prăbuşindu-se pe prundiş, Wells întâmpinând un foc de revolver, Walker răsturnat pe spate, în clipa când grapina se agăţase de centironul meu… La rândul lor, ce puteau să-şi închipuie tovarăşii mei decât că-mi găsisem sfârşitul în adâncul lacului Erie?…

Dar cum, în ce condiţii îşi urma călătoria, în momentul acela, Năluca?… Poate că, după ce-şi transformase între timp vaporul în automobil, căpitanul străbătea acum, în goana mare, cine ştie ce rută de pe teritoriul cutărui sau cutărui stat din împrejurimile Iacului?…

Dacă într-adevăr aşa se întâmplase, în timp ce zăcusem ceasuri întregi în nesimţire, însemna că maşina, mergând cu maximum de viteză, va fi ajuns departe, departe de tot?… Sau, nu cumva, preschimbată din nou în submersibil, îşi continua drumul, ca mai înainte, pe sub apă?…

Nicidecum. În clipa de faţă, Năluca naviga pe întinsul unei pânze de apă larg desfăşurată. Lumina ce pătrundea în cabină era o dovadă că aparatul nu se afla în stare de imersiune.

Pe de altă parte, nu simţeam nici o zdruncinătură, aşa cum s-ar fi întâmplat, desigur, în cazul când aş fi mers cu automobilul pe o şosea.

Prin urmare, Năluca încă nu luase contact cu uscatul.

Mai rămânea de aflat dacă mai naviga şi acum în bazinul lacului Erie, dar asta era cu totul altă problemă. În cuprinsul atât de vast al acestei regiuni lacustre, căpitanul putea foarte bine să se fi îndreptat spre Detroit-River, mergând pe firul apei în sus, pentru a ieşi în larg fie pe lacul Huron, fie pe Lacul Superior… Despre asta însă mi-ar fi fost greu să-mi dau seama.

Îmi luai totuşi inima în dinţi şi mă hotărâi să mă urc pe punte. Pe urmă, îmi ziceam, am să văd eu ce-am să fac. Mă dădui jos cu chiu cu vai din hamac, îmi luai hainele şi începui să mă îmbrac, fără să ştiu dacă nu fusesem cumva încuiat în cabină.

Încercai apoi să clintesc chepengul ce se alia deasupra capului meu. Abia îl împinsei puţin şi capacul se şi deschise. Ridicându-mă puţin, mă pomenii până la brâu afară din cabină.

Primul lucru pe care-l făcui fu să mă uit peste balustrada vasului. Pretutindeni, cât vedeai cu ochii, acelaşi neţărmurit noian de apă! Nicăieri nici un liman în zare! Nimic altceva decât linia orizontului de unde cerul începea să se boltească! Nu puteam şti deocamdată dacă mă aflam pe un lac sau în largul mării. Dar nu-mi trebui mult ca să mă dumiresc. Cum înaintam cu o viteză destul de mare, apa spintecată de etrava navei ţâşnea până la pupa şi o bură măruntă îmi biciuia obrazul. Era apă dulce şi, după toate probabilităţile, chiar din lacul Erie.

În afară de asta, nu cred să fi trecut mai mult de şapte sau opt ore de când Năluca ridicase ancora din golful Black-Rock, deoarece soarele se afla doar la jumătatea distanţei dintre linia orizontului şi zenit. Iar dimineaţa respectivă nu putea fi decât a zilei de 31 iulie.

Prin urmare, având în vedere dimensiunile lacului Erie, adică aproximativ două sute de mii de mile lungime şi circa cincizeci de mii mile lăţime, n-aveam nici un motiv să fiu mirat că nu se zăreau ţărmurile. nici cel de est, dinspre statul New York, nici cel de vest, din marginea teritoriului canadian.

În momentul acela se aflau doi oameni pe punte, unul la prova, supraveghind mersul ambarcaţiei, celălalt mai spre pupa, la cârmă, ţinând direcţia nord-est, lucru de care puteam să-mi dau seama după

poziţia soarelui. Primul era unul din cei doi spioni, de pe Long-Street, pe care-l descoperisem în preajma lacului Erie tocmai când se pregătea s-o ia în sus pe prundiş, spre dumbravă.

Al doilea era cel care purtase felinarul, în timpul raitei pe care o dăduseră prin pădure.

Pe cel de-al treilea, căruia i se adresaseră la înapoierea lor pe bord, numindu-l căpitan, îl căutai în zadar cu privirea. Nu se vedea nicăieri.

Vă puteţi închipui cât de mult aş fi vrut să dau ochi, în sfârşit, cu făuritorul năstruşnicului aparat, comandantul Nălucii, personajul fabulos de care era preocupată toată suflarea omenească, temerarul inventator care nu pregeta să se ia la harţă cu întreaga omenire, proclamându-se, cu de la sine putere, Stăpânul Lumii!…

Mă îndreptai, aşadar, spre insul de la prova şi, după un moment de tăcere, mă hotărâi să-l întreb:

— Unde-i căpitanul?

Omul se uită la mine printre gene. Părea să nu fi înţeles întrebarea, deşi ştiam din ajun, când îi auzisem glasul, că vorbea englezeşte.

După cum avui prilejul să observ, nu părea deloc neliniştit că ieşisem din cabină. Se mulţumi să-mi întoarcă spatele şi să-şi aţintească din nou privirea în zare.

Mă întorsei atunci spre pupa, cu gândul de a repeta întrebarea, în clipa când ajunsei însă în dreptul timonierului, acesta mă împinse la o parte, aşa că nici de astă dată nu izbutii să obţin un răspuns.

Trebuia, aşadar, să aştept până se îndura să se arate la faţă cel ce ne întâmpinase cu focuri de revolver, pe mine şi pe tovarăşii mei, atunci când apucasem odgonul Nălucii, opintindu-ne să tragem vasul la edec.

Avui destul răgaz să examinez pe îndelete felul cum era alcătuit în exterior aparatul care mă purta cine ştie unde…

Puntea şi construcţiile de la suprafaţă erau făcute dintr-un metal cu totul necunoscut pentru mine. Aproape de centru, un chepeng pe jumătate ridicat acoperea încăperea destinată maşinilor, care funcţionau regulat, aproape fără să producă zgomot. Aşa cum am spus mai înainte, vasul nu avea nici catarge, nici velatură, nici măcar prăjina pavilionului ce se arborează de obicei la pupa. La prova, se zărea ieşind la iveală capătul unui periscop, cu ajutorul căruia Năluca se putea orienta pe sub apă.

De o parte şi de alta a vasului se aflau două dispozitive metalice, răsfrânte în jos, aidoma celor menite să cerceteze deriva la unele corăbii olandeze de negoţ, şi a căror utilitate, în cazul de faţă, nu puteam să mi-o explic.

Un al treilea chepeng, de formă rotundă, aşezat către prova, acoperea probabil cabina în care dormeau cei doi oameni din echipaj, atunci când Năluca nu era în plin mers.

Spre pupa, un chepeng identic permitea coborârea în cabina

căpitanului, care tot nu catadicsea să se arate.

Aceste capace erau perfect ajustate pe suportul lor, prevăzut cu o garnitură de cauciuc, deschizăturile respective fiind astupate ermetic, aşa încât nici o picătură de apă nu putea să pătrundă înăuntru, în timpul peregrinărilor submarine.

Cât priveşte motorul, ce imprima o asemenea viteză ameţitoare aparatului, nu reuşii să descopăr nimic şi tot aşa în privinţa sistemului propulsor, nicăieri nu văzui nici urmă de elice sau de turbină. Singurul lucru pe care-l constatai fu acela că ambarcaţia nu lăsa în urmă decât o dâră lungă şi cu un relief puţin pronunţat, datorită formei extrem de fine pe care o avea carena vasului şi care-i dădea posibilitatea să alunece cu mare uşurinţă printre valuri, chiar în toiul unei furtuni.

În sfârşit, ca să încheiem cu aceste amănunte, agentul care punea în mişcare tot acest mecanism nu erau nici aburii şi nici vaporii de benzină, de alcool sau de alte lichide volatile, care sunt în genere folosite la motoarele automobilelor sau submarinelor. Le-ar fi dat în vileag mirosul lor. Nu mai încăpea, deci, nici o îndoială că, în cazul de faţă, agentul în chestiune era electricitatea înmagazinată pe bord la un potenţial excepţional de mare.

Şi atunci se punea întrebarea: de unde provenea această energie? Să fi fost vorba oare de nişte pile electrice sau de acumulatori? Dar cum puteau fi încărcate pilele sau acumulatorii? Care era sursa pururi neistovită ce le furniza energia? Unde funcţiona generatorul care o producea?… Doar dacă nu cumva era captată din mediul ambiant, din atmosferă sau din apă, prin cine ştie ce procedee încă necunoscute până în ziua de azi?… îmi făceam socoteala dacă, în condiţiile în care mă aflam, voi reuşi să descopăr vreodată toate aceste secrete…

Mă întorsei iarăşi cu gândul la tovarăşii mei pe care-i lăsasem pe malul golfului Black-Rock. Unul din ei era rănit şi cine ştie dacă nu şi Wells, ba poate chiar şi Nab Walker?… când m-or fi văzut aşa, agăţat de capătul odgonului care mă târa după el, puteau oare să-şi închipuie că cei de pe bordul Nălucii mă vor pescui din apă?… Desigur că nu!… Mă întrebam chiar dacă nu cumva, între timp, domnul Ward nu primise o telegramă din Toledo, care-i anunţa moartea mea… Cine s-ar mai fi încumetat acum să pornească o nouă expediţie împotriva aşa numitului Stăpân al Lumii?…

Tot felul de gânduri mi se învălmăşeau în cap, în timp ce aşteptam să iasă căpitanul pe punte…

Dumnealui însă nu dădea nici un semn de viaţă! Tot aşteptând aşa, la un moment dat, foamea începu să-şi arate colţii şi pe drept cuvânt. Nu mai pusesem nimic în gură din ajun, când mâncasem pentru ultima oară împreună cu însoţitorii mei — admiţând că lucrul acesta se petrecuse într-adevăr în ajun… Judecind după sfârşeala pe care o simţeam la stomac, îmi venea să mă întreb dacă nu cumva mă aflam

pe bordul Năluciі de vreo două zile… ba poate chiar mai de mult…

Din fericire, incertitudinea în care mă aflam, neştiind dacă o să capăt sau nu ceva de mâncare, avea să se risipească repede.

Omul de la prova, care coborâse în cabină, ieşise tocmai din nou pe punte. Fără să scoată o vorbă, îmi puse nişte merinde în faţă şi se întoarse numaidecât la postul său.

Carne conservată, peşte uscat, biscuiţi marinăreşti şi o stacană de bere englezească atât de tare, încât trebui s-o îndoiesc cu apă, alcătuia tainul de prânz, pe care mă grăbii să-l onorez cum se cuvine. Echipajul probabil că se ospătase înainte de a fi apucat eu să ies din cabină, fiindcă nimeni nu-mi ţinu de urât în timpul mesei.

Şi cum nu era chip să le scoţi nici cu cleştele vorba din gură, căzui iarăşi pe gânduri, frământând mereu aceleaşi întrebări:

„Cum au să se sfârşească peripeţiile astea?… O să am parte, odată şi odată, să dau ochi cu căpitanul invizibil şi s-o îndura oare să mă pună în libertate?… Sau dacă nu s-o îndura, am să reuşesc cumva să mi-o recapăt singur?… Depinde de împrejurări!… Dar cum să fac să pot scăpa de aici dacă Năluca o să navigheze tot timpul în larg, departe de ţărmuri, sau dacă îşi continuă drumul pe sub apă?… Deci, afară de cazul când aparatul s-ar transforma în automobil, însemna să renunţ la orice încercare de a evada?…

Dar de ce nu v-aş spune-o cinstit?… Nici prin minte nu mi-ar fi trecut s-o şterg, aşa, pe furiş, fără să fi reuşit mai întâi să descopăr măcar câteva din secretele Năluciі. Nu m-ar fi lăsat inima să scap asemenea ocazie. Deşi nu aveam, deocamdată, de ce să mă felicit pentru ultima mea expediţie — în care prea puţin lipsise ca să-mi pierd viaţa — deşi viitorul părea să mi se înfăţişeze în culori mai curând sumbru decât luminoase, izbutisem totuşi să fac un pas înainte… Dar dacă mi-era sortit să nu mai pot intra niciodată în legătură cu semenii mei, dacă, aşa cum Stăpânul Lumii era scos de sub scutul legii, la rândul meu, mi-era dat să rămân pururea rupt de întreaga omenire?…

Între timp Năluca îşi continua drumul spre nord-vest, adică în direcţia axei longitudinale a lacului Erie. Mergea acum cu o viteză ceva mai redusă. Dacă ar fi sporit-o la maximum nu i-ar fi trebuit mai mult de câteva ore ca să ajungă la capătul dinspre nord-est al bazinului respectiv. Singura scurgere ce exista acolo pentru apele lacului Erie este râul Niagara, care comunică pe de altă parte cu lacul Ontario. Jar cursul râului Niagara este întrerupt, la un moment dat, de vestitele cataracte, la vreo cincisprezece mile mai jos de Buffalo, unul din cele mai importante oraşe ale statului New York. Din moment ce Năluca n-o apucase pe Detroit-River în sus, cum putea să iasă din cuprinsul acestui bazin, decât doar dacă şi-ar fi continuat drumul pe uscat?…

Soarele trecuse de amiază. Vremea era frumoasă şi, cu toate că arşiţa se înteţise, căldura nu era chiar atât de nesuferită, datorită brizei ce împrospăta aerul. Malurile lacului încă nu începuseră să apară nici în zarea tărâmului canadian, nici a celui american.

La urma urmei, nu cumva căpitanul ţinea cu tot dinadinsul să nu se arate în faţa ochilor mei?… Să fi avut vreun motiv? Poate că era o măsură de precauţie, ce dovedea că ar fi avut intenţia să mă pună în libertate, chiar în aceeaşi seară, după ce Năluca va fi acostat?… Parcă nu-mi venea să cred!

Pe la orele două după-amiază însă se auzi un zgomot uşor, după care chepengul din mijloc se ridică şi mult-aşteptatul personaj puse piciorul pe punte.

Trebuie să vă spun că nici dumnealui nu se sinchisi câtuşi de puţin de mine, aşa cum nu se sinchisiseră nici oamenii din echipaj; se duse pur şi simplu la timonier şi-i luă locul la cârmă. După câteva cuvinte schimbate cu voce scăzută, timonierul coborî în compartimentul maşinilor.

Căpitanul îşi plimbă jur împrejur ochii pe linia orizontului, cercetă apoi busola, ce se afla în dreptul timonei, şi corectă puţin direcţia, în timp ce Năluca îşi sporea viteza.

Era un om de vreo cincizeci de ani, de statură mijlocie, lat în spate, cu capul mare şi părul mai mult sur decât alb, tuns scurt. Nu purta nici mustăţi şi nici favoriţi, doar un barbişon des, tăiat după moda americană. Avea braţe şi picioare musculoase, falca de jos cu maseteri puternici, pieptul larg şi, ca semn caracteristic, dovedind un caracter foarte energic, sprâncenele permanent încruntate. Fără îndoială era înzestrat cu o constituţie de fier, un om sănătos tun, cu sânge fierbinte, ce-i rumenea faţa arsă de soare.

Ca şi însoţitorii săi, căpitanul era îmbrăcat în haine marinăreşti peste care îşi pusese mantaua de ploaie şi, pe cap, purta o simplă beretă de lână.

Mă uitam ţintă la el. Şi cu toate că nu căuta de fel să-mi ocolească privirea, pe chipul său se citea o indiferenţă totală, ca şi cum nu s-ar fi aflat nici un om străin pe bord.

Nu mai e nevoie să adaug că recunoscusem în el, din capul locului, pe unul din cei doi indivizi ce stătuseră cândva la pândă, în faţa casei mele de pe Long-Street!

Şi de vreme ce eu ştiam acum cine este, fără doar şi poate că şi el, la rândul său, recunoscuse în mine pe inspectorul principal Strock, căruia i se încredinţase misiunea de a pătrunde în ascunzătoarea de pe Great-Eyry!

Şi tot uitându-mă la el, îmi trecu la un moment dat prin minte un lucru la care niciodată nu mă gândisem la Washington, şi anume că mai văzusem undeva figura aceea cu trăsături atât de caracteristice…

Unde?… Pe o fişă, poate, de la biroul de informaţii sau, pur şi simplu, într-o fotografie, în mai ştiu eu ce vitrină?

Era o amintire atât de ceţoasă, încât mă întrebam dacă nu mă înşelam cumva.

Oricum, dacă însoţitorii lui nu fuseseră destul de politicoşi ca să-mi răspundă, poate că cel puţin el avea să-şi plece mai cu luare-aminte urechea la cuvintele mele?… În definitiv, vorbeam aceeaşi limbă, deşi n-aş fi pus mâna în foc că era, tot ca şi mine, american prin naştere… Doar să nu-şi fi pus în gând a se preface că nu înţelege, ca să nu fie nevoit să-mi răspundă!…

La urma urmei, ce intenţii avea cu mine?… Voia cumva să se descotorosească fără multă tocmeală de persoana mea?… Poate că n-aştepta decât să coboare noaptea ca să-mi facă vânt peste bord? Puţinele lucruri pe care le ştiam despre el ajungeau ca să mă ia la ochi ca pe un martor primejdios!… În cazul ăsta, ar fi fost mai bine să mă fi lăsat agăţat de parâmă!… Cel puţin aşa nu mai era nevoie acum să mă expedieze în fundul lacului!…

Ridicându-mă de unde şedeam, mă îndreptai spre pupa şi mă proţăpii în faţa lui.

Se uită drept în ochii mei cu o privire arzătoare ca o flacără.

— Dumneavoastră sunteţi căpitanul?… îl întrebai.

Nimic, nici un cuvânt din partea lui.

— Vasul ăsta… e Năluca, nu-i aşa?…

Şi de astă dată întrebarea mea rămase fără de răspuns.

Făcui atunci un pas înainte şi dădui să-l apuc de braţ…

Mă împinse în lături, fără brutalitate, dar cu un gest ce vădea o putere neobişnuită.

Nu mă dădui totuşi bătut şi mă înfiinţai iarăşi în faţa lui:

— Ce aveţi de gând cu mine?… îl întrebai, de astă dată ceva mai răstit.

Credeam că, în sfârşit, acum, buzele lui, strâns încleştate din pricina supărării ce i se citea pe obraz, aveau să scape câteva cuvinte. Probabil că de aceea se şi grăbi a întoarce capul, ca să-şi pună frâu gurii. Apăsă apoi cu mâna pe accelerator. Imediat maşina intră în viteză.

Simţii cum mă podideşte mânia şi, pierzându-mi cumpătul, mă pregăteam tocmai să-i strig:

„Bine, dacă-i aşa!… N-ai decât să nu-mi spui nimic!… Eu… te-am dibăcit acum, ştiu cine eşti, după cum ştiu cu certitudine că acesta e aparatul semnalat la Madison, la Boston şi pe lacul Kirdall!… Da, da! Aparatul care cutreiera în goana mare drumurile de uscat, faţa mărilor şi a lacurilor, ca şi adâncul apelor!… Iar vasul pe care ne aflăm se numeşte Năluca, iar dumneata eşti comandantul lui… Cu mâna dumitale ai scris scrisoarea trimisă guvernului… Dumneata care te

crezi în stare să înfrunţi întreaga omenire… Dumneata, Stăpânul Lumii!”

Putea oare să tăgăduiască?… În momentul acela tocmai descoperisem faimoasele iniţiale gravate pe timonă.

Din fericire izbutii să mă stăpânesc şi, văzând că nu e chip să capăt vreun răspuns la întrebările mele, mă întorsei la locui unde stătusem mai înainte, lângă chepengul cabinei mele… Şi ceasuri întregi rămăsei cu ochii în zare, scrutând depărtările, în speranţa că din clipă în clipă avea să iasă la iveală un colţ de uscat.

Da! Să aştept… Asta-i tot ce mai aveam de făcut… Să aştept!… Nu se putea ca înainte de scăpătatul zilei să nu se ivească la orizont malul lacului Erie, de vreme ce Năluca ţinea cu străşnicie direcţia nord-est!

Capitolul XIV

NIAGARA

Timpul totuşi trecea şi situaţia mea nu suferise nici cea mai mică schimbare. Timonierul luase iar cârma în mână, în vreme ce căpitanul supraveghea, înăuntru, mersul maşinilor. Aşa cum am mai avut prilejul s-o spun, motorul funcţiona aproape fără zgomot, cu o regularitate, într-adevăr, remarcabilă, chiar atunci când viteza creştea. Niciodată nu constatasem un cât de mic şoc, aşa cum se întâmplă în genere atunci când se folosesc cilindri şi pistoane. De aici puteam trage concluzia că deplasările Nălucii, în oricare din metamorfozele sale, se efectuau cu ajutorul unui sistem rotativ. Dar nu aveam nici o posibilitate să mă conving dacă în realitate era aşa.

Pe de altă parte, observam că vasul nu-şi schimba câtuşi de puţin orientarea, continuând să înainteze spre ţărmul nord-estic al lacului, adică în direcţia oraşului Buffalo.

„Ce i-o fi venit căpitanului să meargă pe ruta asta?… mă tot întrebam în sinea mea. Doar n-o fi având de gând să ancoreze în port, în mijlocul puzderiei de vase de pescuit şi al flotilei comerciale?… Dacă vrea cumva să iasă din bazinul lacului Erie, nu cred că şi-a ales drumul cel mai potrivit pe albia Niagarei, căci oricât de năstruşnică ar fi invenţia lui, nu ştiu, zău, cum o să poată trece prin cataractă!… Singura cale ce-i stătea la îndemână era Detroit-River, dar după cum văd Năluca se depărtează de el pe minut ce trece!…”

Deodată îmi fulgeră prin minte: cine ştie dacă nu cumva căpitanul aşteaptă să se lase noaptea ca să acosteze undeva, la ţărmul lacului

Erie? Pentru ca, transformându-se pe loc în automobil, să străbată ca vântul meleagurile învecinate…

Dar dacă nu reuşeam s-o şterg pe parcurs, atâta timp cât ne aflam pe uscat, în vecii vecilor nu mai puteam trage nădejde să-mi redobândesc libertatea…

Ce-i drept, aveam astfel prilejul să aflu, în sfârşit, unde se găsea tainiţa în care Stăpânul Lumii se fereca atât de straşnic, încât nimeni până atunci nu reuşise să-i descopere ascunzişul; asta, bineînţeles, în cazul când nu intenţiona să mă debarce într-un fel sau altul… Cred că nu mai e nevoie să explic ce înţelegeam eu prin debarcare.

Cunoşteam, totuşi, destul de bine capătul nord-estic al lacului, deoarece colindasem adesea cuprinsurile statului New York, între Albany, capitala statului, şi oraşul Buffalo. O anchetă, întreprinsă de poliţie cu trei ani în urmă, îmi îngăduise să cercetez în voie ţărmurile Niagarei, mai sus şi mai jos de cataractă, până la Suspension-Bridge, şi să vizitez cele două ostroave mai însemnate, situate între Buffalo şi târguşorul Niagara-Falls, pe urmă ostrovul Navy şi, în sfârşit, Goat-Island care desparte căderile de apă de pe teritoriul american de cele de pe teritoriul Canadei.

Aşadar, în cazul când mi s-ar fi oferit ocazia să-mi iau tălpăşiţa, n-aş fi rătăcit pe un tărâm necunoscut. Totul era să mi se prezinte o asemenea ocazie, deşi mă întreb dacă în adâncul sufletului o doream cu adevărat şi dacă m-aş fi folosit de ea la momentul potrivit?

Erau încă atâtea şi atâtea iţe nedescurcate în toată istoria asta, în care avusesem norocul sau, poate, ghinionul să fiu îndeaproape amestecat.

N-aveam nici un motiv să cred c-aş putea pune piciorul pe vreunul din malurile Niagarei. Cum s-o pornească Năluca aşa, razna, pe matca unui râu al cărui curs era la un moment dat zăgăzuit? Şi tot aşa, probabil nici de ţărmul lacului nu intenţiona să se apropie. În cel mai rău caz avea să se scufunde din nou, şi, după ce va fi coborât pe Detroit-River în jos, avea să se preschimbe într-un autovehicul, pentru a-şi continua călătoria pe uscat, condus de şoferul său, pe şoseaua rutieră a Statelor Unite.

Cam astea erau gândurile ce se îmbulzeau în mintea mea, în timp ce-mi roteam în zadar ochii cercetând depărtările.

Şi mereu aceleaşi stăruitoare întrebări la care nu găseam răspuns: Pentru ce îmi trimisese căpitanul, aşa cum s-a văzut mai înainte, scrisoarea aceea plină de ameninţări?… În ce scop venise să mă supravegheze atunci, la Washington?… Şi, în sfârşit, ce legătură exista între el şi Great-Eyry?… Că s-ar fi putut să pătrundă în bazinul lacului Kirdall, prin nu ştiu ce canale subterane, mai zic! Dar ca să răzbată prin nebiruita cingătoare de stânci, asta nu… niciodată!…

Pe la orele patru după-amiază, ţinând seama pe de o parte de viteza cu care mergea Năluca, iar pe de altă parte, de direcţia în care se îndrepta, ne aflam probabil la o depărtare de cel mult cincisprezece mile de oraşul Buffalo, pe care aşteptam din clipă în clipă să-l văd conturându-se la orizont, spre nord-est.

În timpul călătoriei noastre pe apă, zărisem de câteva ori nişte

ambarcaţii trecând la o distanţă apreciabilă, distanţă pe care căpitanul căuta s-o menţină aşa cum socotea el de cuviinţă. Pe deasupra, Năluca nu ieşea prea mult la iveală deasupra apei şi, de la o depărtare mai mare de o milă, abia dacă se desluşea pe faţa lacului.

Între timp înălţimile ce înconjoară extremitatea lacului Erie începeau să se profileze în zare, formând mai jos de Buffalo un fel de pâlnie prin care apele din acest bazin se revarsă în albia râului Niagara. În dreapta, câteva dune îşi înălţau ghebele şi ici şi colo se înfiripau pâlcuri de copaci. În larg se zăreau mai multe nave de transport şi şalupe de pescuit, unele cu pânze, altele cu motor. Cerul era împâclit pe alocuri de trâmbe de fum, pe care o briză ce adia dinspre est le alunga peste lac.

Ce gânduri avea căpitanul, de se ducea aşa, întins, spre port? Să nu fi avut nici măcar atâta minte ca să-şi dea seama că n-are ce căuta acolo?… De aceea, din clipă în clipă, mă aşteptam să manevreze timona, făcând cale întoarsă spre ţărmul apusean al lacului Erie, doar dacă nu cumva plănuia să-şi petreacă noaptea în lac?

Dar zău dacă puteam să înţeleg încăpăţânarea cu care ţinea mai departe capul spre Buffalo!…

În momentul acela timonierul, ai cărui ochi stăteau aţintiţi scrutători spre nord-est, făcu un semn camaradului său. Acesta se ridică de la locul lui, îndreptându-se spre tambuchiul din mijloc, şi coborî în camera maşinilor.

Căpitanul se grăbi să iasă numaidecât pe punte şi, apropiindu-se de timonier, începu a se sfătui cu el cu voce scăzută.

Pilotul întinse mâna spre oraş arătându-i două puncte negre ce se deplasau la o distanţă de vreo cinci, şase sute metri, la tribord.

Căpitanul privi cu atenţie într-acolo, pe urmă, ridicând din umeri, se duse de se aşeză la pupa, fără să modifice direcţia Nălucii.

După un sfert de oră reuşi să desluşească două dâre de fum ce mijeau spre nord-est. Încetul cu încetul cele două puncte începură să capete o formă mai distinctă.

Erau două nave cu aburi care tocmai ieşiseră din portul Buffalo, îndreptându-se spre noi în pripă.

În momentul acela îmi trecu prin minte că navele acestea s-ar putea să fie chiar distrugătoarele despre care îmi pomenise domnul Ward, spunându-mi că li se încredinţase de o bucată de vreme misiunea de a supraveghea porţiunea respectivă de lac şi că, la nevoie, puteam să le solicit ajutorul. De tip recent, respectivele distrugătoare se numărau printre cele mai rapide nave cu aburi construite în Statele Unite. Puse în mişcare de motoare puternice, reprezentând cel mai înalt nivel al perfecţiunii tehnice, reuşiseră să atingă, cu prilejul probelor la care fuseseră supuse, o viteză de douăzeci şi şapte de mile pe oră.

E adevărat că viteza Nălucii era cu mult superioară şi, chiar dacă s-

ar fi întâmplat cumva să fie încolţită, aşa încât să nu aibă putinţa de a se retrage, era suficient să intre în stare de imersiune ca să scape de urmăritori.

În împrejurările de faţă, în locul distrugătoarelor ar fi fost mai indicate nişte submersibile, pentru ca lupta să poată avea cât de cât sorţi de izbândă, şi nici chiar atunci nu ştiu dacă forţele ar fi fost egale.

În tot cazul, acum nu mai aveam nici cea mai mică îndoială că, într-adevăr, comandanţii acestor nave fuseseră avertizaţi probabil de Wells, care se grăbise să le bată o depeşă, de îndată ce se înapoiase la Toledo.

Evident că observaseră Năluca şi veneau acum întins spre ea. Cu toate astea, căpitanul părea că habar n-are, continuând să ţină drumul drept înainte, spre Niagara.

Era interesant de ştiut ce voiau să facă distrugătoarele?… Cu siguranţă că intenţionau să manevreze în aşa fel, încât Năluca să fie nevoită a pătrunde în unghiul pe care-l formau malurile lacului în partea aceea, lăsând Buffalo la tribord, dat fiind că Niagara nu-i putea oferi nici o portiţă de scăpare.

Între timp căpitanul luase iarăşi cârma; unul dintre oamenii din echipaj stătea la prova, iar celălalt coborâse în camera maşinilor.

Ce mai aşteptau, de nu-mi ordonau încă să intru la mine, în cabină?… Şi totuşi nu primii nici un ordin, spre deplina mea mulţumire; de altfel, nimeni nu se ocupa de mine, ca şi cum nici n-aş fi fost pe bord.

Observam, mărturisesc, cu inima ticăind de emoţie, apropierea distrugătoarelor. Navele, care, în momentul acela, se aflau la o distanţă mai mică de două mile, înaintau în aşa fel, încât să prindă Năluca între două focuri.

Cât despre Stăpânul Lumii, pe figura lui se citea cel mai adânc dispreţ. Ştia foarte bine că distrugătoarele n-aveau nici o putere asupra sa… Numai să dea un ordin, jos, la maşini, şi, oricât de sprintene ar fi fost ele, îndată le-ar fi lăsat hăt, departe, în urmă!… Din câteva turaţii ale motorului, Năluca ar fi ieşit din bătaia tunurilor. Iar ca proiectilele să poată lovi cumva submarinul în adâncul lacului Erie, asta era mai greu de crezut!…

După vreo zece minute, distanţa dintre noi şi cele două bastimente ce ne fugăreau era de numai o milă.

Căpitanul le lăsă totuşi să se apropie şi mai mult. Apoi apăsă pe manetă şi Năluca, mânată de propulsoarele ce acţionau cu o forţă sporită, zvâcni la suprafaţa lacului. Voia probabil să le joace un renghi şi distrugătoarelor, căci, în loc să se întoarcă, îşi continuă drumul. Cine ştie dacă nu va avea îndrăzneala să se strecoare printre ele, purtându-le de colo, colo, până când, odată cu căderea nopţii,

bastimentele se vor vedea nevoite să se lase păgubaşe, începând o urmărire fără folos.

Oraşul Buffalo începuse să se contureze limpede pe malul lacului Erie. Edificiile lui, clopotniţele, elevatoarele se vedeau desluşit. Ceva mai încolo, spre nord-vest, la o distanţă de patru sau cinci mile, începea Niagara.

În condiţiile astea, ce-mi rămânea de făcut? Bizuindu-mă pe forţele mele, ca un bun înotător ce eram, când vom fi ajuns să trecem în curmeziş prin dreptul distrugătoarelor, sau, şi mai bine, la mijloc, între amândouă, nu era oare cea mai bună ocazie s-o şterg, aruncându-mă în apă, ocazie care s-ar fi putut să nu se mai ivească niciodată?… Căpitanul cu siguranţă că n-o să-şi piardă vremea cu mine să mă caute!… Făcându-mi vânt în apă, poate c-aveam norocul să scap?… Cu siguranţă c-o să mă zărească cineva de pe puntea uneia din cele două nave… Cine ştie chiar dacă nu cumva comandanţii vor fi fost înştiinţaţi că s-ar putea să mă aflu şi eu pe bordul Năluciі?… O să vină oare vreo barcă să mă culeagă?…

Evident, aveam mult mai mulţi sorţi de izbândă dacă Năluca şi-ar fi continuat drumul pe albia Niagarei. În momentul când am fi ajuns în dreptul ostrovului Navy, aveam prilejul să pun piciorul pe un ţărm binecunoscut. Dar nu-mi venea să cred că i s-ar fi năzărit căpitanului să urmeze făgaşul acestui râu, care la un moment dat era întrerupt de faimoasele cataracte… aşa că mă gândii să aştept până ce distrugătoarele aveau să se apropie şi mai mult şi să procedez văzând şi făcând…

Cinstit vorbind; nu reuşisem încă să iau o hotărâre… Nu!… Nu puteam să mă împac de fel cu ideea că, dând bir cu fugiţii, ar fi însemnat să pierd definitiv prilejul de a dezlega misterul Năluciі… Instinctele mele de poliţist clocoteau la gândul c-ar fi fost destul să întind mâna ca să-l înşfac pe individul ăsta scos de sub scutul legii!… Nu!… N-am s-o şterg!… Ar fi însemnat să las totul baltă şi să ies definitiv din joc… Dar, pe de altă parte, puteam eu să ştiu ce soartă mă paşte şi până unde o să mă poarte Năluca, dacă rămâneam mai departe pe bord?…

Era şase şi un sfert. Distrugătoarele se apropiau mereu, lăsând între ele o distanţă de douăsprezece până la cincisprezece ancabluri. Aşa că, foarte curând, Năluca urma să fie prinsă între ele, având pe unul la babord, iar pe celălalt la tribord.

Tot timpul nu mă urnisem din loc. Omul de la prova stătea alături de mine.

Neclintit la timonă, cu ochii scânteind sub sprâncenele încruntate, căpitanul nu aştepta, poate, decât să pună capăt scenei printr-o ultimă manevră…

Deodată, de pe bordul distrugătorului din stânga izbucni o

bubuitură. Trecând în zbor razant, la suprafaţa lacului, un proiectil lunecă pe lângă prova Nălucii şi pieri undeva, dincolo de pupa distrugătorului din dreapta.

Sării drept în sus. În picioare, lângă mine, omul din echipaj părea că aşteaptă un semn din partea căpitanului.

Acesta nici măcar nu întoarse capul şi cred că-n viaţa mea n-am să uit expresia dispreţuitoare ce i se întipărise pe faţă!… Într-o clipă mă pomenii împins spre cabina mea, al cărei chepeng se trânti imediat, odată cu capacele celelalte. Nu trecu mai mult de un minut până să se facă imersiunea… Submarinul dispăruse sub apă… Rând pe rând răbufniră alte câteva lovituri de tun, al căror clocot înăbuşit îmi veni la ureche. Pe urmă totul amuţi definitiv. O lumină ceţoasă se cernea prin hubloul cabinei. Submersibilul luneca tăcut, fără mişcări de ruliu sau de tangaj, prin adâncurile lacului Erie.

Vedeţi, aşadar, cât de repede şi, în acelaşi timp, cu câtă uşurinţă se săvârşise metamorfoza Nălucii, nu mai puţin rapid şi nici mai puţin lesnicios, probabil, decât atunci când trebuia să circule pe uscat!

Şi acum, ce intenţiona oare să facă Stăpânul Lumii?… După toate probabilităţile, avea să schimbe direcţia submersibilului, dacă nu cumva, trăgând la mal, Năluca avea să se transforme din nou în automobil. Chibzuind bine, mai curând îmi venea să cred că se gândea să schimbe direcţia spre vest, îndreptându-se spre gura lui Detroit-River, atunci când va fi socotit că distrugătoarele îi pierduseră urma. Deci imersiunea n-o să dureze mai mult decât răstimpul necesar pentru a ieşi din bătaia proiectilelor şi, odată cu căderea nopţii, fireşte, avea să înceteze şi urmărirea.

Lucrurile însă nu se petrecură aşa. Abia trecuseră zece minute, când pe bord se simţi nu ştiu ce forfoteală. Din camera maşinilor venea zvon de glasuri. Rumoarea era însoţită de zgomotul unui mecanism. Îmi făcea impresia că submersibilul suferise o avarie din pricina căreia se vedea nevoit să se ridice la suprafaţă…

Într-adevăr, nu mă înşelasem. Într-o clipă semiobscuritatea ce stăruia în cabina mea fu împânzită de lumină. Năluca ieşise din adânc… Se auzeau paşi deasupra, pe punte, chepengurile erau toate deschise, chiar şi cel de la cabina mea… Căpitanul îşi reluase locul la cârmă, în timp ce oamenii din echipaj meştereau ceva înăuntru.

Mă uitai dacă distrugătoarele se mai vedeau cumva pe lac… Da… la o distanţă de numai un sfert de milă… îndată ce prinseră de veste că Năluca ieşise la iveală, începură s-o fugărească din nou. Acum însă în direcţia râului Niagara.

Drept să spun, nu puteam deloc să mă dumeresc ce rost avea manevra asta. Din moment ce ar fi pătruns pe albia râului, nu mai avea cum să scape. Nu mai putea să se afunde în apă, din pricina unei defecţiuni oarecare, iar în cazul când ar fi vrut să se întoarcă din

drum, aparatul ar fi găsit trecerea barată de distrugătoare. Poate că voia să acosteze şi s-o şteargă, preschimbat în automobil, fie pe teritoriul statului New York, fie pe tărâmurile canadiene?…

În momentul acela Năluca avea un avans de o jumătate de milă. Distrugătoarele goneau pe urmele ei cu motoarele sub presiune, dar, ce-i drept, în condiţiuni destul de neprielnice ca s-o poată lovi cu armamentul lor de vânătoare.

Năluca se mulţumi să păstreze aceeaşi distanţă. Şi cu toate astea era o nimica toată pentru ea s-o depăşească, pentru ca mai târziu, după căderea nopţii, să poată vira spre ţărmul de vest al lacului!

Oraşul Buffalo începuse să se topească treptat în zare, spre dreapta, şi pe la orele şapte şi ceva ni se deschiseră în faţă malurile Niagarei. Dacă o apuca pe albia râului, ştiind prea bine totuşi că nu mai avea nici o ieşire, însemna că, într-adevăr, căpitanul îşi pierduse minţile… Dar, la drept vorbind, nu era nebun de legat cel care se proclamase, ba chiar credea cu tot dinadinsul c-ar fi Stăpânul Lumii?…

Îl vedeam stând acolo, la cârmă, liniştit, nepăsător, fără să întoarcă măcar o singură dată capul, ca să arunce o privire asupra distrugătoarelor.

Prin părţile acelea, faţa lacului era cu desăvârşire pustie. Navele ce făceau legătura cu diversele târguri de pe malurile Niagarei puteau fi numărate pe degete şi deocamdată nu se arăta nici una. Nici măcar o şalupă de pescuit nu ieşea în calea Nălucii. În orice caz, dacă cele două distrugătoare se încăpăţânau să se ţină mai departe după ca pe cursul Niagarei, aveau să fie silite destul de curând să stopeze.

Aşa cum am mai spus, matca Niagarei e mărginită de un ţărm ce aparţine Statelor Unite, celălalt ţărm fiind dependent de teritoriul canadian. De o parte Buffalo, de cealaltă fortul Erie. Larg de aproape trei sferturi de milă, râul se îngustează în preajma cascadei. Lungimea sa, măsurată între lacul Erie şi Ontario, este de circa cincisprezece leghe şi pe albia lui se scurg spre nord, pentru a se vărsa în Ontario, apele lacurilor Superior, Michigan şi Huron. Între Erie şi Ontario există o diferenţă de nivel de trei sute patruzeci de picioare. E de ajuns să ne amintim că înălţimea de la care se prăvăleşte cataracta este de o sută cincizeci de picioare, nici mai mult, nici mai puţin. Supranumită „Horse-Shoe-Fall”, din pricină că e în formă de potcoavă, cascada a fost botezată de indigeni „Tunetul apelor”, şi pe drept cuvânt. Vuietul ei ca de tunet ce răzbubuie necontenit se aude până foarte departe, la câteva mile.

Între Buffalo şi târguşorul Niagara-Falls se află două ostroave care împart cursul râului în două braţe: ostrovul Navy, situat la o leghe mai sus de Horse-Shoe-Fall, şi Great-Island, care separă căderile de apă de pe teritoriul american de vecinele lor de pe teritoriul Canadei. La una din extremităţile acestui din urmă ostrov se înălţa cândva aşa-numitul

Terrapine-tower[26], ridicat cu atâta semeţie în mijlocul puhoaielor, chiar pe buza prăpastiei. În cele din urmă însă fusese dărâmat, deoarece cataracta retrăgându-se puţin câte puţin, la un moment dat, turnul ar fi ajuns să se surpe în abis.

Dintre localităţi se cuvin a fi menţionate două târguşoare aşezate pe cursul superior al râului, Schlosser pe malul drept şi Chipewa ne malul stâng, mai exact, de o parte şi de alta a ostrovului Navy. În locul acesta, deoarece de aici încolo panta e din ce în ce mai repede, curentul apei devine tot mai puternic, pentru a da naştere, cu două mile mai jos, vestitei cataracte.

Năluca trecuse de fortul Erie. Spre apus, soarele stătea să scapete în zare, deasupra teritoriului canadian, în timp ce luna — era plină la data aceea — ieşise la iveală din pâclele ce învăluiau orizontul spre nord-vest. Abia peste un ceas, deci, avea să se însereze.

Cu motoarele sub presiune, distrugătoarele continuau să ne urmărească la o distanţă de o milă, pe care se străduiau din răsputeri, dar fără nici un folos, s-o depăşească. Se zăreau lunecând cu iuţeală malurile adumbrite de arbori şi presărate cu vile cochete de-a lungul câmpiilor înverzite ce se întindeau de-o parte şi de alta.

De aici încolo Năluca, evident, nu mai putea să se întoarcă din drum. Distrugătoarele ar fi scufundat-o imediat, de astă dată fără scăpare. Ce-i drept, comandanţii lor n-aveau de unde să ştie ceea ce aflasem eu, anume că, din pricina unei defecţiuni, submersibilul fusese nevoit să se ridice la suprafaţă şi că, deocamdată, nu mai avea posibilitatea să scape de urmărire printr-o nouă imersiune. Cu toate astea, nu voiau să se dea bătuţi cu nici un chip, ţinând drumul drept înainte, şi pe cât se părea aveau de gând să meargă tot aşa mai departe, până în pânzele albe.

Dar dacă nu eram în stare să-mi explic îndârjirea cu care ne hăituiau distrugătoarele, nu găseam o explicaţie nici pentru atitudinea căpitanului. În mai puţin de o jumătate de oră avea să se lovească de zăgazul pe care căderile de apă i-l puneau în cale. Oricât de perfecţionat ar fi fost aparatul, nu putea fi în măsură să treacă peste Horse-Shoe-Fall şi dacă s-ar fi întâmplat cumva să fie furat de puhoaiele vijelioase, ar fi dispărut fără urmă în prăpastia adâncă de o sută optzeci de picioare, pe care apele o săpaseră sub pragul cataractei. Îi mai rămânea totuşi un mijloc de scăpare dacă ar fi acostat la unul din ţărmurile râului şi, punând automobilul pe roate, ar fi luat-o la sănătoasa cu două sute patruzeci pe oră!…

Şi acum ce să fac?… Să încerc cumva s-o şterg, refugiindu-mă pe ostrovul Navy? Puteam foarte uşor să ajung înot până acolo… Dacă nu căutam să mă folosesc de prilejul acesta, în vecii vecilor Stăpânul Lumii nu s-ar fi hotărât să mă pună în libertate, dat fiind că reuşisem să descopăr o parte din secretele sale.

În momentul acela, însă, îmi dădui limpede seama că, de astă dată, n-o să fie chip să-mi iau tălpăşiţa. Chiar dacă nu mă ţineau ferecat în cabină, în orice caz, eram tot timpul supravegheat. În vreme ce căpitanul stătea la cârmă, omul de pe covertă, care se afla lângă mine, nu mă scăpa o clipă din ochi. La prima mişcare, m-ar fi înhăţat şi m-ar fi pus la popreală… Aşadar, soarta mea era acum strâns legată de soarta Nălucii.

Între timp, distanţa dintre vas şi distrugătoare se micşorase. Nu cumva, din pricina accidentului suferit, motorul Nălucii nu mai avea chiar atâta putere?… Şi totuşi căpitanul nu dădea nici cel mai mic semn de îngrijorare şi nici nu avea de gând să acosteze.

Se auzea şuieratul aburilor ce ţâşneau prin supapele distrugătoarelor, amestecându-se cu vălătucii negri de fum.

Totodată, însă, se auzea şi mugetul cumplit al cataractei, ce clocotea la mai puţin de trei mile, mai jos.

Năluca îşi continua drumul, lunecând pe braţul stâng al râului, de-a lungul ostrovului Navy, pe care îl depăşi curând. Un sfert de oră mai târziu ne ieşeau în întâmpinare primii copaci de pe Great-Island. Puhoaiele se năpusteau la vale cu o forţă din ce în ce mai mare şi dacă Năluca nu se hotăra să se oprească, distrugătoarele nu se mai puteau ţine, cine ştie cât, după ea!… Dacă turbatul ăsta de căpitan avea cumva chef să-şi găsească sfârşitul în vâltorile rostogolite de Horse-Shoe-Fall, distrugătoarele, în schimb, cred că n-aveau de gând să se arunce după el în prăpastie!…

Într-adevăr, semnale repetate de sirenă săgetară aerul şi distrugătoarele se opriră din mers, la o distanţă de cel mult cinci sau şase sute de picioare de pragul cataractei. Apoi răbufniră nişte detunături şi mai multe proiectile trecură pe lângă noi, fără să-şi atingă ţinta…

Soarele dispăruse în zare şi în umbrele amurgului, spre nord, luna se profila scânteietoare pe cer. Aparatul înainta acum cu o viteză ameţitoare, sporită de viteza curentului. Încă un minut şi avea să se prăvălească în hăul întunecos ce se căsca în mijlocul căderilor de apă.

Priveam încremenit de groază cum se mistuia pe lângă noi Great-Island, apoi cele trei mici ostroave de la capătul ei, învăluite în burniţa stârnită de frământarea vârtejelor…

Mă ridicai în picioare, gata să mă azvârl în apă, spre a mă refugia pe insulă…

În aceeaşi clipă mâinile omului de la prova se lăsară grele pe umerii mei…

Se auzi zgomotul unui mecanism, brusc declanşat în interior. Cele două mari dispozitive montate pe laturile aparatului se desfăşurară ca nişte aripi şi, chiar în momentul când era gata să se prăvălească în adânc, târâtă de puhoaie, Năluca se înălţă în văzduh, trecând peste

vijelioasele cataracte, prin mijlocul curcubeului urzit de razele lunii.

Capitolul XV

CUIBUL VULTURULUI

A doua zi când mă trezii în sfârşit, după un somn destul de adânc, aparatul nu mai părea să facă nici o mişcare. Îmi dădui seama din primul moment: nu mergea în goana roţilor pe uscat, nu naviga nici pe apă şi nici pe sub apă, şi nici prin văzduh nu zbura. Însemna deci că inventatorul se înapoiase la el, în bârlog, în ascunzătoarea misterioasă în care, până la el, nici o altă făptură omenească nu pusese încă piciorul?…

Şi atunci, din moment ce nu socotise cu cale să se descotorosească de mine, voi avea parte, în cele din urmă, să-i descopăr secretul?…

Pe drept cuvânt se vor mira cititorii că fusesem în stare să dorm dus tot timpul călătoriei mele prin văzduh. Nici mie nu-mi venea parcă să cred. Mă întrebam dacă nu cumva somnul acesta fusese provocat de cine ştie ce substanţă soporifică, amestecată în mâncare, căpitanul Nălucii vrând astfel să fie sigur că n-o să am prilejul să observ unde anume avea să aterizeze?… Tot ce pot să vă spun este că în viaţa mea n-am încercat o senzaţie atât de extraordinară ca în momentul când aparatul, în loc să fie smuls de clocotitoarele vâltori ale cataractei, îşi luase zborul printr-o simplă declanşare a mecanismului său, ca o pasăre ale cărei aripi uriaşe băteau aerul cu o putere uluitoare!…

Aşadar, aparatul născocit de Stăpânul Lumii avea patru funcţii diferite, putându-se transforma, rând pe rând, în automobil, în vas de navigaţie, în submersibil şi în maşină zburătoare. Pe pământ, în apă, prin văzduh, în oricare din aceste trei elemente se putea deplasa la fel de uşor, cu aceeaşi forţă şi aceeaşi repeziciune!… Şi când te gândeşti că asemenea miraculoase prefaceri se îndeplineau în câteva clipe!… Acelaşi mecanism acţiona toate aceste mijloace diferite de locomoţie! Văzusem cu ochii săvârşindu-se, rând pe rând, metamorfozele! Ceea ce nu izbutisem încă să aflu, dar tot mai nădăjduiam să descopăr la un moment dat, era sursa de energie pe care o folosea aparatul şi, în fine, cine putea fi inventatorul genial care, după ce îl făurise, piesă cu piesă, îl conducea cu atâta îndemânare şi, în acelaşi timp, cu atâta îndrăzneală!

În momentul în care Năluca, înălţându-se, ajunsese să domine căderile de apă de pe ţărmul canadian, stăteam rezemat de chepengul cabinei mele. Limpezimea înserării îmi îngăduia să observ direcţia în care se îndrepta aviatorul.[27] Zburând pe deasupra şuvoiului, aparatul depăşise Suspension-Bridge, situat la vreo trei mile mai jos de Horse-Shoe-Fall, adică în locul unde apele râului se năpustesc cu o iuţeală năprasnică în cotul pe care Niagara îl face, pentru a se vărsa în lacul

Ontario.

Mi se păruse că, ajungând în punctul acela, aeronava se abătuse spre est.

Căpitanul stătea, ca şi mai înainte, la postul lui de la pupa. Nici nu mai încercasem să intru cu el în vorbă. La ce bun?… Tot n-ar fi catadicsit să-mi răspundă.

Remarcasem în schimb că Năluca se orienta cu o surprinzătoare uşurinţă. Fără doar şi poate, cunoştea ca-n palmă căile văzduhului, în orice caz, tot atât de bine cât cunoştea şi drumurile maritime şi pe cele de uscat.

Cunoscând rezultatele la care izbutise să ajungă, puteam înţelege mai lesne imensul orgoliu al celui ce îndrăznise a se proclama singur Stăpânul Lumii. Nu stăpânea oare un aparat ce întrecea orice mecanism făurit de mâna omenească şi împotriva căruia oamenii nu aveau nici o putere?… într-adevăr, pentru ce s-ar fi înduplecat să-l vândă, pentru ce s-ar fi lăsat ispitit de milioanele cu care era îmbiat?… Da, acum puteam să-mi explic încrederea absolută în sine, pe care o mărturisea toată atitudinea lui!… Cine ştie unde putea să-l ducă ambiţia lui dacă, într-o bună zi, depăşind orice limită, ar fi degenerat în nebunie curată?…

La vreo jumătate de oră după ce Năluca îşi luase zborul, fără să-mi dau seama cum, căzusem în cea mai deplină nesimţire. Starea aceasta, după cum ziceam, fusese fără îndoială prilejuită de un soporific. Căpitanul, probabil, nu voia să-mi lase răgazul să mă dumeresc asupra direcţiei spre care se îndrepta.

Aşadar, n-aş putea să spun dacă aviatorul îşi continua zborul prin văzduh sau dacă îşi croia drum mai departe pe suprafaţa cutărei mări ori cutărui lac, în cazul când nu ar fi preferat cumva şoselele ce străbăteau teritoriul american. Nu mai ţin minte nimic, dar absolut nimic din tot ce s-a întâmplat în noaptea de 31 iulie spre 1 august.

Şi acum mă întrebam ce întorsătură avea să ia de aci încolo aventura şi, în primul rând, în ce fel avea să se încheie pentru mine?…

Spuneam că, în momentul când somnul acela ciudat se destrămase, Năluca părea să fi încremenit într-o completă imobilitate. Nu se putea să mă înşel: în orice mod s-ar fi deplasat, chiar pe calea aerului, mi-aş fi dat seama că aparatul era în mişcare.

Când mă trezii, aşadar, mă aflam La mine în cabină, unde fusesem zăvorât fără să fi simţit nimic, aşa cum se întâmplase şi în prima noapte petrecută pe bord, în timp ce Năluca încă mai naviga pe lacul Erie.

Rămânea de văzut dacă de astă dată mi se va îngădui să ies pe punte, de vreme ce aparatul aterizase.

Încercai să ridic chepengul, dar acesta nici nu se clinti.

„Ei, asta-i acum! mă gândii eu. Te pomeneşti că n-o să-mi mai dea

drumul de aici până ce Năluca n-o s-o pornească iarăşi în călătorie, fie pe apă, fie în zbor?…”

Fiindcă, într-adevăr, numai în aceste împrejurări nu aveam nici o posibilitate de a evada!…

Vă puteţi închipui deci nerăbdarea şi neliniştea de care eram cuprins, neştiind cât avea să dureze popasul acesta pe uscat.

Nu cred să fi aşteptat mai mult de un sfert de oră şi un zgomote de drugi urniţi din loc îmi ajunse la ureche. Chepengul fu ridicat de afară. Lumina şi aerul proaspăt năvăliră din plin în cabină.

Dintr-un salt mă înfiinţai din nou pe punte, la locul meu obişnuit.

Făcui ochii roată, îmbrăţişând într-o singură clipă zările, jur împrejur.

Aşa cum bănuisem, Năluca se afla în stare de repaus pe sol, în adâncul unei căldări cu o circumferinţă de o mie cinci sute sau, poate, o mie opt sute de picioare. Un strat de pietriş gălbui era aşternut peste tot. Oriunde te-ai fi uitat, nu se zărea nicăieri măcar un smoc de iarbă.

Căldarea avea forma unei elipse aproape perfecte, cu axa mare orientată în direcţia nord-sud. Ce înălţime o fi avut însă brâul de stânci ce o împresura şi care era configuraţia lui, privit de sus, de pe creastă, nu puteam să-mi dau seama. Deasupra noastră se învolburau neguri groase, pe care razele soarelui nu reuşiseră încă să le risipească. Ici, colo trâmbe mari de ceaţă spânzurau până jos, pe fundul acoperit cu pietriş. Era, probabil, încă prea devreme şi pâclele aveau să se împrăştie foarte curând.

Îmi făcea impresia că temperatura ce stăruia în mijlocul acestor ziduri de piatră era destul de scăzută, cu toate că ne aflam în prima zi a lui august. Însemna deci că locul acela era situat undeva pe înălţimile Noului Continent… Unde anume?… Oricât de mare ar fi fost viteza cu care zburase, aparatul tot n-ar fi avut timp să traverseze Atlanticul sau Pacificul pentru că, de când decolase de pe Niagara, nu trecuseră mai mult de douăsprezece ore.

În momentul acela, căpitanul tocmai ieşea dintr-o văgăună, probabil o grotă săpată la temelia cetăţii de piatră cotropite de neguri.

Când şi când, prin pânzele de ceaţă se întrezăreau umbrele unor păsări mari, al căror ţipăt răguşit săgeta tăcerea adâncă. Cine ştie dacă nu erau cumva înspăimântate de aparatul care avea nişte aripi cât toate zilele şi cu care nu se puteau măsura, nici ca putere, nici în ce priveşte iuţeala zborului!

Totul mă făcea să cred că, într-adevăr, aici se afla ascunzişul unde poposea Stăpânul Lumii, la capătul fiecăreia din miraculoasele lui călătorii. Aici se afla garajul în care îşi punea la adăpost automobilul, portul în care ancora vaporul său, cuibul destinat aparatului său zburător!…

Năluca se odihnea pe fundul căldării. În sfârşit, aveam prilejul s-o

cercetez pe îndelete şi, după cum se vedea, nimeni nu se gândea să mă împiedice. Căpitanul părea să se sinchisească de mine tot atât cât se sinchisise şi până atunci. Cu puţin înainte, cei doi oameni din echipaj se apropiaseră de el, apoi intraseră câteşitrei în grota mai sus-pomenită. Puteam deci să examinez în voie aparatul, cel puţin pe dinafară. Cât priveşte amenajările interioare, deocamdată trebuia să mă mulţumesc numai cu închipuirea.

În afară de cabina mea, celelalte compartimente erau închise; degeaba încercai să le deschid. Mult mai interesant ar fi fost, poate, dacă aş fi ajuns să-mi dau seama ce fel de motor folosea Năluca în multiplele ei metamorfoze.

Sării jos de pe punte şi avui tot răgazul să purced la o primă cercetare.

Aparatul era fusiform, fiind ceva mai ascuţit la capătul anterior. Avea coca de aluminiu şi aripile dintr-o substanţă a cărei natură nu reuşii s-o descopăr. Cele patru roţi pe care era montat aveau un diametru de două picioare şi erau înconjurate de pneuri groase, care făceau ca mersul lui să fie lin, chiar în plină viteză. Spiţele se lăţeau în chip de palete şi probabil că, atunci când Năluca naviga la suprafaţa apei sau sub apă, îi dădeau posibilitatea să-şi accelereze viteza.

Principalele piese ale sistemului propulsor însă nu erau roţile, ci două turbine Parson, fixate longitudinal, de o parte şi de alta a chilei. Acţionate cu o viteză extraordinară de motorul navei, turbinele sfredeleau apa, determinând înaintarea vasului; îmi pusei chiar întrebarea dacă nu cumva erau folosite şi pentru propulsarea aparatului în mediul atmosferic.

În orice caz, aparatul se putea susţine şi deplasa în spaţiu numai datorită aripilor uriaşe care, în stare de repaus, stăteau aplecate în jos şi lipite de bordurile navei, ca nişte dispozitive pentru derivă. Aşadar, sistemul aplicat de inventator se baza pe folosirea unui aparat „mai greu decât aerul”, sistem ce-i dădea posibilitatea de a se mişca în spaţiu cu o viteză pe care nu reuşea s-o atingă zborul celor mai puternice păsări.

Cât priveşte agentul care punea în mişcare toate aceste mecanisme, aşa cum am mai spus, nu putea fi decât electricitatea. Unde erau însă încărcaţi acumulatorii, care putea fi sursa lor?… Să fi existat oare pe undeva un generator de energie electrică, menit să-i alimenteze?… Nu cumva într-una din grotele acelea, ce se deschideau în pereţii căldării, se aflau nişte dinamuri în funcţiune?…

Dacă, în urma cercetărilor făcute, avusesem prilejul-să constat că aparatul era prevăzut cu roţi, turbine şi aripi, în schimb, nu ştiam încă nimic în privinţa mecanismului şi nici a agentului ce-l punea în mişcare. Gândindu-mă bine, la ce mi-ar fi slujit însă descoperirea acestui secret?… Trebuia mai întâi să fiu liber ca să trag vreun folos,

şi acum, că apucasem să cunosc unele lucruri, Stăpânul Lumii nu s-ar fi înduplecat cu nici un preţ să-mi redea libertatea!…

Mai aveam o portiţă de scăpare. Să caut să-mi iau tălpăşiţa. Dar când voi mai întâlni o asemenea ocazie?… Dacă nu izbutisem s-o prind câtă vreme Năluca fusese în călătorie, ce mai puteam nădăjdui acum, când poposisem în mijlocul acelor metereze de piatră?…

Problema fundamentală ce se cerea rezolvată înainte de toate era aceea a locului în care se afla situată depresiunea. Unde aterizase oare aparatul?… Exista cumva vreo comunicaţie cu ţinuturile înconjurătoare?… Să nu fi fost nici o ieşire nicăieri? Nu se putea pătrunde înăuntru decât trecând pe deasupra meterezelor cu ajutorul unui aparat de zbor?… Şi, pe urmă, în ce regiune a Statelor Unite aeronava luase contact cu pământul?… Oricât de mare ar fi fost viteza cu care zbura, ţinând seamă de faptul că nu decolase decât în ajun, cu siguranţă că Năluca nu putea să se fi depărtat de teritoriul Statelor Unite şi cu atât mai puţin să fi părăsit Lumea Nouă pentru Vechiul Continent!… Chibzuind bine, drumul parcurs în timpul nopţii putea fi oare mai lung de câteva sute de leghe?…

Exista, ce-i drept, o ipoteză la care mă întorceam mereu cu gândul şi care, din pricina asta, cred, merita să fie luată în consideraţie, dacă nu şi acceptată. N-ar fi fost posibil oare ca portul în care poposea de obicei Năluca să fie chiar Great-Eyry?… Cu atât mai mult cu cât aparatul de zbor putea să pătrundă cu cea mai mare uşurinţă acolo?… Din moment ce pajurile şi vulturii erau în stare s-o facă, de ce ar fi fost Năluca mai prejos decât ei? Căldarea aceea, zăvorâtă între stânci, nu constituia oare pentru Stăpânul Lumii un ascunziş atât de bine tăinuit, încât poliţia nu reuşise până acum să-l dibuiască? Distanţa dintre Niagara şi locul respectiv din masivul Munţilor Albaştri nu depăşea patru sute cincizeci de mile. În douăsprezece ore Năluca avusese tot răgazul să le străbată!…

Într-adevăr, ideea asta începuse să se înfiripe, încetul cu încetul, în cugetul meu! Legăturile ce existau între Great-Eyry şi autorul scrisorii semnate cu iniţiale se explicau, în felul acesta, cât se poate de lămurit. Şi ameninţările pe care mi le adresase în cazul când aş mai fi făcut o nouă tentativă. Şi faptul că fusesem urmărit într-o vreme. Dar fenomenele petrecute pe Great-Eyry nu eram oare îndreptăţit să i le atribui tot lui, cu toate că n-aş fi putut spune încă pentru care motiv?… Sigur că da! Mă aflam în Great-Eyry, nici vorbă! Dar, din moment ce nu reuşisem cu nici un preţ, mai înainte, să pătrund înăuntru, puteam oare să ies de acolo altfel decât cu ajutorul Nălucii?

Ah! Dacă negura s-ar fi împrăştiat în fine, poate c-aş fi izbutit să recunosc locurile… Şi cine ştie dacă, atunci, ipoteza pe care o făcusem nu s-ar fi dovedit conformă cu realitatea?…

Şi fiindcă mă puteam mişca în voie, deoarece nici căpitanul şi nici

însoţitorii lui nu se sinchiseau de mine câtuşi de puţin, îmi veni în gând să fac înconjurul depresiunii.

În momentul acela se aflau câteşitrei în grota de la extremitatea nordică a incintei, care, aşa cum am spus, avea forma unei elipse. O pornii deci în inspecţie de la extremitatea opusă.

Apropiindu-mă de zidul de piatră, o luai de-a lungul temeliilor, în care se deschideau tot felul de cotloane şi văgăuni. Deasupra se ridica peretele neted format din roci cu feldspat, ca întreg lanţul Munţilor Allegheny. Cât de înalt putea fi zidul acela de piatră şi cât de zimţuită putea fi creasta lui nu eram încă în măsură să-mi dau seama, până ce nu se vor fi risipit ceţurile, alungate de suflarea brizei sau topite de razele soarelui.

Deocamdată mă mulţumii să fac înconjurul brâului masiv de stânci, în văgăunile cărora lumina abia pătrundea. Tot felul de resturi se vedeau zăcând împrăştiate în interiorul acestora, şi grămezi de ierburi uscate. Se mai desluşeau încă pe jos urmele lăsate în nisip de paşii căpitanului şi ai însoţitorilor săi.

Nici unul dintre ei nu ieşise încă la iveală, probabil că roboteau de zor înăuntru, în grotă, la gura căreia zăceau trântite mai multe baloturi. Vor li avut poate de gând să le transporte pe bordul Nălucii. Mă întrebam chiar dacă nu cumva în momentul acela îşi strângeau, ca să zic aşa, calabalâcul, pregătindu-se să părăsească pentru totdeauna ascunzişul?…

Într-o jumătate de ceas, isprăvisem de făcut înconjurul pereţilor şi-mi îndreptai din nou paşii spre mijlocul terenului. Din loc în loc pământul era presărat cu un strat de cenuşă înălbită de vreme, ce se aşternuse pe jos în crâmpeie largi, cu cioturi de bârne şi de scânduri arse, tocuri de uşi şi ferestre de care mai atârnau încă balamalele, schelete metalice răsucite de dogoarea focului, probabil rămăşiţele unui aparat ce căzuse pradă flăcărilor.

Cândva, pesemne, în inima cetăţii de piatră izbucnise, întâmplător sau provocat, un incendiu… Nu era, deci, firesc să fac o legătură între incendiul acesta şi fenomenele observate cândva pe muntele Great-Eyry, flăcările ce se înălţaseră peste creste, zgomotele ce se răspândiseră în văzduh, băgând în răcori pe locuitorii din împrejurimi, atât pe cei din Pleasant-Garden, ca şi pe cei din Morganton?… Dar de unde erau toate aceste hârburi şi ce interes va fi avut căpitanul să le distrugă?…

În momentul acela, vântul ce se stârnise dinspre est trecu într-o răbufnire peste întreg cuprinsul. Cerul învăluit în pâcle se limpezi deodată. Căldarea fu scăldată în lumina revărsată de razele soarelui, ce se ridicase de două suliţe pe boltă.

Fără să vreau,dădui un ţipăt!…

Creasta meterezelor stâncoase ce încingeau cuprinsul ieşise la

iveală, la o înălţime de o sută de picioare. Şi în aceeaşi clipă îmi sări în ochi stana aceea de piatră în chip de vultur, pe care, aşa cum se profila pe cer, o recunoscui numaidecât.

Nu mai încăpea nici o îndoială, era stânca pe care şi eu, şi domnul Elias Smith o remarcasem în cursul ascensiunii pe Great-Eyry!…

Nu mai încăpea nici o îndoială, vasăzică! În noaptea trecută, aparatul străbătuse în zbor distanţa cuprinsă între lacul Erie şi teritoriul Carolinei de Nord!… Aici era garat aparatul, în adâncul Acestei zănoage!… Aici se afla, deci, cuibul de piatră, parcă anume făcut pentru năstruşnica pasăre gigantică, plăsmuită de genialul inventator, singurul om de pe lume care izbutise să treacă peste aceste ziduri atât de straşnic întărite?… Cine ştie dacă nu descoperise cumva, în fundul unei văgăuni mai adânci, vreo galerie subterană ce răspundea în afară şi care îi permitea să părăsească uneori Great-Eyry, lăsând Năluca înăuntru, la adăpost?…

Acum, în sfârşit, eram pe deplin luminat!… Acum puteam să-mi explic lămurit şi prima scrisoare expediată de pe Great-Eyry, prin care eram ameninţat cu moartea!… Dacă am fi reuşit atunci să pătrundem în zănoagă, poate, că, cine ştie, am fi ajuns să descoperim toate aceste secrete, înainte ca Stăpânul Lumii să fi apucat s-o şteargă, fugind din calea noastră?…

Rămăsesem locului, încremenit, cu ochii aţintiţi asupra vulturului de piatră, cuprins de o emoţie răscolitoare!… Mă întrebam dacă nu era de datoria mea să caut cu orice preţ să distrug aparatul până ce n-avea să-şi ia din nou zborul, vânturându-se prin lume…

În aceeaşi clipă se auzi un zgomot de paşi.

Mă întorsei într-acolo.

Căpitanul, care venea spre mine, se opri în faţa mea şi mă privi drept în ochi.

Atunci simţii că-mi ies din fire şi, fără să vreau, lăsai să-mi scape aceste cuvinte:

— E Great-Eyry!… Great-Eyry!…

— Da, inspectore!

— Şi dumneata eşti… Stăpânul Lumii?…

— Da, eu… îmi răspunse înălţând fruntea cu o mişcare plină de trufie. Eu… Robur… Robur Cuceritorul!

Capitolul XVI

ROBUR CUCERITORUL

De statură mijlocie, lat în spate, cu o structură geometrică închipuind un trapez regulat, a cărui bază mare era formată de linia umerilor, iar deasupra, înţepenită pe un gât vânjos, o căpăţână mare, sferoidală. Nişte ochi ce scăpărau, arzători, în orbite, la cea mai

uşoară tulburare sufletească, străjuiţi de sprâncenele pururea încruntate, semn al unei energii deosebit de viguroase. Părul tuns scurt, cu reflexe metalice, ca un ghemotoc de sârmă, pieptul larg înfoindu-se şi slobozind aerul ca nişte foaie, braţe, mâini, picioare pe măsura trunchiului; nici mustăţi, nici favoriţi, doar un barbişon tăiat după moda americană, lăsând să se vadă articulaţia fălcilor şi muşchii maseteri ce, după aspect, păreau înzestraţi cu o putere formidabilă.

Iată în câteva trăsături portretul acestui om extraordinar, aşa cum îl înfăţişa fotografia publicată în toate ziarele Statelor Unite la data de 13 iunie 18… a doua zi după ce faimosul personaj îşi făcuse apariţia, într-un chip într-adevăr senzaţional, la una din şedinţele Institutului Weldon din Philadelphia.

În faţa mea, deci, se afla Robur Cuceritorul, care binevoia, în fine, să iasă din anonimat, aruncându-mi în obraz numele său răsunător ca o ameninţare, şi asta chiar între meterezele de piatră ale lui Great-Eyry!…

Aici ar fi locul, cred, să amintesc în câteva cuvinte întâmplările ce atrăseseră asupra numitului Robur atenţia întregii ţări. Cu atât mai mult cu cât de ele sunt legate peripeţiile acestei miraculoase aventuri, al cărei deznodământ era sortit să depăşească tot ceea ce mintea omenească şi-ar fi putut închipui.

În seara zilei de 12 iunie avea loc o adunare a Institutului Weldon sub preşedinţia lui Uncle Prudent, unul din personajele marcante ale capitalei statului Pennsylvania, secretar fiind un alt personaj nu mai puţin important, din aceeaşi localitate, Phil Evans. Se discuta problema atât de arzătoare a dirijabilelor. Sub auspiciile consiliului de administraţie, fusese construit aşa-numitul *Go ahead*, cu o capacitate de patruzeci de mii de metri cubi. Deplasarea lui pe orizontală trebuia să se efectueze cu ajutorul unui dinam menit să pună în mişcare elicea, o maşină în acelaşi timp puternică şi uşoară, în care se punea mare nădejde, aşteptându-se cele mai bune rezultate. Mai rămânea de văzut doar unde avea să fie montată elicea: la spatele nacelei, aşa cum pretindeau unii, sau în faţă, după dorinţa altora?

Cum nu ajunsese încă la o înţelegere în privinţa aceasta, în ziua respectivă, „avantiştii” şi „arieriştii” erau ca de obicei în conflict. Discuţia se înfierbântase chiar în asemenea măsură, încât puţin mai lipsea ca să se işte o încăierare între câţiva dintre membrii Institutului Weldon.

Tocmai când harababura era în toi, cineva dinafară, un necunoscut, ceru stăruitor să i se dea voie a intra în sala de şedinţe.

Solicitatorul fu primit şi se prezentă sub numele de Robur. La cererea lui, i se dădu cuvântul, în mijlocul celei mai desăvârşite tăceri. Luând atunci o poziţie fermă, în dezbaterea angajată în jurul dirijabilelor, declară sus şi tare că, de vreme ce omul reuşise să ajungă

stăpânul mărilor mulţumită corăbiilor cu pânze şi navelor puse în mişcare de roţi sau de elice, nu va putea să ajungă stăpân asupra spaţiului atmosferic decât folosindu-se de aparate mai grele decât aerul, argumentând că pentru a te mişca în toată libertatea în sânul acestui element, trebuie neapărat să ai o greutate mai mare ca a lui.

În fond era iar vorba de veşnicul conflict între aerostatică şi aviaţie, în cursul acestei şedinţe, în care partizanii principiului „mai uşor decât aerul" erau în număr precumpănitor, la un moment dat discuţiile deveniră atât de aprinse, încât Robur, pe care unii din adversarii săi îl porecliseră în ironie Cuceritorul, se văzu silit să părăsească sala.

Dar, la vreo câteva ore după dispariţia acestui personaj atât de original, Uncle Prudent şi Phil Evans fură victimele unei răpiri săvârşite cu o rară îndrăzneală.

În momentul când treceau prin Fairmont-Park, însoţiţi de valetul Frycollin, câţiva oameni tăbărâră asupra lor, le puseră câte un căluş în gură, îi legară fedeleş, apoi, oricât încercară ei să li se împotrivească, îi purtară pe sus, pe aleile pustii, pentru a-i urca în cele din urmă cu de-a sila într-un aparat ce staţiona în mijlocul unei pajişti. În zorii zilei, ferecaţi în aparatul lui Robur, pluteau în văzduh deasupra unor tărâmuri pe care se căzneau în zadar să le recunoască.

Uncle Prudent şi Phil Evans avură astfel prilejul să constate că oratorul din ajun nu-i dusese de nas şi că se afla, într-adevăr, în posesia unui aparat de zbor construit pe principiul „mai greu decât aerul". Datorită aparatului respectiv, spre norocul sau ghinionul lor — puteau acum să facă o călătorie cu totul extraordinară.

Aeronava, concepută şi realizată de Robur, se baza pe o dublă utilizare dată elicei care, învârtindu-se, îl făcea să se deplaseze în direcţia axei. Dacă axa era verticală, se ridica drept în sus, iar dacă era orizontală se deplasa într-un plan orizontal. Întocmai ca elicopterul, care se înalţă în văzduh deoarece loveşte pieziş aerul ca şi cum s-ar deplasa pe un plan înclinat.

Aeronava pomenită aici, *Albatrosul*, era alcătuită dintr-o şarpantă lungă de treizeci de metri, prevăzută cu două propulsoare, unul aşezat înainte şi altul la spate, şi cu un întreg dispozitiv format din treizeci şi şapte de elice de suspensie montate pe axe verticale, pe laturile construcţiei, cincisprezece de o parte şi cincisprezece de alta, iar şapte, mai înainte, la mijlocul aparatului. Toate la un loc alcătuiau o arboradă de treizeci şi şapte de catarge, cu braţe în loc de vele, cărora maşinile instalate în rufurile de sub platformă le imprimau o mişcare de rotaţie vertiginoasă.

Cât priveşte forţa necesară pentru susţinerea în aer şi deplasarea aeronavei, putem spune că nu era generată nici de vaporii de apă sau de vreun alt lichid, nici de aerul comprimat sau de vreun alt gaz

elastic. Robur nu făcuse apel nici la diferite amestecuri explozive, mulţumindu-se să recurgă la un agent folosit în atâtea şi atâtea scopuri diferite, vreau să zic electricitatea. Unde şi cum se alimenta inventatorul cu energia electrică necesară ca să încarce acumulatorii?… Probabil — fiindcă nimeni nu izbutise să-i afle secretul — o capta din aerul înconjurător, în care se află totdeauna o cantitate mai mare sau mai mică de fluid electric, tot aşa cum faimosul căpitan Nemo o capta din apa înconjurătoare, atunci când pornea să cutreiere, pe bordul Nautilului, adâncurile oceanului.

Trebuie să vă spun că nici chiar lui Uncle Prudent sau lui Phil Evans nu le-a fost dat să descopere secretul acesta, în timpul acestei călătorii prin văzduh, care avea să poarte *Albatrosul* în zbor jur împrejurul sferoidului terestru.

Echipajul aflat la ordinele lui Robur se compunea dintr-un contramaistru, pe nume John Turner, trei mecanici, două ajutoare şi un bucătar, în total opt oameni, adică tocmai câţi trebuiau pentru serviciul de bord.

Să nu uităm nici cuvintele rostite odată de Robur faţă de pasagerii săi, care se pomeniseră pe nepusă masă tovarăşii săi de drum: „Am reuşit să ajung stăpânul celei de a şaptea părţi din lume, mai vastă decât Australia, Oceania, Asia, America şi Europa, stăpânul uriaşelor domenii atmosferice, al aşa-numitei Icarii aeriene, pe care mii şi mii de icarieni o vor colinda într-un viitor apropiat!”

Aşa începu faimoasa expediţie plină de peripeţii a *Albatrosului*, care îşi luă zborul pe deasupra vastelor cuprinsuri ale Americii de Nord.

Zadarnic Uncle Prudent şi Phil Evans îşi manifestară nemulţumirea, dând glas unor proteste pe deplin justificate, Robur se arătă neînduplecat, având de partea sa dreptul celui mai tare. Aşa că, până la urmă, trebuiră să se resemneze sau, mai bine-zis, să se plece în faţa acestui drept.

Zburând spre vest, *Albatrosul* trecu pe deasupra uriaşului lanţ al Munţilor Stâncoşi, pe deasupra plaiurilor Californiei, lăsând apoi în urmă San Francisco, străbătu în zbor Pacificul de nord până în dreptul peninsulei Kamceatka. Sub ochii pasagerilor de pe bordul aviatorului prinseră a se desfăşură întinsurile Celestului Imperiu, a cărui capitală, Pekin, se zări în mijlocul celor patru ziduri de centură ale sale. Sub acţiunea elicelor de suspensie *Albatrosul* se ridică la o altitudine şi mai mare, pentru a trece peste crestele Munţilor Himalaya, peste vârfurile albe de nămeţi şi peste scânteietorii gheţari. Nici o clipă nu se abătu de la direcţia iniţială, spre est. După ce zbură peste meleagurile Persiei şi întinsurile Mării Caspice, trecu fruntariile continentului european, pluti apoi peste stepele moscovite şi, apucând-o pe Volga în sus, fu semnalat deasupra Moscovei, deasupra Petersburgului şi deasupra teritoriului Finlandei, în sfârşit, de nişte pescari de pe Baltica.

Pătrunse în spaţiul aerian al Suediei, pe paralela oraşului Stockholm, în cel al Norvegiei pe paralela oraşului Kristiania, cârmi apoi spre sud, pluti la o mie de metri înălţime deasupra Franţei, pentru ca, în dreptul Parisului, să se lase în jos, dominând de la o altitudine de o sută de picioare metropola, în bătaia puternicelor reflectoare de pe bord, ce lăsau să coboare asupra oraşului doi snopi scânteietori de raze. În sfârşit, începură a se desfăşura tărâmurile Italiei, făcând să defileze sub ochii lor Florenţa, Roma şi Neapole, pe urmă apele Mediteranei, pe care o traversară în diagonală. Aeronava ajunse astfel în dreptul coastelor Africii, deasupra vastelor ei cuprinsuri pe care le străbătu, începând cu capul Spartei de pe litoralul Marocului şi până în Egipt, trecând pe deasupra Algeriei, Tunisiei şi Tripolitaniei. Cârmind apoi spre Tombouctou, regina Sudanului, se avântă peste întinsurile Atlanticului. De aci înainte ţinu tot timpul direcţia sud-vest, şi nimic nu reuşi să-i curme zborul, deasupra neţărmuritei pânze de apă, nici chiar furtunile năprasnice, nici chiar urgia unei gigantice trombe care o prinse în vârtejele ei şi din clocotul căreia aparatul reuşi să scape teafăr, spulberând-o cu lovituri de tun.

Când uscatul se ivi, în fine, la orizont, se aflau la gura Strâmtorii Magellan. *Albatrosul* trecu pe deasupra ei de la nord spre sud, pentru a o părăsi la extremitatea Capului Horn, încumetându-se a-şi continua drumul peste stihiile Pacificului de miazăzi.

Înfruntând apoi cumplitele pustietăţi ale Antarcticei, după ce avu de înfruntat un ciclon, de-a cărui urgie nu reuşi să scape decât refugiindu-se în centrul acestuia unde domnea un relativ calm, Robur îşi continuă plimbarea peste cuprinsurile aproape necunoscute ale Ţării Graham. Împresurat de splendorile fără de seamăn ale aurorei australe, aparatul se roti timp de câteva ceasuri deasupra Polului. Prins iarăşi de prăpădul uraganului, mânat de forţa lui năprasnică spre vulcanul Erebus, ce scuipa foc pe gură, reuşi ca prin minune să nu piară mistuit de flăcări.

În cele din urmă, spre sfârşitul lunii iulie, după ce răzbise din nou în largul Pacificului, se opri în preajma unei insule din Oceanul Indian. Aruncată peste bord, ancora se înţepeni între stâncile de pe ţărm, şi pentru prima oară de la plecare, *Albatrosul* făcu, în fine, un popas, la o înălţime de o sută cincizeci de picioare, menţinându-se în aer cu ajutorul elicelor de suspensie.

Insula cu pricina, după cum unde Prudent şi colegul său avură prilejul să afle, era insula Chatham, situată la cincisprezece grade spre est de Noua Zeelandă. Iar pricina pentru care aeronava se oprise acolo era faptul că propulsoarele, avariate în toiul ultimului uragan, trebuiau reparate neapărat pentru ca aparatul să-şi poată urma călătoria spre insula X — o insulă necunoscută din Oceanul Pacific, pe care fusese construit *Albatrosul* — şi care se afla încă destul de

departe, la o distanţă de două mii opt sute de mile.

Uncle Prudent şi Phil Evans îşi dădeau prea bine seama că, după ce se vor fi terminat reparaţiile, *Albatrosul* avea să se vânture mai departe prin lume, la nesfârşit. Aşa că nu trebuiau să scape ocazia de a evada atâta timp cât aparatul era ancorat.

Cablul ancorei ce ţinea fixat *Albatrosul* avea o lungime de cel mult o sută cincizeci de picioare. Lăsându-se să alunece de-a lungul lui, cei doi pasageri împreună cu vaietul lor Frycollin puteau să ajungă fără prea mare caznă pe pământ, iar dacă evadarea se înfăptuia în toiul nopţii, n-aveau nici un motiv să se teamă că i-ar putea zări cineva. Ce-i drept,în momentul când se va fi luminat de ziuă, lipsa lor avea să fie descoperită numaidecât şi, cum nu exista nici o posibilitate să părăsească insula Chatham, cu siguranţă că fugarii aveau să fie din nou înhăţaţi.

Se gândiră atunci la o soluţie destul de îndrăzneaţă, şi anume: să frângă aripile năstruşnicei aeronave, făcând-o să sară în aer cu ajutorul unui cartuş de dinamită şterpelit din depozitul de muniţii de pe bord; să nimicească aparatul împreună cu inventatorul lui şi cu întregul echipaj. Până să explodeze cartuşul, aveau tot răgazul s-o şteargă pe cablu în jos şi să privească apoi cum se prăbuşeşte Albatrosul, din care n-avea să mai rămână nici o fărâmă.

Zis şi făcut. În aceeaşi seară aprinseră cartuşul şi, fără să bage nimeni de seamă, se lăsară să alunece, rând pe rând, pe cablu. Cei de pe bord însă prinseră de veste că evadaseră. Îndată, de sus, de pe platformă, fură trase asupra lor mai multe focuri de puşcă, dintre care nici unul însă nu-şi atinse ţinta. Uncle Prudent se repezi şi reteză pe loc cablul ancorei, iar *Albatrosul*, lipsit de ajutorul elicelor de propulsie, o porni mânat de vânt, pentru ca, puţin după aceea, să se prăbuşească, prefăcut în ţăndări din pricina exploziei, în valurile Oceanului Pacific.

Vă mai aduceţi aminte, cred, că Uncle Prudent, Phil Evans şi Frycollin dispăruseră în noaptea de 12 spre 13 iunie, după plecarea lor de la Institutul Weldon. De atunci nu se mai ştia ce se întâmplase cu ei. Imposibil de formulat vreo ipoteză în privinţa asta. Exista oare vreo legătură cât de îndepărtată între dispariţia aceasta uluitoare şi incidentul provocat de Robur în cursul memorabilei şedinţe?… Nimănuia nu-i trecu prin cap aşa ceva.

Colegii celor doi onorabili cetăţeni începură-să fie îngrijoraţi, văzând că nu mai ies la iveală. Se făcură cercetări, poliţia se puse şi ea în mişcare, se trimiseră telegrame în toate părţile, în lungul şi în latul Noului ca şi Vechiului Continent. Nimic, nici un rezultat. Până şi premiul de cinci mii de dolari, făgăduit oricărui cetăţean în măsură să dea vreo informaţie cu privire la persoanele dispărute, rămase mai departe în casa de fier a Institutului Weldop.

Asta era, deci, situaţia. Cazul făcuse foarte mare vâlvă, mai cu seamă în cuprinsul Statelor Unite; şi acum încă mi-l aduc aminte, de parc-ar fi fost ieri.

În ziua de 20 septembrie însă începu să circule un zvon care, răspândit la început în Philadelphia, nu întârzie să se împrăştie mai departe.

Uncle Prudent şi Phil Evans descinseseră, în după-amiaza zilei respective,la domiciliul onorabilului preşedinte al Institutului Weldon.

În aceeaşi seară, convocaţi imediat la o şedinţă, membrii institutului făcură o primire entuziastă celor doi colegi ai lor. La întrebările ce li se puseră, însă, unul şi celălalt răspunseră cu toată rezerva sau, mai bine-zis, nici nu se învredniciră măcar să răspundă. Iată ce se întâmplase, aşa cum ieşi în vileag mai târziu:

După evadarea lor şi prăbuşirea *Albatrosului*, Uncle Prudent şi Phil Evans căutaseră să-şi asigure existenţa, până ce avea să se ivească prilejul de a părăsi insula Chatham. Pe ţărmul occidental dăduseră peste sălaşul unui trib de indigeni, care-i primiseră destul de bine. Din păcate însă insula nu se afla în drumul navelor, care ancorau doar în răstimpuri îndelungate acolo. Neavând încotro, naufragiaţii se înarmaseră cu răbdare şi după vreo cinci săptămâni, în sfârşit, reuşiseră să se îmbarce pentru America.

Din momentul în care se înapoiară acasă, Uncle Prudent şi Phil Evans nu avură decât un singur gând în minte, şi ştiţi care?… Pur şi simplu, să ducă mai departe lucrarea de care se apucaseră, terminând construcţia balonului *Go ahead*, spre a se avânta din nou în păturile superioare ale atmosferei, pe care le cutreieraseră de curând pe bordul aeronavei. De n-ar fi făcut-o, ar fi însemnat că nu sunt americani get-beget.

În anul următor, în ziua de 20 aprilie, aerostatul era gata să-şi ia zborul sub conducerea lui Harry W. Tynder, vestitul aeronaut, care avea misiunea să-i însoţească în călătorie pe preşedintele şi pe secretarul Institutului Weldon.

Trebuie să spun că, de la reîntoarcerea lor, nu se mai auzise nimic despre Robur, ca şi cum nici n-ar fi existat vreodată. De altfel, nu erau suficiente motive să credem că explozia de pe bordul *Albatrosului*, care pierise în adâncurile Oceanului Pacific, pusese capăt totodată şi carierei lui, bogate în peripeţii?…

Sosi şi ziua sortită ascensiunii. Eram şi eu de faţă, printre miile de spectatori ce se înghesuiau în parcul Fairmont. După câte se ştie, având în vedere volumul său colosal, *Go ahead* urma să se ridice la cele mai mari înălţimi. Se înţelege de la sine că disputa dintre „avantişti” şi „arierişti” fusese aplanată într-un mod pe cât de simplu, pe atât de logic, montându-se, atât în partea dinainte, cât şi la spatele nacelei, câte o elice pusă în mişcare cu ajutorul unui curent electric, a

cărui intensitate depăşea toate rezultatele obţinute până atunci în direcţia aceasta.

Vremea era cât se poate de favorabilă, nici un norişor pe cer şi nici cea mai uşoară adiere de vânt.

La unsprezece şi douăzeci o lovitură de tun dădu de veste mulţimii adunate că *Go ahead* era gata de plecare.

„Daţi-i drumul!”

Formula sacramentală fu pronunţată cu un glas detunător chiar de unde Prudent, cu gura lui. Aerostatul se înălţă încetul cu încetul, falnic, în văzduh. Urmară apoi câteva încercări de deplasare pe orizontală, operaţie încununată de succesul cel mai strălucit.

Deodată se auzi un strigăt — un strigăt care o clipă mai târziu răsună dintr-o sută de mii de piepturi!…

În zare, spre nord-vest, se ivise un corp în mişcare, ce se apropia cu o viteză uimitoare.

Era acelaşi aparat care, cu un an înainte, îi răpise fără veste pe cei doi membri ai Institutului Weldon, pentru a-i plimba după aceea pe deasupra continentului european, Asiei, Africii, şi a celor două Americi.

„*Albatrosul*!… *Albatrosul*!”

Da… el era şi probabil că şi inventatorul său, Robur, se afla pe bord: Robur Cuceritorul!

Vă închipuiţi ce ochi făcură Uncle Prudent şi Phil Evans văzând *Albatrosul*, pe care-l socoteau nimicit!… Şi chiar aşa se şi întâmplase; aparatul fusese distrus de explozie şi rămăşiţele lui se prăbuşiseră în valurile Pacificului împreună cu inginerul care-l construise şi cu întreg echipajul! Salvaţi însă în foarte scurt timp de un vas ce-i pescuise din apă, naufragiaţii reuşiseră să debarce pe coasta Australiei, unde nu zăboviseră mult, fiind grăbiţi să se înapoieze pe insula X.

Robur nu mai avea decât un singur gând acum: să se răzbune. Şi pentru ca răzbunarea să fie deplină, se apucase să construiască un alt aparat, o aeronavă mai perfecţionată chiar decât prima. Prinzând de veste apoi că foştii săi pasageri, preşedintele şi secretarul Institutului Weldon, se pregăteau să reia experienţa cu *Go ahead*, o pornise fără întârziere spre Statele Unite, unde, aşa cum s-a văzut, sosise la ţanc, în ziua şi ia ora fixată.

Şi acum ce avea de gând să facă: să tabere cumva, ca o gigantică pasăre de pradă, asupra lui *Go ahead*?… Ducându-şi până la capăt răzbunarea, poate că Robur voia totodată să demonstreze, în faţa tuturor, superioritatea aeronavei asupra aerostatelor şi a oricărui alt aparat mai uşor decât aerul?…

Uncle Prudent şi Phil Evans, care se aflau în nacelă, îşi dădură seama de pericolul ce-i pândea şi de soarta ce li se hărăzise. *Go ahead* trebuia să fugă neapărat, dar nu deplasându-se pe orizontală, fiindcă

într-o clipă aeronava i-ar fi luat-o înainte, ci înălţându-se în păturile superioare ale atmosferei, unde poate avea norocul să scape de aprigul său adversar.

Go ahead se ridică deci la o înălţime de cinci mii de metri. *Albatrosul* se ţinu după el, executând la rândul său o mişcare de ascensiune, în timpul căreia îi dădu mereu târcoale fără să-l slăbească o clipă — după cum spuneau ziarele în relatările ce mi s-au întipărit cuvânt cu cuvânt în minte — evoluând pe o traiectorie circulară, a cărei rază se micşora tot mai mult, la fiecare nouă rotire. Se pregătea cumva să-l nimicească dintr-o singură lovitură, spintecând învelişul atât de fragil al balonului?…

Lepădând o parte din lest, *Go ahead* se înălţă cu o mie de metri mai sus… Sporind la maximum turaţiile elicelor sale, *Albatrosul* continuă să-l fugărească.

Deodată se produse o explozie. Sub presiunea gazului din interior, care din pricina altitudinii se dilatase peste măsură, învelişul balonului plesnise şi, pe jumătate dezumflat, aerostatul cobora vertiginos, gata să se prăbuşească la pământ.

În acelaşi moment *Albatrosul* se repezi spre el, dar nu pentru a-i da lovitura de graţie, ci spre a-i sări într-ajutor. Da! Uitând că venise acolo să se răzbune, Robur se apropie de *Go ahead* şi de echipajul acestuia, ca să-l salveze luându-l pe platforma aeronavei sale. Pe urmă balonul, aproape cu totul golit de gaz, căzu peste arborii din Fairmont-Park, ca o imensă zdreanţă.

Toată lumea stătea cu sufletul la gură, încremenită de spaimă!

Toţi aşteptau să vadă ce-o să mai urmeze, acum când preşedintele şi secretarul Institutului Weldon se aflau din nou la cheremul inginerului Robur… Să fi avut oare de gând să dispară din nou cu ei în văzduh, de astă dată pentru totdeauna?…

Lucrurile se lămuriră aproape numaidecât. După ce se opri câteva minute, la o altitudine de cinci sau şase sute de metri, *Albatrosul* continuă să coboare, ca şi cum ar fi vrut să aterizeze pe pajiştea din Fairmont-Park. Şi totuşi, la ce se putea aştepta din partea mulţimii? Avându-l la îndemână, lumea, scoasă din minţi, ar fi fost în stare să se stăpânească şi n-ar fi tăbărât oare asupra aeronavei? Cum ar fi lăsat să-i scape prilejul de a-l captura, în sfârşit, pe Robur Cuceritorul?

Albatrosul se lăsa din ce în ce mai jos şi abia când ajunse la vreo cinci, şase picioare distanţă de la pământ se opri, elicele de suspensie continuând să se învârtească.

Mulţimea tălăzui, gata-gata să cotropească poiana.

În momentul acela vocea lui Robur răsună peste capetele tuturor. Transcriu mai jos textual frazele pe care le rosti cu acest prilej:

„Cetăţeni ai Statelor Unite, preşedintele şi secretarul Institutului Weldon sunt din nou în puterea mea. Luându-i prizonieri, n-aş face decât să mă folosesc de dreptul meu de represalii. Văzând însă ura pătimaşă dezlănţuită în sufletul lor de succesele Albatrosului, am înţeles că lumea nu este încă

de ajuns de coaptă pentru însemnata revoluţie pe care cucerirea văzduhului o va produce cândva. Uncle Prudent şi Phil Evans, sunteţi liberi!"

Preşedintele şi secretarul Institutului Weldon, împreună cu aeronautul Tynder, abia apucară să sară jos de pe platformă, şi aeronava se ridică la treizeci de picioare deasupra solului, unde era ferită de orice primejdie.

Robur îşi urmă cuvântarea:

„Cetăţeni ai Statelor Unite, experienţa mea s-a încheiat, dar fiecare lucru trebuie făcut la timpul său. Deocamdată n-aş putea birui atâtea interese divergente, contradictorii. Plec, aşadar, luând cu mine secretul descoperirii mele. Secretul acesta, însă, nu va fi pierdut pentru omenire. Lumea îl va dobândi când va fi destul de luminată ca să nu abuzeze niciodată de el. Bun rămas, cetăţeni ai Statelor Unite!"

Apoi, ridicat în tărie de elicele sale, purtat de propulsoare, *Albatrosul* pieri în depărtări, spre est, petrecut de uralele mulţimii.

Am ţinut să înfăţişez în amănunţime scena din urmă, pentru a da posibilitatea cititorului să cunoască starea de spirit în care se afla insul acesta atât de ciudat. După cum vedeţi, simţămintele de care era animat în momentul acela faţă de omenire nu erau duşmănoase. Omul se mulţumea să păstreze totul pentru viitor. Fără doar şi poate însă se simţea în atitudinea lui încrederea nestrămutată pe care o avea în geniul său şi nemăsuratul orgoliu alimentat de conştiinţa puterii pe care o deţinea.

Nu-i de mirare deci că sentimentele acestea, cu trecerea vremii, se înrădăcinaseră atât de adânc în el, încât omul năzuia acum, nici mai mult, nici mai puţin, decât să înrobească lumea întreagă, după cum se vădea din ultima lui scrisoare şi din ameninţările lui atât de semnificative. Nu cumva, între timp, starea asta de surescitare mintală se agravase înspăimântător de mult, atât de mult, încât cine ştie la ce lucruri nesăbuite l-ar fi putut împinge?…

Cât priveşte cele întâmplate mai târziu, din momentul când *Albatrosul* dispăruse din văzduh, ceea ce aflasem acum îmi îngăduia să reconstitui cu înlesnire faptele. Năstruşnicul inventator nu se mulţumise să plăsmuiască o maşină zburătoare, oricât de perfecţionată ar fi fost. Îi venise în minte să construiască un aparat capabil să se deplaseze pe uscat, pe apă şi sub apă, ca şi în văzduh. Şi atunci, probabil, pe şantierul de pe insula X, o echipă de oameni aleşi pe sprinceană, păstrând cu străşnicie secretul, reuşiseră să alcătuiască, piesă cu piesă, maşina menită a realiza această triplă performanţă. Pe urmă, cel de-al doilea *Albatros* fusese, la rândul său, distrus, după cum bănuiam eu, în cetatea de stânci de pe Great-Eyry, unde până atunci nu călcase încă picior de om. Cam în aceeaşi vreme *Năluca* începuse să cutreiere drumurile de pe teritoriul Statelor Unite, mările din preajmă şi spaţiul aerian al Americii. Mai departe se cunosc împrejurările în care, după ce fusese în van fugărită pe întinsul lacului Erie, izbutise să scape de urmăritori pe calea aerului, luându-mă cu ea ostatec pe bord!

Capitolul XVII

ÎN NUMELE LEGII

În ce chip avea să se sfârşească oare aventura în care cu bună ştiinţă mă avântasem?… Stătea cumva în puterea mea să provoc, mai curând sau mai târziu, deznodământul?… Cine altul decât Robur ţinea iţele în mână?… Mă gândeam că niciodată, probabil, n-o să am prilejul s-o întind la fugă, aşa cum făcuseră Uncle Prudent şi Phil Evans pe insula Chatham… Trebuia să mai aştept încă, dar cine putea să ştie cât avea să dureze aşteptarea asta?…

În orice caz, curiozitatea mea fusese satisfăcută în parte, adică în privinţa misterului ce planase până atunci asupra lui Great-Eyry. Acum, când ajunsesem să pun piciorul în incinta redutei de piatră, cunoşteam pe deplin cauzele fenomenelor observate în împrejurimi pe această culme a Munţilor Albaştri. Eram deci convins că cetăţenii Carolinei de Nord, statorniciţi prin partea locului, atât cei de la ţară, cât şi locuitorii târgului Pleasant-Garden sau ai orăşelului Morganton, nu erau ameninţaţi de vreo erupţie vulcanică sau de vreun cutremur de pământ. Nici o izbucnire plutonică nu mocnea în măruntaiele pământului. Nici un crater nu se căsca pe aceste înălţimi ale Munţilor Allegheny. Great-Eyry era, pur şi simplu, ascunzătoarea în care se aciuase Robur Cuceritorul. Cu străşnicie ferecată în mijlocul brâului de stânci, zănoaga în care îşi depozita proviziile şi toate materialele necesare, Robur o descoperise, pesemne, printr-o întâmplare, cu prilejul uncia din cutreierările lui prin văzduh, văzând în ea o tainiţă mult mai ferită, probabil, decât insula X din Oceanul Pacific…

Şi chiar dacă ajunsesem să cunosc secretul acesta, ce anume ştiam, în definitiv, despre miraculosul aparat de locomoţie şi despre diferitele lui moduri de funcţionare?… În ipoteza că mecanismul său cu multiple întrebuinţări era pus în mişcare cu ajutorul energiei electrice, energie pe care, la fel ca şi *Albatrosul*, o capta, printr-un procedeu cu totul inedit, din aerul ambiant, era interesant de ştiut cum se prezenta întregul dispozitiv. Nu mi se îngăduise însă nici măcar o singură dată să arunc o privire asupra lui şi puteam fi sigur că nici de acum încolo nu mi se va îngădui.

Cât priveşte libertatea mult râvnită, întrebându-mă dacă voi mai avea parte vreodată s-o redobândesc, chibzuiam în sinea mea:

„Fără doar şi poate că Robur ţine cu tot dinadinsul să rămână necunoscut… E de văzut acum ce are de gând să facă, până la urmă, cu aparatul. Judecând după ameninţările sale, tare mă tem că mai curând ne putem aştepta la necazuri, decât la foloase din partea lui!… În orice caz, sunt convins că va căuta şi pe viitor să păstreze acelaşi incognito în care s-a menţinut până în momentul de faţă!… Există totuşi un om, unul singur, în stare să stabilească identitatea celui ce-şi

spune Stăpânul Lumii şi Robur Cuceritorul şi omul acesta sunt eu, ostatecul lui, eu care am împuternicirea să-l arestez în orice clipă, eu care am chiar datoria să-i pun mâna pe umăr în numele legii!…

Pe de altă parte, avea rost să mai aştept vreun ajutor din afară?… Nici pomeneală! Autorităţile erau, bineînţeles, la curent cu cele întâmplate în golful Black-Rock… Agenţii John Hart şi Nab Walker, împreună cu Wells, avuseseră tot timpul să se înapoieze la Washington…

Cunoscând situaţia, domnul Ward nu putea să-şi facă prea mari iluzii în privinţa sorţii mele. În fond,nu exista decât următoarea alternativă: Sau, în momentul când *Năluca* ieşise din golf, târându-mă după ea agăţat de odgon, mă înecasem în Iacul Erie, sau, pescuit de oameni de pe bordul *Nălucii*, mă aflam acum în mâinile căpitanului acesteia.

În primul caz nu-i rămânea decât să-i pună cruce inspectorului principal John Strock de la poliţia din Washington.

În celălalt caz, putea oare trage nădejde că va mai avea parte să dea ochii cu el vreodată?…

Precum se ştie, tot timpul nopţii şi a doua zi *Năluca* navigase la suprafaţa lacului Erie. Pe la orele patru după-amiază, în apropiere de Buffalo, două distrugătoare porniseră pe urmele ei; vasul reuşise totuşi să scape, fie sporindu-şi viteza pentru a se distanţa de ele, fie intrând în imersiune. Chiar dacă urmărirea continuase şi între malurile Niagarei, la un moment dat, navele de luptă fuseseră silite să se oprească din pricina puhoaielor ce ameninţau să le târască în clocotul cataractelor. Şi cum începuse să se întunece afară, ce puteau să-şi închipuie echipajele distrugătoarelor decât că *Năluca* îşi va fi aflat pieirea în hăul ce se căsca sub vâltorile cascadei?… Între timp se lăsase noapte şi, după toate aparenţele, nu cred ca aparatul să fi fost văzut de cineva, nici în clipa când se înălţase în văzduh, desprinzându-se de Horse-Shoe-Fall. Nici mai târziu pe parcursul călătoriei aeriene până la Great-Eyry…

Cât despre mine, nu ştiam dacă să mai încerc sau nu să-l descos pe Robur… Numai de-ar catadicsi măcar să mă asculte!… Nu era destul, oare, că-mi trâmbiţase numele lui în obraz? După socoteala sa, din moment ce-i cunoşteam numele, nu trebuia să mă declar mulţumit?…

Timpul trecea fără să aducă nici un fel de schimbare. Robur, împreună cu oamenii săi, munceau de zor, punând la punct aparatul ale cărui maşini necesitau diverse reparaţii. Mă gândii deci că în curând avea să-şi ia din nou zborul şi că, probabil, am să mă număr şi eu printre pasageri. Cu toate că, la drept vorbind, puteau foarte bine să mă părăsească în văgăuna asta, de unde nu aveam nici o posibilitate să scap şi unde pentru o bună bucată de vreme aş fi avut cu ce să-mi întreţin viaţa…

Ceea ce mă izbi, cu deosebire, în momentul acela fu starea de spirit a lui Robur, care părea tot timpul cuprins de exaltare. Ce o mai fi urzit oare creierul său pururea înfierbântat?… Ce planuri mai punea la cale? Unde, spre care tărâmuri voia s-o pornească? Nu i-o fi abătut cumva să-şi aducă la îndeplinire ameninţările cuprinse în ultima lui scrisoare, ameninţări ce, fără îndoială, nu puteau să se fi zămislit decât într-o minte zănatică?…

În noaptea următoare, mă culcai într-una din grote, pe un aşternut de ierburi uscate, având la îndemână câte ceva de-ale gurii. În ziua de 2 şi 3 august reparaţiile continuară. Ocupaţi cum erau, până peste cap, cu lucrul, Robur şi cu oamenii lui din echipaj abia dacă apucară să schimbe câteva cuvinte. Avură grijă să-şi reîmprospăteze merindele, pregătindu-se, probabil, pentru o plecare mai îndelungată. Cine putea şti dacă *Năluca* n-avea să se avânte iarăşi în spaţiu, peste mări şi ţări, şi dacă nu cumva comandantul ei intenţiona să aterizeze iarăşi pe insula X, în largul Oceanului Pacific?… îl vedeam uneori plimbându-se pe gânduri, încolo şi încoace, în ocolul îngrădit de stânci, oprindu-se în loc şi ridicând un braţ ameninţător spre Dumnezeu, cu care pretindea să împartă stăpânirea lumii!… Şi mă întrebam dacă nemăsurata lui trufie nu-l va împinge, în cele din urmă, în pragul nebuniei — nebunie pe care însoţitorii săi, şi ei cam într-o doagă, nu vor fi în stare s-o ţină în frâu. Cine ştie în ce aventuri s-ar putea să-i mai arunce? Nu se socotise el oare, în sinea lui, mai tare decât stihiile, pe care se încumeta să le înfrunte cu atâta îndrăzneală, încă de pe vremea când nu se afla decât în posesia unei aeronave? Dar acum, când uscatul, apele şi văzduhul îi puneau la dispoziţie un spaţiu nemărginit, unde nimeni nu era în stare să-l urmărească?

Mă puteam deci aştepta la orice, de aci încolo, chiar la cele mai cumplite catastrofe. Iar ca să scap din văgăuna de pe Great-Eyry înainte de a fi pornit, vrând, nevrând, într-o călătorie, nu era posibil! Şi nici mai apoi nu vedeam cum aş fi putut evada, atâta vreme cât *Năluca* săgeta văzduhul în zbor sau cutreiera mările. Doar dacă ar fi mers pe uscat şi cu o viteză nu prea mare. Slabă speranţă, cred că sunteţi de acord?

Aşa cum am spus, de la sosirea mea pe Great-Eyry, încercasem la un moment dat să aflu din gura lui Robur ce soartă îmi pregătea, dar nu reuşisem să capăt nici un răspuns. În ziua aceea mă hotărâi să mai încerc o dată.

Aşadar, după-amiaza îmi făcui de lucru prin faţa celei mai încăpătoare dintre grotele săpate în pereţii de piatră, căreia îi tot dădeam târcoale. Robur, care stătea proţăpit la gura ei, mă urmărea din ochi, privindu-mă cu oarecare stăruinţă. Voia cumva să intre în vorbă cu mine?… Mă apropiai de el.

— Domnule comandant, începui eu, v-am pus ceva mai înainte o

întrebare la care n-aţi binevoit să-mi răspundeţi. Vă întreb din nou, ce-aveţi de gând cu mine?

Eram faţă-n faţă, la doi paşi unul de altul. Cu braţele încrucişate pe piept, Robur se uita la mine cu o privire ce mă făcu să îngheţ.

Da, da, să-ngheţ, ăsta-i cuvântul!… Fiindcă nu era privirea unui om cu mintea întreagă: în sclipirea ochilor lui nu mai părea să fie nimic omenesc.

Repetai întrebarea, de astă dată cu o voce mai autoritară. O clipă îmi veni să cred că Robur se va învrednici, în sfârşit, să-şi descleştеze gura.

— Ce aveţi de gând cu mine?… Îmi daţi sau nu drumul de aici?

Nu mai încăpea nici cea mai mică îndoială, Robur era într-adevăr stăpânit de o idee fixă, ce nu-l mai slăbea nici o clipă. Se mulţumi doar să întindă braţul spre cer, făcând din nou acelaşi gest pe care-l observasem la el în timp ce se plimba prin zănoagă… Ca şi când o forţă neînduplecată îl atrăgea spre tăriile albastre, ca şi când s-ar fi desprins cu desăvârşire de pământ şi destinul său ar fi fost să trăiască numai în văzduh, rămânând de-a pururi călător în spaţiul atmosferic…

Fără să-mi răspundă nimic, ca şi cum nici nu m-ar fi auzit, Robur intră iarăşi în peşteră, unde, puţin mai târziu, pătrunse şi Turner.

Cât timp avea să mai dureze şederea sau, mai bine-zis, popasul *Năluciі* pe Great-Eyry?… Habar n-aveam. De un singur lucru apucai să-mi dau seama, în după-amiaza zilei de 3 august, şi anume că se terminaseră toate reparaţiile, precum şi curăţenia aparatului. Rufurile fuseseră încărcate cu proviziile păstrate în cuprinsul încercuit de stânci. În cele din urmă Tom Turner împreună cu celălalt om din echipaj se apucară să adune toate resturile de materiale, îngrămădindu-le în mijlocul ocolului, lăzi goale, bucăţi de scânduri şi tot ce mai rămăsese de pe urma răposatului *Albatros*, jertfit noului sistem de locomoţie. Sub mormanul de rămăşiţe fusese aşternut un strat gros de ierburi uscate. În momentul acela îmi trecu prin minte că, probabil, Robur se pregătea să părăsească definitiv ascunzătoarea, ca să nu se mai întoarcă niciodată.

Într-adevăr, ştia foarte bine că toată lumea era cu ochii aţintiţi asupra lui Great-Eyry şi că recent se făcuse o expediţie cu scopul de a pătrunde în zănoagă… Mai curând sau mai târziu se putea deci aştepta la o nouă încercare, cu mai mari sorţi de izbândă, şi, temându-se că, până la sfârşit, adăpostul lui va fi luat cu asalt, era de la sine înţeles că nu voia să lase nici o urmă a şederii sale acolo!…

Soarele scăpătase după crestele Munţilor Albaştri. Razele lui nu mai învăluiau decât vârful Black-Dome, ce se vedea înălţându-se spre nord-est. Probabil că *Năluca* mai zăbovea doar până la căderea nopţii, când avea să-şi ia zborul. Nimeni nu apucase încă să afle că, din automobil sau din vas de navigaţie, putea oricând să se transforme în aparat de

zbor. De altminteri, nu fusese până atunci semnalată nicăieri în spaţiu. Oare omenirea n-avea să cunoască cea de-a patra metamorfoză a *Nălucii* decât în ziua când Stăpânul Lumii se va fi hotărât să-şi pună în aplicare nesăbuitele lui ameninţări?…

Pe la orele nouă era întuneric beznă în adâncul zănoagei. Nici o licărire de stea pe cerul acoperit cu nori groşi, ce se învălătuceau mânaţi de vântul dinspre est. Zborul Nălucii nu putea fi observat nici de pe teritoriile americane, nici de pe întinsurile mărilor învecinate.

În momentul acela, apropiindu-se de rugul înjghebat în mijlocul ariei, Turner dădu foc aşternutului de ierburi uscate. Văpaia cuprinse totul într-o clipită. Ţâşnind din negura deasă de fum, snopi strălucitori de flăcări se ridicau mai sus decât meterezele de stânci ale lui Great-Eyry. Probabil că locuitorilor din Morganton şi Pleasant-Garden li se va fi năzărit şi de astă dată că vulcanul intrase iarăşi în activitate, căci ce putea să însemne vâlvătaia aceea decât o erupţie ce urma să se dezlănţuie din moment în moment!

Priveam flăcările ce se înteţiseră şi ascultam trosnetele ce detunau în văzduh. În picioare, pe puntea *Nălucii*, Robur privea şi el pălălaia, în timp ce Turner şi camaradul său împingeau înapoi, spre rug, aşchiile aprinse pe care răbufnirile focului le azvârleau pe jos..

Încetul cu încetul, văpaia începu să pălească. Încă puţin şi nu mai rămase decât o movilă de jeratic ce mocnea sub un linţoliu gros de spuză; tăcerea se aşternu din nou în mijlocul nopţii ca păcura.

Deodată simţii că mă apucă de braţ cineva. Turner mă mâna spre aparat. N-ar fi avut rost să mă împotrivesc şi, la urma urmei, mă gândeam că, orice s-ar fi întâmplat, tot era mai bine decât să rămân aşa, părăsit, în văgăună, fără un strop de mâncare!

Cum pusei piciorul pe punte, Turner se îmbarcă la rândul său împreună cu celălalt om din echipaj, care se duse să-şi ia în primire postul la prova, în timp ce Turner cobora în camera maşinilor, unde erau aprinse nişte becuri electrice, care nu lăsau să răzbată Nici o rază de lumină afară.

Robur stătea, ca de obicei, la cârmă, gata să apese pe regulator, pentru a modifica după dorinţă viteza şi direcţia aparatului.

Cât despre mine, mă văzui silit să mă tolănesc pe fundul cabinei, al cărei chepeng se închise imediat. Aşa că, nici în noaptea aceea, la fel cum păţisem şi-n noaptea plecării noastre de la Niagara-Falls, nu-mi era dat să observ manevrele *Nălucii*.

Totuşi, dacă nu puteam să văd nimic din ce se întâmplă pe bord, îmi rămânea în schimb posibilitatea de-a auzi zgomotele mecanismului. La un moment dat avui senzaţia că aparatul se desprindea de pământ, înălţându-se încetul cu încetul. Apoi, după câteva mişcări de balansare, turbinele montate pe chilă începură a funcţiona din plin, cu o viteză uluitoare, în timp ce aripile uriaşe băteau aerul în cadenţă.

Aşadar, Năluca părăsise coclaurile muntelui Great-Eyry — poate chiar pentru totdeauna — „ieşind în spaţiu” aşa cum se spune despre o navă c-a ieşit în largul mării. Plana deasupra dublului lanţ al masivului Allegheny şi, probabil, n-avea să coboare din păturile superioare ale atmosferei decât după ce va fi depăşit întregul sistem orografic din ţinutul respectiv.

Care era însă direcţia zborului? Aparatul domina cumva din slăvile cerului vastele plaiuri ale Carolinei de Nord, în drum spre Oceanul Atlantic?… Sau, dimpotrivă, o pornise întins spre vest, pentru a traversa apoi Oceanul Pacific?… Dacă nu cumva se-îndrepta spre sud, grăbindu-se să ajungă deasupra Golfului Mexic?… Cum, după ce semn, am să-mi pot da seama — când avea să se lumineze de ziuă — deasupra cărei întinderi de ape va pluti pe căile văzduhului, dacă jur împrejur, cât voi putea cuprinde cu ochii, cerul şi marea se vor îngemăna la orizont?…

Trecură astfel câteva ceasuri, ce mi se părură infinit de lungi… Măcar de-aş fi căutat să-mi omor timpul trăgând un pui de somn!… Gândurile însă se îmbulzeau în mintea mea cu duiumul, cele mai multe fără nici o legătură între ele. Mă simţeam dus fără voia mea pe tărâmurile imposibilului, aşa cum eram purtat în slăvi, pe aripile unei lighioane zburătoare!… Cu viteza pe care o luase, cine ştie unde putea să ajungă, dacă o să zboare aşa toată noaptea asta fără sfârşit? Mă gândeam la uluitoarea călătorie a vestitului *Albatros*, ale cărei peripeţii fuseseră publicate de Institutul Weldon după relatările lui Uncle Prudent şi Phil Evans… Expediţia pe care o făcuse atunci Robur Cuceritorul cu ajutorul aeronavei putea foarte bine s-o mai repete o dată, în condiţii mult mai prielnice, fiind stăpân peste uscat, peste mări şi peste văzduh!…

În fine, cea dintâi geană de lumină se prefiră în cabina mea. Oare acum mi-era îngăduit să ies la aer şi să mă aşez la locul meu de pe punte, aşa cum fusesem liber s-o fac în timp ce navigam pe lacul Erie?…

Încercai să împing chepengul. Se deschise. Ieşii afară până la brâu. Jur împrejurul *Năluciі* privirea întâlnea acelaşi noian de apă desfăşurat până la orizont. Aparatul se afla deasupra unui ocean, la o înălţime ce, judecind din ochi, putea fi de o mie până la o mie două sute de picioare.

Robur nu se zărea nicăieri; probabil era ocupat în camera maşinilor.

Turner stătea la cârmă, iar camaradul său, ca de obicei, la prova.

Punând piciorul pe punte văzui, în sfârşit, ceea ce nu reuşisem să văd în timpul zborului de noapte de la cascada Niagarei la Great-Eyry: modul cum funcţionau viguroasele aripi ce fâlfâiau la tribord şi babord, cum băteau aerul pe care îl sfredeleau totodată şi turbinele montate de-o parte şi de alta, sub flancurile aparatului.

După poziţia soarelui, a cărui înălţime deasupra orizontului era de câteva grade, putui să-mi dau seama că ne îndreptam spre sud. Prin urmare, dacă *Năluca* păstrase aceeaşi direcţie de când trecuse peste centura de stânci a zănoagei, însemna că întinderea aceea de ape, ce tălăzuia sub noi, era Golful Mexic.

Pe cât se părea, avea să fie zăpuşeală mare în ziua aceea şi dinspre apus începuseră să se adune pe cer nori groşi, vineţii. Erau semne ce prevesteau o apropiată furtună şi pe care, fireşte, le observă şi Robur când, pe la orele opt, se urcă pe punte, ca să-l înlocuiască pe Turner. Poate că-şi va fi adus aminte în momentul acela de tromba marină în care *Albatrosul* era cât pe ce să piară sau de formidabilul ciclon din viitoarea căruia reuşise să iasă ca prin minune, deasupra pustietăţilor antarctice?…

E adevărat însă că, în asemenea împrejurări, *Năluca* era în măsură să facă un lucru pentru care o aeronavă n-ar fi avut mijloacele necesare. Putea adică să părăsească păturile superioare ale atmosferei, în care elementele se înteţeau în luptă, coborând pe suprafaţa mării, sau, dacă şi acolo hula marină bântuia cu prea multă înverşunare, să se cufunde în adânc, în căutarea unei zone de calm desăvârşit.

După anumite indicii — fiind probabil înzestrat cu însuşirile unui *weather-wise*[28] — Robur îşi făcu socoteala că, în orice caz, vijelia n-avea să se dezlănţuie până la sfârşitul zilei. Îşi urmă deci drumul prin văzduh; abia după-amiaza se decise să navigheze în continuare pe faţa mării, dar nu pentru că s-ar fi temut să nu se strice cumva timpul. Întocmai ca o pasăre de mare, o fregată bunăoară sau un alcion, *Năluca* putea să se odihnească în voie pe valuri, cu deosebirea că organele ci, făurite din metal şi puse în mişcare de o inepuizabilă sursă de electricitate, nu cunoşteau oboseala.

Cât vedeai cu ochii, neţărmurita desfăşurare de ape era cu desăvârşire pustie. Nu se zărea nici o pânză şi nici o dâră de fum, din zare în zare, până în cele mai adânci depărtări. Ceea ce mă făcea să cred că prezenţa aparatului nu putuse fi nicăieri semnalată, în spaţiul aerian.

Nici un eveniment deosebit nu se întâmplă în cursul după-amiezii. Năluca îşi continua drumul cu o viteză mijlocie. Ce intenţii va fi avut comandantul, mi-era cu neputinţă să ghicesc. Păstrând mai departe aceeaşi direcţie, la un moment dat trebuia să-i iasă în cale ori una ori alta dintre Antilele Mari, iar, mai încolo, la cealaltă extremitate a golfului, litoralul Venezuelei ori al Columbiei. Dar cine ştie dacă, peste noapte, n-avea de gând să se înalţe iar în văzduh, pentru a traversa pe calea aerului lungul istm pe care se află Guatemala şi Nicaragua, îndreptându-se spre insula X din largul Oceanului Pacific?…

În amurg, soarele scăpătă la orizont într-o baltă de sânge. Faţa mării licărea în mii de focuri în jurul Nălucii, care stârnea puzderie de

scântei spintecând apa. Pe cât se părea, în curând avea să se dezlănţuie, aşa cum spun marinarii, „o furtună turbată”.

Robur, probabil, era şi el de aceeaşi părere.

În loc să rămân mai departe pe punte, vrând, nevrând, trebui să intru iar în cabina al cărei chepeng se închise peste mine.

Câteva clipe mai târziu, după zgomotele ce se auzeau pe bord, îmi dădui seama că aparatul se pregătea să intre în imersiune. Într-adevăr, după vreo cinci minute, *Năluca* luneca liniştită, croindu-şi drum prin adâncurile mării.

Sleit de oboseală şi de gândurile ce mă frământau necontenit, mă cufundai într-un somn adânc, de astă dată spontan, nu provocat de cine ştie ce substanţă soporifică.

Când mă trezii — după câte ceasuri, n-aş putea să spun — submersibilul nu se ridicase încă la suprafaţă.

Nu trebui să aştept prea mult până ce vasul execută şi această manevră. Lumina zilei începu a se cerne prin hublouri, în timp ce mişcările de ruliu şi tangaj deveneau din ce în ce mai pronunţate, datorită hulei marine destul de puternice.

Mă instalai, aşadar, la locul meu de lângă chepeng şi făcui ochii roată, cercetând orizontul.

Vijelia ameninţa să izbucnească din moment în moment. Pe cer, spre nord-est, se adunaseră nori groşi, între care prinseră a scăpăra fulgere orbitoare. Şi în acelaşi timp, tunetele se rostogoleau în văzduh, răzbubuind din zare în zare, îndelung repetate de ecou.

Eram uimit văzând cu ce iuţeală creştea furtuna, abătându-se din înălţimi. Atât de aprig şi de năprasnic se porni iureşul ei, încât un vas cu pânzele desfăşurate abia ar fi avut răgaz să le strângă, ca nu cumva să se aplece pe unul din borduri.

Vântul se dezlănţui cu o înverşunare nemaipomenită, ca şi cum ar fi spart brusc zăgazul pe care i-l puneau norii în cale. Într-o clipă, marea începu să se înfoaie, zbuciumându-se cumplit. Talazurile despletite se spărgeau, revărsându-şi puhoaiele clocotitoare asupra Nălucii şi, dacă nu m-aş fi agăţat cu toată nădejdea de balustradă, puţin mai lipsea să fiu azvârlit peste bord.

Singurul lucru pe care-l avea de făcut comandantul era să transforme pe loc aparatul în submarin. La o adâncime de câteva zeci de picioare s-ar fi aflat în deplină siguranţă şi s-ar fi putut bucura iarăşi de tihnă. Stăruind să înfrunte încă o bucată de vreme furia mării ce se zbuciuma, năbădăioasă, ar fi însemnat să meargă de bunăvoie la pieire…

Robur stătea la postul lui pe punte de unde nu mă urnisem încă, aşteptând ordinul de a coborî în cabină. Şi totuşi nu primii nici un ordin, după cum nu se luase nici o măsură în vederea imersiunii.

Cu o flacără mai vie ca niciodată în ochi, Robur stătea nepăsător în

mijlocul furtunii, privind-o drept în faţă, ca şi cum ar fi sfidat-o, ştiind că n-are nici un motiv să se teamă de ea. Năluca nu mai avea însă nici un moment de pierdut, trebuia să se cufunde fără zăbavă şi totuşi Robur nu părea încă hotărât s-o facă.

Nu! Stătea mai departe, înţepenit într-o atitudine trufaşă, ca unul care, în nestrămutatul său orgoliu, se crede mai presus de întreaga omenire. Privindu-l, mă întrebam, cu un fior de spaimă, dacă omul ăsta nu era cumva o făptură fantastică, venită de pe tărâmul unei lumi supranaturale!…

În momentul acela buzele lui rostiră următoarele cuvinte, pe care le auzii lămurit, cu tot vuietul amarnic al vijeliei:

— Eu… Robur… Robur… Stăpânul Lumii!…

Făcu apoi un gest, al cărui tâlc Turner şi camaradul său îl prinseră imediat. Era un ordin pe care, sărmanii de ei, smintiţi fiind, la fel ca şi comandantul lor, îl executară fără să stea o clipă pe gânduri.

Cu aripile larg desfăşurate, *Năluca* se înălţa în aer, aşa cum se ridicase cândva deasupra cascadei Niagara. Dar, dacă atunci căutase să scape din vâltorile cataractei, de astă dată zborul său nesăbuit o mână drept în toiul vijeliei, acolo unde vârtejurile erau mai năprasnice.

Aparatul săgeta văzduhul printre mii de fulgere, în clocotul tunetelor ce zguduiau cuprinsurile, sub cerul împânzit de văpăi. Îşi croia drum printre ţâşniturile orbitoare de foc, cu riscul de a fi în orice clipă lovit de trăsnet!

Robur nici nu se clintise din loc. Cu o mână pe cârmă, cu alta pe maneta regulatorului, înteţind mişcările aripilor ce băteau din răsputeri aerul, mâna aparatul tot mai departe, căutând parcă înadins locurile în care furtuna bântuia mai vajnic şi în care descărcările electrice se declanşau cu o violenţă nemaipomenită.

Ar fi trebuit să tabere cineva asupra nebunului, să nu-l lase să azvârle aparatul în mijlocul puhoiului de foc din tării! Ar fi trebuit să-l silească să coboare cât mai degrabă, căutând în adâncul apelor salvarea pe care n-o putea afla nici la suprafaţa mării şi nici în păturile superioare ale atmosferei!… Acolo putea să aştepte pe deplin liniştit să se potolească în fine cumplita încrâncenare a stihiilor!…

În momentul acela, toate instinctele mele, toată râvna datoriei de care eram însufleţit se înflăcărară deodată în mine cu o forţă covârşitoare!… Da! Era nebunie curată, dar puteam oare să stau aşa, cu mâinile încrucişate, puteam să nu arestez un răufăcător ca ăsta, pe care statul îl scosese de sub scutul legii, care ameninţa întreaga omenire cu invenţia lui atât de primejdioasă, puteam să nu-l înşfac de guler, să nu-l dau pe mâna justiţiei?… Eram sau nu eram inspectorul principal de poliţie Strock?… Şi, uitând că mă aflam deasupra unui ocean răscolit de vijelie şi că aveam de înfruntat de unul singur trei

oameni dintr-odată, zvâcnii din loc spre pupa şi cu un glas ca de tunet, mai puternic chiar decât vacarmul furtunii, strigai, năpustindu-mă asupra lui Robur:

— În numele legii!…

În aceeaşi clipă *Năluca* se cutremură ca şi când ar fi fost săgetată de o descărcare electrică extrem de puternică. Toată carcasa ei se scutură, aşa cum omul tremură din toate mădularele când vine în contact cu un curent electric.

Lovit în plin, chiar în mijlocul armăturii, aparatul începu să se desfacă din încheieturi.

Sub descărcările trăsnetelor, ce se abătuseră rând pe rând asupra ei, cu aripile frânte şi turbinele sfărâmate, *Năluca* se prăvăli de la o înălţime de peste o mie de picioare în adâncul golfului!…

Capitolul XVIII

ULTIMUL CUVÂNT ÎL ARE BĂTRÂNICA GRAD

Când îmi venii în simţire, după ce zăcusem fără cunoştinţă câteva ore, mai mulţi marinari, care se îngrijiseră de mine străduindu-se să mă trezească la viaţă, înconjurau hamacul din cabina în care fusesem transportat.

Cineva, la căpătâiul meu, un ofiţer, după cum putui să-mi dau seama, îmi puse câteva întrebări. Reuşind să-mi limpezesc amintirile, îi răspunsei rând pe rând la fiecare din ele.

Le povestii tot. Da! Tot, din fir-a-păr, şi sunt convins că, ascultându-mă, cei de faţă îşi vor fi închipuit că aveau, pesemne, de-a face cu un biet nenorocit care, dacă scăpase cu viaţă, nu scăpase şi cu mintea întreagă!

Mă aflam pe bordul vaporului *Ottawa*, care tocmai traversa golful Mexic în drum spre New Orleans. În timp ce căuta să scape de urgia vijeliei, echipajul zărise epava de care mă agăţasem şi mă pescuise din apă, luându-mă pe vas.

Eram salvat; numai eu, însă, căci Robur Cuceritorul împreună cu cei doi însoţitori îşi sfârşiseră în adâncul golfului aventuroasa lor existenţă. Pierise, aşadar, pentru totdeauna, Stăpânul Lumii, lovit de trăsnetul pe care se încumetase să-l înfrunte în tării. Şi, pierind, luase cu sine în neant secretul extraordinarei sale invenţii!

Cinci zile mai târziu apărea la orizont coasta Louisianei şi, în dimineaţa zilei de 10 august, Ottawa arunca ancora în rada portului.

Îmi luai rămas bun de la ofiţerii de pe bord şi mă grăbii să iau trenul spre Washington, urbea mea natală, pe care de atâtea ori mă gândisem că n-am s-o mai văd în vecii vecilor!…

Şi cum primul om cu care doream să dau ochii era domnul Ward, de la bun început îmi îndreptai paşii spre palatul poliţiei.

Vă închipuiţi, cred, surpriza şi bucuria şefului meu, care încremeni de uimire când mă văzu răsărind în pragul biroului său! Nu avusese, oare, toate motivele să creadă, întemeindu-se pe ştirile aduse de tovarăşii mei de călătorie, că-mi rămăseseră oasele pe fundul lacului Erie?

Îi împărtăşii deci, pe îndelete, toate păţaniile prin care trecusem de când nu mai ştia nimic de soarta mea — cum fuseserăm urmăriţi de cele două distrugătoare pe faţa lacului, apoi cum îşi luase *Năluca* zborul, ridicându-se deasupra cataractelor Niagarei, popasul pe care-l făcuse între meterezele zănoagei Great-Eyry şi, în sfârşit, catastrofa întâmplată în toiul furtunii ce se dezlănţuise în Golful Mexic. Abia atunci, domnul Ward avu prilejul să afle că aparatul născocit de geniala iscusinţă a lui Robur putea să zboare prin spaţiu cu aceeaşi uşurinţă cu care se deplasa pe uscat sau pe apă…

Şi, dacă te gândeşti bine, omul care avea la îndemână o asemenea maşinărie nu se putea oare numi pe drept cuvânt „Stăpânul Lumii”, aşa cum îi plăcea inventatorului să-şi spună?… Fără doar şi poate, lumea întreagă ar fi fost în fiecare clipă ameninţată, cu atât mai mult cu cât n-ar fi avut mijloacele necesare să se apere.

Orgoliul de care era însă stăpânit acest om extraordinar, depăşind orice măsură, aşa cum văzusem cu ochii mei, îl îndemnase să dea piept cu cea mai cumplită dintre forţele naturii şi era, într-adevăr, un miracol că reuşisem totuşi să scap viu şi nevătămat din catastrofa aceea îngrozitoare.

Domnul Ward mă asculta şi parcă nu-i venea să-şi creadă ochilor.

— În sfârşit, rosti el, bine că te-ai întors, dragă Strock! Asta-i principalul!… Acum dumneata eşti omul zilei în locul faimosului Robur. Sper că treaba asta n-o să ţi se urce la cap, că n-o să ajungi să-ţi pierzi minţile, dintr-o deşartă îngâmfare, ca zănaticul acela de inventator…

— Nici o grijă, domnule Ward, îl liniştii eu. Trebuie să recunoaşteţi totuşi că nici cel mai curios om de pe lume n-a avut parte, până acum, să treacă prin asemenea încercări…

— Ai dreptate, Strock!… Dumneata ai reuşit să descoperi misterul de pe Great-Eyry şi metamorfozele *Năluciі*, şi asta înseamnă ceva!… Din nefericire, secretele pe care le deţinea Stăpânul Lumii au pierit odată cu el!…

În aceeaşi seară, toate gazetele de pe teritoriul Statelor Unite dezvăluiră cititorilor aventurile trăite de mine, mărturiile mele neputând fi puse nicicum la îndoială şi, după spusele domnului Ward, mă pomenii dintr-odată omul zilei.

Iată ce scria într-una din ele:

„Datorită inspectorului Strock, poliţia americană a bătut recordul, în timp ce aiurea, investigaţiile se fac în genere — cu mai mult sau mai puţin succes — pe uscat şi pe apă, poliţiştii noştri au mers pe urmele criminalilor până în adâncurile lacurilor şi ale oceanelor, ba chiar şi în văzduh…”

Procedând însă aşa cum am mai arătat până aici, nu cred să fi îndeplinit decât nişte lucruri care — cine ştie? — poate că la sfârşitul acestui secol, vor face parte din atribuţiile obişnuite ale viitorilor mei colegi.

Vă puteţi închipui primirea pe care mi-o făcu bătrâna menajeră, când mă întorsei acasă la mine, în Long-Street! La vederea mea — „vedenia” poate că ar fi cuvântul potrivit — crezui că biata femeie o să dea ochii peste cap!… Apoi, după ce ascultă cu lacrimile pe obraz păţaniile mele, mulţumi Providenţei că mă scosese teafăr la liman din atâtea primejdii.

— Ei vedeţi, domnule! rosti ea în cele din urmă. Vedeţi… N-am avut dreptate?…

— Când asta, dragă Grad?…

— Când v-am spus că, acolo, pe Great-Eyry, îşi făcuse bârlogul Scaraoţchi?

— Ei, asta e, doar n-ăi fi crezând că Robur era Scaraoţchi…

— N-o fi fost, îmi întoarse vorba bătrânica, dar zău că merita să fie!

Redactor: Victor Zednic
Tehnoredactor: Mariana Puşcaşu
Apărut 1970

...Şi datu-i-a lui chip măreţ întors spre cer – vers din Metamorfozele lui Ovidiu (n.t.)
Cântec de plecare (n.t.)
Trustul uzinelor metalurgice din Atlantic, (n. t.).
Întâmplările la care se face aluzie sunt povestite pe larg în romanul „Cele cinci sute de milioane ale Begumei" de Jules Verne. (n. r.).
Pentru faţa lui (pentru el însuşi) — în latină.
Prin însuşi faptul (în mod concret) — în latină.
De patrusprezece ori, aproximativ, suprafaţa Câmpului lui Marte. (n. a.).
Din eroare, autorul amestecă peştii de apă dulce cu cei de mare: nici crapul, nici plătica, nici ştiuca nu trăiesc în apă sărată, (n. t.).
Tapage în limba franceză înseamnă tărăboi, gălăgie, (n. t.).
E vorba de lampa electrică, inventată de Edison (n.t.).
Turnul Eiffel (n.t.)
Adică Ecuatorul, (n. t.).
Suprafaţa uscatului este de 136.051.371 km2. (n. a.).
Mamifer rumegător din America de Sud, semănând cu lama. (n. t.).
Blink (în limba engleză) — licăr. (n. t.).
Aceste state sunt azi în număr de cincizeci, la care se adaugă un district federal. (n. t.)
Doi prieteni, (n. t.).
1918 metri altitudine, (n. a.).
Oraşul câinilor, (n. a.).
2044 m altitudine. (n.a.).
Calmar – moluscă cefalopodă de proporţii uriaşe, asemănătoare cu sepia (n.t.).
Craken – caracatiţă fabuloasă care, după cum ne spune legenda, bântuie mările din jurul Norvegiei, fiind în stare, prin forţa ei uriaşă, să oprească din mers corăbiile (n.t.).
Leviatan — monstru marin pomenit în Biblie. (n.t.)
A lua peste picior (n. t.).
La 12 aprilie 1867, autorul se găsea la Bullolo şi lacul Erie era complet îngheţat la suprafaţă (n. a.)
Turnul broaştei ţestoase (n. a.)
Cuvântul „aviator" e folosit de autor, deopotrivă, şi pentru aparatul zburător şi pentru conducătorul acestuia, (n. t.)
Persoană în măsură să facă, intuitiv, pronosticuri asupra timpului (n.t.)

Table of Contents

ROBUR CUCERITORUL
Capitolul 1
ÎN CARE SE VEDE CUM OAMENII TOBĂ DE CARTE POT FI LA FEL DE BINE PUŞI ÎN ÎNCURCĂTURĂ CA ŞI CEI IGNORANŢI
Capitolul II
ÎN CARE MEMBRII INSTITUTULUI WELDON POARTĂ O DISCUŢIE APRINSĂ, FĂRĂ A REUŞI SĂ CADĂ DE ACORD
Capitolul III
ÎN CARE NU ESTE NEVOIE SĂ VĂ PREZENTĂM NOUL PERSONAJ, DEOARECE ARE GRIJĂ S-O FACĂ SINGUR
Capitolul IV
ÎN CARE, VORBIND DESPRE VALETUL FRYCOLLIN, AUTORUL ÎNCEARCĂ SĂ REABILITEZE LUNA
Capitolul V
ÎN CARE PREŞEDINTELE ŞI SECRETARUL INSTITUTULUI WELDON CAD LA ÎNVOIALĂ SĂ ÎNTRERUPĂ PENTRU UN TIMP OSTILITĂŢILE
Capitolul VI
PESTE CARE INGINERII, MECANICII ŞI ALŢI OAMENI PRICEPUŢI ÎN ACESTE LUCRURI AR FACE, POATE, MAI BINE SĂ TREACĂ
Capitolul VII
ÎN CARE UNCLE PRUDENT ŞI PHIL EVANS NU VOR ÎNCĂ SĂ SE LASE ÎNDUPLECAŢI
Capitolul VIII
ÎN CARE SE VA VEDEA CĂ ROBUR SE HOTĂRĂŞTE SĂ RĂSPUNDĂ LA ÎNTREBAREA CAPITALĂ CE I S-A PUS
Capitolul IX
ÎN CARE ALBATROSUL STRĂBATE APROAPE ZECE MII DE KILOMETRI PENTRU A FACE, ÎN CELE DIN URMĂ, UN SALT ULUITOR
Capitolul X
ÎN CARE VOM VEDEA CUM ŞI DE CE A

AJUNS VALETUL FRYCOLLIN SĂ FIE COBORÂT CU HÂRZOBUL
Capitolul XI
ÎN CARE SE VEDE CUM MÂNIA LUI UNCLE PRUDENT CREŞTE PROPORŢIONAL CU PĂTRATUL VITEZEI
Capitolul XII
ÎN CARE INGINERUL ROBUR SE POARTĂ AŞA, CA ŞI CUM AR AVEA DE GÂND SĂ CONCUREZE PENTRU UNUL DIN PREMIILE MONTYON
Capitolul XIII
ÎN CARE UNCLE PRUDENT ŞI PHIL EVANS TRAVERSEAZĂ DIN ŢĂRM ÎN ŢĂRM OCEANUL, FĂRĂ SĂ SIMTĂ RĂUL DE MARE
Capitolul XIV
ÎN CARE ALBATROSUL FACE UN LUCRU PE CARE NIMENI N-O SĂ MAI AJUNGĂ VREODATĂ SĂ-L FACĂ
Capitolul XV
ÎN CARE SE PETREC UNELE LUCRURI CE MERITĂ ÎNTR-ADEVĂR OSTENEALA DE-A FI POVESTITE
Capitolul XVI
CARE VA LĂSA CITITORULUI O NEDUMERIRE, POATE, REGRETABILĂ
Capitolul XVII
ÎN CARE NE ÎNTOARCEM CU DOUĂ LUNI ÎN URMĂ, PENTRU CA SĂ CONTINUĂM POVESTIREA NOUĂ LUNI MAI TÂRZIU
Capitolul XVIII
CU CARE ACEASTĂ VERIDICĂ POVESTE A PERIPEŢIILOR ALBATROSULUI SE ÎNCHEIE FĂRĂ A SE FI ÎNCHEIAT, TOTUŞI
STĂPÂNUL LUMII
Capitolul I
CE SE ÎNTÂMPLĂ PE MELEAGURILE NOASTRE
Capitolul II
LA MORGANTON
Capitolul III
GREAT-EYRY
Capitolul IV

UN CONCURS AL AUTOMOBIL-CLUBULUI
Capitolul V
APROAPE DE LITORALUL NOII ANGLII
Capitolul VI
PRIMA SCRISOARE
Capitolul VII
TREI LA MÂNĂ
Capitolul VIII
CU ORICE PREŢ
Capitolul IX
A DOUA SCRISOARE
Capitolul X
SCOS DE SUB SCUTUL LEGII
Capitolul XI
ÎN EXPEDIŢIE
Capitolul XII
GOLFUL BLACK-ROCK
Capitolul XIII
PE BORDUL NĂLUCII
Capitolul XIV
NIAGARA
Capitolul XV
CUIBUL VULTURULUI
Capitolul XVI
ROBUR CUCERITORUL
Capitolul XVII
ÎN NUMELE LEGII
Capitolul XVIII
ULTIMUL CUVÂNT ÎL ARE BĂTRÂNICA GRAD